

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 214



Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

66. évfolyam

2023. június 16.

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2022–2023

2023. január 16–19-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2023. január 17., kedd

2023/C 214/01	Az Európai Parlament 2023. január 17-i állásfoglalása a helyi kereskedelem európai fővárosának létrehozásáról (2022/2874(RSP))	2
---------------	--	---

2023. január 18., szerda

2023/C 214/02	Az Európai Parlament 2023. január 18-i állásfoglalása az egységes piac fennállásának 30. évfordulójáról: az elért eredmények és a jövőbeli fejlemények (2022/3015(RSP))	8
2023/C 214/03	Az Európai Parlament 2023. január 18-i állásfoglalása a fogyasztóvédelem megerősítéséről az online videojátékok területén: az európai egységes piac szintjén történő megközelítés (2022/2014(INI)) . . .	15
2023/C 214/04	Az Európai Parlament 2023. január 18-i állásfoglalása a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtásáról – 2022. évi éves jelentés (2022/2048(INI))	26
2023/C 214/05	Az Európai Parlament 2023. január 18-i állásfoglalása a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásáról – 2022. évi éves jelentés (2022/2050(INI))	54
2023/C 214/06	Az Európai Parlament 2023. január 18-i állásfoglalása az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról – 2022. évi éves jelentés (2022/2049(INI))	77

HU

2023. január 19., csütörtök

2023/C 214/07	Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása a hegyi-karabahi blokád humanitárius következményeiről (2023/2504(RSP))	104
2023/C 214/08	Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása a brazil demokratikus intézmények megrohamozásáról (2023/2505(RSP))	106
2023/C 214/09	Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása az újságírók marokkói helyzetéről, nevezetesen Omar Radi ügyéről (2023/2506(RSP))	107
2023/C 214/10	Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása az Ukrajna elleni agresszió büntetével foglalkozó törvényszék létrehozásáról (2022/3017(RSP))	109
2023/C 214/11	Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása az iráni tiltakozásokra és kivégzésekre adott uniós válaszáról (2023/2511(RSP))	114
2023/C 214/12	Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzéséről – 2021. évi éves jelentés (2022/2153(INI))	123
2023/C 214/13	Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről – csalás elleni küzdelem – 2021. évi éves jelentés (2022/2152(INI))	133
2023/C 214/14	Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása a kisüzemi halászat helyzetéről az EU-ban és a jövőbeli kilátásokról (2021/2056(INI))	150

II Közlemények

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

Európai Parlament

2023. január 17., kedd

2023/C 214/15	Az Európai Parlament 2023. január 17-i határozata a Parlament eljárási szabályzatának a kiváltságok és a mentelmi jog fenntartásáról szóló 7. cikkére és a mentelmi joggal kapcsolatos eljárásokról szóló 9. cikkére vonatkozó módosításokról (2022/2210(REG))	167
---------------	--	-----

III Előkészítő jogi aktusok

Európai Parlament

2023. január 17., kedd

2023/C 214/16	Az Európai Parlament 2023. január 17-i jogalkotási állásfoglalása az egyrészről az Európai Unió, másrészről Új-Zéland közötti, a személyes adatoknak a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége (Europol), valamint a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem terén illetékes új-zélandi hatóságok közötti cseréjéről szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (10092/2022 – C9-0288/2022 – 2022/0157(NLE))	170
2023/C 214/17	Az Európai Parlament 2023. január 17-i jogalkotási állásfoglalása a tagállamoknak a Számítástechnikai Bűnözésről szóló Egyezményhez csatolt, a megerősített együttműködésről és az elektronikus bizonyítékok átadásáról szóló második kiegészítő jegyzőkönyvnek az Európai Unió érdekében történő megerősítésére való felhatalmazásáról szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (06438/2022 – C9-0146/2022 – 2021/0383(NLE))	171

2023/C 214/18	Az Európai Parlament 2023. január 17-én elfogadott módosításai a hulladékszállításról, valamint az 1257/2013/EU és az (EU) 2020/1056 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és a tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2021)0709 – C9-0426/2021 – 2021/0367(COD))	172
2023/C 214/19	Az Európai Parlament 2023. január 17-i jogalkotási állásfoglalása a fedőszervezetek adózási célú, visszaélészerű felhasználásának megelőzésére irányuló szabályok megállapításáról és a 2011/16/EU irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2021)0565 – C9-0041/2022 – 2021/0434(CNS))	223

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2022–2023

2023. január 16–19-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2023. január 17., kedd

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2023)0006

A helyi kereskedelem európai fővárosának létrehozása**Az Európai Parlament 2023. január 17-i állásfoglalása a helyi kereskedelem európai fővárosának létrehozásáról (2022/2874(RSP))**

(2023/C 214/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 0699/2021. számú petícióra,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (3) bekezdésére, valamint 4. és 5. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 24., 153., 173. és 227. cikkére,
- tekintettel a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel a belső piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, továbbá a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 28-i (EU) 2021/690 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel a vállalkozások és a kis- és középvállalkozások versenyképességét segítő program (COSME) (2014–2020) létrehozásáról és az 1639/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1287/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlásra (az értesítés a C(2003) 1422. számú dokumentummal történt) ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Gondolkozz előbb kicsiben!” – Európai „kisvállalkozói intézkedéscsomag” című bizottsági közleményre (COM(2008)0394),
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ HL L 376., 2006.12.27., 36. o.⁽²⁾ HL L 153., 2021.5.3., 1. o.⁽³⁾ HL L 347., 2013.12.20., 33. o.⁽⁴⁾ HL L 124., 2003.5.20., 36. o.⁽⁵⁾ HL C 316., 2021.8.6., 2. o.

2023. január 17., kedd

- tekintettel az egységes piacon a nem vám- és nem adóügyi jellegű akadályok felszámolásáról szóló, 2022. február 17-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – A jövő generációért” című bizottsági közleményre (COM(2020)0456),
 - tekintettel az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című bizottsági közleményre (COM(2020)0103),
 - tekintettel az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „A 21. század kihívásainak megfelelő európai kiskereskedelmi ágazat” című bizottsági közleményre (COM(2018)0219),
 - tekintettel az Európai Bizottság Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóságának „Területi ellátási korlátok az uniós kiskereskedelmi szektorban” című, 2020. júliusi tanulmányára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 227. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a Petíciós Bizottság megkapta a helyi kereskedelem és kiskereskedelem európai fővárosának létrehozását javasoló 0699/2021. számú petíciót;
- B. mivel a petíció benyújtójának javaslatai inspirációként szolgálhatnak a helyi kereskedelem és kiskereskedelem európai fővárosának kiválasztási eljárásához;
- C. mivel a kiskereskedelem nagyon fontos ökoszisztéma az EU gazdaságán belül, amely az uniós hozzáadott érték 11,5 %-át teszi ki, és közvetlenül több mint 29 millió embert foglalkoztat; mivel teljesítménye kulcsfontosságú a háztartások költségvetése és a beszállítók szempontjából, mivel a fogyasztók átlagosan költségvetésük 30 %-át költötték vásárlásra;
- D. mivel a kis- és középvállalkozások (kkv-k), köztük a családi vállalkozások, az európai gazdaság gerincét képezik; mivel a kkv-k az uniós vállalkozások 99 %-át teszik ki, és mintegy 100 millió embert foglalkoztatnak ⁽⁷⁾;
- E. mivel a kiskereskedelmi kkv-k alapvető fontosságúak a városi és vidéki helyi közösségek számára, a társadalmi szerkezet részét képezik, és közvetlenül hozzájárulnak ahhoz, hogy a városközpontok olyan élettel teli terek legyenek, amelyek a polgárok otthonainak közelében gondoskodnak a szükségleteiket fedező szolgáltatásokról; mivel a kiskereskedelmi kkv-k elősegítik a vidéki területek elnéptelenedésének kezelését is; mivel a kiskereskedelmi kkv-k közvetlenül hozzájárulnak a jóléthez, az inkluzivitáshoz és a polgárok jólétéhez, a helyi kulturális élethez és az uniós városok és nagyvárosok örökségéhez, valamint jelentős számú foglalkoztatási lehetőséget biztosítanak ezekben a közösségekben, ami javítja a fogyasztók tapasztalatait;
- F. mivel másrésről a helyi kereskedelem hiánya hozzájárul a városi központok és körzetek társadalmi, gazdasági és fizikai állapotának romlásához, sőt a hanyatló biztonság ördögi köréhez vezet; mivel a kiskereskedelmi szolgáltatások hiánya elismerten a vidéki területek elnéptelenedésének egyik oka;
- G. mivel a helyi kereskedelem lehetővé teszi, hogy a fogyasztóknak kínált szolgáltatások személyre szabottabbak és közvetlenebbek legyenek;
- H. mivel a Covid19-válság súlyosan érintette a kiskereskedelmi ökoszisztémát; mivel a kkv-kat nagy mértékben sújtotta a világgazdaságot ért példátlan megrázkódtatás, amikor az üzleteket bezárták vagy szigorú óvintézkedésekre kötelezték; mivel emellett az ágazatra a jelenlegi válság, többek között az ukrajnai konfliktus és a növekvő energiaköltségek miatt is nyomás nehezedett; mivel számos kkv – gyakran családi mikrovállalkozás – életképessége veszélyben van, és munkahelyek sorsa forog kockán;

⁽⁶⁾ HL C 342., 2022.9.6., 212. o.⁽⁷⁾ https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes_hu.

2023. január 17., kedd

- I. mivel a kkv-k sok esetben nagyon nehezen tudják megőrizni versenypozíciójukat, miközben zajlik a teljes kiskereskedelmi értéklánc nagyvállalatok által irányított globalizációja; mivel ennek járulékos következménye többek között a kereskedelmi kínálat és a városkép szabványosodása, a városközpontok kiürülése, az ökológiai lábnyom növekedése és a munkakörülményekre gyakorolt hatás; mivel a helyi kereskedelem erősítése segíthet e következmények kezelésében;
- J. mivel az e-kereskedelem gyors fejlődése nyomán a kiskereskedelmi ágazat jelenleg drámai átalakuláson megy keresztül, míg az offline és online értékesítést ötvöző többcsatornás kiskereskedelem új lehetőségeket és kihívásokat teremt az ágazat számára;
- K. mivel az euróövezet inflációja még mindig magas; mivel az energia- és üzemanyagárak jelenleg is az átlagos inflációt jelentősen meghaladó mértékben növekednek, rendkívül volatilisak, és továbbra is a kkv-k megszűnésének fő okai között szerepelnek; mivel ezek a tényezők különösen sebezhetővé teszik a kiskereskedelmi ágazatban működő kkv-kat és mikrovállalkozásokat;
- L. mivel a kiskereskedőket gyakran hátrányosan érintik a nagy értékesítési platformok, amelyek alacsonyabb árakat kínálnak, mivel termelési költségeiket harmadik országokba helyezték át;
- M. mivel az egyenlő és tisztességes kiskereskedelem Európai Unión belüli biztosítása érdekében elengedhetetlen a nagy kapacitású digitális hálózatok kiépítése az EU valamennyi régiójában; mivel az Európai Számvevőszék szerint még mindig komoly hiányosságok tapasztalhatók e hálózatok kiépítettsége terén az Unióban, ami elmélyítheti a digitális szakadékokat, és veszélyeztetheti a gyéren lakott területeken található helyi üzletek fenntarthatóságát a nagyvárosokban találhatóakhoz képest;
- N. mivel „A 21. század kihívásainak megfelelő európai kiskereskedelmi ágazat” című bizottsági közlemény célja a kiskereskedelmi ágazat versenyképességének erősítése;
- O. mivel a Bizottság által előterjesztett, a kiskereskedelem újjáélesztésére irányuló kezdeményezés (Revitalise Retail) támogatja a kiskereskedelmi kkv-k digitalizációját és korszerűsítését; mivel a kiskereskedők e változásokhoz való alkalmazkodóképességének támogatása az egyik legfontosabb lépés az uniós politikai döntéshozók számára;
- P. mivel a Bizottság üdvözölte a petíció benyújtóinak a helyi kereskedelem és kiskereskedelem európai fővárosának létrehozására irányuló javaslatát, és mérlegelni fogja az abban felvetett konkrét kérdések megoldásának lehetőségeit; mivel tekintettel a Bizottság által támogatott programok hatékonyságának kiemelt fontosságára, a Bizottság fontosnak tartja, hogy a program a figyelemfelkeltésen túlmenően közvetlenül hozzájáruljon a kiskereskedelmi kkv-k előtt álló kihívások megoldásához, és számukra pozitív hatást fejtessen ki;
- Q. mivel a javaslat erősítheti a városokban az ipar- és kkv-politika keretében jelenleg folyó munkát, különösen az „Intelligens városok kihívása” kezdeményezést, amely 21 ország 136 városából álló aktív közösséget hoz létre az élvonalbeli technológiák hasznosítása, valamint a zöld és digitális átállás és a társadalmi reziliencia előmozdítása érdekében;
- R. mivel egy életerős kiskereskedelmi közösség kiépítése nagyon hasznos lehet azok számára, akik korszerűsíteni és javítani kívánják versenyhelyzetüket;
- S. mivel az adminisztratív formalitásoknak való megfelelés – korlátozott pénzügyi és emberi erőforrásaik miatt – a nagyobb vállalatoknál súlyosabban érinti a kkv-kat;
- T. mivel a kiskereskedelmi ágazat szabályozása elsősorban a tagállamok feladata; mivel a kiskereskedelmi ágazatot érintő akadályok értékelésének többek között a vállalkozások, a munkavállalók és a fogyasztók tapasztalatain és megfigyelésein kell alapulnia; mivel a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a meglévő szabályozások ne sújtsák aránytalan mértékben a kkv-kat és a mikrovállalkozásokat, és ne akadályozzák tevékenységeiket;
- U. mivel a kiskereskedelem jelentős költségvetési befizetéseket teljesít, amelyek lehetővé teszik a valamennyi polgárt szolgáló közszolgáltatásokra fordított közkiadások fedezését;
- V. mivel e javaslat célja a helyi kiskereskedelem előmozdítása, valamint gazdasági és társadalmi jelentőségének kollektív tudatosítása;

2023. január 17., kedd

- W. mivel a helyi kereskedelem gyakran a regionális vagy nemzeti beszállítókra támaszkodik beszerzési forrásként, ezáltal segítve termékeik szénlábnomának csökkentését; mivel az Unió határain belüli termelés garantálja a minőségi normákat és a munkakörülményeket;
- X. mivel az EU-ban a kiskereskedelmi kkv-k és a helyi kereskedelem támogatása alapvető fontosságú az EU gazdaságának fellendítése, valamint az ellátási láncok lerövidítése, dinamikusabbá és biztonságosabbá tétele szempontjából;
- Y. mivel a helyi kereskedelem előmozdítása hozzájárul a zöld átálláshoz a rövid ellátási láncból származó termékek kereskedelmi ágazatában; mivel az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez való hozzájárulás érdekében fel kell hívni a közvélemény figyelmét a helyi és a lakóhely-közel kereskedelem fontosságára;
- Z. mivel elő kell mozdítani és meg kell őrizni az Európai Unió városaiból, nagyvárosaiból és régióiból származó termékeket és szolgáltatásokat örökségük és az európai egységes piac megerősítése érdekében; mivel ha a Bizottság fellép a petícióban foglalt javaslat nyomán, képes lenne jobban nyomon követni és meghatározni az oltalom alatt álló földrajzi jelzéseket annak érdekében, hogy népszerűsítse termékeinket a belső piacon és világszerte, és megővja azokat a hamisított termékek versenytől;
- AA. mivel az uniós szakpolitikák és jogszabályok többségét helyi és regionális szinten hajtják végre, és azok jelenleg szinte minden politikai, gazdasági és társadalmi területre kiterjednek;
- AB. mivel az Eurostat adatai szerint az EU-ban a kiskereskedelem 2022 augusztusában 1,3 %-kal csökkent 2021 azonos időszakához képest ⁽⁸⁾;
- AC. mivel a Bizottság irányítása alatt már vannak olyan, a munkahelyteremtést és a helyi gazdasági tevékenységek fenntarthatóságát támogató programok – például az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség (EASME) és az Erasmus+ programok –, amelyek támogatják ezt a javaslatot;
1. felhívja a Bizottságot a helyi kereskedelem és kiskereskedelem európai fővárosának létrehozására irányuló javaslaton való munkára és annak kidolgozására, és arra, hogy terjesszen elő külön programot ebben a témában, továbbá biztosítsa, hogy a támogatási programok foglalmazzanak meg az erőforrásokra és a költségvetési vonzatokra vonatkozóan olyan konkrét javaslatokat, amelyek közvetlenül hozzájárulnak a helyi kiskereskedelmi ágazat előtt álló kihívásokhoz;
2. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő uniós fellépésre irányuló javaslatot a „Helyi kereskedelem és kiskereskedelem európai fővárosa” elnevezéssel, amelynek célja, hogy rávilágítson a helyi kiskereskedelem létfontosságú szerepére a társadalmi kohézió jelentős támogatásában, az európai városok, városok és régiók egyedülállóságának és sokszínűségének előmozdításában és védelmében, valamint a helyi vállalkozásoknak a tisztességtelen verseny által okozott kihívások leküzdésében;
3. felhívja a Bizottságot, hogy minden évben állítson össze egy különböző érdekelt felekből, például kkv-k képviselőiből, helyi szakmai szövetségekből, civil szervezetekből, fiatal vállalkozókból, helyi képviselőkből, európai parlamenti képviselőkből és a Régiók Bizottsága tagjaiból álló választótestületet; kéri, hogy a választótestület határozza meg a támogathatósági és kiválasztási kritériumokat, amelyek között figyelembe lehet venni olyan tényezőket, mint a jó munkakörülmények, a környezetvédelem vagy a helyi termékek promóciója; úgy véli, hogy a kiválasztási folyamatnak a lakosok számától függetlenül nyitottnak kell lennie a városok és nagyvárosok számára egyaránt; előírja, hogy a vizsgabizottságnak jelentést kell benyújtania a Bizottságnak, a Parlamentnek és a Tanácsnak a fellépés célkitűzései és jellemzői alapján elbíralt jelölésekről;
4. felhívja a Bizottságot, hogy minden évben az adott év valamely európai városa konferenciának, workshopoknak és kezdeményezéseknek adjon otthont többek között arról, hogy miként digitalizálható a kereskedelem, hogyan ösztönözhető a technológiai innováció a helyi kiskereskedelemben, hogyan lehet hozzájárulni a környezet védelméhez, hogyan növelhető a város kulturális trendjei, illetve hogyan lehet optimalizálni a kommunikációt és a fogyasztókkal való együttműködést;
5. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Bizottság támogatást és tanácsadást nyújtson a tagállamoknak a méltányosabb, nyitottabb és integráltabb kiskereskedelmi piac létrehozására irányuló erőfeszítéseikhez, figyelembe véve a bevált gyakorlatokat és iránymutatásokat, amelyek segítenék a tagállamokat a kevésbé korlátozó intézkedések azonosításában annak biztosítása érdekében, hogy egyensúlyt teremtsenek a közpolitikai célkitűzések elérése és a kiskereskedők fejlődésének és növekedésének biztosítása között; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat különösen arra, hogy tegyenek lépéseket az ellátási láncok létrehozásának és/vagy megszilárdításának elősegítése érdekében;

⁽⁸⁾ Eurostat euromutatók, 2022. szeptember 5.: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/14698165/4-05092022-AP-EN.pdf/e19fec60-f51a-dde7-51cb-0b8d0bd7f6fc>

2023. január 17., kedd

6. felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el intézkedéseket az üzleti modellek új életre keltésére, korszerűsítésére és kiigazítására a kiskereskedelmi ágazatban, beleértve a családi vállalkozásokat is, annak érdekében, hogy a hatóságok segítséget tudjanak nyújtani a kiskereskedőknek a technológiai és digitális változások átvételében és a korszerűsítésben, hogy megfeleljenek a jövő kihívásainak – például a környezetvédelem és az energiaellátás területén – különösen a Covid19-világjárványt és a vásárlási szokások jelentős változásait követően;
7. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak ösztönzőket olyan jól működő helyi stratégiák kidolgozásához, amelyek képesek olyan irányba terelni a helyi szakpolitikát, amely tényleges hatást gyakorol a kiskereskedők életére és munkájára, beleértve a kiskereskedelmi ágazat új technológiáival kapcsolatos képzés előmozdítását annak biztosítása érdekében, hogy minden kereskedő alkalmazkodni tudjon az online értékesítés új formáihoz;
8. hangsúlyozza, hogy a helyi kereskedelem jelentős hatást gyakorol a vidéki területekre, és hogy a közepes méretű városokban ez létfontosságú gazdasági hajtóerő az egész térség számára; hangsúlyozza, hogy az ilyen típusú kereskedelem fellendíti e térségek gazdaságát és foglalkoztatását, és szorosan kapcsolódik más ágazatokhoz, például az idegenforgalomhoz vagy a kultúrához, ahol a szinergiák és partnerségek gyakran fellendítik a térség városainak gazdasági fejlődését;
9. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy aktívan nyújtsanak támogatást és segítséget a kiskereskedők számára létrehozásuktól a mindennapi működésükig minden szakaszban, figyelembe véve a szubszidiaritás elvét, valamint a kisvállalkozásokra és kiskereskedőkre nehezedő adminisztratív terhek csökkentésének szükségességét; kéri, hogy a kiskereskedők kapjanak támogatást a digitális átalakulásuk előtt álló akadályok és nehézségek leküzdésében;
10. felhívja a Bizottságot, hogy indítson kiskereskedelemmel foglalkozó célzott uniós kommunikációs kampányt egy „uniós helyi kereskedelem” márkán keresztül, amely az uniós helyi kereskedelem népszerűsítésére irányul, és ösztönzi a polgárok a kiskereskedelmi ágazatban való részvételét fogyasztóként és beszállítóként egyaránt; felhívja a Bizottságot, hogy indítson figyelemfelkeltő kampányokat a helyi kereskedelem fontosságáról és előnyeiről;
11. felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben aknázza ki az Egységes piac programot a helyi vállalkozások, különösen a kkv-k támogatására versenyképességük és fenntarthatóságuk fokozása céljából, többek között a kiskereskedelmi ágazatban is, ezáltal megkönnyítve a piacra jutást, erősítve a forgalmazási hálózatokat, előmozdítva a vállalkozói szellemet és a vállalkozói készségek elsajátítását, elősegítve az ipar korszerűsítését, valamint csökkentve annak környezeti és energialábnymót;
12. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ebben a különösen bonyolult időszakban biztosítsák az ágazat életképességét, és teremtsék meg az uniós kiskereskedelem fennmaradásához szükséges további forrásokat és támogatásokat; hangsúlyozza, hogy a jelenlegi ellátási válság és az áremelkedések súlyosabban érintik a kkv-kat;
13. felhívja a tagállamokat, valamint a regionális és helyi hatóságokat, hogy a kiskereskedelmi támogatási projektek finanszírozása érdekében horizontális prioritásként vegyék fel a kiskereskedelmi ágazatot operatív programjaikba, város- és vidékfejlesztési politikáikba, intelligens szakosodási stratégiáikba és partnerségi megállapodásaikba a 2021–2027-es időszakra vonatkozóan;
14. felhívja a Bizottságot, hogy a helyi kereskedelem előmozdítását nagyobb mértékben foglalja bele a kohéziós politika városi dimenziójának megerősítésére irányuló célkitűzésbe, mivel a helyi és regionális gazdaságok számára kulcsfontosságú ágazatról van szó;
15. ösztönzi a tagállamokat, hogy támogassák az olyan kiskereskedők számára nyújtott adóösztönzőket, akik úgy döntenek, hogy ritkán lakott területeken telepednek le annak érdekében, hogy ezen eszköz felhasználásával is fellépjenek az EU demográfiai kihívásaival szemben;
16. felhívja továbbá a Bizottságot, hogy a helyi kereskedelem horizontális jellegére tekintettel vegye számba a különböző főigazgatóságok közötti lehetséges szinergiákat az olyan területeken, mint a turizmus, a közlekedés, a kultúra, a regionális fejlesztés, a várospolitikai, a foglalkoztatás és az éghajlat;
17. felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt az Európai Innovációs Tanáccsal és az EASME-vel a helyi kereskedelem és kiskereskedelem európai fővárosának létrehozása érdekében;

2023. január 17., kedd

18. felhívja a Bizottságot, hogy készítsen éves jelentést, amelyben értékeli az előző évi rendezvény eredményeit, amely tartalmaz egy, a rendezvény szervezői által készített, beszámolókkal ellátott elemzést, valamint egy bevált gyakorlatokat és a know-how-t tartalmazó, városról városra továbbítandó összeállítást; kéri, hogy ezt a jelentést terjesszék a Parlament, a Tanács és a Régiók Bizottsága elé; kéri, hogy a Bizottság vizsgálhassa felül ezt a kezdeményezést az általa a fellépés zökkenőmentes működése és különösen az Unió jövőbeli bővítése szempontjából szükségesnek ítélt javaslatok benyújtása révén;

19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Régiók Bizottságának, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2023. január 18., szerda

P9_TA(2023)0007

Az egységes piac fennállásának 30. évfordulója

Az Európai Parlament 2023. január 18-i állásfoglalása az egységes piac fennállásának 30. évfordulójáról: az elért eredmények és a jövőbeli fejlemények (2022/3015(RSP))

(2023/C 214/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkére és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9. és 26. cikkére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság által az egységes piac 30. évfordulója alkalmából szervezett 2022. október 27-i nyilvános meghallgatásra,
 - tekintettel az egységes piac megerősítéséről és a szolgáltatások szabad mozgásának jövőjéről szóló, 2021. január 20-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel „A vállalkozások és a fogyasztók fenntartható egységes piaca felé” című, 2020. november 25-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel az Európai Számvevőszék „Szabad mozgás az Európai Unióban a Covid19-világjárvány idején: a belső határellenőrzés feletti uniós kontroll gyenge, a tagállami intézkedések nem kellően összehangoltak” című, 2022. évi 13. számú különjelentésére,
 - tekintettel az egységes piaci szabályok jobb végrehajtására és érvényesítésére irányuló hosszú távú cselekvési tervről szóló, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0094),
 - tekintettel a Bizottság „Az EU szabványosítási stratégiája: Globális szabványok kialakítása a reziliens, zöld és digitális egységes uniós piac támogatása érdekében” című, 2022. február 2-i közleményére (COM(2022)0031),
 - tekintettel a Bizottság „20 éves a belső piac működését segítő SOLVIT” című, 2022. szeptember 26-i szolgálati munkadokumentumára (SWD(2022)0325),
 - tekintettel a Bizottság „Az uniós jog érvényesítése az eredményesen működő Európa érdekében” című, 2022. október 13-i közleményére (COM(2022)0518),
 - tekintettel a Tanács és a Bizottság 2023. január 16-i nyilatkozataira az egységes piac fennállásának 30. évfordulójáról,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,
- A. mivel 30 évvel ezelőtt az európai intézmények és a tagállamok közös jövőképe, közös erőfeszítései és eltökéltsége az európai fogyasztókkal, vállalkozásokkal, munkavállalókkal és a civil társadalommal szorosan együttműködve az uniós egységes piac létrehozásához és a szociális normák védelméhez vezetett, ami jelentős lépést jelentett az európai integráció történetében és az egyre szorosabb, határokon átnyúló együttműködésben;

⁽¹⁾ HL C 456., 2021.11.10., 14. o.

⁽²⁾ HL C 425., 2021.10.20., 10. o.

2023. január 18., szerda

- B. mivel az egységes piac ma a világ legnagyobb belső piaca, amely 56 millió európai munkahelyet biztosít és az EU bruttó hazai termékének (GDP) 25 %-át állítja elő, és magas szintű fogyasztóvédelmi normákat alakított ki;
- C. mivel három évtized elteltével az egységes piac továbbra is változásokkal néz szembe; mivel a számos válságból eredő közelmúltbeli ellátási hiányok rávilágítanak arra, hogy az egységes piacot olyan eszközzé kell tenni, amely megerősíti az EU rezilienciáját, és 2050-ig fel kell gyorsítani a teljes mértékben körforgásos gazdaságra való áttérést;
- D. mivel elsősorban Európa globális és belső versenyképességét és a tisztességes versenyt előmozdító közös uniós politikák bevezetésével továbbra is szükség van a széttagoztság további kezelésére az Unió geopolitikai hatásának fokozása érdekében, elismerve ugyanakkor a közérdekű szolgáltatások sajátos szerepét;
- E. mivel csak egy szociális és versenyképes Európa képes előmozdítani a gazdasági fellendülést és a fenntartható növekedést, a munkahelyteremtést és az innovációt, hozzájárulni a zöld és digitális átállás megvalósításához és lehetővé tenni a „nyitott stratégiai autonómiát”;
- F. mivel a Covid19-világjárvány és a brexit komoly kihívások elé állították az egységes piac integritását, különösen az áruk és a személyek szabad mozgása, valamint az ellátási láncok zökkenőmentes működése tekintetében;
- G. mivel Oroszország Ukrajna elleni agressziója most még inkább rávilágít a tagállamok közötti egység és együttműködés fontosságára;
- H. mivel a kutatások azt mutatják, hogy az áruk szabad mozgásának megkönnyítése terén tett további intézkedések jelentősen fellendíthetik az EU-n belüli kereskedelmet, és évente 228 milliárd és 372 milliárd EUR közötti potenciális gazdasági haszonnal járhatnak;
- I. mivel a kutatások azt is kimutatják, hogy a szolgáltatási ágazatokban előnyök lehetnek az újabb intézkedések, hosszú távon évi 279 milliárd és 457 milliárd EUR közötti GDP-növekedést eredményezve; mivel a digitális egységes piacon elért uniós eredmények a becslések szerint évente 177 milliárd EUR-val járulnak hozzá az EU gazdasági növekedéséhez;
- J. mivel az áruk és a szolgáltatások jól működő egységes piacának kialakítása szerves részét képezi a nyitottabb stratégiai autonómia és a nagyobb ellenálló képesség felé vezető, a fenntartható fejlődés révén megvalósítandó útnak; mivel a digitális egységes piac egy olyan európai technológiai ökoszisztéma gerincét képezi, amely elősegítheti a növekedést és a demokratikus elvek, a polgári szabadságjogok és a nyílt internet fenntartását;
- K. mivel az Európa jövőjéről szóló konferencia javaslatokat terjesztett elő az uniós gazdaság versenyképességének és rezilienciájának fokozására, valamint az egységes piac megerősítésére, többek között a gazdaság és az egységes piac méltányos és fenntartható módon történő megszilárdítását célzó digitalizációs intézkedésekre, a digitális egységes piac a vállalkozások méretétől függetlenül történő megerősítésére, valamint arra, hogy Európa világszínvonalra lépjen az emberközpontú digitális átalakulásban;
- L. mivel az egységes piac mindig is az előtte álló kihívásokra reagálva fejlődött és bővült; mivel az új kihívások kezelése és annak érdekében, hogy az továbbra is az európai integráció motorja maradjon, újra át kell alakítani és naprakészé kell tenni az egységes piacot;

Az egységes piac: továbbra is kiemelt fontosság és a jelenlegi kihívások

1. emlékeztet arra, hogy a vállalkozások fellendítése, a fogyasztók védelme és a polgárok rövid és hosszú távú támogatása, valamint a versenyképesség és a fenntartható növekedés Unió-szerte történő előmozdítása révén az egységes piac az európai integráció motorja és gazdaságának gerince;
2. emlékeztet arra, hogy az egységes piac az európai kontinens békéje, stabilitása és jóléte felé vezető kulcsfontosságú út volt és a jövőben is az marad, valamint alapvetően hozzájárul Európa globális szinten betöltött szerepéhez;
3. hangsúlyozza, hogy az egységes piacnak a Szerződésekben meghatározott mind a négy szabadsága elengedhetetlen a célok eléréséhez, és azokat az egységes piac elmélyítése érdekében végre kell hajtani;

2023. január 18., szerda

4. hangsúlyozza, hogy az egységes piacot nem lehet magától értetődőnek tekinteni; hangsúlyozza, hogy az előtte álló akadályok erőteljesek, és a hosszú távú geopolitikai kihívásoktól és azoknak a világgazdaságra és kereskedelemre gyakorolt hatásaitól az éghajlatváltozásig, valamint az EU-n belüli és szomszédságbeli kihívásokig terjednek;
5. hangsúlyozza, hogy a brexitnek mind az Egyesült Királyságban, mind az EU-ban működő vállalkozásokra, különösen a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k) és számos polgárra gyakorolt erőteljes hatása rávilágít az egységes piac központi szerepére nemcsak a gazdasági integráció előmozdításában, hanem az európai polgárság összetartásában is, és hangsúlyozza az egységes piac, a vámunió és az uniós tagság értékének fontosságát;
6. megjegyzi, hogy a Covid19-válság és a bevezetett egyoldalú nemzeti korlátozások sokfélesége súlyos és zavaró hatást gyakorolt az áruk és a polgárok, különösen a határ menti ingázók szabad mozgására, és hátrányosan érintette a vállalkozásokat az EU-ban; rámutat azonban arra, hogy az egységes piac Európa egyik legfontosabb eszközének bizonyult arra, hogy együttműködés révén reagáljon a válságra; elismeri az egységes piac a Covid19-válság idején betöltött szerepét, amely a nemzeti exporttilalmak feloldásában, az alapvető áruk és szolgáltatások polgárok számára történő biztosításában, valamint az orvostechikai eszközök gyártásának fokozásában nyilvánult meg;
7. hangsúlyozza, hogy Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja ismét próbára tette az egységes piac ellenálló képességét, mivel az megzavarta az ellátási láncokat és a kereskedelmi forgalmat, ami hiányokhoz, többek között egyes kritikus fontosságú nyersanyagok hiányához vezetett;
8. úgy véli, hogy az egységes piac válság idején kulcsfontosságú eszköz arra, hogy a tagállamok összehangoltan léphessenek fel; úgy véli, hogy az egységes piaci szükséghelyzeti eszköznek (SMEI) központi szerepet kell játszania a koordináció biztosításában a hiányok megelőzése és az egységes piac zökkenőmentes működésének biztosítása érdekében, beleértve az alapvető áruk és szolgáltatások szabad mozgását az EU egész területén;
9. hangsúlyozza, hogy az egységes piac megfelelő működésének biztosítására irányuló erőfeszítéseknek együtt kell járniuk az EU fenntartható fejlődéssel és szociális piacgazdasággal kapcsolatos alapvető célkitűzéseinek elérésére irányuló erőfeszítésekkel; ezért sürgeti a Bizottságot, hogy fordítson forrásokat az egységes piacot érintő kérdésekre, különösen azokra az indokolatlan akadályokra, amelyek gátolják az egységes piacon rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását a fogyasztók, a munkavállalók és a vállalkozások, különösen a kkv-k számára; e tekintetben úgy véli, hogy fokozni kell az erőfeszítéseket, különösen az egységes piac érvényesítésével foglalkozó munkacsoport (SMET) révén; megismétli a Bizottsághoz intézett felhívását, hogy 2023 végéig ismertesse a SMET munkájának konkrét eredményeit;
10. fenntartja, hogy az egységes piac további megerősítése, valamint az uniós fogyasztók és vállalkozások javát szolgáló előnyök elérése érdekében további erőfeszítésekre van szükség, beleértve az időben történő és megfelelő politikai döntéshozatalt; hangsúlyozza, hogy a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság (IMCO) nagyban hozzájárult az egységes piaci politikához és a jogalkotási kerethez; hangsúlyozza, hogy az egységes piac aktualizálása magában foglalja a Szerződésben megfogalmazott közös céloknak a belső piaci politikákba való beépítését;
11. hangsúlyozza, hogy a digitális piacokról szóló jogszabály és a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály közelmúltbeli hatálybalépése alapvető hozzájárulást jelent a harmonizált, tisztességes, versenyképes és megbízható digitális egységes piac létrehozásához; alapvető fontosságúnak tartja a két jogalkotási aktus hatékony végrehajtásának és érvényesítésének biztosítását, többek között elegendő pénzügyi és emberi erőforrás rendelkezésre bocsátása révén; felhívja a Bizottságot, hogy folyamatosan és szorosan kövesse nyomon a jogi aktusok végrehajtását, és arról tegyen jelentést az illetékes parlamenti bizottságnak;
12. továbbra is elkötelezett amellett, hogy jó eredményeket érjen el a mesterséges intelligenciáról szóló jövőbeli jogi aktusban, az adatokról szóló jogszabályban és a kiberrezilienciáról szóló jogszabályban, amelyek kulcsfontosságú eszközök lesznek a mesterséges intelligenciával kapcsolatos egységes piaci megközelítés előmozdításában és az adatok egységes piacának létrehozásában, valamint a fogyasztók és a felhasználók erőteljes védelmében; hangsúlyozza, hogy ezek a javaslatok kulcsfontosságúak az egységes piacon belüli digitális átállást alátámasztó szabályok kialakítása és Európa vezető szerepének megerősítése szempontjából az úttörő technológiák terén; hozzáteszi, hogy a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály középpontjában az emberközpontú megközelítésnek kell állnia;
13. hangsúlyozza, hogy a mobiltelefonok és más elektronikus eszközök egységes töltőjére vonatkozó, a közelmúltban elfogadott szabályok bizonyítják, hogy az egységes piac előnyös szerepet játszhat a polgárok, a vállalkozások és a környezet számára; e tekintetben kiemeli az Európai Parlament és különösen az IMCO bizottság szerepét e szabályok kidolgozásában az elmúlt 12 évben;

2023. január 18., szerda

14. tudatában van, hogy az új jogszabályi keret pozitívan járul hozzá az egységes piac integrációjához;
15. elismeri, hogy olyan hatékony európai szabványosítási rendszerre van szükség, amely lehetővé teszi a megfelelés véelmét biztosító és a globális kereskedelem támogatása érdekében a nemzetközi szabványokkal összehangolt harmonizált szabványok gyors közzétételét;
16. hangsúlyozza a szakmai képezések jól működő elismerésének és a szakemberek szabad mozgása előtt álló indokolatlan akadályok felszámolásának fontosságát annak érdekében, hogy az uniós szakmai szolgáltatások az elkövetkező évtizedekben globálisan versenyképesek legyenek; ösztönzi a Bizottságot, hogy továbbra is ügyeljen a kötelezettség-szegési eljárások lefolytatására azokban az esetekben, amikor a tagállamok nem tartják be a képezések elismerésére vonatkozó uniós jogszabályokat;
17. emlékeztet arra, hogy a Bizottságnak 2024 májusáig jelentést kell benyújtania a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv⁽³⁾ végrehajtásáról; úgy véli, hogy az irányelv módosításának célja a fogyasztóvédelmi szabályok alkalmazásának naprakésszé tétele és javítása az egységes piac új fejleményeinek kezelése érdekében;
18. hangsúlyozza továbbá, hogy számos kritikus területen fel kell mérni és kezelni kell az EU-blokkon kívüli országoktól való stratégiai függőségét, többek között a termékek újrafelhasználásának vagy újrafeldolgozásának növelése révén, és továbbra is elkötelezett az elemekre és félvezetőkre vonatkozó ambiciózus jogalkotási keret létrehozása, valamint az európai szabványosítás és a kvv-támogató eszköz előmozdítása mellett, amelyek az EU ellátásbiztonságának, válságkezelésének és ellenálló képességének fontos tényezői;
19. kiemeli, hogy a fogyasztók állnak az egységes piac középpontjában; hangsúlyozza a fogyasztóvédelem fontos szerepét az egységes piac megfelelő és hatékony működésének biztosításában;
20. teljes mértékben elkötelezett a magas szintű fogyasztóvédelem fenntartása mellett, többek között a digitális és zöld átállás során is, valamint az általános termékbiztonsági rendelettel, a fogyasztói hitelekéről szóló irányelvvel és a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló irányelvvel kapcsolatban folytatott munka mellett;
21. úgy véli, hogy a körforgásos gazdaság fontos cél és alapvető fontosságú, hogy a termékeket tartósabbra tervezzék, valamint hogy könnyen és biztonságosan javíthatók legyenek, továbbá hogy a fogyasztók megbízható és egyértelmű tájékoztatást kapjanak a tartósságról és a javíthatóságról, elkerülve ugyanakkor a kereskedőkre, különösen a kvv-kra nehezedő aránytalan terheket; ehhez konstruktívan hozzá kíván járulni a fogyasztók zöld átállásra való felkészítésével és a fenntartható termékek környezettudatos tervezésével kapcsolatos kezdeményezésekkel kapcsolatos munkája révén; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy mielőbb terjessze elő a javításhoz való jogról szóló, bejelentett jogalkotási javaslatát;
22. úgy véli, hogy az egységes piacon forgalomba hozott termékeknek nemcsak a legmagasabb szintű termék- és biztonsági előírásoknak kell megfelelniük, hanem a legszigorúbb termelési előírásoknak is; hangsúlyozza ezért, hogy a kényszermunkával készült termékeket be kell tiltani az egységes piacon; hangsúlyozza mind a piacfelügyeleti hatóságok, mind a vállalkozások alapvető szerepét annak biztosításában, hogy az EU-n kívüli országokból az egységes piacra belépő valamennyi áru megfeleljen az uniós jognak;
23. elismeri, hogy az uniós közbeszerzési szabályok szerepet játszhatnak a fenntartható és körforgásos gazdaságra való átállásban;
24. határozottan hisz a hatékony vámügyi jogi keret fontosságában, és rámutat a vám- és nem vámügyi rendszerek 2025-ig történő digitalizálásának és összekapcsolásának fontosságára, ami az EU stratégiai célkitűzése; úgy véli, hogy az elektronikus vámjárással hozzájárulhatnak a digitális egységes piac megfelelő működéséhez; üdvözlí e tekintetben a Bizottságnak az Uniós Vámkodex végrehajtásáról szóló időközi értékelő jelentését és azon szándékát, hogy a vámuniót egy jogalkotási csomag révén megreformálja az Uniós Vámkodex javítása és különösen az e-kereskedelemből eredő kihívásokhoz és kockázatokhoz való igazítása érdekében; ösztönzi a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a vámunió előtt álló kihívásokkal foglalkozó bölcsek csoportjának következtetéseit és ajánlásait;
25. hangsúlyozza, hogy elsődlegesen a tagállamok felelősek a meglévő egységes piaci jogszabályok hatékony és egységes végrehajtásáért és érvényesítéséért;

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.).

2023. január 18., szerda

Az egységes piac aktualizálása ígéreteinek megújítása érdekében

26. úgy véli, hogy az egységes piac 30. évfordulója megünneplésének legjobb módja, ha aktualizálják azt az ígétét, hogy előnyökkel jár a fogyasztók és a vállalkozások számára; úgy véli, hogy a magas szintű fogyasztóvédelmen alapuló egységes piac, amely figyelembe veszi a környezetvédelmi és társadalmi megfontolásokat, valamint a vállalkozások számára súrlódásmentes keretet biztosít, globális szinten vonzóvá teszi, és tovább ösztönzi az európai integrációt;

27. úgy véli, hogy az egységes piac továbbfejlesztése olyan folyamat, amelynek biztosítania kell valamennyi polgár megújult bevonását, valamint oktatási ösztönzőket kell kínálnia annak biztosításához, hogy lehetőség legyen a gazdaságaink zöld és digitális átállásához szükséges új készségek elsajátítására;

28. meggyőződése, hogy hangsúlyozva az egységes piacon belüli verseny szükségességét, az egységes piacon belüli partnerség és együttműködés az európai integráció motorja; úgy véli, hogy tovább kell fejleszteni az együttműködést, mivel az kidomboríthatja az erősségeket és ellensúlyozhatja az egységes piac gyengeségeit, különösen válságok idején; úgy véli, hogy az egységes piacnak továbbra is kulcsfontosságú eszköznek kell maradnia a polgárok és a vállalkozások számára ilyen helyzetekben;

29. fenntartja, hogy az egységes piaci politikának nemcsak az akadályok csökkentését kell céloznia, hanem az EU-t a közös értékeken alapuló további fejlődés felé kell irányítania, különösen annak egyértelmű meghatározása tekintetében, hogy mit kell tenni a vállalkozások és a munkavállalók átállásának megkönnyítése, valamint a fogyasztók és a környezet védelme érdekében;

30. felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is vizsgálja az új digitális lehetőségeket és tendenciákat, beleértve a virtuális világokat is, annak biztosítása érdekében, hogy az egységes piac továbbra is megfelelően működjön, és hogy a fogyasztók megfelelő védelemben részesüljenek; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a környezetvédelmi intézkedéseknek a szolgáltatási ágazatokra, többek között a digitális szolgáltatásokra gyakorolt hatását, és hogy szükség van-e ezen intézkedések aktualizálására;

31. megismétli, hogy meg kell könnyíteni a nem személyes adatok szabad áramlását az európai innováció lehetővé tétele, a vállalkozások növekedése és a digitális egységes piac támogatása érdekében; támogatja az elmozdulást egy teljesen működőképes e-közbeszerzési és e-számlázási rendszer felé;

32. úgy véli, hogy Európának értékelnie kell a termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó szabályozási keretet, valamint azt, hogy szükség van-e a jogorvoslatokra és a jogok garantálására vonatkozó szabályok bevezetésére a fenntartható fogyasztás ösztönzése érdekében;

33. úgy véli továbbá, hogy Európának tovább kell fejlesztenie a használcikk-piacot;

34. támogatja az egységes piac külső dimenziójának további megerősítését, valamint az EU érdekeinek és stratégiai függetlenségének megőrzését; úgy véli, hogy az egységes piac szigorú normái továbbgyűrűzhetnek és elterjedhetnek az egész világon, és azokat megfelelően kell végrehajtani annak érdekében, hogy egyenlő versenyfeltételeket teremtsenek az európai vállalkozások számára;

35. hangsúlyozza az európai szabványok és szabvány jellegű dokumentumok fontosságát az egységes piac, az európai ipar versenyképessége, valamint a polgárok biztonsága és védelme szempontjából; üdvözlí a Bizottság által előterjesztett új uniós stratégiát; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy valamennyi érdekelt féllel – köztük a kkv-kkal, a fogyasztói szervezetekkel, valamint a környezetvédelmi és társadalmi érdekelt felekkel – konzultáljanak, és általánosságban figyelembe vegyék a közérdeket; úgy véli, hogy az EU-nak stratégiaibb megközelítést kell kidolgoznia a szabványokkal kapcsolatban, beleértve a releváns globális formátumokban folytatott nemzetközi szabványosítási tevékenységeket is, különösen a digitális területen;

36. hangsúlyozza, hogy szabályozási keretet kell biztosítani a rövid távú ingatlanbérletekre és a szálláshelyekre vonatkozóan, többek között az átláthatóság és a jogbiztonság javítása révén, különösen az adatgenerálás és az adatmegosztás tekintetében;

37. úgy véli, hogy a fogyasztóvédelmet a digitális aszimmetriákat is figyelembe véve naprakésszé kell tenni annak érdekében, hogy lefedje a digitális szolgáltatási ágazatot, például a szerencsejátékokat, a virtuális valóságot, a kibővített valóságot és a virtuális világokat; hangsúlyozza, hogy fontos az innováció és az új vállalkozások segítése;

2023. január 18., szerda

38. úgy véli, hogy az európai akadálymentesítési irányelv és a web-akadálymentesítési irányelv figyelemre méltó eredményeket hozott a fogyatékossgal élő személyek előtt álló akadályok felszámolása terén, és ezáltal lehetővé tette valamennyi uniós polgár számára a részvételt a termékek és szolgáltatások egységes piacán, valamint a tágabb digitális egységes piacon; úgy véli azonban, hogy az ilyen kulcsfontosságú jogszabályok végrehajtása tagállamonként igen eltérő, és általában véve még nem kielégítő; felkéri a tagállamokat, hogy a közbeszerzési eljárások során kellően vegyék figyelembe az akadálymentességi szabályokat; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy „AccessibleEU” központnak központi szerepet kell kapnia a tagállamok végrehajtási szakaszban történő támogatásában; úgy véli továbbá, hogy a vállalkozások számára előnyösek az akadálymentességre vonatkozó közös, harmonizált szabályok; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne kezelni a fennmaradó akadályokat és javítani a hozzáférhetőséget annak érdekében, hogy az továbbra is a polgárok és a vállalkozások javát szolgálja;

39. kiemeli, hogy az indokolatlan területi alapú tartalomkorlátozásokat célzó e-kereskedelmi intézkedések, nevezetesen az (EU) 2018/302 rendelet^(*) hozzájárultak a kevésbé széttagolt egységes piac keretének létrehozásához és online vásárlás esetén a fogyasztói döntések javításához;

40. hangsúlyozza, hogy a SOLVIT-hálózat fontos szerepet játszik az egységes piac működésének javításában azáltal, hogy támogatja a vállalkozásokat, a polgárokat és a hatóságokat az egységes piaci szabályok helyes alkalmazásában; hangsúlyozza, hogy a SOLVIT az uniós szolgáltatások digitális nyújtásának előlovasa és az uniós szabályoknak való megfelelés biztosítására irányuló alternatív megközelítés előmozdítója; megerősíti, hogy a SOLVIT-rendszer nem helyettesíti a Bizottság általi végrehajtást abban az esetben, ha a tagállamok nem hajtják végre a szabályokat;

41. kéri az egységes piaci eredménytábla aktualizálását; úgy véli, hogy az eredménytáblát folyamatosan frissíteni kell, mivel az nem méri az egységes piac valamennyi aspektusát, különösen a szolgáltatások esetében; javasolja, hogy vizsgáljanak meg új mutatókat az egységes piac sikereinek minőségi mérésére annak vizsgálata érdekében, hogy az milyen előnyökkel jár a vállalkozások és a fogyasztók számára;

42. hangsúlyozza az egységes piaci szabályozási keret hatékony, időben történő és helyes alkalmazásának és érvényesítésének fontosságát; hangsúlyozza, hogy ehhez a Bizottság és a tagállamok közötti szoros együttműködésre, a jogszabályok megfelelő alkalmazásáért és érvényesítéséért felelős nemzeti hatóságok teljes elkötelezettségére, a vám- és piacfelügyeleti hatóságok közötti jobb együttműködésre, valamint az érdekelt felek, például a fogyasztói szervezetek és más állami szervezetek, valamint a vállalkozások nagyobb mértékű bevonására van szükség;

43. hangsúlyozza, hogy a megfelelő végrehajtás és az egységes piaci szabályoknak való megfelelés elengedhetetlen a fogyasztói bizalom kiépítéséhez, valamint ahhoz, hogy minden olyan vállalkozás, beleértve az EU-n kívüli országokból származókat is, amelyek termékeket és szolgáltatásokat értékesít az egységes piacon egyenlő versenyfeltételeket élvezzen, különös tekintettel a piacfelügyeleti keretre, a termékbiztonságra és a kölcsönös elismerésre;

44. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a szigorú végrehajtást, amely egyes esetekben túlmutathat a hagyományos korrekciós intézkedéseken, például a jogsértési eljárásokon, hogy sokkal nagyobb hangsúlyt helyezve a megelőzésre, és különösen az illetékes nemzeti hatóságok közötti együttműködés további elmélyítésére az uniós szabályok végrehajtása során;

45. kiemeli, hogy a működőképes vámunió érdekében a káros áruforgalom megelőzése és az uniós egységes piac illegális termékekkel szembeni védelme érdekében fel kell számolni a nemzeti akadályokat; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy uniós vámügynökséget;

46. támogatja az egységes piaci politikák finanszírozásának megerősítését a jelenlegi többéves pénzügyi keret aktualizálása révén;

Összegzés: döntő pillanat az egységes piac megerősítése és fejlesztése szempontjából

47. úgy véli, hogy az EU akkor tudja a lehető legjobban kihasználni gazdasági erejét, ha a tagállamok és az uniós intézmények megújítják az egységes piac iránti elkötelezettségüket; úgy véli, hogy a sikerhez erős politikai akaratra, valamint egy új átfogó programra van szükség, amely cselekvési menetrendet tartalmaz a 2030-ig tartó és az azt követő időszakra;

^(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/302 rendelete (2018. február 28.) a belső piacon belül a vevő állampolgársága, lakóhelye vagy letelepedési helye alapján történő indokolatlan területi alapú tartalomkorlátozással és a megkülönböztetés egyéb formáival szembeni fellépésről (HL L 60. I, 2018.3.2., 1. o.).

2023. január 18., szerda

48. úgy véli, hogy az egységes piac megerősítéséhez és fejlesztéséhez egy tágabb stratégiára van szükség, amely megerősíti a szolgáltatások egységes piacát, valamint a valódi digitális egységes piacot, ahol az adatok szabadon áramolhatnak az EU-n belül és ágazatok között, a vállalkozások, a kutatók és a közigazgatási szervek javára, összhangban a magánélet védelmére és az adatvédelemre vonatkozó szabályokkal;

49. elismeri az általános érdekű szolgáltatások különleges státuszát és annak szükségességét, hogy azokat a közérdeknek megfelelően biztosítsák, amint azt az Európai Unió Bírósága kimondta, figyelembe véve az EUMSZ általános érdekű szolgáltatásokról szóló 26. jegyzőkönyvében meghatározott szubszidiaritás és arányosság elvét;

50. úgy véli, hogy a reziliencia előmozdítása, az ellátásbiztonság garantálása, az Unió konnektivitási céljainak elérése és a kulcsfontosságú ágazatokban a nyitott stratégiai autonómia előmozdítása érdekében a Bizottságnak és a tagállamoknak törekedniük kell az energetikai és a távközlési szolgáltatások valódi egységes piacának mielőbbi létrehozására, a fogyasztók határozott szerepvállalása és védelme mellett;

51. elismeri, hogy a termékekre vonatkozó új jogszabályi keret évtizedek óta sikeres az európai termékszabályozás terén; hangsúlyozza, hogy a technológiai fejlődés, valamint a digitális és körforgásos gazdaság fényében azt naprakésszé kell tenni;

52. úgy véli, hogy az uniós intézményeknek, a tagállamoknak és az összes érdekelt félnek ténylegesen el kell köteleznie magát az egységes piac közös érdekből történő fejlesztése és az EU világban betöltött szerepének megerősítése mellett;

53. felkéri a Bizottságot, hogy adjon jövőképet és iránymutatást az új programra vonatkozóan; felhívja a tagállamokat, hogy kötelezzék el magukat a partnerség és az együttműködés mellett; megerősíti, hogy kész továbbra is konstruktív szerepet vállalni ebben a folyamatban;

54. boldog 30. születésnapot kíván az egységes piacnak;

o

o o

55. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2023. január 18., szerda

P9_TA(2023)0008

Az online videojátékok fogyasztóvédelme: európai egységes piaci megközelítés**Az Európai Parlament 2023. január 18-i állásfoglalása a fogyasztóvédelem megerősítéséről az online videojátékok területén: az európai egységes piac szintjén történő megközelítés (2022/2014(INI))**

(2023/C 214/03)

Az Európai Parlament

- tekintettel a gyermek jogairól szóló, 1989. november 20-i ENSZ-egyezményre és az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának ahhoz fűzött, 25 (2021) számú általános megjegyzésére a gyermekek digitális környezetet érintő jogairól,
- tekintettel a fogyasztóknak – különösen a kiskorúaknak – a videojátékok használata tekintetében történő védelméről szóló, 2008. április 22-i bizottsági közleményre (COM(2008)0207),
- tekintettel az „Európa digitális jövőjének megtervezése” című, 2020. február 19-i bizottsági közleményre (COM(2020)0067),
- tekintettel az EU gyermekjogi stratégiájáról szóló, 2021. március 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0142),
- tekintettel a Bizottság „Digitális évtized a gyermekek és az ifjúság számára: a gyermekbarát internetre (BIK+) vonatkozó új európai stratégia” című, 2022. május 11-i közleményére (COM(2022)0212),
- tekintettel a fogyasztók – különösen a fiatalok – egyes video- és számítógépes játékok korcsoport szerinti címkézése révén történő védelméről szóló, 2002. március 1-jei tanácsi állásfoglalásra ⁽¹⁾,
- tekintettel a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról szóló, 2018. november 14-i (EU) 2018/1808 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések egyes vonatkozásairól szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/770 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a 93/13/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 98/6/EK, a 2005/29/EK és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós fogyasztóvédelmi szabályok hatékonyabb végrehajtása és korszerűsítése tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. november 27-i (EU) 2019/2161 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a Bizottság „Íránymutatás a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmezéséhez és alkalmazásához” című, 2021. december 29-i közleményére ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL C 65., 2002.3.14., 2. o.⁽²⁾ HL L 303., 2018.11.28., 69. o.⁽³⁾ HL L 136., 2019.5.22., 1. o.⁽⁴⁾ HL L 328., 2019.12.18., 7. o.⁽⁵⁾ HL L 304., 2011.11.22., 64. o.⁽⁶⁾ HL C 526., 2021.12.29., 1. o.

2023. január 18., szerda

- tekintettel a Bizottság „A fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmezésére és alkalmazására vonatkozó iránymutatásról” című, 2021. december 29-i közleményére ⁽⁷⁾,
 - tekintettel a digitális méltányosságra vonatkozó uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok célravezetőségi vizsgálatára, amely a 2022. május 17-i véleményezési felhívás alapján indult,
 - tekintettel a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (általános adatvédelmi rendelet) ⁽⁸⁾,
 - tekintettel a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) szóló, 2022. október 19-i (EU) 2022/2065 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁹⁾,
 - tekintettel a fogyasztóknak – különösen a kiskorúaknak – a videojátékok használata tekintetében történő védelméről szóló, 2009. március 12-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel „A gyermekek védelméről a digitális világban” című, 2012. november 20-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
 - tekintettel a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2019. március 28-i állásfoglalásra ⁽¹²⁾,
 - tekintettel a kulturális és kreatív ágazatok ökoszisztémájára vonatkozó európai stratégia kidolgozásáról szóló, 2022. április 13-i tanácsi következtetésekre ⁽¹³⁾,
 - tekintettel az Európai Parlament Uniós Belső Politikák Főigazgatósága Gazdaságpolitikai, Tudománypolitikai és Életminőségi Tematikus Főosztályának „Loot boxes in online games and their effect on consumers, in particular young consumers” (Zsákmánydobozok az online játékokban és ezeknek a fogyasztókra, különösen a fiatal fogyasztókra gyakorolt hatása) című, 2020. júliusi tanulmányára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére (A9-0300/2022),
- A. mivel videojátékokkal Európában minden korcsoport – a 6 és 64 év közötti európai lakosság 50 %-a – játszik, és amelyek közül a legnagyobb csoportot a 45 és 64 év közöttiek alkotják; mivel a 6 és 10 év közötti gyermekek 73 %-a, a 11–14 évesek 84 %-a és a 15–24 év közötti fiatalok 74 %-a játszik videojátékot ⁽¹⁴⁾;
- B. mivel az európai videojáték-ágazat Európa leggyorsabban növekvő kulturális és kreatív ágazata, az ágazat európai piacának becsült mérete 2020-ban 23,3 milliárd EUR volt, és ez az ágazat a zenei és filmgyártó vállalatokhoz képest világszinten nagyobb forgalmat bonyolít ⁽¹⁵⁾, továbbá mivel ez az ágazat jelentős növekedési és munkahely-teremtési potenciált képvisel, és hozzájárul Európa digitális egységes piacához; mivel a videojáték-ágazat az egyetlen olyan kulturális és kreatív ágazat, amely a Covid19-válság alatt forgalomnövekedést ért el ⁽¹⁶⁾;

⁽⁷⁾ HL C 525., 2021.12.29., 1. o.

⁽⁸⁾ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.

⁽⁹⁾ HL L 277., 2022.10.27., 1. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 87. E, 2010.4.1., 122. o.

⁽¹¹⁾ HL C 419., 2015.12.16., 33. o.

⁽¹²⁾ HL C 108., 2021.3.26., 934. o.

⁽¹³⁾ HL C 160., 2022.4.13., 13. o.

⁽¹⁴⁾ COM(2022)0212.

⁽¹⁵⁾ Interactive Software Federation of Europe (Interaktív szoftverek Európai Szövetsége) és European Games Developer Federation (Videojáték-gyártók Európai Szövetsége): „Key facts from 2021: Video games – a force for good” (Legfontosabb 2021-es adatok: Videojátékok – erő a jóért), 2022. december 19-én lekért adatok.

⁽¹⁶⁾ EY: „Rebuilding Europe: The cultural and creative economy before and after the COVID-19 crisis” (Európa újjáépítése: A kulturális és kreatív gazdaság a Covid19-válság előtt és után), 2021. január

2023. január 18., szerda

- C. mivel a videojátékok a számítógépi programokhoz képest egyedülálló kreatív értékkel rendelkeznek, amint azt az Európai Unió Bírósága is elismerte⁽¹⁷⁾, és azok az értéklánc alapjául szolgáló, a számítógépi programok jogi védelméről szóló 2009/24/EK irányelv⁽¹⁸⁾ és az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló 2001/29/EK irányelv⁽¹⁹⁾ védelme alatt állnak;
- D. mivel az európai kulturális és kreatív ökoszisztémában betöltött központi szerepe ellenére az online videojáték-ágazat más médiaágazatokhoz – különösen a filmhez és más audiovizuális termékekhez – képest továbbra sem kap kellő figyelmet a politikai döntéshozóktól, mivel a többi médiaágazat általában több finanszírozásban részesül, és modellként szolgál a videojátékokkal kapcsolatos szabályozás és politikák alakításához, ez a megközelítés viszont nem veszi figyelembe az ágazatok közötti különbségeket;
- E. mivel az európai videojáték-ágazat főként kis- és középvállalkozásokból (kkv-k) és induló innovatív vállalkozásokból áll, amelyek fontos szerepet játszanak az ágazat innovációjában és növekedésében⁽²⁰⁾;
- F. mivel a videojáték-ágazat innováción és kreativitáson alapuló teljes értéklánccal rendelkezik, amely a készségek és a know-how széles skáláját egyesíti; mivel az online videojáték-ágazat technológiai fejlődése egyre jelentősebbé válik és átterjed más ágazatokra és iparágakra, például az építőiparra, a formatervezésre, a kiskereskedelemre, az oktatásra, a marketingre, a virtuális/kibővített valóságra és az online vásárlásra is;
- G. mivel néhány vállalat kiskorúak és fiatal gyermekek által létrehozott tartalmat használ fel; mivel intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy megvédjék a kiskorúakat és a fiatal gyermekeket attól, hogy az online játéktartalmak alkotóiként kereskedelmi céllal kizsákmányolják őket⁽²¹⁾;
- H. mivel a videojáték – más szórakoztató tevékenységek mellett – a szórakoztatás egyik legnépszerűbb formája Európában, egy 2019-es Eurobarométer-tanulmány szerint az európaiak 27 %-a játszik havonta legalább egyszer online, szemben a zenét streamelők 48 %-os és az online platformon filmet vagy tévéműsort nézők 47 %-os arányával;
- I. mivel az online játékok működése a stabil és magas színvonalú élmény biztosítása érdekében a hálózati összekapcsoltságra támaszkodik; mivel az európaiak internetkapcsolataik feltöltési és letöltési sebességével kapcsolatos elégedettsége Európa-szerte eltérő, egyes tagállamokban meghaladja a 90 %-ot, míg más tagállamokban csak a 65 %-ot éri el⁽²²⁾; mivel a vidéki területeken az internetkapcsolattal elégedetlenek aránya 30 %-kal magasabb, mint a városi területeken;
- J. mivel az online videojátékok számos különböző eszközön játszhatók, és a játékosok játékelménye többféle funkció, dizájnlem és mechanizmus, például többszereplős üzemmód, valós idejű hangos csevegőrendszerek, online vásárlás, kiterjesztett valóság, virtuális valóság, ingyenes vagy fizetős letölthető tartalom, előfizetések vagy zsákmánydobozok segítségével alakítható; mivel nem minden videojáték teszi lehetővé az online interakciót más játékosokkal; mivel léteznek olyan szülői felügyeleti eszközök, amelyek megakadályozzák a más játékosokkal való interakciót;
- K. mivel a látszólag véletlenszerű tárgyakat tartalmazó úgynevezett „zsákmánydobozok” (loot boxok) általában a játékon keresztül érhetőek el, vagy valódi pénz ellenében szerezhetőek meg; mivel ezek a zsákmánydobozok eladhatók a játéktervezés – közismert nevén sötét megoldások segítségével, amelyek negatív pszichés és pénzügyi következményekkel járhatnak a nem kívánt vagy ellenőrizetlen vásárlások révén, különösen a kiskorúak és a fiatal gyermekek esetében; mivel Hollandiában bírósági eljárás van folyamatban a zsákmánydobozokra alkalmazandó intézkedésekkel kapcsolatban; mivel Szlovákia is vizsgálja a megfelelő meghozandó intézkedéseket; mivel a harmonizált

⁽¹⁷⁾ A Bíróság 2014. január 23-i ítélete, *Nintendo Co. Ltd és társai kontra PC Box Srl és 9Net Srl.*, C-355/12. sz. ügy, ECLI:EU:C:2014:25.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/24/EK irányelve (2009. április 23.) a számítógépi programok jogi védelméről (HL L 111., 2009.5.5., 16. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/29/EK irányelve (2001. május 22.) az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról (HL L 167., 2001.6.22., 10. o.).

⁽²⁰⁾ Európai Bizottság, „Az európai videojáték-társadalom értéke”, 2022. május 30.

⁽²¹⁾ Parker, S., „The trouble with Roblox, the video game empire built on child labour” (A Robloxszal kapcsolatos probléma, a gyermekjátékra épülő videojáték-birodalom), *The Guardian*, 2022. január 9.

⁽²²⁾ Kantar az Európai Bizottság kérésére, „Special Eurobarometer – Report – E-Communications in the Single Market” (Eurobarométer-különjelentés – Elektronikus kommunikáció az egységes piacon), 2021. június.

2023. január 18., szerda

megközelítés hiánya a videojátékok uniós piacának szétaprózódásához vezet; mivel európai szinten nincsenek olyan konkrét fogyasztóvédelmi mechanizmusok, amelyek biztosítanák valamennyi szereplő, különösen a kiskorúak és a fiatal gyermekek védelmét a fizetős zsákmánydobozok tekintetében;

- L. mivel a játékgazat az elmúlt évtizedekben a játéktér és a dobozban értékesített bevételi modelltől elmozdulva mára a széles körben alkalmazott, a játékot szolgáltatásként nyújtó („games-as-a-service”), fizetős nyereséyalapú („pay-to-win”), vagy freemium üzleti modell irányába fejlődött; mivel az elszálló fejlesztési költségek ellenére a játékarak stabilizálódtak, mivel lehetőség nyílt arra, hogy ezeket a költségeket a játékbővítések révén fedezzék; megállapítja azonban, hogy a kibővített játékelmény végső költsége idővel jelentősen nőhet;
- M. mivel néhány online videojáték azon alapul, hogy adatgyűjtés és reklámok útján pénzt szed be a felhasználók után, és ennek érdekében arra ösztönzi a játékosokat, köztük a kiskorúakat és a fiatal gyermekeket, hogy a lehető legtöbb időt töltsék játékokkal;
- N. mivel az online videojátékok játszására fordított túl sok idő – amelyet a manipulatív tervezés is súlyosbít – függőséget okozhat és az Egészségügyi Világszervezet meghatározása szerinti, a Betegségek Nemzetközi Osztályozásában szereplő „videojáték-szenvedélyhez” ⁽²³⁾ vezethet;
- O. mivel a videojátékok játszása során fogyasztóvédelmi kérdések merülhetnek fel, különösen a kiskorúak és a fiatal gyermekek vonatkozásában, függetlenül a játékkal töltött idő mennyiségétől;
- P. mivel a szülők és gondviselők felügyelete alatt álló kiskorúaknak és fiatal gyermekeknek joguk van ahhoz, hogy képességeik fejlődésével összhangban részt vegyenek a digitális világban;
- Q. mivel az ENSZ gyermekjogi egyezményének 31. cikke kimondja, hogy minden gyermeknek joga van az életkorának megfelelő játékhoz, valamint, ahhoz, hogy szabadon részt vehessen a kulturális és művészeti életben;
- R. mivel a játékon belüli vásárlások lehetővé tehetik a játékosok számára azt, hogy „kozmetikai” cikkeket, például úgynevezett „skineket”, vagy számukra a játékban előnyt biztosító tartalmat kapjanak, elkerüljék a reklámokat, megszüntessék a várakozási időket, vagy elkerüljék a túlzott várakozási időt és a „darálást”;
- S. mivel a szülők többsége használ valamilyen szülői felügyeleti eszközt; mivel a legtöbb szülő aggódik a gyermeke által videojátékokra fordított idő, valamint a káros tartalomnak való kitettség, a megfélemlítés, az idegen felnőttekkel való kapcsolat és a játékon belüli vásárlás kockázata miatt;
- T. mivel Európában sok szülő ismeri az Egységes Európai Játékinformációs Rendszert (PEGI), és tartja hasznosnak a PEGI címkét annak eldöntéséhez, hogy megvásároljon-e egy játékot gyermeke számára ⁽²⁴⁾;
- U. mivel az ágazati adatok azt mutatják, hogy a videojátékokkal töltött idő összességében véve stabil, és mivel az európaiak 2021-ban átlagosan heti 9 órát töltöttek videojátékokkal, szemben a 2020. évi 9,5 órával, a 2019. évi 8,6 órával, a 2018. évi 8,8 órával és a 2017. évi 9,2 órával ⁽²⁵⁾; mivel a videojátékokkal töltött idő mennyisége még mindig alacsonyabb, mint az egyéb képernyő előtt végzett tevékenységek, például a televíziózás esetében, amellyel 2020-ban átlag heti 25 órát töltöttek;
- V. mivel az egészség a teljes fizikai, szellemi és társadalmi jóllét állapota, és nem pusztán a betegség vagy a fogyatékosság hiánya; mivel a mentális egészség és a jóllét egymással összefüggő kérdések, amelyeket minden területen, például az oktatás, az egészségügy, a foglalkoztatás és a társadalmi befogadás területén is figyelembe kell venni; mivel a videojátékok fontos eszközök lehetnek a mentális egészség és jóllét támogatásában, és felhasználhatók e területek fejlesztésére, valamint a digitális társadalomban és a digitális egységes piac kiépítésében alapvető fontosságú készségek fejlesztésére;

⁽²³⁾ WHO, „Gaming disorder” (videojáték-szenvedély), 2022. december 15-i adatlekérés.

⁽²⁴⁾ Interactive Software Federation of Europe (Interaktív szoftverek Európai Szövetsége) és European Games Developer Federation (Videojáték-gyártók Európai Szövetsége): „Key facts 2020: The year we played together” (Legfontosabb 2020-as adatok: Az év, amikor együtt játszottunk), 2021. augusztus 24.

⁽²⁵⁾ Interactive Software Federation of Europe (Interaktív szoftverek Európai Szövetsége) és European Games Developer Federation (Videojáték-gyártók Európai Szövetsége): „Key facts from 2021: Video games – a force for good” (Legfontosabb 2021-es adatok: Videojátékok – erő a jóért), 2022. december 19-én lekért adatok.

2023. január 18., szerda

- W. mivel 2019-ben a videojáték-ágazatban foglalkoztatottak 20 %-a volt nő; mivel a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területén a nők képviseletének hiánya jól ismert és rendszerszintű kérdés, és megjelenik például a videojáték-ágazatban, egyrészt magában az ágazatban, másrészt abban, hogy számos női karaktert hiperszexualizált módon ábrázolnak a játéktervezésben; mivel a többrésztvevős online játékokban a lányok 37 %-a tapasztal a neme miatt zaklatást⁽²⁶⁾; mivel annak ellenére, hogy bár történtek erőfeszítések abba az irányba, hogy a videojátékokban a nőket pontosan, egyenlően és ne sztereotip módon ábrázolják, további munkára van szükség, és ezzel párhuzamosan az értéklánc valamennyi pozíciójában el kell érni a nők egyenlő jelenlétét, továbbá küzdeni kell a szexuális bántalmazás és a megkülönböztetés ellen;
- X. mivel 2020-ban az EU népességének egyötöde élt fogyatékossgal; mivel az Unió elkötelezett a fogyatékossgal élő személyek társadalmi és gazdasági helyzetének javítása iránt, többek között az online térben is; mivel bizonyos fogyatékossgok – például a színvakság, a látási nehézségek vagy a manuális mozgáskorlátozottság – az online videojátékok esetében különös hátrányt okozhatnak; mivel a színvakság a férfi lakosság 10 %-át érinti;

Online videojátékok az Európai Unióban

1. hangsúlyozza a videojátékok értékét mind az online, mind az offline játékokban egyrészt népszerű szórakozásként, amelynek az európaiak jelentős számban hódolnak minden korosztályban és tagállamban, másrészt az alkotók, az egyes játékosok és a szélesebb játékközösségek kulturális kifejeződéseként;
2. hangsúlyozza, hogy a videojátékok ágazata rendkívül innovatív digitális ágazat az Európai Unióban, amely több mint 90 000 közvetlen munkahelyet biztosít Európában; hangsúlyozza, hogy a videojáték-ágazat egyre több új munkalehetőséget kínál számos kulturális alkotónak, például játékfejlesztőknek, tervezőknek, íróknak, zeneszerzőknek és más művészeknek, amelyeket figyelembe kell venni az e területre vonatkozó minden uniós fellépésnek, különösen a finanszírozási tevékenységeknek; hangsúlyozza, hogy a videojátékok a digitális és a kulturális ágazatokban egyaránt jelen vannak, mivel a videojátékok a kulturális és kreatív ökoszisztéma lényeges részét képezik, és az audiovizuális tartalmak teljes uniós piaca hozzáadott értékének több mint 50 %-át teszik ki;
3. kiemeli a videojáték-ágazat jelentőségét az európai innováció támogatásában; hangsúlyozza, hogy a videojáték-ágazat hozzájárult többek között az olyan új technológiák fejlődéséhez, mint például a mesterséges intelligencia, vagy a virtuális és a kiterjesztett valóság technológiái;
4. emlékeztet a kis- és középvállalkozások fontosságára az európai videojáték-értékláncban, valamint arra, hogy számos, a konzol-, a PC- és a mobiljáték-piacokon működő európai vállalkozás globálisan kiemelkedő szerepet tölt be; csalódottságát fejezi ki amiatt, hogy a nemzetközi sikereket és kulturális vonzerőt gyakran figyelmen kívül hagyják, amikor Európa vezető szerepét mérlegelik a digitális technológiák és szolgáltatások terén;
5. üdvözlöi az Európai Parlament által javasolt, „A videojátékosok európai közössége által képviselt érték megértése” elnevezésű kísérleti projekt elindítását, amelynek célja, hogy átfogó adatokat gyűjtsön az ágazatot érintő politikai döntéshozatal támogatására; megjegyzi, hogy az ágazat többek között a tehetségfejlesztés és -megtartás, a globális piacon egy összetett és szétaprózott szabályozási keret, a finanszírozáshoz való hozzáférés, valamint a videojátékok társadalmi és kulturális hatásai miatt szembesül problémákkal;

A fogyasztóvédelem megerősítése az online videojátékok területén

6. hangsúlyozza, hogy a fogyasztóvédelem elengedhetetlen ahhoz, hogy a videojátékok és a játékosok számára biztosítani lehessen a biztonságos és megbízható online környezetet, és hogy a bizalom kiépítése a fogyasztók körében fellendítheti a videojáték-ipar gazdasági növekedését; úgy véli azonban, hogy tovább lehetne javítani a fogyasztóvédelmet; felkéri a Bizottságot, hogy az uniós fogyasztóvédelmi jogra vonatkozó, folyamatban lévő célravezetőségi vizsgálat részeként vizsgálja meg az online videojátékokkal kapcsolatos fogyasztóvédelmi kérdéseket az egyenlő online és offline méltányosság biztosítása érdekében;
7. elismeri, hogy az uniós fogyasztóvédelmi vívmányok a videojátékokra teljes mértékben alkalmazandó, erős fogyasztóvédelmet biztosítanak; tudomásul veszi az egységes piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2021. december 29-i bizottsági közleményt, amely iránymutatást nyújt a játékon belüli – többek között a gyermekeket célzó – promóciókra és reklámokra, a játékon belüli vásárlásokra és a fizetős, véletlenszerű tartalom jelenlétére vonatkozó uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazására

⁽²⁶⁾ Az Anti-Defamation League (Rágalmazásellenes Liga) által az Egyesült Királyság parlamentjének online biztonságról szóló jogszabálytervezetével (OSB0030) foglalkozó vegyes bizottsághoz benyújtott írásos igazoló dokumentum, „How Algorithms Influence Harmful Online Conduct” (Hogyan befolyásolják az algoritmusok a káros online magatartást), 2021. szeptember.

2023. január 18., szerda

vonatkozóan; rámutat azonban arra, hogy a tagállamok és a fogyasztóvédelmi hatóságok között egységes és összehangolt megközelítésre van szükség az egységes piac szétaprózódásának elkerülése és az európai fogyasztók védelme érdekében;

8. sürgeti a Bizottságot és a Fogyasztóvédelmi Együttműködési Hálózathoz tartozó nemzeti fogyasztóvédelmi hatóságokat a videojáték-ágazatban az európai fogyasztóvédelmi jog maradéktalan betartására és érvényesítésére;

9. megállapítja, hogy léteznek olyan online videojáték-platformok, amelyek lehetővé teszik a játékosok, köztük a kiskorúak és a fiatal gyermekek számára, hogy a fejlesztő által biztosított és a fejlesztő tulajdonát képező eszközök felhasználásával saját játékokat hozzanak létre; felhívja a Bizottságot, hogy szükség esetén fogadjon el szabályozási intézkedéseket annak érdekében, hogy megvédje a felhasználókat, különösen a kiskorúakat és a fiatal gyermekeket azoktól a jogellenes gyakorlatoktól, amelyek ezeken a platformokon megjelenhetnek;

10. üdvözli, hogy 2022 januárjától az (EU) 2019/770 irányelv alkalmazandó a videojátékokra, többek között az ingyenesen játszható játékokra is, és így további védelmet biztosít a fogyasztóknak; sajnálja azonban, hogy egyes tagállamok még nem ültették át az irányelvet, és sürgeti ezeket a tagállamokat az irányelv haladéktalan végrehajtására az Unió-szerte jobb fogyasztóvédelem biztosítása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy kísérje szorosan figyelemmel az irányelv átültetési folyamatát, folytasson szoros párbeszédet a késésben lévő tagállamokkal annak végrehajtásáról, és szükség esetén vegye fontolóra jogsértési eljárások indítását;

11. üdvözli azon szülői felügyeleti eszközök fejlesztését és bevezetését, amelyek segítik a tartalmak és a videojátékok életkor szerinti szűrését, a játékokkal töltött idő nyomon követését, az online költségek letiltását vagy korlátozását, valamint a másokkal való kommunikáció és a más játékosok által létrehozott tartalmak megjelenítésének korlátozását; emlékeztet arra, hogy a szülők nem csak a platformszintű szülői felügyeletet alkalmazzák a gyermekeik tartalomhoz való hozzáféréseinek nyomon követésére és kezelésére; megállapítja azonban, hogy még ha rendelkezésre is állnak ilyenek, előfordulhat, hogy a szülők nem tudnak ezekről az eszközökről, vagy nehézségeik támadnak az alkalmazásuk során, ami csökkenti azok hatékonyságát; úgy véli, hogy az ilyen mechanizmusok kidolgozása az ipar felelőssége; úgy véli, hogy ezeknek a mechanizmusoknak könnyen használhatóknak, érthetőeknek és beállíthatóknak kell lenniük, és „beépítetten” és „alapértelmezetten” kell védeniük a fogyasztókat; úgy véli, hogy a szülői felügyelet megvalósítása a szülők és az ágazat közös feladata; felszólít olyan mechanizmusok bevezetésére, amelyekkel szigorúbb szülői felügyeletet lehet gyakorolni többek között a gyermekek által a játékokra fordított pénz és idő felett, ugyanakkor tiszteletben kell tartani a kiskorúak jogait és fejlődését; ösztönzi a platformokat, hogy növeljék az ilyen eszközök használatával kapcsolatos tudatosságot és tájékoztatást; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a szülőket és a gondviselőket célzó köz- és magánoktatási és tájékoztató kampányokat annak érdekében, hogy tájékoztassák őket a meglévő eszközökről, például a PEGI telefonos alkalmazásról, és ösztönözzék azok használatát;

12. hangsúlyozza, hogy a videojáték-ágazatban számos üzleti modellt alkalmaznak; megállapítja, hogy a legtöbb online videojáték lehetővé teszi felhasználói számára, hogy játékon belüli – valódi pénzen vásárolt vagy a játékban szerzett – fizetőeszközök használatával játékon belüli vásárlásokat bonyolítsanak annak érdekében, hogy zsákmánydobozok vagy egyéb, látszólat véletlenszerű játékon belüli vásárlás útján jussanak olyan cikkekhez, melyek tartalmát a fizetés előtt nem ismerhetik meg; rámutat arra, hogy különböző típusú zsákmánydobozok léteznek⁽²⁷⁾, megjegyzi, hogy ezek a rendszerek következményekkel járnak a fogyasztókra nézve, és hogy a „pay-to-win” modellt alkalmazó játékok, különösen az agresszív „pay-to-win” modellek vagy az olyan modellek, amelyek a népszerű tartalmakat fizetőfalak mögé zárják, negatív reakciókat váltottak ki a játékos közösségekből, melyek negatív értékelésekhez, sőt akár a játékoknak a forgalomba hozatalt megelőző vagy röviddel azt követő módosításaihoz vezettek;

13. hangsúlyozza, hogy a játékon belüli vásárlások már sok-sok éve jelen vannak a videojátékokban; támogatja a Bizottság által nemrégiben elfogadott, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvre vonatkozó iránymutatást⁽²⁸⁾, amely tisztázza a szabályokat arra az esetre vonatkozóan, ha a videojátékokban látszólag véletlenszerűen megjelenő, fizetős tárgyak vannak jelen; hangsúlyozza, hogy a játékon belüli vásárlási rendszereknek meg kell felelniük a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvnek és a közelmúltban elfogadott iránymutatásnak is annak

⁽²⁷⁾ A zsákmánydobozok többek között a különböző jogosultsági feltételektől (várakozási idő, hirdetések megjelenítése, valódi pénzzel történő fizetés), a jutalomtól, annak átláthatóságától, a tárgy megszerzésének esélyétől és a megszerzett tárgy játékpénzre vagy valódi pénzre történő átváltásának lehetőségétől függően sokféle típusúak lehetnek.

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EKG tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.).

2023. január 18., szerda

biztosítása érdekében, hogy ne vezessenek a fogyasztókat, különösen a kiskorúakat és a fiatal gyermekeket érintő káros gyakorlatokhoz; felszólít a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv betartására és gyors végrehajtására az egészséges piacon a fogyasztóvédelem biztosítása érdekében, különös tekintettel a kiskorúakra és a fiatal gyermekekre;

14. tudomásul veszi a zsákmánydobozokról és a fogyasztókra, különösen a kiskorúakra és a fiatal gyermekekre gyakorolt hatásokról szóló megrendelt tanulmányát; megállapítja, hogy a tanulmány a zsákmánydobozok fogyasztóvédelmi jogszabályok szempontjából történő vizsgálatát ajánlotta a zsákmánydobozok káros hatásainak és kizsákmányoló gyakorlatainak elkerülése érdekében, különös tekintettel a kiskorúakra és a fiatal gyermekekre⁽²⁹⁾; felhívja a Bizottságot, hogy elemezze a zsákmánydobozok értékesítésének módját, és tegye meg a szükséges lépéseket a zsákmánydobozokra vonatkozó közös európai megközelítés kialakítása érdekében a fogyasztók, különösen a kiskorúak és a fiatal gyermekek megfelelő védelmének biztosítása érdekében;

15. rámutat arra, hogy a játékon belüli vásárláshoz használt egyes megoldások kialakításuknál fogva manipulatívák és kizsákmányoló jellegűek, mivel olyan agresszív kereskedelmi gyakorlatokat alkalmaznak, amelyek jelentősen korlátozzák a fogyasztók választási szabadságát, és arra ösztönzik őket, hogy olyan pénzügyi döntéseket hozzanak, amelyeket egyébként nem hoztak volna meg; megállapítja, hogy az ilyen gyakorlatokat az (EU) 2019/2161 irányelv egyértelműen tiltja; felhívja a videojáték-fejlesztőket és -forgalmazókat annak biztosítására, hogy a kiskorúakat célzó játékok tartsák tiszteltben a kiskorúak és a fiatal gyermekek jogait, többek között a magánélet, a célzott reklám és a manipulatív gyakorlatok tekintetében; úgy véli, hogy a kiskorúaknak és a fiatal gyermekeknek az online videojátékok játszásakor ugyanolyan szintű védelemben kell részesülniük, mint amelyet a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály biztosít;

16. megállapítja, hogy a játékon belüli vásárlási rendszereken és a véletlenszerű fizetős tárgyakon kívül a videojátékokban más megtévesztő elemek is előfordulnak, melyek torzíthatják a fogyasztók magatartását; felhívja a nemzeti hatóságokat, hogy ténylegesen juttassák érvényre az európai és nemzeti fogyasztóvédelmi jogszabályokat, különösen a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvet és az ahhoz kapcsolódó iránymutatást, amely tilt bizonyos sötét megoldásokat, az agresszív marketinggyakorlatokat és a fogyasztók számára nyújtandó félrevezető átláthatósági tájékoztatást; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy a digitális méltányosságra vonatkozó uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok folyamatban lévő célravezetőségi vizsgálatának részeként folytassa e kérdések, különösen a sötét megoldások értékelését, és szükség esetén terjesszen elő megfelelő kezdeményezéseket;

17. hangsúlyozza, hogy a kiskorúaknak és a fiatal gyermekeknek szánt online játékok fejlesztőinek figyelembe kell venniük a gyermekek életkorát, jogait és kiszolgáltatottságát; hangsúlyozza, hogy az ilyen játékoknak a biztonság, a védelem, a magánélet védelme és az időkorlátok beállítása tekintetében beépítetten és alapértelmezetten a lehető legszigorúbb normáknak kell megfelelniük, ezenkívül megállapítja, hogy az alapértelmezett normák kiegészítése mellett a szülők fontos szerepet játszhatnak a kiskorúak és a fiatal gyermekek videojátékozás közbeni védelmében is; rámutat azonban arra, hogy a videojáték-ágazatnak figyelemfelkeltő kampányokat kell folytatnia, és támogatást kell nyújtania a kiskorúak és a fiatal gyermekek hatékonyabb védelmére alkalmas megfelelő eszközökről és azok használatáról;

18. hangsúlyozza, hogy a videojátékok egyrészt játékeszközök, másrészt kulturális értékkel bíró művészeti alkotások;

19. hangsúlyozza, hogy a fogyasztóknak minden szükséges információval rendelkezniük kell az online videojátékokról, többek között a játékon belüli vásárlásokról, például a zsákmánydobozokról és más látszólag véletlenszerű játékon belüli vásárlásokról, és a játék megkezdése előtt és alatt tisztában kell lenniük a tartalom típusával; hangsúlyozza, hogy ezeket az információkat világosan és könnyen érthetően kell megjeleníteni minden fogyasztó számára a játék megvásárlása és minden egyes játékon belüli vásárlás előtt a fogyasztók, különösen a kiskorúak és a fiatal gyermekek jobb védelme, valamint annak érdekében, hogy segítsék a szülőket kiadásaik megértésében és ellenőrzésében; megállapítja, hogy amikor az online játékokban virtuális fizetőeszközöket használnak, a valós fizetőeszközben kifejezett értéküket mindig egyértelműen és jól láthatóan fel kell tüntetni a fogyasztók számára minden egyes vásárláskor; emlékeztet, hogy az (EU) 2019/2161 irányelv egyértelműen tiltja ezen információk hiányát;

20. rámutat, hogy azon online videojátékok esetén, amelyek lehetőséget adnak a játékosoknak arra, hogy a „pay to win” modell szerint fizetség ellenében előnyhöz jussanak, a játék megkezdése előtt egyértelműen tájékoztatni kell a játékosokat; hangsúlyozza, hogy az ilyen „pay-to-win” modellek anyagi eszközeiktől függően egyenlőtlenséget teremthetnek a játékosok között; ösztönzi ezért az ilyen modelleket alkalmazó játékokat, hogy tartalmazzanak „pay-to-win” ügyletek nélküli játékmódot is;

21. üdvözlí, hogy a Bizottság a fogyasztóvédelmi jogszabályok közelgő célravezetőségi vizsgálata során megvizsgálja az előfizetések és a szerződések automatikus megújítását; megállapítja, hogy az automatikus megújítás mind a felhasználó, mind a kereskedő számára előnyös lehet, mivel javítja a felhasználói kényelmet, és korlátozza az előfizetővel kapcsolatos adminisztrációt a kereskedő számára, ugyanakkor problematikus is lehet, ha az automatikus megújítás a fogyasztó szándéka

⁽²⁹⁾ Forbrukerrådet, „Insert coin –How the gaming industry exploits consumers using loot boxes” (Dobjon be érmét! – Hogyan zsákmányolja ki a játékipar a fogyasztókat zsákmánydobozok segítségével), 2022. május 31.

2023. január 18., szerda

ellenére határozatlan ideig folytatódik; arra ösztönzi vizsgálatai tekintetében az Európai Bizottságot és vállalati politikáik tekintetében a kereskedőket, hogy vegyék figyelembe azon tagállamok vagy vállalatok legjobb gyakorlatait, amelyek már rendelkeznek fogyasztóbarát automatikus megújítási politikával; kéri a Bizottságot, hogy vezessen be olyan uniós szintű kötelezettséget, amely szerint a kereskedők kötelesek a vásárláskor a felhasználók számára részvételi ajánlatot tenni – ahelyett, hogy ez alapértelmezett funkció lenne –, egyértelmű és könnyen hozzáférhető tájékoztatást nyújtva arról, hogy hogyan lehet az automatikus megújítást bármikor lemondani, továbbá kötelesek biztosítani, hogy az automatikus megújítás lemondásának folyamata egyszerű és a regisztrációhoz hasonlóan könnyen elvégezhető legyen;

22. nagyobb átláthatóságot kér a videojáték-fejlesztőktől a zsákmánydoboz-mechanismusok valószínűségével kapcsolatban, például egyszerű nyelvezetű tájékoztatást arról, hogy milyen algoritmusokat tanítanak be;

23. hangsúlyozza, hogy a visszaküldési és visszatérítési garanciára vonatkozó politikák az uniós fogyasztói jogok egyik sarokkövét képezik, és hogy a fogyasztóknak ugyanolyan joguk van a visszaküldéshez vagy a visszatérítéshez online vásárlás esetén, mint személyes vásárláskor; megállapítja, hogy a letöltött vagy streamelt online és digitális tartalmak esetében a visszatérítéshez való jog akkor érvényes, ha a termék vagy szolgáltatás hibás, vagy ha a fogyasztó nem fér hozzá a termékhez az elvárt módon; felszólítja a kereskedőket, hogy teljes mértékben tartsák be az uniós fogyasztóvédelmi szabályokat, és egyértelműen, átláthatóan és megbízhatóan közöljék a visszatérítés kérésének vagy az elállási jog igénybevételének módjára vonatkozó információkat;

24. hangsúlyozza, hogy a fogyatékossgal élő személyek számára lehetővé kell tenni, hogy minden típusú online videojátékkal játszassanak; és hogy valamennyi online videojáték technikai és kommunikációs jellemzőinek, valamint a játék folyamatával és a játék megvásárlásával kapcsolatos minden lényeges információnak inkluzívnak és hozzáférhetőnek kell lennie; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő kezdeményezéseket a fogyatékossgal élő személyek online videojátékokhoz való hozzáféréseinek javítására; ösztönzi az online videojáték-szolgáltatókat, hogy az (EU) 2019/882 irányelv⁽³⁰⁾ I. mellékletében foglalt akadálymentességi követelmények alkalmazásával tegyék hozzáférhetővé az online videojátékokat;

25. rámutat, hogy miután egy videojátékban megszereznek egy cikket, az bizonyos esetekben a játékon belül vagy harmadik fél által üzemeltetett weboldalakon keresztül valódi pénzre váltható, ami ellentétes a videojáték-kiadók által alkalmazott feltételekkel; felhívja a nemzeti hatóságokat, hogy vessenek véget azoknak az illegális gyakorlatoknak, amelyek bárki számára lehetővé teszik a játékon belüli oldalakon a cserét, az értékesítést és a fogadást; hangsúlyozza, hogy ezek a szolgáltatások a fogyasztóvédelmi kérdéseken túlmutatva pénzmosáshoz vezethetnek; felszólítja a Bizottságot, hogy vessen véget ezeknek a gyakorlatoknak; úgy véli, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály segíthet e probléma enyhítésében, különösen az „ismerd az üzleti ügyfeledet” elv alapján felmerülő kötelezettség végrehajtása révén;

26. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a farmolás („gold farming”) fejlődő országokban végzett kényszerszermunkával és kizsákmányolással, valamint pénzmosással hozható összefüggésbe; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a farmolás és a pénzügyi bűncselekmények és emberi jogi visszaélések közötti kapcsolatot, és szükség esetén terjesszen elő megfelelő kezdeményezéseket;

27. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő olyan európai videojáték-stratégiát, amely felszabadítja az ágazat gazdasági, társadalmi, oktatási, kulturális és innovációs potenciálját annak érdekében, hogy az ágazat vezető szerepet tölthessen be a videojátékok globális piacán; felhívja a Bizottságot, hogy a digitális méltányosságra vonatkozó uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok közelgő célravezetőségi vizsgálata során értékelje, hogy a jelenlegi fogyasztóvédelmi jogi keret elegendő-e a zsákmánydobozok és a játékon belüli vásárlások által felvetett valamennyi fogyasztóvédelmi jogi kérdés kezelésére, és amennyiben nem, felszólítja, hogy terjesszen elő jogalkotási javaslatot az online videojátékokra vonatkozó jelenlegi uniós fogyasztóvédelmi jogi keret kiigazítására, vagy olyan önálló jogalkotási javaslatot az online videojátékokra vonatkozó harmonizált európai szabályozási keret létrehozása érdekében, amely magas szintű fogyasztóvédelmet biztosít, különösen a kiskorúak és a fiatal gyermekek számára; úgy véli, hogy ezeknek a javaslatoknak értékelniük kell, hogy a kiskorúak védelme, az egységes piac szétaprózódásának elkerülése és annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztók – lakóhelyüktől függetlenül – azonos szintű védelemben részesüljenek, javaslatot kell-e tenni a játékon belüli fizetések és a zsákmánydobozok alapértelmezett letiltására vonatkozó kötelezettségre vagy a fizetős zsákmánydobozok betiltására;

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (HL L 151., 2019.6.7., 70. o.).

2023. január 18., szerda

28. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje annak lehetőségét, hogy megköveteljék a kiskorúaknak és fiatal gyermekeknek szánt online videojátékot szolgáltatóktól, hogy a 4C (content, contact, conduct, contract, azaz tartalom, kapcsolat, magatartás, szerződés) kockázatértékelési keret alapján végezzenek előzetes vizsgálatot a gyermekekre gyakorolt hatásokról, és hatékonyan mérsékeljék a kiskorúak jogait érintő valamennyi azonosított kockázatot;

További előnyök és kockázatok a fogyasztók számára

29. hangsúlyozza a mentális egészség fontosságát, különösen a kiskorúak és a fiatal gyermekek esetében; megjegyzi, hogy a videojátékok könnyebbé hozták a Covid19 alatti szigorú kijárási korlátozások időszakában; emlékeztet arra, hogy az online összeköttetés pozitív szerepet játszott azáltal, hogy az európaiak számára lehetőséget biztosított a kommunikációra, az interakcióra és a közös alkotásra, többek között az online videojátékokon keresztül; emlékeztet arra, hogy a videojátékok ezenkívül interaktív lehetőségeket nyújthatnak azok számára, akik a valós életben társadalmi elközlönülést vagy elszigeteltséget tapasztalnak; megjegyzi, hogy ez különösen igaz volt az idősekre, akik a leginkább szenvedtek az elszigeteltségtől a Covid19-világjárvány idején; megjegyzi, hogy a WHO szerint az online játékok kulcsfontosságú eszközzé válhatnak a másokkal való kapcsolataink ápolásában⁽³¹⁾; megállapítja a platformokon átnyúló online játékok előnyeit a felhasználói élmény szempontjából – azáltal, hogy lehetővé teszi a játékosok számára a különböző platformok közötti könnyű kapcsolatfelvételt –, valamint a játékfejlesztők szempontjából is, és felszólítja a videojáték-ágazatot, hogy tegyen meg mindent e lehetőség lehető legteljesebb kihasználása érdekében; felhívja a figyelmet általánosabban azokra a lehetőségekre és új perspektívákra, amelyeket a kreatív kifejezőmóddhoz és a kulturális tartalmakhoz való hozzáférés kínál, különösen a kiskorúak és a fiatalabb gyermekek számára; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen további lépéseket Európa digitális infrastruktúrájának javítására, amely amellet, hogy támogatja a minőségi tartalmakat fejlesztő kreatív iparágakat, javítja az európai polgárok hozzáférését ezekhez a kulturális szempontból jelentős tartalmakhoz;

30. úgy véli, hogy sok ember számára a videojátékok nemcsak szabadidős tevékenységként, hanem mentális gyakorlatokként is szolgálnak, ilyenek például a kihívást jelentő feladatok és rejtvények megoldása, magas szintű koncentrációt igénylő versenyek más játékosokkal, és az olyan készségek fejlesztése, mint a problémamegoldás, a térbeli és szem-kéz koordináció, a csapatmunka, a vizuális észlelés és a gyorsaság;

31. javasolja, hogy a Parlament brüsszeli épületében évente rendezzék meg az online videojátékok uniós díjátadóját, az „online videojátékok Oscar-díját”, rávilágítva, hogy az online videojátékokat gyártó vállalatok – köztük sok kkv – milyen jelentős szerepet játszanak az európai digitális egységes piac számára a munkahelyteremtés, a növekedés, az innováció és az európai értékek előmozdítása szempontjából; úgy véli, hogy a díjnak olyan online videojátékok előmozdítására kell irányulnia, amelyek tiszteletben tartják a fogyasztók jogait, vagy pozitív hatást gyakorolnak bizonyos területekre, például az oktatásra vagy a készségfejlesztésre;

32. üdvözli az EU Kids Online innovatív kutatási projektet, amely Európa-szerte magas színvonalú adatokat gyűjt a gyermekek online tapasztalatairól; kéri, hogy gyakrabban frissítsék ezt a világon élenjáró kezdeményezést; felhívja a Bizottságot, hogy a jövőben finanszírozza ezt és a hasonló kezdeményezéseket;

33. hangsúlyozza, hogy az online videojátékok fontosak az oktatás számára, mivel hasznos eszközök lehetnek a tanulási folyamatok során, és hogy számos játékot kifejezetten oktatási célokra, például a társadalmi kérdésekről szóló viták kiváltására vagy a történelmi vagy kulturális események megértésének elmélyítésére terveznek; emlékeztet arra, hogy a videojátékok szerepelnek a nemzeti oktatási tantervekben; megjegyzi, hogy a kereskedelmi videojátékokat oktatási célokra is használják; kiemeli, hogy a videojátékokat a kritikus gondolkodás fejlesztésére, a készségek és a kreativitás ösztönzésére is használják; hangsúlyozza továbbá, hogy a videojátékok a későbbi életkorban is alkalmazhatók, amikor is az idősebbek számára mentális stimulációt és kapcsolódási lehetőségeket kínálhatnak;

34. hangsúlyozza, hogy a túl sok online videojátékozás negatív hatással lehet a szociális kapcsolatokra, a munkára, a korai iskolaelhagyók számára, okozhat fizikai és mentális egészségügyi problémákat, alacsony iskolai teljesítményt, ugyanakkor a kutatások szerint a videojátékoknak pozitív hatásuk is lehet; hangsúlyozza ezért, hogy egészséges egyensúlyt kell teremteni;

35. hangsúlyozza, hogy a videojáték-függőség, más néven „videojáték-szenvedély” problémát jelent egyes játékosoknak; megállapítja, hogy a WHO a „videojáték-szenvedélyt” a függőség egy olyan formájának minősítette, amelyet az jellemez, hogy csökken a játék feletti kontroll, a játékos egyre nagyobb prioritást ad a játéknak más tevékenységekkel szemben, olyan mértékben, hogy a játék elsőbbséget élvez más érdekekkel és a napi tevékenységekkel szemben, valamint a negatív következmények ellenére egyre több és több játékra készlet;

⁽³¹⁾ Bloomberg, „Games Industry Unites to Promote World Health Organization Messages Against COVID-19; Launch #PlayApart Together Campaign” (A játékipar egységesen lép fel a WHO Covid19 elleni üzenetének előmozdítása érdekében; a #PlayApartTogether kampány elindítása), 2020. április 10.

2023. január 18., szerda

36. hangsúlyozza, hogy sem a videojáték-ipar, sem a felhasználók, sem a szülők nem becsülhetik alá a „videojáték-szenvedély” járó kockázatokat és hatásokat; emlékeztet, hogy a tudományos kutatások szerint a pubertás és a serdülőkor azok az életszakaszok, amikor az emberek leginkább ki vannak szolgáltatva a függőséget okozó magatartásoknak; további együttműködésre szólít fel a videojáték-fejlesztők, a kiadók, a platformok és a tágabb értelemben vett érdekeltel – köztük az illetékes nemzeti hatóságok és az Európai Bizottság – között a „videojáték-szenvedély” kockázatainak csökkentése érdekében; javasolja, hogy indítsanak több figyelemfelkeltő kampányt annak biztosítása érdekében, hogy a szülők és a fiatal játékosok tisztában legyenek a videojáték-szenvedélyhez kapcsolódó kockázatokkal, és felhívja a játékfejlesztőket, hogy kerüljék el a játékfüggőséghez, az elszigetelődéshez és az internetes zaklatáshoz vezető manipulatív játéktervezést;

37. megállapítja, hogy nem állnak rendelkezésre a játékkal töltött átlagos időre, a játékon belüli átlagos kiadásokra, az általános játékelményre és az ebből következő szociálpszichológiai hatásokra vonatkozó uniós szintű bontott adatok, ezért felhívja a Bizottságot, hogy évente gyűjtse össze ezeket az adatokat, és nyújtson be róluk jelentést a Parlamentnek;

38. megjegyzi, hogy a videojáték-ipar hatalmas mennyiségű, néha érzékeny személyes adathoz fér hozzá; hangsúlyozza, hogy az ágazatnak biztosítania kell, hogy a személyes adatok kezelésére az általános adatvédelmi rendelettel és más uniós jogszabályokkal összhangban kerüljön sor, és hogy a viselkedésre vonatkozó adatok felhasználásával létrehozott felhasználói profilokat ne használják manipulatív vagy diszkriminatív célokra; felhívja az illetékes hatóságokat, hogy biztosítsák a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok szigorú érvényre juttatását; hangsúlyozza, hogy az adatgyűjtésen alapuló játékosminta-elemzésnek nem szabad előnyben részesítenie azokat a technikákat, amelyek célja a játékosok becserkészése, hanem inkább a játékelmény javítására kell összpontosítania; ösztönzi a fejlesztőket, hogy vegyék fontolóra a fejezetekre vagy a gyakori mentési pontokra épülő játéktervezést annak érdekében, hogy elősegítsék a szüneteket, amikor a játékosok le tudnak csatlakozni;

39. rámutat arra, hogy csálók az online videojáték-platformokat adathalászatra használhatják; kéri, hogy különösen a kiskorúak és a fiatalok körében folytassanak tájékoztató kampányokat annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet az ezzel járó kockázatokra;

40. sürgeti az iparágat, az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki cselekvési tervet a nemek közötti egyensúly biztosítására az online játékipar valamennyi fejlesztési szakaszában; felszólítja ezenkívül az iparágat, hogy kerülje a nők tárgyiasítását, és küszöbölje ki a nemi sztereotípiák kialakulását, megismétlését és elmélyítését; hangsúlyozza, hogy ezek a túlságosan elterjedt gyakorlatok ellenséges környezetet teremtenek a nők és a lányok számára az online játékokban;

Biztonságos online környezet biztosítása az online videojátékok felhasználói számára

41. üdvözlí az olyan ágazati kezdeményezéseket, mint a PEGI rendszer, amelyet 38 országban alkalmaznak; úgy véli, hogy egy ilyen besorolási rendszer különösen előnyös lehet abból a szempontból, hogy tájékoztatást nyújt az adott játék tartalmáról és a hozzá ajánlott életkoráról, és segítséget nyújt a szülőknek abban, hogy megfelelő játéktartalmat válasszanak gyermekeik számára; hangsúlyozza, hogy a besorolási rendszer a PEGI általános magatartási kódexének részét képezi, amelynek átfogó célja a biztonságos környezet biztosítása a játékosok számára; üdvözlí a PEGI aktualizált megközelítését, amely immár tájékoztatja a fogyasztókat, ha egy játék fizetős, látszólag véletlenszerű tartalmat foglal magában; hangsúlyozza, hogy a játékban található fizetős tartalom, beleértve a fizetős, látszólag véletlenszerű tartalmat, nem akadályozza meg a szülőket abban, hogy az ilyen típusú tartalmakhoz való hozzáférést szabályozzák, és közben lehetővé tegyék a gyermek számára, hogy hozzáférjen ahhoz az alapjátékhoz, amelyet életkorának megfelelőnek ítélnék; megállapítja, hogy egyes országok beépítették jogrendszerükbe a PEGI rendszert; felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy hogyan valósítják meg a PEGI rendszert a piacon és az Unióban elérhető különböző típusú játékok tekintetében, és tárja fel a PEGI rendszer uniós jogba való beépítésének lehetőségeit annak érdekében, hogy a PEGI rendszert és annak magatartási kódexét valamennyi videojáték-fejlesztőre, alkalmazás-áruházra és online platformra alkalmazandó harmonizált, kötelező életkor-besorolási rendszerrel tegye az egységes piac széttagoltságának elkerülése és a videojáték-ágazat jogbiztonságának biztosítása érdekében;

42. elismeri a PEGI rendszerben rejlő lehetőséget arra, hogy fontos, szerződéskötést megelőző tájékoztatást nyújtson a fogyasztók számára; úgy véli azonban, hogy ezt az iparág által indított kezdeményezést további intézkedésekkel kell kiegészíteni a legmagasabb szintű fogyasztóvédelem biztosításához és a játékon belüli vásárlások és a zsákmánydoboz-mechanizmusok által okozott fogyasztóvédelmi jogi problémák megoldásához;

43. ösztönzi az ipart, többek között a játéklatformákat és a kiadókat, a független szakértő partnereket és a minősítő szervezeteket, hogy folytassák a PEGI rendszerrel kapcsolatos figyelemfelkeltő kampányokat, hogy több szülő tudjon annak létezéséről és reagáljon a videojátékok és a játékon belüli tartalmak fejlődésére a besorolási rendszer kiigazítása érdekében, hogy az továbbra is megkönnyítse a szülői választást;

2023. január 18., szerda

44. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki minimumnormákat a magánélet védelmére vonatkozóan, és értékelje az életkorral való bizonyosságszerzés biztonságos és inkluzív rendszerének szükségességét;
45. aggodalommal tekint a gyűlöletbeszéd és az internetes megfélemlítés online videojáték-platformokon való alkalmazásával járó kockázatokra, mely gyakorlatok különösen veszélyesek, ha kiskorúak és fiatal gyermekek ellen irányulnak;
46. hangsúlyozza, hogy az online videojátékoknak biztonságos digitális környezetet kell nyújtaniuk a felhasználók számára; üdvözli a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály közelmúltbeli elfogadását, amely aktualizálja a tartalommoderálási szabályokat Európában az illegális – többek között a videojátékokban található – online tartalmak hatékonyabb kezelése érdekében; felszólít ennek a nemzeti jogba való átültetésére és mielőbbi alkalmazására;
47. hangsúlyozza, hogy a videojátékokban a jogellenes tartalom mellett káros tartalom is terjeszthető a videojátékok kommunikációs funkciói vagy a videojátékos közösségimédia-platformok segítségével; hangsúlyozza, hogy a videojáték-ágazatnak megfelelő intézkedéseket kell hoznia és megfelelő eszközöket kell igénybe vennie annak érdekében, hogy az alkalmazandó nemzeti és uniós jogszabályokkal összhangban megvédje az összes felhasználót a káros tartalmaktól;
48. felhívja az Európai Bizottságot és a tagállamok fogyasztóvédelmi hatóságait, hogy a videojáték-ágazatban is biztosítsák a fogyasztóvédelmi jogszabályok teljes körű tiszteletben tartását és érvényesítését, és e célból hajtsanak végre ágazati online ellenőrzési akciókat, vagy szükség esetén indítsanak a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló (EU) 2017/2394 rendelet ⁽³²⁾ szerinti, a fogyasztói jogok összehangolt érvényre juttatását szolgáló intézkedéseket;

o

o o

49. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2394 rendelete (2017. december 12.) a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről és a 2006/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 345., 2017.12.27., 1. o.).

2023. január 18., szerda

P9_TA(2023)0009

A közös kül- és biztonságpolitika végrehajtása – 2022. évi éves jelentés

Az Európai Parlament 2023. január 18-i állásfoglalása a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtásáról – 2022. évi éves jelentés (2022/2048(INI))

(2023/C 214/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ) és különösen annak 21. és 36. cikkére,
- tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (alelnök/főképviselő) 2022. június 14-i jelentésére, melynek címe: „A közös kül- és biztonságpolitika végrehajtása – Prioritásaink 2021-ben”,
- tekintettel „A biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytű – Egy, a polgárait, az értékeit és az érdekeit megvédő Európai Unióért, amely hozzájárul a nemzetközi béke és biztonság megvalósításához” című dokumentumra, amelyet a Tanács 2022. március 21-én elfogadott, és az Európai Tanács 2022. március 24-én jóváhagyott,
- tekintettel a Tanács 2022. március 24–25-i következtetéseire,
- tekintettel a 2022. március 11-i Versailles-i Nyilatkozatra,
- tekintettel a Tanács „tágabb Európa” koncepciójáról, Ukrajnáról, továbbá Ukrajna, a Moldovai Köztársaság és Grúzia európai uniós tagság iránti kérelméről, a Nyugat-Balkánról, gazdasági kérdésekről, az Európa jövőjéről szóló konferenciáról, valamint a külkapcsolatokról szóló, 2022. június 23–24-i következtetéseire,
- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, az EU bővítési politikájáról szóló, 2022. október 12-i közleményére (COM(2022)0528),
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által elfogadott, az Ukrajna elleni agresszióról szóló, 2022. március 2-i határozatra (A/RES/ES-11/L.1), valamint az „Ukrajna területi integritása: az ENSZ Alapokmánya elveinek védelme” című, 2022. október 12-i határozatra (A/RES/ES-11/L.5),
- tekintettel „Az Európai Unió valamennyi demokratikus folyamatába való külföldi beavatkozásról, beleértve a dezinformációt is” című, 2022. március 9-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel „Az EU bővítési politikájáról szóló 2018. évi közlemény” című, 2021. október 19-i bizottsági közleményre (COM(2021)0644),
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által elfogadott, az Orosz Föderáció Emberi Jogi Tanácsban való tagságának felfüggesztéséről szóló, 2022. április 7-i határozatra (A/RES/ES-11/L.4),
- tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferencia végeredményéről szóló, 2022. május 9-i jelentésre,
- tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferencia következtetéseinek nyomán követésére vonatkozó álláspontjáról szóló, 2022. május 4-i állásfoglalására ⁽²⁾,

⁽¹⁾ HL C 347., 2022.9.9., 61. o.

⁽²⁾ HL C 465., 2022.12.6., 109. o.

2023. január 18., szerda

- tekintettel az Európai Békekeret létrehozásáról, valamint a (KKBP) 2015/528 határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. március 22-i (KKBP) 2021/509 tanácsi határozatra ⁽³⁾,
 - tekintettel a Tanács 2021. december 16-án elfogadott, a Covid19-ről, a válságkezelésről és a rezilienciáról, a biztonságról és védelemről, a migráció külső vonatkozásairól és a külkapcsolatokról szóló következtetéseire,
 - tekintettel a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, az új uniós bővítési stratégiára vonatkozó, 2022. november 23-i ajánlására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a NATO 2022. június 29-i madridi csúcstalálkozóján a NATO-hoz tartozó országok állam- és kormányfői által elfogadott stratégiai koncepcióra,
 - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2000. október 31-i, 1325. sz. határozatára, amely létrehozta a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrendet,
 - tekintettel a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP III) – Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program” című, 2020. november 25-i közös közleményére (JOIN(2020)0017),
 - tekintettel az Izraelre és Palesztinára vonatkozó kétállami megoldás kilátásairól szóló, 2022. december 14-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel az EU–NATO együttműködésről szóló, az Európai Tanács elnöke, az Európai Bizottság elnöke és a NATO főtitkára által 2023. január 10-én aláírt együttes nyilatkozatra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0292/2022),
- A. mivel az Oroszországi Föderáció által – a belarusz Lukasenka-rezsim támogatásával – Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan katonai agresszió visszahozta a háborút az európai kontinensre, és súlyos pusztítást és szenvedést okozott; mivel Oroszország háborús bűncselekményeket követett el Ukrajna ellen; mivel mindez jelentősen veszélyezteti az európai és a globális biztonságot, és ezekre nézve továbbra is kihívást jelent; mivel Oroszország atomfenyegetésekhez folyamodott; mivel ez a világ számos területén kedvezőtlenül érintette a globális ellátási láncokat, és aláásta az élelmezésbiztonságot; mivel Oroszország Ukrajna ellen jogellenesen indított háborúja gazdasági bizonytalanságot teremtett, az energiaárak emelkedéséhez vezetett, súlyosbította a klímaválságot és magában hordozza számos tagállam és harmadik ország, különösen a nyugat-balkáni és a keleti partnerségben részt vevő országok további destabilizálásának esélyét, és ezért jelentősen megváltoztatta az EU közös kül- és biztonságpolitikájának (KKBP) geopolitikai környezetét; mivel az Ukrajna elleni agressziós háború Putyin azon tervének része volt, hogy átalakítsa az euroatlanti biztonsági struktúrát; mivel ez a terv az ukrán hadsereg hősies ellenállásának köszönhetően meghiúsult; mivel 2014 óta az EU nem tudja teljes mértékben kihasználni a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) eszközeit Ukrajna Oroszország elleni küzdelmének hatékony támogatására, bár e tekintetben az idén némi javulás tapasztalható; mivel ahhoz, hogy sikeres és hiteles globális szereplőként tekintsenek rá, az EU-nak tovább kell fejlesztenie képességeit és meg kell erősítenie politikai akaratát, hogy biztonságot nyújtson közvetlen szomszédságában;
- B. mivel a keleti szomszédságnak és a Nyugat-Balkánnak békés konfliktusmegoldásra, nagyobb stabilitásra és biztonságra, valamint fokozott kölcsönös együttműködésre van szüksége; mivel e régiók biztonságát nagymértékben veszélyezteti Oroszország ukrajnai inváziója és az agresszió szomszédos országokra való áttérjedésének lehetősége; mivel közvetlen szomszédságunk destabilizálódása veszélyezteti az EU stabilitását, békéjét és biztonságát;

⁽³⁾ HL L 102., 2021.3.24., 14. o.⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0406.⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0443.

2023. január 18., szerda

- C. mivel Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja rávilágít arra, hogy a nemzetközi szinten erősebb, ambiciózusabb, hitelesebb, stratégiai és egységesebb uniós fellépésre van szükség, és még hangsúlyosabbá teszi, hogy az EU-nak önállóan kell meghatározni saját stratégiai célkitűzéseit, és fejlesztenie és alkalmaznia az azok megvalósításához szükséges képességeket; mivel ez ismételtén rámutat arra, hogy Európának prioritásként kell kezelnie energiafüggetlenségét;
- D. mivel Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja figyelmeztető jelzés az EU számára, mivel közvetlen fenyegetést jelent az európai és globális biztonsági rendre, valamint az EU és tagállamai biztonságára; mivel az Ukrajna elleni orosz invázió lendületet adott a KKBP és általában az Unió külső tevékenységének geopolitikai újraértelmezéséhez, az új geopolitikai valóság tekintetében az uniós érdekek által vezérelt merész jövőképpel, valódi cselekvési szándékkal és transzatlanti együttműködéssel a stratégiai releváns eredmények elérése érdekében; mivel az orosz agresszióval szemben Finnország és Svédország a NATO-hoz való csatlakozást kérelmezte; mivel ez a konfliktus rámutat arra, hogy a fenyegetések tekintetében a tagállamoknak egységes felfogást kell kialakítaniuk, és valódi szolidaritást kell tanúsítaniuk a frontvonalban lévő tagországokkal; mivel ez a háború megerősítette a NATO szerepét az európai biztonság alapköveként és az erős transzatlanti kötelék nélkülözhetetlenségét;
- E. mivel elengedhetetlen, hogy az Unió kezelje a fő gyenge pontjait, például az Oroszországtól és a Kínai Népköztársaságtól (KNK) való túlzott függőségét, és erősítse ellenálló képességét és felkészültségét a totalitárius és nem demokratikus rezsimek jelentette fenyegetésekkel szemben;
- F. mivel az orosz invázió rávilágít arra is, hogy – amint azt az Európa jövőjéről szóló konferencia polgárok által javasolt eredményei is kiemelik – a tagállamoknak meg kell mutatniuk, hogy megvan a szükséges politikai akarat arra, hogy a KKBP-t az uniós politikák sorába emeljék;
- G. mivel a gyors, hatékony és eredményes külpolitikai, biztonsági és védelmi fellépés tekintetében a Lisszaboni Szerződésben biztosított lehetőséget a tagállamok politikai akaratának hiánya miatt csak nagyon korlátozottan használták és aknázták ki az elmúlt évtizedben; mivel a változó európai biztonsági környezet miatt itt az ideje, hogy az EUSZ-ben előírt valamennyi eszközt felhasználják, különösen a KBVP tekintetében; mivel a Lisszaboni Szerződés 2009 decembere óta rendelkezik olyan elemekről, mint a 41. cikk (3) bekezdésének b) pontja szerinti katonai induló alap, a 44. cikk szerinti, ambiciózusabb biztonsági és védelmi célkitűzésekkel rendelkező kis csoport létrehozásának lehetősége, vagy a 42. cikk (3) bekezdése szerinti valóban európai fegyverzet- és képességpolitika meghatározása;
- H. mivel az áthidaló klauzulákat azonnal fel lehetne használni arra, hogy konkrét szakpolitikai területeken az egyhangúsági követelményről áttérjenek a minősített többségi szavazásra; mivel az európai biztonságot jelenleg fenyegető veszély miatt bizonyos munkamódszereket azonnal ki kell igazítani;
- I. mivel a Tanács gyorsan és egységesen cselekedett, és eddig kilenc szankciócsomagot fogadott el Oroszországgal szemben annak ukrajnai fellépései miatt, amelyek többek között személyekkel szembeni olyan szankciókat tartalmaznak, mint a vagyoni eszközök befagyasztása és az utazási korlátozások, a pénzügyi, a kereskedelmi, az energetikai, a közlekedési, a technológiai és a védelmi ágazatra irányuló gazdasági szankciók, a médiára vonatkozó korlátozások, diplomáciai intézkedések, a megszállt Krím-félszigettel és Szevasztopollyal, valamint a donyeci és luhanszki területek kormányzati ellenőrzés alatt nem álló övezeteivel fenntartott gazdasági kapcsolatokra vonatkozó korlátozások, valamint a gazdasági együttműködésre vonatkozó intézkedések, amelyek mindegyike a szolidaritás és az egységesség megnyilvánulása, ám még mindig nem elegendő az agresszor megállításához;
- J. mivel a médiaszabadság csökkenése és a dezinformációs kampányok megjelenése, a külföldi beavatkozások és az újságírók elleni támadások világszerte tapasztalható jelenségek, amelyek a leginkább a visszaeső demokráciákban és az ellenszegülő totalitárius államokban figyelhetők meg; mivel az emberi jogokra, a demokráciára, a nyilvánosság részvételére és a fejlődésre gyakorolt következmények nemzetközi szinten is aggasztóak; mivel az EU-nak meg kell erősítenie együttműködését a hasonlóan gondolkodó partnerországokkal annak érdekében, hogy a harmadik országokban előmozdítsa és védje a média- és szólásszabadságot, valamint küzdjön a dezinformáció és a külföldi beavatkozás ellen;
- K. mivel az Unió határain és közvetlen szomszédságában a tartós instabilitás és a kiszámíthatatlan biztonsági helyzet közvetlen veszélyt jelent az Unió és tagállamai biztonságára;

2023. január 18., szerda

- L. mivel az Oroszországi Föderáció kormánya Vlagyimir Putyin irányításával folytatja a politikai ellenfelek és a szuverén államok elleni nemzetközi terrorcselekményeket, amelyek Ukrajna 2014 óta tartó inváziójában és megszállásában kulmináltak;
- M. mivel az Orosz Föderáció indokolatlan ukrajnai inváziójának globális következményeit tovább súlyosbítja a jelenleg is tartó, példátlan Covid19 világjárvány, amely Vuhanból eredt, a KNK-ban; mivel a totális háború visszatérése az európai kontinensre, a gazdasági instabilitás és az energiaárak ingadozásának az Oroszországi Föderáció általi szándékos instrumentalizálása közvetlen geopolitikai bizonytalanságot eredményez az Európai Unió, a tagjelölt és a leendő tagjelölt államok, valamint világszerte az összes partner számára;
- N. mivel a stratégiai autonómia eléréséhez az Uniónak képesnek kell lennie arra, hogy az EU számára stratégiai jelentőséggel bíró valamennyi ügyet úgy intézze, hogy ne támaszkodjon indokolatlanul harmadik országok és szereplők képességeire, többek között úgy, hogy megszünteti azon sebezhető pontokat, amelyek az Uniót belső megosztottságnak és a tekintélyelvű szereplőknek tett kényszerű engedményeknek teszik ki; mivel a stratégiai autonómia megvalósítása lehetővé teszi az Unió számára, hogy erős alapokon nyugvó külső fellépését tovább erősítse, hatékonyabban érvényesítse és közvetítse értékeken alapuló érdekeit, és fokozza hozzájárulását a globális multilateralizmushoz, a konfliktusok békés rendezéséhez, valamint a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok fejlesztéséhez világszerte; mivel az EU nem lesz képes megvédeni magát, és nem lesz hiteles szereplő a tagállamok védelmébe való tényleges beruházások nélkül; mivel az Ukrajna elleni, 2014 óta folytatódó orosz agresszió ellenére a NATO vezetőinek azon döntését, hogy a GDP legalább 2 %-át a védelmi kiadásokra fordítják, csak néhány tagállam, különösen a keleti határ mentén fekvő szövetségesek hajtották végre; mivel e küszöb elérése az európai biztonság és az EU pozíciójának egyidejű megerősítésére irányuló valódi szándékot mutatja meg;
- O. mivel az európai államok önkéntes csatlakozása az EU-hoz továbbra is a legsikeresebb uniós külpolitikai eszköz; mivel 2022. június 23-án az európai vezetők megadták Ukrajnának és a Moldovai Köztársaságnak az uniós tagjelölti státuszt, és elismerték Grúzia európai perspektíváját; mivel 2022. december 15-én az Európai Tanács megadta Bosznia-Hercegovinának az uniós tagjelölti státuszt, és Koszovó benyújtotta uniós csatlakozási kérelmét;
- P. mivel az uniós KKBP-t olyan értékek vezérlik, mint a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan volta, az emberi méltóság tiszteletben tartása, az egyenlőség és a szolidaritás elvei, valamint az ENSZ Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartása; mivel az EUSZ 2. cikkében, 3. cikke (5) bekezdésében és 21. cikkében foglalt uniós értékek az Unió közvetlen érdekét szolgálják; mivel az ezen demokratikus értékekre gyakorolt autokratikus nyomás tovább fokozódik, ami gyengíti a hatalommal való visszaélés ellenőrzését, növeli az emberi jogok megsértésének gyakoriságát és súlyosságát, és szűkíti a civil társadalom, a független média és a demokratikus ellenzéki mozgalmak mozgásterét; mivel a Freedom House szerint 2021 a 16. olyan év volt, amikor globálisan hanyatlott a demokrácia;
- Q. mivel az éghajlatváltozás hatásai egyre súlyosabb következményekkel járnak az emberi élet különféle aspektusaira, illetve a fejlesztési lehetőségekre, a geopolitikai világrendre és a globális stabilitásra nézve; mivel az éghajlatváltozás hatásai leginkább azokat sújtják, akik kevesebb erőforrással rendelkeznek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz; mivel az uniós külpolitikában nagyobb figyelmet kell fordítani a többoldalú tevékenységek előmozdítására az éghajlati vonatkozású konkrét kérdésekben folytatott együttműködés, stratégiai partnerségek kiépítése és az állami és nem állami szereplők – többek között a globális szennyezés fő okozói – közötti együttműködés és párbeszéd erősítése révén;
- R. mivel a nemzetközi jogra és a multilateralizmus intézményeire épülő, szabályokon alapuló nemzetközi rendet mind belülről, mind kívülről egyre nagyobb veszély fenyegeti; mivel az autokratikus államok részben önállóan, részben összehangoltan fellépve igyekeznek aláásni a multilaterális szervezeteket és ügynökségeket, valamint a nemzetközi humanitárius és emberi jogi jogot, kooptálás révén kiforgatni e jog jelentését, illetve megkerülni vagy megghiúsítani annak végrehajtását, miközben előmozdítják az autokratikus normák terjedését az EU-ban és harmadik országokban, többek között diplomáciai, gazdasági vagy katonai ösztönzők és kényszerítés, valamint dezinformációs kampányok révén; mivel Oroszország ukrajnai inváziója és szándékos háborús bűncselekményei a multilaterális, szabályokon alapuló globális rend alapjai elleni támadás;

2023. január 18., szerda

S. mivel az EU-nak javítania kell azon képességét, hogy gyors és hatékony döntéseket hozzon, különösen a KKBP keretében, hogy egységesen lépjen fel, és valóban globális szereplőként cselekedjen a válságokra reagáláskor;

1. rámutat, hogy az EU gyors, egységes és tartós válasza az Ukrajna elleni orosz agressziós háborúra, valamint az a képessége, hogy tanuljon a korábbi geostratégiai hibákból és orvosolja azokat, az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság közös értékei által vezérelt uniós kül-, biztonság- és védelempolitika hatékonyságát bizonyítja; hangsúlyozza, hogy az Uniónak – annak érdekében, hogy hiteles, értékek alapján cselekvő külpolitikai szereplőként, megbízható nemzetközi partnerként és hiteles biztonsági és védelmi szereplőként megerősítse szerepét – olyan döntéshozatali eljárásokat kell elfogadnia, és – azokon a területeken, ahol ezek jelenleg rendelkezésre állnak – végrehajtania, amelyek elősegítik ezt a célt;

2. megjegyzi, hogy az Ukrajna elleni orosz agresszív háborúra adott uniós választ világszerte számos autokrácia szoros figyelemmel kíséri, és döntő befolyással lesz a nemzetközi szintén tanúsított magatartásuk alakítására; hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy hiteles szereplővé váljon, az EU-nak és tagállamainak növelniük kell az Ukrajnának nyújtott katonai, politikai és humanitárius támogatást, és meg kell erősíteniük védelmüket az európai biztonságot fenyegető orosz fenyegetésekkel szemben;

3. meggyőződése, hogy az EU biztonságának, jólétének és vezető szerepének globális szintű biztosítása szorosan kapcsolódik a bővítési folyamat megszilárdításához, a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok csatlakozásának felgyorsításához és az EU szomszédságpolitikájának megszilárdításához;

4. hangsúlyozza, hogy Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja és más nemzetközi kihívások – többek között a tekintélyelvűség világszerte tapasztalható, folyamatos erősödése, a kínai-orosz együttműködés fokozása, a KNK határozott külpolitikája, az éghajlati vészhelyzet és a Covid19-világjárvány hatása – által a geopolitikai környezetben bekövetkezett komoly fordulópont a stratégiai autonómia, a szolidaritás gyorsabb végrehajtását és az EU geopolitikai ébredését teszi szükségessé, a kiemelt tematikus és földrajzi kérdésekkel kapcsolatos konkrét és hiteles intézkedések alapján, ugyanakkor rámutat a NATO-val és világszerte a hasonló gondolkodású szövetségesekkel való szorosabb együttműködés szükségességére; e tekintetben hangsúlyozza, hogy Oroszország jogellenes álláspontjainak egy harmadik ország általi közvetlen vagy közvetett támogatása – nevezetesen azáltal, hogy Oroszországgal együtt szavaz az ENSZ Közgyűlésben a vonatkozó határozatokról való szavazás során, vagy segít Oroszországnak kijátszani az uniós szankciókat – egyértelmű, gyors és konkrét következményekkel kell járjon az adott országgal fenntartott politikai és kereskedelmi kapcsolatainkban;

5. hangsúlyozza, hogy az Unió csak rugalmasabb és hatékonyabb döntéshozatal alapján tudja betölteni globális szereplőként és biztonságsszolgáltatóként betöltött hivatását, többek között a biztonság- és védelempolitika terén is;

6. hangsúlyozza, hogy az Unió fellépéseit az EUSZ 21. cikkével összhangban az Unió alapját képező értékeknek és elveknek kell vezérelniük, és azoknak összhangban kell lenniük az Unió alapját képező értékekkel és elvekkel;

7. úgy véli, hogy az EUSZ 21. cikkének (2) bekezdését módosítani kell, hogy a „stratégiai autonómia” fogalma bekerüljön a KKBP célkitűzései közé annak érdekében, hogy az EU hatékony diplomáciai és biztonsági szereplővé váljon azáltal, hogy konkrét intézkedések, politikák, költségvetések és kötelezettségvállalások révén határozott fellépésen alapuló, önálló kül- és biztonságpolitikát hajt végre;

8. emlékeztet arra, hogy a Tanács által 2022 márciusában elfogadott stratégiai iránytű stratégiai iránymutatást és eszközöket biztosít az EU és tagállamai számára védelmi képességeik javításához, hogy hatékony biztonsági szereplővé váljanak egy egyre ellenségesebb globális és regionális környezetben, valamint a béke és az emberek biztonsága érdekében határozottabb globális szereplővé váljanak; felhívja ezért az alelnököt/főképviselet, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a hasonlóan gondolkodó partnerekkel és a NATO-val együttműködve, és annak 2022. június 29-i stratégiai koncepciójával teljes mértékben összhangban, valamint az Ukrajna elleni orosz agressziós háború tanulságainak figyelembevételével helyezték előtérbe a gyorsabb és teljes körű végrehajtást;

9. hangsúlyozza, hogy erőteljes kommunikációs kampányra van szükség, amely kiemeli a stratégiai iránytű előnyeit az európai biztonság és az európai polgárok számára;

2023. január 18., szerda

10. kiemeli, hogy a jelenlegi kihívásokra való reagáláshoz szükséges geopolitikai újraértelmezés érdekében az EU-nak a következő négy fellépés alapján kell alakítania a KKBP-t:

- az EU intézményi és döntéshozatali rendszerének kiigazítása, valamint a kül- és biztonságpolitika terén a politikai akarat és az egység megteremtése a minősített többségi szavazás bevezetésével a korai megelőző intézkedések és a gyors reagálás lehetővé tétele érdekében,
- a stratégiai autonómia és szolidaritás gyakorlati megvalósítása megerősítve a multilateralizmussal és a szövetségekkel kapcsolatos megközelítést, csökkentve a nem demokratikus rendszerektől való stratégiai függőséget és fokozva az Unió rezilienciáját,
- a multilateralizmus megerősítésének irányítása, szövetségek és partnerségek megerősítése és megszilárdítása, valamint új stratégiai partnerségek kiépítése egy jobb világ érdekében a hasonlóan gondolkodó demokratikus partnerekkel, fellépve az önkényuralmi és totalitárius rezsimek önérvényesítésével szemben,
- a parlamenti diplomácia mint megelőző és hatékony külpolitikai eszköz megerősítése;

11. hangsúlyozza, hogy az EU külső emberi jogi politikájának ambiciózus elkötelezettsége és retorikája megköveteli, hogy következetes és példaértékű legyen; ezért sajnálja, hogy az EU a gyakorlatban továbbra is ellentmondásosan viszonyul a világban tapasztalható, hasonló emberi jogi helyzetekhez; sajnálatát fejezi ki továbbá amiatt, hogy számos uniós tagállamban romlik az emberi jogok és a jogállamiság helyzete, ami aláássa az EU hitelességét; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy mutassanak példát és szigorúan tartsák tiszteletben az emberi jogokat;

12. hangsúlyozza, hogy az EU-nak továbbra is elkötelezettnek kell maradnia a fegyverzet-ellenőrzés, valamint a leszerelésről és a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelemtől szóló multilaterális megállapodások mellett;

Az EU intézményi és döntéshozatali rendszerének megerősítése a kül- és biztonságpolitika terén

13. üdvözli az EU figyelemre méltó egységét és elszántságát, amellyel gyorsan és határozottan reagált Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújára; sürgeti a tagállamokat, hogy tartsák fenn és szükség esetén növeljék az Ukrajinának és polgárainak nyújtott magas szintű és koherens támogatást, amelynek teljes összhangban kell lennie Ukrajna változó szükségleteivel és az EU Ukrajna függetlensége, szuverenitása és területi integritása iránti elkötelezettségével; hasonló szintű északra szólít fel a demokráciáink vagy közös értékeink elleni jövőbeli támadások esetén;

14. sürgeti a tagállamokat, hogy őrizzék meg egységüket és elszántságukat, és építsenek erre a példátlan szintű együttműködésre; hangsúlyozza, hogy fontos az uniós alapértékekkel és elvekkel való egység és összhang, valamint az egység megőrzésének és az EU és a tagállamok stratégiai szuverenitásának, biztonságának és ellenálló képességének további erősítése a KKBP keretében történő hatékonyabb döntéshozatal révén, ami a következőkkel érhető el:

- a) a minősített többséggel való határozathozatalra való lehető leghamarabbi áttérés a KKBP területeit érintő határozatok esetében, kezdve egy éven belül a kiemelt területekkel, például az EU globális emberi jogi szankciórendszerével (az uniós Magnyickij-törvény) és más külpolitikai területekkel, a Szerződésekben előírt áthidaló klauzulák alkalmazásával, kivéve a KBVP keretében végrehajtó mandátummal rendelkező katonai missziók vagy műveletek létrehozását, amelyek esetében továbbra is egyhangúságra van szükség;
- b) konvent összehívása az EUSZ 48. cikke szerinti, a Szerződések felülvizsgálatára irányuló eljárás aktiválása útján, többek között azzal a céllal, hogy a Szerződésekben rögzítsék a minősített többségi szavazást az uniós KKBP-t érintő valamennyi kérdésben;
- c) törekvés olyan valódi katonai és védelmi uniós létrehozására, amely interoperábilis és kiegészíti a NATO-szövetséget, és amely szükség esetén önállóan is képes fellépni;
- d) a minősített többségi szavazásnak a katonai vagy védelmi vonatkozással nem rendelkező határozatok esetében történő teljes körű alkalmazásának a konstruktív tartózkodás alkalmazásának ösztönzése az EUSZ 31. cikkének (1) bekezdésével összhangban;

2023. január 18., szerda

- e) annak biztosítása, hogy a tagállamok elméletben és gyakorlatban is betartsák a Szerződések alapelveit, különösen az EUSZ 24. cikkét, és 42. cikkének (7) bekezdését, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 222. cikkét, amelyek arra szólítják fel a tagállamokat, hogy az Unió kül- és biztonságpolitikáját a lojalitás és a kölcsönös szolidaritás jegyében tevékenyen és fenntartások nélkül támogassák; hangsúlyozza, hogy az EUSZ 42. cikke (7) bekezdése aktiválásának feltételeit és a támogatás módozatait soha nem határozták meg egyértelműen; úgy véli, hogy az EUSZ 42. cikkének (7) bekezdésében meghatározott kölcsönös segítségnyújtási rendelkezés értelmében sürgősen ki kell dolgozni egy szolidaritási politikai stratégiát és operatív végrehajtási intézkedéseket;
- f) a politikai szintű integrált válságelhárítási mechanizmus teljes mértékű kihasználása és a tagállamok minisztereiből álló Európai Biztonsági Tanács létrehozása a vészhelyzetekben való gyors reagálás és a konfliktusokkal és válságokkal kapcsolatos integrált megközelítés kialakítása érdekében, valamint a védelmi miniszterek tanácsának létrehozása;
- g) az „Európa együtt” megközelítés végrehajtása és teljes körű kiaknázása az EU kül- és biztonságpolitikájának összehangolása és a párhuzamosságok elkerülése érdekében, és egyben az egység megjelenítése;
- h) elegendő finanszírozás, intézményi kapacitás és technikai támogatás biztosítása uniós és tagállami szinten ahhoz, hogy késedelem nélkül fel lehessen készülni és reagálni lehessen a jelenlegi, a felmerülő és a jövőbeli kihívásokra; felszólít különösen az EU valamennyi külső fellépése finanszírozásának növelésére;
- i) a katonai és polgári biztonsági missziók külföldre küldésére vonatkozó határozatot illetően a Parlament szerepének bevezetése;

a fentiek fényében úgy véli, hogy helyénvaló lenne a Parlamentben plenáris vitát folytatni a vonatkozó tanácsi határozatok meghozatala előtt, és egy olyan állásfoglalást elfogadni, amely politikai szempontból engedélyezne egy adott műveletet, beleértve annak céljait, eszközeit és időtartamát;

15. sürgeti a tagállamokat, hogy törekedjenek az EUSZ 31. cikkének szigorú alkalmazására, amely lehetővé teszi a Tanács számára többek között azt, hogy a KKBP területén bizonyos határozatokat minősített többséggel hozzon meg katonai következményekkel nem járó ügyekben, különösen a szankciókkal és az emberi jogokkal kapcsolatos kérdésekben, az EUSZ 42. cikkének (7) bekezdése esetében pedig azt, hogy elmozduljon a megerősített minőségi többségi szavazás felé; felhívja a tagállamokat, hogy további késedelem nélkül, teljes mértékben használják ki az EUSZ 31. cikkének (3) bekezdésében foglalt áthidaló klauzulát, különösen a kiemelt területeken;

16. megismétli, hogy támogatja az EU globális emberi jogi szankciórendszerének elfogadását és végrehajtását, amely lehetővé teszi az EU számára, hogy gyors és célzott korlátozó intézkedéseket vezessen be azon személyekkel, szervezetekkel és testületekkel szemben, akik és amelyek a világ valamely részén súlyos emberi jogi jogsértésekért és visszaélésekért felelősek, azokban részt vesznek vagy azokkal kapcsolatban állnak; üdvözlí a Bizottság azon szándékát, hogy időben kiterjeszti az EU globális emberi jogi szankciórendszerének hatályát a korrupciós cselekményekre is, elismerve ezzel a korrupció és az emberi jogok megsértése közötti szoros kapcsolatot; sürgeti a Bizottságot, hogy egészítse ki ezt a jogalkotási javaslatot oly módon, hogy az Európai Parlamentnek lehetősége legyen fokozottabb szerepet vállalni az emberi jogok súlyos megsértésének eseteire vonatkozó javaslatok megtételében; ismételten felszólítja a Tanácsot, hogy vezessen be minősített többségi szavazást az EU globális emberi jogi szankciórendszere alapján hozott korlátozó intézkedések elfogadása esetében;

17. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy fokozottabban támogassák a korrupció elleni küzdelemben részt vevő civil társadalmi szervezeteket, aktivistákat és oknyomozó újságírókat, valamint mozdítsák elő hatékony korrupcióellenes intézmények létrehozását és szilárd szabályozási keretek elfogadását, továbbá lépjenek fel az adóparadicsomokkal szemben, különösen saját joghatóságukon belül;

18. hangsúlyozza, hogy az Oroszországi Föderációval szemben bevezetett szankciók végrehajtása rendkívül fontos ahhoz, hogy korlátozni lehessen Oroszország képességét az Ukrajna elleni agresszív háború folytatására, ezért annak a legmagasabb prioritást kell élveznie; sürgeti a Tanácsot, hogy vezessen be korlátozó intézkedéseket azon harmadik országokkal szemben, amelyek – akár a szankciók megkerülésének elősegítése, akár közvetlen katonai segítségnyújtás révén – lehetővé teszik Oroszország Ukrajna elleni invázióját; üdvözlí a belarusz rezsimmel szemben bevezetett korlátozó intézkedéseket; üdvözlí a Tanács határozatát, amely korlátozó intézkedéseket vezet be az Iráni Iszlám Köztársasággal szemben, tekintettel arra, hogy pilóta nélküli légi járműveket szállított az Oroszországi Föderáció számára Ukrajna elleni, különösen ukrán polgári célpontok elleni felhasználásra; felszólít a korlátozó intézkedések kiterjesztésére, tekintettel arra, hogy az Iráni Iszlám Köztársaság továbbra is pilóta nélküli légi járműveket, és a tervek szerint felszín-felszín osztályú

2023. január 18., szerda

rakétákat bocsát rendelkezésre; határozottan támogatja az uniós korlátozó intézkedések megsértését bűncselekménnyé nyilvánító irányelvre irányuló javaslatot⁽⁶⁾ és kéri, hogy az Európai Ügyészséget bízzák meg azzal, hogy Unió-szerte biztosítsa az ilyen bűncselekmények következetes és egységes kivizsgálását és büntetőeljárás alá vonását;

19. aggodalmát fejezi ki a környezeti és éghajlati katasztrófák gyakoriságának és intenzitásának fokozódása miatt, amelyek különösen súlyos következményekkel járnak világszerte a legszegényebb és legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő emberek és közösségek számára; emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás közvetlen és közvetett hatásai aláássák a globális békét és biztonságot, miközben súlyosbítják a meglévő sebezhetőségeket és egyenlőtlenségeket, és veszélyeztetik az emberi jogokat; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak – az „Európa együtt” közös megközelítés keretében – alapvető szerepet kell betölteniük a globális béke és biztonság megőrzésére a klímadiplomácia globális előmozdításában, nevezetesen a nemzetközi partnerekkel való fokozott két- és többoldalú kötelezettségvállalásokkal, a Párizsi Megállapodás és más – különösen a fejlődő partnerek felé tett – kötelezettségvállalások teljes körű végrehajtásával, valamint az éghajlat-politikai intézkedéseknek a külső tevékenység valamennyi dimenziójában történő általános érvényesítésével; sürgeti a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy alakítson ki és folytasson erőteljes uniós klímadiplomáciát, amelynek célja a Párizsi Megállapodással kapcsolatos nemzetközi együttműködés előmozdítása, a Zöld New Deal külső dimenziójának megerősítése, valamint a harmadik országok ambiciózus CO₂-csökkentési céljainak kézzelfogható támogatása;

20. ragaszkodik a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének és az EU nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. cselekvési tervének (GAP III) teljes körű végrehajtásához és rendszerszintű integrálásához az EU valamennyi külső tevékenységében – beleértve a kereskedelem- és fenntartható fejlődési politikát –, a szerepvállalás minden szintjén és minden idevágó tevékenységben és koncepcióban, a GAP III időtartamán túl is; sürgeti az EKSZ-t, hogy javítsa a földrajzi egyensúlyt annak érdekében, hogy valamennyi tagállam sokféleségét tükröző, megfelelő nemzeti képviselőt valósuljon meg, ahogy azt a tisztviselők személyzeti szabályzatának 27. cikke kimondja;

21. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy vállaljanak vezető szerepet az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló, 1325 (2000). számú határozatának végrehajtásában; hangsúlyozza, hogy a nők kulcsszerepet játszanak a konfliktusok megelőzésében, a béketárgyalásokban, a béke megszilárdításában, a béke fenntartásában, a humanitárius reagálásban és a konfliktus utáni újjáépítésben; hangsúlyozza, hogy az EU-nak biztosítania kell a nők egyenlő részvételét és teljes körű bevonását a béke és a biztonság fenntartására irányuló valamennyi erőfeszítésbe;

22. felszólít az EKSZ és az uniós küldöttségek kapacitásainak megerősítésére azáltal, hogy saját és állandó uniós eszközöket és erőforrásokat biztosítanak számukra a külügyek, az emberi jogok védelme és előmozdítása, valamint a dezinformáció elleni küzdelem terén; felszólít a 2010. július 26-i tanácsi határozat aktualizálására annak érdekében, hogy világszerte jobban lehessen érvényesíteni az EU célkitűzéseit, értékeit és érdekeit;

23. sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy erősítsék meg az alelnök/főképviseelő szerepét; rámutat arra, hogy ez a Szerződés olyan módosításával érhető el, amely az alelnököt/főképviseelőt az Unió külügyminiszterévé tenné, és amely a főképviseelőt az Unió legfőbb külügyi képviselőjévé tenné a nemzetközi fórumokon, valamint lehetővé tenné számára, hogy hivatalból jelen legyen a tagállamok által kezdeményezett vagy vezetett tárgyalási formátumokban; támogatja az Unió polgárainak az Európa jövőjéről szóló konferencián tett azon felhívását, hogy az EU egységes álláspontot képviseljen;

24. tudomásul veszi az alelnök/főképviseelő által az uniós nagykövetek 2022. évi éves konferenciáján elmondott beszédet, és arra számít, hogy az uniós diplomáciai szolgálat kapacitásainak és hatékonyságának megerősítése érdekében hatékonyan orvosolni fogják a diplomáciai szolgálat azonosított hiányosságait; önálló európai diplomáciát szorgalmaz minden területen, többek között a társadalmi, kulturális, gazdasági, klíma-, digitális és kiberdiplomácia területén, amelyet a közös diplomáciai kultúra és a valódi uniós testületi szellem határoz meg; üdvözli „Az Európai Diplomáciai Akadémia felé vezető út” elnevezésű kísérleti projekt létrejöttét, amelynek célja, hogy elősegítse az EU elveinek és érdekeinek a világban való előmozdításához és hatékony védelméhez szükséges közös készségek és kompetenciák elsajátítását; hangsúlyozza, hogy ennek a kísérleti projektnek egy jövőbeli akadémia célcsoportjaira is összpontosítania kell, és lehetővé kell tennie, hogy a jövőben olyanok is uniós diplomatákká váljanak, akik nem tagállamok diplomatái;

⁽⁶⁾ COM(2022)0684.

2023. január 18., szerda

25. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi kulturális együttműködés és a kulturális diplomácia az uniós külpolitika keretében stratégiai szerepet játszik a partnerországokkal való kapcsolatok erősítésében, az EU demokratikus értékeinek előmozdításában, a kulturális örökség külföldi védelmében, a kultúrák közötti párbeszéd előmozdításában, a művészek és kulturális szakemberek mobilitásában, konfliktusmegelőzésben, a dezinformáció és a külföldi beavatkozás elleni küzdelemben a harmadik országokban, valamint a kulturális javak jogellenes kereskedelme, eltulajdonítása és megsemmisítése elleni küzdelemben; kéri, hogy erősítsék meg az EU kulturális diplomáciáját azáltal, hogy a kultúrát stratégiai pillérként érvényesítik az Unió külső fellépéseiben, és kidolgoznak egy olyan uniós eszközt, amely világszerte megtestesíti az Unió kulturális vonatkozásait, és a civil társadalom és a harmadik országok kulturális ágazatainak aktív bevonásával előmozdítja a kulturális együttműködésen és közös alkotáson alapuló nemzetközi kulturális kapcsolatokat; hangsúlyozza, hogy ez az eszköz uniós kapacitásépítést és pénzügyi támogatást biztosíthatna a harmadik országok civil társadalmának kulturális, kreatív és innovatív ágazatai számára; támogatja a kultúra beépítését valamennyi jelenlegi és jövőbeli két- és többoldalú megállapodásba, különösen tiszteletben tartva a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezményben vállalt kötelezettségeket;

26. hangsúlyozza, hogy a geopolitikai és humanitárius globális válságok arra mutatnak rá, hogy az EU-nak hiteles és első kézből származó információkhoz kell jutnia az EU-t fenyegető jelenlegi és lehetséges külső fenyegetésekről, hogy gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni, valamint jobban meg tudja védeni érdekeit külföldön; felszólít az Európai Unió Helyzetelemző Központjának és az EKSZ Válságkezelési Központjának megerősítésére, erőforrásai és képességeik bővítése révén;

27. hangsúlyozza, hogy egyértelműen meg kell határozni az alelnök/főképviselő, a Bizottság elnöke és az Európai Tanács elnöke hatáskörét, mivel a jelenlegi szabályozási keret, amelyet mind a Szerződések, mind az EU külföldi képviseletéről szóló intézményközi megállapodások biztosítanak, nem egyértelmű az egyes intézményi szerepkörök hatáskörét illetően; úgy véli, hogy az egyértelműség hiánya bizonyos fokú átfedésekhez vezethet az EU külső tevékenységében, illetve világszerte összezavarhatja az EU partnereit és/vagy tárgyalópartnereit az Unióval fennálló kapcsolataikban;

A stratégiai autonómia működőképessé tétele

28. hangsúlyozza, hogy Oroszország Ukrajna elleni orosz agresszív háborúja, valamint az Orosz Föderáció által elkövetett súlyos és tömeges pusztítások, háborús bűncselekmények és az emberi jogok és a nemzetközi jog alapvető normáinak szándékos megsértése rávilágított arra, hogy az EU-nak a nemzetközi szinten erősebb, ambiciózusabb, hitelesebb, stratégiai és egységesebb jelenlétre és fellépésre van szüksége; hangsúlyozza, hogy az EU-nak határozottabban meg kell határoznia saját stratégiai célkitűzéseit, amint azt a stratégiai iránytű is előírja, és ki kell alakítania az ezek megvalósításához szükséges képességeket és eszközöket, miközben önállóan és a hasonlóan gondolkodó partnerekkel szorosan együttműködve is dolgozik; úgy véli, hogy az Ukrajnával kapcsolatos uniós politika céljának kell tekinteni Ukrajna valamennyi megszállt területének visszaszerzését, függetlenségének, szuverenitásának és területi integritásának megőrzését, a szankciókkal befagyasztott vagyoni eszközök elkobzására irányuló jogi eljárás gyors lezárását, valamint az elkövetők, köztük Vlagyimir Putyin és az Orosz Föderáció legfelsőbb katonai és polgári vezetésének nemzetközi bíróság elé állítását;

29. emlékeztet arra, hogy az EU határozott fellépés révén fog hatékony diplomáciai és biztonsági szereplővé válni, és hogy az EU csak konkrét intézkedések, politikák, költségvetések és kötelezettségvállalások révén fogja növelni stratégiai szuverenitását és szolidaritását;

30. üdvözli a tagállamok megközelítésében bekövetkezett változást, amely a Versailles-i Nyilatkozatban és a stratégiai iránytűben meghatározott fő intézkedések gyors végrehajtása révén az EU fokozott stratégiai autonómiája felé történő elmozdulást jelzi; megjegyzi, hogy ezek rávilágítanak arra, hogy meg kell erősíteni az EU és a tagállamok védelmi képességeit, és pozitívan kell hozzájárulni az európai, transzatlanti és globális biztonsághoz, szorosan együttműködve, egymást kiegészítve és összehangolva a NATO-val, amennyiben ez az EU számára releváns, különösen az EU nagyobb stratégiai autonómiájának megteremtése felé való elmozdulás során;

31. üdvözli az EU–NATO együttműködésről szóló, harmadik együttes nyilatkozat 2023. január 10-i elfogadását; sürgeti az Uniót és azokat a tagállamokat, amelyek egyben NATO szövetségesi is, hogy biztosítsák a stratégiai iránytűben, a NATO stratégiai koncepciójában és a harmadik együttes nyilatkozatban kiemelt célkitűzések és prioritások koherens végrehajtását; hangsúlyozza, hogy ezek a NATO-n és az EU-n belüli stratégiai folyamatok egyedülálló lehetőséget kínálnak arra, hogy tovább fokozzuk konzultációinkat és együttműködésünket annak érdekében, hogy növeljük polgáraink biztonságát, és előmozdítsuk a békét és a stabilitást az euroatlanti térségben és azon túl;

2023. január 18., szerda

32. megjegyzi, hogy az európai és a NATO védelmi képességeknek összeegyeztethetőnek kell lenniük és egymást ki kell egészíteniük, mivel továbbra is a NATO a biztonság legfőbb garántálója Európában; hangsúlyozza, hogy az EU a NATO partnere, és hogy az EU–NATO együttműködés kölcsönösen erősíti egymást, és az átláthatóságon, a kölcsönösségen, az inkluzivitáson és azon alapul, hogy mindkét szervezet tiszteltetben tartja a másik döntéshozatali autonómiáját;

33. hangsúlyozza, hogy az EU stratégiai autonómiájának elérésére irányuló bármely folyamatnak ki kell egészítenie a NATO-t és azzal összeegyeztethetőnek kell lennie; hangsúlyozza ezért, hogy a koherens, egymást kiegészítő és interoperábilis védelmi képességek fejlesztése elengedhetetlen az euroatlanti térség biztonságának növeléséhez, összhangban az egységes haderők elvével; megismétli, hogy a – lehetőség szerint partnerségben vagy kölcsönösen elfogadott módon, de szükség esetén önállóan megvalósuló – európai katonai cselekvési képesség elengedhetetlen a NATO alapvető feladatainak teljesítéséhez való hozzájáruláshoz, valamint az elrettentés fokozásához, és ekképpen elengedhetetlen az európai kontinens egészének biztonsága szavatolásához;

34. úgy véli, hogy a stratégiai iránytű fontos lépést jelent egy valódi európai védelmi unió felé, és így a közös stratégiai kultúra kialakításának alapját kell képeznie mind az Unió, mind a tagállamok szintjén; felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy mutassanak kellő egységet és politikai akaratot a stratégiai iránytűben vállalt ambiciózus intézkedések gyors végrehajtásához, beleértve az uniós gyorsletelepítési kapacitás mielőbbi üzembe helyezését; úgy véli, hogy a stratégiai iránytű megvalósítása közelebb vinné az EU-t a stratégiai autonómia célkitűzéséhez; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni az Ukrajna elleni orosz agresszív háború hatásait, és le kell rövidíteni az egyes intézkedések és projektek megvalósítására vonatkozó határidőt;

35. emlékeztet azonban arra, hogy a tagállamok közötti képességbeli hiányosságokat és a védelemhez szükséges kulcsfontosságú tevékenységi területeket az Európai Védelmi Ügynökség, az Európai Unió Katonai Törzse, az EKSZ és a Bizottság néhány éve megfelelően meghatározta; ezért úgy véli, hogy a stratégiai iránytűben és a Tanács versailles-i következtetéseiben megfogalmazott törekvések csak lesznek érvényesek, ha azokat a tagállamok hatékonyan végrehajtják;

36. üdvözli az Európai Békekeret gyors és többszöri felhasználását annak biztosítására, hogy Ukrajna képes legyen megvédeni nemzetközileg elismert határait, és visszaszerezni a teljes területe feletti tényleges ellenőrzést; kiemeli, hogy az Ukrajnának – többek között a koordinációs központ révén – már nyújtott az Európai Békekeret támogatására építve javítani kell az Unió fenntartható és megfelelő finanszírozással való cselekvési képességét, és hogy az Ukrajna számára nyújtott uniós támogatás tanulságait felhasználva fokozni kell az EU felkészültségét a jövőbeli hasonló eshetőségekre; üdvözli a Tanács 2022. december 12-i határozatát, amely szerint 2 milliárd EUR-val növeli az Európai Békekeret költségvetését, ugyanakkor lehetővé teszi az Európai Békekeret teljes pénzügyi felső határának 2027-ig összesen 5,5 milliárd EUR-val történő további emelését, tekintettel arra, hogy továbbra is támogatni kell a fegyverek és lőszer Ukrajnába és más partnerországokba, többek között az afrikai kontinensre történő szállítását; sürgeti az alelnököt/főképviselőt, hogy mielőbb nyújtson be javaslatot a (KKBP) 2021/509 tanácsi határozat módosítására; hangsúlyozza továbbá, hogy létre kell hozni egy újabb költségvetésen kívüli eszközt, amely a kapacitások létrehozásáért és a teljes életciklusuk keresztül történő fejlesztéséért felelne, ami magában foglalja a közös katonai kutatást és fejlesztést, a beszerzést, a kiképzést, a karbantartást és az ellátás biztonságát;;

37. felszólít az Ukrajnának nyújtott pénzügyi és katonai támogatás növelésére, valamint modern felszerelések, fegyverek és egy új generációs légvédelmi rendszer azonnali telepítésére; támogatja számos tagállam és nemzetközi partner azon döntését, hogy Ukrajnát csapatszállító harcjárművekkel és páncélozott szállító harcjárművekkel látják el; megismétli a tagállamokhoz intézett felhívását, hogy az EKSZ által működtetett, az Európai Unió Katonai Törzsének logisztikai koordinációs központján keresztül koordinált uniós kezdeményezés keretében kezdeményezzék korszerű harckocsik, köztük Leopard 2-k szállítását; támogatja az Európai Unió Ukrajnát támogató katonai segítségnyújtási missziójának – ami az ukrán fegyveres erők EU-n belüli kiképzésére irányul – létrehozását, és annak gyors bevetésére szólít fel; elismeri az Európai Unió ukrán polgári biztonsági ágazati reformra vonatkozó tanácsadó missziójának jelenlegi munkáját, és üdvözli megbízatásának közelmúltbeli, annak érdekében tett kiigazítását, hogy megkönnyítsék az ukrán hatóságoknak az orosz fegyveres erők és zsoldosok által az Ukrajna elleni orosz agresszív háborúval összefüggésben elkövetett nemzetközi bűncselekmények kivizsgálását és büntetőeljárás alá vonását;

38. ismételt felszólítja az alelnököt/főképviselőt, a tagállamokat és a nemzetközi partnereket, hogy dolgozzanak ki gyors és határozott válaszlépéseket arra az esetre, ha Oroszország vegyi, biológiai, radiológiai vagy nukleáris fegyvereket vetne be Ukrajna ellen;

2023. január 18., szerda

39. üdvözli, hogy a Bizottság és a főképviselő 2022. május 18-án elfogadta a védelmi beruházási hiányok elemzéséről és a következő lépésekről szóló közös közleményt, és felszólítja a tagállamokat, hogy a hiányzó kapacitások kiépítéséhez szükséges fejlesztéseket és beszerzéseket közösen végezzék el, az állandó strukturált együttműködés (PESCO), a koordinált éves védelmi szemle (CARD), az Európai Védelmi Alap (EDF), valamint a tagállamok és a NATO-szövetségesek biztonságának növeléséhez hozzájáruló, a közös beszerzések ösztönzésére szolgáló új uniós eszközök teljes körű felhasználásával;

40. üdvözli, hogy a Bizottság és az alelnök/főképviselő 2021. december 1-jén elindította a „Global Gateway” stratégiát, amelynek célja az intelligens, tiszta és biztonságos összeköttetések előmozdítása a digitális, az energetikai és a közlekedési területen, valamint az egészségügyi, oktatási és kutatási rendszerek megerősítése az egész világon, de különösen a globális dél országaiiban; hangsúlyozza a megbízható konnektivitásra irányuló stratégia geopolitikában betöltött központi szerepét, amely a fenntartható fejlődésre irányuló, az átalakító, az ellenálló képességet fokozó és az értékalapú dimenziókat integrálja az „Európa együtt” megközelítésben; felszólítja a „Global Gateway” stratégia hatékony irányítására; üdvözli a Global Gateway Testület 2022. december 11-én tartott első ülését, amelyre a Parlamentet megfigyelőként meghívták; kéri, hogy kellőképpen vonják be a „Global Gateway” stratégia beruházási programjaival kapcsolatos döntésekbe, és rendszeresen tájékoztassák a fejleményekről, többek között a költségvetési vonzatokról is;

41. úgy véli, hogy lényegesen több erőfeszítésre van szükség ahhoz, hogy az e stratégiában rejlő lehetőségeket teljes mértékben kiaknázhassák, és felszólítja az uniós intézményeket és valamennyi tagállamot, hogy gyorsítsák fel a stratégia továbbfejlesztését és gyorsabb végrehajtását; elengedhetetlennek tartja a hasonlóan gondolkodó partnerekkel való összefogást e stratégia léptékének és hatásának kiterjesztése érdekében; határozott lépéseket sürget G7-ek szintjén az infrastrukturális beruházások globális hiányosságainak kezelése érdekében, beleértve a szükséges finanszírozás biztosítását is;

42. rámutat az európai zöld megállapodás kiemelt geopolitikai jelentőségére, mivel az hosszú távú eszközként hatással lehet az EU harmadik országokkal való kapcsolataira;

43. hangsúlyozza, hogy egy ambiciózus uniós éghajlat-politika fontos az európai zöld megállapodás céljainak elérése érdekében, különös tekintettel a megállapodás nemzetközivé tételére és azokra a kezdeményezésekre, amelyek az éghajlattal kapcsolatos biztonsági kockázatokra való reagálásra irányulnak; arra számít, hogy a jelenlegi geopolitikai változások és kihívások fényében az európai zöld megállapodás végrehajtása hozzájárul majd új partnerségek kialakításához és az orosz fossziliztüzelőanyag-ellátás alternatívájaként az EU energiaszerkezetének diverzifikálásához;

44. hangsúlyozza, hogy a NATO-val és más nemzetközi partnerekkel együttműködve fokozni kell az EU ellenállását és erőfeszítéseit a hibrid fenyegetések, a kibertámadások, a dezinformációs és propagandakampányok kezelése érdekében, mind az Unión belül, mind harmadik országokban; felhívja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy a NATO-n belüli és a NATO-n kívüli partnerekkel szorosan együttműködve kezeljék elsődleges feladatként a kritikus európai infrastruktúrát – többek között a tengeri csővezetékek és a tenger alatti kommunikációs és energiaellátó kábelek – védelmét; megismétli, hogy az európai intézményeket, ügynökségeket és más szerveket sürgősen megfelelő védelemben kell részesíteni a hibrid fenyegetésekkel és a külföldi állami szereplők támadásaival szemben; hangsúlyozza, hogy a stratégiai kommunikációval foglalkozó munkacsoportokon keresztül fejleszteniük kell stratégiai kommunikációs képességeiket is, beleértve a harmadik országok felé irányuló, különösen az Oroszország és Belarusz lakosságára összpontosító kommunikációs képességeket, valamint hogy e célra megfelelő pénzügyi forrásokat kell elkülöníteni, és biztonságos kommunikációs rendszerekkel és gyorsreagálási képességgel kell felvértezni magukat a támadásokkal szembeni fellépés és az ellenálló képességük jelentős növelése érdekében;

45. üdvözli azt az eltökéltséget, amelyet az Unió és a tagállamok többsége az Orosz Föderációtól való teljes energiafüggetlenség elérése és az energiabeszerezési források diverzifikálása érdekében tanúsít; ismételten felszólít az orosz fosszilis tüzelőanyagok és az urán behozatalának azonnali és teljes embargójára, valamint az Északi Áramlat 1 és 2 vezetékek lezárására és teljes leállítására; hangsúlyozza, hogy az energiaforrások rövid távú diverzifikációja nem mehet az alternatív energiaszolgáltatókkal folytatott érdemi emberi jogi párbeszéd rovására; megjegyzi, hogy ez rávilágít a zöld átállás felgyorsításának alapvető fontosságára;

46. felhív a stratégiai fontosságú ellátási láncok és az EU kritikus infrastruktúrája ellenálló képességének megerősítésére irányuló kezdeményezésekre, a Bizottság által végzett rendszeres, átfogó stressztesztnek révén, többek között az egészségügy, az energia, az élelmiszerek, a félvezetők és a kritikus fontosságú nyersanyagok, valamint a tengeri csővezetékek és kábelek tekintetében, azzal a céllal, hogy megelőzzék az ellátási lánc súlyos zavarait és csökkentsék az EU harmadik országoktól, különösen azon országoktól való függőségét, amelyek nem osztják az Unió értékeit, vagy amelyekkel az Unió rendszerszintű versengést folytat; hangsúlyozza az Unió saját képességeinek a hasonlóan gondolkodó partnerekkel együttműködésben történő megerősítésének fontosságát; hangsúlyozza, hogy további együttműködésre van szükség demokratikus partnerekkel az akkumulátorok, csipek, félvezetők és egyéb kritikus technológiák előállításához felhasznált stratégiai erőforrások biztosításához, és a nem demokratikus rezsimektől ezen a téren fennálló függőség csökkentése érdekében;

2023. január 18., szerda

47. hangsúlyozza az űrágazat stratégiai jelentőségét Európa számára; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az Unió láthatóságát és hitelességét a világűr nemzetközi szereplőjeként, valamint az európai stratégiai autonómiát biztosító technológiák fejlesztésének előmozdításában; kéri az EU még jobban kötelezze el magát egy olyan átfogó nemzetközi űrszabályozás kidolgozása mellett, amely a világűr szabályozását megalapozó jelenlegi ENSZ-egyezményekre, nyilatkozatokra és jogi elvekre épül, azokat aktualizálja és megszilárdítja, valamint figyelembe veszi a gyors technológiai fejlődést; hangsúlyozza, hogy ez a világűrre vonatkozó aktualizált szabályozási keret elősegítene a világűr fenntartható és békés fejlődését, miközben korlátozná és szabályozná annak katonai felhasználását és militarizálását; üdvözli a Bizottság bejelentését, miszerint biztonsági és védelmi űrstratégiát fog előterjeszteni; úgy véli, hogy az EU világűrrel kapcsolatos stratégiai szuverenitásának megerősítése elengedhetetlen a mindenre kiterjedő stratégiai autonómia elérésére irányuló szélesebb körű erőfeszítéseikhez;

48. hangsúlyozza, hogy a biztonságos ivóvízhez való hozzáférés a XXI. század egyik legnagyobb problémája, különösen mivel a víztartó rétegekben található vízforrások közel 60 %-a politikai területi határokon át húzódik; hangsúlyozza, hogy a világ lakosságának megnövekedett édesvízigényéből eredő vízhiány – tekintve, hogy egyes folyók forrásvidékét néhány ország stratégiai ellenőrzés alatt tart – a legsúlyosabb konfliktusokhoz vezethet, ha a folyók használatáról nem integrált és megosztott módon gondoskodnak; sürgeti az EU-t, hogy dolgozzon ki politikai stratégiát a megoldások elősegítésére ezeken a nagy destabilizáló hatással bíró területeken, és egyúttal ösztönözze a vízzel kapcsolatos legsúlyosabb konfliktusokkal küzdő régiók országait, hogy írják alá a határokat átlépő vízfolyások és nemzetközi tavak védelméről és használatáról szóló, 1992. évi egyezményt;

49. felszólítja az Uniót, hogy a demokrácia és intézményei védelme érdekében fejlessze digitális szuverenitását, különösen a kiberbiztonság terén; hangsúlyozza, hogy az új digitális technológiák konkrét veszélyt jelentenek az emberijog-védőkre és másokra nézve, mivel felhasználhatók tevékenységük ellenőrzésére, korlátozására és aláásására, amint arra a közelmúltban a Pegasus-projekt által leleplezett esetek is rámutattak;

50. hangsúlyozza, hogy az Uniónak a hasonlóan gondolkodó partnerekkel együttműködve globális versenyképességre kell törekednie a pilóta nélküli légi járművek kutatása, fejlesztése, gyártása és bevezetése terén;

51. üdvözli a Bizottság bejelentését, miszerint a Bizottság a demokrácia védelmét szolgáló csomagra irányuló javaslatokat fog kidolgozni, amely megvédi az Uniót a rosszhindulatú beavatkozással szemben;

Vezető szerep vállalása a multilateralizmus megerősítésében és partnerségek kiépítése egy jobb világ érdekében

52. hangsúlyozza, hogy az ENSZ-t prioritásként kell megerősíteni, és valódi stratégiai partnerséget kell kialakítani az ENSZ és az EU között az olyan globális prioritások terén, mint az éghajlatváltozás elleni fellépés és az emberi jogok, de a válságkezelés terén is; hangsúlyozza, hogy az Uniónak továbbra is vezető szerepet kell vállalnia a relevánsabb, reziliensebb és hatékonyabb multilateralizmus előmozdításában, amely az emberek biztonsága, a fenntartható fejlődés, valamint a konfliktusoknak a nemzetközi jog és az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartása mellett történő megelőzése és békés rendezése érdekében folytatott inkluzív politikai párbeszéd, együttműködés és konvergencia alapját képezi; sürgeti az Uniót és tagállamait, hogy egységesen lépjenek fel a multilaterális fórumokon, világszerte erősítsék meg kapcsolataikat a hasonlóan gondolkodó partnerekkel, és fokozzák a harmadik országok és azok lakosságának elérésére irányuló törekvéseiket, valamint igyekezzenek pragmatikus ágazati multilaterális megoldásokat elérni azokon a területeken, ahol ez összhangban van értékeken alapuló érdekeikkel;

53. felszólítja a Bizottságot, a Tanácsot, az EKSZ-t és az EU tagállamait, hogy terjesszenek elő megalapozott javaslatokat arra vonatkozóan, hogy miként lehet elérni és garantálni, hogy az Uniónak minden multilaterális fórumon, beleértve az ENSZ BT-t is, saját és állandó helye legyen, annak érdekében, hogy az EU cselekvőképessége, koherenciája és hitelessége megerősödjön a világban;

54. hangsúlyozza a fokozott diplomáciai erőfeszítések fontosságát, hogy álláspontunkat a leghatékonyabb módon kommunikálhassuk, és hogy összehangoljuk a hasonlóan gondolkodó demokratikus partnerekkel annak érdekében, hogy a nemzetközi közösségen belül a lehető legerősebb egységet alakítsuk ki Oroszország elítélésében, valamint a szuverenitás és a területi integritás, a nemzetközi jog és a szabályokon és értékeken alapuló nemzetközi rend elveinek védelmében, az ENSZ és annak Alapokmánya, valamint más többoldalú fórumok keretében; hangsúlyozza a határozott diplomáciai fellépések fontosságát azon országokkal szemben, amelyek az ENSZ 2022. március 2-i és október 12-i határozataival kapcsolatban akadályozták a szavazást vagy tartózkodtak attól, hogy felhívják a figyelmet Oroszország agressziójának súlyosságára és arra, hogy a nemzetközi közösségnek egyhangú választ kell adnia; hangsúlyozza, hogy prioritásként kell kezelni az erős és megbízható szövetségek, partnerségek és többoldalú megállapodások kiépítését, valamint a hasonlóan gondolkodó országok iránti stratégiai szolidaritás megteremtését;

2023. január 18., szerda

55. hangsúlyozza, hogy az EU-nak egységesen el kell ítélnie az orosz agressziót, és hogy egyes uniós országok vezetőinek nem vehetnek fel külön kapcsolatot Putyinnal; hangsúlyozza, hogy mindaddig nem szabad tárgyalásokra törekedni Oroszországgal, amíg az ukrán hatóságok nem döntenek úgy, hogy tárgyalásokat kezdeményeznek, és amíg ez nem történik meg, az EU-nak továbbra is pénzügyi, anyagi és katonai segítséget kell nyújtania Ukrajnának;

56. hangsúlyozza, hogy Ukrajnai orosz megszállása még inkább rávilágított arra, hogy az EU-nak folytatnia kell a partnerek közötti szövetségek és a megértés előmozdítását, és fokoznia kell az együttműködést a meglévő hasonló gondolkodású partnerekkel világszerte, különösen a transzatlanti NATO-szövetségekkel, miközben bővítenie kell partnerségeit, különösen a globális dél országaival;

57. hangsúlyozza, hogy mivel a NATO továbbra is alapvető fontosságú marad az európai biztonsági rend szempontjából, az EU-nak és tagállamainak el kell kötelezniük magukat a NATO európai pillérének megerősítése mellett, többek között azokban a tagállamokban, amelyek egyben NATO szövetségei is, mégpedig oly módon, hogy 2024-től következetesen teljesítik a NATO védelmi kiadásokra vonatkozó, a GDP 2 %-ának megfelelő referenciaértékét, a párhuzamosságok megelőzése, a széttagoltaság csökkentése és az interoperabilitás növelése mellett; sürgeti a két fennmaradó NATO-szövetséget, amelyek még nem tették meg, hogy haladéktalanul ratifikálják Svédország és Finnország NATO-csatlakozását; úgy véli, hogy a NATO-val való stratégiai partnerségnek a bizalmon kell alapulnia; ragaszkodik a NATO-val való stratégiai partnerség kölcsönös megszilárdításához és egyértelművé tételéhez;

58. felhív a NATO-val és más partnerségekkel, például a G7-ekkel, valamint a más hasonlóan gondolkodó partnerekkel való együttműködés további megerősítésére; rámutat, hogy az ilyen partnerségeknek a KKBP szerves pillérét kell képezniük;

59. felhívja az EU-t és nemzetközi partnereit, hogy teljeskörűen használják ki az összes vonatkozó eszközt a bűntetlenség elleni küzdelem érdekében, többek között a Nemzetközi Büntetőbíróság, valamint a nemzeti és nemzetközi szintű rendkívüli törvényszékek fokozott támogatása révén, valamint oly módon, hogy a bűncselekmények bizonyítékainak gyors összegyűjtése és elemzése érdekében rugalmas együttműködési és finanszírozási mechanizmusokat hozzanak létre; felszólítja a nemzetközi közösséget, hogy gondoskodjon arról, hogy a felbujtók és a háborús és emberiség elleni bűncselekmények elkövetői teljes mértékben felelősségre vonhatók legyenek; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy az Ukrajna által kezdeményezett és a nemzetközi közösség támogatásával működő különleges törvényszék létrehozásán munkálkodjanak annak érdekében, hogy vizsgálatot folytassanak és felelősségre vonják az orosz katonai és politikai vezetést az agresszió büntetéseért, valamint továbbra is támogassák a Nemzetközi Büntetőbíróság által a háborús bűnökkel, az emberiség elleni bűncselekményekkel és a népi társadalom kapcsolatban jelenleg elkövetett vádak ügyében folytatott vizsgálatot; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy bűntetlenségre vonatkozó uniós cselekvési tervet; hangsúlyozza, hogy e cselekvési tervnek a háborús bűnösök EU-n belüli büntetőeljárás alá vonására irányuló tagállami források és erőfeszítések jobb koordinálására és összehangolására kell törekednie; úgy véli, hogy az átmeneti igazságszolgáltatás alapvető szerepet játszik a béke hosszú távú biztosításában, és sürgeti a Bizottságot, hogy dolgozzon ki ambiciózus programot a tagállamok és a harmadik országok azon képességének kiépítésére, hogy az egyetemes joghatóság elvét alkalmazzák nemzeti jogrendszerükben;

60. üdvözli az Európai Politikai Közösség 2022 októberében tartott első ülését, amely az előttünk álló külpolitikai és biztonsági kihívásokról a szoros partnerekkel folytatott megbeszélések, párbeszéd és együttműködés platformjaként szolgál, amelynek célja az európai kontinens biztonságának megerősítése, valamint a közös érdekeken alapuló politikai és biztonsági együttműködés folytatása; üdvözli, hogy az első prágai találkozó 44 ország vett részt, köztük olyan közeli partnerek, mint az Egyesült Királyság; kéri, hogy a Parlamentet szorosan vonják be a Közösség hatáskörének és jövőbeli munkájának tisztázásába; hangsúlyozza, hogy e formátum jövőbeli sikere és koherenciája érdekében bizonyos szintű összehangolás elengedhetetlen a demokratikus értékek és elvek tekintetében; megismétli, hogy az Európai Politikai Közösség semmilyen körülmények között nem siettetheti a bővítési országok EU-hoz való csatlakozását, és nem szolgáltatathat ürügyet a csatlakozás késleltetésére;

61. kiemeli, hogy a politikai nyilatkozat rendelkezéseivel összhangban, valamint az EU-NATO partnerség, az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európai Politikai Közösség és más nemzetközi fórumok keretében is, fokozni kell az Egyesült Királysággal folytatott párbeszédet a kül-, biztonság- és védelempolitikai együttműködés és koordináció lehetséges módjairól; szorosabb uniós együttműködést sürget brit szomszédainkkal, mivel a kül- és biztonságpolitikai kérdéseket illetően közös kihívásokkal nézünk szembe; sajnálja, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás nem tartalmaz rendelkezéseket a külpolitikai és védelmi együttműködésről; hangsúlyozza a szankciórendszerek összehangolásának fontosságát; az Egyesült Királyságnak az európai biztonsági és védelmi projektekben való fokozottabb részvételére szólít fel; üdvözli e tekintetben a PESCO tagjainak és a Tanács 2022. november 14-i döntését, amelynek értelmében felkéri az Egyesült Királyságot, hogy csatlakozzon a Katonai Mobilitás elnevezésű PESCO-projekthez, amely javítaná a kölcsönös gyors biztonsági és védelmi segítségnyújtást;

2023. január 18., szerda

62. sürgeti az Egyesült Királyságot, hogy biztosítsa a kilépésről rendelkező megállapodás teljes körű végrehajtását, az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyvre is kiterjedően, és a jegyzőkönyv jogi keretein belül törekedjen gyakorlatias, rugalmas és tartós közös megoldásokra; hangsúlyozza, hogy a jegyzőkönyv teljes körű végrehajtása alapvető fontosságú a nagypénteki (belfasti) megállapodás által biztosított észak-írországi béke és stabilitás fenntartása, valamint az európai egységes piac integritása és megfelelő működése szempontjából;

63. hangsúlyozza a szoros transzatlanti együttműködés fontosságát – amelyet Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja kapcsán ismét kiemelt –, és amely a közös értékeken és célokon, valamint a vezetés és a felelősség terén egyenrangú partnerek partnerségének elvén alapul, tiszteletben tartva a másik fél autonómiáját és sajátosságait, érdekeit és törekvéseit; üdvözlí az USA szerepét Oroszország agressziójától való elrettentésében, különösen a hírszerzési információk megosztása, a katonai segítségnyújtás, a humanitárius segítségnyújtás és a politikai támogatás, valamint a NATO keleti határa leginkább kitett részének megerősítése révén; hangsúlyozza, hogy az EU–USA transzatlanti együttműködést ambiciózus transzatlanti menetrenddel tovább kell erősíteni; felkéri az Egyesült Államok politikai vezetését és intézményeit, hogy járjanak továbbra is az egyre szorosabb együttműködés és koordináció útján minden olyan területen, amely fontos a közös értékeinket, biztonságunkat és jólétünket érintő globális fenyegetésekkel szembeni fellépés szempontjából;

64. üdvözlí a folyamatos együttműködést, az eltökéltséget és az egységes álláspontot Ukrajna támogatásában, valamint a példátlan szankciórendszer végrehajtásában, amelynek célja, hogy Oroszországot visszatartsa illegális agressziójának folytatásától, és támogassa Ukrajna teljes felszabadulását nemzetközileg elismert határain belül; teljes mértékben támogatja a szinergiák és a közös kül- és biztonságpolitikai célkitűzések megvalósítását és elkötelezi magát ezek mellett az EU–USA transzatlanti párbeszéd keretében folytatott együttműködés további elmélyítése révén, például a transzatlanti parlamenti diplomácia révén, valamint számos kulcsfontosságú globális kihívás, például az éghajlatváltozás és az autoriter és totalitárius rendszerek által jelentett fenyegetés kezelése mellett világszerte, beleértve Európát és Ázsiát is;

65. javasolja, hogy rendszeresen, de évente legalább egyszer tartsanak csúcstalálkozókat az EU és az Egyesült Államok között annak érdekében, hogy a transzatlanti együttműködésnek továbbra is magas szinten lendületet adjanak; üdvözlí e tekintetben a Transzatlanti Kereskedelmi és Technológiai Tanács munkáját, és megismétli a Transzatlanti Politikai Tanács létrehozására irányuló javaslatát, amely a kül- és biztonságpolitikáról folytatott rendszeres és hatékony intézményi párbeszéd fórumaként szolgálna; üdvözlí az Egyesült Államok határozott elkötelezettségét az európai biztonság mellett, különösen az Ukrajnának nyújtott jelentős katonai támogatását és a NATO keleti határvidékére telepített csapatokat;

66. tudomásul veszi a 2022 áprilisában tartott 23. EU–Kína csúcstalálkozót; mélyszégesen aggasztónak tartja a Kínai Kommunista Párt 20. országos kongresszusának kimenetelét, amely rámutat Hszi Csin-ping geopolitikai törekvéseire; megjegyzi, hogy az EU és a KNK közötti kapcsolatot egyre inkább a gazdasági verseny és a rendszerszintű rivalizálás jellemzi; megismétli egy olyan megújított, magabiztosabb, átfogó és koherens EU–Kína stratégia kialakítására irányuló kérését, amely az EU egészének érdekei szerint alakítja a KNK-val fenntartott kapcsolatokat, és teljes mértékben figyelembe veszi az abból eredő kihívásokat, hogy a KNK a globális szereplők közé emelkedett, és belföldön egyre elnyomóbb politikát és egyre határozottabb külpolitikát folytat, többek között az EU, valamint a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok irányában is;

67. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Kínai Népköztársaság politikai, gazdasági és katonai eszközök széles skáláját veti be annak érdekében, hogy más országokat erőszakkal behódolásra készítsen, és autoriter ideológiáját megpróbálja ráerőltetni a nemzetközi szervezetekre, így az ENSZ-re is, hogy jelenlétét kiterjessze, erejét fitogtassa, és ehhez igazítsa stratégiáját, szándékait és katonai erejének újbóli fejlesztését; különösen aggódik az Oroszországi Föderációval való partnersége és a szabályokon alapuló világrend aláadására irányuló közös törekvéseik miatt, melyek ellentétesek érdekeinkkel és értékeinkkel; elítéli a Kínai Népköztársaság de facto oroszbarát álláspontját Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújával kapcsolatban;

68. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy vizsgálják felül a KNK-ra való ráutaltságukat, és kezeljék a stratégiai ágazatokban észlelt gazdasági függőségeket, amelyek növelhetik a sebezhetőségüket; fokozottabb koordinációra és együttműködésre szólít fel a hasonlóan gondolkodó partnerek körében a közös aggodalomra okot adó kérdésekben, főként, de nem kizárólag a stratégiai függőségek, a gazdasági kényszerítés, a politikai beavatkozás és a dezinformáció problémája terén, valamint felhív a demokráciák közötti, szabályokon alapuló multilateralizmus és stratégiai szolidaritás előmozdítására;

69. a lehető leghatározottabban elítéli a kínai kormány által Hszincsiangban bevezetett kényszerszolgálati rendszert és az ott elkövetett emberiesség elleni bűncselekményeket, amelyek akár a népirtás kockázatát is magukban hordozhatják; sürgeti a kínai kormányt, hogy szüntesse meg az uigurok szisztematikus üldözését, beleértve a kifejezetten az uigur nőket célzó

2023. január 18., szerda

hatósági intézkedéseket, amelyek célzott születéscsökkentés hivatalos rendszerét hajtják végre, beleértve a reprodukzív korban lévő nők abortuszra, intrauterin injekciózásra és sterilizálásra kényszerítését, amely intézkedések megfelelhetnek az emberiség ellen elkövetett legsúlyosabb bűncselekmények kritériumainak; továbbra is mélyen aggódik a tibeti helyzet és a Kínai Kommunista Párt szólásszabadságra, valamint gondolatszabadságra és a vallás és a meggyőződés szabadságára vonatkozó politikája miatt;

70. ismételten felszólítja azt a fennmaradó 10 tagállamot, amelyek ezt még nem tették meg, hogy függesszék fel a Kínai Népköztársasággal és Hongkonggal kötött élő kiadatási szerződéseiket; határozottan elítéli a Kínai Népköztársaság által a tengerentúlon és diaszpórában élő kínai és hongkongi személyek, valamint etnikai és vallási kisebbségi közösségek tagjai ellen irányuló transznacionális elnyomási kampányt, különösen az EU területén; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a hasonlóan gondolkodó partnerekkel együttműködve azonosítsák és zárják le azokat a lehetőségeket, amelyek jelenleg megkönnyítik a Kínai Népköztársaság transznacionális elnyomásra irányuló erőfeszítéseit;

71. ismételten elítéli, hogy a Kínai Népköztársaság aláassa a demokráciát Hongkong Különleges Közigazgatási Területén, és hogy Hongkongban bevezette a nemzetbiztonsági törvényt; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül Hongkong autonóm jogállását a kínai-brit együttes nyilatkozat Kína általi megszegésének és Hongkong autonómiája letörésének fényében;

72. emlékeztet arra, hogy az „egy Kína” politikánk az EU–Kína kapcsolatok egyik sarokköve; hangsúlyozza, hogy az Indiai- és Csendes-óceán térségében a béke, a stabilitás és a hajózás szabadságának megőrzése továbbra is kritikus fontosságú az EU és tagállamai érdekei szempontjából; határozottan elítéli Kína Tajvannal szembeni folyamatos katonai provokációját, és megismétli, hogy határozottan elutasítja a Tajvani-szoros status quójának bármilyen egyoldalú megváltoztatását; komoly aggodalmát fejezi ki a Kínai Kommunista Párt 20. kongresszusán kifejtett kínai kormányzati álláspont miatt, amely szerint Kína soha nem mond le arról a jogáról, hogy erőt alkalmazzon Tajvanon; megismétli, hogy a Tajvani-szoros status quóját nem szabad egyoldalúan módosítani a tajvani nép akarata ellenére; üdvözlö, hogy a tagállamok és a régióbeli partnerek egyértelműen elítélték a Kínai Népköztársaság hadgyakorlatait, és hangsúlyozza, hogy egységünk kulcsfontosságú a Kínai Népköztársaság bármilyen agressziójának megakadályozásához, valamint a Tajvani-szoros békéjének és stabilitásának fenntartásához; úgy látja, hogy a Tajvan és Kína közötti vitát békés párbeszéd útján és bármilyen előfeltétel nélkül kellene rendezni;

73. felhív minden illetékes uniós intézményt, hogy sürgősen dolgozzanak ki egy forgatókönyv-alapú stratégiát a tajvani biztonsági kihívások kezelésére;

74. határozott szolidaritását fejezi ki Tajvan népe iránt, és Tajvanra olyan hasonlóan gondolkodó partnereként tekint, amellyel közeke a szabadsággal, a demokráciával, az emberi jogokkal és a jogállamisággal kapcsolatos értékei; felhívja a Bizottságot és az alelnököt/főképviselet, hogy alakítsanak ki stratégiai együttműködést Tajvannal, gyorsan hozzanak intézkedéseket az EU és Tajvan közötti politikai kapcsolatokról és együttműködésről szóló, 2021. október 21-i európai parlamenti állásfoglalásban megfogalmazott ajánlások nyomán, és erősítsék meg a szigettel fenntartott gazdasági, kereskedelmi és beruházási kapcsolataikat, többek között kétoldalú beruházási megállapodás és ágazati megállapodások útján, amelyek tárgya például a reziliens ellátási láncok, a vámenőrzési rendszerek és a származási bizonyítványok terén folytatott együttműködés és a piaca jutási megállapodások; felszólítja az alelnököt/főképviselet és a Bizottságot, hogy a kétoldalú gazdasági kapcsolatok elmélyítését célzó tárgyalások előkészítéseként sürgősen kezdjék meg a tajvani hatóságokkal a kétoldalú beruházási megállapodáshoz kapcsolódó hatásvizsgálatot, nyilvános konzultációt és a megállapodást megalapozó tanulmány kidolgozását, mivel ezzel is előmozdítható az ellátási láncok diverzifikációja, amely elengedhetetlen az EU Kínával kapcsolatos kitétségeinek kezeléséhez; a dezinformáció és a beavatkozás kezelésére irányuló közös erőfeszítések koordinálása érdekében javasolja összekötő tisztviselő kirendelését az Európai Gazdasági és Kereskedelmi Hivatalhoz; ajánlja, hogy a Bizottság kapcsolja össze a Global Gatewayt Tajvan új, déli politikájával, és építse be abba;

75. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy működjenek együtt nemzetközi partnereikkel a tajvani demokrácia fenntartásának elősegítésében és külföldi fenyegetésektől való megóvásában;

76. hangsúlyozza, hogy Tajvan kulcsfontosságú uniós partner és demokratikus szövetséges az indiai–csendes-óceáni térségben, és hozzájárul a szabályokon alapuló nemzetközi rend fenntartásához, emellett védelmezi az alapvető értékeket; határozottan sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák az együttműködést és törekedjenek egy átfogó, megerősített partnerségre Tajvannal, különösen a kritikus ellátási láncok rezilienciájával kapcsolatos, alapvető együttműködésre, valamint a dezinformáció és a külföldi beavatkozás elleni küzdelemre;

77. megismétli, hogy támogatja Tajvan érdemi megfigyelői részvételét a nemzetközi és multilaterális szervek és szervezetek ülésein, mechanizmusában és tevékenységeiben;

2023. január 18., szerda

78. ösztönzi az EU és Tajvan közötti fokozott gazdasági, tudományos, kulturális és politikai párbeszédet, többek között a lehető legmagasabb vezetői szinteken; hangsúlyozza, hogy fontos megerősíteni az EU–Tajvan párbeszédet a civil társadalommal fenntartott kapcsolatok elmélyítésével, a tajvani médiaszervezetekkel folytatott cserelátogatások és kulturális csereprogramok előmozdításával, többek között nyelviskolák létrehozásával;

79. felhívja a KNK-t, hogy határainak újbóli megnyitására tekintettel érthető és könnyen hozzáférhető módon tegye közzé a Covid19-el kapcsolatos teljes és pontos adatokat, beleértve a kórházi ápolásra, az intenzív osztályokra történő felvételre és a halálesetekre vonatkozó, eddig hiányzó adatokat is;

80. üdvözli az EU és a Koreai Köztársaság közötti jó együttműködést, mivel Korea kulcsfontosságú stratégiai partner, aki szintén elkötelezett a demokrácia, az emberi jogok, a jogállamiság és a piacgazdaság iránt; üdvözli, hogy a Koreai Köztársaság az EU-hoz és az Egyesült Államokhoz igazodik Oroszország Ukrajna elleni háborújára adott válaszában, különösen azért, hogy szankciókat fogadott el Oroszországgal és Belarusszal szemben; hangsúlyozza a Koreai Köztársaság szerepét a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság (KNDK) nukleáris és ballisztikus rakéta-programjainak teljes, ellenőrizhető visszafordíthatatlan felszámolására irányuló erőfeszítések támogatásában; felhívja a tagállamokat, hogy a nemzetközi partnerekkel szoros együttműködésben támogassák e probléma békés és diplomáciai megoldását; üdvözli Dél-Korea NATO-val folytatott megerősített együttműködését;

81. határozottan elítéli a KNDK folyamatos ballisztikusrakéta- és nukleáris tesztjeit, és más, a nukleáris fegyverek elterjedésével kapcsolatos tevékenységeit, valamint a fegyvertesztek számának a 2022. év eleje óta észlelt növekedését, mivel azok kiemelt fenyegetést jelentenek a nemzetközi békére és biztonságra;

82. a leghatározottabban elítéli Katar és Marokkó arra irányuló állítólagos kísérleteit, hogy korrupciós cselekmények révén befolyást gyakoroljon a Parlament képviselőire és személyzetére, és így rosszindulatú beavatkozás révén aláassa az EU demokratikus folyamatait;

83. úgy véli, hogy az emberi jogok védelmének és előmozdításának a Marokkóval kialakított partnerség központi elemét kell képeznie, tekintettel az ország uniós szempontból stratégiai jellegére és az EU-nak a régióban fennálló érdekeire; sürgeti Marokkót, hogy hagyjon fel az újságírók, az emberijog-védők és a diaszpóra aktivistáinak zaklatásával és megfélemlítésével, engedje szabadon a politikai foglyokat, és az EU-val partnerségben munkálkodjon az oktatási, foglalkoztatási és egészségügyi lehetőségek további fejlesztésén, különös tekintettel a történelmileg marginalizálódott régiókra, például a Rif régióra;

84. határozottan elítéli az autoriter és illiberális rezsimeknek az emberi jogokkal és azok egyetemes jellegével szembeni támadásait, valamint az emberi jogok védelmének ebből eredő erodálódását; felszólítja az érett demokráciákat és a hasonlóan gondolkodó partnereket, hogy nyilvános, hajthatatlan magatartásukkal erősítsék meg elkötelezettségüket az emberi jogok egyetemessége és a jogállamiság védelme iránt; felszólítja az érett demokráciákat, a nemzetközi és regionális szervezeteket, hogy egyesítsék erőiket egy globális emberi jogi keretben, hogy világszerte kezeljék a fenyegetéseket és előmozdítsák az emberi jogokat;

85. hangsúlyozza, hogy az EU elkötelezett a szabad, nyitott, internethez kapcsolt és szabályokon alapuló indiai–csendes-óceáni térség mellett; megismétli, hogy az EU új indiai–csendes-óceáni stratégiáját gyorsan végre kell hajtani, mivel az lehetőséget kínál a térség partnereinknek arra, hogy együtt kezeljék a közös kihívásokat, megvédjék a szabályokon alapuló nemzetközi rendet és a nemzetközi jogot, és kiálljanak a közös értékek és elvek mellett; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az ENSZ Tengerjogi Egyezményével összhangban tiszteletben tartsák az indiai–csendes-óceáni térségben a szabad és nyitott tengeri útvonalakat; ellenzi a Dél-kínai-tengeren folytatott egyoldalú fellépéseket, és megismétli, hogy támogatja a viták békés úton, a nemzetközi joggal összhangban történő rendezését;

86. felszólít az uniós jelenlét fokozására a szélesebb indiai–csendes-óceáni térségben; hangsúlyozza, hogy a csendes-óceáni országokkal folytatott együttműködést meg kell erősíteni, figyelembe véve a helyi partnerek valós igényeit, és kiemeli a Csendes-óceáni Szigetek Fórumával és az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetével való együttműködésünk jelentőségét az EU indiai–csendes-óceáni stratégiájában meghatározott célkitűzések megvalósítása szempontjából; támogatja a régió országaival, különösen Japánnal, Dél-Koreával, Ausztráliával, Új-Zélanddal, Indiával és a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) országaival folytatott szorosabb együttműködést; üdvözli a 2022. december 14-én tartott EU-ASEAN megemlékezési csúcstalálkozót; üdvözli a szabadkereskedelmi megállapodás Új-Zélanddal való megkötését és az EU–Ausztrália keretmegállapodás hatálybalépését;

2023. január 18., szerda

87. kiemeli Japán fontos szerepét a térség stabilitásának előmozdítása szempontjából, és szorosabb stratégiai partnerségre szólít fel az EU és Japán között számos területen, például az indiai-csendes-óceáni térségben, a konnektivitás, a szabályokon alapuló multilaterális rend védelme, a kereskedelem és a beruházás, a biztonság, a digitális transzformáció, az éghajlat-politikai fellépés, a kutatás és az innováció, az élvonalbeli technológiák és az erőforrások elemzése / feltérképezése terén; emlékeztet arra, hogy Japán az EU egyik legfontosabb, hasonlóan gondolkodó partnere, amely osztja az olyan értékeket és elveket, mint a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok, a felelősségteljes kormányzás és a multilateralizmus; erőteljesen támogatja az EU-Japán stratégiai partnerségi megállapodás megkötését, és felszólítja a megállapodás ratifikálásával még adós tagállamokat, hogy folytassák le az eljárást; ösztönzi egy EU és Japán közötti adatbiztonsági megállapodás megtárgyalását, amely a szélesebb körű biztonsági és védelmi együttműködés megkönnyítése felé tett lépést jelentene;

88. megjegyzi, hogy az ASEAN az EU kulcsfontosságú partnere; kéri, hogy továbbra is összpontosítsanak az ázsiai kontinensre, mivel számos ország ki van téve az ellátási láncok és az agrár-élelmiszeripari rendszerek fokozott instabilitásának, valamint a makrogazdasági stabilitás eróziójának, melyeket az Ukrajna elleni indokolatlan, provokáció nélküli és jogtalan orosz agresszív háború idézett elő, amely további nyomás alá helyezte a Covid19-válság miatt már így is feszült globális rendszert;

89. határozottan elítéli a mianmari katonai junta illegitim uralmát és a mianmari nép demokratikus törekvéseinek folytatódó erőszakos elnyomását a törvénytelen puccsot követően, valamint azt, hogy Oroszország és a KNK támogatja a mianmari fegyveres erőket (Tatmadaw); megerősíti szolidaritását a nemzeti egységkormány (NUG) által képviselt mianmari nép demokratikus törekvéseivel, és felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy kezdeményezzék vagy adott esetben fokozzák a nemzeti egységkormánnyal való együttműködést és annak támogatását, ugyanakkor erősítsék meg a Tatmadaw elleni korlátozó intézkedéseiket; sürgeti az ASEAN-t, hogy – tekintettel arra, hogy a Tatmadaw nem hajlandó előrelépést tenni az öt pontból álló konszenzus terén – működjön együtt a nemzeti egységkormánnyal, a független civil társadalommal és a nemzetközi közösséggel annak érdekében, hogy fenntartható demokratikus megoldást találjanak Mianmar számára;

90. hangsúlyozza, hogy átfogó módon meg kell erősíteni az EU Indiával fennálló stratégiai partnerségeit; rámutat, hogy egyre nagyobb az Indiával fennálló kapcsolatok jelentősége, és azokat el kell mélyíteni a folyamatban lévő kereskedelmi tárgyalások és az érdekelt afrikai partnerekkel való kétoldalú együttműködés szinergiáinak fokozása révén; emlékeztet e partnerség jelentőségére a fenntartható fejlődési célok elérése szempontjából; arra ösztönzi az Uniót és Indiát, hogy teljes mértékben használják ki a 2021-ben megkötött konnektivitási partnerséget; üdvözlí az Indiával és más indiai-csendes-óceáni partnerekkel a biztonságról és a védelemről folytatott szorosabb konzultációkat, valamint a közös haditengerészeti gyakorlatokat; elvárja, hogy az EU Indiával folytatott együttműködése során fordítsanak megfelelő figyelmet az emberi jogokra és a demokratikus értékekre;

91. súlyos aggodalmának ad hangot azon álláspont miatt, melyet India Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújával kapcsolatban képvisel, és amiatt, hogy India tartózkodik az ENSZ-határozatokról szóló szavazásokon, és különösen aggasztja, hogy India nemcsak azáltal támogatja anyagilag a Kremlt, hogy nem vesz részt az Oroszország elleni szankciókban, de azáltal is, hogy növeli Oroszországból származó importját, továbbá orosz fegyvereket és fosszilis tüzelőanyagokat is vásárol; reményét fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy az ukrajnai orosz invázióval kapcsolatos indiai álláspont összhangba kerül az EU véleményével, és felszólítja a Tanácsot és az alelnököt/főképviselet, hogy folytassák a diplomáciai erőfeszítéseket ennek érdekében;

92. ismételt szilárd támogatásáról biztosítja a keleti partnerség országainak a nemzetközileg elismert határaikon belüli függetlenségét, szuverenitását és területi integritását; elismeri, hogy Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja elsősorban a keleti partnerség országaira van negatív hatással; felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy alaposan vegyék fontolóra a keleti partnerség politikájának reformját, hogy az a romló geopolitikai helyzetben is időtálló legyen, tekintettel a régióknak az Unió szempontjából betöltött stratégiai és politikai jelentőségére, valamint a keleti partnerség országai előtt álló különböző kihívásokra; megjegyzi, hogy a keleti szomszédság biztonságának és békéjének feltétele a nemzetközi jog, a területi integritás, valamint az alapvető jogok és szabadságjogok betartása; hangsúlyozza, hogy a független civil társadalommal szoros együttműködésben meg kell erősíteni a régióban a politikai és pénzügyi támogatást, valamint az Unió jelenlétét;

93. hangsúlyozza, hogy Oroszország Grúziával és Moldovával szemben is agresszív politikát folytat; hangsúlyozza, hogy az Oroszországi Föderáció továbbra is alássa Moldova szuverenitását és területi integritását azáltal, hogy csapatokat állomásoztat a Dnyeszter-melléki régióban, és az energiát fegyverként felhasználva és dezinformációs kampányok révén politikai és társadalmi feszültséget kelt annak érdekében, hogy nyomást gyakoroljon a moldovai kormányra és az ország

2023. január 18., szerda

európai orientációjára; felszólítja az Oroszországi Föderációt, hogy a moldovai hatóságok ismételt kéréseit teljesítve rendezett módon és feltétel nélkül vonja ki katonai erőit és fegyverzetét a Dnyeszteren túli régióból; hangsúlyozza, hogy a Dnyeszter-mellék kérdésére adott bármilyen megoldásnak tiszteletben kell tartania Moldova azon szuverén jogát, hogy megválassza saját külpolitikai és védelmi irányultságát; megállapítja, hogy Grúzia volt az első ország, amely teljes körű orosz kanai agresszióval szembesült 2008 augusztusában, amikor Oroszország megkísérelte erőszakkal megváltoztatni egy szuverén európai állam határait, és megszállni Grúzia elválaszthatatlan részét képező régiókat – Abháziát és a Csinvali régiót/Dél-Oszétiát –, valamint megpróbálta e területeket de facto elcsatolni, etnikai tisztogatásokkal emberek százazreit otthonuk elhagyására kényszeríteni, és a társadalmat a megszállt területek határvonalai mentén megosztani; sürgeti az Uniót, hogy továbbra is követelje Oroszországtól az EU közvetítésével létrejött 2008. augusztus 12-i tűzszüneti megállapodásban foglalt kötelezettségek végrehajtását; ösztönzi az EU-t, hogy a keleti partnerség régiójában fokozza szerepvállalását a békés konfliktusrendezés terén;

94. üdvözli az Unió fokozott szerepvállalását a dél-kaukázusi országokban, különösen egy uniós megfigyelői kapacitás Örményország Azerbajdzsánnal közös nemzetközi határához való gyors kiküldését a régióbeli helyzet monitorozása, a bizalomépítés, valamint a béke és a biztonság helyreállításának előmozdítása érdekében; kiemeli, hogy a régióban csökkenteni kell az orosz befolyást az EU fokozott jelenléte révén; felhívja a Tanácsot, hogy növelje a kiküldött szakértők számát, növelje a misszió kapacitását, és felszólít a jelenlét fokozására a régióban;

95. határozottan elítéli Azerbajdzsán legutóbbi, 2022. szeptember 12-én Örményország szuverén területén végrehajtott katonai agresszióját, amely a tűzszünet megsértésének minősül, és súlyos következményekkel jár a békefolyamatra nézve; aggodalmát fejezi ki továbbá az Azerbajdzsán fegyveres erői által örmény hadifoglyok és civilek ellen állítólag elkövetett háborús bűncselekmények és a velük szemben alkalmazott embertelen bánásmód miatt; ismételten hangsúlyozza, hogy teljes mértékben tiszteletben kell tartani Örményország területi integritását, és kiemeli, hogy az Unió készen áll arra, hogy aktívabban részt vegyen a régió elhúzódó konfliktusainak rendezésében; felszólítja ezért az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy haladéktalanul vonuljanak ki Örményország egész területéről, és engedjék szabadon az általuk fogva tartott hadifoglyokat; határozottan elítéli, hogy Azerbajdzsán illegális blokád alatt tartja a Lachin folyosót és megsérti a 2020. november 9-i háromoldalú nyilatkozatot, mivel fennáll a veszélye annak, hogy szándékosan humanitárius válságot idéz elő Hegyi-Karabah népe számára; követeli, hogy az azerbajdzsáni hatóságok azonnali hatállyal állítsák vissza a Lachin folyosón keresztüli szabad mozgást; emlékeztet arra, hogy csak diplomáciai eszközökkel lehet olyan igazságos és tartós megoldást találni a konfliktusra, amely Örményország és Azerbajdzsán lakosságának javát szolgálja;

96. meggyőződése, hogy Örményország és Azerbajdzsán között katonai eszközökkel nem érhető el tartós béke, hanem átfogó politikai megegyezésre van szükség a nemzetközi joggal összhangban, ideértve az ENSZ Alapokmányában, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) 1975-ös Helsinkai Záróokmányában, valamint az EBESZ minszki csoportjának 2009-es alapelveiben foglalt elveket, nevezetesen a területi integritást, az önrendelkezést és az erőszak használatának mellőzését;

97. támogatja az Európai Tanács elnökének, Charles Michelnek arra irányuló kezdeményezését, hogy Örményország és Azerbajdzsán vezetői számára kétoldalú találkozót hívjanak össze Brüsszelben, és közvetítsenek a felek között, valamint bátorítja az EU dél-kaukázusi és a grúziai válság ügyével megbízott különleges képviselőjének helyszíni munkáját; úgy véli, hogy az EU képes betölteni a tiszteletes közvetítő szerepét a további eskaláció megelőzése és a fenntartható béke elérése érdekében; sürgeti Örményországot és Azerbajdzsánt, hogy teljes mértékben kötelezzék el magukat egy átfogó békeszerződés kidolgozása iránt; ismételten hangsúlyozza, hogy egy ilyen szerződésnek a konfliktus valamennyi kiváltó okát rendeznie kell, ideértve a Hegyi-Karabahban élő örmény lakosság jogait és biztonságát, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek és menekültek otthonaikba való visszatérését az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala ellenőrzése alatt, a vallások közötti párbeszédet, a kulturális, vallási és történelmi örökség, valamint a területi integritás védelmét és megőrzését;

98. kéri az Örményországgal kötött átfogó és megerősített partnerségi megállapodás teljes körű végrehajtását, és hangsúlyozza, hogy folytatni kell az EU és Azerbajdzsán közti átfogó és megerősített partnerségi megállapodásról szóló tárgyalásokat;

99. kitarthatja, hogy az EU és Azerbajdzsán közötti kapcsolatok bármilyen elmélyítésének továbbra is feltétele, hogy az ország jelentős előrelépést tegyen az emberi jogok, a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása terén;

2023. január 18., szerda

100. hangsúlyozza, hogy Belarusznak szabad, demokratikus, szuverén és virágzó országnak kell lennie; megismétli, hogy támogatja a belarusz demokratikus ellenzékét, amely a folyamatos megtorlások ellenére továbbra is dacol az illegitim vezető rezsimjével, és ellenzi annak Ukrajna orosz megszállásában való együttműködését; kitart amellett, hogy az Orosz Föderációra alkalmazott valamennyi szankciót a belarusz rezsimre is alkalmazni kell, elkerülve ugyanakkor a belarusz népre nézve hátrányos következményeket, különösen a vízumok kiadásával kapcsolatban; elítéli a Lukasenka-rezsim és Oroszország általi félretájékoztatást a Belarusz területét érintő állítólagos fenyegetésekkel kapcsolatban; elismeri a belarusz nép többségének azon törekvését, hogy szabad, szuverén és demokratikus országban éljen, és sürgeti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy a demokratikus ellenzék hivatalos képviselőivel együttműködve tegyék meg a megfelelő előkészületeket az ország jövőbeli demokratikus átmenetének támogatása érdekében; elítéli az Európa mesterségesen kiváltott migrációs válságok révén történő destabilizálására irányuló kísérleteket, és felszólítja az EU-t és valamennyi partnerét, hogy akadályozzák meg és vizsgálják ki a Lukasenka rezsimje és bűntársai által folytatott emberkereskedelmet és embercsempészetet;

101. kiemeli, hogy a közép-ázsiai államok váratlanul álláspontot foglalnak el, sőt, bizonyos esetekben vonakodnak attól, hogy támogassák Ukrajna orosz megszállását, ami Oroszország befolyásának csökkenését jelzi a régióban; megjegyzi, hogy a Kínai Népköztársaság és Törökország egyre nagyobb szerepet vállal a régióban, különösen a Sanghaji Együttműködési Szervezet és az „Egy övezet, egy út” kezdeményezés keretében; kéri, hogy az alapvető jogok tiszteletben tartására és az Unió értékalapú szemléletére alapozva az EU is fokozza közép-ázsiai szerepvállalását, többek között a Global Gateway révén;

102. felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy fordítsanak különös figyelmet Közép-Ázsia országaira a stabilitás és a konnektivitás megőrzése érdekében a régióban, amely földrajzi elhelyezkedése miatt kényes időszakot él át; úgy véli, hogy a Közép-Ázsiára vonatkozó uniós stratégia alapos felülvizsgálatra szorul annak érdekében, hogy tükrözze a régióban és környékén a stratégia 2019-es elfogadása óta bekövetkezett mélyreható változásokat, mint amilyen például Oroszország jogellenes ukrajnai agresszív háborújának hatása a régió országainak geopolitikai versenyére és gazdaságaira, az Egyesült Államok kivonulása Afganisztánból és a tálibok erőszakos hatalomátvétele, a kazahsztáni és türkménisztáni hatalmi változások, a Tádzsikisztán és Kirgizisztán közti erőszakos konfliktus, és a KNK növekvő regionális szerepe; úgy véli, hogy Közép-Ázsia az EU számára stratégiai jelentőségű régió a biztonság, az összekapcsoltság, az energetikai diverzifikáció, a konfliktuskezelés és a multilaterális, szabályokon alapuló nemzetközi rend védelme szempontjából;

103. üdvözlí, hogy az Ukrajna ellen provokáció nélkül indított orosz invázió fényében az EU új fontossági sorrendet állított fel bővítési politikájában; hangsúlyozza, hogy míg az Unió kiszélesítésének és elmélyítésének egymással párhuzamosan kell történnie, az EU belső reformjának szükségessége nem jelenthet ürügyet az érdemeken alapuló csatlakozási folyamat lelassítására; üdvözlí, hogy Ukrajna, Moldova és Bosznia-Hercegovina tagjelölti státuszt kapott, és kéri, hogy azt adják meg Grúziának, feltéve, hogy a Bizottság véleményében meghatározott prioritások teljesülnek; ösztönzi a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb kezdjék meg a csatlakozási tárgyalásokat az új tagjelölt államokkal, amint teljesítették a Bizottság által meghatározott konkrét feltételeket; üdvözlí Koszovó uniós tagság iránti kérelmét; hangsúlyozza, hogy bár a bővítés az Unió leghatékonyabb külpolitikai eszközének bizonyult, hiszen kiterjesztette azt a térséget, ahol érezhetően érvényesül az európai értékek és elvek hatása, végrehajtását újra kell értékelni annak érdekében, hogy lehetővé váljon azon csatlakozó országok gyorsított integrációja, amelyek stratégiai irányultságot mutatnak az EU felé, és rendületlenül elkötelezik magukat az EU-val kapcsolatos reformok, a demokratikus konszolidáció és a külpolitika összehangolása mellett, többek között a konkrét uniós politikákba és kezdeményezésekbe történő fokozatos bevonásuk révén;

104. hangsúlyozza, hogy elegendő és tartós támogatásra van szükség az EU-hoz csatlakozó országok energiabiztonsága tekintetében, különös tekintettel azokra az országokra, amelyek továbbra is jelentős mértékben ki vannak téve az ellátás orosz manipulációjának, valamint biztonsági paktumok létrehozására az orosz agresszióval szembe fordított csatlakozó országokkal;

105. szorgalmazza egy aktívabb és hatékonyabb kommunikációs stratégia követését és azon erőfeszítések fokozását, melyek célja a bővítés szerepének és előnyeinek, valamint az EU és a nyugat-balkáni országok közötti szoros partnerség népszerűsítése, továbbá az EU által finanszírozott projektek, a reformok és a KBVP-missziók továbbvitele;

106. hangsúlyozza, hogy a 2008-as grúz inváziót követő büntetlenség az egyik olyan tényező, amely lehetővé tette Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúját; úgy véli, hogy Ukrajna győzelme nemcsak Ukrajna megszállt régiói, köztük a Donyec-medence és Krím félsziget, hanem Belarusz számára is szabadságot hoz, és döntő fontosságú lesz Grúzia és Moldova területi integritásának helyreállításában;

2023. január 18., szerda

107. felhívja az EKSZ-t, hogy készítsen részletes jelentést a 2008. évi tűzszüneti megállapodás megsértéséről, mivel az EU-t a 2008. augusztus 12-i tűzszüneti megállapodás közvetítőjeként különleges felelősség terheli; felhívja az EKSZ-t, hogy azonosítsa és közölje azokat a rendelkezéseket, amelyeket az Orosz Föderáció továbbra sem teljesített, és terjesszen elő ajánlásokat, amelyek arra ösztönözhetik az Orosz Föderációt, hogy teljesítse azokat, ideértve különösen katonai erőinek Grúzia megszállt területeiről való kivonását, a nemzetközi biztonsági mechanizmusok ottani létrehozásának lehetővé tételét, továbbá az akadálytalan bejutás biztosítását az EU számára Grúzia egész területére, megbízatásának megfelelően;

108. megerősíti, hogy Ukrajna, Moldova és Grúzia, valamint a Nyugat-Balkán népeinek jövője az EU-n belül van; megerősíti elkötelezettségét a bővítés mellett, amely minden eddiginél nagyobb geostratégiai beruházás egy stabil, erős és egységes EU-ba; határozott véleménye, hogy az EU-tagságra törekvő országok teljes jogú uniós tagságának kilátásba helyezése az Unió saját politikai, gazdasági és biztonsági érdeke; felszólítja Grúziát, hogy mutasson fel kézzelfogható eredményeket a Bizottság által meghatározott és az Európai Tanács által a 2022. június 23–24-i következtetéseiben jóváhagyott prioritások megvalósítása terén;

109. üdvözli a Bizottság által bejelentett, Ukrajna megerősítését célzó intézkedéseket, például a belső piachoz való hozzáférést és a baranzolási díjak megszüntetését; bízik abban, hogy ugyanezeket az intézkedéseket kiterjesztik a Moldovai Köztársaságra és Grúziára is, mivel a demokráciájukat fenyegető erős destabilizáló erők nyomása alatt nekik is szükségük van az Unió részéről a támogatás határozott kinyilvánítására, valamint az uniós integráció felé tett konkrét lépésekre;

110. megismétli, hogy az EU elkötelezett Ukrajna, a Moldovai Köztársaság és Grúzia szuverenitása, területi integritása és politikai függetlensége mellett nemzetközileg elismert határaiton belül, és támogatja az ezen elvek teljes körű érvényesítésére irányuló erőfeszítéseiket; hangsúlyozza a tagállamok ezzel kapcsolatos egységének és szolidaritásának fontosságát;

111. sürgeti a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a Moldovai Köztársaság destabilizációját célzó orosz lépéseket, továbbá biztosítsa a moldovai hatóságok és a civil társadalom számára a szükséges támogatást az újonnan megjelenő fenyegetésekre való reagáláshoz;

112. kitart amellett, hogy az EU kül- és biztonságpolitikájának meg kell újulnia, hogy célkeresztjébe a válságmegelőzés, a regionális biztonsági együttműködés, a globális éghajlat- és környezetvédelmi intézkedések kerüljenek, és erősítse mind a politikai, mind a szociális emberi jogokat, biztosítva ezáltal az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjében foglalt célok végrehajtását;

113. megismétli, hogy határozottan támogatja valamennyi nyugat-balkáni ország európai jövőjét és uniós csatlakozását az EU családjának teljes jogú tagjaiként; felhívja a tagállamokat, hogy újítsák meg a bővítés iránti elkötelezettségüket azáltal, hogy teljesítik az EU nyugat-balkáni országokkal szemben vállalt kötelezettségeit, különösen a koszovói állampolgárokkal szembeni vízumkötelezettség azonnali megszüntetése révén; üdvözli, hogy Bosznia-Hercegovina tagjelölti státuszt kapott; hangsúlyozza, hogy a partnerállamok európai integrációja az egész európai kontinens stabilitása és biztonsága szempontjából fontos;

114. hangsúlyozza, hogy az EU-nak meg kell erősítenie a bővítési folyamat hitelességét azáltal, hogy megőrzi annak érdemeken alapuló jellegét, többek között fenntartva a felülvizsgált bővítési módszertan szerinti közösségi vívmányok 23. és 24. fejezetének megfelelően a demokrácia, az alapvető jogok és a jogállamiság központi szerepét, elkerülve ugyanakkor a bővítési folyamat kétoldalú viták mentén történő átpolitizálódását; kiemeli, hogy az uniós csatlakozáshoz vezető úton való előrehaladásnak a szükséges, uniós vonatkozású reformok révén elért tartós és visszafordíthatatlan előrehaladástól kell függenie, különösen a jogállamiság területén;

115. üdvözli, hogy megkezdődtek a csatlakozási tárgyalások Albániával és Észak-Macedóniával, és sürgeti az összes érintett felet, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket Albánia és Észak-Macedónia gyors előrehaladásának lehetővé tétele érdekében; elítéli a regionális szereplők rosszhindulatú befolyását és az orosz és egyéb külföldi beavatkozást a Nyugat-Balkán országokban;

116. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nyugat-balkáni országok teljes mértékben igazodjanak az EU kül- és biztonságpolitikájához, különösen a harmadik országokkal szembeni szankciók politikájához; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Szerbia továbbra sem igazodik kellő mértékben a KKBP-hez, különösen az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agresszív háborúja tekintetében; megismétli azon álláspontját, hogy további tárgyalási fejezetek csak akkor nyithatók meg, ha Szerbia megerősíti a reform iránti elkötelezettségét a demokrácia és a jogállamiság területén, valamint teljes körűen igazodik KKBP-hez; emlékeztet arra, hogy Szerbiának az európai integrációra törekvő országgént tiszteletben kell tartania az EU közös értékeit és jogait;

2023. január 18., szerda

117. hangsúlyozza, hogy sürgősen fokozni kell az EU vezetésével zajló Pristina-Belgrád párbeszéd folyamatát azzal a céllal, hogy a kétoldalú kapcsolatokat a kölcsönös elismerés alapján normalizálják; elítéli a Szerbia és Szerbia által támogatott szereplők folyamatos eskaláló intézkedéseit, többek között törvénytelen blokádok, erőszakos támadások és katonai akciókkal való fenyegetés révén, amelyek célja, hogy engedményeket kényszerítsenek ki és aláássák Koszovót; emlékeztet azon álláspontjára, hogy Koszovó függetlensége visszafordíthatatlan, és megismétli azon öt tagállamhoz intézett felhívását, amelyek ezt még nem tették meg, hogy azonnali hatállyal ismerjék el Koszovó függetlenségét;

118. üdvözli az Európai Tanács határozatát, miszerint 2022. december 15-én megadta a tagjelölti státuszt Bosznia-Hercegovinának azzal a feltétellel, hogy az ország számos lépést tesz a csatlakozási tárgyalásokra való felkészültségének megerősítése érdekében; sürgeti az ország politikai szereplőit, hogy tegyenek biznyságot elkötelezettsé-
gükről és tegyenek jelentős lépéseket az uniós tagság felé azért, hogy előmozdítsák a Bizottság ajánlásában szereplő nyolc lépést, jelentős előrelépést tesznek a 14 kulcsfontosságú prioritás tekintetében, és végrehajtják a jelentős reformokat, többek között választási reformokat a nemzeti és nemzetközi bíróságok határozataival összhangban annak érdekében, hogy biztosítsák az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvét valamennyi polgár és államalkotó nép számára, amint azt az alkotmánya rögzíti, és teljes mértékben tiszteletben tartva az Emberi Jogok Európai Bírósága által a Sejdić és Finci kontra Bosznia-Hercegovina ügyben 2009. december 22-én hozott ítéletet; felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy segítsék Bosznia-Hercegovinát a kulcsfontosságú prioritások gyors végrehajtásában és a múltbeli nacionalista politikákhoz való visszatérés megelőzésében; megismétli, hogy az EJEE ítéleteivel, az Alkotmánybíróság határozataival és a Velencei Bizottság ajánlásaival összhangban biztosítani kell minden polgár jogainak maradéktalan tiszteletben tartását etnikai, politikai és vallási hovatartozástól függetlenül;

119. elítéli a Bosznia-Hercegovinában folyamatosan tapasztalható szeparatista retorikát és tevékenységet, beleértve a bosznia-hercegovinai alkotmánybíróság által alkotmányellenesnek nyilvánított nemzeti ünnepeknek a boszniai állam és harmadik országbeli szereplők általi megünneplését; megismétli arra irányuló felhívását, hogy fogadjanak el célzott szankciókat Bosznia-Hercegovina destabilizáló szereplőivel szemben, ideértve azokat – például Milorad Dodikot, valamint a Boszniai Szerb Köztársaság más magas rangú tisztviselőit és a szeparatista politikához politikai és anyagi támogatást nyújtó harmadik országbeli tisztviselőket –, akik a szuverenitását és területi integritását fenyegetik; kéri a tagállamokat, hogy biztosítsák a lehetőséget a Tanácsban e szankciók elfogadására;

120. elismerését fejezi ki az Európai Unió erőinek (EUFOR) Althaia művelete kapcsán, és üdvözli megbízatásának 2022 novembere utánra történő meghosszabbítását; emlékeztet arra, hogy ez a misszió továbbra is kulcsfontosságú szerepet játszik Bosznia-Hercegovina biztonsága és stabilitása szempontjából, és kéri az Uniót és nemzetközi partnereit, hogy növeljék annak kapacitását;

121. megjegyzi, hogy a Tanács a stratégiai iránytűben elismerte, hogy a biztonság és a stabilitás a Nyugat-Balkánon továbbra sem adott, valamint annak kockázatát is, hogy az európai biztonsági helyzet jelenlegi romlásának továbbgyűrűző hatásai lehetnek; emlékeztet arra, hogy a stratégiai iránytű Bosznia-Hercegovina szuverenitásának, egységének és területi integritásának támogatására szólít fel;

122. aggodalmát fejezi ki a bosznia-hercegovinai választási törvényt és a Bosznia-hercegovinai Föderáció alkotmányát érintő, Bosznia-Hercegovina főképviseleje által a választás napján benyújtott módosítások időzítése, tartalma és módja miatt, amelyek veszélyeztethetik a demokratikus legitimitást és megszilárdíthatják az etnikai alapú nacionalizmust;

123. hangsúlyozza, hogy a nyugat-balkáni tagjelölt és leendő tagjelölt országoknak teljes mértékben össze kell hangolniuk politikáikat az EU közös kül- és biztonságpolitikájával, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a KKBP-t a nyugat-balkáni országokkal folytatott együttműködés fokozásának eszközeként használják; hangsúlyozza, hogy az EU-hoz csatlakozni kívánó országoknak teljes mértékben igazodniuk kell az alapvető értékekhez és a közös politikákhoz Oroszország illegális agresszív háborújának fényében; hangsúlyozza, hogy az emberi jogok és az emberi méltóság nem képezhetik alku tárgyát, ezért a tagjelölt országoknak minden szektorban és politikában érvényesíteniük kell a fogyatékossgal élő személyek, az LGBTI+-közösség, a nők és lányok és más kiszolgáltatott csoportok jogait; szorosabb együttműködésre szólít fel az EU, valamint a tagjelölt és potenciális tagjelölt államok között a biztonság és a védelem terén;

124. továbbra is mélyszélesen aggasztónak tartja azokat a jelentéseket, melyek szerint a szomszédságpolitikáért és a bővítésért felelős biztos szándékosan törekszik arra, hogy megkerülje és csorbítsa az EU-hoz csatlakozó országok demokratikus és jogállamisági reformjainak központi jelentőségét; sürgeti a Bizottságot, hogy kezdeményezzen független és pártatlan vizsgálatot annak megállapítására, hogy a szomszédságpolitikáért és a bővítésért felelős biztos által tanúsított magatartás és az általa támogatott politikák nem sértik-e a Bizottság tagjaira vonatkozó magatartási kódexet és a biztos Szerződésekből eredő kötelezettségeit;

2023. január 18., szerda

125. tudomásul veszi az Európai Bizottság által 2022. október 12-én benyújtott, Törökországról szóló 2022. évi jelentést; komoly aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a török kormány nem fordította meg a demokrácia, a jogállamiság, az alapvető jogok és az igazságszolgáltatás függetlenségének romlásából adódó negatív tendenciát, és hogy Törökország külpolitikája továbbra is ellentétes a KKBP szerinti uniós prioritásokkal, és a beszámolási időszakban csak 7 %-os igazodási arányt ért el; megismétli 2022. május 18-i álláspontját, amelyben kijelenti, hogy nem tartja elképzelhetőnek a Törökországgal folytatott csatlakozási tárgyalások újakezdését; továbbra is elkötelezett azonban a Törökországgal, különösen annak civil társadalmával folytatott demokratikus és politikai párbeszéd mellett;

126. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Törökország még mindig nem ratifikálta Svédország és Finnország NATO-csatlakozási kérelmét;

127. ismételten elismerését fejezi ki Törökországnak az Ukrajna elleni indokolatlan orosz invázió és katonai agresszió elítéléséért, valamint az Ukrajna és Oroszország között vállalt közvetítői szerepéért, ideértve az ukrán gabona exportjára vonatkozó fontos megállapodás megkötéséhez való alapvető hozzájárulását; komoly aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy továbbra sem igazodik az Oroszországgal szembeni uniós szankciókhoz, különösen az áruknek a meglévő vámunióból származtatott szabad mozgása tekintetében, valamint az Oroszországgal nemrégiben megerősített kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatok tükrében; hangsúlyozza, hogy Törökország kiemelt geopolitikai szerepe dacára nem lehet eltekinteni az emberi jogok terén az országban érzékelt súlyos hiányosságoktól, amelyek továbbra is legfőbb akadályát képezik az EU és Törökország közötti kapcsolatok fejlődésének;

128. megismétli az EU-hoz intézett korábbi felhívását, hogy sürgősen határozzon meg jobb általános stratégiát a Törökországgal való rövid, közép- és hosszú távú kapcsolataira vonatkozóan, ötvözve valamennyi szempontot és politikát a stabilabb, hitelesebb és kiszámíthatóbb partnerség előmozdítása érdekében, tekintettel arra, hogy Törökország kulcsszerepet játszik a régióban, és figyelembe véve az ország folyamatos destabilizáló tevékenységeit a Nyugat-Balkánon, a Földközi-tenger keleti térségében, a Közel-Keleten és a Dél-Kaukázusban, valamint demokráciájának további erodálódását; sajnálatát fejezi ki a török kormány Görögországgal kapcsolatos közelmúltbeli fenyegető retorikája miatt, kiemelve, hogy egy tagállamról és Törökország NATO-szövetségeséről van szó; sürgeti az érintett feleket, hogy csökkentsék a feszültségeket és mozdítsák elő a diplomáciai párbeszéd újakezdését annak érdekében, hogy fenntartható megoldásokat találjanak a régióban folyó vitákra;

129. sajnálja, hogy több mint 25 évvel az úgynevezett barcelonai folyamat elindítása után még mindig nem sikerült létrehozni a közös jólét, stabilitás és szabadság térségét a déli szomszédság mediterrán országaival; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a déli szomszédság országait a Covid19-világjárvány okozta válságból való kilábalásban, és enyhítse e válság ezen országokra gyakorolt kedvezőtlen hatásait, valamint az Oroszország ukrajnai agresszív háborújából eredő ellátási sokkokat és áremelkedéseket, különösen az élelmezésbiztonság és a műtrágyák területén; üdvözlí az ENSZ közvetítésével létrejött fekete-tengeri gabonakezdeményezést; sürgeti Oroszországot, hogy vessen véget az élelmiszer-kivétel fegyverként való alkalmazásának korábbról már ismert gyakorlatával, amellyel felelőtlenül kockáztatja, hogy Afrikában, Ázsiában és a Közel-Keleten tovább romlik az élelmezésbiztonság, és maradéktalanul tartsa be a megállapodás feltételeit; felszólít az energetikai partnerségek megerősítésére a régió megfelelő országaival, teljes mértékben figyelembe véve az energiaszolgáltatók és az erőforrások diverzifikálásának szükségességét, ugyanakkor támogatva a partnerországokat saját zöld és digitális átállásuk során; kéri az oltóanyagokhoz való biztonságos és méltányos hozzáférés előmozdítását világszerte, többek között a vonatkozó szabadalmi oltalmi jogok alkalmazásának ideiglenes felfüggesztésével;

130. felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben hajtsa végre a Bizottságnak és az alelnöknek/főképviseletnek a déli szomszédsággal való megújított partnerségről szóló, 2021. február 9-i közös közleményében felvázolt és a déli szomszédsággal való megújított partnerségről szóló parlamenti ajánlásban elfogadott kezdeményezéseket;

131. hangsúlyozza, hogy az európai déli szomszédság instabilitása és bizonytalansága továbbra is állandó kihívást jelent; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák az együttműködést a déli szomszédság partnerországaival az emberkereskedelem és a tiltott fegyverek és kulturális javak csempészete következményeinek enyhítése és az erőszakos szélsőségek megelőzése érdekében, hogy fenntartható legyen az európai déli szomszédság biztonsága és stabilitása;

132. hangsúlyozza, hogy a líbiai instabilitás nemcsak a szomszédos országokra, hanem Európára is hatással van; hangsúlyozza, hogy az államigazgatási hiátus, a frakciók közötti megosztottság és a fegyveres csoportok elterjedése termékeny alapot biztosít a kábítószer-, fegyver- és emberkereskedők számára;

2023. január 18., szerda

133. elítéli, hogy Oroszország folyamatosan ellenzi az ENSZ Biztonsági Tanácsában Szíria utolsó humanitárius segítségnyújtási folyosójának, a Bab al-Hawa-nak a kibővítését ami miatt több mint négymillió olyan ember kerül veszélybe, akik alapvető élelmiszer-, gyógyszer- és egyéb létfontosságú ellátási szükségleteik kielégítéséhez humanitárius segélyre szorulnak;

134. aggodalmának ad hangot az erőszakos tálib hatalomátvételt követően Afganisztánban kialakult súlyos gazdasági és humanitárius állapotok miatt, amelyek jogcsorbító következményeit különösen a nők és lányok, az etnikai és vallási kisebbségek, az emberjog-védők, a független média képviselői, valamint az EU és tagállamai számára segítséget nyújtó személyek szenvedik meg; mély aggodalmát fejezi ki a tálib hatalomátvétel által okozott regionális instabilitás miatt, és különösen a tálibok azon törekvései miatt, hogy a régió belüli terrorista hálózatok kiépítése és megerősítése révén kiterjesszék befolyásukat a szomszédos országokra; megjegyzi, hogy Pakisztán e tekintetben különösen kiszolgáltatott;

135. sürgeti a Bizottságot és az alelnököt/főképviselet, hogy a (KKBP) 2022/151 tanácsi határozattal ⁽⁷⁾ összhangban biztosítsák az EU afganisztáni különleges képviselője és az EUPOL Afganisztán személyzetének, valamint egyéb különösen kiszolgáltatott személyek, továbbá eltartott házastársaik, gyermekeik, szüleik és nem házas nő- és lánytestvéreik teljes és időben történő evakuálását;

136. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak további finanszírozást az afganisztáni lakosoknak nyújtott humanitárius segélyhez; megismétli, hogy nem ismeri el a tálib rezsimet; támogatja a Tanács által 2021. szeptember 21-én elfogadott öt kulcsfontosságú referenciaértéket, amelyek a Talibánnal való jövőbeli együttműködés vezérelveként szolgálnak, úgy véli azonban, hogy jelentős erőfeszítésre van szükség egy hosszú távú stratégia meghatározásához, amellyel kezelhető a jelenlegi afganisztáni emberi jogi vészhelyzet és nemi alapú apartheid rendszer; felhívja az EU-t, hogy fokozza az Afganisztánban elkövetett gyalázatos bűncselekmények áldozatainak – köztük a nőknek és lányoknak, az etnikai kisebbségeknek és az LMBTIQ+személyeknek – az igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréshez nyújtott támogatását, és adjon meg minden szükséges segítséget a Nemzetközi Büntetőbíróság nemrégiben újrakezdett, az Afganisztánban elkövetett emberiség elleni bűncselekményekkel és háborús bűncselekményekkel kapcsolatos kivizsgálásához; a leghatározottabban elítéli a Talibán azon döntését, hogy megtiltja a nők és lányok középfokú és egyetemi oktatásban való részvételét, továbbá megtiltja a nők nem kormányzati szervezeteknél való foglalkoztatását, ami katasztrofális humanitárius következményekkel járhat; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az ENSZ-szel, a civil társadalommal és a nemzetközi partnerekkel együtt fokozzák a Talibánra gyakorolt nyomást e döntések haladéktalan visszavonása érdekében;

137. elítéli, hogy Irán – többek között az Iszlám Forradalmi Gárda – brutálisan leveri a Mahszá Amíni halálát követően kiadott tüntetések; mint ismert, az iráni erkölcsrendészet letartóztatta, majd erőszakosan bántalmazta a lányt, aki később belehalt sérüléseibe; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy vegyék fel az Iszlám Forradalmi Gárdát a terroristák uniós jegyzékébe annak terrorista tevékenységei, a tüntetőkkel szembeni elnyomás és az Oroszországnak történő drónszállítás miatt; megismétli, hogy támogatja a Mahszá Amíni meggyilkolása, a nők rendszerszintű és növekvő elnyomása, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok súlyos és tömeges megsértése ellen országszerte tiltakozó békés megmozdulást; megdöbbenőnek tartja az iráni rendőrség és biztonsági erők békés tüntetők elleni kíméletlen és aránytalan fellépését; a leghatározottabban elítéli a békés tüntetők Iszlám Köztársaság általi kivégzését; úgy véli, hogy az EU Iránnal kapcsolatos álláspontja további kiigazításokra szorul amiatt, hogy az iráni rezsim nyilvánvalóan semmibe veszi saját állampolgárai emberi méltóságát és demokratikus törekvéseit, továbbá támogatja az Oroszországi Föderációt; sürgeti az Iszlám Köztársaság hatóságait, hogy haladéktalanul helyezzenek hatályon kívül minden, a folyamatban lévő tiltakozásokkal összefüggésben kiszabott halálbüntetést, és rendeljenek el azonnali moratóriumot a halálbüntetésre annak teljes eltörlése érdekében; kéri, hogy az EU reagáljon határozottan Iránnak az Ukrajna elleni orosz agresszív háborúban való részvételére;

138. határozottan támogatja az iráni nép arra irányuló törekvéseit, hogy egy olyan szabad, stabil, befogadó és demokratikus országban élhessen, amely tiszteletben tartja az emberi jogokkal és alapvető szabadságokkal kapcsolatos nemzeti és nemzetközi kötelezettségvállalásait; e tekintetben üdvözlí azon iráni személyekkel és szervezetekkel – többek között az úgynevezett erkölcsrendészettel – szemben hozott korlátozó intézkedéseket, akik/amelyek szerepet játszanak a nők által vezetett jelenlegi iráni tiltakozások elfojtásában, amelyek résztvevői egyenlő jogokat és a nőkkel szembeni szisztematikus megkülönböztetés és az általánosabb emberi jogi jogsértések megszüntetését követelik az Iszlám Köztársaságtól; üdvözlí az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának az Iráni Iszlám Köztársasággal foglalkozó független nemzetközi

⁽⁷⁾ A Tanács (KKBP) 2022/151 határozata (2022. február 3.) a bizonyos különlegesen veszélyeztetett személyek Afganisztánból történő evakuálásának támogatását célzó európai uniós fellépésről (HL L 25., 2022.2.4., 11. o.).

2023. január 18., szerda

tényfeltáró misszió létrehozásáról szóló, 2022. november 24-i S35/1. sz. határozatát, és felhívja az EU-t, hogy teljes mértékben támogassa a misszió előkészítését és végrehajtását; felhívja az EKSZ-t, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Iránnal folytatott mindennemű kapcsolattartás keretében továbbra is vessék fel az emberi jogi kérdéseket;

139. megismétli, hogy az Iszlám Forradalmi Gárda vezetésével szembeni szankciókat nem szabad feloldani, sőt további korlátozó intézkedéseket szorgalmaz; felhívja a Tanácsot, hogy vegye fel az Iszlám Forradalmi Gárdát és annak kíséretét, köztük a félkatonai Baszidsz milíciát és a Quds Erőket a terrorcselekményekben részt vevő terrorista szervezetek uniós jegyzékébe;

140. megjegyzi, hogy a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelem a Közel-Kelet és az Öböl-menti térség stabilizálásának sarokköve; kéri a diplomáciai erőfeszítések folytatását annak biztosítása érdekében, hogy Irán ne fejlesszen nukleáris fegyvereket; úgy véli azonban, hogy az átfogó közös cselekvési tervvel kapcsolatos további tárgyalások nem hagyhatják figyelmen kívül Irán egyéb káros politikáit, projektjeit és katonai programjait;

141. megismétli, hogy támogatni kell az átfogó közös cselekvési tervről szóló megállapodást, valamint a végrehajtására irányuló, folyamatban lévő tárgyalásokat;

142. úgy véli, hogy az EU-nak fokoznia kell a StratCom déli munkacsoportjának képességeit, azzal a céllal, hogy konkrét stratégiát dolgozzon ki a déli szomszédságban – többek között az Iráni Iszlám Köztársaságban – terjesztett dezinformáció elleni küzdelemre, melynek célja az álhírek és a propaganda ellensúlyozása a demokrácia és a stabilitás megerősítése érdekében;

143. üdvözlözi az EU és az Öböl-menti országok közötti kapcsolatok megerősítésére irányuló törekvéseket, amint azt a „Stratégiai partnerség az Öböl-menti országokkal” című, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, 2022. május 18-i közös közlemény is hangsúlyozza; megjegyzi, hogy közös érdek fűződik az Öböl-menti partnerekkel való szorosabb stratégiai együttműködéshez, különösen a biztonság, az együttműködés, az éghajlat-politikai intézkedések és az emberi jogok regionális előmozdítása mint kulcsfontosságú stratégiai célkitűzések tekintetében; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy továbbra is hangsúlyozzák az emberi jogok és a nemek közötti egyenlőség tiszteletben tartását, valamint az értékek fokozatos összehangolását, különösen az Ukrajna elleni orosz agresszív háború és annak következményei elleni küzdelemmel kapcsolatban; határozottan helyteleníti az OPEC+ azon – elsősorban Szaúd-Arábia által szorgalmazott – döntését, hogy csökkenti az olajtermelést, ami súlyosbítja a globális inflációt és aláássa az Ukrajna elleni orosz agresszív háború elleni küzdelemre irányuló nemzetközi erőfeszítéseket; tudomásul veszi, hogy a pénzügyi Akció Munkacsoport általi fokozott ellenőrzés alá vont joghatóságok jegyzékébe; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az állam az EU által szankcionált orosz oligarchák biztonságos menedékévé vált; hangsúlyozza, hogy az Öböl-menti térséggel való valódi stratégiai partnerség megköveteli az emberi jogok területén folytatott párbeszédet és együttműködést, valamint az ukrainai orosz agresszióval szembeni fellépés összehangolását;

144. ismételten megerősíti, hogy támogatja az Ábrahám-megállapodásokat, amelyek normalizálták az Egyesült Arab Emírségek és Bahrein közötti diplomáciai kapcsolatokat, és amelyek alapján később Marokkó és Szudán is normalizációs megállapodást írt alá Izraellel;

145. rámutat, hogy az izraeli-palesztin konfliktus vonatkozásában az EU továbbra is egységesen elkötelezett egy olyan – a 2014. júliusi tanácsi következtetésekben meghatározott paramétereken alapuló – kétállami megoldás megvalósítása iránt, amely lehetővé teszi, hogy Izrael Állam és egy független, demokratikus, területileg egybefüggő, szuverén és életképes palesztin állam békében, biztonságban és egymást kölcsönösen elismerve éljen egymás mellett, és mindkét államnak Jeruzsálem legyen a fővárosa; emlékeztet arra, hogy a megszállt palesztin területeken található telepek a nemzetközi jog értelmében jogellenesek; felszólítja az új izraeli kormányt, hogy mutasson aktív és hiteles elkötelezettséget a kétállami megoldás mellett, amely továbbra is a közel-keleti békefolyamatra vonatkozó uniós politika egyik fő célkitűzése és az EU-Izrael partnerség kulcsfontosságú eleme;

146. tudomásul veszi az EU-Izrael Társulási Tanács tevékenységének 2022. évi újraindulását; megjegyzi, hogy a Társulási Tanács nemcsak az EU-Izrael partnerség megerősítését célozza, hanem az izraeli-palesztin konfliktussal kapcsolatos kérdésekről folytatott párbeszéd fórumaként és a közel-keleti békefolyamat újjáélesztésének eszközeként is szolgál; emlékeztet a Tanács által a Társulási Tanács 2022. október 3-án Brüsszelben tartott 12. ülésének előkészítése során kialakított és egyhangúlag jóváhagyott uniós álláspontra; támogatja a főképviselő arra irányuló erőfeszítéseit, hogy

2023. január 18., szerda

összehozza az arab vezetőket annak érdekében, hogy előrelépés történjen az átfogó regionális béke felé, amely véget vet az izraeli–palesztin konfliktusnak, továbbá érdemi biztonsági, kereskedelmi és egyéb együttműködést tesz lehetővé a régióban;

147. megismétli azon álláspontját, hogy az uniós alapokból támogatott valamennyi iskolai tankönyvnek és iskolai tananyagoknak összhangban kell lennie az UNESCO békére, toleranciára, együttélésre és erőszakmentességre vonatkozó normáival;

148. üdvözlí az Unió által az Egyesült Nemzetek Szervezetének a közel-keleti palesztin menekülteket segélyező hivatalához (UNRWA) nyújtott többéves hozzájárulást, amely kiszámítható támogatást biztosít a palesztin menekülteknek a 2021–2024-es EU–UNRWA együttes nyilatkozattal összhangban; üdvözlí, hogy az Unió az élelmezési és rezilienciaépítési eszköz keretében további hozzájárulást nyújt a hivatalnak az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának kezelése érdekében; hangsúlyozza, hogy az UNRWA továbbra is hozzájárul a regionális stabilitáshoz és békéhez;

149. Izraelt az EU fontos partnerének tekinti; elismerését fejezi ki Izraelnek és Libanonnak a tengeri határaik kijelöléséről szóló megállapodás kapcsán;

150. a lehető leghatározottabban elítéli az Ukrajna elleni orosz agresszív háborút, valamint a belaruszi Lukasenka-rezsim e háborút támogató szerepét; felszólítja az orosz vezetést, hogy haladéktalanul vessen véget ennek, és feltétel nélkül vonuljon ki Ukrajna teljes nemzetközileg elismert területéről és bármely más országból – ideértve különösen Grúziát és a Moldovai Köztársaságot –, amelynek területét vagy annak egy részét jogellenesen megszállta; sürgeti Oroszországot, hogy garantálja a gabona és más nyersanyagok szabad áramlását az egész világon; felszólítja a Tanácsot, hogy Oroszországot nyilvánítsa a terrorizmust támogató és terrorista eszközöket használó államnak; sürgeti a nemzetközi közösséget, hogy támogassa az összes legitim nemzetközi és nemzeti folyamatot, többek között az egyetemes joghatóság elve alapján, az emberiség elleni bűncselekmények és a háborús bűncselekmények kivizsgálása érdekében, azzal a céllal, hogy bíróság előtt felelősségre vonják a számtalan háborús bűncselekmény és emberi jogi jogsértés – többek között tömeges nemi erőszak és ukránok erőszakos deportálása – elkövetéséért felelős személyeket; megerősíti, hogy Oroszországnak kárpótást kell nyújtania az Ukrajnában okozott valamennyi kárért és pusztításért; megjegyzi, hogy számos orosz állampolgár elhagyja Oroszországot, hogy elkerülje a besorozást; kéri mindazok felelősségre vonását és egyéni szankcionálását, akik a háborúban vagy a törvénytelen népszavazások megszervezésében bármilyen módon önként támogatták Oroszországot;

151. üdvözlí az EU és az Oroszországi Föderáció közötti vízumkönnyítési megállapodás felfüggesztését; felszólítja a tagállamokat, hogy – teljes összhangban az uniós és a nemzetközi joggal – maradéktalanul hajtsák végre az orosz kérelmezőknek történő általános vízumkiadásra és az orosz állampolgárok uniós külső határokon történő ellenőrzésére vonatkozó bizottsági iránymutatásokat, és biztosítsák, hogy többek között a politikai disszidensek, dezertőrök, a sorozást elkerülők és aktivisták által benyújtott minden menedéjog iránti kérelmet egyedi alapon, a fogadó tagállam biztonsági aggályait figyelembe véve és az uniós menekültügyi vívmányokkal összhangban kezeljenek; felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon az orosz vízumkérelmeket;

152. üdvözlí az Oroszországgal szembeni legutóbbi szankciócsomag elfogadását; felhívja azonban a Tanácsot, hogy bővítse ki az uniós szankciók által közvetlenül érintett személyek jegyzékét, figyelembe véve az Alexej Navalnij Korruptióellenes Alapítványa által ismertetett, 6 000 személyt tartalmazó listát;

153. határozott meggyőződése, hogy csak Ukrajna Oroszország feletti végső győzelme képes megvédeni a globális rendet és elrettenteni más agresszív szereplőket az agresszív háborúk folytatásától; felhívja az illetékes uniós intézményeket, hogy közösen dolgozzanak ki a háború lezárására vonatkozó forgatókönyveket, figyelembe véve Oroszország potenciálisan destabilizált és meggyengült helyzetét, és kilátásba helyezve lehetséges reformját;

154. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vállaljanak vezető szerepet az Oroszország által Ukrajnának nyújtott jóvátételek ellenőrzését, végrehajtását és kifizetését szolgáló többoldalú mechanizmus előkészítésében;

155. megállapítja, hogy Oroszország provokáció nélküli és indokolatlan ukrajnai invázióját számos országban támogatják, különösen az orosz és kínai dezinformációs kampányok hatékonysága miatt; ösztönzi az alelnököt/főképviselőt, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy bővítsék diplomáciai kapcsolataikat ezen országokkal, fokozzák a két- és többoldalú együttműködést, és folytassanak intenzívebb stratégiai kommunikációt; hangsúlyozza, hogy a Global Gateway központi szerepet játszik a közös kihívások demokratikus értékeken, egyenlő partnerségeken és környezeti fenntarthatóságon alapuló kezelésében;

2023. január 18., szerda

156. felhívja a nemzetközi közösséget, hogy a lehető legnagyobb mértékben enyhítse az Ukrajna elleni orosz agresszív háború Északi-sarkvidékre gyakorolt negatív tovagyrűző hatását, ahol a béke, a jólét és a stabilitás megőrzése továbbra is prioritás kell, hogy maradjon; aggódalmát fejezi ki az Északi-sarkvidéken folytatott orosz katonai tevékenység és a térség változó biztonsági helyzete miatt, és ismételten megerősíti az Északi-sarkvidék stratégiai jelentőségét; határozottabb uniós szerepvállalásra szólít fel a régióban, figyelembe véve az Ukrajna elleni orosz agresszív háborúból eredő új biztonsági realitásokat, mivel a térség kulcsfontosságú stratégiai jelentőséggel bír az EU számára az éghajlatváltozás, az ipar- és gazdaságpolitika, a szabad navigáció és a geostratégiai befolyás szempontjából, valamint azért, mert Oroszország és Kína fokozza érdekeit és jelenlétét a térségben;

157. kéri, hogy az EU vezetői aktívan vegyenek részt az Ukrajna elleni orosz agresszív háborúból eredő nukleáris fenyegetések megelőzésében, beleértve a zaporizzsjai atomerőmű biztonságának garantálását is;

158. hangsúlyozza a Latin-Amerikával és a Karib-térséggel (LAC) fenntartott kapcsolatok megerősítésének fontosságát az EU-LAC stratégia aktualizálása révén, amely kiemelt hangsúlyt fektet a többoldalú globális rend, a nemzetközi jog, valamint a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartásának megerősítésére irányuló közös erőfeszítésekre, különös tekintettel arra, hogy a KNK és Oroszország egyre nagyobb és az EU-hoz képest aránytalanul nagy befolyást gyakorol a régióra, valamint arra, hogy az Ukrajna elleni orosz agresszív háború fokozott fenyegetést jelent az európai ellátási láncokra; felhívja a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy folytassanak proaktív diplomáciát a régióban, és erősítsék tovább a meglévő partnerségeket a hasonlóan gondolkodó országokkal, a kereskedelmi kapcsolatokat, a befektetéseket, a demokrácia támogatását és a parlamentközi együttműködést; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a nemekhez és az éghajlatváltozáshoz fűződő jogoknak és az őslakos népek jogainak fontosságát, és azt, hogy Chilével, Mexikóval és a Mercosurral mielőbb alá kell írni és ratifikálni kell a tervezett kiegyensúlyozott és korszerűsített társulási megállapodásokat, amelyek tartalmaznak egy jogilag kötelező és végrehajtható fejezetet a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről, erős emberi jogi dimenzióval rendelkeznek, és összhangban vannak az európai zöld megállapodás céljaival, feltéve, hogy a Mercosur esetében megállapodás születik a kötelezettségvállalások érdemi előzetes megerősítésére vonatkozó kiegészítő eszközről; üdvözlí az EU és Chile közötti kiemelt keretmegállapodásról szóló tárgyalások lezárását; e tekintetben sürgeti a Bizottságot, hogy a kiegészítő eszközről folytatott több mint kétéves tárgyalást követően a lehető leghamarabb jusson végleges megállapodásra; hangsúlyozza, hogy valamennyi félnek ratifikálnia kell az EU és a közép-amerikai országok közötti társulási megállapodást;

159. támogatásáról biztosítja Peru demokratikus és alkotmányos rendjét, amelyre az imár korábbi elnök, Pedro Castillo és szövetségesei jelentettek fenyegetést, amikor is 2022. december 7-én megkísérelték feloszlatni a kongresszust annak érdekében, hogy elkerüljék saját felelősségre vonásukat; kifejezi abbéli reményét, hogy a perui hatóságok kifogástalan és felelős magatartása csak erősíteni fogja a demokráciát az országban, és kéri, hogy a politikai patthelyzet leküzdése érdekében a lehető leghamarabb tartsanak elnökválasztást és parlamenti választásokat;

160. ismét hangsúlyozza szilárd elkötelezettségét a latin-amerikai demokrácia védelme és előmozdítása iránt; elítéli a brazil demokratikus intézmények ellen 2023. január 8-án elkövetett, kirívóan antidemokratikus, erőszakos szélsőjobboldali támadást, amelyet a Brazília közelmúltbeli elnökválasztásának legitimitásával kapcsolatos szándékos és széles körű dezinformáció gerjesztett; teljes mértékben támogatja a demokratikusan megválasztott brazil elnököt, Lula da Silvát, valamint a brazil kormánynak a felkelésre adott gyors és határozott választát;

161. hangsúlyozza, hogy az EU Afrikai Unióval fenntartott kapcsolatai rendkívül fontosak az afrikai partnerországok szükségleteinek kielégítéséhez és a bennük rejlő nagy lehetőségek kiaknázásához, valamint a közös érdekek érvényesítéséhez; felszólítja a Bizottságot és az alelnököt/főképviselet, hogy hajtsák végre az AU-EU csúcstalálkozón elfogadott kötelezettségvállalásokat, gyorsan hajtsák végre a „Global Gateway” projekteket Afrikában, és a stratégiai irányítással összhangban erősítsék meg a partnerségeket az afrikai kontinens országaival a biztonság, a kereskedelem, az egészségügy, a fejlesztés, valamint a Covid19-világjárvány enyhítésével kapcsolatos segítségnyújtás terén, szem előtt tartva az egyenlőség elvét, különösen a fenntartható fejlődési célok, a digitális és zöld átállás, az emberi jogok és a konfliktusok békés rendezése előmozdításának céljából, a nemzetközi jog elveivel összhangban; hangsúlyozza, hogy az EU Afrikához kapcsolódó tevékenységeinek – többek között a fejlesztési és kereskedelmi együttműködés révén – elsősorban az erős és reziliens társadalmakhoz való hozzájárulást, a társadalmi egyenlőség és biztonság fokozását, valamint a demokratikus struktúrák helyi támogatását kell szolgálniuk;

162. üdvözlí, hogy az Európai Fejlesztési Alap keretében forrásokat különítettek el az élelmiszer-ellátás növekvő bizonytalanságának enyhítésére, amely többek között az Ukrajna elleni orosz invázió következménye; szükség esetén további hasonló intézkedések meghozatalára szólít fel; megismétli azon felhívását, hogy az egyenlő felek közötti valódi partnerség irányába kell elmozdulni, amelynek középpontjában az emberi fejlődés és a természeti erőforrások védelme áll;

2023. január 18., szerda

163. szorgalmazza, hogy az EU folytasson erőteljes stratégiai kommunikációt és tájékoztató kampányt az afrikai országokban a régióban terjedő – különösen az Oroszországi Föderáció és a Kínai Népköztársaság által terjesztett – káros narratívák ellensúlyozása érdekében;

164. elítéli, hogy Oroszország a demokráciát veszélyeztető módon beavatkozik Afrikában, különösen a kontinensen egyre fokozottabban jelen lévő Wagner-csoport révén; határozottan elítéli a Wagner-csoport által elkövetett visszaéléseket és bűncselekményeket;

165. szorgalmazza egy olyan Afrika–Európa partnerség létrehozását, amelynek célja a szolidaritás, a biztonság, a béke és a tartós jólét térségének létrehozása; gyors uniós fellépésre szólít fel a Wagner-csoport számos afrikai országban való növekvő jelenlétével szemben, amely tovább növeli az instabilitást és aláássa a terrorizmus elleni küzdelem terén tett erőfeszítéseket;

A parlamenti diplomácia mint külpolitikai eszköz megerősítése

166. kiemeli az Európai Parlament konkrét hozzájárulását az EU kül- és biztonságpolitikájához, amelyet a parlamenti diplomácia eszközeivel valósít meg; szorosabb parlamenti ellenőrzésre szólít fel az európai külpolitikában stratégiai jelentőséggel bíró ügyekben; emlékeztet többek között arra, hogy intenzív politikai és technikai szintű együttműködés folyik az ukrán Verhovna Rada és az Európai Parlament között;

167. megjegyzi, hogy az Európai Parlament egyedi eszközei révén aktívan részt vesz a KKBP-ben; hangsúlyozza, hogy fontos és hiánypótló szerepet játszanak az Európai Parlament demokratizációs programjai – például a Jean Monnet párbeszéd –, amelyek célja a parlamentek munkájának előmozdítása és megerősítése; emlékeztet arra, hogy valamennyi uniós intézménynek részt kell vennie és együtt kell működnie a demokrácia globális erodálásának ellensúlyozását célzó tevékenységekben, többek között választási megfigyelés, közvetítés és párbeszéd, konfliktusmegelőzés, a Szaharov-díj és hálózata, valamint a parlamenti diplomácia révén;

168. felhívja az EKSZ-t, hogy vegye fel prioritásai közé a sajtószabadságot és a véleménynyilvánítás szabadságát, és tegyen meg minden szükséges lépést az online és offline véleménynyilvánítás szabadságáról szóló uniós iránymutatások teljes körű érvényesítése érdekében; sürgeti az uniós küldöttségeket, hogy javítsák a megelőző védelmi intézkedéseket, tervezzék meg a sajtószabadság csorbítására adandó sürgősségi válaszlépéseket, és nyújtsanak kimutatható és látható támogatást a helyi újságíróknak és civil társadalomnak;

169. szorgalmazza az EU megelőző diplomáciájának javítását olyan proaktív külpolitikai eszközként, amellyel elkerülhető a harmadik felek közötti konfliktusok kitörése, és amely támogatja őket abban, hogy békés megoldásokat találjanak a fokozódó feszültségekre;

170. hangsúlyozza a parlamenti közgyűlések mint az együttműködés és az intézményi párbeszéd fórumának fontosságát, valamint az európai külpolitikai fellépéshez nyújtott értékes hozzájárulásukat a biztonságot érintő kérdésekben is, továbbá hangsúlyozza tevékenységük előmozdításának és megfelelő működésük és fejlődésük biztosításának szükségességét;

171. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék lehetővé és erősítsék meg az EU külső tevékenységének parlamenti felügyeletét, többek között az alelnökök/főképviselőkkel és a Bizottsággal folytatott rendszeres konzultációk révén, és a Parlamentnek az Európai Békekeret és a stratégiai irányítói további megfelelő végrehajtásába és ellenőrzésébe történő bevonásával; emlékeztet arra, hogy az Európai Parlament bizonyos fokú informális együttműködést folytat az EKSZ-szel, amelyet a 2010. július 26-i tanácsi határozatot és a főképviselő 2010. évi politikai elszámoltathatósági nyilatkozatát követően megerősítettek; kiemeli, hogy tovább kell erősíteni a Parlament és az EKSZ – és annak küldöttségei – közötti intézményközi kapcsolatokat keretét; felszólít az EKSZ és az Európai Parlament közötti, a külső tevékenység terén folytatott együttműködés megerősítéséről szóló keretmegállapodás megkötésére, amely megerősítheti az EU saját külpolitikai eszköztárát; hangsúlyozza, hogy az Európai Védelmi Alap (EDF) féldős felülvizsgálatát fel kell használni arra, hogy a munkaprogramokra vonatkozó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén biztosítsák annak megfelelő parlamenti felügyeletét; hangsúlyozza, hogy hasonló szintű parlamenti felügyeletre van szükség az együttműködésen alapuló beszerzésről szóló, előkészítés alatt álló jogszabály (EDIRPA) és az európai védelmi beruházási program (EDIP) tekintetében is; hangsúlyozza, hogy a demokratikus felügyelet fontos szerepének megfelelő ellátásához a Parlamentnek átlátható módon és időben meg kell kapnia a szükséges információkat és dokumentumokat;

2023. január 18., szerda

172. emlékeztet a nemzeti parlamentek fontos szerepére a tagállamokban; hangsúlyozza, hogy a NATO Parlamenti Közgyűlése kulcsszerepet játszhat, és felszólít az Európai Parlament és a Parlamenti Közgyűlés közötti kapcsolatok további megerősítésére;

173. felszólítja az összes uniós intézményt és ügynökséget, valamint a tagállamokat, hogy a munkájukkal kapcsolatos stratégiai kommunikáció és narratívák fokozásával vállaljanak kellő szerepet az uniós politikákat aláásó dezinformáció és propaganda elleni küzdelemben; felszólít az uniós küldöttségek és missziók által folytatandó stratégiai kommunikáció fokozott támogatására;

174. elítéli a harmadik országok minden olyan kísérletét, hogy befolyásolják vagy megvesztegessék a megválasztott tisztviselőket; eltökélt szándéka, hogy teljes körűen kivizsgálja és megfelelően kezelje a Parlamentben befolyást szerezni kívánó harmadik országok korrupciós eseteit és jogellenes fellépéseit;

175. ragaszkodik a Parlamentnek az EUSZ 36. cikke szerinti tájékoztatáshoz való jogához a KKBP-vel kapcsolatos ügyekben; rámutat az Európai Unió Bíróságának a Mauritius-megállapodással ⁽⁸⁾ és a Tanzánia-megállapodással ⁽⁹⁾ kapcsolatos ítéleteire, amelyek szerint a Parlament időben történő és átfogó tájékoztatása elengedhetetlen ahhoz, hogy a Parlament betölthesse demokratikus ellenőrzési/tanácsadó szerepét a KKBP-vel kapcsolatos ügyekben;

176. megerősíti, hogy a Parlamentnek teljes mértékben ki kell használnia felügyeleti és költségvetési hatásköreit az Unió nemzetközi ügyekben hozott döntései vonatkozásában; kiemeli a Parlament demokráciatámogatási programjainak fontosságát, amelyek jelentősen erősíthetik az EU szerepét a világban azáltal, hogy a harmadik és a csatlakozó országokban kapcsolatot tartanak a kulcsfontosságú politikai szereplőkkel, és elősegítik a fenntartható demokratikus kormányzást;

o

o o

177. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽⁸⁾ A Bíróság ítélete (nagytanács), 2014. június 24., Európai Parlament kontra az Európai Unió Tanácsa, C-658/11. sz. ügy, ECLI:EU:C:2014:2025.

⁽⁹⁾ A Bíróság ítélete (nagytanács), 2016. június 14., Európai Parlament kontra az Európai Unió Tanácsa, C-263/14. sz. ügy, ECLI:EU:C:2016:435.

2023. január 18., szerda

P9_TA(2023)0010

A közös biztonság- és védelempolitika végrehajtása – 2022. évi éves jelentés

Az Európai Parlament 2023. január 18-i állásfoglalása a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásáról – 2022. évi éves jelentés (2022/2050(INI))

(2023/C 214/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) V. címére, és különösen e cím 2. fejezetének a közös biztonság- és védelempolitikára (KBVP) vonatkozó rendelkezésekről szóló 2. szakaszára,
- tekintettel az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról szóló, 2021. április 29-i (EU) 2021/697 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az európai védelmi ipar közös közbeszerzési jogszabály révén történő megerősítésének létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2022. július 19-i bizottsági javaslatra (EDIRPA) COM(2022)0349,
- tekintettel az állandó strukturált együttműködés (PESCO) létrehozásáról és a részt vevő tagállamok jegyzékének meghatározásáról szóló, 2017. december 11-i (KKBP) 2017/2315 tanácsi határozatra ⁽³⁾,
- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott, a polgári KBVP területére vonatkozó paktum létrehozásáról szóló, a Külügyek Tanácsa által 2018. november 19-én elfogadott következtetésekre,
- tekintettel az Európai Békekeret létrehozásáról szóló, 2021. március 22-i (KKBP) 2021/509 tanácsi határozatra ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Kanadának, a Norvég Királyságnak és az Amerikai Egyesült Államoknak a katonai mobilitásra vonatkozó PESCO-projektben való részvételéről szóló, 2021. május 6-i (KKBP) 2021/748 ⁽⁵⁾, (KKBP) 2021/749 ⁽⁶⁾ és (KKBP) 2021/750 ⁽⁷⁾ tanácsi határozatokra,
- tekintettel az Európai Unió mozambiki katonai kiképzési missziójáról (EUTM Mozambik) szóló, 2021. július 12-i (KKBP) 2021/1143 tanácsi határozatra ⁽⁸⁾,
- tekintettel a Tanácsnak az Európai Unió ukrajnai polgári biztonsági ágazati reformra vonatkozó tanácsadó missziójáról (EUAM Ukrajna) szóló 2014/486/KKBP határozat módosításáról szóló, 2022. április 13-i (KKBP) 2017/638 határozatára ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ HL L 170., 2021.5.12., 149. o.

⁽²⁾ HL L 209., 2021.6.14., 1. o.

⁽³⁾ HL L 331., 2017.12.14., 57. o.

⁽⁴⁾ HL L 102., 2021.3.24., 14. o.

⁽⁵⁾ HL L 160., 2021.5.7., 106. o.

⁽⁶⁾ HL L 160., 2021.5.7., 109. o.

⁽⁷⁾ HL L 160., 2021.5.7., 112. o.

⁽⁸⁾ HL L 247., 2021.7.13., 93. o.

⁽⁹⁾ HL L 117., 2022.4.19., 38. o.

2023. január 18., szerda

- tekintettel az Európai Unió Ukrajnát támogató katonai segítségnyújtási missziója (EUMAM Ukrajna) létrehozásáról szóló, 2022. október 17-i (KKBP) 2022/1968 tanácsi határozatra ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az Európai Unió grúziai megfigyelő missziójáról (EUMM Grúzia) szóló 2010/452/KKBP határozat módosításáról szóló, 2022. október 17-i (KKBP) 2022/1970 tanácsi határozatra ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az Európai Tanács 2021. október 22-i, valamint 2022. március 24–25-i, május 30–31-i és június 23–24-i következtetéseire,
- tekintettel a Külügyek Tanácsa 2022. december 12-i következtetéseire,
- tekintettel a nigeri Európai Unió katonai partnerségi missziójáról szóló, 2022. december 12-i (CFSP) 2022/2444 tanácsi határozatra ⁽¹²⁾ (EUMPM Niger),
- tekintettel az EU örményországi megfigyelési kapacitásának létrehozásáról szóló, 2022. október 17-i (CFSP) 2022/1970 tanácsi határozatra ⁽¹³⁾ és az átmeneti tervezést segítő csoport Örményországba történő telepítéséről szóló, 2022. december 19-i határozatára,
- tekintettel az állam- és kormányfők által 2022. március 11-én elfogadott Versailles-i Nyilatkozatra,
- tekintettel a külső konfliktusok és válságok integrált megközelítéséről szóló, 2018. január 22-i tanácsi következtetésekre és az európai biztonsági helyzetről szóló, 2022. január 24-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Tanács KBVP-ről szóló, 2013. november 25-i, 2014. november 18-i, 2015. május 18-i, 2016. június 27-i, 2016. november 14-i, 2017. május 18-i, 2017. július 17-i, 2018. június 25-i, 2019. június 17-i, 2019. december 10-i, 2020. június 17-i, 2020. október 12-i, 2020. november 20-i, 2020. december 7-i és 2021. május 10-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanácsnak „A fiatalok a külső tevékenységekben” című, 2020. június 5-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanács „Megújított partnerség a déli szomszédsággal – Új program a földközi-tengeri térség számára” című, 2021. április 16-i következtetéseire,
- tekintettel a Bosznia-Hercegovináról / az EUFOR Altheia műveletről szóló 2021. október 18-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel „A béketámogató műveletekkel és a válságkezeléssel kapcsolatos ENSZ–EU stratégiai partnerség magasabb szintre emelése: Prioritások 2022–2024-re” című 2022. január 24-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a tengeri jelenlétek koordinálásának koncepciója guineai-öböl végrehajtásának meghosszabbításáról és megerősítéséről szóló, 2022. február 21-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Tanácsnak az Európai Unió kiberbiztonsági helyzetének javításáról szóló, 2022. május 23-i következtetéseire,
- tekintettel a Külügyek Tanácsának 2022. május 16-i ülésére és a Külügyek Tanácsának a védelmi miniszterekkel tartott 2022. május 17-i ülésére,
- tekintettel a Bizottság alelnöke / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (alelnök / főképviselő) által 2016. június 28-án ismertetett „Közös jövőkép, közös fellépés: Erősebb Európa – Globális stratégia az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozóan” című globális stratégiára,

⁽¹⁰⁾ HL L 270., 2022.10.18., 85. o.

⁽¹¹⁾ HL L 270., 2022.10.18., 93. o.

⁽¹²⁾ HL L 319., 2022.12.13., 86. o.

⁽¹³⁾ HL L 270., 2022.10.18., 93. o.

2023. január 18., szerda

- tekintettel „A biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytű – Egy, a polgárait, az értékeit és az érdekeit megvédő Európai Unióért, amely hozzájárul a nemzetközi béke és biztonság megvalósításához” című dokumentumra, amelyet a Tanács 2022. március 21-én elfogadott, és az Európai Tanács 2022. március 25-én jóváhagyott,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) 2020. november 6-i éghajlatváltozási és védelmi ütemtervére és a Parlament erről szóló, 2022. június 7-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A nyitott és biztonságos globális tengeri terület megteremtése: az Európai Unió tengerbiztonsági stratégiájának elemei” című, 2014. március 6-i közös közleményére (JOIN(2014)0009),
- tekintettel a biztonsági unióra vonatkozó stratégiáról szóló, 2020. július 24-i bizottsági közleményre (COM(2020)0605),
- tekintettel az „A Bizottság hozzájárulása az európai védelemhez” témájú, 2022. február 15-i bizottsági közleményre (COM(2022)0060),
- tekintettel az „Ütemterv a biztonsági és védelmi szempontból kritikus technológiákra vonatkozóan” című, 2022. február 15-i bizottsági közleményre (COM(2022)0061),
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A védelmi beruházások hiányosságainak elemzése és a további teendők” című, 2022. május 18-i közös közleményre (JOIN(2022)0024),
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „Az EU kiberbiztonsági stratégiája a digitális évtizedre” című, 2020. december 16-i közös közleményre (JOIN(2020)0018),
- tekintettel a Bizottság „Cselekvési terv a polgári, a védelmi és az úripár közötti szinergiákról” című, 2021. február 22-i közleményre (COM(2021)0070),
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Cselekvési terv a katonai mobilitásról 2.0” című, 2022. november 10-i közös közleményre (JOIN(2022)0048),
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Az EU kibervédelmi politikája” című, 2022. november 10-i közös közleményre (JOIN(2022)0049),
- tekintettel az Európai Védelmi Alap 2022. évi, második éves munkaprogramjára, amelyet a Bizottság 2022. május 25-én fogadott el,
- tekintettel az Észak-atlanti Szerződésre,
- tekintettel a madridi csúcstalálkozó nyilatkozatára, amelyet az Észak-atlanti Tanács 2022. június 29-i chicagói ülésén részt vevő állam- és kormányfők adtak ki,
- tekintettel Svédországnak és Finnországnak a NATO-hoz való csatlakozásra irányuló, 2022. május 18-én közösen benyújtott kérelmére, valamint a Finnországra és Svédországra vonatkozó csatlakozási jegyzőkönyveknek a NATO-szövetségesek által 2022. július 5-én történő aláírására,
- tekintettel a NATO 2022. június 29-i madridi csúcstalálkozóján a NATO állam- és kormányfői által elfogadott 2022. évi stratégiai koncepcióra,
- tekintettel az EU és a NATO közötti együttműködésről szóló, 2016. július 8-án, 2018. július 10-én és 2023. január 10-én aláírt három együttes nyilatkozatra,
- tekintettel a varsói közös nyilatkozat végrehajtására vonatkozó 74 pontos közös javaslatra, amelyet az Európai Unió Tanácsa és a NATO Tanácsa 2016. december 6-án és 2017. december 5-én hagyott jóvá,

⁽¹⁴⁾ HL C 493., 2022.12.27., 19. o.

2023. január 18., szerda

- tekintettel az EU és a NATO Tanácsai által 2016. december 6-án és 2017. december 5-én jóváhagyott közös javaslatcsomag végrehajtása terén elért eredményekről szóló, 2022. június 20-i hetedik jelentésre,
- tekintettel a NATO Parlamenti Közgyűlése (NATO PA) által elfogadott vonatkozó jelentésekre és ajánlásokra,
- tekintettel az EU–USA csúcstalálkozó „Towards a renewed Transatlantic partnership” (A megújított transzatlanti partnerség felé) című, 2021. június 15-i nyilatkozatára,
- tekintettel az Amerikai Egyesült Államok külügyminiszterének és az alelnöknek / főképviselőnek az EU és az USA közötti biztonsági és védelmi párbeszéd elindításáról szóló, 2021. december 3-i együttes nyilatkozatára, valamint e párbeszéd ezt követő üléseire,
- tekintettel Oroszország Ukrajna elleni indokolatlan és provokáció nélkül indított agresszív háborújára, valamint a Krím félsziget és Donyeck, Herszon, Luhanszk és Zaporizzsja régió jogellenes megszállására és annektálására, illetve Grúzia Abházia és Dél-Oszétia régióinak, valamint a Moldovai Köztársaság Transznisztria régiójának elfoglalására,
- tekintettel az új technológiákra, így például a mesterséges intelligenciára, az űrképességekre és a kvantuminformatikára, amelyek új lehetőségeket jelentenek az emberiség számára, de egyúttal a védelem- és külpolitika területén új kihívásokat is teremtenek, amelyek világos stratégiát és a szövetségesek közötti konszenzust tesznek szükségessé,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára és különösen annak 2. cikke 4. pontjára, amely tiltja az erőszak alkalmazását, valamint az egyéni és kollektív önvédelemhez való joggal kapcsolatos 51. cikkére,
- tekintettel az ENSZ tengerjogi egyezményére (UNCLOS),
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, békéről és biztonságról szóló 1325., 1889., 2122., 2242. és 2493. határozatára, valamint az ifjúságról, békéről és biztonságról szóló 2250., 2419. és 2535. határozatára,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának Ciprusról szóló határozataira,
- tekintettel az 1975. évi Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet záróokmányára (Helsinki Záróokmány),
- tekintettel az autonóm fegyverrendszerekről szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel a katonai mobilitásról szóló, 2018. december 11-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel a konfliktusmegelőzéssel és közvetítéssel kapcsolatos uniós képesség erősítéséről szóló, 2019. március 12-i állásfoglalására ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek és a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről szóló 2008/118/EK irányelvnek az uniós keretben végzett védelmi feladatok tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2019. november 26-i álláspontjára ⁽¹⁸⁾,

⁽¹⁵⁾ HL C 433., 2019.12.23., 86. o.⁽¹⁶⁾ HL C 388., 2020.11.13., 22. o.⁽¹⁷⁾ HL C 23., 2021.1.21., 16. o.⁽¹⁸⁾ HL C 232., 2021.6.16., 71. o.

2023. január 18., szerda

- tekintettel a fegyver kivitelre vonatkozó 2008/944/KKBP közös álláspont végrehajtásáról szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ⁽¹⁹⁾,
- tekintettel a honvédelem és biztonság területét érintő beszerzésekről szóló 2009/81/EK irányelv (a közbeszerzési irányelv) és a védelmi vonatkozású termékek transzferéről szóló 2009/43/EK irányelv végrehajtásáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽²⁰⁾,
- tekintettel „Az EU és a NATO közötti együttműködés a transzatlanti kapcsolatok összefüggésében” című, 2021. július 7-i állásfoglalására ⁽²¹⁾,
- tekintettel az EU kibervédelmi képességeinek állapotáról szóló, 2021. október 7-i állásfoglalására ⁽²²⁾,
- tekintettel „A közös kül- és biztonságpolitika végrehajtása – 2021. évi éves jelentés” című, 2022. február 17-i állásfoglalására ⁽²³⁾,
- tekintettel a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásáról – a 2021. évi éves jelentésről szóló, 2022. február 17-i állásfoglalására ⁽²⁴⁾,
- tekintettel az Ukrajna elleni orosz agresszióról szóló, 2022. március 1-jei állásfoglalására ⁽²⁵⁾,
- tekintettel „Az Európai Unió valamennyi demokratikus folyamatába való külföldi beavatkozásról, beleértve a dezinformációt is” című, 2022. március 9-i állásfoglalására ⁽²⁶⁾,
- tekintettel az Európai Tanács 2022. március 24–25-i ülésének következtetéseiről, többek között az Ukrajna elleni háború legújabb fejleményeiről és az Oroszországgal szembeni uniós szankciókról és azok végrehajtásáról szóló, 2022. április 7-i állásfoglalására ⁽²⁷⁾,
- tekintettel a Tanácshoz és az alelnökhöz / főképviselőkhöz intézett, az Ukrajna elleni orosz agresszív háborút követő uniós kül-, biztonság- és védelempolitikáról szóló, 2022. június 8-i ajánlására ⁽²⁸⁾,
- tekintettel a keleti partnerség területén a biztonságról és a közös biztonság- és védelempolitika szerepéről szóló, 2022. június 8-i állásfoglalására ⁽²⁹⁾,
- tekintettel a Bizottságnak és a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének címzett, a „Megújított partnerség a déli szomszédsággal – Új program a földközi-tengeri térség számára” című közleményről szóló, 2022. szeptember 14-i ajánlására,
- tekintettel az Ukrajna 2023. évi támogatására szolgáló eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás plusz) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontokról szóló, 2022. december 14-i jogalkotási állásfoglalására ⁽³⁰⁾
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményeire,
- tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0296/2022),

⁽¹⁹⁾ HL C 385., 2021.9.22., 47. o.

⁽²⁰⁾ HL C 494., 2021.12.8., 54. o.

⁽²¹⁾ HL C 99., 2022.3.1., 105. o.

⁽²²⁾ HL C 132., 2022.3.24., 102. o.

⁽²³⁾ HL C 342., 2022.9.6., 148. o.

⁽²⁴⁾ HL C 342., 2022.9.6., 167. o.

⁽²⁵⁾ HL C 125., 2022.3.18., 2. o.

⁽²⁶⁾ HL C 347., 2022.9.9., 61. o.

⁽²⁷⁾ HL C 434., 2022.11.15., 59. o.

⁽²⁸⁾ HL C 493., 2022.12.27., 136. o.

⁽²⁹⁾ HL C 493., 2022.12.27., 70. o.

⁽³⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0439.

2023. január 18., szerda

- A. mivel a hidegháború vége óta Európa a katonai és nem katonai fenyegetések legösszetettebb kombinációjával néz szembe, amelyet Oroszország Ukrajna elleni provokáció nélkül indított, indokolatlan és illegális agresszív háborúja is súlyosbít; mivel a nem katonai fenyegetések közé tartozik a dezinformáció, a kibertámadások, a kritikus infrastruktúra elleni támadások, a merényletek és a szabotázsakciók, a gazdasági nyomásgyakorlás, az élelmiszer- és energiaellátással való zsarolás, a migráció eszközként való felhasználása és a felforgató politikai befolyás; mivel az aktív európai energiainfrastruktúrában szándékosan okozott zavar elfogadhatatlan, és arra a lehető leghatározottabban kell reagálni; mivel Ukrajna orosz megszállása a szabályokon alapuló nemzetközi rend elleni támadás; mivel ez az agresszív háború a második világháború, és annak a hidegháborúnak a befejezése után kiépített európai biztonsági architektúra elleni támadás, amelynek Oroszország is részese volt; mivel az Ukrajna elleni háborújában, valamint Európával és a Nyugattal szembeni agressziója tekintetében Putyin elnök szándékosan súlyosbítja a helyzetet az olyan kezdeményezésekkel, mint az álnépszavazások megrendezése a megszállt ukrán területeken, Luhanszk, Donyeck, Herszon és Zaporizzsja területek elcsatolása, az orosz erők részleges mozgósítása, valamint az ismételt és egyre súlyosabb fenyegetések, beleértve a nukleáris fegyverek használatával való fenyegetést; mivel Vlagyimir Putyin elnöknek az Orosz Föderációban történő részleges mobilizáció bejelentéséről szóló 2022. szeptember 21-i rendelete migrációs nyomást okozott az országukból a grúzai, kazahsztáni és a balti országhatárokon keresztül menekülő orosz állampolgárok miatt, de mindenekelőtt az Ukrajna elleni brutális agresszióval és az ukránokkal szemben elkövetett népiirtással együtt elképzelhetetlen szenvedést okozott, ami a második világháború óta a legnagyobb menekülthullámhoz vezetett; mivel Ukrajna nemcsak szuverenitását és területi integritását, hanem a demokrácia közös európai értékeit is védelmezi; mivel nem vezettek be határozott és hatékony intézkedéseket az Ukrajnával szembeni orosz agresszió megakadályozására; mivel Oroszország több alkalommal is nukleáris háborúval fenyegette meg Ukrajnát, valamint a NATO-tagállamokat és az EU tagállamait;
- B. mivel Ukrajna győzelme az EU, illetve biztonsági és védelmi politikája hitelességének kérdése is;
- C. mivel e fenyegetésekre válaszul az EU-nak sürgősen fokoznia kell kül-, biztonság- és védelempolitikájának hatékonyságát annak érdekében, hogy megvédje érdekeit, értékeit és polgárait mind a határain belül, mind azokon kívül, és mindenekelőtt a szomszédságában, valamint a béke, az emberi biztonság, a fenntartható fejlődés és a demokrácia biztosítása, valamint partnerei támogatása érdekében; mivel a stratégiai irányító célja, hogy felvértezze az EU-t az ahhoz szükséges stratégiai iránymutatással, reális és operatív eszközökkel, hogy lépéseket tegyen egy koherens és hiteles védelempolitika felé, és hogy hatékony és alkalmas biztonságsszolgáltatóvá és határozott globális szereplővé váljon; mivel új, sürgető szükség van az EU biztonsági és védelmi képességeinek megerősítésére, többek között az Ukrajnának nyújtott példa nélküli támogatásra, elsősorban az Európai Békekereten keresztül, és biztosítva a NATO-val való kiegészítő jelleget; mivel Oroszország hibrid agressziója a szabad Európa védelmének átfogó és sokrétű módon történő kialakítását teszi szükségessé, amely magában foglal minden kritikus területet, a hagyományos katonai kapacitások fejlesztésétől a kritikus polgári infrastruktúra, az ellátási láncok és az energetikai létesítmények védelméen át a dezinformáció és a kiberbiztonsági fenyegetések elleni aktív küzdelemig; mivel Oroszország Ukrajnával szembeni agressziója rávilágított arra, hogy számos uniós tagállamban és a NATO-tagállamban nem ruháztak be a biztonságba és a védelembe; mivel a NATO több ezer további szárazföldi, légi és tengeri védelmi erőt telepített a keleti szárnyra; mivel a NATO segít koordinálni Ukrajna segítségkéréseit; mivel az Északi Áramlat gázvezetékét megrongáló robbantás célzott támadás volt az EU kritikus infrastruktúrája ellen; mivel Fehéroroszország bűnrészessé vált Oroszország Ukrajna elleni háborújában;
- D. mivel 2022. december 12-én a Külügyek Tanácsa úgy határozott, hogy 2023-ban 2 milliárd EUR-val növeli az Európai Békekeret általános pénzügyi felső határát, egy későbbi szakaszban további emelés lehetőségével;
- E. mivel 2022 decemberében a Parlament és a Tanács megállapodott egy 18 milliárd EUR összegű támogatási csomagról, amelyet 2023-ban folyósítanak Ukrajnának támogatás céljából;
- F. mivel a stratégiai irányító szerint „a biztonság és a védelem területén erősebb és cselekvőképesebb EU kedvező módon fog hozzájárulni a globális és a transzatlanti biztonsághoz, valamint kiegészíti a NATO-t, amely továbbra is a kollektív védelem alapját képezi tagjai számára. Ez a kettő együtt jár”;

2023. január 18., szerda

- G. mivel az EU külső konfliktusokra és válságokra vonatkozó integrált megközelítése biztosítja az EU különböző kapacitásainak koherens felhasználását, amelynek keretében a biztonsági és védelmi politikájának, és az egyéb polgári eszközöknek kölcsönösen ki kell egészíteniük egymást, hogy hozzájárulhassanak az emberi biztonsághoz és a fenntartható békéhez Európában és világszerte;
- H. mivel a Kínai Népköztársaság az elmúlt évtizedben mintegy 600 %-kal növelte védelmi kiadásait, és katonai erejét használja fel szomszédai, különösen Tajvan megfélemlítésére és fenyegetésére, amint azt a közelmúltban az Egyesült Államok képviselőházának házelnöke, Nancy Pelosi által 2022. augusztusában tett tajvani látogatást követően végrehajtott katonai manőverek is illusztrálják, és mivel Kína veszélyes katonai akciói és provokációi továbbra is mindennaposak; mivel a Kínai Népköztársaság nem foglal állást egyértelműen Oroszország Ukrajnával szembeni agressziójával kapcsolatban, amely sérti a nemzetközi jog alapelveit; mivel 2022-ben jelentősen nőtt az orosz-kínai katonai együttműködés, amint azt több közös katonai gyakorlat is mutatja;
- I. mivel 2022. december végén Japán és Dél-Korea, az EU két fontos partnere hangsúlyozta az EU-val való együttműködés szükségességét aktualizált biztonsági stratégiáikban; mivel Japán bejelentette továbbá, hogy megduplázza védelmi kiadásait a bruttó hazai termék (GDP) 2 %-ára; mivel Japán és Dél-Korea egyaránt hármas biztonsági kihívással néz szembe, amely az Oroszország, Kína és Észak-Korea jelentette fenyegetésekből ered; mivel 2022-ben Észak-Korea több mint 90 rakétakísérletet hajtott végre, ami messze a valaha volt legtöbb, és híresztelések folynak a 2017 óta először végrehajtott 7. nukleáris kísérletről is, ami súlyosan rontaná a regionális és globális biztonságot;
- J. mivel a keleti szomszédságnak és a Nyugat-Balkánnak békés konfliktusmegoldásra, nagyobb stabilitásra és biztonságra, valamint fokozott kölcsönös együttműködésre van szüksége; mivel e régiók biztonságát hátrányosan érinti Oroszország ukrajnai inváziója;
- K. mivel az északi-sarkvidéki régió egyre fontosabbá válik a geopolitika, a gazdasági fejlődés és a szállítás tekintetében, ugyanakkor az éghajlatváltozással, a militarizálódással és a migrációval kapcsolatos kihívásokkal is szembe kell néznie; mivel Oroszország növekvő katonai tevékenysége és katonai jelenléte az Északi-sarkvidéken riasztó;
- L. mivel Oroszország afrikai befolyása egyre nő, különösen a Wagner-csoport ottani tevékenységeinek bővülése következtében; mivel a Wagner-csoport erősen megvetette a lábát olyan országokban, mint Mali és a Közép-afrikai Köztársaság; mivel a jelentések szerint a Wagner-csoport atrocitásokat követett el Ukrajnában, Maliban, Líbiában, Szíriában és a Közép-afrikai Köztársaságban; mivel Maliban ezt tovább erősíti, hogy a hatóságok nem működnek együtt a nyugati partnerekkel (köztük az Európai Unió mali kiképzési missziójával), a regionális szervezetekkel és az ENSZ Maliban működő többdimenziós integrált stabilizációs missziójával (MINUSMA);
- M. mivel az európai katonai képességek fejlesztése és beszerzése során a nemzeti szempontok szerinti ipari széttagoltság évente 25–100 milliárd euróba kerül, és jelentős hatással van a védelmi ágazat általános versenyképességére; mivel a tagállamok 2020-ban és 2021-ben összes felszerelésüknek csupán mintegy 11 %-át, illetve 8 %-át szereztek be közösen, annak ellenére, hogy a beszerzéseket uniós költségvetésből finanszírozott programok, mint például a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés (PADR) és az európai védelmi ipari fejlesztési program (EDIDP) társfinanszírozza, és annak ellenére, hogy a tagállamok kötelezettséget vállaltak arra, hogy a közös védelmi beszerzések arányát 35 %-ra növelik; mivel 1999-től 2021-ig az EU együttes védelmi kiadásai 20 %-kal emelkedtek, szemben az Egyesült Államok 66 %-ával, Oroszország 292 %-ával és Kína 592 %-ával; mivel a tagállamok megállapodtak a védelmi kiadások növelésében és azok hatékonyabb felhasználásában, valamint abban, hogy a kiadásokat elsősorban együttműködési kezdeményezésekre kell fordítani, és azokat összhangba kell hozni az uniós NATO-tagok védelmi kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalásaival; mivel az EU-nak tovább kell fokoznia a kutatást, a technológiai fejlesztést és az innovációt a biztonság és a védelem területén; mivel az EU arra irányuló törekvése, hogy meghatározó szereplővé váljon a biztonság területén, több mint 20 évre nyúlik vissza, míg a képességek, az interoperabilitás és a költség-hatékony együttműködés terén elért eredmények meglehetősen korlátozottak maradnak a különböző strukturált és folyamatok létrehozása, például az Európai Védelmi Ügynökség, a képességfejlesztési terv, az állandó strukturált együttműködés (PESCO), a Katonai Tervezési és Végrehajrtási Szolgálat (MPCC) és a koordinált éves védelmi szemle (CARD) ellenére; mivel 2017 óta összesen 61 PESCO-projekt indult, azonban egyik sem ért el kézzelfogható eredményeket; mivel a Bizottság és az EKSZ javaslatot tett az európai védelmi ipar közös közbeszerzési jogszabály révén történő megerősítésének létrehozására (EDIRPA), amely egy olyan rövid távú uniós eszköz, amelynek célja, hogy a legsürgetőbb szükségleteink kielégítése céljából ösztönözze a közös közbeszerzést; mivel ezt a tagállamok saját beruházásain kívül az uniós költségvetés 500 millió euróval fogja támogatni; mivel a Bizottság az EDIRPA véglegesítése

2023. január 18., szerda

után, 2023-ban várhatóan javaslatot tesz az európai védelmi beruházási program (EDIP) létrehozásáról szóló rendeletre, amely meghatározza a tagállamok közös közbeszerzésére vonatkozó feltételeket, miközben a tagállamok héamentességét és uniós pénzügyi támogatást élveznek; mivel a védelem továbbra is a tagállamok egyik alapvető hatáskörébe tartozik;

- N. mivel a KBVP-nek 12 polgári missziója és 8 katonai művelete van folyamatban, ami három kontinensen mintegy 5 000 fő telepítésével jár; mivel ezek közül csupán három művelet rendelkezik végrehajtó mandátummal (Atalanta, az Európai Unió földközi-tengeri térségben folytatott katonai művelete IRINI (EUNAVFOR MED IRINI), EUFOR ALTHEA); mivel a KBVP-missziók és műveletek hátrányt szenvednek a Tanács lassú döntéshozatala és túlzott mikroszintű irányítása miatt, amit súlyosbít a képzési tevékenységek és a partnerek katonai felszereléssel való ellátása közötti elégtelen koordináció; mivel a tagállamok által bevetett teljes személyi állomány száma az elmúlt években folyamatosan csökkent, és a missziók és műveletek tartósan szenvednek amiatt, hogy a tagállamok nem teljesítik az elegendő katonai vagy polgári személyzet biztosítására vonatkozó vállalásaikat; mivel az ilyen operatív hiányosságok akadályozzák a KBVP-missziók és -műveletek általános hatékonyságát; mivel a KBVP-missziók és -műveletek nagymértékben erősítik az európai szomszédság rezilienciáját és stabilitását; mivel a polgári KBVP területére vonatkozó paktum a polgári KBVP megerősítésének kulcsfontosságú eszköze; mivel az uniós KBVP-missziók és -műveletek gyakran célpontjai hibrid fenyegetéseknek, többek között dezinformációnak, ami veszélyezteti hatékonyságukat a bevetésük helye szerinti ország stabilizálása tekintetében, és ehelyett megerősíti a már meglévő instabilitást, amelynek egyetlen haszonélvezői a rosszindulatú harmadik államok; mivel az EUFOR Althea célja, hogy garantálja az 1995-ben megtárgyalt daytoni megállapodások alkalmazását, és továbbra is kulcsfontosságú szerepet játszik Bosznia-Hercegovina és a régió biztonsága és stabilitása szempontjából; mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsa további egy évvel meghosszabbította az EUFOR Althea megbízatását; mivel az EUFOR Althea folytatása Bosznia-Hercegovina és a régió érdekeit szolgálja; mivel az Európai Unió líbiai integrált határigazgatást segítő missziója és az EU NAVFOR MED IRINI hozzájárul a fenntartható békéhez, biztonsághoz és stabilitáshoz az ENSZ Biztonsági Tanácsa által Líbiával szemben bevezetett fegyverembargó végrehajtása, a tiltott fegyverek és az emberkereskedelem elleni küzdelem révén;
- O. mivel a konfliktusok aránytalanul sújtják a nőket és lányokat, és többek között fokozzák a nemi alapú erőszakot, amint azt Oroszország Ukrajna elleni indokolatlanul indított agresszív háborúja is bizonyítja; mivel a nők békefenntartó és katonai műveletekben való részvételét ösztönözni és erősíteni kell; mivel a polgári KBVP-missziók résztvevőinek 24 %-a nő, míg a katonai missziókban csupán 5 %-uk, a katonai műveletekben pedig 6 %-uk⁽³¹⁾; mivel tekintettel a nemek közötti egyenlőségre és a nők békefolyamatokhoz való hozzájárulásának fontosságára, elengedhetetlen a nemek közötti egyenlőség szempontjának beépítése az EU biztonsági és védelmi politikájába;
- P. mivel a biztonsági és védelmi partnerségek, valamint a tartós biztonsági és védelmi együttműködések alapvető eszközök az EU azon törekvéseinek támogatásához, hogy globális szereplővé váljon; mivel az EU és a NATO közötti együttműködés és más partnerségek, például az ENSZ-szel, az Egyesült Államokkal, az Egyesült Királysággal, Kanadával, Norvégiával, Ukrajnával, Grúziával, a nyugat-balkáni országokkal, Japánnal, Ausztráliával, valamint az Afrikai Unióval és egyes afrikai országokkal folytatott partnerségek a KBVP szerves pillérét képezik;
- Q. mivel a kulturális örökség egyetemes dimenzióval rendelkezik mint a népek identitásától elválaszthatatlan történelmi tanúság, amelyet a nemzetközi közösségnek meg kell védenie és meg kell őriznie a jövő generációi számára; mivel a kulturális sokszínűség fontos szerepet játszik a konfliktusmegelőzésben, a megbékélésben és a szélsőségesességgel szembeni küzdelemben;
- R. mivel az adatok és az olyan új technológiák, mint a mesterséges intelligencia, egyre fontosabbak a katonai versenyképesség fenntartásában, és azokat olyan új vagy továbbfejlesztett katonai képességek kifejlesztésében használják, mint a mesterségesintelligencia-alapú kiberfegyverek, a drónok és az autonóm vagy félautonóm fegyverek és járművek, valamint a hírszerzési és helyzetfelismerési eszközök, amelyek mind képesek átalakítani a katonai műveleteket és stratégiát;

⁽³¹⁾ Report on the Follow-up Baseline Study on Integrating Human Rights and Gender Equality into the European Union's Common Security and Defence Policy (Jelentés az emberi jogoknak és a nemek közötti egyenlőségnek az Európai Unió közös biztonság- és védelempolitikájába történő integrálásáról szóló alaptanulmány nyomon követéséről).

2023. január 18., szerda

- S. mivel a Parlament aktív szerepe a KBVP-politikák kialakításában megerősíti az EU demokratikus alapjait; mivel a Parlament jogszerűen gyakorolhatja az uniós szintű politikai ellenőrzést és felügyeletet a végrehajtó hatalom felett; mivel az EPF és az EFA esetében hiányzik a hivatalos ellenőrzési hatáskör; mivel a Parlament diplomáciája bizonyított és kiegészítő eszköz a stratégiai kommunikáció, valamint a KBVP-missziók és -műveletek láthatóságának és hatékonyságának fokozására;

A lendület kihasználása a KBVP megerősítésére

1. kiemeli, hogy Oroszország Ukrajna ellen indított indokolatlan provokáció nélküli és jogellenes háborúja felgyorsította az európai biztonság drámai romlását; hangsúlyozza, hogy ez a helyzet megköveteli azt, hogy az EU fokozza stratégiai autonómiáját és közös erőfeszítéseit a szükséges védelmi kapacitások megteremtése érdekében, és tanúsítson nagyobb hajlandóságot az uniós polgárok által elvárt biztonság további megvalósítása érdekében való egységes fellépésre;
2. hangsúlyozza az Oroszország Ukrajna elleni háborújára adott példa nélküli és egységes uniós választ, beleértve a katonai felszereléseknek az Európai Békakereten keresztül történő biztosítását; továbbra is elkötelezett amellett, hogy támogassa Ukrajna területi integritásának, szuverenitásának és az európai értékeknek a védelmét; felhívja az EU-t, hogy növelje és gyorsítsa fel erőfeszítéseit annak érdekében, hogy Ukrajna megkapja a háború megnyeréséhez szükséges pénzügyi, humanitárius és katonai segítséget és felszerelést, beleértve a halált okozó felszerelést és különösen a nehézfegyvereket, többek között a Leopard harckocsikat és a légvédelmi rendszereket; határozottan üdvözlí a Tanács azon döntését, hogy a Parlament korábbi felhívását követően katonai segítségnyújtási missziót (EUMAM Ukrajna) hoz létre Ukrajna támogatására, amelynek célja, hogy fokozza az ukrán fegyveres erők katonai képességét a katonai műveletek hatékony végrehajtására annak érdekében, hogy Ukrajna meg tudja védeni területi integritását nemzetközileg elismert határain belül, hatékonyan tudja gyakorolni szuverenitását és meg tudja védeni a polgári lakosságot; felhívja a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel az Ukrajnának nyújtott katonai segítségnyújtásukat, különösen az egyértelműen meghatározott igényeknek megfelelő fegyverek biztosítását; e tekintetben felszólítja Scholz német kancellárt, hogy kezdeményezze az érintett európai országokból álló európai konzorcium létrehozását annak érdekében, hogy további késedelem nélkül Leopard 2 harckocsikat szállítsanak Ukrajnába; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy segítsenek Ukrajnának azon képessége fokozásában, hogy helyreállítsa erőit és ténylegesen végrehajtson olyan műveleteket, amelyek célja, hogy segítse az országot területi integritásának helyreállításában és szuverenitásának tényleges gyakorlásában, az ukrán polgári lakosság védelmében, valamint abban, hogy képes legyen az elrettentésre és Oroszország katonai támadásaira való reagálásra; felszólít további szankciók bevezetésére az Ukrajna ellen elkövetett bűncselekményekért felelős személyekkel, szervezetekkel és testületekkel szemben;
3. hangsúlyozza, hogy szolidaritásra van szükség a tagállamok között, különösen azokkal a tagállamokkal, amelyek földrajzi helyzetük miatt különféle közvetlen veszélyeknek és kihívásoknak vannak kitéve szárazföldön, tengeren és levegőben; e tekintetben teljes mértékben támogatja az EUSZ 42. cikke (7) bekezdésének érvényesítésére irányuló erőfeszítéseket;
4. a lehető leghatározottabban elítéli a Krím és négy ukrán terület – Luhanszk, Donyeck, Zaporizzsja és Herszon – Oroszország általi jogellenes annektálását, és elítéli Oroszország atomfegyverek bevetésével való fenyegetését; hangsúlyozza, hogy az Oroszországgal szembeni korlátozó intézkedések végrehajtása továbbra is az egyik legfontosabb elem az EU eszköztárában az Ukrajna ellen indított orosz katonai agresszióval szembeni fellépéshez; üdvözlí a Bizottság kilencedik korlátozó intézkedéscsomagját, amelyet az ukrán régiókban szervezett illegális népszavazásokra, az orosz sorkatonák mozgósítására és Putyin nukleáris fegyverek bevetésével való fenyegetésére reagálva fogadott el; hangsúlyozza, hogy a 2008-as grúz inváziót követő büntetlenség az egyik olyan tényező, amely Oroszország Ukrajna ellen indított agresszív háborújához vezetett;
5. sürgeti az EU-t és a tagállamokat, hogy jelentősen csökkentsék az Ukrajnának „beígért”, illetve „teljesített” katonai segítségnyújtás közötti szakadékot; felszólítja őket, hogy számolják fel azokat a politikai akadályokat, amelyek gátolják a megfelelő mennyiségű nagy hatótávolságú rakéta, tank és páncélozott jármű Ukrajnába szállítását, ami előmozdítaná egy fokozott erejű ellentámadás megindítását; felhívja az EU-t és partnereit, hogy Ukrajnával együttműködve kezdjék meg a lehetséges harctéri fejlemények értékelésére irányuló közép- és hosszú távú tervezést, hogy előre kalibrálni tudják a fegyverek és lőszer iránti potenciális igényt, valamint a lehetséges segítségnyújtás irányát és hatókörét;
6. határozottan üdvözlí az Ukrajna légvédelmi és gyalogsági képességeinek megerősítésére irányuló fontos katonai támogatás folytatását; felhívja az EU-t és a NATO-tagállamokat, hogy növeljék katonai segítségnyújtásukat, különösen a szükséges nehézfegyverzet biztosítása révén;

2023. január 18., szerda

7. mély megdöbbenését fejezi ki amiatt, hogy számos ukrán atomerőművet megtámadtak és elfoglaltak, és azok többször is ellenségeskedések színterei voltak, mióta Oroszország megkezdte az Ukrajna ellen indított illegális agresszív háborúját; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az orosz erők továbbra is megszállva tartják a zaporizzsjai atomerőművet, amely Európa legnagyobb atomerőműve, és amelynek személyzete – akik közül néhányat ideiglenesen elraboltak – folyamatosan a megszálló erők nyomása alatt dolgozik; ugyancsak aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az erőmű áramellátása többször is megszakadt az erőműben és annak környékén zajló harcok miatt, ami súlyosan növeli a nukleáris katasztrófa kockázatát; követeli az orosz katonai személyzet azonnali kivonását a zaporizzsjai atomerőmű területéről és annak környékéről, valamint egy demilitarizált övezet létrehozását az erőmű körül, felismerve, hogy az erőmű körüli harcok elképzelhetetlen következményekkel járó jelentős katasztrófához vezethetnek; sürgeti az EU-t, hogy segítse a Nemzetközi Atomenergia-ügynökséget és más szervezeteket a szükséges nukleáris biztonsági intézkedések haladéktalan végrehajtásában; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy támogassák a nukleáris létesítmények elleni vagy onnan indított katonai támadások teljes tilalmát, amely tilalom a nemzetközi jog alapján kivétel nélkül érvényes lenne;

8. felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy derítsék fel a karbantartási, szervizelési és javítási létesítmények megerősítésére irányuló lehetőségeket a partnerországokból származó javított katonai felszerelések utánpótlásának növelése érdekében;

9. üdvözlí az európai biztonság és védelem, valamint az uniós tagállamok képességei fokozására irányuló új uniós kezdeményezéseket, nevezetesen a versailles-i nyilatkozatot, a stratégiai iránytűt és a védelmi beruházási hiányokról szóló közös közleményt; üdvözlí a közös közbeszerzést ösztönző rendeletre (EDIRPA) irányuló bizottsági javaslatot, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a költségvetési forrásokat oly módon kell elosztani, különösen a tagállamokon és azok megnövekedett védelmi költségvetésén keresztül, hogy az valóban megfeleljen a kitűzött ambiciózus céloknak; hangsúlyozza, hogy a jövőbeni közös beszerzési projektek tekintetében meg kell vizsgálni az Európai Védelmi Ügynökség szerepének és feladatainak megerősítését; felszólít a tagállamok védelmi beruházási kiadásainak és közös beszerzéseinek növelésére; üdvözlí a Bizottság bejelentését, miszerint az EDIRPA 2023. évi véglegesítése után előterjeszti az európai védelmi beruházási programról szóló rendeletet (EDIP), amelynek költségvetését szintén jelentősen növelni kell; kiemeli, hogy ezek jelentős lépést jelentenek az európai védelmi unió felé; felszólít az európai védelmi ipar finanszírozási lehetőségeinek bővítésére, azzal a feltétellel, hogy ezeket együttműködésen alapuló projektekbe fektetik be, és hozzáadott értéket teremtenek; üdvözlí az Európai Beruházási Bank (EBB) 2022. március 10-én bejelentett, az európai biztonságra irányuló stratégiai kezdeményezését (SESI), amelynek célja 6 milliárd eurónyi beruházás mozgósítása az európai kettős felhasználású biztonsági és védelmi rendszerek támogatására, és arra ösztönzi az EBB-t, hogy vizsgáljon meg minden lehetséges finanszírozási lehetőséget az európai védelmi ipar számára, többek között szabályainak felülvizsgálata révén; kéri, hogy valamennyi európai védelmi eszköz – nevezetesen az Európai Védelmi Alap, a katonai mobilitás, a jövőbeli EDIRPA és EDIP – számára biztosítsanak megfelelő költségvetést, és ezért kéri, hogy valamennyi európai védelmi eszköz számára biztosítsanak megfelelő költségvetést; hangsúlyozza a NATO 2 %-os célkitűzését, amelyet a 2014. szeptemberi walesi NATO-csúcstalálkozón is megerősítettek, és üdvözlí, hogy az utóbbi időben a legtöbb uniós NATO-tagállam e cél felé mozdult el, amelyet minimális célként kell kezelni, azonban az évtizedek legnagyobb biztonsági fenyegetései ellenére Európa esetében eddig csak néhány állam – főként a keleti határ mentén fekvő államok – valósította meg ezt a célt; hangsúlyozza azonban, hogy tekintettel a kihívások jelenlegi szintjére, további beruházásokra lesz szükség a védelmi ágazatban;

10. üdvözlí a stratégiai iránytűben szereplő új törekvést, amely arra irányul, hogy az Unió számára jövőképet, közös stratégiai védelmi kultúrát és eszközöket biztosítson ahhoz, hogy hatékony biztonsági szolgáltatóvá váljon, valamint hogy az EU ellenálló képességének növelése, továbbá képességének és reagálóképességének fokozása révén javítsa az EU biztonságát és védelmét, hogy gyorsan fellépessen érdekeink, elveink és értékeink védelme, valamint az EU és polgárai védelme érdekében; üdvözlí, hogy a stratégiai iránytű határozottan elkötelezett az emberi biztonság KBVP-n belüli előmozdítása és fejlesztése iránt; emlékeztet arra, hogy a stratégiai iránytűnek dinamikus folyamatnak kell lennie, amelyet a közös fenyegetéselemzés alapján rendszeresen frissíteni kell és ki kell igazítani; úgy véli, hogy a stratégiai iránytű olyan fontos impulzus, amely megteremtheti a szükséges lendületet egy valódi európai védelmi unió felé, építkezhet az EU integrált megközelítésére és lehetővé teheti az EU számára, hogy erős biztonsági szereplőként és hiteles partnerként lépjen fel; felszólít a mintegy 80 konkrét intézkedés időben és operatíván történő végrehajtására, valamint arra, hogy azokat az uniós fenyegetéselemzéssel együtt rendszeresen frissítsék; hangsúlyozza, hogy ez a közös fenyegetéselemzés megerősíti az EU stratégiai kultúráját, és iránymutatást nyújt a politikai célkitűzések rangsorolásához és a szükséges kiigazítások elvégzéséhez a biztonság és a védelem területén; üdvözlí, hogy a stratégiai iránytűben különös hangsúlyt kapnak a kelet-európai partnerek, és felszólítja az EU-t, hogy erősítse meg a biztonsági együttműködést Ukrajnával, Grúziával és a Moldovai Köztársasággal, különösen olyan területeken, mint a kiberbiztonság, valamint a hibrid fenyegetések és a dezinformáció elleni küzdelem; megállapítja, hogy az EU és tagállamai előtt álló új külső biztonsági kérdésekre adott válasz mindenekelőtt az olyan helyszíni képességek megerősítésében és alkalmazásában rejlik, amelyek lehetővé teszik a válsághelyzetek jobb értékelését, a gyorsabb döntéshozatalt és a határozottabb fellépést; felszólít valamennyi tagállam és

2023. január 18., szerda

uniós intézmény tartós politikai akaratára ebben a folyamatban annak érdekében, hogy az Unió felkészült legyen a katonai és nem katonai fenyegetések széles skálájával szemben; megismétli a nemzetközi szervezetekkel, így többek között az ENSZ-szel, az Afrikai Unióval és annak közös színtereken működő békefenntartó misszióival, valamint az EBESZ-szel a biztonság terén való mélyebb együttműködés irányuló felhívást; felszólítja az EKSZ-t, hogy rendszeresen és átfogóan számoljon be a stratégiai irányítú végrehajtásáról a Biztonsági és Védelmi Albizottságnak; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a civil társadalmat érdemben bevonják a KBVP kidolgozásába;

11. határozottan üdvözli az EU által 2022 decemberében elfogadott 18 milliárd eurós támogatási csomagot, és úgy véli, hogy az az EU és tagállamai által Ukrajnának nyújtott megingathatatlan támogatás bizonyossága, és erőteljes bizonyíték arra, hogy ez a támogatás mindaddig folytatódni fog, amíg arra szükség van;

12. üdvözli, hogy az Európai Békekeretet 2022 folyamán jelentős mértékben felhasználták a partnerek támogatására a konfliktusok megelőzésében, a béke megőrzésében, valamint a nemzetközi biztonság és stabilitás megerősítésében; felhívja a tagállamokat, hogy növeljék az Európai Békekeret költségvetését annak érdekében, hogy az EU megerősítse Ukrajna, a Moldovai Köztársaság és Grúzia ellenálló képességét és védelmi képességeit; emlékeztet arra, hogy szükség van az Európai Békekeret által nyújtott katonai segítségnyújtásra és fegyverszállításra az ukrán fegyveres erők növekvő műveleti igényeinek kielégítése érdekében, miközben teljes mértékben meg kell felelnie a fegyverekivitelről szóló uniós közös álláspontnak, a nemzetközi emberi jogi jognak és humanitárius jognak, valamint megfelelő átláthatóságot és elszámoltathatóságot kell biztosítania;

13. felszólítja az EU-t, hogy támogassa a kijevi biztonsági paktum elveit mint Ukrajna biztonságára vonatkozó azonnali átmeneti megoldást;

14. üdvözli a Tanács 2022. decemberi határozatát az Európai Békekeret költségvetésének növeléséről, és felszólít annak gyors végrehajtására, de hangsúlyozza, hogy ez a növelés valószínűleg nem lesz elegendő, és ezért megismétli, hogy tovább kell emelni az Európai Békekeret felső határát, és külön európai békekeretet kell létrehozni Ukrajna számára, amely megfelelő támogatást biztosít az országnak; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az afrikai partnereknek nyújtott támogatás folyamatosságát, figyelembe véve a kontinenst sújtó válságok számát, és nem szabad elhanyagolni más prioritást élvező régiókat, beleértve közvetlen szomszédságunkat; felszólít a katonai támogatás minden szempontból történő jelentős növelésére, beleértve a képzést és az információmegosztást más, különösen kiszolgáltatott országokkal, például a Moldovai Köztársasággal, Grúziával és a nyugat-balkáni országokkal; kéri, hogy az Európai Békekeret által a felszerelések rendelkezésre bocsátásához nyújtott valamennyi támogatás járuljon hozzá az európai védelmi technológiai és ipari bázis (EDTIB) megerősítéséhez, és amennyiben az európai szuverenitás szempontjából fontos – a hatékonyság növelése és a szükségtelen párhuzamosságok elkerülése érdekében –, ez az EU valamennyi partnerével, beleértve a NATO-t is, összehangoltan történjen; megismétli, hogy az Európai Békekeret a KBVP-n belüli katonai műveletek közös költségeinek finanszírozási lehetőségeként is szolgál; egyetért a stratégiai irányítúval abban, hogy a közös költségek körét ki lehet terjeszteni annak érdekében, hogy lehetőség adódjon az Európai Békekeret nagyobb mértékű kihasználására és a KBVP katonai misszióhoz és műveleteihez való haderő-generálás ösztönzésére; felszólít az Európai Békekeret támogatási intézkedései végrehajtásának, valamint azoknak a partnerországok konfliktusdinamikájára gyakorolt hatásainak hatékony értékelésére;

15. kiemeli a PESCO jelentőségét az EU védelmi képességeinek javítása szempontjából; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamok még mindig nem használják ki teljes mértékben a PESCO-keretet, és hogy a végrehajtása terén elért eredmények még mindig messze elmaradnak a várakozásoktól; felhívja az alelnököt/főképviselőt és a tagállamokat, hogy végezzék el a PESCO-projektek eredményeinek és kilátásainak alapos felülvizsgálatát, amelynek ki kell terjednie a megfelelő eredményeket felmutatni nem képes projektek összevonásának, átcsoportosításának és akár lezárásának lehetőségére, valamint az erőfeszítéseknek a stratégiai irányítúban meghatározott konkrét intézkedésekhez vezető néhány kiemelt projektre történő átirányítására; rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy a Parlament nincs abban a helyzetben, hogy megfelelően ellenőrizze a PESCO-projektek;

16. üdvözli a stratégiai irányítú belüli, hírszerzésen alapuló kapacitásokban gyökerező helyzetismeret és stratégiai előrejelzés fontosságát; hangsúlyozza a pontos és időszertű hírszerzés fontosságát a hatékony uniós döntéshozatal és válságkezelés szempontjából, valamint hogy jelentősen fokozni kell a hírszerzési információk megosztását és az e téren való együttműködést a tagállamok között, többek között uniós szinten, valamint a hasonlóan gondolkodó partnerekkel; kéri, hogy szükség esetén hozzanak létre hírszerző egységeket a KBVP-missziókban és -műveletekben, amelyek információkat szolgáltatnának az EU Helyzetelemző Központja (EU IntCen), az Európai Unió Katonai Törzse (EUKT), a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat (MPCC) és a Polgári Tervezési és Végrehajtási Szolgálat (CPCC) számára; felszólítja valamennyi

2023. január 18., szerda

KBVP-missziót és -műveletet, hogy fokozzák együttműködésüket és információmegosztásukat az alábbiakkal: EU IntCen, EUKT, MPCC, CPC; hangsúlyozza, hogy a megbízható hírszerzés szempontjából fontos a biztonságos kommunikáció; kéri, hogy a tagállamok folyamatosan tájékoztassák az EU-t az Unión kívül felmerülő kül- és biztonságpolitikai kérdésekről; felszólít az EU IntCen és az EKSZ válságreakáló központjának megerősítésére erőforrásai és a képességei fokozása révén a hírszerzési információk tagállamok közötti biztonságos megosztása, egy közös stratégiai kultúra megfogalmazása és a stratégiai információk szolgáltatása érdekében az EU-n belüli és kívüli válságok jobb előrejelzése és az azokra való jobb reagálás érdekében; tudomásul veszi az Európai Unió Műholdközpontja (EU SatCen) által végzett fontos munkát, és hangsúlyozza, hogy az EU-nak megfelelő forrásokkal kell rendelkeznie a világűrbe telepített képalkotás és az információgyűjtés területén, különösen annak érdekében, hogy nagy felbontású műholdas képalkotást biztosítson a KBVP-missziók és -műveletek támogatása érdekében;

17. hangsúlyozza, hogy jelentősen fokozni kell az egész társadalomnak az ellenálló képességre és a hibrid fenyegetésekre való reagálásra irányuló figyelmét; felszólít a meglévő uniós eszközök működőképessé tételére annak érdekében, hogy azok nagyobb mértékben járuljanak hozzá a hibrid fenyegetések megelőzéséhez és kivédéséhez; üdvözlí az uniós kibervédelmi politikáról szóló közös közleményt, és azt a döntést, hogy uniós hibrid eszköztárat dolgoznak ki a hibrid kampányokra való összehangolt reagálás érdekében; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy javítsák a hibrid fenyegetések azonosítására irányuló képességeiket; hangsúlyozza, hogy tovább kell fejleszteni az EU kibervédelmi politikáját és képességeit, beleértve a kibervédelmi gyorsreagálási csoportok felállítását; hangsúlyozza, hogy küzdeni kell a kedvezőtlen dezinformáció és propaganda ellen; hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani az EKSZ eszközeire, helyiségeire és külföldi tevékenységeire, valamint a nem demokratikus, elnyomó rendszerű országokba delegált uniós személyzet biztonságára; megismétli, hogy sürgősen fejleszteni kell stratégiai kommunikációs képességeiket, beleértve a biztonságos kommunikációs rendszereket és a gyorsreagálási képességet; hangsúlyozza, hogy a NATO-val szoros együttműködésben segíteni kell a nyugat-balkáni és a keleti partnerség partnerországait a kibertámadások és a hibrid hadviselés elleni hatékony küzdelemben; hangsúlyozza, hogy a harmadik országok növekvő fenyegetései és az Európa-ellenes narratívák térnyerése elleni küzdelem érdekében az EU-nak fokoznia kell erőfeszítéseit a hasonlóan gondolkodó partnerországokkal közösen történő támogatásnyújtás, képzés és kapacitásépítés terén;

18. további támogatást kér a határigazgatással és a válságkezeléssel kapcsolatos képzéshez és kapacitásépítéshez a jelentős migrációs áramlások által érintett országok számára, beleértve azokat az országokat is, amelyek a mozgósítás óta az Oroszországi Föderációból menekülő orosz állampolgárok beáramlásával szembesülnek, teljes mértékben tiszteletben tartva alapvető jogait, különösen az uniós tagállamok és a területükön már meglévő KBVP-missziókkal vagy -műveletekkel rendelkező országok számára; hangsúlyozza, hogy a digitális korban a reziliencia a kritikus anyagoktól, például a ritkaföldfémektől, a kritikus alkatrészekről, például a csipektől, és a kritikus technológiáktól, például a drónoktól és az autonóm katonai berendezésektől való függőség csökkentésétől is függ; kiemeli, hogy a félautonóm és autonóm drónokat egyre gyakrabban használják mind a katonai műveletekben, mind a kritikus infrastrukturális létesítmények karbantartása és biztonsága kapcsán; mély aggodalmát fejezi ki azok kínálata és rosszindulatú felhasználása miatt;

19. hangsúlyozza, hogy a totalitárius és tekintélyelvű rezsimektől való függés a kritikus ágazatokban, beleértve az energiát is, súlyos biztonsági kockázatot jelent az EU számára; felhívja az EU-t, hogy kezelje prioritásként e függőség csökkentését, és működjön együtt demokratikus szövetségeseinkkel a biztonságos és reziliens ellátási láncok biztosítása érdekében; megjegyzi, hogy átfogó értékelésre és intézkedésekre van szükség a tengeri olaj- és gázvezetékek, kábelek és egyéb stratégiai infrastrukturális eszközök biztosítása érdekében; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy tegyenek határozott lépéseket az uniós energiapiacra a stabil energiaellátás biztosítása érdekében;

20. kiemeli, hogy biztosítani és védeni kell a kritikus európai infrastruktúrákat és ellátási láncokat, például az energia-, villamosenergia-, hírközlési, közlekedési és ipari ágazatban, a szabotázsztól és a külföldi beavatkozástól, valamint hatékony megfigyelő- és felügyeleti rendszereket kell bevezetni; elítéli az Északi Áramlat gázvezetékek ellen a Balti-tengeren elkövetett feltételezett szabotázszt, és alapos kivizsgálást és arányos választ követel; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy abban prioritásként szerepeljen a tenger alatti infrastruktúrák, például a csővezetékek és az optikai kábelek védelme;

21. üdvözlí az éghajlatváltozási és védelmi ütemtervet, amely elismeri, hogy az éghajlatváltozás olyan „fenyegetési multiplikátor, amely alapvetően befolyásolja hosszú távú biztonságunkat”, valamint konkrét intézkedéseket határoz meg az éghajlat és a biztonság egyre fontosabb kapcsolatának kezelésére; javasolja, hogy a KBVP-missziók és -műveletek tervezése és végrehajtása során vegyék figyelembe az éghajlatváltozás hatásait; hangsúlyozza, hogy növelni kell a „zöld” védelemben történő beruházásokat, különösen azáltal, hogy a katonai és kettős felhasználású technológiai innovációk nagyobb részét fordítják a katonai repülőgépek, hajók és egyéb járművek szén-dioxid-semleges üzemanyagaira és meghajtórendszereire; hangsúlyozza, hogy az EU külső fellépésének és a tagállamok fegyveres erőinek a lehető legkisebbre kell csökkenteniük saját szénlábnyomukat, valamint mérsékelniük kell az éghajlatváltozásra és a környezetre gyakorolt hatásukat; megismétli az EU-hoz intézett azon felhívását, hogy a vonatkozó uniós források végrehajtása során olyan megközelítést fogadjon el, amely magában foglalja az energia-, szén- és környezeti lábnyomot;

2023. január 18., szerda

22. megállapítja, hogy az Északi-sarkvidéken a változó környezet, a növekvő militarizáció és a régió iránti növekvő geopolitikai érdeklődés miatt új biztonsági kihívások merülnek fel; hangsúlyozza, hogy az EU északi-sarkvidéki politikáját szerepeltetni kell a KBVP-ben; hangsúlyozza, hogy az EU-nak hatékony együttműködést kell folytatnia a NATO-val, beleértve a helyzetismerettel kapcsolatos együttműködést is; hangsúlyozza, hogy az Északi-sarkvidéknek a békés együttműködés területének kell maradnia, figyelembe véve az Ukrajna elleni orosz agresszióból eredő új biztonsági realitásokat, és óva int a régió fokozott militarizálásától; ösztönzi az uniós tagállamokat, hogy a PESCO-t használják platformként az Északi-sarkvidéken folytatott kutatás-mentésre irányuló képzések és gyakorlatok kiterjesztésére, valamint a környezeti katasztrófák, például az olajszennyezések jobb válságkezelésének elősegítésére;

23. hangsúlyozza, hogy még jobban meg kell erősíteni az EU globális tengeri biztonságot nyújtó szerepét; üdvözlí az EU tengerbiztonsági stratégiájának felülvizsgálatát, és hangsúlyozza, hogy a felülvizsgált stratégiának összhangban kell állnia a stratégiai iránytűvel, és tükröznie kell az új lehetőségeket és kihívásokat; úgy véli, hogy hasonló felülvizsgálatokat kell végezni más uniós szakpolitikák tekintetében is, és ezért üdvözlí a világúrról és a KBVP-ről szóló, 2023 elején esedékes közleményt; hangsúlyozza, hogy a tengeren tapasztalható növekvő geopolitikai feszültségek miatt, az EU-nak meg kell védenie a hajózás szabadságát, és biztosítania kell külső tengeri határainak hatékony ellenőrzését az illegális tevékenységek megelőzése érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy erősítsék meg katonai haditengerészeti képességeiket annak érdekében, hogy fokozzák az EU jelenlétét és láthatóságát a tengerhasznosítási ágazatban;

24. elismeri a koordinált tengeri jelenlétek jelentőségét, amely kulcsfontosságú eszköz az EU tengeri védelmi kötelezettségvállalásainak világszerte történő megerősítéséhez; hangsúlyozza, hogy a Guineai-öbölben működő kísérleti koordinált tengeri jelenlét hozzájárult a tengeri biztonsági incidensek csökkentéséhez, és üdvözlí ennek 2024-ig történő meghosszabbítását; üdvözlí a koordinált tengeri jelenlét kiterjesztését az Indiai-óceán északnyugati részére; hangsúlyozza a régióban működő más KBVP-műveletekkel, többek között az EU NAVFOR Atalanta művelettel való szoros együttműködés és kiegészítő fellépés fontosságát; támogatja az EUBAM Líbia és az EU NAVFOR MED IRINI KBVP-missziók értékes munkáját, amelyek hozzájárulnak a fenntartható békéhez, biztonsághoz és stabilitáshoz; továbbra is támogatja különösen IRINI alapvető feladatát az ENSZ által Líbiával szemben bevezetett fegyverembargó megerősítésében;

25. hangsúlyozza, hogy sürgősen növelni kell a regionális és globális fegyverzet-ellenőrzésbe, a nonprolifерációba és a leszerelésbe történő beruházásokat, különösen a multilaterális megközelítések terén; hangsúlyozza, hogy a fegyverkivitel tekintetében nemzeti és európai szinten egyaránt nagyobb átláthatóságra és konvergenciára van szükség, különös tekintettel arra, hogy a megnövekedett védelmi kiadások időszakának nézünk elébe; rámutat arra, hogy a tagállamoknak tisztetben kell tartaniuk az EU fegyverkivitelről szóló közös álláspontját, és el kell ismerniük hatáskörüket védelmi beszerzési politikáik terén; felhívja a tagállamokat, hogy teljes mértékben tegyenek eleget a (KKBP) 2019/1560 tanácsi határozattal⁽³²⁾ módosított, a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. december 8-i 2008/944/KKBP közös álláspontnak⁽³³⁾, és szigorúan hajtsák végre a regionális stabilitásra vonatkozó 4. kritériumot, és állítsák le a fegyverkivitel engedélyezését, amennyiben egyértelmű a kockázata annak, hogy a tervezett címzett a fegyvereket általában véve egy másik ország és különösen a tagállamok ellen agresszív módon használná fel; elismeri a tagállamok hatáskörét védelmi közbeszerzési politikáik terén; hangsúlyozza a technológia és katonai felszerelések kivitelére vonatkozó engedélykérelmek alapos értékelésének fontosságát; sajnálatát fejezi ki az orosz hiperszonikus rakéták Ukrajnában történő használata miatt, és úgy véli, hogy az EU-nak törekednie kell a hiperszonikus rakéták terén folytatott nemzetközi fegyverkezési verseny megakadályozására;

26. emlékeztet arra, hogy a fegyverkivitel-politikát a biztonságpolitika részeként kell meghatározni, és sürgősen létre kell hozni egy eredményes uniós szintű fegyverkivitel-politikát, amely garantálja, hogy a tagállamok teljes mértékben megfeleljenek a fegyverkivitelre vonatkozó, jogilag kötelező nyolc kritériumnak, hogy nemzeti exportjuk nem szítja a regionális feszültségeket, és nem veszélyezteteti más tagállamok, szövetségesek, partnerek vagy az EU egészének biztonságát, ugyanakkor teljes mértékben támogatja a szövetségesek és a partnerországok jogos biztonsági és védelmi igényeit, különösen azokat, amelyek területi integritását megsértik, és amelyek gyakorolják az ENSZ Alapokmányában rögzített, önvédelemhez való jogukat;

27. megerősíti, hogy teljes mértékben támogatja az EU-nak és tagállamainak az atomsorompó-szerződés iránti elkötelezettségét; kitart amellett, hogy az EU-nak határozott és konstruktív szerepet kell vállalnia a szabályokon alapuló globális nonprolifерációs erőfeszítések kidolgozásában és megerősítésében; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az atomsorompó-szerződés részes feleinek tizedik felülvizsgálati konferenciáján nem sikerült eredményt elérni, mivel Oroszország nem volt hajlandó csatlakozni a konszenzushoz;

⁽³²⁾ HL L 239., 2019.9.17., 16. o.

⁽³³⁾ HL L 335., 2008.12.13., 99. o.

2023. január 18., szerda

28. megjegyzi, hogy a tagállamok értékelhetik a döntéshozatali folyamat reformját annak érdekében, hogy éljenek a Szerződésekben rejlő jelentős kiaknázatlan lehetőségekkel, különösen azáltal, hogy aktiválják az EUSZ 31. cikkét, kiterjesztve a minősített többségi szavazást a KBVP-vel kapcsolatos területekre, és teljes mértékben kihasználják az áthidaló klauzulákat és azon cikkek hatályát, amelyek válság esetén fokozzák az uniós szolidaritást és a kölcsönös segítségnyújtást, és biztosítják az EU szuverenitását; javasolja, hogy a KBVP esetében fontolják meg a Szerződések módosítását, amelyet az Európa jövőjéről szóló konferenciát követő konvent keretében kell megvitatni és eldönteni, és amelynek a következőkre kell vonatkoznia: (1) a védelmi vonatkozású, katonai következményekkel járó tanácsi határozatok esetében az egyhangúságról a minősített többségi szavazásra való áttérés – a 42. cikk (7) bekezdésében foglalt kölcsönös védelmi záradék kivételével – olyan helyzetekben, amelyekre az áthidaló klauzulák nem alkalmazandók, és amelyek csak a katonai felszerelések szállítását vagy a végrehajtó mandátummal nem járó KBVP-missziókat érintik; (2) olyan rendelkezések bevezetése az EUSZ 42. és 46. cikkébe, amelyek lehetővé teszik a védelmi felszerelések közös beszerzését és egyéb biztonsági kiadásokat az uniós költségvetésből, valamint közös, állandó jelleggel állomásozó multinacionális katonai egységek létrehozását, beleértve a parancsnoki struktúrákat is, valamint (3) az EUMSZ 346. cikkének felülvizsgálata annak érdekében, hogy korlátozzák az uniós tagállamok lehetőségeit a közbeszerzési irányelv rendelkezéseitől való eltérésre, valamint az említett eltérések megindokolásának kötelezővé tétele, mely indokolást a Bizottságnak értékelnie kell, és amelyről tájékoztatni kell az Európai Parlamentet;

29. felhívja az alelnököt/főképviselőt és a tagállamokat, hogy teljes mértékben aknázzák ki a Szerződés KBVP-re vonatkozó rendelkezéseiben rejlő lehetőségeket, és komolyan fontolják meg az EUSZ 44. cikkének olyan végrehajtási módjait, amelyek lehetővé tennék, hogy egy adott KBVP-feladat végrehajtásával a tagállamok egy csoportját bízzák meg, hogy ezáltal rugalmasabbá és hatékonyabbá váljon a KBVP ezen a területen, az erős kollektív európai dimenzió fenntartása mellett; hangsúlyozza a gyakorlatok további végrehajtásának fontosságát; hangsúlyozza, hogy továbbra is fontos rövid távon biztosítani az EUSZ kölcsönös segítségnyújtásról szóló 42. cikke (7) bekezdésének működőképességét, valamint az e cikk és az Észak-atlanti Szerződés 5. cikke közötti koherencia egyértelművé tételét, figyelembe véve, hogy nem minden EU tagállam tagja a NATO-nak is; hangsúlyozza, hogy soha nem határozták meg egyértelműen sem a 42. cikk (7) bekezdése aktiválásának feltételeit, sem a segítségnyújtás módját; hangsúlyozza, hogy a Szerződés módosítása a terrortámadásokat, a hibrid támadásokat, a dezinformációs kampányokat és a harmadik országok általi gazdasági kényszerítést olyan elemekként határozhatja meg, amelyek kiválthatják az EUSZ 42. cikkének (7) bekezdését;

A képességek megerősítése több, közös és intelligensebb kiadással

30. üdvözli az EU katonai és polgári képességeinek megerősítésére irányuló törekvését; hangsúlyozza, hogy teljes mértékben és jobban ki kell használni az uniós kezdeményezéseket és költségvetéseket, különösen az EDIRPA-ról és az európai védelmi beruházási programról (EDIP), az EDF-ről, a PESCO-ról, a koordinált éves védelmi szemléről (CARD) és a katonai mobilitásról szóló tervezett rendeleteket, valamint a polgári KBVP területére vonatkozó paktumot a kritikus képességbeli hiányosságok megszüntetése és a fegyveres erők gyors bevetettségének biztosítása, a kimerített készletek feltöltése, a védelmi beszerzési ágazat széttagoltságának csökkentése, erőink teljes interoperabilitásának elérése, valamint az EDTIB ellátási láncainak megerősítése érdekében azáltal, hogy kizárjuk azon nem partnerországokban működő állami tulajdonú vállalkozásokat, amelyek potenciális exportellenőrzések vagy kémkedéssel végrehajtott szellemi tulajdon-lopás révén kockázatot jelenthetnek az EDTIB rezilienciájára, innovatív jellegére és versenyképességére; sürgeti a lehető legnagyobb összhang biztosítását e kezdeményezések között az átfedések megelőzése és a hatékony közberuházások garantálása érdekében, különösen a PESCO és az EDF projektek között, amelyek esetében tisztázni kell a kapcsolódási pontokat; örömmel fogadja a polgári, a védelmi és az úripar közötti sinergiákról szóló cselekvési tervet, és felszólít annak megerősített végrehajtására; ösztönzi a védelmi ágazatból a polgári szektorba irányuló technológiatranszfert; felszólítja a tagállamokat, hogy az EU katonai képességeinek megerősítése során összpontosítsanak az újonnan felmerülő problémák (pl. éghajlatváltozás) kezeléséhez szükséges katonai személyzetre és szakképzésre; hangsúlyozza, hogy az e kulcsfontosságú területen történő bármilyen előrelépés a NATO-n belüli európai pillért is megerősítené; úgy véli, hogy a Covid19-világjárvány idején a fegyveres erők értékes hozzájárulása rámutatott annak fontosságára, hogy a tagállamok katonai eszközeit és képességeit felhasználják az uniós polgári védelmi mechanizmus támogatására;

31. üdvözli a katonai beszerzésekre és védelmi erők fejlesztésére irányuló védelmi beruházási tervekhez kapcsolódó tagállami bejelentéseket; az EDF-modellre építve, és amint azt a védelmi beruházási hiányokról szóló közös közlemény is kiemeli; kulcsfontosságúnak tartja a védelmi beruházások azonosított hiányosságainak pótlását, például a készletek feltöltését, különösen a szovjet korszakból megmaradt rendszerek felváltását, a lég- és rakétavédelmi rendszerek megerősítését, ideértve egy európai szintű ballisztikus rakétavédelmi pajzs megvalósíthatóságának megvitatását, és felszólítja a NATO európai légvédelmi pajzs kezdeményezésével való együttműködésre, az Eurodrone működőképessé tételére, a meglévő fő harckocsi és páncélozottjármű-képességek bővítésére, Európa hajóépítési kapacitásának és a haditengerészeti erők megerősítésére, a tengerészeti együttműködés fokozására az európai energia- és összeköttetésbiztonság szempontjából

2023. január 18., szerda

létfontosságú tengeri kábelek és csővezetékek elleni hibrid fenyegetések elhárítása érdekében, a biztonságos műholdas összeköttetés javítására, valamint olyan ipari partnerségekbe való beruházásokra, amelyek előnyben részesítik a kkv-kkal való együttműködést és a kutatás-fejlesztésbe (K+F) való fokozottabb beruházást, miközben hozzájárulnak egy erősebb európai kibervédelmi ökoszisztémához és bővítik az EU katonai mobilitási programját;

32. hangsúlyozza, hogy a képességfejlesztési kezdeményezéseket közös közbeszerzési mechanizmusokkal kell kiegészíteni; hangsúlyozza, hogy az Európában kifejlesztett és gyártott védelmi termékek közös beszerzése a hatékony közkiadások alapvető eszköze, ezért sürgeti a tagállamokat, hogy használják fel az EDIRPA-t a védelmi termékek közös beszerzésére és a verseny elkerülésére, a költségmegtakarítások megkönnyítésére, az EDTIB megerősítésére és az interoperabilitás előmozdítására;

33. sürgeti a tagállamokat, hogy megfelelő források elkülönítésével kötelezzék el magukat a tervezett közös uniós közbeszerzési mechanizmusok – például az EDIRPA és az EDIP – finanszírozásának jelentős növelése mellett, és tegyenek gyors és körültekintő intézkedéseket e kulcsfontosságú területen, biztosítva ugyanakkor a NATO-val való interoperabilitást; úgy véli, hogy az EDIRPA-ra alkalmazandó szabályoknak hasonlóknak kell lenniük az Európai Védelmi Alappal kapcsolatban elfogadott szabályokhoz; emlékeztet arra, hogy az EDIRPA és a jövőbeli EDIP által nyújtott pénzügyi támogatásnak elsődlegesen az európai ipar javát kell szolgálnia; felhívja a tagállamokat, hogy a Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti tárgyalások lezárását követően a lehető leghamarabb fogadják el azt; felhívja a Tanácsot, hogy biztosítsa hozzá a szükséges pénzügyi támogatást; úgy véli, hogy az EDIRPA-ra alkalmazandó szabályoknak hasonlóknak kell lenniük az Európai Védelmi Alappal kapcsolatban elfogadott szabályokhoz, amelyek bizonyítottan beváltak, különösen a harmadik országok bevonása tekintetében; felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak az EU-n belül tervezett és előállított védelmi képességek beszerzésén és fejlesztésén; úgy véli, hogy a héamentesség önmagában nem lesz elegendő ahhoz, hogy a jövőbeli EDIP döntő szerepet játsszon az EDTIB támogatásában; felhívja a Bizottságot, hogy vegyen fontolóra többféle pénzügyi ösztönző mechanizmust az EDTIB támogatására; sürgeti az alelnököt/főképviselőt és a tagállamokat, hogy hozzanak létre egy másik, költségvetésen kívüli pénzügyi eszközt, amely összevonná a nemzeti védelmi költségvetések egy részét, és uniós szinten sürgősen foglalkozzanak a katonai képességek teljes életciklusával annak biztosítása érdekében, hogy azokat hatékonyan és eredményesen hajtsák végre az együttműködésen alapuló kutatástól és fejlesztéstől a közös beszerzésen át a közös karbantartásig, képzésig és ellátásbiztonságig;

34. hangsúlyozza, hogy sürgősen létre kell hozni a védelmi eszközök valóban európai piacát; hangsúlyozza, hogy fokozott pénzügyi támogatást kell biztosítani az uniós kutatási és fejlesztési erőfeszítések, valamint az olyan csúcstechnológiai védelmi rendszerek előállítása számára, amelyek egyébként túl költségesek lennének az egyes tagállamok számára, annak biztosítása érdekében, hogy az EDTIB versenyképes maradjon, képes legyen kielégíteni a fegyveres erők valós igényeit, szükségleteit és növekvő ambícióit, alkalmazkodjon a felmerülő fenyegetésekhez, és csökkentse a külföldi felektől való függőséget; rámutat, hogy a képességfejlesztés mellett az EDF-nek hozzá kell járulnia az EDTIB konszolidációjához is; felszólít az EDF értékelésére a többéves pénzügyi keret felidős felülvizsgálata előtt, hogy szükség esetén növelni lehessen a költségvetését; ösztönzi további kezdeményezések létrehozását a kis- és középvállalkozások védelmi és katonai iparban való részvételének növelése és az ágazati innováció fokozása érdekében; felszólít az olyan új technológiák továbbfejlesztésére, mint az MI és a kvantum-számítástechnika, szoros kapcsolatokat létrehozva a katonai és polgári innováció között; hangsúlyozza a kritikus technológiáktól és értékláncoktól való függőség csökkentésének fontosságát az EU műveleti képességeinek javítása érdekében;

35. kiemeli a védelmi ipari beruházások gazdasági és technológiai téren jelentkező kedvező hatásait; felszólít a védelmi beruházások növelésére és észszerűsítésére az ipari együttműködés, a költségmegtakarítások és a fokozott interoperabilitás előmozdítása érdekében; újra megerősíti, hogy az uniós szintű fellépés segít csökkenteni a széttagoltságot és elkerülni a párhuzamosságokat; felszólít az egyéb uniós pénzügyi eszközökkel való szinergiák kiaknázására és a védelmi ipar magánfinanszírozáshoz való hozzáféréseinek elősegítésére; emlékeztet arra, hogy az EDF és a PESCO kulcsszerepet játszanak a valódi európai védelmi unió kialakításában a tagállamok közötti védelmi együttműködés fokozása révén; kéri, hogy a többi uniós szakpolitika álljon összhangban a védelmi ipar megerősítésére irányuló uniós erőfeszítésekkel;

36. felszólít a többéves pénzügyi keret mielőbbi felülvizsgálatára annak érdekében, hogy a védelem területén létrehozott uniós eszközökhöz szükséges források rendelkezésre álljanak; ezzel összefüggésben felszólít az EDF megerősítésére; ösztönzi az EU-t annak értékelésére, hogy mikor lenne célszerű a többéves pénzügyi keret felülvizsgálata; hangsúlyozza, hogy az uniós NATO-tagoknak összehangolt és együttműködő módon kell felhasználniuk azokat a további forrásokat, melyeket a NATO azon célkitűzésének elérésére különítettek el, hogy a GDP 2 %-át a védelemre fordítsák; felszólít az ágazat magánfinanszírozáshoz való hozzáféréseinek megerősítésére annak biztosítása érdekében, hogy az európai védelmi ipar

2023. január 18., szerda

fenntartható módon megfelelő hozzáféréssel rendelkezzen a köz- és magánfinanszírozáshoz és -beruházásokhoz; felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg egy olyan pénzügyi termék paramétereinek kidolgozását, amelynek célja az európai biztonságba történő beruházások támogatása, beleértve a védelmi ipar fellépéseit is; felszólít a kritikus ágazatokba, például a kiberágazatokba történő beruházások ösztönzésére;

A KBVP-missziók és -műveletek megerősítése

37. támogatja valamennyi polgári KBVP-misszió és katonai művelet felülvizsgálatát és megerősítését annak érdekében, hogy azok jobban igazodjanak az érintett országok valós szükségleteihez; támogatja a haderő-generálás és a kapacitásépítés javítását valamennyi KBVP-misszió és -művelet esetében, különösen a fenyegetések közvetlen hatása alatt működő missziók és műveletek esetében, határozottabb és rugalmasabb mandátumok, valamint a célzottabb missziós célkitűzések eléréséhez szükséges erőforrások, személyzet, finanszírozás, képzés, stratégiai kommunikációs eszközök és felszerelések biztosítása révén; elismeri, hogy hatékony képzési és műveleti képességekre van szükség ahhoz, hogy lépést lehessen tartani a fenyegetettségi környezet változásaival; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a KBVP-missziók és -műveletek rezilienciáját és hatékonyságát azáltal, hogy lehetővé teszik számukra a hibrid biztonsági kihívások jobb kezelését, például az egyéb uniós szereplőkkel és bel- és igazságügyi ügynökségekkel, valamint a hasonló mentalitású, EU-n kívüli partnerekkel való jobb koordináció, a stratégiai kommunikáció fokozása, valamint a kibervédelmi képességekkel kapcsolatos további beruházások révén;

38. fontosnak tartja, hogy a KBVP-missziók és -műveletek az EU által polgári és katonai eszközökkel kezelni kívánt válság- és konfliktustípusok világos megértésén alapuljanak, különösen azokban az esetekben, amikor mások nem hajlandók vagy nem képesek beavatkozni, illetve az ellenséges vagy nem megengedő környezetekben; emlékeztet arra, hogy minden uniós szerepvállalásnak hitelesnek kell lennie a helyi és regionális kormányzatok szemében, különösen mivel más, gyakran rosszindulatú felek mindenhol előszeretettel bukkannak fel, ahol esetleges hatalmi űrt lehet betölteni; emlékeztet arra, hogy a misszióknak különös figyelmet kell fordítaniuk a konfliktusdinamikára, a megbízható kockázatértékelésre és -csökkentésre, és biztosítaniuk kell a KBVP-beavatkozások hatásokon alapuló fokozott nyomon követését és értékelését, valamint több konzultációs és visszajelzési mechanizmust; hangsúlyozza, hogy különösen fontos, hogy a katonai műveletek tartalmazzanak a megszüntetésre vonatkozó rendelkezéseket a fenntartható kivonulás lehetővé tétele érdekében; megjegyzi, hogy a jelenlegi nyolc katonai műveletből csak három rendelkezik végrehajtó mandátummal; emlékeztet az EU átfogó szerepvállalására a Száhel-övezetben és Afrika szarván hat polgári misszió és hat katonai művelet révén;

39. szorgalmazza a polgári KBVP területén egy új paktum elfogadását 2023 közepéig, amely célkitűzéseket fogalmaz meg a polgári missziók típusára, számára és méretére vonatkozóan, valamint kéri egy polgári képességfejlesztési folyamat 2024-ig történő elindítását a stratégiai iránytűben foglaltaknak megfelelően; emlékeztet arra, hogy alapvető fontosságú, hogy a polgári KBVP-re vonatkozó 2.0 paktumot 2023 első felében fogadják el, hogy biztosítsák a polgári kapacitások fejlesztési folyamatának folytonosságát; felkéri az EKSZ-t, hogy vizsgálja felül a harmadik országokkal kötött részvételi megállapodásokat azzal a céllal, hogy megerősítse részvételüket a KBVP-missziókban;

40. hangsúlyozza, hogy sürgősen létre kell hozni a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálatot (MPCC) mint az EU katonai műveleteinek előnyben részesített parancsnoki és ellenőrzési struktúráját, különösen a jövőbeli gyorstelepítési képesség alkalmazása tekintetében; követeli, hogy a Tanács 2018. november 19-i következtetéseivel összhangban, amelyek 2020-as határidőt irányoztak elő, haladéktalanul érjék el teljes műveleti képességet; követeli továbbá, hogy a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat létszámát jelentősen, 250 főre emeljék meg; úgy véli, hogy a meglévő négy nemzeti műveleti parancsnokság egyikét úgy kell kialakítani, hogy tartalékmegoldásként szolgáljon; megismétli arra irányuló felhívását, hogy tegyék lehetővé a minősített információk biztonságos cseréjét, ideértve a tagállamokkal és a KBVP-missziókkal vagy -műveletekkel folytatott információcserét; hangsúlyozza, hogy a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálatnak valamennyi katonai missziót egyértelmű parancsnoki láncsal kell megterveznie és végrehajtania, és ehhez biztosítani kell számára a szükséges személyzetet, pénzeszközöket és infrastruktúrát; rámutat, hogy az Ukrajna elleni orosz agresszív háború még sürgetőbbé teszi, hogy e téren előrelépés történjen;

41. aggodalmát fejezi ki az információk manipulálása, a dezinformáció és a hibrid fenyegetések és támadások miatt, amelyek mögött különösen Oroszország és Kína, de más szereplők is állhatnak, és amelyek közvetlenül érintenek több hadszínteret és KBVP-missziót és -műveletet; hangsúlyozza, hogy az EU-nak fokoznia kell az együttműködést a hasonlóan gondolkodó partnerországokkal, és velük közösen támogatást, képzést és kapacitásépítést kell biztosítani az ellenséges külföldi információmanipuláció és beavatkozás elleni küzdelem érdekében; felhívja az EKSZ-t, hogy tegyen konkrét lépéseket a dezinformáció és propaganda elleni KBVP-missziók és -műveletek támogatása, valamint az EKSZ stratégiai kommunikációval foglalkozó részlege – és annak munkacsoportjai – kapacitásainak megerősítése érdekében;

42. aggodalmát fejei ki a KBVP-missziók és -műveletek teljes létszámának biztosításával kapcsolatos állandó strukturális probléma miatt; sürgeti a tagállamokat, hogy a szükséges személyzet biztosításával támasszák alá a missziók és műveletek elindítására vonatkozó döntéseiket; emlékeztet arra, hogy a stratégiai iránytű hangsúlyozza, hogy a KBVP-missziók és -műveletek esetében jobban képzett személyzetre van szükség; határozottan sürget minden tagállamot, hogy teljesítsék

2023. január 18., szerda

vállalásaikat annak érdekében, hogy tényleges elkötelezettségüket ambícióikhoz igazítsák; sürgeti az EU-t, hogy biztosítson a missziók és műveletek személyzete számára megfelelő felszerelést és képzést; határozottan sürgeti a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe a katonai személyzet szociális és munkavállalói jogait, amikor uniós keretek között együtt képzik ki és vetik be őket;

43. tekintettel az EU biztonsági és védelmi struktúrája szempontjából betöltött jelentőségére, kéri, hogy a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2025-ig tegyék működőképpé az alelnök/főképviselő által javasolt, a stratégiai iránytűben is rögzített gyorsleépítési kapacitást annak biztosítása érdekében, hogy válságok idején gyorsan és határozottan lehessen reagálni, és világszerte biztosítani lehessen az uniós polgárok, érdekek és értékek szolgálatát és védelmét; felhívja a tagállamokat, hogy kötelezzék el magukat amellett, hogy 2025-ig jelentős mértékben csökkentsék a stratégiai támogató eszközök terén fennálló – különösen a gyorsleépítési kapacitáshoz kapcsolódó – kritikus hiányosságokat;

44. hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőségnek és a nők jogainak a biztonsági és védelmi intézkedések központi elemét kell képezniük; határozottan elítéli a polgári lakosság ellen elkövetett háborús bűncselekményeket, többek között a nemi erőszak háborús fegyverként való alkalmazását;

45. felhívja az alelnököt/főképviselőt és a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel a stratégiai iránytű nemi vonatkozású kötelezettségvállalásainak végrehajtását a nemek közötti egyenlőség hatékony érvényesítésének biztosítása érdekében; hangsúlyozza a kiberbiztonsági intézkedések fontosságát a konfliktusok által érintett nőkkel folytatott kereskedelem nyomom követése és megelőzése szempontjából; ösztönzi a tagállamokat, hogy védelmi erőiken belül csökkentsék a nők szakmai előmenetele előtt álló akadályokat;

46. kiemeli, hogy a nők KBVP-missziókban és -műveletekben való részvétele hozzájárul azok hatékonyságához, és fokozza az EU hitelességét az egyenjogúság globális nagyköveteként, ugyanakkor emlékeztet a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési tervre (GAP) (2020–2024), amely megköveteli a nemi dimenzió szisztematikus beépítését valamennyi uniós politikába és külső fellépésbe, beleértve a KBVP-t is; sürgeti az EKSZ-t, hogy mozgítsa elő a nők számának növelését különösen a KBVP katonai műveleteiben, valamint a nemek közötti egyensúly javítását a KBVP-missziók és -műveletek személyzetében és vezetésében; kulcsfontosságúnak tartja a szexuális és nemi alapú zaklatással és szexuális kizsákmányolással szembeni zero toleranciát valamennyi KBVP-misszióban és -műveletben; hangsúlyozza a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó tanácsadók által a KBVP-missziókban és -műveletekben végzett fontos munkát és ezek finanszírozásának szükségességét; felszólít a KBVP-missziók és -műveletek, valamint a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete közötti együttműködésre; felszólítja az EKSZ-t, hogy számoljon be a Biztonsági és Védelmi Albizottságnak (SEDE) a nemi vonatkozású intézkedéseinek előrehaladásáról;

47. elismeri a fiatalok és az ifjúsági szervezetek fontos szerepét a béke és a biztonság fenntartásában és előmozdításában; felhívja az EKSZ-t, hogy kötelezze el magát amellett, hogy módszeresebben integrálja a fiatalokat az ifjúsággal, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrendjébe, valamint fogadjon el és kövessen egy átfogó stratégiai keretet a menetrend végrehajtására; felhívja az EKSZ-t, hogy partnerként vonja be a fiatalokat a lefegyverzési, leszerelési és reintegrációs (DDR) erőfeszítések megtervezésébe és végrehajtásába;

48. üdvözli az Európai Unió Ukrajnát támogató, nem végrehajtási jellegű katonai segítségnyújtási KBVP-missziójának (EUMAM Ukrajna) elindítását; elvárja, hogy az lehetővé tegye az ukrán fegyveres erők rugalmas kiképzését stratégiai tanácsadás, nem végrehajtási jellegű támogatás, kapacitásépítés és átfogó katonai támogatás révén az orosz agresszió elleni küzdelem és Ukrajna megszállt régióinak felszabadítása érdekében; úgy véli, hogy az EUMAM hatékony lesz, feltéve, hogy a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálatot megerősítik, és képes lesz stratégiai irányítást és ellenőrzést gyakorolni a misszió felett; felhívja az EKSZ-t, hogy tegye lehetővé e misszióban harmadik államok részvételét; felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsák a szükséges támogatást annak végrehajtásához; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az ukrán néphez eljusson az az üzenet, hogy az EU mellettük fog állni az orosz agresszió teljes időtartama alatt;

49. elismerését fejezi ki az Európai Unió ukrainai polgári biztonsági ágazati reformra vonatkozó tanácsadó missziójának (EUAM Ukrajna) munkája kapcsán, és hangsúlyozza annak fontosságát; tudomásul veszi új feladatait, amelyek magukban foglalják a bűnüldöző hatóságok támogatását az Ukrajnából a szomszédos tagállamokba menekülő fogadásának megkönnyítése érdekében, a humanitárius segítségnyújtás Ukrajnába való bejuttatását, valamint a jogállamisági intézmények számára nyújtott tanácsadást, képzést és támogatást a nemzetközi bűncselekmények kivizsgálásának és büntetőeljárás alá vonásának megkönnyítése érdekében; felszólít az EU moldovai és ukrainai határellenőrzést segítő missziója (EUBAM) megbízatásának felülvizsgálatára és megerősítésére az új geopolitikai valósághoz való alkalmazkodás érdekében; kéri, hogy erősítsék meg a bosznia-hercegovinai, ukrainai és grúziai KBVP-missziók és -műveletek személyi állományát, reagálási képességét, erőforrásait és stratégiai kommunikációját, valamint az EU diplomáciai jelenlétét a keleti partnerség országaiban és a Nyugat-Balkánon;

2023. január 18., szerda

50. üdvözli az EU és a NATO által a Nyugat-Balkánon – többek között az EUFOR Althaia és a koszovói békefenntartó művelet keretében – folytatott együttműködést; emlékeztet arra, hogy a két művelet tanulságai jelentős értéket képviselnek valamennyi jelenlegi és jövőbeli katonai és polgári KBVP-misszió és -művelet számára; kéri, hogy a NATO-val és más szövetségesekkel szoros együttműködésben erősítsék meg Bosznia-Hercegovinában az Althaia műveletet annak érdekében, hogy az országban és az egész régióban garantálni lehessen a szükséges stabilitást; üdvözli, hogy az EU egyöntetűen támogatja az Althaia művelet megbízatásának meghosszabbítását; hangsúlyozza, hogy az EUFOR-kerettel párhuzamosan kétoldalúan fokozni kell a Bosznia-Hercegovinával folytatott katonai-biztonsági együttműködést;

51. hangsúlyozza, hogy továbbra is szorosan együtt kell működni az afrikai és nemzetközi partnerekkel, különösen az Afrikai Unióval, a Kormányközi Fejlesztési Hatósággal, az ENSZ-szel, a nemzetközi pénzügyi szervezetekkel, valamint a többi jelentős kétoldalú és regionális szereplővel annak érdekében, hogy hozzájáruljanak a stabilizációval és a fejlesztéssel kapcsolatos együttes fellépéshez; kiemeli, hogy az EU **nyolc** polgári (EUCAP Száhel Mali, EUCAP Száhel Niger, EUCAP Szomália) és katonai (EUTM Mali, EUTM Szomália, EU NAVFOR ATALANTA, EU NAVFOR MED IRINI, EUMPM Niger) misszió révén globális szerepet vállalt fel a Száhel-övezetben és Afrika szarva térségben;

52. mély aggodalmát fejezi ki a Száhel-övezetben bekövetkezett fejlemények és a régióban a közelmúltban elkövetett puccsok miatt; kiemeli, hogy a régió stratégiai jelentőséggel bír az EU számára; elítéli a Kreml által támogatott orosz Wagner-csoport növekvő jelenlétét a Száhel-övezetben és az afrikai kontinens más részein; szilárd meggyőződése, hogy ez utóbbi nyugat-afrikai részvétele ellentétes a régió békéjének, biztonságának és stabilitásának megteremtésére irányuló célkitűzéssel; elismeri, hogy a Száhel-övezetben folyó különböző nemzetközi missziók még nem érték el elsődleges céljukat, azaz a tartós béke megteremtését a régióban, ezért gondolkodási folyamatot kell indítani a nemzetközi missziók és politikák megbízatásáról és szerepéről; hasonló aggodalmának ad hangot az iszlamista terrorista csoportok, különösen az al-Kaida, a Dáís és az asz-Sabáb fokozott jelenléte és aktivitása miatt a Közel-Keleten és Afrikában; összehangoltabb fellépést és nagyobb politikai koherenciát szorgalmaz a Száhel-övezetben megvalósuló különböző uniós és partneri beavatkozások tekintetében; sajnálatát fejezi ki a romló biztonsági környezet miatt Maliban, és üdvözli azt a döntést, hogy felfüggesztik az operatív kiképzéseket és a katonai felszereléseknek az országba történő szállítását; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy nyújtsanak hatékony, az érintett országok igényeihez igazított segítséget;

53. úgy véli, hogy a térségben nyújtott minden nemzetközi biztonsági támogatás esetében a polgári lakosság védelmének javítását, a konfliktus dinamikájának enyhítését és a biztonsági ágazat jó kormányzásának előmozdítását kell előtérbe helyezni; hangsúlyozza, hogy nagyobb politikai együttműködésre van szükség az érintett kormányokkal az átláthatóság növelése, a korrupció elleni küzdelem, az inkluzivitás előmozdítása és a polgárokkal való együttműködés érdekében a fegyveres és etnikai konfliktusok kirobbanásának megelőzése érdekében;

54. üdvözli az EUCAP Száhel KBVP-misszió két évre történő megújítását, és hangsúlyozza az EUBAM Líbiával való koordináció fontosságát a Száhel-országok határőrizeti kapacitásának Unió vezette fejlesztése érdekében; közös erőfeszítésekre szólítja fel az EU-t és az ENSZ-et a Maliban tapasztalható destabilizáció és erőszak kezelése, valamint a helyi erőkkal való, a stabilitás és a biztonság előmozdítását célzó együttműködés érdekében; tudomásul veszi az EUAM és az EUTM Közép-afrikai Köztársaságban való meghosszabbítását és újrahangolását, és továbbra is komoly aggodalmának ad hangot az ottani politikai és biztonsági helyzet folyamatos romlása miatt; üdvözli az EUTM Mozambik által eddig elért eredményeket, és felhívja az EKSZ-t, hogy fontolja meg annak lehetőségét, hogy az Európai Békekeret keretében halált okozó fegyvereket szállítsanak a mozambiki fegyveres erők számára, és gyorsítsa fel a felszerelések szállítását; széles körű nyilvános vitát szorgalmaz az EU Mozambikban vállalt szerepéről, és arról, hogyan nézne ki egy olyan észszerű és integrált megközelítés, amely képes lehet a Cabo Delgado-ban tapasztalható zavargások kiváltó okait kezelni; emlékeztet azokra a beszámolókra, amelyek a biztonsági erők által a helyi lakosság nagy csoportjai ellen elkövetett szisztematikus és erőszakos támadásokról, a biztonsági erők által erőszakkal kikényszerített lakóhelyelhagyásról, a nagyfokú egyenlőtlenségről, a központi kormányzat által elhanyagolt régiókról, a természeti erőforrásokért folytatott harcokról, a magas szintű korrupcióról és a különböző jogok megsértéséről szólnak; támogatja a mozambiki fegyveres erők reformját, és kitart amellett, hogy a Cabo Delgado-i válságra integrált megközelítést kell alkalmazni; üdvözli az Európai Békekeret által a nigeri fegyveres erőknek nyújtott támogatást, és hangsúlyozza, hogy katonai KBVP-támogatást kell nyújtani Niger számára; felhívja a Tanácsot, hogy fokozza az összehangolt tengeri műveleteket a Guineai-öbölben; felszólít az EU NAVFOR Atalanta 2022 végén lejárt megbízatásának meghosszabbítására a kalózkodás elleni további küzdelem érdekében;

55. sajnálatát fejezi ki a Száhel-övezet és a közép-afrikai országok (Mali és a Közép-afrikai Köztársaság) biztonsági kihívásainak kezelését célzó EUTM-missziók növekvő elégtelensége miatt; felszólít az uniós kiképzési missziók célkitűzéseinek és vezérlveinek alapos felülvizsgálatára; úgy véli, hogy az EUTM-megbízatásokat ki kell terjeszteni különösen kísérő intézkedésekre annak érdekében, hogy a helyszínen dolgozó uniós tanácsadók a lehető legpontosabban

2023. január 18., szerda

ellenőrizhessék, hogy a képzési programokat megfelelően hajtották-e végre, és azok összhangban vannak-e a helyi fegyveres erők operatív szükségleteivel; rámutat arra, hogy a tanácsadói missziók hozzáadott értéket képviselnek a missziók parancsnoki struktúrái számára, és ennek megfelelően ösztönzi a tagállamok uniós kiképzési missziókban való részvételét, különösen „tanácsadói” szerepben, ahol az érkező tisztek jelentős támogatást nyújthatnának a műveletek vezényléséhez, valamint a többoldalú katonai segítségnyújtás keretében;

56. üdvözli a Nigert támogató katonai partnerségi misszió (EUMPM Niger) létrehozásáról szóló tanácsi határozatot, amelynek célja, hogy fokozza a nigéri fegyveres erők képességét az országot fenyegető veszélyek megfékezésére, az ország lakosságának védelmére, valamint biztonságos és védett környezet biztosítására, az emberi jogi jogszabályokkal és a nemzetközi humanitárius joggal összhangban;

57. az IRINI művelet tengeri elemével kapcsolatban hangsúlyozza a tengeren bajba jutott személyek felkutatására és megmentésére vonatkozó nemzetközi kötelezettségeket; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy az IRINI műveletet a tengerjoggal, különösen a felkutatással és mentéssel kapcsolatos kötelezettségekkel teljes összhangban hajtsák végre; ismételten hangot ad a líbiai migránsok, menedékkérők és menekültek sorsa feletti súlyos aggodalmának, akiknek a már eddig is drámai helyzete folyamatosan romlik; felhívja a líbiai hatóságokat és a milíciákat, hogy zárják be a migránsok számára kialakított idegenrendészeti fogdákat; helyteleníti, hogy a tervek szerint minden olyan területről kivonják a hajókat, ahol jelentős számú migráns tartózkodik; kéri a bevándorlásra ösztönző tényezőkkel kapcsolatban a tervezett döntéshozatali folyamat és a jövőbeli döntési módzatok tisztázását, mivel e tényezőkre vonatkozóan semmilyen tudományos bizonyíték nem áll rendelkezésre;

58. ismét arra kéri az Uniót, hogy teljes mértékben használja ki a hiteles és autonóm globális békefenntartó szereplőként az indiai-csendes-óceáni térségben szerzett pozícióját és hírnevét a globális és regionális hatalmak között a régióban zajló fokozódó geopolitikai verseny közepette; emlékeztet arra, hogy az indiai-csendes-óceáni térségben folytatott uniós szerepvállalás hozzáadott értékét a polgári és katonai segítségnyújtási intézkedések – többek között a jól kidolgozott nem katonai hozzájárulások – széles skálája jelenti;

59. súlyos aggodalmának ad hangot Kína katonai jelenlétének rohamos növekedése miatt a Dél-kínai-tengeren, valamint a folyamatos katonai nyomásgyakorlás, támadógyakorlatok, légtérsértések és egyéb szürke zónás katonai fellépések miatt, beleértve a Tajvan elleni kibertámadásokat és dezinformációs kampányokat; sürgeti Kínát, hogy állítsa le ezeket a fellépéseket, mivel fenyegetést jelentenek az egész régió stabilitására nézve, és összességében közvetlen hatást gyakorolnak Európa biztonságára és jólétére is; megismétli, hogy támogatja az EU és Tajvan közötti együttműködést;

60. határozottan üdvözli, hogy Japán közelmúltban frissített nemzetbiztonsági stratégiája és Dél-Korea indiai-csendes-óceáni stratégiája egyaránt határozottan hivatkozik az uniós együttműködésre; megismétli, hogy az EU szoros partnerséget folytat Japánnal és Dél-Koreával, és felszólítja az EU-t, hogy mélyítse el katonai és védelmi együttműködését mindkét kulcsfontosságú partnerével;

61. határozottan elítéli az Észak-Korea által 2022-ben végzett számos rakétatesztet, és hangsúlyozza, hogy a nemzetközi közösségnek fokoznia kell Észak-Korea megfékezésére irányuló erőfeszítéseit, és meg kell akadályoznia, hogy 2023-ban újabb nukleáris kísérletet végezzen, ami súlyos eszkalációt okozna és fenyegetést jelentene a regionális és globális biztonságra nézve; hangsúlyozza Kína és Oroszország különleges felelősségét Észak-Koreában, és felhívja őket, hogy használják fel befolyásukat a további eszkaláció megelőzésére;

62. komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy Észak-Korea fegyvereket szállít a Wagner-csoportnak, és hangsúlyozza, hogy ez még inkább rávilágít arra, hogy az EU-nak és tagállamainak nemcsak a Koreai-félszigetre, hanem az indiai-csendes-óceáni térség egészére kell összpontosítaniuk;

63. határozottan elítéli Iránt, mert drónokkal és rakétákkal látta el Oroszországot, hogy az azokat felhasználhassa az Ukrajna elleni illegális háborújában, és emlékeztet arra, hogy ezzel megsérti az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2231(2015) sz. határozatát; üdvözli a Tanács 2022. december 12-i határozatát, mely szerint további szankciókat fogad el Iránnal szemben mind a saját népe emberi jogainak folyamatos megsértése, mind Irán Oroszországnak nyújtott aktív támogatása miatt, amelyet az ukrán nép ellen használnak fel;

64. felszólítja a Tanácsot és az EKSZ-t, hogy KBVP-misszióiban és műveleteiben szerepeltessen egy kulturális örökségvédelmi komponenst, hogy segítséget és oktatást nyújtson a helyi partnereknek a kulturális örökség megőrzésével és védelmével kapcsolatos biztonsági kihívások kezelésében; felhívja az EU-t, hogy foglalkozzon a kulturális örökség védelméről és megőrzéséről szóló rendszeres és növekvő fenyegetésekkel, és szigorúan lépjen fel a kulturális műtárgyak csempészete ellen, különösen a konfliktusövezetekben; megjegyzi, hogy a társadalmak kulturális örökségüktől és történelmi gyökereiktől való megfosztása kiszolgáltatottabbá teszi őket a radikalizálódással szemben; felhívja az EU-t, hogy dolgozzon ki átfogó stratégiát az ilyen fenyegetések kivédése érdekében; emlékeztet arra, hogy az EUAM Irak az egyetlen olyan KBVP-misszió,

2023. január 18., szerda

amely kulturálisörökség-védelmi komponenssel rendelkezik; elvárja, hogy az EUAM Irak maradéktalanul teljesítse megbízatásának összes dimenzióját, beleértve a kulturális örökség védelmét és az illegális műtárgy-kereskedelem elleni küzdelmet; kéri, hogy valamennyi KBVP-misszió vagy -művelet megbízatásában általánosan alkalmazzanak ilyen rendelkezéseket;

A biztonsági és védelmi partnerségek rendszerezése

65. felszólít a hasonló gondolkodású partnerekkel világszerte kialakított biztonsági és védelmi partnerségek megerősítésére – amennyiben stratégiailag észszerű – annak érdekében, hogy az EU meg tudja valósítani biztonságsszolgáltatóként kitűzött céljait; alapvető fontosságúnak tartja, hogy a biztonsági és védelmi kérdéseket szisztematikusan építsék be a hasonló mentalitású partnerekkel folytatott uniós politikai párbeszédbe; üdvözlí az első uniós biztonsági és védelmi partnerségi fórum összehívására irányuló terveket; határozottabb, egységesebb és következetesebb álláspont képviselésére szólít fel az európai biztonságot és a nemzetközi rendet veszélyeztető nem demokratikus államokkal szemben;

66. hangsúlyozza az EU és a NATO középpontjában álló alapvető közös demokratikus értékeket; felszólít az EU és a NATO közötti kapcsolatok elmélyítésére a befogadás, a kölcsönösség, a kölcsönös nyitottság és átláthatóság elve alapján, a két szervezet döntéshozatali autonómiájának és eljárásainak tiszteletben tartásával, valamint bármelyik tagjuk biztonság- és védelempolitikája sajátos jellegének sérelme nélkül; üdvözlí az EU és a NATO közötti együttműködésről szóló harmadik együttes nyilatkozatot és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy ezt a partnerséget további lépésekkel elmélyítsék, az EU stratégiai iránytűjének és a NATO új stratégiai koncepciójának tartalmára, valamint az együttműködés további fokozására irányuló konkrét lépésekre építve, különösen a katonai mobilitás, a kettős felhasználású infrastruktúra és a reziliencia, valamint a gyakoribb közös gyakorlatok terén; hangsúlyozza, hogy a NATO-val való stratégiai partnerséget jelentősen fejleszteni kell annak érdekében, hogy az a politikai egység és a szolidaritás megerősítésére, valamint a közös kihívások és a stratégiailag releváns kérdések valamennyi aspektusáról folytatott megerősített politikai párbeszédre épüljön, ideértve az éghajlatváltozással és a digitalizáció felgyorsulásával kapcsolatos kihívásokat is; ösztönzi az összehangolt és operatív reagálást a konfliktusmegelőzési és válságkezelési mechanizmusokban a felmerülő közös fenyegetésekkel szembeni fellépés érdekében, a földrajzi területeken és a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken; rámutat, hogy az uniós képességfejlesztés a NATO-n belül is erősíti az európai pillért, és ennek megfelelően hozzájárul a transzatlanti biztonsághoz; aggodalommal veszi tudomásul az uniós tagállamok és a NATO-szövetséges Törökország közötti mély és tartós feszültségekkel terhes időszakot, amely akadályozza az EU és a NATO közötti együttműködést;

67. miközben elismeri egy Törökországhoz fűződő stratégiai partnerség fontosságát és az abban rejlő lehetőségeket, sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Törökország destabilizáló szerepet játszik számos, az EU számára fontos területen és az EU szomszédságában, amivel veszélyezteti a regionális békét, biztonságot és stabilitást; rendkívül aggasztónak tartja, valamint határozottan elítéli, hogy Törökország a Földközi-tenger keleti térségében illegális tevékenységeket folytat uniós tagállamok, különösen Görögország és Ciprus ellen, és katonai fellépéssel fenyegeti őket; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a dezesszkalációs erőfeszítések ellenére Törökország folytatja egyoldalú provokatív fellépéseit, és nem tartja be az ENSZ Biztonsági Tanácsának a Líbiával szembeni fegyverembargóról szóló határozatát az IRINI művelet tekintetében, megsértve a nemzetközi jogot, többek között az ENSZ Tengerjogi Egyezményét és uniós tagállamok e területen fennálló szuverén jogait; ismételtlen elítéli a Törökország és Líbia közötti, az átfogó biztonsági és katonai együttműködésről, illetve a tengeri övezetek körülhatárolásáról szóló két egyetértési megállapodás aláírását, melyek ellentétesek a nemzetközi joggal; megismétli, hogy az EU készen áll minden rendelkezésére álló eszközt és lehetőséget – többek között az EUSZ 29. cikke és az EUMSZ 215. cikke szerinti lehetőségeket – felhasználni arra, hogy megvédje saját és tagállamai érdekeit, valamint fenntartsa a regionális stabilitást; megjegyzi, hogy Törökország fokozza jelenlétét azokon a területeken, ahol az EU-nak kulcsfontosságú biztonsági érdekei és KBVP-missziói vannak, és felszólítja Törökországot, hogy tartózkodjon az uniós érdekek és missziók aláásásától ezeken a területeken; ismételtlen felszólítja Törökországot, hogy igazodjon az Oroszországgal szembeni uniós szankciókhoz; felhívja a tagállamokat, hogy teljes mértékben tegyenek eleget a 2008/944/KKBP közös álláspontnak Törökország tekintetében, beleértve a regionális stabilitásra vonatkozó 4. kritérium szigorú alkalmazását is;

68. határozottan támogatja a NATO befogadó politikáját; hangsúlyozza Finnország és Svédország NATO-csatlakozásának fontosságát, mivel ez előmozdítaná mind az EU, mind a NATO-szövetségesek biztonságát; üdvözlí, hogy a NATO legtöbb szövetségese gyorsan ratifikálta a finn és svéd NATO-csatlakozási jegyzőkönyveket, és helyteleníti, hogy Törökország még mindig nem ratifikálta Svédország és Finnország NATO-csatlakozás iránti kérelmét; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a NATO-n kívüli tagállamok biztonsági és védelmi aggályaival; felkéri az EU-t és a NATO-t, hogy a partnereink kapacitásépítésének támogatása terén erősítsék meg az együttműködést;

69. alapvető fontosságúnak tartja a NATO stratégiai koncepciójának és az EU stratégiai iránytűjének végrehajtása közötti szinergiákat és koherenciát, különösen az Ukrajnával szembeni orosz agresszió elleni küzdelmet, a fehéroroszországi Lukasenka-rezsim aktív orosz támogatása elleni fellépést, a Kína kényszerítő politikái és a rosszindulatú dezinformáció terjesztése jelentette kihívások kezelése, valamint a kibervédelem, a hibrid fenyegetések és a partnerek támogatása terén;

2023. január 18., szerda

70. hangsúlyozza a koherens, egymást kiegészítő és interoperábilis védelmi képességek fejlesztésének fontosságát az euroatlanti térség biztonságának növelése szempontjából, összhangban az egységes haderők elvével; felhívja az EU-t és a NATO-t, hogy tartsák fenn a globális technológiai vezető szerepet a katonai képességek terén; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az EU és a NATO e területet érintő képességfejlesztési tervezési folyamatainak eredményei közötti koherenciát; hangsúlyozza, hogy az EU-nak fejlesztenie kell saját védelmi képességeit és stratégiai autonómiáját többek között annak érdekében, hogy a szövetségesi számára erősebb partnerre válhasson; felhívja az uniós NATO-tagállamokat, hogy a NATO iránymutatásaival összhangban növeljék katonai költségvetésüket a GDP legalább 2 %-ára;

71. üdvözli az Egyesült Államok, Kanada és Norvégia részvételét a katonai mobilitásra vonatkozó PESCO-projektben, amely elengedhetetlen Európa védelme szempontjából, és mivel ez fontos az EU és a NATO katonai erők mozgásának megkönnyítésére irányuló erőfeszítései közötti koherencia növeléséhez; emlékeztet ugyanakkor arra, hogy a harmadik országoknak az egyes PESCO-projektekben való részvételéről eseti alapon kell döntenie, amennyiben ez az EU stratégiai érdekét szolgálja; üdvözli az Egyesült Királyság közelmúltbeli kérelmét a katonai mobilitással kapcsolatos PESCO-projekthez való csatlakozás iránt; emlékezteti a PESCO-ban részt vevő tagállamokat, hogy operatív és együttműködési kötelezettségvállalásaikat gyorsan végre kell hajtani; üdvözli a katonai mobilitásról szóló EU–NATO strukturált párbeszédet; üdvözli a Bizottság és az alelnök/főképviselet által 2022. november 10-én előterjesztett, a katonai mobilitásról szóló 2.0 cselekvési tervet, és felszólít annak gyors, a katonai mobilitásra vonatkozó PESCO-projekttel szinergiában történő végrehajtására; szorgalmazza az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz katonai mobilitási projektek tekintetében történő megerősítését; felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket a katonai mobilitást érintő eljárások egyszerűsítésére és harmonizálására, valamint az engedélyek megadására vonatkozó határidők lerövidítésére annak érdekében, hogy az uniós tagállamok gyorsabban tudjanak cselekedni, és növeljék a reagálás hatékonyságát; hangsúlyozza, hogy a katonai mobilitásról szóló új cselekvési tervnek biztosítania kell, hogy az infrastruktúra, a reziliencia és a logisztika területén fennálló követelményeket katonai stratégiai szempontból értékeljék; hangsúlyozza, hogy további finanszírozásra van szükség e kiemelt EU–NATO együttműködési kezdeményezés számára; felhívja az EU-t, hogy vegye fontolóra Ukrajna, Grúzia és a Moldovai Köztársaság meghívását a katonai mobilitással kapcsolatos projekthez hasonló PESCO-projektekben való részvételre;

72. kiemeli az EU és az Egyesült Államok közötti szoros kapcsolat fontosságát, amely a demokrácia, a szabadság és a jogállamiság közös értékein alapul; nagyra értékeli az Egyesült Államok és a jelenlegi kormányzat Európa területi védelme iránti elkötelezettségét és ezzel kapcsolatos szerepvállalását, különös tekintettel az egész kontinenst fenyegető, Ukrajna elleni orosz agresszív háborúra; tudomásul veszi, hogy az indiai–csendes-óceáni térségben az Egyesült Államok számára is kihívást jelent a Kína növekvő katonai erőfitogtatása elleni fellépés, és hangsúlyozza, hogy az uniós tagállamoknak fokozniuk kell az európai védelmi képességek fejlesztésére irányuló erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy hosszú távon lehetővé váljon a terhek átcsoportosítása, és az EU nagyobb felelősséget vállaljon saját védelméért;

73. üdvözli az EU és az USA közötti, a biztonságról és védelemről szóló párbeszédet, amely a szorosabb transzatlanti együttműködés fontos mérföldköve; ösztönzi az alelnököt/főképviseletet, hogy a párbeszéd során fordítson különös figyelmet a keleti és déli szomszédság biztonságára, és a megbeszélésekbe vonja be az olyan területeket, mint a kölcsönös biztonsági és védelmi kezdeményezések, a KBVP-missziók és -műveletek, a leszerelés és a nonprolifерáció, a terrorizmus elleni küzdelem, a hírszerzési szolgálatok közötti információcsere javítása, a forradalmi technológiák hatása, az éghajlatváltozás, a hibrid fenyegetések, a kibervédelem, a katonai mobilitás, a válságkezelés és a stratégiai versenytársakkal való kapcsolat;

74. ismételten intézményesített biztonsági és védelmi együttműködést szorgalmaz az Egyesült Királysággal; ösztönzi az Egyesült Királyságot, hogy komolyan működjön együtt az EU-val a sürgető stratégiai kihívások terén, biztosítva a fellépések kiegészítő jellegét és szinergiáit; ösztönzi az alelnököt/főképviseletet, hogy eseti alapon hívja meg az Egyesült Királyságot a külügy- (és védelmi) miniszterek informális tanácsi üléseire, hogy eszmecserét folytassanak a közös érdekű kérdésekről, eközben teljes védelmet biztosítva az EU döntéshozatali autonómiájának; rámutat, hogy a jövőbeli légi harci rendszerek fejlesztésére irányuló párhuzamos projektek az erőforrások nem hatékony felhasználását jelentik, ezért javasolja a két projekt összevonását; üdvözli az Egyesült Királyság Ukrajna iránti támogatását;

75. komoly aggodalmát fejezi ki a szomszédságunkban megnövekedett instabilitás miatt, amely gyakran olyan rosszhírnévű szereplők szándékos tevékenységeinek eredménye, akik különböző intézkedésekkel gyengítik a demokratikus reformokat azzal a céllal, hogy végső soron az Uniót gyengítsék; hangsúlyozza, hogy az EU biztonsága szorosan kapcsolódik közvetlen szomszédságunk biztonságához az EU keleti és déli szomszédságában, valamint a Nyugat-Balkánon; felszólít a keleti partnerség hasonlóan gondolkodó országaival folytatott katonai-biztonsági együttműködés elmélyítésére, többek között a keleti partnerség biztonsági dimenziójának megerősítése révén, valamint felhívja a biztonság- és védelempolitikai párbeszédet fokozására, különösen Ukrajnával, Grúziával és a Moldovai Köztársasággal; fokozott együttműködésre szólít fel a biztonság és védelem területén a déli szomszédságban partnerekkel; felhívja az EU-t, hogy játsszon jelentős szerepet a földközi-tengeri térségben, mivel olyan szereplővé vált, amely képes garantálni a régió

2023. január 18., szerda

stabilitását, többek között az energiabiztonság tekintetében is; fokozott együttműködésre szólít fel a földközi-tengeri partnerországokkal a szélsőséges és a terrorizmus, az emberkereskedelem és a tiltott fegyverkereskedelem elleni küzdelem érdekében;

76. felszólít az EU és a NATO közötti együttműködés megerősítésére a szövetség keleti határán, valamint az európai katonai személyzet létszámának növelésére a Fekete-tengeren; úgy véli, hogy alapvető fontosságú a Fekete-tenger stratégiai helyzetének elismerése és kiaknázása az ukrajnai orosz háború összefüggésében, valamint a régióban az európai katonai projektekbe való beruházások növelése céljából, többek között katonai iparának és infrastruktúrájának korszerűsítését és megerősítését illetően;

77. mély aggodalmát fejezi ki az Azerbajdzsán és Örményország közötti növekvő feszültség és ismétlődő ellenségeskedések miatt, amelyekben Örményországot nemzetközileg elismert határain belül támadták meg, és amelyekben Oroszország nem játszott stabilizáló szerepet; sürgeti az alelnököt/főképviselet, hogy teljes mértékben vegyen részt a tűzszünet fenntartására irányuló erőfeszítésekben; üdvözlí az EU polgári megfigyelési kapacitásának elindítását Örményországban és egy átmeneti tervezést segítő csoport telepítését annak érdekében, hogy az EU jobban tisztában legyen a biztonsági helyzettel, és hozzájáruljon egy esetleges polgári KBVP-misszió megtervezéséhez és előkészítéséhez az országban;

78. hangsúlyozza, hogy Oroszország még mindig nem tartja be teljes mértékben a Grúzia és Oroszország közötti 2008. augusztus 12-i, az EU közvetítésével létrejött tűzszüneti megállapodást; határozottan elítéli Oroszország illegális katonai jelenlétét és megszállását a grúzai Abházia és Dél-Oszétia régiókban; felhívja az EKSZ-t, hogy készítsen részletes jelentést a 2008. augusztus 12-i tűzszüneti megállapodás megsértéséről, amelyért az EU mint közvetítő különös felelősséggel tartozik, határozza meg és közölje egyértelműen azokat a rendelkezéseket, amelyeket az Orosz Föderáció még mindig nem teljesített, és nyújtson be olyan ajánlásokat, amelyek arra ösztönözzék az Orosz Föderációt, hogy teljesítse nemzetközi kötelezettségeit, nevezetesen vonja ki katonai erőit Grúzia megszállt területeiről, és tegye lehetővé egy nemzetközi biztonsági mechanizmus létrehozását e térségekben, és biztosítson akadálytalan bejutást az EU megfigyelő missziója számára Grúzia egész területére, a misszió megbízatásának megfelelően;

79. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az uniós tagjelölt és potenciális tagjelölt országok szorosan igazodjanak a KKBP álláspontjaihoz; a Nyugat-Balkánt illetően felhívja a figyelmet a Szerbia és Oroszország közötti kapcsolatra, továbbá arra, hogy Szerbia nem ítéli el Oroszország Ukrajnával szembeni indokolatlan és törvénytelen cselekedeteit, valamint figyelmeztet e kapcsolat nyugat-balkáni következményeire; szorosabb katonai-biztonsági együttműködésre szólít fel a hasonlóan gondolkodó nyugat-balkáni országokkal – ideértve a polgári/katonai és rendőri/katonai biztonsági együttműködést is –, különösen a reziliencia, a kiberbiztonság, a hibrid fenyegetések, a határigazgatás, a terrorizmus elleni küzdelem és a dezinformáció elleni küzdelem területén; ezzel kapcsolatban felszólítja az EKSZ-t, hogy erősítse meg az EU harmadik országokban működő küldöttségeinek és KBVP-misszióinak szerepét annak érdekében, hogy javítsa a külföldi állami szereplők által szervezett dezinformációs kampányok felderítésére és leplezésére irányuló képességeiket;

80. szorosabb kapcsolatokat és együttműködést szorgalmaz a latin-amerikai és karibi partnerekkel a biztonság és védelem területén megfogalmazott közös célok és érdekek megvalósítása érdekében;

A KBVP Parlament általi ellenőrzésének fokozása

81. hangsúlyozza, hogy a Parlamentet aktívabban be kell vonni a KBVP-t és a védelmi ipart érintő politikával kapcsolatos döntéshozatalba, különös tekintettel a stratégiai iránytű, az EDF, az EDIRPA, az EDIP, az Európai Békekeret, valamint az európai védelmet és biztonságot érintő vagy ezek szempontjából különösen fontos különböző politikák és kezdeményezések végrehajtására; ösztönzi a Parlamentet és különösen annak Biztonság- és Védelempolitikai Albizottságát, hogy terjesszenek elő további intézkedésekre irányuló javaslatokat a Parlament KBVP-re gyakorolt befolyásának növelése, valamint az uniós védelmi és biztonsági politikák és kezdeményezések hatékonyságának, következetességének, demokratikus elszámoltathatóságának és megfelelő parlamenti ellenőrzésének biztosítása érdekében, az alábbiak révén:

- az Európai Parlament eljárási szabályzatának 58. cikkével összhangban társdöntéshozó bizottságként vonja be a Biztonság- és Védelempolitikai Albizottságot minden olyan jogalkotási eljárásba, amely biztonsági és védelmi szempontból jelentős és érdemi következményekkel jár,
- használja fel az EDF félidős felülvizsgálatát és az EDIRPA-ról a közeljövőben folytatandó tárgyalásokat arra, hogy a fő védelmi ipari programokra vonatkozó munkaprogramokhoz kapcsolódó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén megfelelő és érdemi parlamenti ellenőrzési jogokat lehessen érvényesíteni,

2023. január 18., szerda

- hozzon létre egy teljes jogú Védelmi Tanácsot,
- hozzon létre egy teljes körű Biztonsági és Védelmi Bizottságot,
- erősítse meg a biztonsági és védelmi kérdésekkel foglalkozó parlamenti bizottságok közötti együttműködést,
- tisztázza a Parlamentnek az EUSZ 36. cikkén alapuló, információhoz való jogát és információhoz való hozzáférését,
- erősítse meg a nemzeti parlamentekkel az európai biztonságról és védelemről folytatott parlamentközi párbeszédet és együttműködést, többek között a KKBP-ről/KBVP-ről szóló parlamentközi konferencia révén, a biztonsági és védelmi politika elszámoltathatóságának és ellenőrzésének megerősítése céljából;

82. felszólít a Parlament és a NATO Parlamenti Közgyűlése közötti kapcsolatok további erősítésére, amelynek keretében a Parlamentnek támogatnia kell a Demokratikus Reziliencia NATO Központjának létrehozását, amelynek célja a demokráciát, az emberi jogokat és a jogállamiságot érintő kihívások nyomon követése és azonosítása, valamint a tagállamoknak és partnerországoknak nyújtott kormányzási és demokráciatámogatás megkönnyítése;

o

o o

83. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Bizottság elnökének és az illetékes biztosoknak, az ENSZ főtitkárának, a NATO főtitkárának, a NATO Parlamenti Közgyűlése elnökének, az uniós biztonsági és védelmi ügynökségeknek, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2023. január 18., szerda

P9_TA(2023)0011

Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikája – 2022. évi éves jelentés**Az Európai Parlament 2023. január 18-i állásfoglalása az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról – 2022. évi éves jelentés (2022/2049(INI))**

(2023/C 214/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: a Charta),
- tekintettel az emberi jogok európai egyezményére,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2., 3., 8., 21. és 23. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 17. és 207. cikkére,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére és különösen annak 2., 3., 11. és 17. elvére,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és az ENSZ egyéb emberi jogi egyezményeire és jogi eszközeire,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és a Szociális, Gazdasági és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel a népi társaságok megalapításáról és megvédéséről szóló ENSZ-egyezményre és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának a népi társaságok megalapításáról szóló, 2020. június 22-i 43/29. számú határozatra,
- tekintettel a túsztartás elleni 1979. december 17-i nemzetközi ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a valláson vagy hiten alapuló intolerancia és megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséről szóló nyilatkozatra, amelyet az ENSZ Közgyűlésének 1981. november 25-i 36/55. sz. határozata hirdetett ki,
- tekintettel a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni, 1984. december 10-i ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az ENSZ nemzeti, etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló 1992. december 18-i nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ emberijog-védőkről szóló, 1998. december 9-én konszenzussal elfogadott nyilatkozatára,
- tekintettel a gyermek jogairól szóló, 1989. november 20-i ENSZ-egyezményre és annak 2000. május 25-én elfogadott két fakultatív jegyzőkönyvére,
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, 2006. december 13-i ENSZ-egyezményre, amely a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Közösség által történő megkötéséről szóló, 2009. november 26-i 2010/48/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban 2011. január 21-én lépett hatályba az Unióban,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlése által 2006. december 20-án elfogadott, a minden egyénnek az erőszakos eltűntetésről szembeni védelméről szóló nemzetközi egyezményre,

⁽¹⁾ HL L 23., 2010.1.27., 35. o.

2023. január 18., szerda

- tekintettel a 2007. szeptember 13-án elfogadott, az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatra és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet bennszülött és törzsi népekről szóló, 1989. évi (169. számú) egyezményére,
- tekintettel az ENSZ Fegyverkereskedelmi Szerződésére, és különösen annak exportról és exportelbírálásról szóló 7. cikkére, valamint az EU fegyverkivitelről szóló magatartási kódexére,
- tekintettel az 1995. szeptember 15-i Pekingi Nyilatkozatra,
- tekintettel a 2015. szeptember 25-én elfogadott, 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre és különösen annak 1., 4., 5., 8., 10. és 16. céljára,
- tekintettel a biztonságos, rendezett és szabályos migrációra vonatkozó, 2018. december 19-i globális megállapodásra és a menekültekről szóló, 2018. évi globális megállapodásra,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az Ukrajna elleni agresszió humanitárius következményeiről szóló, 2022. március 24-i határozatára,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosa hivatalának a Kínai Népköztársaság Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területén fennálló emberi jogi aggályokról szóló, 2022. augusztus 31-i értékelésére,
- tekintettel az ENSZ Ukrajnával foglalkozó független nemzetközi vizsgálóbizottsága elnökének az Emberi Jogi Tanács 51. ülészakán tett, 2022. szeptember 23-i nyilatkozatára,
- tekintettel a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia 1994. évi cselekvési programjára és az ennek felülvizsgálatáról rendezett konferenciák eredményeire,
- tekintettel az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, 1997. április 4-én elfogadott (CETS 164. sz.) egyezményére és az ahhoz csatolt jegyzőkönyvekre, az emberkereskedelem elleni fellépésről szóló, 2005. május 16-án elfogadott (CETS 197. sz.) egyezményére és a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelméről szóló, 2007. október 25-én elfogadott (CETS 201. sz.) egyezményére,
- tekintettel az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak és kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló, 2011. május 11-i egyezményére (a továbbiakban: isztambuli egyezmény), amelyet nem minden tagállam ratifikált,
- tekintettel az Európa Tanács emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményéhez csatolt, a halálbüntetés eltörléséről szóló 6. kiegészítő jegyzőkönyvre,
- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által az Oroszországi Föderáció Európa Tanácsban való tagságának megszűnéséről 2022. március 16-án elfogadott állásfoglalásra,
- tekintettel az Európai Tanács Ukrajnáról szóló, 2022. május 30–31-i következtetéseire,
- tekintettel a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló, 2020. december 7-i (EU) 2020/1998 tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel az ENSZ-ben az ENSZ Közgyűlésének 76. ülészakán, 2021. szeptember és 2022. szeptember között képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2021. július 12-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2022. évi ülésén képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2022. január 24-i tanácsi következtetésekre,

⁽²⁾ HL L 410. I, 2020.12.7., 1. o.

⁽³⁾ HL L 209., 2021.6.14., 1. o.

2023. január 18., szerda

- tekintettel az ENSZ-ben az ENSZ Közgyűlésének 77. ülészakán, 2022. szeptember és 2023. szeptember között képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2022. július 18-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv 2020–2024” című, 2020. március 25-i közös közleményére (JOIN(2020)0005) és az erre vonatkozó, 2020. november 18-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP) – Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program” című, 2020. november 25-i közös közleményére (JOIN(2020)0017),
- tekintettel az EU gyermekjogi stratégiájáról szóló, 2021. március 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0142),
- tekintettel az „Egyenlőségközpontú Unió: Stratégia a fogyatékkal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030)” című, 2021. március 3-i bizottsági közleményre (COM(2021)0101),
- tekintettel az emberi jogok védelmezőiről szóló, a Tanács által 2004. június 14-én elfogadott uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartásának előmozdításáról szóló, 2009-ben aktualizált uniós iránymutatásokra ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Tanács által 2013. április 12-án aktualizált, halálbüntetésről szóló uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a Tanács által 2013. június 24-én elfogadott, a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdításáról és védelméről szóló uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a Tanács által 2013. június 24-én elfogadott, a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális (LMBTI)-személyek emberi jogai maradéktalan érvényesítésének előmozdításáról és védelméről szóló uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a Tanács által 2014. május 12-én elfogadott, az online és offline véleménynyilvánítás szabadságáról szóló uniós emberi jogi iránymutatásokra,
- tekintettel a megkülönböztetésmentesség elvének a külső tevékenységek keretében való érvényesítéséről szóló, a Tanács által 2019. március 18-án elfogadott uniós emberi jogi iránymutatásokra,
- tekintettel a Tanács által 2019. június 17-én elfogadott, a biztonságos ivóvízről és a megfelelő higiéniai létesítményekről szóló uniós emberi jogi iránymutatásokra,
- tekintettel a Tanács által 2019. szeptember 16-án elfogadott, az EU harmadik országokra irányuló, a kínzással és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmóddal vagy büntetéssel kapcsolatos politikájáról szóló felülvizsgált uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a Tanács által 2021. február 22-én jóváhagyott, a partnerországokkal/harmadik országokkal folytatott emberi jogi párbeszédről szóló felülvizsgált uniós iránymutatásokra,
- tekintettel az Európai Parlament Kutatószolgálatának az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatások végrehajtásáról szóló, 2022. augusztus 24-i európai végrehajtás-értékelési tanulmányára,
- tekintettel „A demokrácia és a fenntartható fejlődés gyökerei: Európa együttműködése a civil társadalommal a külkapcsolatokban” című, 2012. szeptember 12-i bizottsági közleményre (COM(2012)0492),

⁽⁴⁾ HL C 303., 2009.12.15., 12. o.

2023. január 18., szerda

- tekintettel a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2022)0071),
- tekintettel a kényszermunkával előállított termékek uniós piacon belüli tilalmáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2022)0453),
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről szóló 2021. évi jelentésére,
- tekintettel az európai ombudsman 2021. július 7-i, azzal kapcsolatos stratégiai kezdeményezésére, hogy miként biztosítja a Bizottság az emberi jogok tiszteletben tartását a nemzetközi kereskedelmi megállapodások keretében,
- tekintettel a gondolatszabadságért járó Szaharov-díjra, amelyet 2021-ben Alekszej Navalnijnak, az Oroszországban 2021. január óta fogva tartott vezető orosz politikusnak, ügyvédnek és korrupcióellenes aktivistának ítéltek oda,
- tekintettel a világban az őslakos népeket érő jogsértésekről, beleértve a nagyarányú földszerzésről szóló, 2018. július 3-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a vallás vagy meggyőződés szabadságának az Európai Unión kívüli előmozdításával kapcsolatos uniós iránymutatásokról és a kérdésért felelős különmegbízott megbízatásáról szóló, 2019. január 15-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel „A nemek közötti egyenlőség az EU kül- és biztonságpolitikájában” című, 2020. október 23-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a vállalati átvilágításról és a vállalati elszámoltathatóságról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2021. március 10-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel az emberi jogok védelméről és az EU külső migrációs politikájáról szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel az éghajlatváltozás emberi jogokra gyakorolt hatásairól és a környezetvédők e kérdésben betöltött szerepéről szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az EU globális emberi jogi szankciórendszeréről (az uniós Magnyickij-törvényről) szóló, 2021. július 8-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a nemi alapú erőszaknak az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények új területeként való megállapításáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2021. szeptember 16-i állásfoglalásra ⁽¹²⁾,
- tekintettel a Tanácshoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a korrupcióról és az emberi jogokról szóló, 2022. február 17-i ajánlására ⁽¹³⁾,

⁽³⁾ HL C 118., 2020.4.8., 15. o.

⁽⁴⁾ HL C 411., 2020.11.27., 30. o.

⁽⁵⁾ HL C 404., 2021.10.6., 202. o.

⁽⁶⁾ HL C 474., 2021.11.24., 11. o.

⁽⁷⁾ HL C 15., 2022.1.12., 70. o.

⁽⁸⁾ HL C 15., 2022.1.12., 111. o.

⁽⁹⁾ HL C 99., 2022.3.1., 152. o.

⁽¹²⁾ HL C 117., 2022.3.11., 88. o.

⁽¹³⁾ HL C 342., 2022.9.6., 295. o.

2023. január 18., szerda

- tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról – 2021. évi éves jelentés” című, 2022. február 17-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾, valamint a korábbi éves jelentésekről szóló, előző állásfoglalásaira,
 - tekintettel az ukrajnai háború elől menekülő gyermekek és fiatalok uniós védelméről szóló, 2022. április 7-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
 - tekintettel a kisebbségeknek a meggyőződés vagy vallás alapján történő üldöztetéséről szóló, 2022. május 3-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,
 - tekintettel „A gyermekek oktatásának világszerte történő előmozdítására vonatkozó uniós stratégia felé: a Covid19-világjárvány hatásainak enyhítése” című, 2022. május 3-i állásfoglalására ⁽¹⁷⁾,
 - tekintettel az Ukrajna elleni háború nőkre gyakorolt hatásáról szóló, 2022. május 5-i állásfoglalására ⁽¹⁸⁾,
 - tekintettel az ukrajnai háborús bűnök büntetlensége elleni küzdelemről szóló, 2022. május 19-i állásfoglalására ⁽¹⁹⁾,
 - tekintettel a hszincsiangi emberi jogi helyzetről, többek között a hszincsiangi rendőrségi aktákról szóló, 2022. június 9-i állásfoglalására ⁽²⁰⁾,
 - tekintettel a kényszermunkával előállított termékek betiltását célzó új kereskedelmi eszközről szóló, 2022. június 9-i állásfoglalására ⁽²¹⁾,
 - tekintettel az abortuszhoz való jogot fenyegető globális veszélyekről: az abortuszhoz való jognak az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága általi esetleges megsemmisítéséről szóló, 2022. június 9-i állásfoglalására ⁽²²⁾, valamint az Egyesült Államok Legfelsőbb Bíróságának azon döntéséről, amely megsemmisíti az abortuszhoz való jogot az Egyesült Államokban, valamint az abortuszhoz való jog és a nők egészsége EU-beli védelmének szükségességéről szóló, 2022. július 7-i állásfoglalására ⁽²³⁾,
 - tekintettel az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megsértéséről az eljárási szabályzatának 144. cikkével összhangban 2019 óta elfogadott (ügynevezett sürgősségi) állásfoglalásaira, különösen a 2021-ben és 2022-ben elfogadott állásfoglalásokra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0298/2022),
- A. mivel az Unió az EUSZ 2. cikke szerint az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a szolidaritás, a jogállamiság, valamint az emberi jogok tiszteletben tartása értékein alapul; mivel az EUSZ 21. cikkében foglaltak szerint az Unió nemzetközi szintű fellépése azon elvekre épül, amelyek a létrehozását, fejlődését és bővítését is vezérelték, és arra irányul, hogy ezek érvényesülését a világ többi részén is előmozdítsa;
- B. mivel az emberi jogok hatékony védelmének és oltalmazásának, valamint az emberi méltóságnak az EU valamennyi külső politikájának középpontjába kell kerülnie, beleértve a fejlesztést, a kereskedelmet, a biztonságot és a védelmet, a migrációt, a szomszédságpolitikát és a bővítést is;

⁽¹⁴⁾ HL C 342., 2022.9.6., 191. o.⁽¹⁵⁾ HL C 434., 2022.11.15., 50. o.⁽¹⁶⁾ HL C 465., 2022.12.6., 33. o.⁽¹⁷⁾ HL C 465., 2022.12.6., 44. o.⁽¹⁸⁾ HL C 465., 2022.12.6., 155. o.⁽¹⁹⁾ HL C 479., 2022.12.16., 68. o.⁽²⁰⁾ HL C 493., 2022.12.27., 96. o.⁽²¹⁾ HL C 493., 2022.12.27., 132. o.⁽²²⁾ HL C 493., 2022.12.27., 120. o.⁽²³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0302.

2023. január 18., szerda

- C. mivel az EU belső és külső politikái közötti összhang elengedhetetlen része a hiteles és hatékony uniós emberi jogi politikának;
- D. mivel az Unió szilárdan hisz a multilateralizmusban, a szabályokon és a nemzetközi jog és a demokratikus folyamatok tiszteletben tartásán alapuló globális rendben és az ENSZ-tagállamok számára és kölcsönös kapcsolataikra nézve irányadó – többek között az ENSZ Alapokmányában meghatározott – egyetemes értékekben, elvekben és normákban, és teljes mértékben támogatja azokat;
- E. mivel a nemek közötti egyenlőség az EU egyik alapértéke; mivel az egyenlő bánásmódhoz és a megkülönböztetésmentességhez való jog a Szerződésekben és a Chartában is rögzített alapvető jog, amelyet teljes mértékben tiszteletben kell tartani; mivel a Charta 3. cikke értelmében a személyi sérthetatlenséghez való jog kiemelkedő fontosságú; mivel ezért horizontális elvként valamennyi uniós tevékenységbe és szakpolitikába be kell építeni a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését és az interszekcionális megközelítést;
- F. mivel a tekintélyelvűség, az illiberalizmus, populizmus és az emberi jogok megsértésének világszerte tapasztalható erősödése veszélyezteti a szabályokon alapuló globális rendet, valamint az Unió alapját képező értékeket és elveket; mivel a 2021. évi Demokrácia Index szerint jelenleg a világ népességének kevesebb mint fele (45,7 %) él „valamilyen típusú” demokráciában, és több mint 37 %-a él autoriter rezsimben;
- G. mivel a terrorizmus továbbra is az egyik legsúlyosabb fenyegetés a nemzetközi békére és biztonságra nézve, és egyértelműen sérti az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat;
- H. mivel a Covid19-világjárvány alatt az emberi jogok védelme a betegség terjedésének megfékezése ürügyén bevezetett eszközök és politikák eredményeképpen világszerte gyengült, amely eszközök és politikák sok esetben összefüggtek azzal, hogy számos államban csorbultak az állami demokratikus elvek;
- I. mivel a többek között az éghajlatváltozással és az erdőirtással járó környezeti vészhelyzetek az emberi jogok megsértéséhez vezetnek, és nemcsak a közvetlen környezetükben élő embereket, hanem az egész emberiséget érintik; mivel az elmúlt években megnőtt az azok ellen irányuló gyilkosságok, támadások és egyéb erőszakos cselekmények száma, akik az emberi jogok, a környezet, valamint a népek földhöz és természeti erőforrásokhoz való hozzáféréseinek védelmében tevékenykednek; mivel az éghajlatváltozás és a környezetromlás két sürgető és egymással összefüggő kihívás, amelyek a fenntartható fejlődést és az emberi jogok érvényesülését egyaránt veszélyeztetik szerte a világban;
- J. mivel az energiaválság az Európa előtt álló termelési válsággal párosulva a szegénység és a kiszolgáltatottság növekedéséhez vezethet Európában, ami kedvezőtlen hatással járhat az emberi jogokra nézve;
- K. mivel a gondolat-, a lelkiismereti és a vallásszabadsághoz való jog megsértése – beleértve a hithez vagy a hitnélküliséghez, a teista, agnosztikus vagy ateista nézetek vallásához, a vallás megváltoztatásához vagy elhagyásához és a saját hit nyilvános kifejezéséhez való jogot is – világszerte elnyomást, konfliktusokat és háborúkat eredményez;

Általános tendenciák és a demokrácia és az emberi jogok előtt álló globális kihívások

1. megerősíti az emberi jogok egyetemességét és oszthatatlanságát, valamint minden emberi lény eredendő méltóságát; e tekintetben hangsúlyozza, hogy szilárdan elkötelezett amellett, hogy foglalkozzon az emberi jogokat érintő Unión belüli kihívásokkal, és ismételten hangsúlyozza, hogy az EU és tagállamai kötelesek arra törekedni, hogy az Unió alapértékeivel összhangban globális vezető szerepet töltsenek be az emberi jogok, az alapvető szabadságok és a demokrácia előmozdítása és védelme terén;
2. ragaszkodik ahhoz, hogy az emberi jogok, az alapvető szabadságok és valamennyi ember méltóságának védelme az Unió külpolitikájának sarokkövét képezze; ennek érdekében határozottan arra bátorítja az Uniót, hogy továbbra is ambíciózusan törekedjen arra, hogy az emberi jogok védelme összehangolt módon az összes uniós politika központi elemévé váljon, és teremtsen nagyobb összhangot az EU belső és külső politikái között ezen a területen;

2023. január 18., szerda

3. emlékeztet arra, hogy az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési tervet (2020–2024) az emberi jogokkal kapcsolatos uniós prioritások ütemterveként kell használni, és ezért annak valamennyi uniós külpolitika középpontjában kell állnia; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tagállamok felelősséget vállaljanak az uniós cselekvési tervért, és nyilvánosan beszámoljanak az annak keretében tett intézkedéseikről; arra ösztönzi a nemzeti és regionális parlamenteket, a nemzeti emberi jogi intézményeket és a civil társadalmi szervezeteket, hogy az EU külső emberi jogi politikájának megvalósításához való hozzájárulásuk kapcsán működjenek együtt a tagállami szintű hatóságokkal; kéri, hogy a Parlamentet vonják be az uniós emberi jogi iránymutatások Tanács általi jövőbeli felülvizsgálatába és frissítésébe, és biztosítsanak nagyobb átláthatóságot azok végrehajtása során;
4. mély aggodalmát fejezi ki az emberi jogokat és a demokráciát világszerte fenyegető súlyos veszélyek miatt, megjegyezve, hogy a demokráciák száma tovább csökkent, miközben az autoriter rezsimok száma nőtt, és a világ népességének közel 75 %-a szembesült az elmúlt évben az emberi jogok helyzetének romlásával saját országában; aggodalommal mutat rá, hogy a világ egyre több pontján sértik meg az emberi jogokat és a nemzetközi humanitárius jogot, illetve hagyják büntetlenül e jogsértéseket;
5. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy annak ellenére, hogy a globális szolidaritás keretében az éghajlatváltozásból eredő veszélyekre adott válaszokra és a Covid19-világjárvány negatív hatásait követő helyreállításra kellene összpontosítani, egyes tekintélyelvű vezetők – amellet, hogy rosszul kezelték a világjárványt, és nem gazdálkodtak megfelelően a globális erőforrásokkal – fokozták a politikai ellenzék, a másként gondolkodók, az emberijog-védők, a civil társadalmi szervezetek – köztük a közösségvezérelt és a meggyőződésen alapuló, valamint vallási alapon működő szervezetek – és a független média elleni elnyomást, valamint szították és kiterjesztették a meglévő belföldi és nemzetközi konfliktusokat, és új konfliktusokat robbantottak ki, amelyek pusztító hatással vannak az emberi jogokra; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tekintélyelvű vezetők számos esetben visszaéltek a világjárvány hatásaival, hogy igazolják elnyomó politikáik szigorítását;
6. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU és tagállamai – főként többoldalú fórumok keretében – következetesen együtt lépjenek fel az emberi jogokat és a demokráciát érintő globális kihívások kezelése érdekében, valamint belső és külső politikáikban továbbra is egységesek maradjanak; úgy véli, hogy az egyhangúság szabályának fenntartása bizonyos uniós külpolitikai döntések esetében – beleértve az emberi jogok megsértőivel szembeni szankciókat is – akadályozza a változó geopolitikai körülmények miatt szükséges határozott fellépést, ezért ezt újra kellene gondolni;
7. sürgeti az Uniót és a tagállamait, hogy világon mindenhol fokozzák a demokrácia és az emberi jogok támogatására irányuló erőfeszítéseiket; e tekintetben kéri az Uniót és a tagállamait, hogy mind egyénileg, mind pedig a hasonló felfogású nemzetközi partnerekkel együttműködve akadályozzák meg a demokratikus intézmények és az egyetemes emberi jogok gyengítésére, valamint a civil társadalom mozgásterének és szerepének csökkentésére irányuló elfogadhatatlan kísérleteket; megerősíti, hogy a multilateralizmus értékes eszközként segíti e cél elérését; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a demokráciával és az emberi jogokkal kapcsolatos kérdéseket minden partnerrel, különösen a stratégiai partnereknek tekintett országokkal fenntartott uniós diplomáciai kapcsolatok középpontjába helyezzük; hangsúlyozza továbbá annak fontosságát is, hogy az emberi jogi kérdéseket az EU parlamenti tevékenységének középpontjába helyezzék, többek között az Emberi Jogi Albizottság önálló bizottsággá alakításával; tudomásul veszi az Európai Diplomáciai Akadémia létrehozására irányuló kísérleti projekt 2022. augusztus 26-i elindítását;
8. megismétli, hogy az emberi jogokkal kapcsolatos uniós külpolitika ambiciózus elkötelezettsége és retorikája szükségessé teszi, hogy az EU példát mutasson annak érdekében, hogy a demokrácia globális gyengülése elleni tiltakozása során ne kerüljön veszélybe a hitelessége; kéri az uniós intézményeket és szerveket, köztük az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy biztosítsák az EU és a tagállamok emberi jogi kötelezettségeinek következetes végrehajtását az EU közös kül- és biztonságpolitikájában; e tekintetben arra ösztönzi őket, hogy mind bizalmasan, mind a nyilvánosság előtt, mind kétoldalúan, mind pedig többoldalú fórumokon minden diplomáciai eszközt megragadva vessenek fel emberi jogi kérdéseket a partnerországokkal; ismét kéri az Uniót, hogy fordítson kiemelt figyelmet a saját politikáihoz, projektjeihez és többek között az Európai Beruházási Bankon és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankon keresztül harmadik országokban nyújtott finanszírozásához kapcsolódó jogsértések értékelésére és megakadályozására, valamint hozzon létre egy panasztételi mechanizmust azon személyek vagy csoportok számára, akiknek jogait az Unió ezekben az országokban folytatott tevékenységei megsérthették;

Az Ukrajna elleni agressziós háború

9. a lehető leghatározottabban elítéli az Ukrajnával szemben jogellenesen, provokáció nélkül indított, indokolatlan orosz agressziós háborút, valamint Belarusz részvételét, amely lehetővé tette Oroszország számára, hogy területéről halálos támadásokat indítson Ukrajna ellen; e tekintetben mélységes fájdalmát fejezi ki az emberi szenvedés miatt, és elítéli az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog orosz fegyveres erők és helyettesítő erők általi súlyos megsértését Ukrajnában;

2023. január 18., szerda

10. üdvözlí az EU, a tagállamai és a civil társadalom által a háborúra válaszul tett közös erőfeszítéseket; üdvözlí továbbá a számos ország által Ukrajna íránt tanúsított szolidaritást, amelyet az ENSZ-közgyűlés ukrainai illegális háborúval kapcsolatos ülései és szavazásai során tanúsított álláspontjuk is alátámaszt; megismétli, hogy fokozni kell az EU diplomáciai erőfeszítéseit azokkal az államokkal szemben, amelyek tartózkodtak az ENSZ Közgyűlése által 2022. március 2-án elfogadott, Ukrajna elleni agresszióról szóló határozat és az ezzel kapcsolatos későbbi határozatok elfogadásakor, vagy e határozatok ellen szavaztak, annak érdekében, hogy megértessük ezen államokkal az orosz agresszió súlyosságát, valamint azt, hogy a nemzetközi közösségnek egyhangú választ kell adnia a nemzetközi jog e kirívó megsértésére; kéri az Uniót és tagállamait, hogy adják meg az ukrán népnek a saját szabadsága, a demokrácia, az emberi jogok és a nemzetközi jog védelméhez szükséges támogatást; üdvözlí a háborúval összefüggésben bevezetett példátlan szankciókat, és azok összehangolt végrehajtását szorgalmazza; kéri továbbá az Uniót és a tagállamait, hogy támogassák az erőfeszítéseket, és erősítsék meg a független orosz civil társadalmi szervezeteket annak érdekében, hogy segítsenek megteremteni a jövőbeli oroszországi demokrácia alapjait;

11. határozottan elítéli az orosz fegyveres erők és helyettesítő erők által az Ukrajna elleni orosz agressziós háború során elkövetett atrocitásokat, háborús bűncselekményeket és a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértését, beleértve a szexuális erőszakot, a nemi alapú erőszakot, valamint a civilek és a hadifoglyok megkínzását és meggyilkolását, és mélyszéges aggodalmát fejezi ki ezek miatt; sürgeti, hogy hozzanak meg minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy mielőbb azonosítsák és vonják felelősségre azokat, akik Ukrajnában háborús bűncselekményeket követtek el, és megsértették az emberi jogokat, valamint nyújtsanak hatékony jogorvoslatot az ukrán civilek által elszenvedett károk vonatkozásában; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy e téren továbbra is teljes mértékben támogassák az érintett érdekelt feleket, intézkedéseket és mechanizmusokat, beleértve az ukrán ügyészeket, nyomozókat és igazságszolgáltatást, a Nemzetközi Büntetőbíróságot, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának vizsgálóbizottságát, valamint az egyetemes joghatóság elve szerint folytatott nemzeti nyomozásokat; e tekintetben üdvözlí, hogy az EU támogatást nyújtott a Nemzetközi Büntetőbíróság vizsgálati kapacitásaihoz, hogy segítse az Ukrajnában elkövetett háborús bűncselekményekkel kapcsolatos vizsgálatok kiterjesztését; hangsúlyozza a háborús és emberiség elleni bűncselekményekre vonatkozó bizonyítékok gyors összegyűjtésének és megőrzésének fontosságát, és üdvözlí a civil társadalom erre irányuló erőfeszítéseit; kéri a Bizottságot, hogy adjon meg minden szükséges segítséget ebben a folyamatban, beleértve a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) programból nyújtott finanszírozást is, és sürgeti a tagállamokat, hogy maguk is vegyenek részt ebben a folyamatban, ha olyan helyzetben vannak, hogy ezt meg tudják tenni; üdvözlí az EU ukrainai tanácsadó missziójának módosított megbízatását, valamint a Bizottság javaslatát, hogy az Eurojust megbízatását terjesszék ki a bűntetlenség elleni küzdelem minden helyzetben való támogatására is; kéri, hogy hozzanak megalapozott döntést arról, hogy melyek a legmegfelelőbb megoldások azon személyek és szervezetek felelősségre vonásához, akik felelősek az Ukrajnával szembeni orosz agressziós háború lehetővé tételéért és az Ukrajna területén elkövetett háborús bűncselekményekért, amely megoldások között szerepelnie kell az agresszió büntetével kapcsolatos büntetőeljárás elindítását egy kifejezetten erre a célra létrehozott nemzetközi bíróságon vagy a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatósága alatt;

12. kéri az Uniót és tagállamait, hogy továbbra is minden rendelkezésükre álló eszközzel támogassák az Ukrajna felszabadításáért a megszállók ellen vívott harcot, és nyújtsanak segítséget az onnan menekülőknél, akik támogatásért folyamodnak az unió tagállamokhoz; megállapítja, hogy az Ukrajna elleni orosz agressziós háború kezdete óta 8,8 millió ukrán lépett az EU területére, és közülük 4 millió személyt regisztráltak Európában ideiglenes védelmi rendszerek vagy hasonló nemzeti védelmi rendszerek keretében; üdvözlí az unió polgárok által az ukrán nép felé tanúsított szolidaritás és segítségnyújtás minden megnyilvánulását, beleértve a humanitárius segítségnyújtásban való részvételüket, és üdvözlí az átmeneti védelemről szóló irányelv⁽²⁴⁾ annak érdekében történő alkalmazását, hogy azonnali védelmet és jogokat biztosítsanak az Unióba érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerülő ukránok számára; hangsúlyozza, hogy fontos növelni a fogadó országok számára nyújtott finanszírozást, beleértve azt is, hogy nagyobb hangsúlyt kell helyezni az oktatáshoz, a gazdasági lehetőségekhez, a lakhatáshoz és egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésre és a befogadó társadalmakba való beilleszkedésre; hangsúlyozza, hogy támogatni kell többek között a szexuális, nemi alapú és reprodukív erőszak áldozatait;

13. elítéli az ukrán gyermekek – többek között egészségügyi intézményekből történő – erőszakos áttelepítését és deportálását az Orosz Föderációba és az orosz megszállás alatt álló területekre, valamint orosz családok általi kényszer-örökbefogadását; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy nyújtsanak támogatást e gyermekek felkutatásához és a családjukhoz vagy törvényes gyámjukhoz való visszatérésükhöz;

⁽²⁴⁾ A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

2023. január 18., szerda

14. hangsúlyozza, hogy az Ukrajnával szemben jogellenesen, provokáció nélkül indított, indokolatlan agressziós háború óriási hatással volt a globális élelmiszezbiztonságra, mivel Ukrajna a világ ötödik legnagyobb gabonaexportőre;

15. mély aggodalmának ad hangot az ukrain nukleáris létesítmények biztonságával kapcsolatban, amelyeket folyamatosan a katonai bombázás veszélye fenyeget; kéri az Uniót, a tagállamait és a nemzetközi közösséget, hogy hozzanak létre biztonsági övezeteket e nukleáris létesítmények körül;

Az uniós politika, eszközök és diplomácia megerősítése az emberi jogok és a demokrácia védelme és előmozdítása érdekében a világban

Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) és az „emberi jogok és demokrácia” tematikus program

16. kéri az EU-t, hogy emberi jogi külpolitikájának megerősítése érdekében gondolkodjon el azon, hogyan lehetne az emberi jogokon alapuló megközelítést valamennyi uniós eszközben és stratégiában előmozdítani és a legjobban alkalmazni, valamint hogyan lehetne alkalmazkodni a kialakulóban lévő geopolitikai helyzethez, illetve formálni azt; hangsúlyozza, hogy a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) – beleértve annak „emberi jogok és demokrácia” tematikus programját is – az EU egyik legfontosabb eszköze, amely arra szolgál, hogy szerte a világban javítsa az emberi jogi helyzetet, valamint segítsen a reziliens, befogadó és demokratikus társadalmak előmozdításában a tekintélyelvű rendszerek befolyásának ellensúlyozása mellett; hangsúlyozza, hogy a helyi civil társadalmi szereplők szerepvállalása létfontosságú ahhoz, hogy megvédjék az emberi jogokat és a demokráciát hazájukban, és ismételten kéri, hogy teljes mértékben vonják be őket az EU valamennyi idevágó külső tevékenységébe; e tekintetben üdvözlí a civil társadalmi szervezetek és az aktivisták számára a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) „emberi jogok és demokrácia” tematikus programja és a Demokráciáért Európai Alapítvány keretében világszerte nyújtott felbecsülhetetlen értékű segítséget; hangsúlyozza, hogy a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a nemzetközi és helyi stratégiai partnereivel előmozdítsa az emberi jogokat és a demokráciát, többek között az uniós választási megfigyelő missziókon keresztül; hangsúlyozza a Parlamentnek az eszköz programozási folyamatában betöltött szerepét, és arra kéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy javítsák a releváns információk időben történő megosztását annak érdekében, hogy a Parlament a Szerződésben foglaltaknak megfelelően tudja ellátni feladatát, különösen a Bizottsággal folytatott magas szintű geopolitikai párbeszéd során; kéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy folytasson párbeszédet a Parlamenttel az e tekintetben történő javulás biztosítása érdekében;

17. hangsúlyozza a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) keretében megvalósuló projektek és kezdeményezések hosszú távú tervezésének és további támogatásának fontosságát, különösen a konfliktusok, háborúk és természeti katasztrófák sújtotta régiók esetében; kéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy a demokrácia támogatását horizontális prioritásként építsék be a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) valamennyi tematikus és földrajzi programjába;

18. ismételten kéri, hogy a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) finanszírozási megállapodásaiban az emberi jogokkal kapcsolatos rendelkezések tekintetében biztosítsanak nagyobb átláthatóságot, és tisztázzák az ilyen megállapodások az emberi jogok, a demokratikus elvek vagy a jogállamiság megsértése, valamint súlyos korrupció esetén történő felfüggesztésének mechanizmusát és kritériumait; kéri a Bizottságot, hogy tartózkodjon attól, hogy operatív együttműködési megoldásként harmadik országok kormányainak nyújtott költségvetési támogatást alkalmazzon olyan országok esetében, ahol az emberi jogok széles körű megsértésének és az emberi jogok védelmezőinek elnyomásának tanúi;

Az EU emberi jogi különleges képviselője

19. teljes mértékben támogatja az EU emberi jogi különleges képviselőjének (EUKK) munkáját, amelyet az emberi jogok védelme és előmozdítása terén végez világszerte a harmadik országok bevonása és a hasonló felfogású partnerekkel folytatott együttműködés keretében, továbbá támogatja az uniós emberi jogi politikák hatékonyságának javításában játszott fontos szerepét, amelyet a koherencia növelésére irányuló erőfeszítésein keresztül tölt be; hangsúlyozza, hogy e következetesség további javítása érdekében szoros együttműködésre van szükség az EU emberi jogi különleges képviselője és az egyes országokkal és régiókkal foglalkozó más különleges képviselők között, és szorgalmazza, hogy az emberi jogi különleges képviselő szerepe kapjon nagyobb láthatóságot; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU emberi jogi különleges képviselője továbbra is együttműködjön a nemzetközi szervezetekkel, köztük az ENSZ-szel és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által kinevezett különleges előadókkal, valamint más országok emberi jogokért felelős képviselőivel vagy küldötteivel; kéri, hogy az EU különleges képviselője még inkább emeljen szót a nyilvánosság előtt az egyes emberijog-védőkkel kapcsolatban, és szorosan működjön együtt az uniós és nemzeti civil társadalmi szervezetekkel és emberijog-védőkkel; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU országok és régiók helyzetében illetékes különleges képviselői működjenek együtt az emberi jogok védelmével és az egyedi esetekkel foglalkozó nemzeti hatóságokkal; arra bátorítja a EU emberi jogi különleges képviselőjét, hogy tegyen diplomáciai erőfeszítéseket a nemzetközi humanitárius jog és a nemzetközi igazságszolgáltatás számára biztosított uniós támogatás fokozása érdekében;

2023. január 18., szerda

20. ismételten hangsúlyozza, hogy az EU emberi jogi különleges képviselőjének kinevezése előtt meghallgatást kellene tartani az Európai Parlamentben; javasolja, hogy hozzanak létre egy olyan keretet, amelyben az EU emberi jogi különleges képviselője elszámoltatható az Európai Parlament előtt a saját munkaprogramjában megbízatásának kezdetén meghatározott célok elérése tekintetében, és rendszeresen jelentést kell tennie az e célok terén elért eredményekről; hangsúlyozza, hogy bár a Parlament együttműködést tart fenn az EKSZ-szel, amelyet a 2010/427/EU tanácsi határozat⁽²⁵⁾ és a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének 2010-es politikai elszámoltathatósági nyilatkozata megerősített, az emberi jogi kérdésekben tovább kell erősíteni a Parlament és az EKSZ – beleértve annak küldöttségeit is – közötti intézményközi kapcsolatok keretét; hangsúlyozza, hogy az EKSZ-nek be kell vonnia a Parlamentet az EU emberi jogi eszközeinek – például az EU emberi jogi iránymutatásainak és többek között a kellő gondosságra és a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó uniós mechanizmusoknak – a harmadik országokban történő végrehajtására vonatkozó iránymutatások kidolgozásába;

21. kiemeli, hogy fontos foglalkozni az uniós intézmények közötti koordináció során az EU külkapcsolatainak emberi jogokkal kapcsolatos irányítása tekintetében felmerülő kihívásokkal; üdvözlí az uniós küldöttségek, az EKSZ székhelye és a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága közötti fokozott koordinációt az emberijog-védőket érintő sürgető egyedi ügyekkel kapcsolatban;

A vallás és a meggyőződés szabadságának az Európai Unión kívüli előmozdításáért felelős uniós különmegbízott

22. sajnálattal jegyzi meg, hogy a vallás és a meggyőződés szabadságának az EU-n kívüli előmozdításáért felelős uniós különmegbízott tisztsége több mint egy éve betöltetlen; ismételten kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy haladéktalanul végezzenek átlátható és átfogó értékelést a különmegbízott megbízatásának hatékonyságáról és hozzáadott értékéről, többek között a különmegbízott intézményi helyzete tekintetében is, annak érdekében, hogy a különmegbízott számára kellő emberi és pénzügyi erőforrásokat biztosítsanak, és megfelelően támogassák intézményi megbízatását, kapacitását és feladatait; üdvözlí, hogy Frans van Daele urat 2022. december 7-én a vallás és a meggyőződés szabadságának az Európai Unión kívüli előmozdításáért felelős uniós különmegbízottá nevezték ki; emlékeztet arra, hogy a különmegbízott feladatai a gondolat- és lelkiismereti szabadság, valamint a vallás vagy a meggyőződés szabadsága, valamint a hitnélküliséghez, a hitmegtagadáshoz és az ateista nézetek vallásához való jog előmozdítására és védelmére összpontosulnak; hangsúlyozza, hogy a különmegbízottnak különös figyelmet kell fordítania az erőszakos térítésre, az istenkáromlásra vonatkozó törvényekkel való visszaélésre és a veszélyben lévő nem hívők helyzetére is;

23. javasolja, hogy a különmegbízott szorosan és kiegészítő módon működjön együtt az EU emberi jogi különleges képviselőjével és a Tanács emberi jogokkal foglalkozó munkacsoportjával; kéri továbbá a különmegbízottat, hogy rendszeresen konzultáljon a Parlamenttel, és az intézkedések összehangolása érdekében működjön együtt a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdításáért felelős tagállami biztosokkal, küldöttekkel és nagykövetekkel;

Uniós emberi jogi párbeszéd és egyéb kétoldalú kapcsolatok harmadik országokkal

24. hangsúlyozza, hogy a harmadik országokkal folytatott emberi jogi párbeszéd lehetőséget kínál arra, hogy az emberi jogi kihívásokra összpontosítsunk, és szorgalmazza, hogy ezeket eredményorientált módon folytassák le, rendszeresen vizsgálják felül és teljes mértékben használják ki a bennük rejlő lehetőségeket; ismételten kéri, hogy az emberi jogi párbeszédet kezdettől fogva olyan egyértelmű referenciamutatókra alapozzák, amelyek lehetővé teszik a párbeszéd hatékonyságának nyomon követését; kéri az EKSZ-t, hogy rendszeresen végezze el a párbeszéd eredményeinek értékelését, valamint rendszeresen tájékoztasson azokról, és ennek megfelelően kövesse nyomon a párbeszédet; hangsúlyozza, hogy a hatékonyság érdekében a párbeszédet nem szabad önálló eszközként használni, hanem be kell illeszteni az érintett harmadik országokkal folytatott átfogó uniós tevékenységsorozatba, ideértve az uniós kereskedelem-politikához kapcsolódó tevékenységeket is, ami racionalizálná az emberi jogi dimenziót, és megerősítené a párbeszéd során közvetített üzeneteket; felhívja a figyelmet annak fontosságára, hogy az emberi jogi párbeszéd során vessenek fel egyedi ügyeket, különösen azokat, amelyeket a Parlament is kiemelt az állásfoglalásaiban, valamint a veszélyben lévő Szaharav-díjasok és utolsó forduló jelölt ügyét, és biztosítsák ezen ügyek megfelelő nyomon követését, valamint beszámoljanak a Parlamentnek a megtett lépésekről;

25. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az emberi jogi párbeszéd teljes folyamata során rendszeresen valódi, hozzáférhető és inkluzív konzultációt folytassanak valamennyi civil társadalmi szervezettel és érdekelt féllel;

⁽²⁵⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

2023. január 18., szerda

26. üdvözlí, hogy a kedvezőbb együttműködési feltételekből eredően újakezdtek a harmadik országokkal folytatott emberi jogi párbeszédet; úgy véli, hogy amennyiben az emberi jogi párbeszéd sorozatát követően nem történik kézzelfogható előrelépés, mint ahogyan az számos esetben történt, az Uniónak módosítania kellene céljait, többek között a kétoldalú kapcsolatok kiszélesítése tekintetében is;

Az Unió küldöttségei

27. rendkívül fontosnak tartja, hogy minden lehetséges intézkedést megtegyenek annak érdekében, hogy az EU küldöttségein belül felhívják a figyelmet az EU emberi jogi iránymutatásaira, és sürgeti az összes küldöttséget, hogy biztosítsák ezen iránymutatások megfelelő végrehajtását; e tekintetben ismételtlen kéri az uniós küldöttségeket és azok harmadik országokban működő emberi jogi „kapcsolattartó pontjait”, hogy az emberijog-védőknek – köztük a Szaharov-díjasoknak és az utolsó forduló jelölteknek – nyújtott rendszeres támogatással, valamint az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megsértéséről szóló parlamenti állásfoglalásokban felvetett témák és egyedi esetek körültekintő kezelésével végezzenek összetettebb munkát; kéri az uniós küldöttségek tisztviselőit, hogy az emberijog-védők, a demokratikus ellenzék és a civil társadalmi aktivisták elnyomásával és üldöztetésével kapcsolatos ügyeket vessék fel az állami hatóságok előtt, és ha az érintett személyeket fogva tartják, kövessék nyomon a helyzetüket, látogassák meg őket a börtönben, vegyenek részt a bírósági eljárásokban, és ügyüket vessék fel az EU által az érintett országokkal folytatott emberi jogi párbeszéd során;

28. felhívja a figyelmet azokra az esetekre, amikor az uniós tagállamok külképviseletei és az uniós küldöttségek eltérő megközelítést alkalmaztak az emberi jogok harmadik országokban történő védelmével és előmozdításával kapcsolatban, noha az uniós tagállamok közösen elkötelezték magukat e kérdésben; hangsúlyozza, hogy az uniós tagállamok nagykövetségeinek – az uniós küldöttségekhez hasonlóan – egyre nagyobb szerepet kell játszaniuk az emberi jogok előmozdításában és védelmében, valamint a harmadik országok civil társadalmának támogatásában; kéri az uniós küldöttségeket, hogy hozzanak létre a tagállami nagykövetségek és az uniós küldöttségek érintett szolgálatait tömörítő emberi jogi munkacsoportokat, és szorosan működjenek együtt az érintett harmadik országban működő nemzetközi és regionális civil társadalmi szervezet képviselőivel;

Az EU globális emberi jogi szankciórendszere (uniós Magnyickij-törvény)

29. üdvözlí, hogy az EU globális emberi jogi szankciórendszerét egyre inkább olyan alapvető eszközként használják, amely a Tanács által alkalmazott célzott szankciók révén megerősíti az EU globális emberi jogi szereplőként betöltött szerepét; kéri a már elfogadott korlátozó intézkedések hatékony, teljes körű és koordinált végrehajtását, valamint szükség esetén további intézkedések elfogadását; kéri, hogy az EU dinamikusabban vegye igénybe ezt az eszközt, amely emberi jogi külpolitikájának szerves részét képezi; minden tagállamban a korlátozó intézkedések szigorú, következetes és egységes alkalmazását és nyomon követését szorgalmazza, ami az Unió külső tevékenységei hitelességének és hatékonyságának a feltétele; kéri az Uniót, hogy a hasonlóan gondolkodó partnerekkel együttműködve ösztönözzön több országot szankciórendszerek elfogadására és a célzott korlátozó intézkedések elfogadásának közös koordinálására annak érdekében, hogy globális szinten maximalizálni lehessen azok hatékonyságát; üdvözlí a Bizottság elnökének az Unió helyzetéről szóló, 2022. évi beszédében tett kötelezettségvállalását, miszerint az emberi jogi visszaéléseket elkövetők gazdasági és pénzügyi segítőivel szembeni hatékony, célzott fellépés érdekében intézkedéseket terjeszt elő a korrupció elleni küzdelem uniós jogi keretének naprakésszé tételére és a korrupciónak az EU globális emberi jogi szankciórendszerébe való felvételére, ami összhangban van a Parlament álláspontjával; ismételtlen kéri, hogy a Tanács határozatait és az EU globális emberi jogi szankciórendszere szerinti szankciók végrehajtása tekintetében vezessék be a minősített többségi szavazást; megismétli a Bizottsághoz és a Tanácshoz intézett felhívását, hogy törekedjenek a Parlament által a jövőbeni célzott szankciókra vonatkozóan az állásfoglalásaiban és más helyeken megfogalmazott ajánlások beépítésére;

30. üdvözlí az EU globális emberi jogi szankciórendszere alapján 2021-ben végrehajtott jegyzékbe vételeket; kéri a Tanácsot, a tagállamokat és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy dolgozzanak ki arra irányuló stratégiát, hogy – különösen a EU globális emberi jogi szankciórendszerének jobb kihasználása révén – javítsák az EU globális emberi jogi szankciórendszere és a földrajzi szankciórendszerek közötti kölcsönhatást az olyan jogsértések kezelése érdekében, amelyek nem köthetők közvetlenül egy államhoz, például a kormányok ellenőrzésén kívül eső területeken emberi jogi jogsértéseket elkövető zsoldosok esetében, valamint az emberkereskedelemhez hasonló, határokon átnyúló esetekben;

31. nagyon aggasztónak tartja és elítéli egyes államok politikáit, melyek szándékosan arra irányulnak, hogy külföldieket, többek között európai uniós polgárokat propaganda céljából hamis vádak alapján letartóztatassanak, önkényesen fogva tartassanak és büntetőeljárás alá vonjanak, valamint foglyokat nemzetközi tárgyalások és alku eszközök, illetve politikai nyomásgyakorlásra használjanak; hangsúlyozza, hogy a túszedés elleni nemzetközi egyezmény értelmében az ilyen politika alkalmazása túszedésnek minősül; kéri a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy a hasonló esetek megelőzése érdekében tegyenek intézkedéseket, valamint figyelmeztessék az uniós polgárokat, köztük a kettős állampolgárságú személyeket arra a veszélyre, hogy bizonyos országokba tett látogatások alkalmával letartóztatathatják őket; kéri a Tanácsot, hogy az uniós polgárok önkényes letartóztatásáért vagy „államtúsokként” való fogva tartásáért felelős személyekre vagy szervezetekre vonatkozóan fontolja meg az EU globális emberi jogi szankciórendszerében előírt korlátozó intézkedések alkalmazását;

2023. január 18., szerda

Korrupció és emberi jogok

32. hangsúlyozza, hogy a korrupció súlyosan gyengíti a demokratikus kormányzást, világszerte akadályozza az emberi jogok érvényesülését, elősegíti és állandósítja az emberi jogok és a jogállamiság megsértését, és aránytalanul érinti a társadalom legkiszolgáltatottabb és leginkább marginalizált egyéneit és csoportjait; kéri, hogy a korrupció elleni küzdelem legyen az emberi jogok és a demokrácia előmozdítására irányuló valamennyi uniós erőfeszítés és politika része, mégpedig egy célzott globális korrupcióellenes stratégia kidolgozásával, amely kiterjed az uniós külső finanszírozási eszközök keretében megvalósuló programokra is, valamint a Parlament ellenőrző szerepének megerősítésével; hangsúlyozza annak kiemelkedő fontosságát, hogy az Unió és tagállamai példát mutassanak azáltal, hogy küzdenek az uniós szereplőkhöz kapcsolódó korrupció ellen, külső finanszírozásukra a legszigorúbb átláthatósági normákat alkalmazzák, és fokozzák a korrupció elleni küzdelemben részt vevő civil társadalmi szervezeteknek, aktivistáknak és oknyomozó újságíróknak nyújtott támogatásukat;

33. kéri az Uniót, hogy tegyen javaslatot egy olyan korrupcióellenes normarendszer létrehozására, amely világszerte egységesen alkalmazható, mozdítsa elő hatékony korrupcióellenes szervek létrehozását és szilárd szabályozási keretek elfogadását, valamint lépjen fel a banktitkot fenntartó joghatóságokkal és adóparadicsomokkal szemben; ösztönzi az Uniót, a tagállamai, a harmadik országok és a nemzetközi szervezetek közötti együttműködés előmozdítását különösen az igazságszolgáltatás, a bűnüldözés és a hírszerzés területén, annak érdekében, hogy megosszák egymással a korrupció elleni küzdelem és a korrupció megelőzése terén alkalmazott legjobb gyakorlatokat és hatékony eszközöket; kéri, hogy tegyenek erőfeszítéseket egy, az ENSZ felügyelete alatt álló nemzetközi korrupcióellenes bíróság létrehozása érdekében;

A nemzetközi megállapodásokban foglalt emberi jogi záradékok

34. megismétli felhívását, hogy az EU és harmadik országok közötti megállapodásokba szilárd emberi jogi záradékokat kell beépíteni, amelyeket egyértelmű referenciaértékek és jogsértések esetén követendő eljárások támogatnak; kéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy aktívan gondolkodjon azon, hogyan biztosítható a meglévő nemzetközi megállapodásokban foglalt emberi jogi záradékok nyomon követése és hatékony érvényesítése; hangsúlyozza, hogy az Uniónak gyorsan és határozottan kell reagálnia az emberi jogi záradékok harmadik országok általi tartós megsértésére, akár a vonatkozó megállapodások felfüggesztésével is, ha más lehetőségek eredménytelennek bizonyulnak; kiemeli, hogy az EU általános preferenciarendszerének (GSP) felülvizsgálata, az általános preferenciarendszerről szóló új rendelet kidolgozása irányuló, folyamatban lévő jogalkotási folyamat, valamint az emberi jogokkal – többek között a munkavállalói jogokkal – kapcsolatos nemzetközi egyezmények GSP-kedvezményezett országok általi végrehajtásának felülvizsgálata lehetőséget kínál az emberi jogok tiszteletben tartása iránti elkötelezettség megerősítésére az érintett harmadik országokon belül;

35. kéri a Bizottságot, hogy a harmadik országokkal kötendő szabadkereskedelmi megállapodásokról folytatott tárgyalások során követelje meg a harmadik országoktól, hogy ratifikálják az emberi jogokkal, a munkavállalói jogokkal és a környezettel kapcsolatos főbb nemzetközi egyezményeket, köztük a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát és a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát; hangsúlyozza, hogy ezen egyezmények harmadik országok általi ratifikálásának ideális esetben a szabadkereskedelmi megállapodásokról folytatott tárgyalások lezárása előtt meg kell történnie, hogy az ezen egyezmények betartása a szabadkereskedelmi megállapodások lényeges szempontjává váljon, valamint megállapodás szülessen az erre vonatkozó záradékokról; kéri továbbá, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások lényegi záradékai ismerjék el, hogy a részes államoknak tiszteletben kell tartaniuk és védeniük kell az emberi jogokat az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, a szokásjog és azon nemzetközi egyezmények alapján, amelyeknek részes felei;

36. hangsúlyozza az előzetes és utólagos fenntarthatósági hatásvizsgálatok minőségének fontosságát, és annak jelentős javítását szorgalmazza; hangsúlyozza, hogy a fenntarthatósági hatásvizsgálatok célkitűzésének annak biztosítására kell irányulnia, hogy a tárgyalás tárgyát képező megállapodás – annak részletesen megfogalmazott záradékaiban – elegendő eszközt biztosítson az emberi jogokra gyakorolt negatív hatások elkerüléséhez; javasolja, hogy a civil társadalmi szervezetek vegyenek részt a fenntarthatósági hatásvizsgálatok irányításában, hogy az értékeléseket emberi jogi és munkavállalói jogi szakértők végezzék, valamint vegyék figyelembe a civil társadalmi szervezetek észrevételeit;

Demokráciatámogató intézkedések

37. kiemeli, hogy 2022-ben lesz a 10. évfordulója a Parlament azon döntésének, hogy politikai vezető szerepet vállalva elkötelezi magát a demokráciatámogató tevékenységeinek jelentős előmozdítása mellett, amelyeket 2014 óta a demokráciatámogatás átfogó megközelítésén keresztül hajt végre; üdvözlí különösen a partnerparlamentek kapacitásépítéséhez, a közvetítéshez, valamint a párbeszéd és a kompromisszum kultúrájának előmozdításához nyújtott támogatását, többek között a fiatal politikai vezetők körében, továbbá üdvözlí a női parlamenti képviselők, az emberijog-védők, a civil társadalmi szervezetek képviselői és a szabad média társadalmi szerepvállalásának megerősítését; kéri a Bizottságot, hogy a megkülönböztetésmentesség elvének tiszteletben tartása mellett folytassa és fokozza tevékenységét e területeken, és erősítse meg az uniós szervek és ügynökségek, valamint a többi támogatáson alapuló szervezet finanszírozását és

2023. január 18., szerda

támogatását; hangsúlyozza, hogy a jelenlegi környezetben, amikor fokozódnak a globális feszültségek és egyre több országban tapasztalható elnyomás, rendkívül fontos a civil társadalmi szervezetek, az emberi jog-védők és a kritikus és eltérő véleményt megfogalmazó emberek közvetlen támogatása;

38. hangsúlyozza az uniós választási megfigyelő missziók fontosságát, és a Parlament ezek módszertanának fejlesztésében és javításában való közreműködését; ezzel kapcsolatban felkéri a Bizottságot, hogy fontolja meg a választási megfigyelés módszertanának aktualizálását, hogy az tükrözze az elmúlt két évtized fejleményeit; sürgeti a harmadik országokat, hogy hajtsák végre az uniós választási megfigyelő missziók által tett ajánlásokat, amelyek célja, hogy javítsák a jövőbeli választási eljárások szervezését és hátterét, és ily módon hozzájáruljanak azok átláthatóságához és jogszerűségéhez, megerősítve a demokratikus normákat az érintett államokban; hangsúlyozza a helyi választási megfigyelőknek nyújtott uniós támogatás fokozásának fontosságát, különösen a védelem tekintetében; ismételtlen kéri az Uniót, hogy szorosan működjön együtt a hazai és nemzetközi szervezetekkel, például az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalával, az Európa Tanáccsal és a nemzetközi választási megfigyelés alapelveiről szóló nyilatkozatot jóváhagyó más szervezetekkel;

Multilateralizmus és az EU multilaterális szinten végzett munkája

39. megerősíti, hogy szerte a világban az emberi jogok hatékony védelme erős nemzetközi együttműködést követel meg multilaterális szinten; hangsúlyozza, hogy az ENSZ és annak szervei különösen fontos szerepet játszanak, mivel ők jelentik azt a fő fórumot, amelynek képesnek kell lennie arra, hogy hatékonyan előmozdítsa a béke és biztonság, a fenntartható fejlődés, valamint az emberi jogok és a nemzetközi jog tiszteletben tartása érdekében tett erőfeszítéseket; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy továbbra is támogassák az ENSZ munkáját mind politikai, mind pénzügyi szempontból, ideértve az ENSZ valamennyi emberi jogi szervét, különösen az ENSZ-egyezmény alapján létrehozott szerveket és különleges eljárásokat; e célból arra kéri az ENSZ főtitkárát, hogy biztosítson megfelelő forrásokat az ENSZ költségvetéséből, és sürgeti az tagállamokat, hogy növeljék önkéntes hozzájárulásait; hangsúlyozza, hogy az Uniónak és tagállamainak arra kell törekedniük, hogy az ENSZ-ben és a többi multilaterális fórumon egyaránt egységes álláspontot képviseljenek, és ily módon előmozdítsák a legmagasabb szintű emberi jogi normákat; emlékeztet az ENSZ valamennyi tagállamának az Egyesült Nemzetek Alapokmányában és az ENSZ-közgyűlés 60/251. sz. határozatában foglalt kötelezettségeire, hogy elő kell mozdítaniuk és védelmeznük kell az emberi jogokat és alapvető szabadságokat; elítéli, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának két állandó tagja az emberi jogok súlyos megsértéséért, azaz háborús bűncselekményekért, sőt népirtásért felelős; kéri az ENSZ tagállamait, hogy tartózkodjanak az emberi jogok védelmét gyengítő visszalépésektől; hangsúlyozza az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának felelősségét az emberi jogok világszerte tapasztalható súlyos megsértésének kezelésében; sajnálja, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának számos tagja nyilvánvalóan semmibe vette emberi jogi kötelezettségeit, bizonyítottan súlyosan megsértette az emberi jogokat, és nem működött együtt az ENSZ emberi jogi mechanizmusaival; e tekintetben az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának tagjaira vonatkozó kritériumok alapvető reformját szorgalmazza; kéri az EKSZ-t, hogy legyen kezdeményező és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának tagságával kapcsolatban álljon egy olyan összehangolt uniós és tagállami álláspont kialakítására irányuló erőfeszítés élére, amely elősegítené a választási folyamat nagyobb átláthatóságát, különösen azáltal, hogy nyilvánosságra hozzák az uniós tagállamok szavazatait és megindokolják e szavazatokat, valódi versenyt alapuló folyamatot támogatna annak biztosítása révén, hogy a három regionális blokk, amelynek az uniós tagállamok a tagjai, több jelöltet állítson, mint ahány helyet elfoglalnak, és biztosítaná a jelöltek elszámoltathatóságát azáltal, hogy megvizsgálják önkéntes kötelezettségvállalásaikat és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsával, az ENSZ-egyezmény alapján létrehozott szervekkel és a különleges eljárásokkal való együttműködés terén elért eredményeiket;

40. határozottan elítél minden olyan támadást, amely az ENSZ különmegbízottjai és megbízatásuk függetlensége ellen irányul; kéri a tagállamokat és az EU demokratikus partnereit, hogy határozottan lépjenek fel e kísérletekkel szemben, és tegyenek meg minden lehetséges intézkedést annak érdekében, hogy az egyének és a civil társadalmi szervezetek számára segítsenek biztonságos és nyitott teret biztosítani az ENSZ-szel, annak képviselőivel és mechanizmusaival való kapcsolattartáshoz; kiemeli az ENSZ által megbízott vizsgálóbizottságok és tényfeltáró missziók munkájának fontosságát, amely testületeket egyre gyakrabban alkalmaznak a nemzetközi humanitárius jog és a nemzetközi emberi jogok súlyos megsértése esetén, valamint a büntetlenség elleni küzdelemben;

41. kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy támogassák a regionális emberi jogi rendszerek megerősítését, többek között pénzügyi támogatás és a régiók közötti tapasztalatcsere révén; kiemeli különösen az e regionális rendszerek keretében létrehozott ellenőrző szervek és igazságszolgáltatási mechanizmusok kritikus szerepét, valamint az ENSZ emberi jogi rendszerével való kiegészítő jellegüket;

42. kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy a multilaterális fórumokon álljanak a terrorizmus általánosan elismert fogalom meghatározásának elfogadására irányuló erőfeszítések élére, szem előtt tartva e súlyos fenyegetés elleni küzdelem célját; továbbá arra kéri őket, hogy az ENSZ terrorizmus elleni globális stratégiájának 2023-ban esedékes 8. felülvizsgálatával összefüggésben ösztönözzék az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a terrorizmusellenes jogszabályokkal

2023. január 18., szerda

és politikákkal való visszaélés civil szférára gyakorolt negatív hatását elismerő határozott megfogalmazást illesszenek be, és sürgetik az összes államot, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a terrorizmusellenes jogszabályaik reformja vagy hatályon kívül helyezése érdekében, hogy azok ne legyenek negatív hatással a civil társadalomra és az emberijog-védőkre; kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy az ENSZ fórumain belül álljanak a civil társadalmi szervezetekkel és az emberijog-védőkkel való konstruktív párbeszéd kialakítására irányuló erőfeszítések élére, és biztosítsák, hogy érdemben bevonják őket a terrorizmusellenes politikák kidolgozásának és végrehajtásának minden szakaszába;

43. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a tekintélyelvű rendszerek részéről egyre gyakoribbak a szabályokon alapuló globális rend ellen irányuló támadások, amelyek többek között abban nyilvánulnak meg, hogy e rendszerek megkérdőjelezzik az emberi jogok egyetemességét, relativizálják az emberi jogokat, azt állítják, hogy a nyugati országok a kulturális hegemonia eszközeként használják az emberi jogokat, átértelmezik és ily módon aláássák a nemzetközi emberi jogi jogszabályokat, valamint aláássák az ENSZ szerveinek és arra szolgáló mechanizmusainak működését, hogy felelősségre lehessen vonni az államokat az emberi jogok megsértéséért; hangsúlyozza, hogy az Uniónak elsődleges prioritásként kell fenntartania az emberi jogok egyetemességének védelmét, és e célból egyezségekre kell jutnia és szövetségben kell működnie más demokráciákkal és hasonlóan gondolkodó partnerekkel annak érdekében, hogy megerősítsék a multilaterális szervezeteket, valamint megvédjék a szabályokon alapuló multilaterális rendet az egyre növekvő tekintélyelvű hatalmakkal szemben; hangsúlyozza, hogy az ENSZ-szervek csökkenő eredményessége valós költségekkel jár, amelyek konfliktusokban, elvesztett életekben és emberi szenvedésben nyilvánulnak meg, és súlyosan gyengíti az országoknak a globális kihívások kezelésével kapcsolatos általános képességét; kéri az uniós tagállamokat és a hasonlóan gondolkodó partnereket, hogy fokozzák erőfeszítéseiket e tendencia megfordítása érdekében;

44. hangsúlyozza, hogy a nem kormányzati szervezetek által az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsában (ECOSOC) betöltött tanácsadói státusz iránti kérelmek pártatlan, tisztességes és átlátható felülvizsgálatára van szükség; kéri, hogy tegyenek lépéseket annak érdekében, hogy az Unió minden multilaterális fórumon – többek között az ENSZ Biztonsági Tanácsában is a már meglévő, valamelyik tagállam által betöltött állandó hely mellett – saját helyet kapjon, ami megerősítené az EU cselekvőképességét, valamint következetességét és hitelességét a világban; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy vegyenek részt az ENSZ Közgyűlésének általános vitájában, és sürgeti az ECOSOC tagjait, hogy továbbra is foglalkozzanak a nem kormányzati szervezetek által az ECOSOC-akkreditáció megszerzése során tapasztalt indokolatlan akadályokkal, különös tekintettel azokra a szervezetekre, amelyek kérelme már nagyon régóta függőben van;

A nemzetközi humanitárius jog fenntartása

45. aggodalommal veszi tudomásul, hogy a nemzetközi humanitárius jogot és a nemzetközi emberi jogokat egyre kevésbé veszik figyelembe, különösen a világszerte zajló konfliktusokban; hangsúlyozza annak rendkívüli fontosságát, hogy a humanitárius segélyszervezetek és karitatív szervezetek teljes körűen, időben és akadálytalanul tudjanak segítséget nyújtani a lakosság minden kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportjának, és arra kéri a fegyveres konfliktusokban részt vevő összes felet, hogy védjék meg a polgári lakosságot, valamint a humanitárius és egészségügyi dolgozókat, a médiamunkásokat és az oktatási szakembereket; szorgalmazza, hogy szisztematikusan hozzanak létre humanitárius folyosókat a háborús térségekben és a harci helyzetekben annak érdekében, hogy a veszélyben lévő civilek elmenekülhessenek a konfliktus elől, és határozottan elítéli az ellenük irányuló támadásokat;

46. emlékeztet arra, hogy a terület megszállásával vagy elcsatolásával kapcsolatos helyzetekben a nemzetközi humanitárius jognak kell az uniós politikákat vezérelnie, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy e helyzetek tekintetében biztosítsák az uniós politikák következetességét; kiemeli az uniós székhelyű vállalatok arra irányuló felelősségét, hogy a legszigorúbb átvilágítási politikákat alkalmazzák az érintett területeken vagy azokkal folytatott bármely gazdasági vagy pénzügyi tevékenységekkel szemben, és biztosítsák a nemzetközi jognak és adott esetben az uniós szankciós politikának való szigorú megfelelést;

A büntetlenség elleni küzdelem és a nemzetközi büntető igazságszolgáltatás megerősítése

47. hangsúlyozza az emberi jogok megsértése, valamint a széles körű büntetlenség és az elszámoltathatóság hiánya közötti kapcsolatot a konfliktusok által sújtott régiókban és országokban; határozottan üdvözlí, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság folyamatosan hozzájárul a büntetlenség elleni küzdelemhez; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy biztosítsanak elegendő támogatást a Nemzetközi Büntetőbíróság számára ahhoz, hogy az el tudja végezni a munkáját; ismételten elítéli a Nemzetközi Büntetőbíróság legitimitásának és munkájának aláásására tett folyamatos erőfeszítéseket; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy továbbra is fokozott erővel lépjenek fel ezekkel szemben, és reagáljanak a Nemzetközi Büntetőbírósággal együttműködő emberijog-védők és tanúk elleni fenyegetésekre és szankciókra; hangsúlyozza, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság alapvető szerepet játszik a háborús és emberiség elleni bűncselekmények kivizsgálásában; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy továbbra is működjenek együtt a Nemzetközi Büntetőbírósággal az ilyen

2023. január 18., szerda

bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem terén; üdvözlí, hogy az EU és az uniós tagállamok továbbra is támogatják a Nemzetközi Büntetőbíróságot, és arra kéri az uniós tagállamokat, hogy ezt az elkötelezettséget egészítsék ki a Nemzetközi Büntetőbíróság elé kerülő valamennyi ügyben történő igazságszolgáltatáshoz szükséges fenntartható finanszírozással;

48. kéri az Uniót, hogy támogassa a Nemzetközi Büntetőbíróság főügyészét a háborús és emberiség elleni bűncselekmények, valamint adott esetben népiirtás gyanúsítottjai ellen indított vizsgálatokban és felelősségre vonásukban azáltal, hogy politikai támogatást nyújt, összegyűjt és rendelkezésre bocsát minden birtokában lévő bizonyítékot, beleértve a nyílt forrásból származó, értékelt felderítési információkat, egyéb információkat és adatokat, a műholdképeket és a lehallgatott kommunikációt, valamint megfelelő emberi és pénzügyi forrásokat biztosít a Nemzetközi Büntetőbíróság általános költségvetéséhez annak érdekében, hogy teljes mértékben megvédje függetlenségét és pártatlanságát;

49. kéri az Uniót és a tagállamait, hogy ösztönözzék a partnerországokat a Római Szerződés ratifikálására, és ezáltal a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatóságának kiterjesztésére; kéri az Uniót, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróságról szóló tanácsi határozattal ⁽²⁶⁾ összhangban járjon el, ugyanakkor továbbra is képviseljen határozott álláspontot az agresszió büntetével kapcsolatban, ahogy azt az agresszió büntetéről szóló, 2014. július 17-i európai parlamenti állásfoglalás ⁽²⁷⁾ is szorgalmazta;

50. ismételten kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki átfogó uniós cselekvési tervet a büntetlenség elleni küzdelemről, amelynek többek között a civil társadalmi szervezeteknek a büntetlenség elleni küzdelemben betöltött fontos szerepéről és az azt szükségessé tevő helyzetekben biztosítandó védelmről, valamint a nemi alapú szexuális erőszak – ideértve a szexuális és reprodukciós jogok konfliktushelyzetekben történő megsértését is – elkövetőinek büntetlensége elleni küzdelemre irányuló intézkedésekről szóló fejezeteket kell tartalmaznia; kéri az Uniót és nemzetközi partnereit, hogy teljes körűen használják ki az összes vonatkozó eszközt a büntetlenség elleni küzdelem érdekében, beleértve az egyetemes joghatóság támogatását nemzeti szinten, a nemzeti és nemzetközi szintű rendkívüli törvényszékek létrehozását – többek között az agresszió büntette tekintetében –, valamint a rugalmas együttműködési és finanszírozási mechanizmusok létrehozását a bűncselekmények bizonyítékainak gyors összegyűjtése és elemzése érdekében; kéri a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy ezeket az eszközöket más idevágó uniós és tagállami eszközökkel összehangoltan és egymást kiegészítve alkalmazzák; kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki programot a tagállamok és a harmadik országok ahhoz szükséges kapacitásának kiépítése céljából, hogy hazai jogrendszerükben alkalmazni tudják az egyetemes joghatóság elvét;

Előrelépés a halálbüntetés egyetemes eltörlése, valamint a kínzás és a rossz bánásmód egyéb formáinak megelőzése felé

51. megismétli, hogy elvi alapon ellenzi a halálbüntetést, amely kegyetlen, embertelen, megalázó és visszafordíthatatlan büntetés; hangsúlyozza, hogy az Uniónak rendíthetetlenül törekednie kell a halálbüntetés egyetemes eltörlésére, amely emberi jogi külpolitikájának egyik fő célkitűzése; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy minden nemzetközi fórumon vegyék védelmükbe a halálbüntetés eltörlését, és szorgalmazzák ezen álláspont lehető legszélesebb körű támogatását; ösztönzi az ENSZ szerveit, hogy az ENSZ Közgyűlésének határozataival összhangban tegyenek folyamatos erőfeszítéseket a halálbüntetés egyetemes eltörlésére; világszerte határozottan elítéli az istenkáromlásra vonatkozó olyan törvények végrehajtását, amelyek elítélés esetén halálbüntetést vonhatnak maguk után; megismétli, hogy a vallás megválasztásának szabadsága – beleértve a hit vagy a hitnélküliség szabadságát is – továbbra is alapvető emberi jog, amelyet nem lehet halállal vagy bármilyen megalázó bánásmóddal büntetni; arra kér minden olyan országot, amely még nem tette ezt meg, hogy törölje el a halálbüntetést, vagy a halálbüntetés eltörlése felé tett első lépésként vezessen be azonnali moratóriumot; továbbá arra kéri az érintett országokat, hogy szűkítsék a halállal büntethető bűncselekmények vagy szabálysértések listáját; átláthatóságot szorgalmaz a halálos ítéletekkel és kivégzésekkel kapcsolatban azokban az országokban, amelyek nem hozzák nyilvánosságra ezeket a statisztikákat;

52. elítéli a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód minden esetét, az erőszakos eltűntetéseket, az önkényes letartóztatásokat és a jogtalan kivégzéseket, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ezek számos országban továbbra is gyakoriak; nagy aggodalommal jegyzi meg, hogy világszerte egyre gyakrabban fordul elő kínzás, és az elkövetők büntetlenül maradnak; elismeri, hogy a civil társadalmi szervezetek és az emberijog-védők fontos szerepet töltenek be a kínzás és a rossz bánásmód egyéb formái elleni küzdelemben;

⁽²⁶⁾ A Tanács 2011/168/KKBP határozata (2011. március 21.) a Nemzetközi Büntetőbíróságról és a 2003/444/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről (HL L 76., 2011.3.22., 56. o.).

⁽²⁷⁾ HL C 224., 2016.6.21., 31. o.

2023. január 18., szerda

Reagálás a globális emberi jogokkal és a demokráciával kapcsolatos kihívásokra

A Covid19-világjárványra adott válasz és a világjárvány utáni helyreállítás

53. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Covid19-világjárvány hosszú távú negatív következményekkel jár mind a demokrácia általános állapotára, mind pedig az emberi jogok világbeli helyzetére nézve; kiemeli a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő csoportokra, köztük a nőkre, a gyermekekre, a fogyatékkal élő személyekre, bizonyos krónikus betegségekkel élő személyekre, az idősekre, a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű, interszexuális és queer (LMBTIQ) személyekre, az elszegényedett személyekre, az etnikai, világnézeti és vallási kisebbségekhez tartozó személyekre, a menekültekre és a migránsokra, valamint a börtönben vagy őrizetben tartott személyekre gyakorolt aránytalanul kedvezőtlen hatást; aggodalmát fejezi ki továbbá az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés késedelme és akadályai, valamint amiatt, hogy ebből eredően megnövekedett a nem kívánt terhességek, a szexuális és nemi alapú erőszak, a nem biztonságos abortuszok, az anyai és újszülöttkori halálozások száma; sajnálattal állapítja meg, hogy a Covid19 elleni megelőző intézkedéseket ürügyként használják arra, hogy megtagadják a családtagoktól vagy az ügyvédektől a látogatást a büntetés-végrehajtási intézetekben, és megsértik a fogvatartottak jogait; méltatja az emberijog-védők és az újságírók szerepét, akik – néha az életüket is kockáztatva – tudósítottak az emberi jogok megsértéséről, illetve megakadályozták az erre irányuló kísérleteket a világjárvány idején;

54. megismétli, hogy az elérhető legmagasabb szintű egészséghez való jog gyakorlása és az egészségügyi ellátáshoz való egyetemes hozzáférés kivétel nélkül minden ember alapvető jogai közé tartozik; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy támogassák e jogok védelmét, különösen azokban az országokban és régiókban, ahol a legszűkösebbek az egészségügyi szolgáltatások, és sürgeti az országokat, hogy tegyenek előrelépéseket az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése terén; úgy véli, hogy az Uniónak továbbra is finanszíroznia kell a Covid19-oltóanyagok fejlesztését és globális forgalmazását, tájékoztatást kell nyújtania a védőoltások előnyeiről, valamint a védőoltással megelőzhető betegségek elkerülése érdekében javítania kell a védőoltások elérhetőségét, hozzáférhetőségét és megfizethetőségét;

55. megismétli, hogy a személyes szabadság, a gyülekezési szabadság, a gondolat-, a lelkiismereti és a vallásszabadság, valamint a meggyőződés és a véleménynyilvánítás szabadsága a demokrácia sarokkövei; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy különösen a tekintélyelvű rendszerek egyre nagyobb mértékben használják a tömeges megfigyelési technológiákat e szabadságjogok korlátozására, ami a Covid19 elleni megelőző intézkedések álcája alatt tovább fokozódott; a tömeges megfigyelési technológiák értékesítésének szigorú és tényleges betiltását szorgalmazza; határozottabb válasz lépéseket szorgalmaz azzal kapcsolatban, hogy a – főként, de nem kizárólag a tekintélyelvű rendszerek és a nem állami szereplők által terjesztett – dezinformáció és összeesküvés-elméletek tömegesen beszivárognak a digitális szférába;

A nők jogai, a nők társadalmi szerepének megerősítése és a nemek közötti egyenlőség

56. elítéli, hogy a világon még egyetlen ország sem valósította meg a nemek közötti egyenlőséget; hangsúlyozza, hogy a nemi alapú erőszak és a nemek közötti megkülönböztetés a világ minden régiójában továbbra is széles körben elterjedt; hangsúlyozza, hogy az erőszakos válságok fő áldozatai továbbra is a nők és a lányok, és hogy a szexuális, a nemi alapú és a reprodukcióhoz kapcsolódó erőszak a világ számos pontján folytatódott, és különösen a fegyveres konfliktusokban háborús fegyverként használják; hangsúlyozza, hogy a női emberijog-védők, aktivisták, újságírók és ügyvédek különösen célkeresztben állnak, továbbá rohamosan növekvő online zaklatással és megfélemlítéssel, valamint folyamatos fenyegetésekkel és támadásokkal néznek szembe;

57. mély aggodalommal emeli ki a nemi alapú és a kapcsolati erőszak növekedését, és sajnálatát fejezi ki a szexuális és reprodukcióhoz kapcsolódó egészség és jogok fejlődő és fejlett országokban egyaránt tapasztalható visszaszorulása miatt; ismét arra kéri az Uniót és a tagállamait, hogy teljes mértékben támogassák a nők testi épséghez, méltósághoz és önálló döntésekhez való jogát, valamint hatékonyan küzdjenek a nemi alapú és családon belüli erőszak ellen; felhívja a figyelmet arra, hogy az uniós erőfeszítések ellenére a nők még mindig kisebbségben vannak a vezető beosztásokban, ugyanolyan felelősségi körben és ugyanolyan beosztásban kevesebbet keresnek, mint a férfiak, valamint nemük miatt alábecsülik vagy aláássák képességeiket és készségeiket;

58. kéri az Uniót és nemzetközi partnereit, hogy fokozzák erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy a nők, a lányok és a legkiszolgáltatottabb csoportok teljes mértékben gyakorolhassák az emberi jogokat, és mindenki számára biztosítsák az esélyegyenlőséget; a nők jogait – nevezetesen az oktatáshoz, a munkához, a politikai és a közéleti döntéshozatalban való részvételhez való jogait – gyakorlásában akadályozó jogszabályok és gyakorlatok világszintű felszámolását szorgalmazza; elítéli azokat a helyzeteket, amikor a nők és a nők által vezetett háztartások – különösen a humanitárius válságövezetekben – nem jutnak hozzá a humanitárius segélyhez és az alapvető szolgáltatásokhoz, mert a nemzeti és helyi hatóságok ragaszkodnak ahhoz, hogy e szolgáltatásokat női munkavállalók nyújtsák, ugyanakkor korlátozzák a nők munkavállalását; kéri azokat az államokat, amelyek még nem tették meg, hogy ratifikálják és hajtsák végre az isztambuli egyezményt;

2023. január 18., szerda

59. határozottan elítéli a korai és kényszerházasság, a házi őrizet, a nemi erőszak és a nőkkel szembeni megalázó bánásmód bármilyen formájának alkalmazását; kéri a Bizottságot és az EU emberi jogi különleges képviselőjét, hogy foglalkozzon a korai és kényszerházasság problémájával;

60. emlékezteti az államokat azon kötelezettségükre, hogy mindenféle megkülönböztetés nélkül biztosítaniuk kell a szexuális és reprodukív egészséghez és jogokhoz kapcsolódó átfogó szolgáltatásokhoz való hozzáférést, beleértve a korszerű fogamzásgátló módszereket, a biztonságos és legális abortuszt, az anyai, szülés előtti és utáni egészségügyi ellátást, az asszisztált reprodukciót, valamint a szexuális és reprodukív egészséggel és jogokkal kapcsolatos oktatáshoz és információhoz való hozzáférést, beleértve az átfogó szexuális felvilágosítást is; világszerte a törvényes jogok és a jogvédelem további megerősítését, valamint a szexuális és reprodukív egészséghez és jogokhoz való hozzáférés akadályainak felszámolását szorgalmazza; ismét kéri, hogy a biztonságos és legális abortuszhoz való jog kerüljön be a Chartába; üdvözlí az Egészségügyi Világszervezet aktualizált iránymutatásainak közzétételét, amelyek kulcsfontosságú ajánlásokat tartalmaznak az egészségügyi rendszerek számára az abortusszal kapcsolatos ellátás biztosítására vonatkozóan; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy a többoldalú és kétoldalú kapcsolatokban a nemzetközi emberi jogi jogszabályokkal és normákkal összhangban teljes mértékben támogassák és mozdítsák elő a szexuális és reprodukív egészség és jogok védelmét, beleértve az abortuszhoz való hozzáférést is;

61. összehangoltabb erőfeszítéseket szorgalmaz a szexuális erőszak háborús fegyverként való alkalmazásának felszámolása és az ilyen erőszakot elkövetők büntetlensége elleni küzdelem érdekében; kéri a Bizottságot, hogy világszerte tegyen erőfeszítéseket a női nemi szervek megcsonkításának teljes felszámolása érdekében; a konfliktusmegelőzés és -megoldás, a békefenntartás, a humanitárius segítségnyújtás és a konfliktus utáni újjáépítési műveletek, az átmeneti igazságszolgáltatás, valamint az emberi jogok és a demokratikus reformok előmozdítása terén tett uniós erőfeszítések során a harmadik országokban élő nők jogainak védelme iránti uniós elkötelezettség és az ahhoz nyújtott uniós támogatás fokozását szorgalmazza, különös tekintettel az ellenségeskedéstől, megkülönböztetéstől vagy megfélemlítéstől szenvedő, várandós vagy újszülött gyermeket nevelő, valamint munkanélküli vagy szegénységben élő nők jogaira;

62. megismétli, hogy határozott fellépésre van szükség a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv teljes körű végrehajtásának biztosítása érdekében; kéri az Uniót, hogy a nemek közötti egyenlőségről szóló III. uniós cselekvési tervben foglaltaknak megfelelően komolyan foglalkozzon az interszekcionális diszkriminációval, és dolgozzon ki olyan politikát, amelynek célja a több millió nőt és lányt – a kasztalapú, polgári, politikai, gazdasági, szociális és kulturális jogok megsértésének, többek között szexuális visszaélésnek és erőszaknak, kitelepítésnek, kényszmunkának és/vagy rabszolgamunkának, prostitúciónak és emberkereskedelemnek áldozatait – sújtó megkülönböztetés számos formája elleni küzdelem,

63. ismét elítéli a béranyaság kereskedelmi gyakorlatát mint olyan globális jelenséget, amely világszerte kizsákmányolásnak és emberkereskedelemnek teszi ki a nőket, ugyanakkor különösen az anyagilag és társadalmilag kiszolgáltatott nőket veszi célba; kiemeli e gyakorlatnak a nőkre, a nők jogaira, a nők egészségére és a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt súlyos hatását, és felhívja a határokon átnyúló következményekre; szorgalmazza, hogy hozzanak létre európai jogi keretet a kereskedelmi béranyaság negatív következményeinek kezelésére;

64. elítéli azokat a jogszabályokat, politikákat és gyakorlatokat, amelyek lehetővé teszik a gyermekek nem, faj, fogyatékoság alapján vagy bármely más alapon történő szelekcióját;

A gyermek jogai

65. szisztematikus és következetes megközelítést szorgalmaz az EU külső politikáiban a gyermekek jogainak előmozdítása és védelme érdekében; összehangoltabb erőfeszítéseket követel annak érdekében, hogy megvédjék a gyermekek jogait a válság- és vészhelyzetekben, és üdvözlí a Tanács következtetéseit ebben a témában; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ilyen válsághelyzetek világszerte növekvő száma, valamint a Covid19-világjárvány elhúzódó hatásai világszerte a gyermekek jogainak egyre gyakoribb megsértéséhez vezettek, ideértve az erőszakot, a gyermek-, korai és kényszerházasságot, a szexuális visszaéléseket, beleértve a nemi szervek megcsonkítását, az emberkereskedelmet, a gyermekek szüleiktől való kényszerű elválasztását, illetve a szülők gyermekeiktől való kényszerű elválasztását modern rabszolgaság esetén, a gyermekmunkát, a gyermekek munkára kényszerítését, a gyermekkatonák toborzását, az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés hiányát, az alultápláltságot és a mélyszegénységet is; hangsúlyozza, hogy az élelmiszer-ellátás bizonytalansága aránytalan és hosszú távú hatást gyakorol a gyermekekre, ami nemcsak egészségüket és fejlődésüket, hanem oktatásukat is közvetlenül befolyásolja, valamint emiatt még inkább terjed a gyermekházasságok felháborító gyakorlata; kiemeli, hogy világszerte még mindig sok gyermek kényszerül arra, hogy – általában veszélyes körülmények között – nehezen elérhető helyeken, például bányákban dolgozzon, nyersanyagok, többek között ritka ásványok kitermelésében, az iparban és a mezőgazdaságban; hangsúlyozza, hogy 2021 volt a gyermekmunka felszámolásának nemzetközi éve, és emlékeztet arra, hogy az EU zéró tolerancia politikát folytat ezzel a gyakorlattal szemben; kéri azokat az országokat, amelyek még nem ratifikálták a gyermekek jogairól szóló ENSZ-egyezményt, hogy ezt haladéktalanul tegyék meg;

2023. január 18., szerda

66. elítéli, hogy a háború eszközeként folyamatosan gyermekeket vesznek célba; megismétli, hogy kiszolgáltatottságuk miatt a kiskorú gyermekek gyakran elsőként szenvednek el erőszakot a háború sújtotta területeken, különösen a háborúban álló törzsek, csoportok és etnikumok etnikai megtorlásai miatt; elítéli a kiskorú gyermekek háborús területeken való kénysztortorzását, eszközként való felhasználását, valamint az ellenük irányuló szexuális erőszakot; hangsúlyozza, hogy lehetőséget kell teremteni a visszailleszkedésre és a jóvátételre azon gyermekek számára, akiknek a jogait megsértették, valamint az EU minden külső tevékenységébe be kell építeni az ENSZ gyermekekre és fegyveres konfliktusokra vonatkozó menetrendjét; kéri az érintett tagállamokat, hogy biztosítsák azon, harmadik országokban bebörtönzött vagy fogva tartott gyermekek védelmét, akik állampolgáraik; kéri a Bizottságot, hogy fokozza erőfeszítéseit a gyermekek elleni háborús bűncselekmények büntetlensége elleni küzdelemben, erősítse meg együttműködését a gyermekekkel foglalkozó humanitárius szervezetekkel és nem kormányzati szervezetekkel, valamint a harmadik országokkal való együttműködés és partnerség során biztosítsa a gyermekek jogait;

67. hangsúlyozza, hogy az oktatáshoz való jog különösen háttérbe szorult, mivel a Covid19, de a vallási szélsőségek és a lányokkal szembeni nemi megkülönböztetés miatt is példátlan törések következtek be az oktatásban; aggodalmát fejezi ki a várandós tinédzseres iskolából való kizárása miatt; emlékeztet arra, hogy minden gyermeknek joga van olyan átfogó szexuális neveléshez, amely megkülönböztetéstől mentes, bizonyítékokon alapul, tudományosan pontos, az életkornak megfelelő és fellép a káros nemi normákkal szemben; kéri az Uniót, hogy fokozza az oktatáshoz való hozzáférés biztosítása érdekében végzett munkáját, beleértve a nemzeti hatóságok által felállított akadályokat megkerülő innovatív módszereket is; kéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy növelje a harmadik országoknak nyújtott támogatását, hogy segítsen nekik alkalmazkodni a Covid19-világjárvány során az oktatás területén felmerült kihívásokhoz; hangsúlyozza, hogy a támogatás történhet a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) programon keresztül nyújtott finanszírozás növelésének formájában, de magában foglalhatja a világszerte működő uniós küldöttségek által szerzett tapasztalatokon alapuló kapacitásépítést és bevált gyakorlatok biztosítását is; kiemeli, hogy a változó nemzetközi környezet olyan pénzügyi megoldást tehet szükségessé, amely lehetővé teszi, hogy több adományozó bevonásával fedezzék a növekvő finanszírozási hiányt az ENSZ 4. fenntartható fejlődési céljának elérése érdekében, amelynek célja, hogy mindenki számára biztosítsák az inkluzív, méltányos és minőségi oktatást és elősegítsék az egész életen át tartó tanulás lehetőségeit;

68. kéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy – a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) 10 %-os oktatási referenciaértékével összhangban – valamennyi uniós külső finanszírozási eszköz révén tartsa fenn az oktatás stabil finanszírozását; kéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy a harmadik országok kormányait is támogassák a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő és inkluzív, erősebb oktatási rendszerek kiépítésében és továbbfejlesztésében; emlékeztet arra, hogy a nők oktatáshoz való hozzáférését az ENSZ alapvető jogként határozta meg; úgy véli, hogy az EU számára központi szakpolitikai célkitűzést kell jelentenie, hogy elsődleges feladatként javítsa a lányok oktatáshoz való hozzáférését és támogassa a nők részvételét a természettudományos, technológiai, mérnöki és matematikai oktatásban és pályafutásban; e tekintetben fenntartja annak szükségességét, hogy a lányok megkülönböztetés nélkül, nemi előítéletektől mentesen és a lehetőségeik kibontakoztatása szempontjából egyenlő eséllyel férhessenek hozzá az életkoruknak megfelelő információkhoz és szolgáltatásokhoz, valamint hogy befejezhessék tanulmányaikat; sürgősen szükségesnek tartja, hogy foglalkozzanak az oktatás nemekkel kapcsolatos akadályaival, például az olyan törvényekkel, politikákkal és káros társadalmi-kulturális normákkal, amelyek terhesség, házasság és anyaság esetén akadályozzák a lányokat a tanulmányok folytatásában; ösztönzi a nemi sztereotípiák és a káros társadalmi-kulturális normák leküzdését az oktatáson keresztül, valamint az erőszak megelőzését nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő oktatáson keresztül;

Az idősek jogai

69. kéri az Uniót és a tagállamait, hogy dolgozzanak ki új utakat az idősek jogainak megerősítésére; rámutat az idősek esetében az emberi jogok teljes körű érvényesülése előtt álló kihívásokra, többek között az életkoron alapuló megkülönböztetésre, a szegénységre, az erőszakra, a szociális védelem, az egészségügyi ellátás és más alapvető szolgáltatások hiányára, valamint a foglalkoztatás akadályaira; hangsúlyozza az ENSZ időskorral foglalkozó nyílt munkacsoportjának munkáját, amelyet az idősek emberi jogai védelmének megerősítését célzó, jogilag kötelező erejű eszközzel kapcsolatban végzett, és kéri az Uniót és a tagállamait, hogy fontolják meg e munka aktív támogatását;

A fogyatékossgal élő személyek jogai

70. üdvözli a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozó uniós stratégia elfogadását, amely világszerte eszközként szolgál a fogyatékossgal élő személyek helyzetének és jogainak javítására, különösen a szegénység és a megkülönböztetés terén, de az oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz és a foglalkoztatáshoz való hozzáféréssel, valamint a politikai életben való részvétellel kapcsolatos problémák tekintetében is; e stratégia módszeres belső és külső végrehajtását szorgalmazza; hangsúlyozza, hogy a fogyatékossgal élő személyek gondozásának kötelezettsége általában a családjukra, különösen a nőkre hárul, és kéri, hogy az EU segítse a harmadik országokat a fogyatékossgal élő személyek gondozóit támogató politikák kidolgozásában;

2023. január 18., szerda

71. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a fogyatékossgal élő személyek egyenlő jogainak az Unió külső tevékenységén keresztül történő előmozdítása érdekében; hangsúlyozza, hogy strukturált párbeszédre van szükség a fogyatékossgal élő személyek partnerországokban működő szervezeteivel az uniós programok tervezésében, végrehajtásában és nyomon követésében való érdemi és sikeres részvételük biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy arra kell ösztönözni a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokat, hogy hajtsanak végre a fogyatékossgal élő személyek helyzetének javítását célzó reformokat, valamint arra kéri a Bizottságot, hogy segítse őket a fogyatékossgal élő személyekkel és az őket képviselő szervezetekkel folytatott konzultáció strukturált folyamatának kidolgozásában; kéri, hogy az uniós küldöttségek számára biztosítsanak beruházásokat, képzést és kapacitásépítést a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény humanitárius fellépésre és nemzetközi együttműködésre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtása érdekében;

Intolerancia, idegengyűlölet és megkülönböztetés

72. hangsúlyozza, hogy ellenzi és elítéli a fajon, etnikai hovatartozáson, nemzetiségen, társadalmi osztályon, fogyatékossgon, kaszton, valláson, meggyőződésen, életkoron, biológiai nemen, szexuális irányultságon vagy nemi identitáson alapuló intoleranciát, idegengyűlöletet és megkülönböztetést, amely a világ számos régiójában gyilkosságokhoz és üldöztetéshez vezet, különösen konfliktushelyzetekben; hangsúlyozza, hogy a rasszizmus, a megkülönböztetés, az idegengyűlölet, a vallási üldöztetés és az ehhez kapcsolódó intolerancia továbbra is jelentős problémát jelent világszerte, amely az élet minden területén a jogok megsértéséhez vezet, beleértve az oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz, a munkához való hozzáférést és az igazságszolgáltatáshoz való jogot, és e problémákat a Covid19-világjárvány tovább súlyosbította; kéri, hogy az EU és tagállamai álljanak az antiszemitizmus elleni globális küzdelem élére, és üdvözlje az erre irányuló uniós stratégia elfogadását; kéri a Bizottságot, az EKSZ-t és az uniós küldöttségeket, hogy a tagállamokkal együttműködve és a Parlament észrevételei alapján dolgozzanak ki konkrét helyi stratégiákat a kasztok alapján történő megkülönböztetés elleni küzdelem elősegítésére a leginkább érintett országokban, a helyi képviselőkkel és a civil társadalmi szervezetekkel folytatott párbeszéd keretében, és hívja meg őket az uniós megállapodásokból vagy eszközökből eredő konzultációkra, ideértve az emberi jogi párbeszédet is;

73. javasolja, hogy a Parlament valamennyi illetékes bizottságában (Külgügyi Bizottság, Fejlesztési Bizottság, Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság és Emberi Jogi Albizottság) és küldöttségében foglalkozzon a kasztok szerinti megkülönböztetéssel, jelölje ki egy, a kaszton alapuló megkülönböztetéssel foglalkozó kapcsolattartó személyt, és a kérdésben érintett országokba tett látogatásai során konzultáljon a dalit szervezetekkel, és a kaszton alapuló megkülönböztetés kérdését vesse fel a parlamenti partnerek és a hatóságok előtt, valamint a faji megkülönböztetés elleni küzdelem nemzetközi napja alkalmából tartson meghallgatást az uniós intézkedések és az elért eredmények áttekintése céljából;

Nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségek

74. elutasítja, hogy számos ország a kisebbségek védelmével kapcsolatos kötelezettségvállalásai ellenére erőszakos asszimilációs politikákat folytat a nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségek esetében, figyelmen kívül hagyva jogaikat; hangsúlyozza, hogy a kisebbségek nem válhatnak katonai feszültségek vagy konfliktusok célpontjává vagy eszközévé; emlékeztet az államok nemzetközi szerződéseken és megállapodásokon alapuló, arra irányuló kötelezettségeire, hogy saját területükön védik e kisebbségek jogait; kéri az EU partnerországainak kormányait, hogy a sokszínűség, valamint a nyelvi és kulturális identitás megőrzése érdekében tartsák tiszteletben a nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségek jogait, beleértve kultúrájukat, nyelvüket, vallásukat, hagyományait és történelmüket is; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy e célból tevékenyen támogassák e partnerországokat; kéri a Bizottságot, hogy világszerte támogassa a kisebbségekhez tartozó személyek emberi jogainak és alapvető szabadságainak védelmét, többek között a Szomszédosági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) „Emberi jogok és demokrácia” tematikus programjai keretében is;

Az LMBTIQ-személyek jogai

75. határozottan elítéli az emberi jogok megsértését, beleértve a megkülönböztetést, megfélemlítést, önkényes fogva tartást, kínzást, üldöztetést és gyilkosságokat, amelyekkel az LMBTIQ-személyek világszerte továbbra is szembesülnek; úgy véli, hogy az egyének ellen valós vagy vélt szexuális irányultságuk, nemi identitásuk, nemi önkifejezésük vagy nemi jellegük alapján elkövetett erőszakos cselekmények és gyakorlatok nem maradhatnak büntetlenül, és azokat fel kell számolni; hangsúlyozza, hogy az LMBTIQ-személyek és védelmezőik világszerte továbbra is az emberi jogaik megsértésével szembesülnek, beleértve a megkülönböztetést, a megfélemlítést, az üldöztetést, az erőszakot és a gyilkosságokat; kéri az Uniót, hogy fokozza erőfeszítéseit annak biztosítása érdekében, hogy az LMBTIQ-személyek az országhatáron belül és kívül egyaránt maradéktalanul érvényesíthessék emberi jogaikat; kéri az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025) mint olyan uniós eszköz teljes körű végrehajtását, amelynek célja, hogy világszerte javuljon az LMBTIQ-személyek helyzete; kéri az uniós intézményeket, hogy mutassanak példát azáltal, hogy világszerte proaktívan

2023. január 18., szerda

védik az LMBTIQ-személyek jogait, és az EU külpolitikájában mélyrehatóan és következetesen alkalmazzák az uniós iránymutatásokat annak érdekében, hogy előmozdítsák az LMBTIQ-személyek valamennyi emberi jogának érvényesítését és védelmét;

A véleménynyilvánítás szabadsága, a tömegtájékoztatás szabadsága és a tájékoztatáshoz való jog

76. hangsúlyozza a – mind online, mind offline – szólásszabadság és a megbízható információkhoz való hozzáférés rendkívüli fontosságát a demokrácia és a virágzó polgári tér szempontjából; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a világ számos országában az állami és nem állami szereplők egyre inkább korlátozzák és megsértik a magánélethez fűződő jogokat, a véleménynyilvánítás szabadságát, az információszabadságot és az egyesülési és gyülekezési szabadságot, különösen az újságírók körében, mégpedig azért, hogy cenzúrát vezetnek be vagy öncenzúrára kényszerítik őket, valamint az újságírók és a civil társadalmi szervezetek elhallgattatása céljából visszaélnék a terrorizmus-, pénzmosás-, rágalmozás- vagy korrupcióellenes törvényekkel; elítéli a túlságosan tág fogalmak használatát, ami lehetővé teszi a hatóságok számára, hogy számtalan cselekményt törvényen kívül helyezzenek és büntetendővé nyilvánítsák a törvényes emberi jogi munkát, továbbá elítéli, hogy számos ilyen jogszabály nem tartalmaz megfelelő emberi jogi biztosítékokat, különösen a tisztességes eljáráshoz való jog tekintetében; elítéli továbbá, hogy az újságírók üldözéséhez, munkájuk akadályozásához vagy ellenőrzéséhez kémprogramokhoz hasonló technológiákat használnak; mély aggodalmát fejezi ki továbbá az újságírók fizikai biztonsága, az ellenük irányuló támadások, többek között a törvénytelen kivégzések és az önkényes fogva tartások miatt, valamint amiatt, hogy 2022-ben eddig több mint 61 újságírót és médiamunkást öltek meg;

77. kéri a Bizottságot, hogy a szólásszabadság megvalósítása érdekében védje a véleménynyilvánítás szabadságát, és biztosítsa a nyilvánosság hozzáférését az információkhoz az interneten keresztül; elítéli, hogy számos harmadik országban brutálisan fellépnek és erőszakot alkalmaznak a békés tüntetőkkel szemben, valamint zaklatják, önkényesen fogva tartják és törvénytelenül kivégzik őket;

78. kéri az Uniót, hogy támogassa a hiteles médiát és információforrásokat, amelyek hozzájárulnak a hatóságok elszámoltathatóságához és a demokratikus átmenethez; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az újságírók, aktivisták, szakszervezeti tagok és emberijog-védők – köztük a környezetvédelmi emberijog-védők – elhallgattatására világszerte széles körben alkalmazzák a közéleti részvételt akadályozó stratégiai pereket; hangsúlyozza, hogy ez a gyakorlat világszerte tovább szűkíti a civil társadalom és az emberijog-védők mozgásterét, miközben a polgári tér évek óta folyamatosan szűkül, és a hatóságok és a magánszereplők részéről egyre több támadás éri a véleménynyilvánítás szabadságát, valamint az egyesülési és gyülekezési szabadságot; e tekintetben üdvözlí a Bizottság irányelvjavaslatát, amelynek célja az újságírók és az emberijog-védők védelme a visszaélésszerű bírósági eljárásokkal és a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel szemben;

79. sürgeti a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy a tagállamokkal együttműködve dolgozzon ki stratégiát az emberijog-védők, újságírók, aktivisták és szakszervezeti képviselők ellen világszerte széles körben alkalmazott, a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek kezelésére; kéri továbbá a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy a stratégiába foglaljon bele útmutatást arról, hogy miként lehet hatékony védelmet nyújtani a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek áldozatainak, többek között a jogi költségek fedezésére nyújtott pénzügyi támogatás révén; kéri az uniós küldöttségeket, hogy dokumentálják, valamint a nyomkövetési, jelentéstételi és értékelési tevékenységeik során is vegyék figyelembe a közéleti részvételt akadályozó stratégiai pereket; arra bátorítja a harmadik országok jogalkotóit, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának – többek között a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének – támogatására és védelmére irányuló általános kezdeményezések keretében dolgozzanak ki ugyanilyen célú jogszabályokat;

80. üdvözlí a Bizottság azon szándékát, hogy az európai demokráciáról szóló cselekvési terv keretében finanszírozzni kívánja az újságírókat jogi és gyakorlati kérdésekben segítő projekteket, az Uniót kívül is; kéri az Uniót, hogy fokozza az ilyen támadásoknak kitett újságírók számára nyújtott támogatását, és garantálja biztonságukat, többek között azért, hogy biztonságos menedéket és eszközöket biztosít munkájuk folytatásához arra az esetre, ha el kell hagyniuk a lakóhelyüket, valamint azért, hogy szorosan együttműködjön a partnerországokkal ebben a kérdésben, különösen a harmadik országokkal kötött uniós partnerségi megállapodások keretében; üdvözlí az olyan programok által ebben betöltött szerepet, mint a Media4Democracy és a Demokráciáért Európai Alapítvány uniós finanszírozású tevékenységei;

81. súlyos aggodalmát fejezi ki a tudományos szabadság korlátozása és a tudósok cenzúrázásának és bebörtönzésének világszerte tapasztalható terjedése miatt, ami jelentős következményekkel jár az oktatáshoz való jogra nézve; kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy két- és többoldalú kötelezettségvállalások révén fokozzák diplomáciai erőfeszítéseiket és sürgősen nyújtsanak védelmet és támogatást az állami és nem állami szereplők által a tudományos szabadság ellen indított fenyegetésekkel és támadásokkal szemben; kéri az Uniót, hogy biztosítson folyamatos, magas szintű támogatást az Emberi Jogok Globális Campusa számára, amely az EU által az emberi jogi oktatás számára világszerte nyújtott támogatás kiemelt példája;

2023. január 18., szerda

A gondolat- és a lelkiismereti szabadsághoz, valamint a vallás és meggyőződés szabadságához való jog

82. megjegyzi, hogy 2021-ben volt a valláson vagy meggyőződésen alapuló intolerancia és megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséről szóló ENSZ-nyilatkozat 40. évfordulója; emlékeztet arra, hogy a gondolat- és a lelkiismereti szabadság és a vallás vagy a meggyőződés szabadsága minden ember alapvető joga, és mindenkire egyformán vonatkozik; súlyos aggodalommal jegyzi meg, hogy a világ számos országában még mindig megsértik a gondolat-, a lelkiismereti és a vallásszabadsághoz, valamint a hithez vagy a hitnélküliséghez való jogot, illetve az ahhoz való jogot, hogy valaki ateistának vagy agnosztikusnak vallja magát, ideértve az ahhoz való jogot is, hogy a vallásos vagy nem vallásos meggyőződéseket azok kifejezésén, tanításán és gyakorlásán keresztül nyilvánítsa ki, valamint a vallás megváltoztatásához vagy elhagyásához való jogot; hangsúlyozza a Covid19-világjárvány negatív hatását, mivel egyes kormányok még mindig ürügyként használják azt további megkülönböztető gyakorlatokhoz, beleértve a vallási kisebbségek elleni erőszakot és a bűnbakképzést; elítéli a kisebbségekhez tartozó személyekkel szemben a meggyőződésük vagy vallásuk miatt elkövetett erőszakot és az ebből fakadó üldöztetésüket; sajnálja, hogy ez számos vallási és meggyőződési közösséget, valamint az ateisták, humanisták, agnosztikusok vagy egy valláshoz sem tartozó személyek alkotta számos csoportot érint; mély aggodalommal állapítja meg, hogy a nem vallásos, világi és humanista szervezetek növekvő üldöztetésnek vannak kitéve, és egyes országokban az ellenük való erőszakra történő uszítás, a gyűlölet és az öldöklés minden eddigénél nagyobb méreteket ölt;

83. elítéli a számtalan egyén és civil társadalmi szervezet ellen a vallási meggyőzések békés megkérdőjelezése, bírálása vagy szatirikus ábrázolása miatt elkövetett támadásokat, és emlékeztet arra, hogy a vallással kapcsolatos kritikus vélemények kinyilvánítása a gondolat szabadság vagy a művészi alkotás szabadságának jogszerű kifejeződése;

84. aggodalmát fejezi ki továbbá amiatt, hogy visszaélnek a vallással és azt eszközként használják az intolerancia szítása vagy az emberi jogok, például az LMBTQI-személyek jogainak és a nők jogainak, nevezetesen a szexuális és reprodukcióval kapcsolatos jogok, valamint a gyermekek gondolat-, lelkiismereti és vallásszabadságának aláásása érdekében;

85. kéri az Uniót és a tagállamait, hogy fokozzák a gondolat-, a lelkiismereti és a vallásszabadság, valamint a meggyőződés szabadságának védelmére irányuló erőfeszítéseiket, vessék fel e kérdéseket az ENSZ emberi jogi fórumain, és működjenek együtt az ENSZ illetékes mechanizmusaival és bizottságaival; kéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy hajtsanak végre ambiciózus programokat e jog világszerte történő védelmé érdekében, beleértve a valláson és a meggyőződésen alapuló, atrocitásokkal járó bűncselekmények bizonyítékainak gyűjtésére irányuló nemzetközi erőfeszítések ösztönzését és támogatását, az elkövetők bíróság elé állítását, a hatékony büntetőítéletek meghozatalát és az áldozatok kárpótlását is; kéri a Tanácsot, a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy valamennyi uniós külső politika keretében működjenek együtt a harmadik országokkal a gyűlölet-bűncselekmények megelőzésére és leküzdésére irányuló intézkedések elfogadása érdekében; kéri az EKSZ-t és az uniós küldöttségeket, hogy adott esetben vonják be a vallási alapon működő szervezeteket a civil társadalommal folytatott párbeszédekbe annak érdekében, hogy az emberi jogi politikákat az országspecifikus vallási és kulturális kontextusokhoz igazítsák, tekintettel többek között arra, hogy egyes vallási alapon működő szervezetek milyen szerepet játszanak a humanitárius válságok kezelésében; megállapítja, hogy a gondolat- és a lelkiismereti szabadságra, valamint a vallás és a meggyőződés szabadságára vonatkozó uniós szakpolitikai kereten belül nem szabad figyelmen kívül hagyni a lakosság azon részét sem, amely nem vallja magát vallásosnak; a vallás vagy meggyőződés szabadságának előmozdításáról és védelméről szóló 2013. évi uniós iránymutatások 70. cikkében előírtaknak megfelelően ezen iránymutatások értékelését szorgalmazza;

Emberijog-védők és civil társadalmi szervezetek

86. határozottan támogatja az emberijog-védők munkáját, és kiemeli azokat a kockázatokat, amelyekkel az emberi jogok védelme érdekében tett erőfeszítéseik során szembesülnek, beleértve az őket és családjukat ért fenyegetéseket, zaklatást és erőszakot; elítéli, hogy több száz emberijog-védőt öltek meg munkájuk miatt, akiknek többsége környezetvédő volt; üdvözlöi az EU által az emberijog-védők munkájának támogatása érdekében tett erőfeszítéseket, beleértve a ProtectDefenders.eu mechanizmust is; szorgalmazza, hogy fokozzák ezeket az erőfeszítéseket annak érdekében, hogy szerte a világban enyhítsék az emberijog-védők által tapasztalt növekvő kockázatokat, beleértve az önkényes fogva tartást és bebörtönzést, a szóbeli és fizikai támadásokat, a jogi zaklatást és a korlátozásokat, valamint a transznacionális fenyegetéseket vagy elnyomást is; kéri a tagállamokat, hogy függesszenek fel minden aktív kiadatási szerződést, amelyet olyan országokkal kötöttek, ahol az emberi jogi helyzet összeegyeztethetetlen a tagállamok visszaküldés tilalmához kapcsolódó nemzetközi kötelezettségeivel;

87. kéri az Uniót és a tagállamait, hogy aktívan foglalkozzanak az emberi jogok védelmére szolgáló mozgástér lezárására irányuló jogalkotási vagy közigazgatási kísérletekkel; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy dolgozzanak ki magas szintű stratégiai elképzelést az emberijog-védők ellen egyre gyakrabban indított globális támadásokkal kapcsolatban, többek között úgy, hogy az uniós Külügyek Tanácsa határozott következtetéseket fogad el, amelyek közös magas szintű stratégiát szabnak meg az emberijog-védőkhöz kapcsolódó globális uniós tevékenységekre vonatkozóan, valamint maradéktalanul hajtsák végre a veszélyben lévő emberijog-védők védelmére vonatkozó – például a demokráciára és az emberi jogokra

2023. január 18., szerda

vonatkozó uniós cselekvési tervben (2020–2024) és az emberijog-védőkre vonatkozó uniós iránymutatásokban foglalt – politikai kötelezettségvállalásaikat; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy egyúttal aktívan támogassák a veszélyben lévő vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő emberijog-védők megfelelő és hatékony védelmi rendszereinek kidolgozását és végrehajtását is, többek között a velük folytatott érdemi konzultáció révén és átfogó, kvalitatív kockázatelemzések alapján, biztosítva, hogy ezek a mechanizmusok holisztikusak legyenek, és megfelelő forrásokkal rendelkezzenek, megelőzőképpen értékeljék és kezeljék a kockázatokat, és olyan védelmi terveket dolgozzanak ki, amelyek valóban választ adnak az egyének, a kollektívák és a közösségek védelmi igényeire; kéri az Uniót és a tagállamait, különösen az EU emberi jogi különleges képviselőjét és az uniós nagyköveteket, hogy legyenek aktívabbak a veszélyben lévő és hosszú időre bebörtönzött emberijog-védőket támogató nyilvános nyilatkozatok közzétételében és a köz- és magánszféra politikai szerepvállalásának egyéb formáiban, valamint tevékenyebben nyújtsanak segítséget ahhoz, hogy meglátogathassák a bebörtönzött emberijog-védőket, és könnyítsék meg a családtagjaik által tett külső látogatásokat; ragaszkodik ahhoz, hogy az EKSZ és az uniós küldöttségek fordítsanak különös figyelmet a veszélyben lévő Szaharov-díjasok és utolsó forduló jelöltek helyzetére, és a tagállamokkal és a Parlamenttel együttműködve tegyenek határozott lépéseket jóllétük, biztonságuk vagy kiszabadításuk biztosítása érdekében; kéri az EKSZ-t, hogy rendszeresen számoljon be azon Szaharov-díjasok és utolsó forduló jelöltek ügyében hozott intézkedésekről, akiket fogva tartanak, akiknek szabadságát korlátozzák, vagy akiknek tartózkodási helye továbbra is ismeretlen;

88. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az emberijog-védők világszerte akadályokba ütköznek az uniós humanitárius célú vízumokhoz és/vagy rövid távú vízumokhoz való hozzáférés terén; emlékeztet ennek az alapvető biztonsági és védelmi eszköznek a fontosságára, amely lehetővé teszi az emberijog-védők számára, hogy szükség esetén biztonságos menedékhez jussanak, élhessenek a pihenést és megnyugvást biztosító meglévő lehetőségekkel, kihasználhassák az ideiglenes áthelyezési programokat, vagy alapvető nemzetközi érdekképviselői, mozgósítási vagy hálózatépítési tevékenységeket végezzenek az EU területén; a veszélyben lévő emberijog-védők ideiglenes áthelyezését célzó, rövid távú tartózkodásra jogosító, humanitárius célú vízumok kiadására vonatkozó, az egész Unióra kiterjedő rendszer létrehozását, valamint az emberijog-védőknek szóló sürgősségi vízumok tagállamok általi kiadására vonatkozó összehangoltabb uniós politikát szorgalmaz; kéri, hogy az EU dolgozzon ki kiszámíthatóbb, összehangoltabb és következetesebb politikát az emberijog-védők vízumaival kapcsolatban, amely lehetővé teszi a rugalmas és érzékeny protokollok alkalmazását, többek között kritikus helyzetekben is;

89. elítéli a civil társadalmi szervezetek és tevékenységeik betiltásának és korlátozásának különböző formáit, például az olyan jogszabályokat, köztük a terrorizmus elleni jogszabályokat, amelyek célja a civil társadalom mozgásterének szűkítése és a másként gondolkodók elhallgattatása, valamint a harmadik országok kormányai által támogatott szervezetek (kormányok által szervezett nem kormányzati szervezetek) támogatása; sajnálatát fejezi ki az úgynevezett „külföldi ügynökökről” szóló jogszabályok széles körű elfogadása miatt, amelyek számos országban arra kényszerítik a külföldről finanszírozásban részesülő személyeket és szervezeteket, hogy külföldi ügynökként regisztrálják magukat; különös aggodalmának ad hangot amiatt, hogy e jogszabályokat a civil társadalom és az emberijog-védők megbélyegzésére és munkájuk korlátozására használják, többek között a finanszírozáshoz való hozzáférés jogának korlátozása révén; kéri az Uniót, hogy működjön együtt a partnereivel az ilyen jogszabályok hatályon kívül helyezése vagy felülvizsgálata érdekében, és arra kéri az uniós intézményeket és szerveket, különösen az EKSZ-t, hogy a Bizottsággal együttműködve dolgozzon ki egy erre irányuló összehangolt stratégiát;

90. sajnálja, hogy a női emberijog-védők nemi alapú erőszakkal szembesülnek, és a megfelelő forrásokhoz és védelmi mechanizmusokhoz való hozzáférés hiányától szenvednek; elutasítja, hogy a női emberijog-védőket és a nőjogi aktivistákat továbbra is szexuálisan zaklatják, fenyegetik, megfélemlítik, bűnözőként kezelik, sőt meg is gyilkolják; sajnálatát fejezi ki továbbá amiatt is, hogy a szexuális és reprodukív egészség és jogok védelmével foglalkozó női emberijog-védők különösen célponttá válnak világszerte, és arra kéri az Uniót és a tagállamait, hogy nyilvánosan és zárt körben is ítéljék el az e területen dolgozó emberijog-védők elleni támadásokat és fenyegetéseket, valamint a konzultációk során proaktív módon biztosítsák a szexuális és reprodukív egészség és jogok védelmezőinek megfelelő képviselőtét; hangsúlyozza, hogy az Uniónak politikai és pénzügyi támogatást kell biztosítania az olyan civil társadalmi szervezetek számára, amelyek valamennyi területen előmozdítják a nők és a lányok jogait;

Migránsok és menekültek

91. megerősíti a migránsok, a menekültek és a lakóhelyük elhagyására kényszerített személyek elidegeníthetetlen emberi jogait, amelyeknek tükröződniük kell az uniós migrációs és menekültügyi politikában és a harmadik országokkal e téren folytatott uniós együttműködésben; hangsúlyozza, hogy az Uniónak fokoznia kell arra irányuló erőfeszítéseit, hogy felismerje és kezelje az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okait, különösen a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő nők, gyermekek, vallási és hitbéli kisebbségek és a fogyatékkal élő személyek esetében – akik a legkiszolgáltatottabbak közé sorolhatók –, növelje a migránsok származási közösségeinek rezilienciáját, és segítse őket abban, hogy tagjaiknak lehetőséget biztosítsanak arra, hogy tisztességes és biztonságos életet élhessenek hazájukban;

2023. január 18., szerda

hangsúlyozza, hogy a migrációs és menekültügyi politikákat a szolidaritás, az egyensúly és az országok közötti felelősségmegosztás elve alapján kell irányítani; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy támogassák a legtöbb menekültet befogadó országokat, valamint a tranzitországokat és a származási országokat is; annak biztosítására kéri az Uniót és a tagállamait, hogy a migrációval kapcsolatos európai finanszírozás, képzések vagy a harmadik országoknak nyújtott támogatás egyéb formái se közvetlenül, se közvetve ne könnyítsék meg az emberi jogok megsértését, valamint ne erősítsék meg, illetve ne tartsák fenn az ilyen jogsértések büntetlenségét; megismétli, hogy a harmadik országokkal folytatott szoros együttműködés és az irántuk tanúsított elkötelezettség továbbra is kulcsfontosságú a migráncscsempészség és emberkereskedelem megelőzésében; külön hangsúlyozza annak szükségességét, hogy ki kell terjeszteni az emberkereskedelmet folytató bűnszervezetek elleni küzdelmet, amelynek szigorúan összhangban kell állnia a nemzetközi emberi jogi normákkal; e tekintetben hangsúlyozza, hogy kulcsfontosságú az információk terjesztése és a csempészség veszélyeivel kapcsolatos figyelemfelhívó kampányok; kéri, hogy az EU által finanszírozott humanitárius műveletek során vegyék figyelembe a gyermekek és más kiszolgáltatott csoportok különleges szükségleteit, valamint biztosítsák a gyermekek védelmét, amikor lakóhelyük elhagyására kényszerülnek; e tekintetben elítéli a migráns gyermekek idegenrendészeti fogdáiban való elhelyezését, különösen, ha elszakítják őket szüleiktől vagy törvényes gyámjaiktól; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy kialakítsák az Unióba irányuló biztonságos és legális útvonalak hatékony keretét, és e tekintetben üdvözlí a képzett és tehetséges munkavállalók Unióba vonzásáról szóló bizottsági közleményt, beleértve a tehetséggondozási partnerség partnerországokkal való kialakítását is;

92. emlékeztet a menekültek jogai iránti elkötelezettségére, amint azt a nemzetközi emberi jogi és menekültügyi jogszabályok, különösen a menekültek jogállásáról szóló 1951. évi egyezmény és az ahhoz csatolt 1967. évi jegyzőkönyv előírják; emlékeztet az államok azon kötelezettségeire, hogy a vonatkozó nemzetközi joggal összhangban meg kell védeniük a menekülteket, és tiszteletben kell tartaniuk jogaikat; sajnálatát fejezi ki a migrációs útvonalak mentén, valamint a nemzetközi jogot sértő jogellenes visszatoloncolások során a migránsok körében bekövetkező halálesetek száma miatt; emlékeztet arra, hogy az Uniónak és a tagállamainak a migrációval, a határokkal és a menekültüggyel kapcsolatban folytatott külső és területükön kívüli tevékenységeik, megállapodásaik és együttműködésük során tiszteletben kell tartaniuk és védeniük kell az emberi jogokat, különösen a Chartában rögzített jogokat, beleértve az élethez, a szabadsághoz és a menedékkérelemhez való jogot – a menedékgig iránti kérelmek egyéni elbírálásának biztosítása révén – és a visszaküldés tilalmának elvét; e tekintetben kiemeli annak fontosságát, hogy az uniós tagállamok példát mutassanak azáltal, hogy szigorúan betartják a nemzetközi menekültjog szerinti kötelezettségeiket, valamint jelentősen növeljék az elnyomás vagy háború elől menekülőknél nyújtott segítséget, a befogadóképességüket és az áttelepítési vállalásaikat;

93. kéri az Uniót és a tagállamait, hogy legyenek teljesen átláthatóak a migrációs együttműködésre szánt források harmadik országoknak való elosztása tekintetében; ismételtlen arra kéri a Bizottságot, hogy biztosítson olyan átlátható előzetes kockázateértékeléseket, amelyeket független uniós szervek és szakértők végeznek el azzal kapcsolatban, hogy a harmadik országokkal folytatott hivatalos, informális vagy pénzügyi uniós együttműködés milyen hatást gyakorol a migránsok, a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek jogaira, továbbá a harmadik országokkal folytatott migrációs együttműködés emberi jogi hatásainak értékelése során maradéktalanul vegye figyelembe ezeket az értékeléseket és a nyomkövetési mechanizmusokat; aggodalommal jegyzi meg, hogy a világban az üldöztetés, konfliktus, erőszak, emberi jogi visszaélések vagy a közrendet súlyosan megzavaró események miatt lakóhelyüket elhagyni kényszerülő személyek száma 2021 végére elérte a példa nélkül álló 89 millió főt, akik közül 36,5 millió gyermek volt; emlékeztet arra, hogy a menekültek és a migránsok, különösen az okmányokkal nem rendelkező migránsok akadályokkal szembesülnek az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés terén szerte a világban, a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő esetében gyakran fordul elő szexuális és nemi alapú erőszak, és a szexuális és nemi alapú erőszak túlélői számos helyzetben nem részesülnek olyan szexuális és reprodukív egészségügyi ellátásban, mint amilyenre szükségük lenne; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a nemzetközi fellépés és együttműködés minden eddiginél fontosabb a menekültek védelmének biztosítása érdekében;

Őslakos népek

94. sajnálattal állapítja meg, hogy az őslakos népek továbbra is világszerte széles körű és rendszeres megkülönböztetéssel és üldöztetéssel szembesülnek, ideértve a lakóhelyük elhagyására kényszerítésüket is; elítéli az önkényes letartóztatásokat és azoknak az emberijog-védőknek és földterület-védőknek a meggyilkolását, akik az őslakos népek jogaiért állnak ki; emlékeztet arra, hogy az őslakos népek fontos szerepet játszanak a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásban és a biológiai sokféleség megőrzésében; sürgeti a kormányokat, hogy olyan fejlesztési és környezetvédelmi politikát folytassanak, amely az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival összhangban tiszteletben tartja a gazdasági, társadalmi és kulturális jogokat, és az őslakos népekre és helyi lakosságra is kiterjed; ismételtlen arra kéri az Uniót, a tagállamait és azok nemzetközi közösségen belüli partnereit, hogy az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban meghatározottakkal összhangban fogadják el az őslakos népek jogainak – köztük a nyelvükhöz, földjeikhez, területeikhez és erőforrásaikhoz való jog – teljes körű elismeréséhez, védelméhez és előmozdításához szükséges valamennyi intézkedést, különös tekintettel a szabad, előzetes és tájékozott beleegyezésre; javasolja, hogy az Unió és annak

2023. január 18., szerda

tagállamai illesszenek be a kellő gondosságra vonatkozó, meglévő és kidolgozandó keretekbe az őslakos népekre és az ENSZ őslakos népek jogairól szóló nyilatkozatában foglalt jogokra vonatkozó hivatkozásokat; ismételten megerősíti, hogy panasztételi mechanizmust kell létrehozni az őslakos népek jogainak az állami és nem állami szereplők tevékenységeiből eredő megsértésével és az azokkal való visszaéléssel kapcsolatos panaszok benyújtására; kéri azokat az országokat, amelyek még nem tették meg, hogy ratifikálják az őslakos és törzsi népekről szóló, 1989. június 27-i 169. sz. ILO-egyezmény rendelkezéseit;

Háborúk és konfliktusok világszerte és az emberi jogokra gyakorolt hatásuk

95. komoly aggodalmának ad hangot a háborúk és a katonai konfliktusok okozta állandó csapások miatt; hangsúlyozza, hogy az emberi jogokat számos veszély fenyegeti, ezeket napjainkban a modern háborúk és konfliktusok okozzák szerte a világban; hangsúlyozza, hogy az ilyen konfliktusokban maguk az államok mellett gyakran nem állami szereplők is részt vesznek, köztük katonai és biztonsági magáncégek, valamint terrorista szervezetek is; hangsúlyozza e konfliktusok katasztrofális humanitárius következményeit és a polgári lakosságra kifejtett pusztító hatásait, akik közvetlen célpontok, súlyos emberi jogi jogsértések elszenvedői, és gyakran nem vagy csak korlátozottan férnek hozzá az igazságszolgáltatáshoz vagy a jogorvoslathoz; kéri az Uniót, hogy folytassa az olyan eszközök kidolgozását és alkalmazását, amelyek lehetővé teszik az ilyen konfliktusokra adott gyors és hatékony válaszokat, többek között foglalkozzon azok kiváltó okaival, ruházzon be konfliktusmegelőzési és közvetítési erőfeszítésekbe, keressen és biztosítson teret a politikai megoldásoknak, alakítson ki szövetségeket hasonló gondolkodású országokkal és regionális szervezetekkel, biztosítson további pénzügyi és technikai támogatást és személyzetet a békefenntartó polgári missziók és katonai műveletek számára, valamint mozgítsa elő a hadviselő felek közötti bizalomépítő kezdeményezéseket; kéri az Uniót, hogy segítsen véget vetni az emberi jogi jogsértéseknek, valamint nyújtson segítséget az áldozatoknak;

96. elítéli a demokratikus alkotmányok megsértésének a terjedését a világban; ismételten aggodalmának ad hangot a katonai hatalomátvételek miatt, amelyek veszélyeztetik a polgári életet, a biztonságot és a békét; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a számonkérhetőséget, és küzdeni kell az erőszakos rezsimváltások által eredményezett emberi jogi jogsértések és háborús bűncselekmények büntetlensége ellen;

97. elismeri, hogy a humanitárius válságok fokozzák az egészségügygel kapcsolatos kihívásokat, és emlékeztet arra, hogy a válságövezetekben a kiszolgáltatott csoportok, például a menekültek körében a nők és a lányok különösen ki vannak téve a nemi erőszaknak, a szexuális úton terjedő betegségeknek, a szexuális kizsákmányolásnak, a nemi erőszak háborús fegyverként történő alkalmazásának és a nem kívánt terhességeknek; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a humanitárius segítségnyújtás során kezeljék prioritásként a nemek közötti egyenlőséget és a szexuális és reprodukció egészségét, többek között a humanitárius szereplők képzése és a jövőbeli finanszírozás vonatkozásában is; kéri az Uniót, hogy a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő szemléletet alkalmazzon annak megértése érdekében, hogy hogyan érintik a konfliktusok a nőket és az LMBTIQ-közösséget, továbbá a konfliktusmegelőzés és -megoldás, a békefenntartás, a humanitárius segítségnyújtás és a konfliktus utáni újjáépítési műveletek, az átmeneti igazságszolgáltatás, valamint az emberi jogok és a demokratikus reformok előmozdítása terén tett erőfeszítései során vegye figyelembe a nemek közötti egyenlőség szempontját;

98. ismételten arra kéri a tagállamokat, hogy az ENSZ Fegyverkereskedelmi Szerződésének exportról és export-elbírálásról szóló 7. cikkében és az EU fegyverexportra vonatkozó közös álláspontjában ⁽²⁸⁾ foglalt rendelkezéseket szigorúan betartva járuljanak hozzá a fegyveres konfliktusok, valamint az emberi jogok vagy a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértésének megfékezéséhez, többek között azáltal, hogy megtagadják az olyan fegyverek és megfigyelőrendszerek átadását, amelyek azzal a kockázattal járnának, hogy az importáló szereplők megsérthetik az emberi jogokat vagy a nemzetközi humanitárius jogot, illetve elősegíthetik azok megsértését;

Az élelemhez való jog és az élelmezésbiztonság

99. megismétli, hogy alapvető emberi jog, hogy az ember ne éhezzen; súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a világ számos országában kihívások érik az élelemhez való jogot és az élelmezésbiztonságot, valamint az élelmiszerek megfizethetőségét; kéri az Uniót, a tagállamokat és a nemzetközi közösséget, hogy haladéktalanul fokozzák erőfeszítéseiket a súlyos élelmiszerhiány kialakulásának megállítása érdekében; hangsúlyozza, hogy bár az ingatag élelmezésbiztonsági helyzetnek számos oka van, a helyzetet tovább súlyosbítja a világszerte előforduló számos konfliktus – beleértve az olyan országokban zajló jelenlegi konfliktusokat is, amelyek az elsődleges élelmiszertermékeket tekintve a világ nagy exportőrei –, ami súlyos következményekkel jár a világ több részében; határozottan elítéli, hogy az élelmiszer-ellátás bizonytalanságát háborús politikai eszközként vagy fenyegetésként használják;

⁽²⁸⁾ A Tanács 2008/944/KKBP közös álláspontja (2008. december 8.) a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról (HL L 335., 2008.12.13., 99. o.).

2023. január 18., szerda

100. aggodalommal hangsúlyozza, hogy a vallási, meggyőződési vagy etnikai háttér diszkriminatív tényezőként használható fel az élelmiszer-ellátás és a humanitárius segítségnyújtás elosztása során az élelmiszer-ellátás bizonytalanságával és a humanitárius válságokkal összefüggésben; kéri az Uniót, a tagállamait és a Bizottságot, hogy hívják fel a harmadik országok kormányainak figyelmét erre a problémára;

Éghajlatváltozás és környezet

101. hangsúlyozza, hogy az emberi jogok, az egészséges környezet és az éghajlatváltozás elleni küzdelem összefüggenek; üdvözlí, hogy előrehaladást értek el a tiszta, egészséges és fenntartható környezethez való emberi jog elismerése terén, ahogy azt az ENSZ Közgyűlésének 76/300. számú határozata is rögzíti; hangsúlyozza, hogy nagyra értékeli a környezetvédelmi emberijog-védők – köztük a föld- és vízvédők, az újságírók, oknyomozó újságírók, a visszaélést bejelentő személyek, az ügyvédek, valamint az őslakos aktivisták – létfontosságú munkáját, amit az őket érintő erőszakos fenyegetések és az életük veszélyeztetése ellenére végeznek a környezet megőrzése és védelme érdekében; elismeri továbbá a civil társadalmi szervezetek fontos szerepét, valamint az őslakos népek által a környezet megőrzése és védelme terén végzett felbecsülhetetlen értékű munkát;

102. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás veszélyezteti az emberi jogok, többek között az élelmezésbiztonsághoz, a biztonságos ivóvízhez, a megfelelő higiénés körülményekhez, az egészséghez és a megfelelő lakhatáshoz való jog, valamint a helyi közösségek jogainak gyakorlását; elutasítja a természeti erőforrások jogellenes kiaknázását, amely jelentős fenntarthatósági és környezeti kihívást jelent; felhívja továbbá a figyelmet az éghajlatváltozás által a békére és a biztonságra jelentett kockázatokra, mivel az élelmiszer-ellátás bizonytalansága és a vízhiány a természeti erőforrásokért folyó versenyhez, majd instabilitáshoz és államokon belüli és azok közötti konfliktusokhoz vezethet; hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleség és az emberi jogok összekapcsolódnak és összefüggnek egymással, és emlékeztet a tagállamok emberi jogi kötelezettségeire, miszerint védeniük kell a biológiai sokféleséget, amelytől ezek a jogok függenek, beleértve azt is, hogy biztosítják a polgárok részvételét a biológiai sokfélességgel kapcsolatos döntésekben, valamint garantálják a hatékony jogorvoslathoz való hozzáférést a biológiai sokféleség csökkenése vagy romlása esetén;

103. kéri az Uniót, hogy többek között hatékony és fenntartható politikai intézkedések bevezetése révén igyekezzen fellépni az éghajlatváltozás hatásai ellen, és tegyen eleget a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy fokozzák az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése elleni globális küzdelemhez nyújtott hozzájárulásukat, különösen annak biztosítása révén, hogy az EU által importált áruk előállítása a nemzetközi jog által oltalmazott emberi jogokkal összhangban történjen, beleértve az őslakos népek jogait is, továbbá hogy ne járuljanak hozzá a természetes ökoszisztémák, különösen a természetes és az őshonos erdők rombolásához vagy károsításához, olyan kiegyensúlyozott megközelítést alkalmazva, amely nem okoz kárt a harmadik országok lakosságának; kiemeli, hogy a legkevésbé fejlett országok vannak a leginkább kitéve az éghajlatváltozásnak, mivel nekik a legnehezebb ellenállni a pusztító hatásoknak, annak ellenére, hogy kevesebb üvegházhatású gázt bocsátanak ki, mint a gazdagabb országok;

Üzleti vállalkozások, kereskedelem és emberi jogok

104. hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi megállapodások gyakran nyújtanak lehetőséget az EU-nak arra, hogy harmadik országokkal együttműködve kezelje azok belső helyzetét azáltal, hogy bizonyos feltételeket biztosít, amelyek az életszínvonal javítását szolgálják, valamint lehetővé tesznek egy feltételrendszert az emberi jogi helyzet javítására ezekben az országokban; megjegyzi azonban, hogy egyes esetekben az érintett országokban alig vagy egyáltalán nem történt javulás; megjegyzi, hogy a túlzott mértékű és kizsákmányoló üzleti tevékenységek gyakran káros hatással vannak a harmadik országokban az emberi jogokra; emlékeztet arra, hogy a kereskedelmi megállapodások lényegi záradékai előírják, hogy a részes államoknak tiszteletben kell tartaniuk, védeniük kell és elő kell mozdítaniuk az emberi jogokat, amint azt az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, a szokásjog és azon nemzetközi egyezmények rögzítik, amelyeknek részes felei;

105. kéri az Uniót és a tagállamait, hogy a leghatározottabban ítélik el a civil társadalommal szembeni erőszakos fellépést, különösen ha erre olyan országokban kerül sor, amelyekkel az EU szabadkereskedelmi megállapodásokat kötött, továbbá hatékonyan működjenek együtt ezen országok nemzeti hatóságaival – többek között a legmagasabb szinten is – annak biztosítása érdekében, hogy a civil társadalom szabadon cselekedhessen, részt vehessen a közügyekben, valamint nyomon követhesse és dokumentálhassa a szabadkereskedelmi megállapodások végrehajtását; kéri az Uniót, hogy foglalkozzon a szabadkereskedelmi megállapodásokban, többek között a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetekben, valamint a partnerségi és együttműködési megállapodások alapvető elemeire vonatkozó záradékokban foglalt kötelezettségvállalások megsértésével; úgy véli, hogy az Uniónak súlyos vagy széles körben elkövetett jogsértések esetén életbe kell léptetnie az emberi jogi záradékokat, és ennek alapján külön feltételrendszert és megfelelő intézkedéseket kell előírnia, beleértve egy célzott emberi jogi ellenőrző szerv létrehozását is, amely értékeli, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások keretében tiszteletben tartották-e az emberi jogi kötelezettségvállalásokat, valamint ajánlást tesz a feleknek;

2023. január 18., szerda

106. kéri az Uniót, hogy következetesebben alkalmazza a kereskedelmi megállapodásokban azokat a záradékokat, amelyek védik az emberi jogokat, ideértve a szorosabb felügyeletet és az emberi jogi kötelezettségek érvényesítését, valamint használja ki az emberi jogokkal kapcsolatos feltételrendszerben rejlő összes lehetőséget annak érdekében, hogy harmadik országoknak preferenciális piacra jutást biztosítson; kéri különösen azt, hogy az általános preferenciarendszerről (GSP+) szóló aktualizált rendeletben alakítsanak ki szorosabb kapcsolatot a preferenciális elbánás és az emberi jogok terén elért haladás között; a GSP+ státusz megadására irányuló eljárás minden szakaszában nagyobb átláthatóságot szorgalmaz, beleértve a civil társadalommal való jobb együttműködést is, továbbá az esetleges jogsértések nyomon követését szorgalmazza; kéri a Bizottságot, hogy megfelelően tájékoztassa a Parlamentet az e területet érintő kérdésekről; kéri az uniós megállapodásokról folytatott tárgyalásokban, illetve az EU és valamely harmadik ország közötti kapcsolatok kialakításában vagy megerősítésében részt vevő feleket, hogy vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy az állandó kétoldalú meghívást a választásaik megfigyelésére is kiterjesszék; hangsúlyozza, hogy e lehetőséggel a már meglévő megállapodásokban is foglalkozni kell; ismételtlen kéri a Bizottságot, hogy mielőtt bármilyen preferenciális rendszert biztosítana egy országnak, rendszeresen végezzen az emberi jogok megsértésének kockázataira összpontosító emberi jogi hatásvizsgálatokat, továbbá haladéktalanul vizsgálja ki a jogsértéseket, és gyorsan reagáljon rájuk, ideértve indokolt esetben a GSP+ státusz visszavonását is; hangsúlyozza, hogy megfelelő erőforrásokra és egyértelmű eljárásokra van szükség az emberi jogi hatásvizsgálatok megfelelő elvégzéséhez és a nemzetközi emberi jogi egyezmények alkalmazásának nyomon követéséhez; e tekintetben az érintett uniós küldöttségek számára biztosított emberi erőforrások növelését szorgalmazza annak érdekében, hogy hozzájáruljanak ezekhez az értékelésekhez, valamint a GSP+ rendszer keretében az uniós piachoz való preferenciális hozzáférés uniós felügyeletéhez;

107. üdvözlí a Bizottságnak a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvjavaslatát, amely előrelépést jelent a felelős vállalati magatartás előmozdítása felé az emberi jogok, a munkavállalói jogok és környezeti jogok terén; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a vállalatokat bírósági mechanizmusokon keresztül felelősségre lehessen vonni, ideértve a polgári jogi felelősséget is; hangsúlyozza, hogy az irányelv fenntarthatósági és átvilágítási stratégiákról szóló jelentéstételre vonatkozó követelményeit valamennyi nagy vállalkozásra, valamint a világ nagy kockázatot jelentő régióiban és gazdasági ágazataiban működő, tőzsdén jegyzett kis- és középvállalkozásokra is alkalmazni kell; kéri, hogy az irányelvbe építsenek be egy külön cikket az érdekelt felekkel, különösen az érintett személyekkel és helyi közösségekkel, szakszervezetekkel, munkavállalói képviselőkkel és emberijog-védőkkel folytatott konzultációról;

108. elítéli a kényszermunka és a modernkori rabszolgaság minden formáját; kiemeli, hogy a modernkori rabszolgaságra vonatkozó globális becslésekről szóló legutóbbi jelentés szerint 2016 és 2021 között csak a magánszektorban 2,7 millióval nőtt a kényszermunkára fogott személyek száma, elérve a 17,3 milliót; üdvözlí a kényszermunkával előállított termékek uniós piacon való betiltásáról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslatot; kiemeli továbbá, hogy e tendenciát a Covid19-világjárvány tovább súlyosbította; hangsúlyozza, hogy a válság számos munkavállaló munkafeltételeinek romlását is eredményezte, ami egyes esetekben kényszermunkához vezetett; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy a multinacionális fórumokon irányítsák a kényszermunka és a modernkori rabszolgaság felszámolására irányuló intézkedéseket; emlékezteti a tagállamokat arra, hogy büntetőeljárás alá kell vonni és el kell ítélni ezeket a tevékenységeket mind a származási országokban, mind a nemzetközi mobilitású csoportokban; ismét szorgalmazza, hogy minden ország maradéktalanul hajtsa végre az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveket, és kéri azokat az uniós tagállamokat, amelyek még nem fogadtak el az üzleti vállalkozások jogaira vonatkozó nemzeti cselekvési terveket, hogy ezt a mihamarabb tegyék meg; ösztönzi az Uniót és a tagállamait, hogy konstruktív módon és tevékenyen vegyenek részt a transznacionális vállalatok és egyéb üzleti vállalkozások tevékenységének emberi jogi vonatkozásaival foglalkozó nyitott kormányközi ENSZ-munkacsoport munkájában, és ebből a célból fogadjanak el tárgyalási meghatalmazást; úgy véli, hogy ez szükséges előrelépés az emberi jogok előmozdítása és védelme terén;

109. kifogásolja azt az egyre terjedő gyakorlatot, hogy a tekintélyelvű államok hatalmas sport- vagy kulturális eseményeknek adnak otthont nemzetközi legitimitásuk növelése érdekében, miközben belföldön továbbra is visszaszorítják az ellenvéleményeket; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy kezdeményezzenek párbeszédet a nemzeti sportszövetségekkel, a vállalati szereplőkkel és a civil társadalmi szervezetekkel az ilyen eseményeken való részvételük módjairól; uniós szakpolitikai keret kidolgozását szorgalmazza a sporttal és az emberi jogokkal kapcsolatban;

Emberi jogok és digitális technológiák

110. hangsúlyozza, hogy az emberi jogoknak a teljes digitális szférára ki kell terjedniük, és az emberi jogokat védeni kell a technológia olyan – akár állami, akár nem állami – szereplők általi helytelen használatával szemben, amelyek ilyen technológiákat szolgáltatnak vagy az ilyen technológiákból hasznat húznak; hangsúlyozza a digitális technológiák, köztük a mesterséges intelligencia által a személyes szabadságra, a magánélethez való jogra és általában a demokráciára jelentett kockázatokat, és elítéli a digitális technológiák emberi jogok megsértésében játszott szerepét, különösen megfigyelés, nyomon követés, zaklatás és a véleménynyilvánítási szabadság korlátozása során; kiemeli azt a veszélyt, amelyet a dezinformációs kampányok a digitális eszközökkel együtt jelentenek; hangsúlyozza továbbá, hogy az új digitális technológiák konkrét fenyegetést jelentenek az emberijog-védőkre, az ellenzéki szereplőkre, az újságírókra és másokra nézve a tevékenységük ellenőrzése, korlátozása és aláásása révén; intenzívebb erőfeszítéseket szorgalmaz a digitális

2023. január 18., szerda

technológiákra vonatkozó átfogó globális jogi keret létrehozása érdekében, amelynek ki kell használnia azokat a lehetséges előnyöket, amelyet az ilyen technológiák az emberi jogok maradéktalan tiszteletben tartása mellett az emberi jóllét számára kínálhatnak; kitart amellett, hogy fontos egy nyílt, szabad, szilárd és biztonságos virtuális tér, amely tiszteletben tartja a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság alapvető értékeit; határozottan támogatja a kibertérben tanúsított felelősségteljes állami magatartás önkéntes, nem kötelező erejű normáit, amelyek kiterjednek a polgárok magánéletének és alapvető jogainak tiszteletben tartására; a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet mielőbbi elfogadását szorgalmazza, amely hatékony eszközként szolgál annak biztosítása szempontjából, hogy a mesterséges intelligenciát erre a célra használják fel, különös figyelmet szentelve a magas kockázatú mesterséges intelligenciának; kéri, hogy a többek között a közösségimédia-platformok által használt figyelemgazdaságot vonják be a magas kockázatú mesterséges intelligencia körébe annak érdekében, hogy megvédjék a kiszolgáltatott csoportokat attól, hogy félretájékoztatás és a közvélemény manipulálása áldozataivá váljanak;

111. helyteleníti a tekintélyelvű rendszerek azon gyakorlatait, amelyek többek között korlátozzák a polgárok internethez való hozzáférését, ideértve a nyilvános gyülekezések és tiltakozások során az internet lekapcsolását is; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy más demokratikus országokkal együttműködve ruházzanak be az internethez való zavartalan és megfizethető globális hozzáférést lehetővé tevő kutatásba és technológiába; kéri az Uniót, hogy finanszírozza az álhírek, a félretájékoztatás és a rosszindulatú propaganda digitális terjesztésének szűrésére és leküzdésére szolgáló hatékony digitális módszerekkel kapcsolatos kutatást;

o

o o

112. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az EU emberi jogi különleges képviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ Biztonsági Tanácsának, az ENSZ főtitkárának, az ENSZ-közgyűlés 78. ülészaka elnökének, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa elnökének, az ENSZ emberi jogi főbiztosának és az EU küldöttségvezetőinek.

2023. január 19., csütörtök

P9_TA(2023)0012

A hegyi-karabahi blokád humanitárius következményei

Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása a hegyi-karabahi blokád humanitárius következményeiről (2023/2504(RSP))

(2023/C 214/07)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Örményországról és Azerbajdzsánról szóló korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,

- A. mivel a Hegyi-Karabahot Örményországgal és a külvilággal összekötő egyetlen utat, a laçini folyosót 2022. december 12. óta önjelölt azerbajdzsáni környezetvédők zárják el; mivel ez megakadályozza az alapvető árukhoz és szolgáltatásokhoz, többek között az élelemhez, az üzemanyaghoz és a gyógyszerekhez való hozzáférést a Hegyi-Karabahban élő 120 000 örmény számára, ténylegesen blokád alá helyezve őket;
- B. mivel a blokád súlyos humanitárius válsághoz vezetett, amely jelentősen érintette a lakosság legkiszolgáltatottabb csoportjait; mivel a kritikus állapotú betegek átszállítása szinte lehetetlen, és ez a helyzet már egy halálesethez is vezetett; mivel több száz család tagjai továbbra is el vannak választva egymástól;
- C. mivel ezt a humanitárius válságot tovább súlyosbította, hogy Azerbajdzsán megszakította Hegyi-Karabah földgázellátását, emiatt otthonok, kórházak és iskolák maradtak fűtés nélkül;
- D. mivel a laçini folyosó blokádjának fenntartásával Azerbajdzsán megsérti a 2020. november 9-i háromoldalú tűzszüneti nyilatkozat szerinti nemzetközi kötelezettségeit, amelyek értelmében Azerbajdzsánnak garantálnia kell a folyosón mindkét irányban közlekedő személyek, járművek és rakomány biztonságát;
- E. mivel a laçini folyosó használatának akadályozása visszaveti az Örményország és Azerbajdzsán közötti békefolyamatot, és aláássa a nemzetközi bizalmat;
1. sajnálatát fejezi ki a laçini folyosó blokádja és a hegyi-karabahi konfliktus tragikus humanitárius következményei miatt;
 2. sürgeti Azerbajdzsánt, hogy tartsa tiszteletben és hajtsa végre a 2020. november 9-i háromoldalú nyilatkozatot, és haladéktalanul nyissa meg újra a laçini folyosót a szabad mozgás lehetővé tétele és az alapvető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása érdekében, így garantálva a biztonságot a régióban és megőrizve a lakosok megélhetését;
 3. hangsúlyozza, hogy átfogó békemegállapodásra van szükség, amelynek garantálnia kell Hegyi-Karabah örmény lakosságának jogait és biztonságát; felszólítja Azerbajdzsánt, hogy védje meg a Hegyi-Karabahban élő örmények jogait, és tartózkodjon a lázító retorikától, amely az örmények elleni megkülönböztetésre szólít fel, az örményeket pedig arra ösztönzi, hogy hagyják el Hegyi-Karabahot;
 4. sürgeti Azerbajdzsánt, hogy a jövőben tartózkodjon az Örményország és Hegyi-Karabah közötti közlekedési, energiaszállítási és kommunikációs összeköttetések működésének aláásásától;
 5. határozottan elítéli, hogy Azerbajdzsán bűnbaknak állítja be az emberi jogi aktivistákat és a civil társadalmi szervezeteket, és felszólítja az EU és a tagállamok képviselőit, hogy támogassák munkájukat;
 6. elítéli az orosz „békefenntartók” tétlenségét; úgy véli, hogy sürgősen tárgyalásokat kell folytatni arról, hogy az ENSZ megbízása alapján az EBESZ nemzetközi békefenntartóival váltsák fel őket;

2023. január 19., csütörtök

7. kéri, hogy a nemzetközi szervezetek számára biztosítsanak akadálytalan bejutást Hegyi-Karabahba a helyzet értékelése és a szükséges humanitárius segítségnyújtás biztosítása érdekében;
 8. kéri, hogy az ENSZ vagy az EBESZ indítson tényfeltáró küldöttséget a laçini folyosóhoz, hogy a helyszínen mérje fel a humanitárius helyzetet;
 9. felszólít a Helsinki Záróokmány elvein alapuló tárgyalások mielőbbi, előfeltételek nélküli újraindítására;
 10. sürgeti az EU-t, hogy aktívan vegyen részt azokon, és biztosítsa, hogy Hegyi-Karabah lakosai ne maradjanak fogságban Baku aktivizmusa, Oroszország romboló szerepe és a minszki csoport tétlensége miatt;
 11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak, valamint Örményország és Azerbajdzsán elnökének, kormányának és parlamentjének.
-

2023. január 19., csütörtök

P9_TA(2023)0013

A brazil demokratikus intézmények megrohamozása

Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása a brazil demokratikus intézmények megrohamozásáról (2023/2505(RSP))

(2023/C 214/08)

Az Európai Parlament,

— tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,

- A. mivel 2023. január 8-án több ezer jobboldali szélsőséges, Jair Bolsonaro volt elnök támogatói, megrohamozták és megrongálták a Nemzeti Kongresszus és a Legfelsőbb Bíróság épületét, valamint a brazíliavárosi elnöki rezidenciát, a Palácio da Alvoradát, és katonai beavatkozást követeltek Lula da Silva elnök megbuktatása érdekében; mivel Bolsonaro volt elnök korábbi igazságügyi miniszterét, Anderson Torrest letartóztatták, és Ibaneis Rochát, a Brazíliavárost is magában foglaló szövetségi kerület kormányzóját felfüggesztették hivatalából;
- B. mivel a szélsőjobboldal által a demokratikus intézmények ellen intézett erőszakos támadások globális jelenséggé váltak; mivel a brazíliavárosi események nyilvánvaló támadást jelentenek a brazil demokratikus intézmények ellen, és egyértelműen hasonlítanak az amerikai Capitolium ellen 2021-ben intézett támadáshoz; mivel Donald Trump, volt amerikai elnök, és Bolsonaro, volt brazíliai elnök, jelentős szerepet játszott a hazájában történt eseményekben;
- C. mivel a közösségimédia-platformok továbbra sem moderálják vagy korlátozzák az antidemokratikus kampányok, a transznacionális fasizmus és a szélsőségesesség – különösen gyűlöletkeltő tartalmakat és dezinformációt népszerűsítő algoritmusok révén történő – terjesztését, vonakodnak a jogellenes tartalmak eltávolításától, és alapvető szerepet játszottak az említett eseményekben az agresszív retorika és az erőszak felerősítésével, valamint a mozgósítás és a dezinformáció terjesztésének elősegítésével;
1. a leghatározottabban elítéli a Bolsonaro volt elnök támogatói által elkövetett bűncselekményeket, és támogatja a gyors, pártatlan, megfelelő és hatékony vizsgálat biztosítására irányuló jelenlegi erőfeszítéseket az összes érintett azonosítása, büntetőeljárás alá vonása és felelősségre vonása érdekében, beleértve a felbujtókat, a szervezőket és a pénzügyi támogatókat, valamint azon állami intézményeket, amelyek nem tettek lépéseket e támadások megelőzése érdekében;
2. szolidaritását fejezi ki a demokratikusan megválasztott Lula da Silva elnökkel, kormányával és a brazil intézményekkel;
3. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Bolsonaro volt elnök és néhány politikai támogatója arra törekedett, hogy kétségeket ébresszen a szavazási rendszerrel és a választási hatóságokkal kapcsolatban, jöllehet nem volt bizonyíték választási csalásra, és sürgeti őket, hogy fogadják el a választások demokratikus eredményét;
4. tényként ismeri el, hogy összefüggés van a transznacionális fasizmus, a rasszizmus, a szélsőségesesség térnyerése és többek között a brazíliavárosi események, az amerikai Capitolium 2021. januári megrohamozása és a német Bundestag ellen tervezett támadással kapcsolatos 2022. decemberi letartóztatások között;
5. kiemeli, hogy 2023. január 13-án a Legfelsőbb Bíróság jóváhagyta a szövetségi ügyészek arra irányuló kérelmét, hogy induljon vizsgálat Bolsonaro volt elnök ellen, mivel „valószínű, hogy nagyon releváns módon hozzájárult bűncselekmények és terrorcselekmények megvalósulásához”; aggályait fejezi ki a köztisztviselők, különösen a szövetségi kerület kormányzója és katonai rendőrsége által elkövetett cselekmények és mulasztások miatt;
6. hangsúlyozza az olyan jogszabályi keretek – például a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály – fontosságát, amelyek a közösségimédia-platformokat és a technológiai vállalatokat szabályozzák a gyűlöletbeszéd és a félretájékoztató online terjesztésének hatékony leküzdése és megelőzése, így a további radikalizálódás elkerülése érdekében;
7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak, valamint Brazília elnökének, kormányának és parlamentjének.

2023. január 19., csütörtök

P9_TA(2023)0014

Az újságírók Marokkóban tapasztalt helyzete, különösen Omar Radi ügye**Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása az újságírók marokkói helyzetéről, nevezetesen Omar Radi ügyéről (2023/2506(RSP))**

(2023/C 214/09)

Az Európai Parlament,

— tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,

- A. mivel Omar Radi független oknyomozó újságírót, aki a Hirak mozgalom tüntetéseiről és állami korrupciós botrányokról tudósított, 2020 júliusa óta fogva tartják és koholt vádjak alapján hat év börtönbüntetésre ítélték kémkedésért, valamint 2021 júliusában nemi erőszakért; mivel büntetését a fellebbezés során 2022 márciusában helybenhagyták; mivel számos, a jogszerű eljárásra vonatkozó garanciát megsértettek, ami a tárgyalást eredendően tisztességtelenné és elfogulttá tette; mivel ezek a jogsértések magukban foglalták az egy évig tartó előzetes letartóztatást indokolás nélkül és az ügyének irataihoz, valamint a védelem két koronatanújához való hozzáférés megakadályozását, akiknek a bíróságon való megjelenését megakadályozták; mivel Radi úr fellebbezést nyújtott be a semmítőszékhez; mivel 2022-ben odaítélték számára a Riporterek Határok Nélkül sajtószabadság-díját;
- B. mivel Taoufik Bouachrine újságírót 2018 februárja óta fogva tartják, és 2021 szeptemberében a fellebbezés során 15 év börtönbüntetésre ítélték szexuális bűncselekmények miatt; mivel Soulaïmane Raïssouni esetében, aki 2022 februárjában tisztességtelen tárgyalás során öt év börtönbüntetést kapott szexuális bűncselekményekért, súlyosan megsértették a jogszerű eljárásra vonatkozó garanciákat;
- C. mivel Marokkóban a sajtószabadság folyamatosan romlik, és a 2022. évi sajtószabadság-indexen a 135. helyre esett vissza; mivel számos újságírót, például Ignacio Cembrerot digitális megfigyelés alá vontak, megfélemlítettek és bírósági zaklatásnak tettek ki, és hosszú börtönbüntetésekre ítélték, így Maati Monjib-ot;
- D. mivel 2020-ban a Riporterek Határok Nélkül a nők és lányok elleni erőszak kérdésével foglalkozó különleges ENSZ-előadónál aggodalmának adott hangot a szexuális erőszakkal kapcsolatos állításokkal való, az újságírók hitelének lerombolását célzó visszaélés miatt, ami olyan, aggasztó gyakorlat, amit a Khmissa feminista szervezet és a Marokkói Emberi Jogi Szövetség is elítélt;
1. sürgeti a marokkói hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben a véleménynyilvánítás és a média szabadságát, garantálják a bebörtönözött újságírók, különösen Omar Radi, Soulaïmane Raïssouni és Taoufik Bouachrine tisztességes tárgyalását a jogszerű eljárásra vonatkozó garanciák biztosításával, biztosítsák azonnali ideiglenes szabadon bocsátásukat, és vessenek véget az újságírók, azok ügyvédei és családtagjai zaklatásának; sürgeti a hatóságokat, hogy az EU-Marokkó társulási megállapodással összhangban teljesítsék nemzetközi emberi jogi kötelezettségeiket;
 2. határozottan elítéli a szexuális erőszakkal kapcsolatos állításokkal való visszaélést, amely az újságírók feladataik ellátásától való elrettentését célozza; úgy véli, hogy ez a visszaélés veszélyezteti a nők jogait;
 3. mélyszéges aggodalmát fejezi ki azon állítások miatt, amelyek szerint a marokkói hatóságok európai parlamenti képviselőket vesztegettek meg; ugyanazon intézkedések alkalmazására szólít fel, mint amelyeket Katar képviselőivel szemben alkalmaznak; megismétli, hogy elkötelezett az Európai Parlamentben befolyást vásárolni kívánó nem uniós országokat érintő korrupciós ügyek teljes körű kivizsgálása és kezelése iránt;
 4. hangsúlyozza, hogy 2022. december 15-i állásfoglalása felszólított egy különbizottság létrehozására, amelynek feladata az Európai Parlament átláthatóságra, feddhetetlenségre és korrupcióra vonatkozó szabályai lehetséges hiányosságainak azonosítása és reformokra irányuló javaslatok előterjesztése;

2023. január 19., csütörtök

5. sürgeti a marokkói hatóságokat, hogy vessenek véget az újságírók megfigyelésének, többek között az NSO Pegasus kémsoftvere révén, és fogadjanak el és hajtsanak végre jogszabályokat védelmük érdekében; sürgeti a tagállamokat, hogy a kettős felhasználású termékekről szóló rendelettel összhangban hagyjanak fel a megfigyelési technológia Marokkóba történő exportjával;
 6. felszólít a 2018. évi Szaharov-díj döntőse, Nasser Zefzafi azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására; szorgalmazza valamennyi politikai fogoly szabadon bocsátását; elítéli a békés tüntetők és a diaszpóra aktivistái jogainak megsértését; sajnálatát fejezi ki 43, a Hirak mozgalomhoz tartozó tüntető elleni kifogásolható eljárások és elítélésük, valamint a börtönben való kínzásuk miatt;
 7. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy a marokkói hatóságokkal folytatott tárgyalások során továbbra is vessék fel a fogva tartott újságírók és a lelkiismereti foglyok ügyét, és vegyenek részt tárgyalásaikon; felhívja az EU-t, hogy használja ki befolyását a marokkói emberi jogi helyzet konkrét javítására;
 8. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint Marokkó kormányának és parlamentjének.
-

2023. január 19., csütörtök

P9_TA(2023)0015

Az Ukrajna elleni agresszió büntetével foglalkozó törvényszék létrehozása**Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása az Ukrajna elleni agresszió büntetével foglalkozó törvényszék létrehozásáról (2022/3017(RSP))**

(2023/C 214/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Ukrajnáról és Oroszországról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az Ukrajnában elkövetett háborús bűncselekmények büntetlensége elleni küzdelemről szóló, 2022. május 19-i állásfoglalására ⁽¹⁾ és az Oroszországi Föderációnak a terrorizmust támogató állammá nyilvánításáról szóló, 2022. november 23-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az 1942. január 13-i Londoni Nyilatkozatra,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az agresszió meghatározásáról szóló 1974. december 14-i 3314. (XXIX) sz. határozatára és az 1950. november 3-i 377. (V) sz. határozatára (az „Egyesülve a békéért” határozat),
- tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) Római Statútumára, különösen annak 8. cikkére, valamint annak az agresszió büntetéről szóló 2010. évi kampalmai módosításaira, továbbá az NBB és az EU közötti együttműködésről és segítségnyújtásról szóló 2006. évi megállapodásra,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2433 (2022), 2436 (2022), 2463 (2022) és 2473 (2022) számú határozataira,
- tekintettel a Nemzetközi Bíróságnak a népirtás büntetének megelőzéséről és megbüntetéséről szóló egyezmény szerinti, feltételezett népirtásról szóló, 2022. március 16-i végzésére,
- tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) Parlamenti Közgyűlésének 2022. július 2–6-i 29. éves ülészakán elfogadott, „Az Oroszországi Föderáció Ukrajna és népe elleni agresszív háborúja és az EBESZ-régió biztonságát fenyegető veszély” című állásfoglalására,
- tekintettel Észtország, Lettország és Litvánia külügyminisztereinek 2022. október 16-i közös nyilatkozatára, amelyben felszólítanak az Ukrajna elleni agresszió büntetével foglalkozó különleges törvényszék létrehozására,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az Ukrajna elleni agresszióról szóló, 2022. március 2-i határozatára és az „Ukrajna területi integritása: az ENSZ Alapokmánya elveinek védelme” című, 2022. október 12-i határozatára,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a Nemzetközi Büntetőbíróság jelentéséről szóló, 2022. november 2-i, valamint az Ukrajna elleni agresszió orvoslásának és jóvátételének előmozdításáról szóló, 2022. november 14-i határozatára,
- tekintettel az Európai Tanács 2022. október 20-i és 21-i, valamint 2022. december 15-i következtetéseire,
- tekintettel Ursula von der Leyennek, a Bizottság elnökének az orosz elszámoltathatóságról és az orosz befagyasztott vagyoni eszközök használatáról szóló, 2022. november 30-i nyilatkozatára – amelyben utal arra, hogy az ENSZ által támogatott különbírást kell létrehozni az Ukrajna elleni orosz agresszió büntetének kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására –, valamint Németország, Lengyelország és más országok ezt követő magas szintű nyilatkozataira,

⁽¹⁾ HL C 479., 2022.12.16., 68. o.⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0405.

2023. január 19., csütörtök

- tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel az ENSZ Alapokmányával és nemzetközi jogi elvekkel összhangban az államok szuverén egyenlőséget élveznek, és az államoknak nemzetközi érintkezéseik során tartózkodniuk kell a más államok területi épsége vagy politikai függetlensége ellen irányuló erőszakkal való fenyegetéstől vagy erőszak alkalmazásától;
- B. mivel 2014 februárja óta Oroszország jogellenes, provokáció nélkül indított és indokolatlan agresszív háborút folytat Ukrajna ellen, amelyet 2022. február 24-én újraindított az Ukrajna elleni nagyszabású támadásával;
- C. mivel az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agresszív háborúja az ENSZ Alapokmányának és a nemzetközi jog valamennyi alapelvének és különféle nemzetközi megállapodásoknak – például a Helsink-i Záróokmányban, az Új Európáért Párizsi Chartában és a budapesti megállapodásban foglaltaknak – a nyilvánvaló és kirívó megsértését jelenti;
- D. mivel ez idő alatt az orosz erők válogatás nélküli támadásokat hajtottak végre lakóövezetek és a polgári infrastruktúra ellen, több ezer ukrán polgári személyt öltek meg, és országsszerte terrorcselekményeket hajtottak végre a polgári infrastruktúra ellen;
- E. mivel már több ezer polgári személyt, köztük gyermekeket gyilkoltak meg, és még sokkal több személyt megkínzottak, zaklattak, szexuálisan bántalmaztak, elraboltak vagy lakóhelyük elhagyására kényszerítettek; mivel az orosz erők és megbízottjaik ezen embertelen magatartása teljes mértékben figyelmen kívül hagyja a nemzetközi humanitárius jogot;
- F. mivel az orosz fegyveres erők által Bucsában, Irpinben és sok más ukrán városban az orosz megszállás alatt elkövetett atrocitásokról szóló jelentések az Oroszországi Föderáció által Ukrajna ellen folytatott agresszív háború brutalitását mutatják, és hangsúlyozzák az összehangolt nemzetközi fellépés fontosságát az agresszió büntetése és a nemzetközi humanitárius jog mindennemű megsértése miatti elszámoltathatóság érdekében;
- G. mivel 2022. szeptember 30-án Oroszország egyoldalúan bejelentette Doneck, Herszon, Luhanszk és Zaporizzsja Oroszország által részben megszállt ukrán területi egységeinek annektálását;
- H. mivel az Európai Parlament és számos nemzeti parlament és közgyűlés az Oroszországi Föderációt a terrorizmust támogató és terrorista eszközöket használó állammak nyilvánította;
- I. mivel Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja 1945 óta a legfelháborítóbb agresszió valamely adott európai ország politikai vezetése részéről, és ezért megfelelő nemzetközi szintű jogi választ igényel; mivel az ENSZ Közgyűlése határozataiban ⁽³⁾ elismerte, hogy „az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agressziója sérti az ENSZ Alapokmánya 2. cikkének (4) bekezdését”, és hogy „az Oroszországi Föderációt felelősségre kell vonni a nemzetközi jog Ukrajnában vagy Ukrajnával szemben elkövetett megsértéseiért, beleértve az Egyesült Nemzetek Alapokmányát sértő agresszióját is”; mivel az Ukrajna elleni agresszió büntetnének elkövetéséért felelős személyek nem maradhatnak büntetlenül;
- J. mivel Oroszország agresszióját különböző államok és nemzetközi szervezetek, például az Európa Tanács, az EBESZ, az EU, a NATO, az Afrikai Unió, a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége, a Csendes-óceáni Szigetek Fóruma, az Amerikai Államok Szervezete, a Karibi Közösség, az Északi Tanács és mások is kifejezetten elítélték;
- K. mivel 2022. március 16-án a Nemzetközi Bíróság felszólította az Oroszországi Föderációt, hogy haladéktalanul függeszse fel katonai műveleteit Ukrajna területén;

⁽³⁾ Az ENSZ Közgyűlésének „Az Ukrajna elleni agresszió” című, 2022. március 2-i, „Az Ukrajna elleni agresszió humanitárius következményei” című, 2022. március 24-i és „Az Ukrajna elleni agresszió orvoslásának és jóvátételének támogatása” című, 2022. november 15-i határozata.

2023. január 19., csütörtök

- L. mivel 2022. március 2. óta a Nemzetközi Büntetőbíróság ügyésze vizsgálatot folytat az ukrajnai helyzettel kapcsolatban az Oroszországi Föderáció által 2013. november 21. óta feltételezeten elkövetett bűncselekményekkel, többek között népirtással, háborús bűncselekményekkel és emberiesség elleni bűncselekményekkel kapcsolatos korábbi és jelenlegi állításokkal kapcsolatban; mivel bár Ukrajna nem részes fele a Nemzetközi Büntetőbíróságnak, hozzájárulását adta ehhez a vizsgálathoz, elismerte a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatóságát és együttműködik vele;
- M. mivel az ENSZ Közgyűlésének 1974. december 14-i 3314 (XXIX) sz. határozata az agressziót úgy határozza meg, mint „valamely állam által egy másik állam szuverenitása, területi integritása vagy politikai függetlensége ellen vagy az Egyesült Nemzetek Alapokmányával ellentétes bármely más módon alkalmazott fegyveres erőt”, és megállapítja, hogy „az agresszív háború a nemzetközi béke elleni bűncselekmény”, és hogy „az agresszió nemzetközi felelősséget von maga után”; mivel a Római Statútum 8a. cikkének meghatározása szerint az „agresszió büntette olyan, természetében, súlyosságában és fokát tekintve agresszív cselekmény állami politikai vagy katonai akció felett hatékony ellenőrzés gyakorlására vagy irányítására alkalmas helyzetben lévő személy által történő kitervelése, előkészítése, kezdeményezése vagy végrehajtása, amely az ENSZ Alapokmányának súlyos megsértését jelenti”; mivel az „agresszió” azt jelenti, hogy egy állam fegyveres erőt alkalmaz egy másik állam szuverenitása, területi integritása vagy politikai függetlensége ellen, vagy bármely más, az ENSZ Alapokmányával összeegyeztethetetlen módon; mivel a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútuma szerint az agresszió büntette különbözik a háborús bűncselekményektől vagy az emberiesség elleni bűncselekményektől; mivel az agresszió büntette általában vezetőik által elkövetett bűncselekmény, mivel azt csak olyanok követhetik el, akik hatáskörrel rendelkeznek az állam agressziós politikájának alakítására; mivel a nürnbergi Nemzetközi Katonai Törvényszék, amely az agresszió bűncselekményére összpontosított, 1946-ban kimondta, hogy az agresszió „a legfőbb nemzetközi bűncselekmény”;
- N. mivel az agresszív háború súlyos nemzetközi bűncselekmény, különösen a tömegpusztító fegyverek valamennyi típusának lehetséges használatával összefüggésben, ami katasztrofális következményekkel jár a világbékére és az emberek életére nézve, valamint súlyos, hosszú távú károkat okoz a természeti környezetben és az éghajlatban;
- O. mivel a Barcelona Traction ügyben a Nemzetközi Bíróság jelezte, hogy az agresszió törvényen kívül helyezéséből eredő kötelezettségek a nemzetközi közösség egészével, nem pedig az egyes államokkal szemben fennálló kötelezettségek;
- P. mivel a Nemzetközi Büntetőbíróság Ukrajna két ad hoc nyilatkozatát követően joghatósággal rendelkezik az Ukrajna területén 2013 novembere óta elkövetett háborús bűncselekmények, emberiesség elleni bűncselekmények és népirtás büntette tekintetében, de ebben a helyzetben a Római Statútum 8a. cikke és a kampalai módosítások értelmében nem rendelkezik joghatósággal az agresszió bűncselekménye tekintetében, mivel sem Ukrajna, sem az Oroszországi Föderáció nem ratifikálta a Római Statútumot és annak az agresszió büntettével kapcsolatos módosításait; mivel a Nemzetközi Büntetőbíróság ügyésze 2022. március 2. óta vizsgálatot folytat az Ukrajnában kialakult helyzettel kapcsolatban; mivel az agresszió büntettével foglalkozó különleges törvényszék felállítása nem érinti a Nemzetközi Büntetőbíróság más bűncselekményekkel kapcsolatos joghatóságát, hanem inkább kiegészíti azt;
- Q. mivel az Európai Parlament, valamint Csehország, Észtország, Franciaország, Lettország, Litvánia, Hollandia és Lengyelország parlamentjei állásfoglalásokat fogadtak el a különleges ad hoc nemzetközi törvényszék létrehozásának támogatásáról;
- R. mivel 2022. november 30-án a Bizottság alternatív lehetőségeket terjesztett elő az Ukrajna elleni agresszió büntettével kapcsolatos elszámoltathatósági mechanizmus létrehozásának módjára vonatkozóan; mivel az ilyen mechanizmusra vonatkozó döntéseket Ukrajnával szoros együttműködésben kell meghozni;
- S. mivel 2022. december 15-i következtetéseiben az Európai Tanács további erőfeszítéseket sürgetett a háborús bűncselekmények és az agresszió büntette miatti teljes körű elszámoltathatóság biztosítása érdekében és felkérte a Bizottságot, a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét (alelnök/főképviselő) és a Tanácsot, hogy az uniós és a nemzetközi joggal összhangban folytassák az ezzel kapcsolatos munkát, hangsúlyozva, hogy az agresszió büntettének büntetőeljárás alá vonása a nemzetközi közösség egészét érintő kérdés;

2023. január 19., csütörtök

T. mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsa tehetetlen az ukrajnai helyzettel kapcsolatban, hiszen Oroszország megvétózhatja az érdemi fellépést; mivel az ENSZ Közgyűlésének 377. (V) sz. határozata precedensértékű, mivel alternatív cselekvési lehetőséget biztosít az ENSZ számára abban az esetben, ha az ENSZ Biztonsági Tanácsának legalább egy állandó tagja arra használja vétóját, hogy akadályozza a Biztonsági Tanácsot az ENSZ Alapokmányában meghatározott feladatai ellátásában;

1. megismétli, hogy a lehető leghatározottabban elítéli az Ukrajna elleni orosz agressziót, szilárdan támogatja Ukrajna nemzetközileg elismert határain belüli függetlenségét, szuverenitását és területi integritását, valamint ismételten felszólítja Oroszországot, hogy haladéktalanul hagyjon fel minden katonai tevékenységgel Ukrajnában és feltétel nélkül vonjon ki minden katonát és katonai eszközt Ukrajna teljes nemzetközileg elismert területéről;

2. hangsúlyozza, hogy az Ukrajna elleni orosz agresszió büntette egyértelműen és vitathatatlanul sérti az ENSZ Alapokmányát, amit a nemzetközi közösség – a globális biztonság és a szabályokon alapuló nemzetközi rend érdekében – nem hagyhat válasz nélkül; megismétli a Bizottsághoz, az alelnökhöz/főképviselőhöz és a tagállamokhoz intézett felhívását, hogy támogassák az Oroszország és szövetségesei, valamint a megbízottjai által az Ukrajna elleni agresszív háború során elkövetett valamennyi bűncselekménnyel kapcsolatos teljes elszámoltathatóságot;

3. hangsúlyozza, hogy az EU-nak és tagállamainak – szoros együttműködésben Ukrajnával és a nemzetközi közösséggel, lehetőleg az ENSZ-en keresztül – sürgősen szorgalmazniuk kell egy különleges nemzetközi törvényszék létrehozását az Oroszországi Föderáció és szövetségesei politikai és katonai vezetése által elkövetett, Ukrajna elleni agresszió büntetettének büntetőeljárás alá vonása, valamint az e kérdéssel kapcsolatos, jogilag megalapozott és közös megoldás megtalálása érdekében; úgy véli, hogy egy ilyen törvényszék felállítása pótolná a jelenlegi intézményi nemzetközi büntető igazságszolgáltatási rendszer jelentős hiányosságait, és létrehozásának a Nemzetközi Büntetőbíróságra vonatkozó, a Római Statútumban meghatározott normákon és elveken kell alapulnia;

4. felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy szorosan működjenek együtt Ukrajnával annak érdekében, hogy az ENSZ Közgyűlésében és más nemzetközi fórumokon, többek között az Európa Tanácsban, az EBESZ-ben és a G7-csoportban politikai támogatást kérjenek és építsenek ki az Ukrajna elleni agresszió büntetettével foglalkozó különleges törvényszék létrehozása érdekében;

5. úgy véli, hogy a különleges törvényszék létrehozása kiegészítené a Nemzetközi Büntetőbíróság és ügyésze vizsgálati erőfeszítéseit, mivel az Ukrajnában elkövetett állítólagos népirtásra, háborús bűncselekményekre és emberiség elleni bűncselekményekre összpontosítana; ismételten kijelenti, hogy teljes mértékben támogatja az NBB ügyésze által az ukrajnai helyzettel kapcsolatban folytatott, folyamatban lévő vizsgálatot; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Ukrajna ratifikálja az NBB Római Statútumát és annak módosításait, és hivatalosan váljon a Nemzetközi Büntetőbíróság hivatalos tagjává;

6. felszólít az uniós nyilvános diplomácia és stratégiai kommunikáció aktív alkalmazására a különleges törvényszék létrehozásának támogatása érdekében;

7. hangsúlyozza, hogy bár a különleges törvényszék pontos összetételét és működési módszereit még meg kell határozni, e módszereknek az átláthatóságra és a pártatlanságra vonatkozó legszigorúbb kritériumoknak kell megfelelniük; úgy véli továbbá, hogy a különleges nemzetközi törvényszéknek joghatósággal kell rendelkeznie nemcsak Vlagyimir Putyin és az Oroszországi Föderáció politikai és katonai vezetésének vizsgálatára, hanem Aljakszandr Lukasenka és az agressziót támogató Belarusz politikai és katonai vezetésének vizsgálatára is, mivel az Oroszországi Föderáció többek között Belarusz területéről és logisztikai támogatásával folytat agressziót Ukrajna ellen, ami a Római Statútum értelmében agresszió büntetettének minősül;

8. hangsúlyozza, hogy az EU-nak haladéktalanul meg kell kezdenie a különleges törvényszékkel kapcsolatos előkészítő munkát, és a különleges törvényszékre vonatkozó szabályok Ukrajnával együttműködésben történő létrehozására kell összpontosítania, továbbá támogatnia kell az ukrán és nemzetközi hatóságokat a jövőbeli különleges törvényszéken felhasználandó bizonyítékok megőrzésében;

9. felhívja az uniós intézményeket, különösen a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy addig is nyújtsanak támogatást egy ideiglenes ügyészség létrehozásához, és megjegyzi, hogy ennek az ideiglenes ügyészségnek a létrehozása nagyon fontos gyakorlati lépés lenne az Ukrajna elleni agresszió büntetettének a jövőbeli különleges törvényszék általi kivizsgálása és büntetőeljárás alá vonása terén;

10. elítéli azt az orosz gyakorlatot, hogy megakadályoznak minden olyan ENSZ-szintű fellépést, amelynek célja Oroszország felelőssége vonása az Ukrajna elleni agresszív háborúért;

2023. január 19., csütörtök

11. hangsúlyozza az Ukrajna elleni agresszió büntetével foglalkozó különleges törvényszék fontos szerepét abban, hogy igazságot lehessen szolgáltatni az ukrán népnek, vissza lehessen tartani más nemzetközi szereplőket attól, hogy Oroszország jogellenes agresszióját utánozzák, valamint meg lehessen könnyíteni a jóvátétel iránti követeléseket és a jövőbeli megbékélést;
12. felkéri az EU-t és a tagállamokat, valamint partnereiket és szövetségeseiket, hogy folytassanak megbeszéléseket arról a jogi lehetőségről, hogy az orosz állam szuverén eszközeit a nemzetközi jog Oroszország általi ukrainai megsértése miatti jóvátételként használják fel, többek között azért, hogy a jogsértések súlyos jellege miatt megtagadják az ilyen eszközök szuverén mentességének védelmét vagy korlátozzák az ilyen védelmet;
13. határozottan úgy véli, hogy az agresszió büntetével foglalkozó különleges törvényszék létrehozása nagyon egyértelmű jelzést küldene mind az orosz társadalom, mind a nemzetközi közösség számára, hogy Putyin és az orosz politikai és katonai vezetés elítélhető az Ukrajna elleni agresszió büntetése miatt; hangsúlyozza, hogy a törvényszék létrehozása egyértelmű jelzés lenne Oroszország és a vele szövetséges államok politikai és üzleti elitje számára is, hogy a Putyin vezetése alatt álló Oroszországi Föderáció már nem térhet vissza a „szokásos üzletmenethez” a nyugalattal;
14. támogatja az ENSZ Közgyűlésének ajánlását, amely az első lépés az ENSZ tagállamai által Ukrajnával együttműködve a jövőbeli kártérítések céljából létrehozandó nemzetközi kárnyilvántartás felé, amely az összes érintett természetes és jogi személyt ért kár, veszteség vagy sérülés, valamint a természeti környezetet és az éghajlatot, valamint Ukrajna államát ért, az Oroszországi Föderáció és szövetségesei által Ukrajnában vagy Ukrajna ellen elkövetett nemzetközi jogellenes cselekmények által okozott hosszú távú, széles körű és súlyos károk, valamint a bizonyítékok gyűjtésének előmozdítása és koordinálása érdekében a bizonyítékok és kérelmek nyilvántartására szolgál;
15. felhívja az EU-t, hogy fogadjon el közös álláspontot az agresszió büntetéről és az NBB Római Statútumának az agresszió büntetést érintő kampalmai módosításairól; felszólítja Bulgáriát, Dániát, Franciaországot, Görögországot, Magyarországot és Romániát, hogy fogadják el és ratifikálják a kampalmai módosításokat;
16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, az Európa Tanácsnak, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosa Hivatalának, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosa Hivatalának, a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságának, a Nemzetközi Büntetőbíróságnak, a G7 országoknak, az Afrikai Uniónak, a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közösségének, a Csendes-óceáni Szigetek Fórumának, az Amerikai Államok Szervezetének, a Karibi Közösségnek, a belarusz hatóságoknak, az Oroszországi Föderáció elnökének, kormányának és parlamentjének, valamint Ukrajna elnökének, kormányának és parlamentjének.

2023. január 19., csütörtök

P9_TA(2023)0016

Az Iránban zajló tiltakozásokra és kivégzésekre adott uniós válasz

Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása az iráni tiltakozásokra és kivégzésekre adott uniós válaszáról (2023/2511(RSP))

(2023/C 214/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Iránról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen Mahszá Zsiná Amíni haláláról és a nőjogi tüntetők Iránban történő elnyomásáról szóló, 2022. október 6-i állásfoglalására ⁽¹⁾, az iráni halálbüntetésről szóló, 2022. február 17-i állásfoglalására ⁽²⁾ és minden más, az iráni emberi jogi helyzetről szóló állásfoglalására,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlése harmadik bizottságának az emberi jogok iráni helyzetéről szóló, 2022. november 16-i határozatára,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosa hivatalának 2023. január 10-i nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ szakértőinek 2022. november 11-i nyilatkozatára, amelyben felszólítják Iránt, hogy hagyjon fel a békés tüntetők halálra ítélésével,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának az Iráni Iszlám Köztársasággal foglalkozó, 2022. november 24-i rendkívüli ülésére, és az ezen ülésen elfogadott határozatára,
- tekintettel az Iráni Iszlám Köztársaság emberi jogi helyzetével foglalkozó különleges ENSZ-előadó 2022. szeptember 22-i, 2022. június 18-i, 2022. január 13-i és 2021. január 11-i jelentéseire,
- tekintettel a G7-ek külügyminisztereinek 2022. november 4-i nyilatkozatára,
- tekintettel az EU Külügyi Tanácsának 2022. december 12-i következtetéseire,
- tekintettel az iráni személyekkel és szervezetekkel szembeni, az Európai Unió Tanácsa által 2021. április 12-én, 2022. október 17-én, 2022. október 20-án és 2022. november 14-én elfogadott szankciókra és a Tanács által 2022. december 12-én elfogadott (KKBP) 2022/2433 végrehajtási határozatra ⁽³⁾,
- tekintettel az Iráni Iszlám Köztársaság európai és brit szervezetekkel és személyekkel szembeni szankcióira,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szóvivőjének Mohamed Mehdi Karami és Szaed Mohamed Huszeini közelmúltbeli kivégzéséről szóló, 2023. január 7-i nyilatkozatára, Mohszen Sekári kivégzéséről szóló, 2022. december 8-i nyilatkozatára, valamint Alireza Akbari kivégzéséről szóló, 2023. január 15-i nyilatkozatára,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az Iránról szóló, az Európai Unió nevében tett 2022. szeptember 25-i nyilatkozatára, valamint az Európai Külügyi Szolgálat szóvivőjének Zsiná Mahszá Amíni haláláról szóló, 2022. szeptember 19-i nyilatkozatára,
- tekintettel az EKSZ szóvivőjének 2023. január 9-i sajtóközleményére, amelyben bejelentette, hogy behívatták az Iráni Iszlám Köztársaság európai uniós nagykövetét,
- tekintettel az Iránnal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttsége elnökének 2022. szeptember 22-i, 2022. november 9-i és 2022. december 13-i nyilatkozataira,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0352.

⁽²⁾ HL C 342., 2022.9.6., 286. o.

⁽³⁾ A Tanács (KKBP) 2022/2433 végrehajtási határozata (2022. december 12.) az iráni helyzetre tekintettel egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2011/235/KKBP határozat végrehajtásáról. HL L 318. I, 2022.12.12., 36. o.

2023. január 19., csütörtök

- tekintettel Kanada és az Egyesült Államok 2022. december 9-i, az iráni emberi jogi helyzetről szóló együttes nyilatkozatára,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (1966), valamint annak Irán általi, 1975. júniusi ratifikálására,
 - tekintettel az EU globális emberi jogi szankciórendszerére,
 - tekintettel a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló, 2001. december 27-i 2001/931/KKBP közös álláspontra ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a terrorizmus elleni küzdelem érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 27-i 2580/2001/EK tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
 - tekintettel a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról szóló, 2017. március 15-i (EU) 2017/541 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
 - tekintettel a halálbüntetéssel kapcsolatos, az emberi jogok védelmezőiről, a nők és lányok elleni erőszakról, valamint a velük szembeni megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelemről szóló európai uniós iránymutatásokra,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára (1948),
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel 2022. szeptember 13-án Teheránban az „erkölcsrendészet” letartóztatta a 22 éves Zsiná Mahszá Amíni iráni kurd nőt a kötelező fejkendőviselési törvény állítólagos be nem tartása miatt; mivel Zsiná Mahszá Amíni brutálisan megkínozták, és 2022. szeptember 16-án meghalt, miközben rendőrségi őrizetben volt; mivel nem került sor megfelelő vizsgálatra;
- B. mivel Zsiná Mahszá Amíni meggyilkolását követően országos tiltakozások törtek ki Iránban, amelyekben több százezer, a társadalom valamennyi szegmensét képviselő iráni állampolgár vett részt; mivel a tiltakozásokat nők kezdeményezték, felelősségre vonást követelve Zsiná Mahszá Amíni haláláért, és felszólítva a nőkkel szembeni erőszak és megkülönböztetés felszámolására Iránban; mivel a Zsiná Mahszá Amíni halála miatti tüntetések során számos nő levetette hidzsábját vagy levágta a haját; mivel a nők tiltakozásai arra késztették a férfiakat, hogy kifejezzék szolidaritásukat, ami egész Iránra kiterjedő forradalmat és a rezsim ellen tiltakozó mozgalmat indított el; mivel a diákok országszerte számos egyetemen tiltakoznak azzal, hogy bojkottálják óráikat és tüntetnek az elnyomás ellen; mivel Zsiná Mahszá Amíni Irán kurdisztáni régiójából származik, ahol széles körű tiltakozások zajlottak, amelyekre a rezsim elnyomással reagált;
- C. mivel az iráni biztonsági és rendőri erők erőszakosan, válogatás nélkül, aránytalanul és gátlástalanul reagáltak a tiltakozásokra; mivel Ali Hámenei, az Iszlám Köztársaság legfelsőbb vezetője és Ebrahim Raiszi elnök több alkalommal üdvözölte és ösztönözte a békés tüntetések erőszakos elfojtását és a tüntetőknek az Iszlám Forradalmi Gárda (IRGC) félkatonai Baszidzs milíciája általi meggyilkolását;
- D. mivel 2023. január 16-ig az iráni biztonsági erők beszámolóik szerint több száz békés tüntetőt – köztük több tucat gyermeket – öltek meg, és őrizetbe vettek, letartóztattak és elraboltak több mint 20 000 tüntetőt, köztük emberijog-védőket, diákokat, ügyvédeket és civil társadalmi aktivistákat, köztük uniós polgárokat és német, lengyel, francia, olasz, holland, spanyol és svéd lakosokat;
- E. mivel Irán nem ismeri el a kettős állampolgárságot, korlátozva ezáltal a külföldi nagykövetségek azon lehetőségét, hogy kapcsolatba lépjenek az országban fogva tartott kettős állampolgáraikkal; mivel Alireza Akbari volt iráni védelmi miniszterhelyettes, aki brit és iráni kettős állampolgársággal rendelkezett, elítélték az Egyesült Királyság javára Iránban folytatott kémkedéséért, amit tagadott, mégis halálra ítélték és kivégezték; mivel a belgiumi Vrije Universiteit Brussel és az olasz Università del Piemonte Orientale tudósát, a sürgősségi orvoslásra szakosodott, svéd-iráni állampolgárságú Dr.

⁽⁴⁾ HL L 344., 2001.12.28., 93. o.⁽⁵⁾ HL L 344., 2001.12.28., 70. o.⁽⁶⁾ HL L 88., 2017.3.31., 6. o.

2023. január 19., csütörtök

Ahmadreza Dzsalamit 2016. április 24-én az iráni biztonsági erők letartóztatták; mivel egy súlyosan igazságtalan, kínzással kicsikart vallomáson alapuló eljárást követően 2017 októberében kémkedés hamis vádjával halálra ítélték; mivel az iráni legfelsőbb bíróság 2018. június 17-én helybenhagyta az ítéletet; mivel Fariba Adelkhah francia-iráni kutatót 2019 júniusában letartóztatták és öt év börtönbüntetésre ítélték „a nemzetbiztonság aláásásáért”;

- F. mivel Iránban más uniós állampolgárokat is fogva tartanak önkényesen, köztük Olivier Vandecasteele belga állampolgárt, akit koholt vádak alapján összesen 40 év börtönbüntetésre és több tucat korbácsütésre ítélték; mivel az ítéletet azt követően hozták meg, hogy Belgium legmagasabb szintű bírósága felfüggesztette a fogvatartottak cseréjéről szóló vitatott kétoldalú szerződést, amely lehetővé tette volna, hogy Olivier Vandecasteele szabadságáért cserébe visszaküldjék az Iráni Iszlám Köztársaságba Asszadollah Asszadi iráni diplomatát, akit terrorizmus kísérlete miatt ítélték el Belgiumban; mivel Iránban még mindig hét francia állampolgárt tartanak fogva, köztük Cécile Kohler tanárt és szakszervezeti tagot és élettársát, Jacques Paris-t, valamint Benjamin Brière-t, akiket 2020 májusában tartóztattak le és „kémkedés” miatt nyolc év és nyolc hónap börtönbüntetésre ítélték;
- G. mivel Iránban a legmagasabb a világon az egy főre jutó kivégzések száma; mivel az iráni rezsim a tisztességes eljárás legalapvetőbb követelményeit sértő, tisztességtelen és gyorsított bírósági eljárásokat követően halálos ítéleteket szabott ki és hajtott végre békés tüntetőkön, köztük kiskorúakon; mivel az Amnesty International bizonyítékot talált arra, hogy az iráni rezsim továbbra is az elnyomás eszközeként szabja ki a halálbüntetést a tüntetések elfojtása érdekében; mivel az Iszlám Köztársaság rendőrsége és biztonsági erői széles körben alkalmaznak kínzást, nemi erőszakot, valamint kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmódot az iráni börtönökben fogva tartott személyekkel szemben;
- H. mivel az Amnesty International körülbelül 25 olyan személyt tartalmazó listát állított össze, akik komolyan ki vannak téve a kivégzés kockázatának, mint például Mohamed Gobadlou; mivel az Amnesty International félelmét fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a tüntetéseken való részvételük miatt még több embert sújthatnak halálbüntetéssel; mivel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala arról számol be, hogy több mint 40 iráni művészt vádolnak halálbüntetéssel büntethető bűncselekményekkel; mivel iráni színészek, zenészek, sportolók és más hírességek nyilvánosan támogatták a klerikus intézményrendszer elleni tiltakozásokat;
- I. mivel Iránban az emberi jogok helyzete egyre romlik; mivel Zsiná Mahszá Amíni és mások meggyilkolása, valamint a kivégzések jelenlegi hulláma jól illusztrálja az Iránban zajló emberi jogi válságot; mivel ezt a romlást állandósítja az iráni rezsim és biztonsági apparátusának rendszerszintű büntetlensége, amely lehetővé teszi a kínzásokat, valamint a törvénytelen kivégzések és egyéb jogellenes kivégzések széles körű végrehajtását; mivel az iráni büntető igazságszolgáltatási rendszer nagymértékben támaszkodik a kínzással és a kényszerítés és korlátozás egyéb formáival elért kikényszerített vallomásokra; mivel a halálbüntetés világszintű eltörlése az EU emberi jogi politikájának egyik fő célkitűzése;
- J. mivel a hatalmi ágak szétválasztásának nyilvánvaló megsértésével 2022. november 6-án 227 iráni parlamenti képviselő felszólította az igazságszolgáltatást, hogy határozottan lépjen fel a tiltakozások során letartóztatott személyekkel szemben, és büntetésként alkalmazza a halálbüntetést;
- K. mivel az iráni alkotmány egyenlő jogokat biztosít az etnikai kisebbségek számára; mivel a halálbüntetést aránytalan mértékben alkalmazzák az LMBTIQ+-személyekkel, az etnikai és vallási kisebbségekhez tartozó személyekkel, nevezetesen beludzsokkal, kurdokkal, arabokkal, bahá'i hitűekkel és keresztényekkel szemben; mivel a gyilkosságok és az erőszakos fellépés kezdete óta egyre több emberijog-védőt tartóztatnak le; mivel a tiltakozások élvonalában fellépő nőket és lányokat, köztük etnikai és vallási kisebbségek tagjait letartóztatták és bebörtönözték amiatt, hogy a rendszerszintű és szisztematikus diszkriminatív törvények, politikák és gyakorlatok megszüntetését követelték, és halálbüntetéssel járó vádak és halálos ítéletek kifejezett célpontjává váltak;
- L. mivel emberi jogi szakértők egy csoportja, köztük az ENSZ különleges eljárásokért felelős számos megbízottja nyilatkozatot adott ki, amelyben elítélte az iráni biztonsági erők által a tüntetők ellen elkövetett gyilkosságokat és erőszakos fellépést; mivel a szakértők mély aggodalmukat fejezték ki a Mahszá Zsiná Amíni halálát követő tüntetések során a tüntetőkkel szemben alkalmazott „túlzott és emberi életeket kioltó erőszak” miatt, ideértve a nők és lányok elleni szexuális erőszakot, a tüntetők megfélemlítését és zaklatását, valamint az emberi jogi jogsértések elkövetőinek

2023. január 19., csütörtök

- szisztematikus büntetlensége miatt; mivel az ENSZ szakértői 2022. november 11-én sürgették az iráni rezsimeket, hogy hagyjon fel azzal, hogy halálbüntetéssel járó vádat emeljen azok ellen, akik békés tüntetéseken vettek részt vagy állítólag vettek részt;
- M. mivel az ENSZ szakértői felkérték az Emberi Jogi Tanácsot, hogy sürgősen tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy rendkívüli ülést tartson az iráni helyzetről és nemzetközi vizsgálati mechanizmust hozzon létre, biztosítsa az elszámoltathatóságot Iránban, és vessen véget a súlyos emberi jogi jogsértések tartós büntetlenségének; mivel az Emberi Jogi Tanács 2022. november 24-én rendkívüli ülést tartott az iráni helyzetről; mivel ezen a rendkívüli ülésen megállapodás született arról, hogy egy független nemzetközi tényfeltáró misszióknak ki kell vizsgálnia az Iráni Iszlám Köztársaságban elkövetett emberi jogi jogsértéseket, bizonyítékokat kell gyűjtenie és elemeznie, és együtt kell működnie az érdekelt felekkel az ezen állításokat övező tények megállapítása érdekében abból a célból, hogy bíróság elé állítsák az Iráni Iszlám Köztársaságban elkövetett súlyos emberi jogi jogsértések valamennyi elkövetőjét, beleértve a legmagasabb szintű hatóságokat is;
- N. mivel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala 2023. január 10-én jelezte, hogy a büntetőeljárások fegyverként való felhasználása az emberek alapvető jogaik gyakorlása miatti büntetésére államilag jóváhagyott gyilkosságnak minősül;
- O. mivel az uniós külügyminiszterek 2022. december 12-én Iránról szóló tanácsi következtetéseket fogadtak el; mivel e következtetések felszólítják az iráni hatóságokat különösképpen arra, hogy haladéktalanul vessenek véget annak a helytelen gyakorlatnak, hogy halálbüntetést szabnak ki és hajtanak végre a tüntetőkkel szemben, késedelem nélkül semmisítsék meg a folyamatban lévő tiltakozásokkal összefüggésben eddig kiszabott halálbüntetéseket, és minden fogvatartott esetében biztosítsák a jogszerű eljárást;
- P. mivel 2023. január 9-én az EKSZ főtitkára a főképviselő nevében behívta az Iráni Iszlám Köztársaság Európai Unió melletti nagykövétét, hogy újból kifejezze, hogy az Unió elborzadt az iráni tüntetések kapcsán letartóztatott és halálra ítélt Mohamed Mehdi Karami és Szaed Mohamed Huszeini közelmúltbeli kivégzése miatt; mivel Mohszen Sekárit és Madzsidreza Rahnavardot a 2022. december 8-i, illetve 12-i tüntetéseken való részvételük miatt végezték ki;
- Q. mivel Kanada és az Egyesült Államok 2022. december 9-én együttes nyilatkozatot adott ki, amelyben elítélte az Iráni Iszlám Köztársaság békés tüntetők elleni kegyetlen erőszakos cselekményeit, az iráni nép folyamatos elnyomását, valamint a nők elnyomását és az ellenük irányuló, állam által támogatott erőszakot; mivel mindkét ország további szankciókat fogadott el iráni tisztviselőkkel szemben az emberi jogok megsértésével kapcsolatban, beleértve azokat is, amelyeket a jelenleg zajló brutális fellépés részeként követtek el;
- R. mivel az EU a közelmúltban és több alkalommal korlátozó intézkedéseket fogadott el az emberi jogok ezen kirívó megsértésével kapcsolatban, különösen az Iszlám Forradalmi Gárdához tartozó magas rangú személyekkel szemben, beleértve a vagyoni eszközök befagyasztását, az EU-ba való beutazás tilalmát, valamint pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások jegyzékbe vett személyek és szervezetek rendelkezésére bocsátásának tilalmát, válaszul az iráni erőszakos fellépésekben játszott szerepükre és arra, hogy az Iszlám Köztársaság katonai drónokat bocsát rendelkezésre az Oroszországi Föderáció által Ukrajna ellen elkövetett terrorista tevékenységekhez; mivel az emberi jogok Irán általi megsértése miatt bevezetett, érvényben lévő szankciórendszer keretében hozott uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek és szervezetek jegyzéke jelenleg összesen 126 személyt és 11 szervezetet tartalmaz; mivel az EU szankciós listáján szerepel többek között Irán belügyminisztere, Ahmad Vahidi, információk és kommunikációs technológiáért felelős minisztere, Ísza Zárepúr, az iráni bűnüldöző erők és az Iszlám Forradalmi Gárda tartományi vezetői;
- S. mivel viszonzásképpen az Iráni Iszlám Köztársaság Külügyminisztériuma ellenintézkedéseket fogadott el a szankciós mechanizmus keretében, amelyek különösen Neumann asszonyra, európai parlamenti képviselőre és az Arab-félszigettel fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség elnökére, valamint más képviselőkre és német és francia volt politikusokra irányulnak; mivel az Iráni által az európai parlamenti képviselőkkel szemben alkalmazott szankciókra válaszul a Parlament 2022 novemberében úgy határozott, hogy küldöttségei és bizottságai többé nem fognak együttműködni az iráni hatóságokkal;

2023. január 19., csütörtök

- T. mivel az Iszlám Köztársaság – különösen az Iszlám Forradalmi Gárda révén – nagyszabású, kifinomult és erőszakos transznacionális elnyomást folytat a száműzetésben és diaszpórában élő aktivistákkal, másként gondolkodókkal, független újságírókkal és emberi jog-védőkkel szemben, többek között az EU területén is, valamint fenyegeti és zaklatja családtagjaikat Iránban; mivel az Iszlám Köztársaság közvetlenül és helyi megbízottak révén diaszpórában élő másként gondolkodókat gyilkolt meg, száműzetésben élőket rabolt el, hogy Iránba vigye őket, és bombatámadásokat követett el több országban, köztük uniós tagállamokban is;
- U. mivel az Iszlám Köztársaság rezsimje szándékosan megszakítja az internet- és mobilkapcsolatokat, és súlyosan korlátozza a közösségimédia-platformokat, hogy aláássa az iráni lakosság tiltakozások szervezésére való képességét; mivel az uniós szankciórendszer a belső elnyomás céljára alkalmas felszerelések és a távközlésfigyelő eszközök iráni Iszlám Köztársaságba történő exportjának tilalmára is kiterjed;
- V. mivel Josep Borrell, a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (alelnök/főképviselő) 2022. december 8-i és 2023. január 7-i nyilatkozatában elítélte Mohamed Mehdi Karami és Szaed Mohamed Huszeini kivégzését; mivel a nyilatkozatok felszólítják az iráni hatóságokat, hogy haladéktalanul vessenek véget annak a gyakorlatnak, hogy halálbüntetést szabnak ki és hajtanak végre tüntetők ellen; mivel ezekben a nyilatkozatokban az EU felszólítja továbbá az iráni hatóságokat, hogy haladéktalanul semmisítsék meg a közelmúltban hozott halálos ítéleteket, és szigorúan tartsák be nemzetközi kötelezettségeiket;
- W. mivel az Iszlám Köztársaság kurd csoportokat – köztük Irakon belüli csoportokat – azzal vádolt, hogy az iráni Kurdisztánban tiltakozásokat szítottak; mivel ennek ürügyén az Iszlám Forradalmi Gárda fegyveres támadásokat indított Irakban a kurdisztáni régió ellen, és több tucat embert, köztük civileket gyilkolt meg; mivel a tiltakozások elleni fellépés különösen súlyos volt Irán északnyugati és délkeleti részén, ahol az ország kurd és beludzsi kisebbségének számos tagja él;
- X. mivel az Iszlám Forradalmi Gárda, amely a félkatonai Baszidzs milíciából, a Quds Erőkből, a szárazföldi erőkből, a légierekből és a haditengerészetből áll, központi szerepet játszik a belső elégedetlenség elnyomásában és a külső katonai fellépésekben; mivel a jelentések szerint az Iszlám Forradalmi Gárda államként működik az államon belül, ellenőrzése alatt tartja az iráni gazdaság kétharmadát, beleértve az infrastruktúrában, a petrokémiai, a pénzügyi, a távközlési, a gépjárműipari és a tengeri ipari ágazatokban meglévő részesedéseket, valamint a „bunjádok” néven ismert jelentős alapítványokat és a nagy méretű illegális csempészhalózatiakat;
- Y. mivel Iránban nőket és lányokat ölnek meg brutálisan az úgynevezett „becsületgyilkosságok” elkövetésével; mivel a „becsület” nevében ellenük elkövetett bűncselekmények áldozatai gyakran nem részesülnek igazságszolgáltatásban;
- Z. mivel az Iszlám Forradalmi Gárda mind belföldön, mind regionálisan terrorista tevékenységet folytat, irányít és hozzájárul e tevékenységhez; mivel az Ukrajna elleni orosz agresszió Teherán Moszkvával fenntartott kapcsolatainak elmélyüléséhez vezetett;
- AA. mivel az Iszlám Köztársaság külpolitikája követi a mollák rezsimének agresszív belpolitikáját; mivel a rezsim hozzájárul az egész közel-keleti régió és az azon túli területek destabilizálásához;
- AB. mivel Ebrahim Raiszi, akit 2021 júniusában Irán elnökévé választottak, és aki szerepel az Egyesült Államok szankciós listáján, korábban az iráni igazságszolgáltatás vezetőjeként szolgált, annak ellenére, hogy jól dokumentáltan súlyos emberi jogi jogsértéseket követett el; mivel Ebrahim Raiszi győzelmét az Iszlám Köztársaság intézményei érték el olyan választásokon, amelyek nem voltak teljesen szabadok és tisztességesek; mivel az 592 jelöltből csak 7 kapott zöld utat az Örök Tanácsától az elnöki posztért való induláshoz; mivel egyik jelölt sem volt nő, kisebbségi csoportból származó vagy a rezsimmel ellentétes nézetet valló személy;
- AC. mivel az átfogó közös cselekvési terv megújítására irányuló tárgyalásokat hivatalosan még mindig nem függesztették fel; mivel folytatódnak a tárgyalások a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség által indított biztosíték-feltárásról, miután Irán három be nem jelentett telephelyén urányanyagot találtak;

2023. január 19., csütörtök

1. a leghatározottabban elítéli az iráni békés tüntetőkkel, nevezetesen Mohszen Sekárral, Madzsidreza Rahnavarddal, Mohamed Mehdi Karamival és Szaed Mohamed Huszeinivel szemben kiszabott halálos ítéleteket, illetve kivégzéseiket; követeli, hogy az iráni hatóságok haladéktalanul és feltétel nélkül állítsák le a kivégzések végrehajtására irányuló terveket, és tartózkodjanak attól, hogy további halálbüntetéseket szabjanak ki; felhívja az Iráni Iszlám Köztársaság hatóságait, hogy a halálbüntetés teljes eltörlése céljából vezessenek be hivatalos moratóriumot a kivégzésekre vonatkozóan; sürgeti az iráni hatóságokat, hogy helyezzenek hatályon kívül minden ítéletet és halálbüntetést; megismétli, hogy mindenkor és minden körülmények között határozottan és elvi alapon ellenzi a halálbüntetés alkalmazását;
2. sürgeti az Iszlám Köztársaság hatóságait, hogy biztosítsák a halálra ítélt tüntetők, köztük Mohamed Borugáni, Mohamed Gobadlu, Hamíd Gare Haszanlu, Mahán Szadrat Maráni, Huszein Mohamedi, Manucsehr Mehmán Navaz, Szahand Núrmohamed-Zádeh, Szaman Szeidi, Reza Árja, Száleh Mirhássemi Baltagi, Szajed Jágúbi Kordafli, Dzsavad Rúhi, Arsia Takdasztán, valamint Mehdi Mohamedifard, Száleh Mirhássemi, Madzsíd Kazemi és Szajed Jágúbi azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátását; határozottan elítéli, hogy az iráni rezsim fegyverként használta fel a büntetőeljárásokat és a halálbüntetést az eltérő vélemények felszámolása és az emberek alapvető jogaik gyakorlása miatti megbüntetése érdekében; felszólítja az Iszlám Köztársaságot, hogy vizsgálja felül törvénykönyvét, és törölje a muhárebeh („Isten elleni harc”) és a mofszed-e-filzar („földi züllés”) fogalmát a büntetendő bűncselekmények közül;
3. kifejezi szolidaritását a tiltakozásokat vezető és azokban részt vevő iráni fiatalokkal, nőkkel és férfakkal, köztük a kisebbségekkel; támogatja a rendszerszintű és növekvő elnyomás, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok súlyos és tömeges megsértése ellen országszerte tiltakozó békés megmozdulást; határozottan támogatja az iráni nép arra irányuló törekvéseit, hogy szabad, stabil, inkluzív és demokratikus országban éljen; elítéli, hogy az iráni rezsim szisztematikusan hátrányosan megkülönbözteti a nőket olyan törvények és rendeletek révén, amelyek jelentősen korlátozzák szabadságukat, életüket és megélhetésüket;
4. részvétet fejez ki mindazok családjának, akiket a közelmúltbeli és a korábbi iráni tiltakozásokat követően megöltek, megkínáltak, elraboltak vagy jogellenesen bebörtönöztek;
5. ismételten határozottan elítéli, hogy az iráni biztonsági erők széles körben, kegyetlenül, szándékosan és aránytalanul erőszakot alkalmaznak a békés tüntetőkkel szemben; felszólítja az iráni hatóságokat, hogy vessenek véget a saját állampolgáraik elleni erőszakos fellépésnek; emlékeztet arra, hogy biztosítani kell a békés célú gyülekezéshez való jogot;
6. kéri a nemzetközi közösséget, valamint az EU-t és tagállamait, hogy az Iráni Iszlám Köztársaság hatóságaival folytatott minden együttműködést használjanak fel arra, hogy követeljék a tüntetők kivégzésének és a tiltakozások elleni erőszakos fellépésnek az azonnali beszüntetését, valamint a véleménynyilvánítás, az egyesülés és a békés gyülekezés szabadságához való joguk gyakorlása miatt letartóztatott valamennyi személy feltétel nélküli szabadon bocsátását; felhívja az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy továbbra is vonják felelősségre az iráni rezsimet saját népének meggyilkolásáért és súlyos emberi jogi jogsértésekért;
7. felszólítja az iráni rezsimet, hogy tegye lehetővé a rezsim által elkövetett emberi jogi visszaélések – többek között Zsiná Mahszá Amíni meggyilkolása, több száz tüntető meggyilkolása, valamint az önkényesen fogva tartott személyek kínzása és bántalmazása – független illetékes hatóság általi, nemzetközi szervezetekkel együttműködve végrehajtott pártatlan és hatékony kivizsgálását; követeli, hogy az iráni hatóságok engedélyezzék egy gyors, tényeken alapuló, pártatlan és hatékony vizsgálat lefolytatását az összes áldozatul esett tüntető meggyilkolásával kapcsolatban, és hogy a felelősöket állítsák bíróság elé; hangsúlyozza, hogy az EU-nak továbbra is foglalkoznia kell Zsiná Mahszá Amíni meggyilkolásának ügyével, illetve az iráni biztonsági erőknek az ezt követő tüntetések nyomán tett lépéseivel;
8. sürgeti a békés tüntetésekben való részvételük miatt fogva tartott valamennyi személy, valamint az összes politikai fogoly azonnali szabadon bocsátását; kéri, hogy a 359/2011/EU rendelet alapján vezessenek be célzott korlátozó intézkedéseket a tüntetők büntetés kiszabó valamennyi bíróval szemben; követeli továbbá, hogy az iráni hatóságok haladéktalanul és feltétel nélkül ejtsenek minden vádat mindazok ellen, akiket a tiltakozásokkal kapcsolatban kizárólag azért börtönöznek be, mert békésen gyakorolták a véleménynyilvánítás, az egyesülés és a békés gyülekezés szabadságához való jogukat; felszólítja az iráni hatóságokat, hogy tegyenek eleget nemzetközi kötelezettségeiknek, többek között a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya szerinti kötelezettségeiknek is;
9. üdvözlöi a Külügyek Tanácsának 2022. december 12-i következtetéseit, valamint a tüntetők elleni erőszakban részt vevő és az erkölcsrendészethez köthető, Zsiná Mahszá Amíni halálában bűnrészesnek talált vagy azért felelős valamennyi személlyel szembeni közelmúltbeli korlátozó intézkedések elfogadását; úgy véli azonban, hogy az EU Iránnal kapcsolatos álláspontja további kiigazításokra szorul amiatt, hogy az iráni rezsim nyilvánvalóan semmibe veszi saját állampolgárai emberi méltóságát és demokratikus törekvéseit, továbbá támogatja az Oroszországi Föderációt;

2023. január 19., csütörtök

10. felhívja az alelnököt/főképviselőt és a Tanácsot, hogy terjesszék ki az uniós szankciós listát az emberi jogok megsértéséért felelős valamennyi személyre és szervezetre, valamint családtagjaikra, köztük Ali Hámenei legfőbb vezetőre, Ebrahim Raiszi elnökre, Mohamed Dzsafar Montazeri főügyészre, valamint az Iráni Forradalmi Gárdához kötődő valamennyi alapítványra (a „bunjádokra”), különösen a Bunjád Musztazafan és Bunjád Sahíd va Omur-e Dzsanzaban elnevezésű alapítványokra; felhívja továbbá az alelnököt/főképviselőt, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy fontolják meg szankciók alkalmazását az iráni parlament 227 képviselője ellen, akik a halálbüntetés alkalmazását szorgalmazták; üdvözlí, hogy az Egyesült Királyságban folyamatban vannak az előkészületek arra, hogy az Iszlám Forradalmi Gárdát felvegyék a terrorista szervezetek Egyesült Királyságbeli jegyzékébe; határozottan elítéli az iráni hatóságok által német és francia volt politikusokkal, valamint az európai parlamenti képviselőkkel szemben kiszabott szankciókat; emlékeztet arra, hogy a parlamentközi párbeszédet fel kell függeszteni mindaddig, amíg a hatóságok szankcionálják az európai parlamenti képviselőket;

11. felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy vegyék fel az Iszlám Forradalmi Gárdát és annak kíségető erőit, köztük a félkatonai Baszidsz milíciát és a Quds Erőket a terroristák uniós jegyzékébe, és tiltsanak be minden olyan gazdasági és pénzügyi tevékenységet, amely az Iszlám Forradalmi Gárdához vagy a Gárával kapcsolatban álló személyekhez köthető, részben vagy egészben azok tulajdonát képező vagy azok tevékenységét fedező vállalkozásokat és kereskedelmi tevékenységeket foglal magában, függetlenül attól, hogy melyik országban működnek, elkerülve ugyanakkor az iráni népet, illetve az EU humanitárius és fejlesztési segélyeit érintő hátrányos következményeket; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy a hasonlóan gondolkodó partnerekkel együttműködve sürgesse azokat az országokat, amelyekben az Iszlám Forradalmi Gárda katonai, gazdasági vagy információs műveleteket hajt végre, hogy bontsák fel és tiltsák be az Iszlám Forradalmi Gárdához fűződő kapcsolatokat; határozottan elítéli az Iszlám Forradalmi Gárda által az iraki kurdisztáni Erbil kormányzórságban provokáció nélkül indított támadást, és hangsúlyozza, hogy az ilyen megkülönböztetés nélküli támadások ártatlan civileket és a régió stabilitását fenyegetik;

12. megismétli, hogy határozottan elítéli az iráni emberi jogi helyzet gyors romlását, amelyért az Iszlám Köztársaság, annak legmagasabb szintű vezetése és biztonsági erői, köztük az Iszlám Forradalmi Gárda kizárólagos felelősséggel tartozik; követeli, hogy az iráni hatóságok tartsák tiszteletben az etnikai és vallási kisebbségek, valamint az LMBTIQ+-személyek alapvető jogait és szabadságait; felszólítja az iráni hatóságokat, hogy szüntessék meg a megkülönböztetés minden formáját;

13. üdvözlí az Iráni Iszlám Köztársasággal foglalkozó független nemzetközi tényfeltáró misszió létrehozását, amelyet az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa a 2022. november 24-i S35/1. sz. határozatában bízott meg az Iráni Iszlám Köztársaságban elkövetett emberi jogi jogsértések kivizsgálásával, valamint a kapcsolódó bizonyítékok összegyűjtésével és elemzésével, és felszólít annak gyors bevetésére; sürgeti az Iszlám Köztársaság hatóságait, hogy biztosítsanak teljes körű és akadálytalan hozzáférést a tényfeltáró misszió számára megbízatásának teljesítéséhez, és tartózkodjanak a tényfeltáró misszióval együttműködő személyek vagy azok családtagjai zaklatásától és megfélemlítésétől; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy teljes mértékben támogassák a tényfeltáró misszió előkészítését és végrehajtását; sürgeti az ENSZ Emberi Jogi Tanácsát, hogy az Iszlám Köztársaság együttműködésének hiányában haladéktalanul utalja az iráni ügyet az ENSZ Biztonsági Tanácsa elé;

14. kéri továbbá az iráni hatóságokat, hogy engedélyezzék az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának különleges eljárásaiban részt vevő valamennyi személy látogatását, és különösen biztosítsák, hogy az Iráni Iszlám Köztársaság emberi jogi helyzetével foglalkozó különleges ENSZ-előadó beléphessen az országba;

15. követeli, hogy az iráni rezsim engedje szabadon az összes emberi jogi jogvédőt; felszólítja az iráni rezsimet, hogy hagyjon fel az iráni emberi jogi jogvédők elleni támadásokkal, és minden körülmények között garantálja, hogy azok a megtorlástól való félelem nélkül és minden korlátozástól, többek között a bírósági zaklatásoktól mentesen folytathassák jogszerű emberi jogi tevékenységeiket;

16. elítéli több tucat újságíró letartóztatását, és felszólítja az iráni hatóságokat, hogy haladéktalanul bocsássák szabadon őket; mély aggodalmát fejezi ki több mint 80 újságíró, többek között Nilúfar Hámédi, a Zsiná Mahszá Amíni letartóztatásáról és kórházba kerüléséről szóló hírekről elsőként beszámoló újságíró letartóztatása miatt, és felszólítja az iráni hatóságokat, hogy haladéktalanul bocsássák szabadon őket; felszólítja az Iszlám Köztársaságot, hogy tartsa tiszteletben az Iránban élő összes ember véleménynyilvánítási és meggyőződési szabadságát; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a biztonsági erők kriminalizálják az egészségügyi szakembereket, és erőszakot alkalmaznak velük szemben, és felszólítja az Iráni Iszlám Köztársaságot, hogy adjon meg minden rendelkezésre álló segítséget a pártatlan orvosi segítségnyújtáshoz;

17. a leghatározottabban elítéli az iráni börtönökben zajló módszeres kínzást, beleértve a szexuális erőszak fegyverként való használatát, és felszólít az összes fogvatartott kínzásának és bántalmazásának azonnali beszüntetésére; határozottan elítéli az Iszlám Köztársaság azon politikáját, hogy kínzással, megfélemlítéssel, családtagokkal szembeni fenyegetéssel vagy a kényszer egyéb formáival kényszeríti ki a vallomásokat, valamint hogy ezeket a kikényszerített vallomásokat tüntetőik elítélésére használja fel; elítéli továbbá azt a gyakorlatot, hogy megtagadják a fogvatartottaktól a telefonhívásokhoz való hozzáférést és a családtagok látogatásait; súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a fogvatartottak nem juthatnak jogi

2023. január 19., csütörtök

képviselőhöz a kihallgatások során; felszólítja az iráni rezsimeket, hogy a fogvatartottakkal velük született emberi méltóságuknak és értéküknek megfelelő tisztelettel bánjon; ismételt felszólítja Iránt, hogy haladéktalanul ratifikálja a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni ENSZ-egyezményt, és az abban foglalt rendelkezésekkel teljes összhangban járjon el;

18. sürgeti az iráni hatóságokat, hogy haladéktalanul bocsássák szabadon az összes letartóztatott uniós állampolgárt, és ejtsék az ellenük felhozott valamennyi vádat; határozottan elítéli, hogy Olivier Vandecasteele belga állampolgárt, egy nem kormányzati szervezet alkalmazottját 40 év börtönbüntetésre, 74 korbácsütésre és kémkedés koholt vádjá miatt 1 millió EUR összegű pénzbírságra ítélték, valamint elítéli Ahmadreza Dzsalsali svéd állampolgár folyamatos bebörtönzését és halálbüntetését, továbbá azt, hogy az Iszlám Köztársaság cinikus módon túsdiplomáciát alkalmaz az elítélt Aszadullah Aszadi terrorista szabadon bocsátásának kikényszerítésére; felszólít Ahmadreza Dzsalsali és Olivier Vandecasteele, valamint az Iránban jelenleg is fogva tartott hét francia állampolgárt, köztük Cécile Kohler azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására és biztonságos hazaszállítására; a leghatározottabban elítéli Alireza Akbari iráni-brit állampolgár Iránban történő kivégzését; további aggodalmának ad hangot az iráni Hírszerzési és Biztonsági Minisztérium európai nagykövetségekkel szembeni nyilvános fenyegetései miatt;

19. felhívja a tagállamokat és a nem kormányzati szervezeteket, hogy tároljanak, őrizzenek meg és osszanak meg minden olyan rendelkezésre álló bizonyítékot, amely hozzájárulhat a nyomozásokhoz, valamint működjenek együtt a Nemzetközi Büntetőbírósággal és támogassák annak munkáját; sürgeti az iráni hatóságokat, hogy tegyenek lépéseket a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának ratifikálása érdekében; hangsúlyozza, hogy az iráni rezsimek által saját népe ellen elkövetett folyamatos és súlyos emberi jogi jogsértések veszélyeztetik az átfogó közös cselekvési tervről (JCPOA) szóló tárgyalásokat;

20. határozottan elítéli az Iráni Iszlám Köztársaság továbbra is alkalmazott azon gyakorlatát, hogy az országban zajló tiltakozásokkal összefüggésben lekapcsolja az internet- és mobilhálózatokat, ami akadályozza az iráni polgárok kommunikációját és a szabad információáramlást; hangsúlyozza, hogy az efféle fellépések egyértelműen sértik a nemzetközi jogot; üdvözlí a szankciós mechanizmus keretében az elnyomásra válaszul hozott különböző uniós korlátozó intézkedéseket, különösen azokat, amelyek az információs és kommunikációs technológia területén tevékenykedő személyeket és szervezeteket, valamint a dezinformációért felelős személyeket és szervezeteket célozzák meg; üdvözlí továbbá, hogy Irán információs és kommunikációs technológiáikért felelős miniszterét felvették az uniós szankciós jegyzékbe; felhívja a Bizottságot, hogy a szükségesség elvével összhangban fontolja meg annak lehetővé tételét, hogy uniós székhelyű hírközlési szolgáltatók biztonságos eszközöket kínálhassanak Irán polgárai és lakosai számára;

21. felhívja a tagállamokat, hogy kötelezzék el magukat amellett, hogy a rezsimek nagyarányú internetes cenzúrája ellenére lehetővé teszik az irániak számára a szabad internethez való hozzáférést; azt javasolja, hogy a szükséges technikai és pénzügyi forrásokat egy uniós alaptól lehetne biztosítani;

22. sürgeti az összes tagállamot, hogy gyakoroljanak egyetemes joghatóságot minden olyan iráni tisztviselő felett, akiről megalapozottan feltételezhető, hogy a nemzetközi jog szerinti bűncselekményekért és az emberi jogok egyéb súlyos megsértéséért büntetőjogi felelősséggel tartozik; sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek nemzeti jogszabályai még nem írják elő az egyetemes joghatóság elvének elfogadását, hogy haladéktalanul vezessék be ezeket a jogszabályokat;

23. felszólít a korlátozó intézkedések kiterjesztésére, tekintettel arra, hogy az Iráni Iszlám Köztársaság továbbra is pilóta nélküli légi járműveket, és a tervek szerint felszín-felszín osztályú rakétákat bocsát Oroszország rendelkezésére Ukrajna elleni felhasználásra; hangsúlyozza, hogy az Iszlám Köztársaság hozzájárul az ukrajnai háborús bűncselekményekhez, mivel ezeket a fegyvereket a polgári lakosság és a polgári infrastruktúra ellen használják;

24. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy szüntessék meg a meglévő szankciók érvényesítésével kapcsolatos valamennyi joghézagot, köztük a pénzügyi kiskapukat, biztosítsák a szankciók szigorú végrehajtását, és szorosan működjenek együtt a nemzetközi partnerekkel a korlátozó intézkedések hatékony végrehajtása érdekében;

25. mély aggodalmát fejezi ki a többek között kémkedést, gyilkosságokat, bombatámadás-kísérleteket, kibertámadásokat, dezinformációs kampányokat és egyéb, az ellenőrzésre irányuló erőfeszítéseket magában foglaló strukturált transznacionális elnyomás miatt, amelyet az Iszlám Köztársaság hatóságai folytatnak – különösen a nagykövetségei és az Iszlám Forradalmi Gárda által – az EU-ban élő iráni diaszpóra ellen, és amely elfojtja uniós polgárok és lakosok szólásszabadságát és véleménynyilvánítási szabadságát, veszélyezteti biztonságukat és rosszindulatú beavatkozásnak minősül; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy bővítsék ki az iráni diaszpóra védelmét az Iszlám Köztársaság

2023. január 19., csütörtök

transznacionális elnyomása ellen; felhívja az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy találjanak módot arra, hogy technikai és kapacitásbeli támogatást nyújtsanak azoknak, akik segítik az iráni civil társadalmat, miközben biztosítsák azt, hogy az említett tevékenységekért az iráni fél vállalja a felelősséget;

26. elítéli az iráni tisztviselők Charlie Hebdo napilap elleni közelmúltbeli támadásait, és üdvözlí a satirikus karikatúrák megjelenése után a lap ellen elkövetett kibertámadás kivizsgálásának megindítását;

27. felszólítja az EU-t, beleértve az alelnököt/főképviselet, hogy két- és többoldalú fórumokon továbbra is vesse fel az emberi jogokkal kapcsolatos aggályokat az iráni hatóságokkal szemben, és erre a célra használja fel az iráni hatóságokkal tervezett valamennyi kapcsolatfelvételt, különösen az EU és Irán közötti magas szintű politikai párbeszéd keretében; újólag megerősíti, hogy az emberi jogok tiszteletben tartása az EU és Irán közötti kapcsolatok fejlesztésének alapvető eleme;

28. megismétli az összes tagállamhoz intézett azon felhívását, hogy közösen tegyenek nyilvános nyilatkozatokat és indítsanak diplomáciai kezdeményezéseket a tisztességtelen bírósági eljárások nyomon követése és olyan börtönök meglátogatása érdekében, ahol uniós állampolgárokat, emberi jogi jogvédőket és más, lelkiismereti okokból bebörtönzött személyeket tartanak fogva Iránban; ösztönzi a Teheránban akkreditált uniós nagykövetségek közötti szorosabb koordinációt; sürgeti a teheráni diplomáciai jelenléttel rendelkező összes tagállamot, hogy használják ki az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokban meghatározott mechanizmusokat a halálra ítélt, valamint a jogellenesen elítélt és letartóztatott személyek támogatása és segítése érdekében; sürgeti a tagállamokat annak biztosítására, hogy a fogvatartottak látogatókat tudjanak fogadni, valamint arra, hogy gondosan kövessék nyomon a fogvatartási körülményeiket;

29. sürgeti az iráni hatóságokat, hogy a tagállamok iráni nagykövetségeinek független megfigyelői számára biztosítsanak hozzáférést a tiltakozásokhoz kapcsolódó valamennyi perhez; kéri a tagállamokat, hogy kövessék nyomon a tiltakozásokkal kapcsolatos valamennyi pert, különös tekintettel a halálos ítélettel végződő büntetőeljárásokra, és nyilvánosan ítéljék el azok hiányosságait;

30. felhívja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy a hasonlóan gondolkodó partnerekkel együttműködve terjesszék ki és növeljék az iráni nép demokratikus törekvéseinek kézzelfogható támogatását, különösen a független emberi jogi és civil társadalmi szervezetek, valamint a független médiaplatformok támogatásának fokozása, továbbá a hasonlóan gondolkodó partnerek iráni internetkapcsolat fenntartására irányuló erőfeszítéseinek támogatása révén; ösztönzi Irán demokratikus ellenzékét, hogy lehetőség szerint törekedjen nagyobb egységre a közös értékek alapján, valamint a száműzetésben és a diaszpórában élő irániak bevonásával, a nemzetközi közösség további támogatásának elősegítése érdekében; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák az iráni nép felé irányuló stratégiai kommunikációjukat, különösen az EKSZ StratCom déli munkacsoportjának az Iszlám Köztársaság bevonásával kapcsolatos megbízatásának megerősítése, valamint finanszírozásának és láthatóságának jelentős növelése révén;

31. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy könnyítsék meg a vízumkiadást minden olyan személy számára, aki megalapozottan fél az üldöztetéstől amiatt, hogy békésen gyakorolta a véleménynyilvánítás, az egyesülés és a békés gyülekezés szabadságához való jogát az iráni tüntetések kapcsán; felhívja az EKSZ-t, hogy lépjen kapcsolatba Irán közvetlen szomszédaival annak biztosítása érdekében, hogy a határátkelők továbbra is nyitva álljanak az Irán elől menekülő aktivisták előtt, és biztosítsa, hogy ezek a személyek biztonságosan menedékkért folyamodhassanak Európában ezen országokból;

32. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseletének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Iráni Iszlám Konzultatív Nemzetgyűlésnek, az Iráni Iszlám Köztársaság rezsimjének, valamint az Iráni Iszlám Köztársaság legfőbb vezetője hivatalának.

2023. január 19., csütörtök

P9_TA(2023)0017

Az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzése – 2021. évi éves jelentés**Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzéséről – 2021. évi éves jelentés (2022/2153(INI))**

(2023/C 214/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Beruházási Bank (EBB) „Az innovációs válasz” című, 2022. január 27-én közzétett, 2021. évi tevékenységi jelentésére,
- tekintettel az EBB 2021. évi pénzügyi jelentésére és az EBB 2021. évi finanszírozási és hitelfelvételi tevékenységéről szóló jelentésére, amelyeket 2022. május 5-én tettek közzé,
- tekintettel az EBB-csoport 2021. január 20-án közzétett operatív tervére,
- tekintettel az EBB „Building a smart and green Europe in the COVID-19 era” [Intelligens és zöld Európa kiépítése a Covid19-korszakban] című, 2020/2021-es beruházási jelentésére, amelyet 2021. január 21-én tettek közzé,
- tekintettel az EBB-csoport 2021–2025 közötti időszakra vonatkozó klímabanki ütemtervének végrehajtási tervére, amelyet az EBB igazgatótanácsa 2020. november 14-én fogadott el és 2020. december 14-én tett közzé,
- tekintettel az EBB 2020 novemberében elfogadott és 2020. november 15-én közzétett klímastratégiájára,
- tekintettel az EBB-csoport 2022. július 6-án közzétett fenntarthatósági jelentésére,
- tekintettel az EBB-csoport 2022. február 2-án elfogadott környezeti és társadalmi fenntarthatósági keretére,
- tekintettel az EBB Számvizsgáló Bizottságának 2021. évi éves jelentéseire, amelyeket 2022. július 21-én tettek közzé,
- tekintettel az EBB csalás kivizsgálásáról szóló 2021. évi tevékenységi jelentésére, amelyet 2022. július 7-én tettek közzé,
- tekintettel az Európai Beruházási Bank Közbeszerzési Panaszbizottságának a közbeszerzési panaszokkal kapcsolatos tevékenységeiről szóló, 2022. április 7-i 2021. évi éves jelentésére,
- tekintettel az EBB, az Európai Beruházási Alap (EBA) és az Európai Ügyészség által 2021. december 7-én aláírt munkamegállapodásra,
- tekintettel az EBB szabályszerűségről szóló 2021. évi tevékenységi jelentésére, amelyet 2022. augusztus 25-én tettek közzé,
- tekintettel az EBB-csoport „Supporting the counterparties on their pathways to align with the Paris Agreement (Paris Alignment for Counterparties)” [A szerződő felek támogatása a Párizsi Megállapodáshoz való igazodás folyamatában (A szerződő felek igazodási kerete a Párizsi Megállapodáshoz)] című, 2021. október 26-án közzétett PATH-keretrend-szerére,
- tekintettel az EBB-csoport 2021. augusztus 5-én közzétett csalás elleni politikájára,
- tekintettel az EBB etikai és megfelelési bizottságának 2022. április 8-án közzétett 2020. évi éves jelentésére és a bizottság működési szabályzatára,
- tekintettel az EBB csoport személyzetére, az ellenőrző bizottság tagjaira és az irányítóbizottságra vonatkozó magatartási kódexekre,

2023. január 19., csütörtök

- tekintettel az EBB-csoport 2021. évi kockázatkezelési adatokról szóló jelentésére, amelyet 2022. augusztus 9-én tettek közzé,
 - tekintettel az EBB eljárási szabályzatára,
 - tekintettel az Európai Bizottság, az Európai Számvevőszék és az Európai Beruházási Bank közötti, 2021 novemberében hatályba lépett háromoldalú megállapodásra,
 - tekintettel az EBB-csoport 2021. november 18-án közzétett átláthatósági politikájára és a visszaélések bejelentésére vonatkozó, 2021. november 24-én közzétett politikájára,
 - tekintettel az EBB 2021. október 13-án közzétett, a 2020–2027-es időszakra vonatkozó új kohéziós orientációjára,
 - tekintettel az Európai Beruházási Bank pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzéséről szóló, 2022. július 7-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0294/2022),
- A. mivel az EBB-csoport, amely az EBB-ből és az EBA-ból áll, a világ legnagyobb multilaterális pénzügyi intézménye, és az egyik legnagyobb klímafinanszírozást nyújtó intézmény; mivel az EBB az éghajlat és a környezetvédelem, a fejlesztés, az innováció és a készségek, a kis- és középvállalkozások, az infrastruktúra és a kohézió kiemelt területeire összpontosít; mivel az EBA a vállalkozás, a növekedés, az innováció és a kutatás, a foglalkoztatás és a regionális fejlesztés finanszírozásával támogatja a kis- és középvállalkozásokat;
- B. mivel a Szerződések értelmében az EBB-nek hozzá kell járulnia az uniós integrációhoz, valamint a belső piac kiegyensúlyozott és folyamatos fejlődéséhez, figyelembe véve az olyan közpolitikai célokat, mint a társadalmi kohézió és a fenntartható fejlődés, annak érdekében, hogy kezelje az egyenlőtlenségeket azáltal, hogy jobb feltételeket biztosít a munkahelyekhez, az oktatási lehetőségekhez, a közinfrastrukturákhoz és a közszolgáltatásokhoz való hozzáféréshez, valamint előmozdítja az egészséges és fenntartható környezetet;
- C. mivel az EBB-t köti az Európai Unió Alapjogi Chartája; mivel az emberi jogi elvek integrálva vannak átvilágítási eljárásaiba és előírásaiba, ideértve a nyilvános előzetes értékeléseket is;
- D. mivel az EBB beruházásai képesek támogatni a szociális ágazatot, beleértve az egészségügyet, a lakhatást és az oktatást is;
- E. mivel az EBB tevékenységének középpontjában a területi és társadalmi kohézió, a fenntartható fejlődésnek, valamint a munkanélküliség, a szegénység és a társadalmi kirekesztés kezelésének kell állnia; mivel a fenntarthatóságot be kell építeni minden hitelnyújtási, hitelfelvételi és tanácsadási tevékenységbe, hiszen az EBB feladata a fenntartható növekedés előmozdítása az Európai Unión belül és kívül egyaránt; mivel alapokmánya rögzíti a kohézió támogatását, és az EBB beruházásainak célja a belső piac kiegyensúlyozott és egyenletes fejlődéséhez való hozzájárulás;
- F. mivel az EBB az EU klímbankjaként kulcsszerepet játszik az éghajlatváltozás, a környezetromlás és a biológiai sokféleség csökkenése által okozott globális vészhelyzet elleni küzdelemben; mivel az EBB elkötelezte magát amellett, hogy valamennyi tevékenységét összhangba hozza a Párizsi Megállapodással annak érdekében, hogy 2025-re a teljes hitelezés több mint 50 %-ára növelje az éghajlat-politikai intézkedésekre és a környezeti fenntarthatóságra nyújtott éves finanszírozást; mivel az EBB kötelezettséget vállalt arra, hogy a következő évtizedben legalább 1 billió EUR-t fektet be az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásába;
- G. mivel 2021-ben és 2022 elején tárgyalások folytak az InvestEU keretében az EBB-csoporttal (EBB és EBA) kötött garanciamegállapodásról, amelyet 2022. március 7-én írtak alá;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0299.

2023. január 19., csütörtök

- H. mivel a tagállamok megbízhatják az EBB-t azon pénzügyi eszközeik végrehajtásával, amelyeket a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak támogatható projektekbe való befektetéséhez használnak; mivel az EBB további finanszírozást és célzott tanácsadást nyújthat a tagállamoknak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó forrásaik befektetéséhez;
- I. mivel az EBB hozzájárul az Európai Unió politikai és gazdasági céljainak megvalósításához, és támogatja az Unió külső fellépésének prioritásait a világ valamennyi régiójában, beleértve a keleti és mediterrán szomszédság régióinak politikailag érzékeny országait is;
- J. mivel az EBB a legnagyobb multilaterális hitelező az EU szomszédsági régiókban, amely a keleti szomszédság országaira, a Nyugat-Balkánra, a Közel-Keletre és Észak-Afrikára terjed ki; mivel az EBB az Európai Unióon kívüli műveleteket a közel 30 külső irodából álló hálózatán keresztül végzi, amelyek Afrikában, Latin-Amerikában és Ázsiában működnek;
- K. mivel az EBB-csoport szorosan együttműködik az uniós intézményekkel és más partnerekkel az Unió célkitűzéseinek és politikai prioritásainak támogatása érdekében; mivel – különösen a 2021–2027-es többéves pénzügyi kereten (MFF) keresztül – az EBB-csoport a Bizottsággal és a nemzeti fejlesztési bankokkal és intézményekkel, valamint a fejlesztési pénzintézetekkel együttműködve dolgozik; mivel a Párizsi Megállapodás elveinek és céljainak 2020 végéig történő megvalósítása érdekében az EBB-csoport az Európai Külügyi Szolgálattal és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal együttműködve dolgozott;
- L. mivel az EBB élen jár a Covid19-válság kezelésében az Európai Unióban, és jelentős erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy további támogatást nyújtson különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára az új Páneurópai Garanciaalap (EGAA) létrehozásával, amely tőkét biztosít a válság hatásai által különösen keményen sújtott kkv-k számára;
- M. mivel az EBB-nek AAA minősítésre van szüksége a megfelelő piaci finanszírozási források legkedvezményesebb kamaton történő biztosításához, és ezért azt meg kell őrizni;
- N. mivel az EBB üzleti modellje megköveteli a legmagasabb szintű integritást, átláthatóságot, elszámoltathatóságot és a jó irányítást, továbbá megfelelő intézkedéseket tesz szükségessé a pénzmosás, a terrorizmusfinanszírozás, a szervezett bűnözés és a káros adózási gyakorlatok valamennyi formája, valamint a közelmúltban felülvizsgált csalás elleni politikájában meghatározott tiltott magatartásformák elleni hatékony és eredményes küzdelem érdekében;

Az EBB pénzügyi ügyleteinek teljesítménye

1. hangsúlyozza, hogy az EBB az egyik vezető kibocsátó, és folyamatosan hozzájárul a tőkepiacok innovációihoz és fejlődéséhez, miközben a legszigorúbb normákat támogatja;
2. megjegyzi, hogy 2021. december 31-én az EBB-csoport mérlegfőösszege 568 milliárd EUR volt, ami 11,9 milliárd EUR növekedést jelent 2020. december 31-hez képest;
3. megjegyzi, hogy 2021-ben a bank által nyújtott hitelek 65,4 milliárd EUR-t tettek ki, összhangban a 2021. évi operatív tervben meghatározott céllal, és megközelítették a korábbi évek eredményeit (2020-ban 66,1 milliárd EUR, 2019-ben 63,3 milliárd EUR); elismeri, hogy ebből az összegből 54,3 milliárd EUR a bank saját forrásai alatt szerepelt (szemben a 2020-as évvel, amikor a bank saját forrásai alatt 64,6 milliárd EUR szerepelt);
4. rámutat, hogy a korábbi években Olaszország, Franciaország és Spanyolország részesült a legnagyobb arányban a pénzeszközökből (az összes aláírt hitel 16 %-a, 14 %-a, illetve 12 %-a), valamint a korábbi évekhez hasonlóan azokat legnagyobb arányban a közlekedésre, a globális kölcsönökre és az energiaágazatra fordították (30,2 %, 18,5 %, illetve 14,8 %);
5. megjegyzi, hogy a teljes folyósított összeg 2021-ben 41,4 milliárd EUR-t tett ki, amelyből 40,4 milliárd EUR a bank saját forrásaiból származott (2020-ban a folyósított összeg 58,3 milliárd EUR-ra rúgott, amelyből 56,8 milliárd EUR származott a bank saját forrásaiból);
6. megjegyzi, hogy 2021. december 31. óta az aláírt hitelek fennálló állománya némileg csökkent, és 556,4 milliárd EUR-ra esett vissza (a 2020-as 558,7 milliárd EUR-hoz és a 2019-es 560,3 milliárd EUR-hoz képest), amelynek 82 %-a Unióon belüli projektekre vonatkozott (2020-ban 82,2 %, 2019-ben 81,4 %); megjegyzi, hogy az EBB folyósított hitelállománya 433,4 milliárd EUR-t tett ki, szemben a 2020. év végi 444,6 milliárd EUR-val és a 2019. év végi 447,5 milliárd EUR-val;

2023. január 19., csütörtök

7. hangsúlyozza, hogy a fenti 2021-es finanszírozási trend azt tükrözi, hogy az EBB egyre nagyobb hangsúlyt fektet az Európai Unió belüli harmadik felektől származó források – például az EGAA keretében végrehajtott ügyletek és a decentralizált pénzügyi eszközök – felhasználására, amelyek kiegészítik az EBB saját forrásait, és lehetővé teszik számára, hogy növelje a nagyobb kockázatú ügyletek teljes volumenét; megjegyzi, hogy az EBB csak a kockázatvállalási hajlandóságával és közzeladatával összhangban lévő hitel-, piaci és likviditási kockázatokat vállal;

8. megállapítja, hogy 2021-ben az EBB volt a legnagyobb multilaterális fejlesztési bank, amely zöld és fenntartható bevétel felhasználást biztosító kötvényeket bocsátott ki, megerősítve ezzel vezető szerepét a zöld és fenntarthatósági kötvények globális piacain, és új rekordot felállítva 11,5 milliárd EUR összegben bocsátott ki éghajlatvédelmi és fenntarthatósági kötvényeket (szemben a fenntarthatósági hitelviszonyt megtestesítő termékek 2020-as 10,5 milliárd EUR-s egyenértékű kibocsátásával); megjegyzi továbbá, hogy ez a 2020. évi 15 %-ról 21 %-ra növelte a fenntarthatósági finanszírozás részarányát a teljes finanszírozásban (figyelembe véve mind az éghajlatvédelmi kötvényeket, mind a fenntarthatósági kötvényeket – CAB és SAB);

9. nagyra értékeli az EBB igazgatótanácsa által 2021 márciusában elfogadott, az EBB éghajlatvédelmi kötvényeinek értékeléséről szóló jelentést; tudomásul veszi, hogy az éghajlatvédelmi és a fenntarthatósági kötvényeket fokozatosan össze fogják hangolni az elfogadásra váró európai zöldkötvénystandard rendelkezéseivel;

10. tudatában van annak, hogy az EBB kötvénykibocsátás révén hosszú lejáratú forrásokat von be a nemzetközi tőkepiacokról hitelezési igényeinek kielégítése céljából; megjegyzi, hogy 2021-ben az EBB 21 pénznemben 55,3 milliárd EUR-nak megfelelő összeget vont be;

11. tudomásul veszi, hogy az EBB nagy volumenű hitelek alacsony kamatfelár melletti finanszírozásával termel bevételt, és hogy 2021. december 31-én 2,5 milliárd EUR összegű nettó nyereséget könyvelt el, ami növekedést jelent a 2020-as 1,7 milliárd EUR-hoz és a 2019-es 2,4 milliárd EUR-hoz képest;

12. megjegyzi, hogy mivel a nyereséget visszatartják az EBB műveleteinek támogatására, a bank folyamatos nyereségessége az évek során jelentős tartalékok felhalmozódásához vezetett; üdvözli, hogy a tartalékok a 2020 végi 73,5 milliárd EUR-ról 2021 végére 76,1 milliárd EUR-ra nőttek;

13. megjegyzi, hogy a teljes hitelportfólió továbbra is jól teljesített, 2021 végén mindössze 0,3 %-os értékvesztett hitelekkel (szemben a 2020. és 2019. végi 0,4 %-kal); megjegyzi, hogy továbbra is nagyon alacsony a 90 napot meghaladóan késedelmes kifizetések aránya: 2021 végén összesen 116,3 millió EUR-ra rúgott (szemben a 2020. év végi 117,1 millió EUR-val, illetve a 2019. év végi 146,0 millió EUR-val), és a korábbi évekhez hasonlóan a kockázati portfóliónak mindössze 0,03 %-át tette ki;

14. üdvözli, hogy az igazgatótanács 2021. december 15-én jóváhagyta az EBB-csoport 2022–2024-es operatív tervét; nagyra értékeli, hogy az új operatív terv megerősíti, hogy az EBB igazodik az EU politikai prioritásaihoz, és elkötelezett a digitális és a zöld átállással kapcsolatos törekvéseinek fokozása mellett;

15. megjegyzi, hogy az operatív terv tükrözi az operatív célok eléréséhez szükséges várható hitelfelvételt, és hogy az igazgatótanács 2022-re 50 milliárd EUR-ig terjedő globális hitelfelvételt engedélyezett; megjegyzi továbbá, hogy az EBB egy várhatóan 45 milliárd EUR összegű finanszírozási programot jelentett be;

16. felszólítja az EBB-t, hogy játsszon aktív szerepet az igazságos átmenethez hozzájáruló – például a kutatásra, az innovációra és a digitalizációra, a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáférésére, valamint a szociális beruházásokra és készségekre vonatkozó – projektek támogatásában;

A Covid19-világjárvánnyal összefüggő intézkedések

17. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió 2021–2027-es hosszú távú költségvetése (folyó áron 1,2 billió EUR), valamint a NextGenerationEU (NGEU) ideiglenes helyreállítási eszköz (folyó áron 806,9 milliárd EUR) példátlan és egyedülálló választ jelent, amelynek célja a Covid19-világjárvány által okozott gazdasági és társadalmi károk helyreállításának előmozdítása, valamint a digitális és zöld átállás megkönnyítése;

18. megjegyzi, hogy 2021-ben a világjárvány különböző hullámai megzavarták a bank számos ügyfelének – köztük kkv-k és nagyvállalatok, valamint pénzügyi intézmények – tevékenységét, ami a volumen és a folyósítások csökkenéséhez vezetett;

2023. január 19., csütörtök

19. megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány az EBB hitelkockázat-kezelési stratégiájának köszönhetően nem befolyásolta lényegesen az EBB hitelportfóliójának minőségét;

20. elismeréssel jegyzi meg, hogy a globális pénzügyi piacokon a Covid19-világjárvány által okozott általános bizonytalanság ellenére az EBB továbbra is stabil likviditási pozíciót tart fenn és a legmagasabb hitelminősítéssel rendelkezik;

21. megjegyzi, hogy 2021-ben az EBB 109 önálló ügyletet hagyott jóvá, amelyek célja a Covid19-válság közvetlen kezelése volt, összesen 12,9 milliárd EUR értékben (a jóváhagyott 55,8 milliárd EUR összvolumenből); rámutat, hogy a Covid19-világjárvány kezdete óta az EBB-csoport közel 72 milliárd EUR-t hagyott jóvá a közegészségügyi ágazat, a vakcinák szállítása és a válság által súlyosan érintett vállalkozások célzott támogatására;

22. hangsúlyozza az EBB által az EGAA-n keresztül nyújtott jelentős támogatást, amely kiegészíti a világjárvány és a világjárványt követő válságok kezelése érdekében uniós szinten hozott egyéb intézkedéseket; nagyra értékeli, hogy ez a támogatás arra ösztönzi a pénzügyi közvetítőket, hogy többet és jobb feltételek mellett nyújtsanak hiteleket a vállalatoknak, ezáltal segítve a vállalkozásokat abban, hogy a világjárvánnyal kapcsolatos problémák leküzdése érdekében gyorsan hozzáférjenek az előnyös finanszírozáshoz; aggodalmát fejezi ki az EGAA körüli átláthatóság hiánya miatt, aminek következtében előfordulhat, hogy szinte lehetetlen felmérni, hogy az alap valóban az európai gazdaság hasznára vált-e;

23. megjegyzi, hogy az EGAA lehetővé tette az EBB-csoport számára, hogy növelje a főként európai kkv-knak nyújtott támogatását, és akár 200 milliárd EUR összegű további finanszírozást biztosítson; gratulál az EBB-csoportnak ahhoz, hogy sok vállalkozást elért az Európai Unióban; hangsúlyozza, hogy 2021. december 31. óta összesen 23,2 milliárd EUR értékben hagytak jóvá projekteket (ebből 18,1 milliárd EUR-t már aláírtak), és ez várhatóan összesen 174,4 milliárd EUR összegű beruházást fog mozgósítani;

24. nagyra értékeli, hogy az EBB tervezett egészségügyi programjának 6,0 milliárd EUR összegű emelése beruházásokat tett lehetővé az egészségügyi ágazatban és a gyógyászati infrastruktúrák terén, valamint finanszírozást biztosított a kutatással, a vakcinákkal és a kezelésekkal kapcsolatban; megjegyzi, hogy 2021. december 31-én az ezeknek a tervezett projekteknak a keretében aláírt kölcsönök összege 5,4 milliárd EUR-t tett ki, amelynek egy része a Covid19-oltóanyagok kutatásához kapcsolódott;

Az EBB támogatása a kiemelt szakpolitikai területeken

25. megjegyzi, hogy az InvestEU programot, az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) utódját a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret alapján kell megvalósítani, és hogy az EBB egyben a legfontosabb végrehajtó partner lesz, amely a megbízás teljes költségvetésének 75 %-áért felel; tudomásul veszi, hogy a 2021–2027 közötti időszakban az InvestEU 26,2 milliárd EUR összegű garanciája a többéves pénzügyi keret és a NGEU tartalékképzésével együtt várhatóan több mint 372 milliárd EUR további magán- és állami beruházást mozgósít Európában, elsősorban a fenntartható infrastruktúra, a kutatási innováció, a digitalizáció, a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáférése, a szociális beruházások és a készségek terén;

26. kéri az EBB-t, hogy tartsa tiszteletben az InvestEU által támogatott uniós prioritásokat, és biztosítsa az EU pénzügyi érdekeinek erőteljes védelmét; elvárja, hogy az EBB 2022-ben jelentést tegyen a Parlamentnek az InvestEU programmal kapcsolatos tevékenységeiről és beruházásairól;

27. hangsúlyozza, hogy Európa 23 millió kisebb vállalkozása a nem pénzügyi vállalkozások 99,8 %-át teszi ki, és az összes munkahely mintegy kétharmadát biztosítja; hangsúlyozza, hogy a kkv-k világszerte a gazdasági fejlődés hajtóerejét jelentik, és egyben az innováció fő mozgatórugói is; tudomásul veszi, hogy a digitalizáció és az éghajlat-politikai intézkedések költségei a Covid19-világjárvány idején voltak a legmagasabbak, és további nyomás alá helyezték a kkv-kat, amelyek elsősorban a Covid19 finanszírozási csomagon és az EGAA-n keresztül kaptak támogatást az EBB-től;

28. megdicséri az EBB-csoportot, amely 2021-ben több mint 431 000 kkv-nak és közepes piaci tőkeértékű vállalkozásnak nyújtott pénzügyi támogatást, és ezzel 4,5 millió munkahelyet őrzött meg; emlékeztet arra, hogy az EBB által a kkv-knak nyújtott támogatás az EBB által aláírt teljes finanszírozási volumen 47 %-át és az EBA tevékenységeinek szinte teljes egészét teszi ki; emlékeztet arra, hogy abszolút értékben 2021-ben a kkv-k finanszírozása 45 milliárd EUR-t tett ki az EBB-csoport 94,9 milliárd EUR összegű teljes hitelállományából, amelyet kedvező finanszírozási feltételek mellett, alacsonyabb kamatlábak és/vagy hosszabb futamidő és tanácsadási szolgáltatások formájában nyújtottak; felszólítja az EBB-t, hogy folytassa intézkedéseit, és további növekedési tőke rendelkezésre bocsátásával fokozza a támogatást, hogy lehetővé tegye a kkv-k számára tevékenységeik bővítését;

2023. január 19., csütörtök

29. aggódik amiatt, hogy a jelenlegi magas energiaárak komoly hatással vannak az európai kkv-k versenyképességére; felszólítja az EBB-t annak értékelésére, hogy a kkv-k támogatásának jelenlegi szintje elegendő-e a magas energiaárak és a nyersanyagárak emelkedése mellett, és tájékoztassa a Parlamentet arról, hogy miként kívánja intézkedéseit ezen új kihívások kezeléséhez igazítani;

30. ismételten kéri a projektek és beruházások méltányos és átlátható földrajzi elosztását, a kevésbé fejlett régiókra koncentrálva, különösen az innováció, a digitalizáció és az infrastruktúra terén, az inkluzív növekedés, valamint a gazdasági, társadalmi és területi konvergencia és kohézió előmozdítása érdekében; kéri az EBB-t, hogy tevékenyebben orvoslja azokat a visszatérő hiányosságokat, amelyek megakadályozzák, hogy egyes régiók vagy országok teljes mértékben élvezzék az EBB pénzügyi tevékenységeinek hasznát;

31. megjegyzi, hogy a jelenlegi nehéz helyzetben (a világjárványt követő válság és az Ukrajna elleni orosz agresszió) elmélyült a tagállamok gazdasági helyzete és kapacitásai közötti szakadék, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a leginkább érintett régiók és országok alkalmazkodjanak az új körülményekhez, hogy senki se maradjon le;

32. megismétli az EBB-hez intézett felhívását, hogy a digitális és zöld átállás elősegítése érdekében növelje az áttörést jelentő innovációkba irányuló beruházásokat;

33. fenntartja, hogy az EBB valamennyi pénzmozgásának teljesen összhangban kell lennie a nettó nulla kibocsátás legkésőbb 2050-ig történő elérésével és az EU 2030-ra kitűzött megnövelt éghajlat-politikai célkitűzésével; ragaszkodik ahhoz, hogy az éghajlati átállásnak inkluzívnak és igazságosnak kell lennie, és hogy a zöld beruházásoknak életképesnek kell lenniük; emlékeztet arra, hogy az EBB-nek hitelnyújtása, pénzügyi eszközei, technikai segítségnyújtása és tanácsadási szolgáltatásai révén támogatnia kell a karbonsemleges gazdaságra való átállásból eredő társadalmi-gazdasági kihívásokkal szembesülő polgárokat és vállalkozásokat;

34. ismét felszólít a helyi és regionális önkormányzatok technikai segítségnyújtásának és pénzügyi szakértelmének megerősítésére, különösen az alacsony beruházási kapacitással rendelkező régiókban és a több tagállam közös érdekét képviselő projektek esetében, amelyek olyan méretűek vagy jellegűek, hogy a projekt jóváhagyása előtt nem finanszírozhatók teljes mértékben az egyes tagállamokban rendelkezésre álló különböző eszközökkel, az EBB-financezírozáshoz való hozzáférhetőség javítása érdekében;

35. ismét felhívja az EBB-t, hogy az emberi jogok és az őslakos közösségek gondos figyelembevétele és tiszteletben tartása érdekében végezzen átvilágítást az összes projekt előkészítési szakaszában, és dolgozzon ki egyértelmű emberi jogi stratégiát, amely kiterjed az emberi jogokkal kapcsolatos kockázatokra és hatásvizsgálatokat is magában foglal;

36. hangsúlyozza, hogy annak a pénzügyi közvetítőkre és a vállalati ügyfelekre vonatkozó követelménynek, hogy a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2025 végéig dekarbonizációs terveket kell kidolgozniuk, meg kell könnyítenie a kkv-k finanszírozási eszközökhöz való hozzáférését; megjegyzi azonban, hogy ez alapvető követelmény az EBB azon törekvéseinek fényében, hogy az EU klímabankjává váljon, és elérje, hogy a finanszírozás legalább 50 %-át zöld és fenntartható projektekre fordítsák;

37. kéri, hogy helyezzenek nagy hangsúlyt a rövid távú dekarbonizációs tervek hitelességére, azok szigorú végrehajtására és az üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési célkitűzésekre, valamint annak értékelésére, hogy ezek belefoglalhatók-e az EBB és ügyfelei közötti szerződéses feltételekbe;

38. tudatában van annak, hogy az EBB intézkedései összekapcsolják az éghajlat-politikát, az innovációt és a fejlődést, és elismeri, hogy az innováció és a technológia kulcsfontosságú eszközei a nettó nulla kibocsátású gazdaságra való átállásnak; üdvözlí az Európai Bizottság és a Breakthrough Energy Catalyst közötti partnerséget, amelynek célja, hogy a 2022–2026 közötti időszakban akár 1 milliárd USD-t is mozgósítson az innovatív technológiák bevezetésének és kereskedelmi forgalmazásának felgyorsítása érdekében, amelyek hozzájárulnak az európai zöld megállapodás törekvéseinek és az Európai Unió 2030-ra kitűzött éghajlat-politikai céljainak megvalósításához;

39. hangsúlyozza, hogy az európai országok gyors és stabil függetlenségének elérése érdekében megfelelő szintű energiabiztonságra van szükség;

40. felszólítja az EBB-t, hogy a technológiai átállás ösztönzése érdekében növelje a finanszírozást, biztosítson forrásokat a kkv-k számára a hosszú távú kutatáshoz és innovációhoz, támogassa a valós munkaerőpiaci igényekhez igazodó készségek fejlesztését, és mozdítsa elő a munkavállalók és vállalkozók digitális készségeibe, a digitális infrastruktúrába és a digitalizációs kapacitásépítésbe történő beruházásokat; hangsúlyozza, hogy az európai kkv-k le vannak maradva a digitális technológiák átvételében, mivel az uniós kkv-k mindössze 55 %-ánál valósult meg legalább alapszintű digitalizáció;

2023. január 19., csütörtök

41. tudomásul veszi, hogy a jelentések szerint az EU gazdasági és társadalmi kohéziójára és konvergenciájára vonatkozó horizontális közpolitikai célhoz kapcsolódóan az EBB által aláírt hitelek aránya a 2020-as 34,5 %-ról 2021-ben 41,5 %-ra nőtt; üdvözlí az EBB-nek a 2021–2027-es időszakra vonatkozó új kohéziós orientációról szóló dokumentumában meghatározott, arra irányuló törekvését, hogy növelje az EBB-csoport kohézióra szánt finanszírozását, 2022-ben a finanszírozás 40 %-át az Unióba (2025-re elérve a 45 %-ot), ebből 20 %-ot pedig a kevésbé fejlett régiókba irányítva (2025-re elérve a 23 %-ot); kéri az EBB-t, hogy továbbra is nyújtson tanácsadási szolgáltatásokat a kohéziós régióknak, ami segít nekik a rendelkezésre álló beruházások jobb felhasználásában;

42. felhívja az EBB-t, hogy az országok közötti egyenlőtlenségek csökkentése érdekében továbbra is kezelje prioritásként az egészségügyi infrastruktúrába, a személyzet képzésébe és az egészségügyi szolgáltatások minőségébe történő beruházásokat;

43. üdvözlí az EBB igazgatótanácsának 2021 szeptemberében hozott határozatát, amelyben jóváhagyta az EBB Globál létrehozását, amely 2022. január 1-jétől a bővítési régióban, valamint az Európai Unió keleti és déli szomszédságának országaiban, a szubszaharai Afrikában, Ázsiában, Latin-Amerikában, a Karib-térségben és a csendes-óceáni térségben folytatott összes EBB-tevékenységéért felelős új üzletág; kéri, hogy az EBB Globál egy méltányos és fenntartható fejlesztési menetrendre összpontosítson a kedvezményezett országokban, ugyanakkor egyértelmű fejlesztési adicionalitást mutasson;

44. úgy véli, hogy az EBB Globálnak rendelkeznie kell az uniós szakpolitikák sikeres végrehajtásához szükséges működési autonómiával, amely magában foglalja a fejlesztési bankokra jellemző megfelelő vállalati kultúrát is, ugyanakkor ki kell használnia a bank jogi keretét, és azonos politikákat és irányelveket kell alkalmaznia; felhívja az EBB Globált, hogy a projektértékelési folyamatok során biztosítsa a legmagasabb színvonalú átvilágítást;

45. hangsúlyozza, hogy az EBB döntő szerepet játszik az igazságos átmenet mechanizmus céljainak elérésében, és e tekintetben fokozottabb részvételt és konkrét lépéseket szorgalmaz;

46. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági, az erdészeti és a halászati ágazat kulcsfontosságú szerepet játszik a vidéki térségek növekedésében és fejlődésében; kéri az EBB-t, hogy nyújtson jobb segítséget és támogassa az innovációt ezen ágazatokban, amelyek jelentősen hozzájárulhatnak az élelmezésbiztonsághoz; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági termelők, különösen a fiatal és az új belépők pénzügyi szükségletei jelentősek, és hogy az ágazatban működő mezőgazdasági termelők és vállalkozások sikerességének aránya elmarad az átlagtól a finanszírozás igénylésekor; felhívja az EBB-t, hogy dolgozzon tovább olyan új pénzügyi eszközökön, amelyek növelik a mezőgazdasági ágazat hitelhez jutásának esélyeit;

47. elítéli az Orosz Föderáció Ukrajna elleni jogellenes, provokáció nélküli és indokolatlan katonai agresszióját és invázióját; hangsúlyozza, hogy a háború súlyos humanitárius válságot okozott és alapvető hatást gyakorolt az EU és szomszédsága gazdasági és biztonsági helyzetére, aminek általánosságban tükröződnie kell az EBB tevékenységeiben és beruházási terveiben;

48. aggodalmát fejezi ki a Moldovai Köztársaság energiatülszórása és sebezhetősége miatt, amelyet a jelenlegi energiaválság tovább súlyosbított; sürgeti az EBB-t, hogy támogassa a Moldovai Köztársaság hosszú távú energetikai autonómiájába és diverzifikációjába irányuló beruházásokat;

Az EBB megfelelése, átláthatósága és elszámoltathatósága

49. megismétli, hogy az EBB-nek AAA minősítésre van szüksége a megfelelő piaci finanszírozási források biztosításához, és azt meg kell őrizni; úgy véli, hogy a pénzügyi erő, a jó irányítás, a konzervatív kockázatvállalási hajlandóság, a hosszú távú fenntarthatóság és az EU támogatása az EBB sikeres üzleti modelljének alapvető összetevői és belső jellemzői;

50. tudomásul veszi az EBB Számvizsgáló Bizottságának észrevételeit és a bankhoz intézett, 2021-re vonatkozó ajánlásait; kéri az EBB-t, hogy hajtsa végre ezeket az ajánlásokat, és zárja le a korábbi évekből függőben maradt ajánlások végrehajtását;

51. egyetért az EBB Számvizsgáló Bizottságának véleményével, miszerint szükség van a működési és technológiai kockázatok – beleértve a kiberkockázatokat és egyéb nem pénzügyi kockázatokat is – fokozott nyomon követésére, kezelésére és felügyeletére;

2023. január 19., csütörtök

52. üdvözli, hogy az EBB a digitalizációs stratégiára, az információbiztonsági kockázatkezelésre és a kiberbiztonságra összpontosít, valamint üdvözli az EBB-csoport digitális törekvésekkel (IKT) kapcsolatos stratégiájának 2021. májusi elfogadását; emlékeztet arra, hogy a kibertámadások működési, reputációs és jogi kockázatokkal járhatnak; elvárja, hogy az EBB fogadjon el egy cselekvési tervet, amely magában foglalja mind a kibertámadások elleni védekezést, mind a kibertámadások utáni helyreállítást, és konkrét elérendő eredményeket és egyértelmű mutatókat tartalmaz, valamint hogy mozgósítsa elő az erős kiberbiztonsági kultúrát a munkavállalók körében;

53. megállapítja, hogy az EBB, a Bizottság és a Számvevőszék 2021. november 11-én megújította a háromoldalú megállapodást; sajnálja, hogy a felülvizsgált megállapodás nem nyújtja azt átfogó megoldást, amelyet a Parlament kért; üdvözli azonban, hogy az új megállapodás lehetővé teszi az ellenőrzött EBB-dokumentumokhoz való jobb hozzáférést és azok észszerűsítését; megismétli, hogy a Számvevőszéknek teljes körű hozzáféréssel kell rendelkeznie a kizárólag az uniós politikák végrehajtását célzó EBB-műveletekkel kapcsolatos valamennyi információhoz;

54. megjegyzi, hogy 2021-ben az EBB panaszmechanizmusa 64 új ügyet regisztrált (a 2020-as 77-hez képest), 107 ügyet dolgozott fel (a 2020-as 137-hez képest), és 64 ügyet zárt le (a 2020-as 94-hez képest); arra bátorítja az EBB-t, hogy kövesse nyomon a panaszmechanizmus ajánlásait, és tegyen intenzív erőfeszítéseket az érdekelt felek elérése érdekében, hogy személyre szabott rendezvényeket kínáljon;

55. felhívja az EBB-t annak biztosítására, hogy panasztételi mechanizmusa hozzáférhető, hatékony és független legyen annak érdekében, hogy képes legyen feltárni és orvosolni az EBB-hez kapcsolódó projektek során esetlegesen elkövetett emberi jogi jogsértéseket;

56. tudatában van annak, hogy a Főfelügyelet visszaélések kivizsgálásával foglalkozó osztálya (IG/IN) egy belső testület, amely vizsgálatokat indít a csalás elleni politika keretében meghatározott visszaélésekkel kapcsolatban annak érdekében, hogy az EBB-csoport számára érdemi információkat és ajánlásokat nyújtson, amelyek az EBB döntéshozatali folyamatának alapjául szolgálnak;

57. megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány jelentette kihívások immár két egymást követő évben hatást gyakoroltak a Főfelügyelet illetékes osztályának tevékenységeire, aminek eredményeként kevesebb panasz érkezett (2021-ben 174, 2020-ban 183), kevesebb vizsgálatra került sor (2021-ben 5, 2020-ban 10), és kevesebb ajánlást és véleményt adtak ki (2021-ben 45, 2020-ban 52), és több ügyet zártak le, 2021-ben 204-et és 2020-ban 195-öt;

58. megállapítja, hogy 2021-ben jelentősen csökkent azon esetek száma, ahol a vizsgálatot követően megalapozottá váltak a vádak (a 2021-ben indított 67 vizsgálatból 17 eset volt megalapozott, míg a 2020-ban indított 91 vizsgálatból 37 eset, ami csökkenést jelent, mégpedig 41 %-ról 25 %-ra);

59. üdvözli az EBB és a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynöksége (EUROPOL) közötti munkamegállapodás 2021. október 29-i aláírását, amely az EBB-csoport finanszírozásához kapcsolódó kockázatok hatékonyabb megelőzéséhez és felderítéséhez vezethet;

60. üdvözli az ajánlások és vélemények nyomon követésére és az azokról szóló jelentéstételre szolgáló új rendszer létrehozását; felkéri az EBB IG/IN-t, hogy részletesebben számoljon be a Parlamentnek a vizsgálatainak eredményéről; kéri, hogy az EBB IG/IN éves jelentése – az esettanulmányok pusztá elmondásán túlmenően – térjen ki az általa vizsgált esetek pénzügyi hatásaira, hogy értékes betekintést nyújtson a pénzügyi érdekek védelmének értékeléséhez, beleértve a pénzügyi, működési és reputációs kockázatok EBB általi értékelését annak eldöntésekor, hogy helyénvaló-e vizsgálatot indítani e célból;

61. nagyra értékeli a proaktív feddhetetlenségi felülvizsgálatokat végző egység folyamatos munkáját, és ösztönzi az EBB kizárási képességei, a Bizottság korai felismerési és kizárási rendszere és más érintett szereplők – például az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) szabálytalanságkezelő rendszerének adatbázisa és az ARACHNE kockázatértékelő eszköz – közötti megerősített együttműködést az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából alapvető fontosságú csalásmegelőzési és -felderítési tevékenységek fokozása érdekében;

62. emlékezteti az EBB-t, hogy kettős jellege (uniós szerv és pénzügyi intézmény) még fontosabbá teszi, hogy igazodjon az uniós joghoz, és hogy a megfelelő irányítást, folyamatokat és mechanizmusokat következetesen az uniós normákkal és kritériumokkal összhangban kell megtervezni, végrehajtani és betartani, ezeket megfelelően integrálni kell az uniós normákkal és kritériumokkal; ezután következik a többi uniós szolgálat, amelyekkel az EBB gyakori kapcsolatban áll;

2023. január 19., csütörtök

63. tudomásul veszi az irányítóbizottság és az igazgatótanács 2021. augusztusi aktualizált magatartási kódexét; üdvözlí a hosszabb visszavonulási időszak bevezetését az irányítóbizottság tagjai (12 hónap helyett 24 hónap) és az igazgatótanács tagjai számára (6 hónap helyett 12 hónap); sajnálja azonban, hogy nincs olyan rendelkezés, amely kizárná az alelnököket a származási országukban zajló műveletek felügyeletéből és az azokkal kapcsolatos döntéshozatalból, és ragaszkodik ahhoz, hogy ezzel foglalkozzanak a következő felülvizsgálat során;

64. bízik abban, hogy a támogatásfinanszírozási döntések szempontjából releváns projektértékelések objektív műszaki, pénzügyi és gazdasági mutatók alapján készülnek, és hogy a projekt minősége a döntő tényező; úgy véli, hogy a Kormányzótanács által 2021 augusztusában elfogadott „irányítási csomag”, amely az igazgatótanács, az irányítóbizottság és a Számvizsgáló Bizottság új magatartási kódexeit, valamint az Etikai és Megfelelési Bizottság felülvizsgált működési szabályzatát tartalmazza, megerősíti az EBB etikai kereteit, mivel szigorúbb szabályokat tartalmaz a munkaviszony utáni tevékenységekre vonatkozóan; megismétli arra irányuló felhívását, hogy az irányítóbizottság magatartási kódexének következő felülvizsgálata során foglalkozzanak az összeférhetlenség elkerülésével kapcsolatos fennmaradó hiányosságokkal;

65. aggodalmát fejezi ki az EBA első és második védelmi vonalának hiányosságai miatt, amelyekről a 2021. decemberi és 2022. januári belső ellenőrzési jelentésekben számoltak be az EBB Számvizsgáló Bizottságának; felszólítja az EBB-t, hogy tegye meg a megfelelő korrekciós intézkedéseket, és tájékoztassa a Parlamentet ezekről a beavatkozásokról;

66. üdvözlí az EBB csoport visszaélések bejelentésére vonatkozó, 2021. novemberi felülvizsgált politikáját, amely védelmet biztosít azon visszaélést bejelentő személyek számára is, akik nem tagjai az EBB személyzetének;

67. elismeri, hogy az emberi jogok, a befogadás és a fenntarthatóság alkotják az EBB-csoport tevékenységeinek és műveleteinek alappilléreit; üdvözlí a (2022 februárjában véglegesített) környezeti és társadalmi fenntarthatósági keret felülvizsgálata és elfogadása során 2021-ben elért eredményeket; tudatában van annak, hogy az új keret az EBB-csoport felülvizsgált környezetvédelmi és szociálpolitikájából és az EBB környezetvédelmi és szociális normáiból áll, és a panaszkezelési mechanizmus keretében, illetve az európai ombudsmanhoz benyújtott panaszokból levont tanulságokat kellően figyelembe vették e felülvizsgálat során;

68. úgy véli, hogy a megerősített csalás elleni politikának hatékony módszereket kell megjelölnie a köteleességszegések korrigálására és a kockázatok mérséklésére, és a szabályozási kerettel összeegyeztethető eszközkészletet kell biztosítania a megalapozott gyanú által érintett projektek sikeres befagyasztása és a nem szabálykövető ügyfelekkel kötött szerződések megszüntetése érdekében;

69. megismétli aggodalmát több, az OLAF által 2020-ban lezárt ügy miatt, amelyek az EBB munkatársainak indokolatlanul nyújtott oktatási juttatásokra összpontosítottak; üdvözlí a juttatási rendszer EBB általi felülvizsgálatát és reformját, valamint az OLAF által feltárt számos hiba korrekcióját, beleértve a jogosulatlan kifizetések visszafizettetésére irányuló lépéseket is; ismételten felkéri az EBB-t, hogy számoljon be a Parlamentnek az OLAF ajánlásainak nyomom követéséről;

70. üdvözlí, hogy széles körű nyilvános konzultációt követően 2021. november 17-én elfogadták az EBB-csoport felülvizsgált átláthatósági politikáját; megjegyzi, hogy ez a politika rendelkezik az információk és dokumentumok proaktív közzétételéről és kérésre történő nyilvánosságra hozataláról; emlékeztet a közvetítőkkal, a belső döntéshozatali eljárásokkal, valamint a projektek környezeti és emberi jogi hatásaival kapcsolatos, a projektek teljes megvalósítása során biztosított átláthatóság fontosságára;

71. felkéri az EBB-t, hogy javítsa átláthatósági politikájának végrehajtását, és hajtja végre az ombudsmanok a 2022. április 21-én közzétett három határozatban szereplő ajánlásait, amelyekben arra kéri az EBB-t, hogy az uniós átláthatósági jogszabályokkal összhangban ambiciózusabb megközelítést alkalmazzon a közzétételi gyakorlatában, és átláthatóság kapcsán hozzon több intézkedést;

72. sürgeti az EBB-t, hogy gyorsan reagáljon az ombudsman azon kérésére, hogy a nyilvánosság könnyebben megismerhesse az általa finanszírozott projektek lehetséges környezeti hatásait;

73. megismétli az átláthatóság és a Parlamenttel szembeni elszámoltathatóság javítására irányuló felhívását; megismétli különösen annak fontosságát, hogy az Európai Parlament nagyobb mértékben ellenőrizze az EBB igazgatótanácsának döntéseit, és hogy a Bizottság átláthatóbbá tegye az EBB igazgatótanácsában képviselt álláspontjait; e tekintetben kéri annak megfontolását, hogy a Parlament megfigyelői státuszt kapjon az igazgatótanácsban;

74. úgy véli, hogy a Bizottságnak átláthatóbbá kell tennie az EBB által finanszírozott projektekkel kapcsolatos véleményeit, mivel ez segítene tisztázni, hogy azok milyen szerepet játszanak az uniós szakpolitikai célkitűzésekben;

2023. január 19., csütörtök

75. tudatában van annak, hogy a fokozott átláthatóságra vonatkozó felhívások nem vezethetnek az ügyfelek jogos pénzügyi érdekei védelmének csökkenéséhez, és azoknak a meglévő jogi keretek és az adatvédelmi rendszer hatályán belül kell maradniuk;

76. felkéri a bank képviselőit, hogy fokozzák a Parlamenttel való együttműködést és párbeszédet, különösen a pénzügyi tevékenységek ellenőrzése tekintetében;

77. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a 2018–2021-es időszakra szóló sokszínűségi és befogadási stratégiában kitűzött célokat nem sikerült teljes mértékben megvalósítani; kéri az EBB-t, hogy tegyen erőfeszítéseket a nemek közötti egyensúly javítása érdekében, különösen a vezetői és vezető tisztviselői szinteken;

78. tudomásul veszi, hogy a Covid19-világjárvány idején csökkent a munkaerő-felvétel, továbbá, hogy a bank által keresett profilok sajátos jellege (kockázatkezelési, megfelelési és informatikai szerepkörök, sok esetben a banki ágazatból és szakosodott szektorokból, amelyek maguk nem szükségszerűen sokszínűek) és a luxemburgi munkaerőpiac versenyképessége például olyan korlátok, amelyeket figyelembe kell venni a teljes helyzet értékelésekor;

79. elismeri az adminisztratív és a szakmai kategóriába tartozó alkalmazottak közötti jelentős bérkülönbségekkel kapcsolatos, régóta fennálló aggályokat és panaszokat; felhívja a figyelmet a magas luxemburgi megélhetési költségekre, és megjegyzi, hogy a luxemburgi korrekció együtthatót 100 %-on rögzítették, noha magasabbnak kellene lennie; rámutat az adminisztratív kategóriában foglalkoztatott alkalmazottak előtt álló kihívásokra, és arra, hogy ez kedvezőtlen hatással lehet az EBB toborzási vonzerejére, valamint az alkalmazottak életszínvonalára;

80. arra bátorítja a bankot, hogy továbbra is tegyen lépéseket annak érdekében, hogy a nemek közötti egyensúly érzékelhetőbb legyen a szervezeten belül;

81. üdvözlí, hogy az EBB folyamatosan figyelemmel kíséri a földrajzi egyensúlyt, és a folyamatban lévő és jövőbeli felvételi eljárások során figyelembe veszi az ezzel kapcsolatos adatokat;

82. megismétli az EBB-hez intézett felhívását, hogy biztosítsa valamennyi tagállam megfelelő földrajzi képviseletét az igazgatásában, figyelembe véve a jelöltek kompetenciáit és érdemeit; felhívja a bankot, hogy évente tegye közzé a közép- és felsővezetői pozíciók nemek és nemzetek szerinti megoszlását;

83. tudomásul veszi a sztrájkjogi keretre és a szakszervezetek elismerésére szolgáló keretre vonatkozó két javaslatot, és megítélése szerint az irányítóbizottság időben el fogja fogadni azokat;

84. felkéri a bankot, hogy továbbra is tegyen jelentést a 2021. évi egészségügyi és jóléti felmérés alapján bevezetett végrehajtási intézkedésekről; különösen felkéri a bankot, hogy számoljon be a belső irányítás és a belső felvételi eljárások átláthatóságáról, valamint a „személyzeti elégedettségi felmérések” eredményeinek kezelése terén hozott intézkedésekről;

A Parlament ajánlásainak nyomon követése

85. felszólítja az EBB-t, hogy továbbra is számoljon be a Parlament éves állásfoglalásaiban szereplő korábbi ajánlások végrehajtásának állásáról, különös tekintettel az alábbiakra:

- a) befektetési stratégiájának (gazdasági, környezeti és társadalmi) hatásai és az Unió érdekében a belső piac kiegyensúlyozott és folyamatos fejlődéséhez való hozzájárulás terén elért eredmények;
- b) a köteleességszegés, az összeférhetetlenség, az adókikerülés, a csalás és a korrupció elleni küzdelem erősítése érdekében elfogadott intézkedések;
- c) az uniós szakpolitikák végrehajtása során a kkv-k és a jogosult gazdasági szereplők támogatásának megerősítésére, valamint a kkv-k számára nagyobb bürokráciát eredményező új követelmények elkerülésére irányuló intézkedések;
- d) az ebben az állásfoglalásban megfogalmazott felhívások és kérések nyomon követése;

o

o o

86. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, és felszólítja a Tanácsot és az EBB igazgatótanácsát, hogy tartsanak vitát erről az állásfoglalásról.

2023. január 19., csütörtök

P9_TA(2023)0018

Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme – csalás elleni küzdelem – 2021. évi éves jelentés**Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről – csalás elleni küzdelem – 2021. évi éves jelentés (2022/2152(INI))**

(2023/C 214/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 310. cikkének (6) bekezdésére és 325. cikkének (5) bekezdésére,
- tekintettel a „33. éves jelentés az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről és a csalás elleni küzdelemről (2021)” című, 2022. szeptember 23-i bizottsági jelentésre (COM(2022)0482) (PIF-jelentés 2021),
- tekintettel az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) 2021. évi jelentésére és az OLAF Felügyelő Bizottságának 2021. évi éves jelentésére,
- tekintettel az OLAF Felügyelő Bizottságának „Az OLAF ajánlásai, amelyeket az érintett hatóságok nem követnek” című, 2021. február 4-i 1/2021. sz. véleményére, az OLAF és az Európai Ügyészség közötti munkamegállapodásról szóló, 2021. május 31-i 2/2021. sz. véleményére, „Az OLAF 2022. évi előzetes költségvetési tervezete” című, 2021. október 18-i 4/2021. sz. véleményére és „Az OLAF 2019. évi, több mint 36 hónapig tartó vizsgálatainak elemzése” című, 2021. december 17-i 5/2021. sz. véleményére,
- tekintettel az Európai Ügyészség 2021. évi éves jelentésére, amelyet 2022 márciusában tettek közzé,
- tekintettel a katarai korrupció gyanújáról és az uniós intézmények szélesebb körű átláthatóságának és elszámoltathatóságának szükségességéről szóló, 2022. december 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a 883/2013/EU, Euratom rendeletnek az Európai Ügyészséggel való együttműködés és az Európai Csalás Elleni Hivatal vizsgálatainak hatékonysága tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. december 23-i (EU, Euratom) 2020/2223 rendeletre ⁽²⁾ (OLAF-rendelet),
- tekintettel az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a Bizottság „2021. évi jelentés a héabevétel-kiesésről” című, 2021. szeptemberi jelentésére,
- tekintettel az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2017. július 5-i (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾ (PIF-irányelv),
- tekintettel a Bizottságnak az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2017. július 5-i (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról szóló, 2021. szeptember 6-i jelentésére (COM(2021)0536),

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0448.

⁽²⁾ HL L 437., 2020.12.28., 49. o.

⁽³⁾ HL L 305., 2019.11.26., 17. o.

⁽⁴⁾ HL L 198., 2017.7.28., 29. o.

2023. január 19., csütörtök

- tekintettel az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről szóló, 2017. október 12-i (EU) 2017/1939 rendeletre ⁽⁵⁾ (az Európai Ügyészségről szóló rendelet),
- tekintettel az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1798 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának (EUB) a C-156/21. és C-157/21. sz. ügyekben 2022. február 16-án hozott ítéleteire és az EUB azon következtetéseire, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer összhangban van az uniós joggal, amelyek megerősítették a jogalap megfelelőségét, valamint az általános feltételelességi rendszernek az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 7. cikkével és a jogbiztonság elvével való összeegyeztethetőségét,
- tekintettel az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló intézkedésekről szóló tanácsi végrehajtási határozatra irányuló, 2022. szeptember 18-i bizottsági javaslatra (COM(2022)0485),
- tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁷⁾ (a feltételrendszerről szóló rendelet),
- tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazására vonatkozó iránymutatásokról szóló, 2022. március 2-i bizottsági közleményre ⁽⁸⁾,
- tekintettel „A Bizottság csalás elleni stratégiája: fokozott fellépés az uniós költségvetés védelme érdekében” című 2019. április 29-i bizottsági közleményre (COM(2019)0196),
- tekintettel „az Egyesült Nemzetek korrupció elleni egyezménye szerinti végrehajtás-felülvizsgálati mechanizmus keretében az Európai Unió tekintetében végzett felülvizsgálatról” szóló, 2020. december 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0793),
- tekintettel a csalás elleni uniós program létrehozásáról és az 250/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. április 29-i (EU) 2021/785 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁹⁾,
- tekintettel a Tanácshoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a korrupcióról és az emberi jogokról szóló, 2022. február 17-i ajánlására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló 2021–2025 közötti uniós stratégiáról szóló, 2021. április 14-i bizottsági közleményre (COM(2021)0170),
- tekintettel az EUB T-517/19. sz., Homoki kontra Bizottság ügyben 2021. szeptember 1-jén hozott ítéletre ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a jogállamiság európai unióbeli helyzetéről és a feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról szóló, 2021. június 10-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel „Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről – Csalás elleni küzdelem – 2020. évi éves jelentés” című, 2022. július 7-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0299/2022),

⁽⁵⁾ HL L 283., 2017.10.31., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 274., 2019.10.28., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.

⁽⁸⁾ HL C 123., 2022.3.18., 12. o.

⁽⁹⁾ HL L 172., 2021.5.17., 110. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 342., 2022.9.6., 295. o.

⁽¹¹⁾ 2021. szeptember 1-jei ítélet, Andrea Homoki kontra Európai Bizottság, T-517/19, ECLI:EU:T:1998:529.

⁽¹²⁾ HL C 67., 2022.2.8., 86. o.

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0300.

2023. január 19., csütörtök

- A. mivel az EU kiadásainak több mint 85 %-át, beleértve a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt is, a tagállami hatóságok kezelik, amelyek az EU tradicionális saját forrásait is beszedik, miközben a Bizottság mindkét területet felügyeli, előírásokat állapít meg, ellenőrzi a megfelelést, és az EUMSZ 325. cikkének (5) bekezdése alapján jelentést tesz mind a Parlamentnek, mind a Tanácsnak az EU pénzügyi érdekeit sértő csalás és egyéb jogellenes tevékenységek elleni küzdelem érdekében hozott intézkedésekről;
- B. mivel az állami kiadások megfelelő kezelésének és az EU pénzügyi érdekei védelmének központi helyet kell elfoglalniuk az uniós politikában a polgárok bizalmának növelése érdekében annak biztosítása révén, hogy az adófizetők pénzét hatékony és eredményes módon használják fel;
- C. mivel a Parlament integritásába és a jogállamiságba vetett bizalom rendkívül fontos az európai demokrácia működéséhez; mivel alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a demokratikus folyamatokat ne ejtsék foglyul magán- vagy külső érdekek, és hogy a polgárok jogait teljes mértékben tiszteletben tartsák;
- D. mivel az éves PIF-jelentés a tagállamok által szolgáltatott információkon alapul, beleértve a feltárt szabálytalanságokra és csalásokra vonatkozó adatokat, amelyeket a leginkább veszélyeztetett területek azonosítása érdekében elemeznek, és mivel az leírja az elfogadott ellenintézkedéseket, és lehetővé teszi célzottabb intézkedések végrehajtását mind uniós, mind nemzeti szinten;
- E. mivel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszer 2021. január 1-je óta alkalmazandó és ettől az időponttól kezdve végrehajtható; mivel az említett időpont óta e rendszer hatálya alá tartozik a jogállamiság elveinek minden olyan megsértése valamely tagállamban – a csalást is beleértve –, amely kellően közvetlen módon érinti az EU költségvetésének hatékony és eredményes pénzgazdálkodását és az EU pénzügyi érdekeit, vagy amely esetében az ilyen érintettség komoly kockázata áll fenn;
- F. mivel a feltételrendszerről szóló rendelet lehetővé teszi az EU számára, hogy intézkedéseket hozzon – beleértve a kifizetések felfüggesztését vagy pénzügyi korrekciók alkalmazását – a költségvetés csalás elleni védelme és a jogállamiság megóvása érdekében;
- G. mivel az EUB két tagállam kérelmét elutasítva megállapította, hogy a feltételrendszerről szóló rendelet az EU költségvetésének végrehajtására vonatkozó pénzügyi szabályok által biztosított hatáskörökbe tartozik;
- H. mivel a Bizottságnak a jogállamiság tiszteletben tartása alapján ugyanazokat a kritériumokat kell alkalmaznia az uniós költségvetés keretében harmadik országoknak nyújtott pénzeszközök tekintetében, és kompromisszummentes álláspontot kell elfogadnia az ilyen országokba irányuló, folyamatban lévő pénzügyi tranzakciók leállítására azokban az esetekben, amikor ez utóbbiak jogtalan befolyást gyakorolnak az uniós intézményekre vagy jogalkotókra;
- I. mivel 2021-ben az EU befejezte a 2021–2027 közötti időszakra szóló kiadási programok elfogadását, beleértve az Unió csalás elleni programját is, amely támogatja a csalás elleni küzdelmet azáltal, hogy támogatást nyújt a konkrét kezdeményezésekhez, valamint lehetővé teszi a tagállamok és az EU közötti információcserét megkönnyítő, célzott informatikai platformok és eszközök finanszírozását;
- J. mivel az Unió és a tagállamok közösen felelősek az Unió pénzügyi érdekeinek védelméért; mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében rendelkezésre álló források példa nélküli felhasználását illetően közös felelősségük van a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek szabályozásáért és végrehajtásáért is; mivel ennek következtében jelentősen megnőtt a nemzeti hatóságok szerepe az EU pénzügyi érdekei megfelelő szintű védelmének biztosításában;
- K. mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása az elkövetkező években növelni fogja az európai és nemzeti közigazgatásokra nehezedő nyomást, és egybeesik a 2021–2027-es kiadási programokkal; mivel a tagállamoknak a különböző alapok végrehajtásához kapcsolódó különböző irányítási módokat kell elsajátítaniuk, és a Bizottságnak meg kell erősítenie ellenőrzési kapacitását, mivel jelenleg az összes kiadásnak csak töredékét tudja nyomon követni;

2023. január 19., csütörtök

- L. mivel a Bizottság erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy támogassa a nemzeti hatóságokat a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kialakításában és értékelésében, különös figyelmet fordítva a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak csalás, korrupció, összeférhetetlenség és kettős finanszírozás elleni védelmére vonatkozó intézkedésekre vonatkozó rendelkezésekre;
- M. mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet 22. cikke⁽¹⁴⁾ (a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szembeni rendelet) az EU pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, továbbá az említett rendelet biztosítja, hogy a Bizottság, az OLAF, az Európai Számvevőszék és az EPPO gyakorolhassa megbízatását, és hogy a nemzeti hatóságok az azonosított kockázatok figyelembevételével hatékony csalás elleni intézkedéseket léptessenek életbe;
- N. mivel a tagállamok jogi és közigazgatási rendszereinek sokfélesége hátrányt jelent, és azt megfelelően kezelni kell annak érdekében, hogy egységesebb, interoperábilisabb és összehasonlíthatóbb adminisztratív és jelentéstételi rendszereket hozzanak létre az EU-ban a szabálytalanságok hatékony megelőzése és leküzdése, valamint a csalás és a korrupció elleni küzdelem érdekében;
- O. mivel az adatok és a jelentéstételi technológiák érvényességének és összehasonlíthatóságának hiányosságai – többek között a tagállamok eltérő szintű digitalizációja eredményeként is – súlyosan aláássák a rendelkezésre álló információk minőségét és megbízhatóságát;
- P. mivel az Arachne eszköz önkéntes, és annak ellenére, hogy széles körben alkalmazzák a kohéziós politikában, a mezőgazdasági kiadások tekintetében pedig jelenleg zajlik a bevezetése, a Bizottság szerint annak kötelezővé tétele – a Parlament többszöri kérésének megfelelően – jelentős előrelépést jelentene;
- Q. mivel a hozzáadottérték-adó (héta) fontos bevételi forrás a nemzeti költségvetések számára, és mivel a héa-alapú saját források a saját forrásokból származó bevételek mintegy 10 %-át teszik ki (e bevételek 2020-ban az EU teljes költségvetési bevételeinek 12,3 %-át, 2019-ben 11 %-át tették ki);
- R. mivel a helyreállítási stratégiát támogató méltányos és egyszerű adózásra vonatkozó bizottsági cselekvési terv (COM(2020)0312) hozzájárul az adózás egyszerűsítésére és a gazdaság digitalizációjához és a zöld átálláshoz való hozzáigazítására irányuló uniós stratégiához, és prioritásként határozza meg a héacsalás elleni küzdelmet;
- S. mivel az Unió által a pénzügyi érdekei védelmének fokozására létrehozott csalás elleni architektúra utolsó pilléréként az Európai Ügyészség 2021. június 1-jén végül megkezdte működését; mivel az Európai Ügyészség munkaterhelése várhatóan növekedni fog;
- T. mivel az Európai Ügyészség a minimális erőforrások és a szélsőséges időbeli nyomás ellenére már bizonyította képességeit és költségvetési hatékonyságát; mivel az Európai Ügyészség 2021. évi költségvetése kevesebb mint 45 millió EUR volt, míg az Európai Ügyészség bírái több mint 250 millió EUR lefoglalását rendelték el a szervezet működésének első évében, ami azt mutatja, hogy az Európai Ügyészség jelentős és azonnali megtérülést tud elérni;
- U. mivel a Bizottságnak a csalás mértékével, jellegével és okaival kapcsolatos ismeretei bizonyos fokig korlátozottak, és számos lehetséges csalást nem jelentenek be a szabálytalanságkezelő rendszeren keresztül; mivel a korrupció aláássza a polgárok EU-ba vetett bizalmát, és fenyegetést jelent az EU pénzügyi érdekeire és teljes gazdaságára nézve, valamint komoly veszélyt jelent a demokráciára és a jogállamiságra az EU-ban;
- V. mivel az EUMSZ 83. cikke szerint a korrupció azon különösen súlyos bűncselekmények közé tartozik, amelyek határokon átnyúló dimenzióval rendelkeznek és különböző mértékben érintik az összes tagállamot; mivel a bünszervezetek különösen aktívak az európai pénzeszközök megszerzésében, és képesek kihasználni a tagállamok jogi és adminisztratív rendszereinek sokféleségét azok gazdasági, pénzügyi, üzleti, társadalmi és politikai struktúráiba való érdekében, ezáltal károsítva a gazdasági szabadságot és a szabad versenyt;
- W. mivel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (MFF) és a Next Generation EU (NGEU) helyreállítási terv keretében az uniós kiadások példátlan mértékű növekedése jelentős kockázatokat hordoz magában, többek között azt, hogy a szervezett bűnözők visszaélhetnek a forrásokkal;

⁽¹⁴⁾ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

2023. január 19., csütörtök

- X. mivel a nemzetközi partnerekkel való együttműködés alapvető fontosságú az Európán kívül elköltött uniós források és az uniós költségvetés bevételi oldalának védelme érdekében; mivel 2021-ben az OLAF igazgatási együttműködési megállapodásokat írt alá két nemzetközi partnerhatósággal, az Ukrán Főügyészséggel és a Vámigazgatások Világszervezetével (WCO); mivel 2021-ben az OLAF online eseményeket szervezett annak érdekében, hogy új operatív kapcsolatokat alakítson ki nem uniós országok nyomozó hatóságaival, és világszerte ösztönözze a csalások és szabálytalanságok uniós küldöttségeken keresztül történő bejelentését;
1. üdvözli az EU pénzügyi érdekeinek védelméről és a csalás elleni küzdelemről szóló 33. éves jelentést – 2021;
 2. tudatában van annak, hogy 2021 kihívásokkal teli év volt, amikor a Covid19-világjárvány hatása szükségessé tette az ellenőrzési stratégiák kiigazítását és a megelőzésre való összpontosítást konkrét enyhítő intézkedések és a szabálytalanságok és csalások felderítésére irányuló célzott fellépések révén;
 3. emlékeztet arra, hogy 2021. február 19-én hatályba lépett a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, amely az NGEU fő pillére, és amelyet a Bizottság tőkepiaci hitelfelvételéből finanszíroztak, és amelynek célja, hogy a világjárvány 2020. februári kezdetétől visszamenőleges hatállyal finanszírozza a reformokat és a beruházásokat a tagállamokban;
 4. hangsúlyozza, hogy 2021-ben a műveletek a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret (amely 2024-ben ér véget), a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret és az NGEU helyreállítási csomagja keretében uniós finanszírozásra voltak jogosultak;
 5. kiemeli, hogy a 2021–2027 közötti időszakra szóló új többéves pénzügyi keret – amelynek legutóbbi programjait 2021-ben fogadták el az NGEU helyreállítási tervvel együtt – 1,8 billió EUR-t biztosít az EU számára, ami példátlan mennyiségű forrást jelent; kiemeli, hogy a Parlament (a mentesítés biztosítása céljából), az OLAF, a Számvevőszék, maga a Bizottság és adott esetben az Európai Ügyészség hozzáférhet a vonatkozó adatokhoz, és ellenőrizheti a források felhasználását a hatályos rendeletekben meghatározott ellenőrzési intézkedések kiegészítése és megerősítése érdekében;
 6. megjegyzi, hogy a Parlamentnek és Költségvetési Ellenőrző Bizottságának jelentős szerepet kell játszania a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz irányításában, többek között rendszeres, strukturált párbeszédek révén, amelyek keretében a Bizottságot felkéri a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásának megvitatására, és a Bizottságnak figyelembe kell vennie az ebből eredő véleményeket;
 7. hangsúlyozza, hogy ennek megfelelően magas szintű figyelem és ellenőrzés is szükséges és elvárás annak biztosítása érdekében, hogy ezek az alapok a lehető legjobban hozzájárulhassanak az Unió közös céljaihoz; emlékeztet az uniós pénzeszközöket kezelő hatóságokra nehezedő fokozott nyomásra, a felhasznált források megnövekedett mennyiségére, valamint a kezelésükkel kapcsolatos, az egyszerűsített és sürgős, ennél fogva pedig visszaélésnek kitett eljárásoknak a világjárvánnyal összefüggésben történő bevezetését követően megnövekedett kockázatokra;
 8. úgy véli, hogy az átláthatóság fokozására, a csalás elleni küzdelem digitalizálására, valamint a csaláskockázat-értékelés és a csaláskockázat-kezelés folyamatos megerősítésére és fejlesztésére az EU csalás elleni architektúrájának hatékony és eredményes végrehajtásával párhuzamosan kell törekedni;
 9. az EU-n belüli nagyobb fokú digitalizációra, az adatrendszerek interoperabilitására, valamint a jelentéstétel, a nyomon követés és az ellenőrzés harmonizációjára szólít fel, és e célból megismétli a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy harmonizálja a fogalommeghatározásokat annak érdekében, hogy Unió-szerte összehasonlítható adatok álljanak rendelkezésre;
 10. felkéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogalkotási javaslatot a kölcsönös közigazgatási segítségnyújtásról az európai finanszírozásnak azokon a területein, ahol e gyakorlatról eddig nem született rendelkezés; ösztönzi a Bizottságot, hogy dolgozza ki az illetékes hatóságok közötti információcseréi rendszerét, amely lehetővé teszi a két vagy több tagállam közötti tranzakciókra vonatkozó számviteli nyilvántartások egyeztetését a strukturális és beruházási alapokon belüli transznacionális csalások elkerülése érdekében, hogy ezáltal horizontális megközelítést biztosítson az EU pénzügyi érdekeinek védelme tekintetében;
 11. aggodalmát fejezi ki az éves PIF-jelentés meglehetősen késői közzététele miatt, mivel az n. évre vonatkozó jelentést csak az n+1 év szeptemberében teszik közzé; megérti, hogy ennek fő oka az, hogy a tagállamok meglehetősen későn nyújtják be információikat; felkéri a Bizottságot, hogy proaktívabban kérje, hogy a tagállamok korábban nyújtsák be adataikat annak érdekében, hogy éves jelentését hamarabb véglegesíteni lehessen, ami lehetővé tenné, hogy a jelentésről szóló parlamenti állásfoglalást korábban, ideális esetben az n+1 évben elfogadják;

2023. január 19., csütörtök

12. úgy véli – különösen az új OLAF-rendelet, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendelet és a feltételrendszerrel szülő rendelet hatálybalépése, valamint az Európai Ügyészség operatív tevékenységeinek megkezdése fényében, amely kiegészíti az EU csalás elleni struktúráját –, hogy az éves PIF-jelentést holisztikusabbá kell tenni, hogy átfogó áttekintést nyújtson az összes érintett szereplő közötti szinergiákról, azonosítsa a bevált gyakorlatokat és orvosolja a hiányosságokat; ezért ismételten kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg ennek új lehetőségeit;

Felderített csalárd és nem csalárd szabálytalanságok

13. megjegyzi, hogy az illetékes uniós és nemzeti hatóságok által bejelentett csalások és szabálytalanságok száma (összesen 11 218) 2021-ben stabil maradt 2020-hoz képest (akkor összesen 11 755 eset fordult elő); rámutat, hogy a szabálytalanságok értéke jelentősen nőtt, több mint kétszeresére (+ 121 %), a 2020. évi 1,46 milliárd EUR-ról 2021-ben 3,24 milliárd EUR-ra, ami annak tudható be, hogy egyes tagállamokban kis számú, de jelentős összeget érintő eset fordult elő; súlyos aggodalmának ad hangot a csalások és szabálytalanságok megnövekedett nagyságrendje miatt;

14. elismeri, hogy a csalárdként bejelentett, feltárt szabálytalanságok száma jelzi a felderítés szintjét, valamint azt, hogy a tagállamok és az uniós szervek milyen mértékben képesek megakadályozni a potenciális csalásokat, és nem közvetlen mutatója az uniós költségvetést vagy egy adott tagállamot érintő csalások szintjének; megérti, hogy a szabálytalanság felderítése és bejelentése azt jelenti, hogy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében korrekciós intézkedéseket hoztak, és adott esetben büntetőeljárást indítottak;

15. aggodalommal állapítja meg, hogy a bejelentett – csalárd és nem csalárd – szabálytalanságok túlnyomó többségét az utólagos ellenőrzések során tárják fel, és hogy ez jelentős, 2,5–3 év közötti időeltolódást eredményez a szabálytalanságok elkövetése és a Bizottságnak történő bejelentésük között; aggodalmát fejezi ki amiatt is, hogy néhány tagállam nem számol be szabálytalanságokról, ami jelezheti a felderítési erőfeszítések nem megfelelő voltát is;

16. tudatában van annak, hogy az EU kiadásainak nagy része többéves ciklusokat követ, a végrehajtás pedig a program lezárásához közeledve fokozatosan növekszik, így a szabálytalanságok bejelentése általában az n+2. vagy az n+3. évben, a ciklus utolsó évét követően történik; ezért rámutat arra, hogy a szabálytalanságokról szóló jelentések évenkénti összehasonlítása nem nyújt megbízható elemzést a valós idejű helyzetről, míg a többéves perspektíva enyhítheti a torzulásokat; üdvözi az e hatás enyhítésére elfogadott megközelítést, amelynek értelmében a beszámolási év eredményeit összehasonlítják a tradicionális saját források ötéves átlagával és az adott programozási időszak kiadásainak átlagával, kivéve a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatásra és a piaci támogatásra fordított éves kiadásokat; hangsúlyozza azonban, hogy a különböző programozási időszakokat szabályozó szabályozási keretek közötti különbségek sterillé tehetik az összehasonlítást és érvényteleníthetik az elemzési erőfeszítéseket;

17. felszólítja a Bizottságot, hogy a kisebb formai hibák helyett egyre inkább a súlyosabb kérdésekre összpontosítson, például a pályázati kritériumok szándékos manipulálására bizonyos ajánlattevők pályázatainak előnyben részesítése érdekében, az ajánlattevők kiválasztásával kapcsolatos korrupcióra és általában az összeférhetetlenségre;

Főbb veszélyek

18. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a szervezett bűnözés, többek között a maffiajellegű szervezetek és az oligarchikus struktúrák egyre nagyobb fenyegetést jelentenek az uniós költségvetésre; tudatában van annak, hogy szervezett bűnözői csoportok megpróbálnak beszivárogni a legális gazdaságba, és közigazgatási szabálytalanságokat követnek el olyan bűnözői módszerekkel, amelyek károsabbak és nehezebben vizsgálhatók és orvosolhatók; rámutat arra, hogy működési módjuk egyre inkább magában foglalja magasan képzett közvetítők igénybevételét, akik rendkívül kifinomult, nehezen felderíthető, uniós alapokkal kapcsolatos csalásokat képesek végrehajtani azáltal, hogy összetett pénzügyi struktúrákon keresztül pénzeszközöket tüntetnek el, néha adóparadicsomok segítségével, ami különösen megnehezíti a pénzeszközök felkutatását és visszaszerzését;

19. ismételten aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az elmúlt években az oligarchikus csoportok előfordulási gyakorisága példátlan méreteket öltött, és hogy az oligarchikus rendszerek gyakran együtt járnak a széles körben elterjedt korrupcióval, a média szigorú ellenőrzésével, valamint az igazságszolgáltatás és az ügyészség befolyásolására való képességgel oly módon, hogy elrejtsek az esetleges bűnözői tevékenységeket és elkerüljék a büntetőeljárást;

2023. január 19., csütörtök

20. emlékeztet arra, hogy az európai alapokat érintő csalások egyre inkább transznacionális dimenzióval bírnak, hogy a bűnszervezetek kihasználják a jogrendszerek sokféleségét a tagállamok pénzügyi érdekeivel ellentétes csalárd tevékenységek elkövetésére, és hogy az EU-nak az EUMSZ által meghatározott korlátokon belül kötelessége beavatkozni a korrupcióellenes politikákba, valamint köteles a korrupció elleni küzdelemre és annak leküzdésére és megelőzésére irányuló intézkedésekkel; ezért felhívja a Bizottságot, hogy tegyen meg mindent a tagállamok büntetőjogának összehangolása érdekében;

21. emlékeztet arra, hogy a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló hatékony jogszabályok és fellépések számos tagállamban tapasztalható hiánya termékeny táptalaja az Unió pénzügyi érdekeit érintő területeken folytatott, határokon átnyúló, egyre növekvő számú tevékenységnek; ezért megismétli a szervezett bűnözés elleni küzdelemről szóló, 2008. október 24-i 2008/841/IB tanácsi kerethatározat⁽¹⁵⁾ felülvizsgálatára irányuló korábbi felhívásait, valamint a szervezett bűnözés új közös fogalom meghatározásának szükségességéről szóló álláspontját, amely összhangban van a legújabb fejleményekkel, és figyelembe veszi a bűnözői csoportok által a gazdasági tevékenységek vagy a közbeszerzés feletti ellenőrzés megszerzése vagy a demokratikus folyamat befolyásolása érdekében alkalmazott erőszakot, korrupciót vagy megfélemlítést; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő azon uniós országok bevált gyakorlatait, amelyek fejlett szabályozási kerettel rendelkeznek a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén;

22. hangsúlyozza, hogy a nemzeti bűnüldöző hatóságok között, valamint a közöttük és az érintett uniós ügynökségek és szervek közti, időben megvalósuló együttműködés az EU pénzügyi érdekeinek védelmére irányuló, a transznacionális bűnözésre adott hatékony válasz kulcsfontosságú eleme; ezen együttműködés és válasz részeként támogatja a maffiával kapcsolatos bűnözés elleni közös politikák előmozdítására irányuló erőfeszítéseket, valamint az e területen leginkább körültekintő és legtapasztaltabb országok példájának követését;

23. hangsúlyozza, hogy a korrupció, különösen a magas szinten, így az uniós intézményekben elkövetett korrupció különösen súlyos bűncselekmény, amely határokon átnyúlóan is kiterjedhet, és amely hatással van az Unió pénzügyi érdekeire és az uniós gazdaság egészére, Európa-szerte komoly fenyegetést jelentve a demokráciára, az alapvető jogokra és a jogállamiságra, aláásva a polgárok demokratikus intézményekbe vetett bizalmát az EU-ban és a tagállamokban;

24. megdöbbenőnek tartja, hogy legalább két nem uniós ország képes volt magas szintű korrupciós cselekményeket elkövetni és jogtalan befolyást gyakorolni európai parlamenti képviselőkre, ami 2022 decemberében a belga hatóságok által folytatott bűnügyi nyomozásokhoz vezetett; hangsúlyozza, hogy az ilyen esetek veszélyeztetik a polgárok uniós döntéshozatalban való demokratikus képviseletének elvét, és aláássák a polgárok uniós intézményekbe vetett bizalmát; e tekintetben kéri, hogy a Bizottság a lehető leghamarabb terjessze elő egy olyan uniós etikai szerv létrehozásáról szóló intézményközi megállapodás tervezetét, amely rendelkezik a szükséges függetlenséggel és saját vizsgálatok lefolytatásához való joggal, amint azt a Parlament 2021 szeptembere óta kéri a jelenlegi rendszer gyenge pontjainak kiküszöbölése érdekében;

25. úgy véli, hogy a személyzeti szabályzat és különösen annak 22c. cikke felülvizsgálatára van szükség annak érdekében, hogy összhangba kerüljön a visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló (EU) 2019/1937 irányelvvel (a visszaélést bejelentő személyekről szóló irányelv)⁽¹⁶⁾; felszólítja az Elnökséget, hogy időközben haladéktalanul vizsgálja felül a személyzeti szabályzat 22. cikkének c) pontját végrehajtó parlamenti belső szabályokat annak érdekében, hogy azok összhangba kerüljenek a visszaélést bejelentő személyekről szóló irányelvben előírt védelmi intézkedésekkel;

26. felhívja a Bizottságot, hogy a csalásról szóló meglévő jelentéshez hasonlóan készítsen éves jelentést a korrupcióról annak érdekében, hogy mélyrehatóan elemezze a tagállamok által a korrupció elleni küzdelemük során alkalmazott megközelítéseket, eljárásokat és eszközöket, és segítse a leginkább veszélyeztetett területek felmérését, lehetővé téve ezáltal a célzottabb intézkedések végrehajtását mind uniós, mind nemzeti szinten;

27. hangsúlyozza az EPPO, az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust), az Europol és az OLAF szerepét a korrupció elleni küzdelemben; felszólítja az Európai Ügyészség és az OLAF kapacitásainak és együttműködésének további megerősítésére; felszólítja az európai parlamenti képviselőkre és az uniós szervek személyzetére alkalmazandó közös korrupcióellenes szabályok bevezetésére;

⁽¹⁵⁾ HL L 300., 2008.11.11., 42. o.

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

2023. január 19., csütörtök

28. kiemeli, hogy a korrupció elleni hatékony küzdelem és az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében a Bizottságnak és a többi uniós intézménynek és szervnek következetes megközelítést kell kialakítania az átláthatóság, az összeegyeztethetetlenségek, az illegális lobbizás, a forgóajtó-jelenség helyzetei és az összeférhetetlenség tekintetében, megerősítve ugyanakkor a belső ellenőrzési mechanizmusokat is; felszólítja az uniós intézményeket, hogy a „forgóajtó-jelenség” elkerülése érdekében sürgősen fogadjanak el intézkedéseket a vezető uniós tisztviselőkre és volt EP-képviselőkre vonatkozó minimális várakozási időszak bevezetése céljából;

29. emlékeztet arra, hogy egyes tagállamokban a pénzügyek felügyeletéért és ellenőrzéséért felelős intézmények függetlenségének gyengülése súlyosan sérti az Unió pénzügyi érdekeit, és fenyegetést jelent a jogállamiságra nézve;

30. úgy véli, hogy az újságírók és a visszaélést bejelentő személyek fokozott és következetes védelme Unió-szerte elősegíti a korrupció felderítését és a büntetlenség, a hallgatás és az összeesküvés szubkultúrájának terjedésének megakadályozását, és hogy több erőfeszítést kell tenni ennek érdekében; hangsúlyozza, hogy a média és az oknyomozó újságírók fontos szerepet játszanak a korrupció elleni küzdelemben;

31. úgy véli, hogy az offshore vállalatokat és szervezeteket tulajdonosi struktúráikba bevonó offshore vállalatokat és szervezeteket ki kell zárni az uniós források felhasználásából;

Bevételek

32. megjegyzi, hogy a tradicionális saját forrásokhoz kapcsolódóan és az ötéves átlaghoz képest a szabálytalanságok száma 2021-ben stabil maradt, ugyanakkor az érintett összegek a csalárd szabálytalanságok esetében 32 %-kal, a nem csalárd szabálytalanságok esetében 13 %-kal nőttek;

33. megjegyzi, hogy a csalás elleni szolgálatok által végzett ellenőrzések és az utólagos ellenőrzések voltak a csalárd és nem csalárd szabálytalanságok felderítésének legsikeresebb eszközei, a leggyakoribb elkövetési módszer pedig az alulértékelés, a helytelen származásmegjelölés, az áruk helytelen leírása és a csempészet volt;

34. megjegyzi, hogy a legtöbb szabálytalansággal érintett áru esetében továbbra is Kína a származási ország; hangsúlyozza, hogy a Kínából küldött termékeket érintő, számos vizsgált eset jól szimbolizálja a kínai „Egy övezet, egy út” politika által támasztott kihívásokat; aggodalmát fejezi ki a piacvédelmi intézkedések abszorpciójával és kijátszásával kapcsolatos esetek megismétlődése és azok felderítésének nehézsége miatt; felhívja a Bizottságot, hogy a tisztességtelen kereskedelem kezelése érdekében fogadjon el ellenintézkedéseket, és azokat intenzíven alkalmazza;

35. felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy egyesítsék erőiket az „eltűnő kereskedő” révén elkövetett, Közösségen belüli héacsalás kezelése érdekében, amely az Europol szerint évente 50 milliárd EUR összegű, azaz az éves uniós költségvetés akár 27 %-át kitevő adóbevétel-kiesést okoz; úgy véli, hogy ez az intézkedés jelentősen növelné az uniós politikák számára rendelkezésre álló forrásokat, és csökkentené a tagállamok uniós költségvetéshez való éves hozzájárulását;

36. hangsúlyozza, hogy a héabevétel-kiesés több tényezőnek tudható be, amelyek tagállamonként eltérőek lehetnek, ezek között említendő például a forráshiány, az adóigazgatási szervek korlátozott digitális hatékonysága, vagy az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelem érdekében bevezetett ellenőrző intézkedések hatékonyságát befolyásoló joghézagok; ismételten felhívja a tagállamokat, hogy az Eurofisc tagjai közötti együttműködés mintájára erősítsék meg a közigazgatási együttműködést, valamint a héacsalás elleni küzdelemre szolgáló többoldalú figyelmeztető rendszert a körhintacsallások gyors felderítése érdekében;

37. kiemeli, hogy az Európai Ügyészség hatáskörrel rendelkezik arra, hogy kivizsgálja a közös héarendszer elleni súlyos bűncselekményeket, feltéve, hogy azok két vagy több tagállam területéhez kapcsolódnak, és összesen legalább 10 millió EUR veszteséget okoznak, és hogy egyetlen transznacionális ügyészségként eljárva példa nélküli hatékonyságot biztosít a héacsalás elleni küzdelem terén; megjegyzi különösen, hogy 2021-ben az Európai Ügyészség 91 ilyen esetet vizsgált meg, amelyek becslült vesztesége 2,5 milliárd EUR volt; üdvözlí a PIF-irányelv végrehajtásáról szóló, 2022. szeptember 16-án közzétett második bizottsági jelentést (COM(2022)0466), amely a 10 millió EUR-s héa-küszöbérték megfelelőségére is összpontosít;

Kiadások

38. megjegyzi, hogy a 2021. évi PIF-jelentés szerint a kiadások ellenőrzéseinek és auditjainak szintje a Covid19-világjárvány okozta válság kezelése érdekében bevezetett rugalmasság ellenére továbbra is magas, és hogy a világjárványhoz kapcsolódó ellenőrzési és kontrollkorlátozásokból eredő kockázatok mérséklése érdekében bevezetett intézkedések szilárdak és hatékonyak voltak;

2023. január 19., csütörtök

39. felkéri a Bizottságot, hogy a végrehajtási időszak vége előtt tegyen közzé ellenőrzési jelentéseket és megállapításokat, ami több évet is igénybe vehet; úgy véli, hogy a közvéleménynek joga van megtudni, hogy a tagállamoknak milyen lépéseket kell tenniük az uniós költségvetés védelme érdekében;

40. megállapítja, hogy a mezőgazdaság esetében a 2021. évi PIF-jelentésben szereplő elemzés megerősíti, hogy a közvetlen kifizetésekhez viszonyítva nagyon alacsony a bejelentett csalások előfordulása, és a legmagasabb szint a gyümölcs- és zöldségágazatban a mezőgazdasági termékek promóciójához kapcsolódó piaci intézkedések esetében figyelhető meg; megjegyzi azonban, hogy a 2014–2020-as programozási időszakhoz kapcsolódóan fokozatosan nőtt a vidékfejlesztéssel kapcsolatos csalárd szabálytalanságok száma;

41. hangsúlyozza, hogy szigorúan alkalmazni kell a közös agrárpolitika legutóbbi reformja keretében bevezetett új szociális feltételeességi mechanizmust, amely a munkaügyi és foglalkoztatási normákhoz köti a támogatásokat; emlékeztet arra, hogy ez az új mechanizmus létfontosságú az EU pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából, és kéri, hogy mind a tagállamok, mind a Bizottság hozzon megfelelő intézkedéseket e tekintetben;

42. megjegyzi, hogy a kohéziós politikát végrehajtó esb-alapok esetében a 2014–2020 közötti programozási időszakra vonatkozóan bejelentett csalárd szabálytalanságok száma összhangban maradt a 2007–2013 közötti programozási időszakra vonatkozóan bejelentett számmal, míg a nem csalárd szabálytalanságok száma csökkent; aggodalommal jegyzi meg, hogy a kohéziós politikához kapcsolódó csalárd szabálytalanságokban 2021-ben érintett pénzügyi összegek a 2017 és 2021 közötti öt éves átlaghoz képest 186 %-kal nőttek;

43. aggodalommal jegyzi meg, hogy az esb-alapok esetében az etikával és az integritással kapcsolatos legtöbb csalárd szabálytalanság összeférhetetlenséghez kapcsolódott, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Bizottság sürgeti a tagállamokat annak biztosítására, hogy szigorú szabályokkal rendelkezzenek az összeférhetetlenség ellen;

44. felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen biztosítsa az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet⁽¹⁷⁾ (a költségvetési rendelet) összeférhetlenségről szóló 61. cikkének végrehajtását, amely megtiltja a költségvetés végrehajtásában részt vevő személyek vagy nemzeti hatóságok számára, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, amelynek kapcsán saját érdekei ütközhetnek az Unió érdekeivel; szükségesnek tartja, hogy a Bizottság értékelje a 61. cikk rendelkezéseinek gyakorlati következményeit, és mérlegelje a lehetséges további lépéseket;

45. megállapítja, hogy az esb-alapokkal kapcsolatos ügyekben a közbeszerzési szabályok megsértése volt a leggyakrabban jelentett, nem csalárd szabálytalanság, de az ilyen eseteknek mindössze 4 %-ában derítettek fel csalást; úgy véli, hogy a közbeszerzés nagyobb átláthatósága biztosítaná az erőforrásokkal való hatékonyabb gazdálkodást; úgy véli, hogy az egyajánlatos eljárások számának utólagos ellenőrzések révén való csökkentése, elektronikus közbeszerzési rendszerek elfogadásának ösztönzése és a mikro-, kis- és középvállalkozások számára a közbeszerzéssel kapcsolatos képzés biztosítása elősegítené a részvételt, megkönnyítené a nyilvános ellenőrzést és az ellenőrzést, fokozná a versenyt a közbeszerzési szerződések terén, és lehetővé tenné az uniós források hatékonyabb felhasználását a közbeszerzésben, csökkentve egyúttal a csalás és a szabálytalanságok kockázatát;

46. megállapítja, hogy a szabálytalanságok elemzése rávilágít a zöld átállással kapcsolatos kockázatokra az energiahatékonyság, az ivóvízellátás, a hulladékgazdálkodás, a megújuló energiák (különösen a napenergia) és a kockázatmegelőzés terén végrehajtott beruházásoknál; megjegyzi, hogy a digitális átálláshoz kapcsolódó kockázatok a szabálytalanságok száma tekintetében a kis- és középvállalkozások számára nyújtott szolgáltatásokat és alkalmazásokat, az érintett pénzügyi összegek tekintetében pedig az e-kormányzati szolgáltatásokat és alkalmazásokat érintik;

47. felhívja a tagállamokat, hogy tartsák fenn a sürgősségi kiadások magas szintű ellenőrzését és nyomon követését, és a sürgősségi eljárások során végzett utólagos ellenőrzések esetében eseti alapon értékeljék a sürgősségi beszerzést; felhívja a tagállamokat, hogy végre fejezzék be az e-közbeszerzési folyamatokra való átállást;

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

2023. január 19., csütörtök

48. megállapítja, hogy a közvetlen irányítás esetében a felderített csalárd szabálytalanságok száma 2016 óta csökkent, és hogy a 2021-ben tapasztalt marginális növekedés ellenére az előző négy év során stabil maradt, míg a nem csalárd szabálytalanságok tovább csökkentek, és mind az esetek száma, mind az érintett összegek tekintetében 2021-ben mérték a legalacsonyabb értékeket; elismeréssel veszi tudomásul, hogy a behajtás szintje továbbra is pozitív;

49. emlékeztet arra, hogy az átláthatóság kulcsszerepet játszik a közpénzek kezelésében, mind visszatartó erőként, mind pedig a polgárok közötti bizalom kiépítése érdekében; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket az átláthatóság növelésére a források felhasználása terén, többek között a végső kedvezményezettekkel kapcsolatos információk tekintetében;

50. rámutat arra, hogy a kockázatelemzés még mindig elhanyagolható mértékben járul hozzá a csalások felderítéséhez; tudomásul veszi a civil társadalomtól származó információk (köztük a médiában közzétett információk) jelentős és növekvő szerepét ezen a területen; hangsúlyozza ezen értékes információforrások védelmének fontosságát, akik gyakran fenyegetésekkel néznek szembe, sőt, akár életüket is kockáztatják; felhívja a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb terjesszen elő jogalkotási javaslatot a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek (SLAPPS) ellen, amelyeket gyakran használnak a csalást és szabálytalanságokat bejelentő személyek elhallgattatására, amint azt a Parlament „A demokrácia, a médiaszabadság és a médiapluralizmus megerősítése az EU-ban: polgári és büntetőjogi eljárások indokolatlan alkalmazása újságírók, nem kormányzati szervezetek és a civil társadalom elhallgattatására” című, 2021. november 11-i állásfoglalásában kérte ⁽¹⁸⁾,

51. úgy véli, hogy a feddhetetlenségi paktumok lehetővé teszik az átláthatóság, az elszámoltathatóság és a felelősségteljes kormányzás megerősítését a civil társadalom által támogatott nyomon követés előmozdításával a közbeszerzésekben; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze ennek az eszköznek a használatát és népszerűsítse azt a 2021–2027 közötti, jelenleg kidolgozás és értékelés alatt álló programokban azáltal, hogy támogatást és iránymutatást nyújt a tagállamoknak, hogy fokozatosan beépíthessék azokat e programokba;

52. megjegyzi, hogy a közölt szám ellenére továbbra is magas azon csalásügyek aránya, amelyek nem vezettek büntetőítéllethez, míg alacsony azon esetek aránya, amelyekben csalást állapítottak meg, ami arra utal, hogy több erőforrást szükséges fordítani az ilyen esetek kivizsgálásába és büntetőeljárás alá vonásába; megjegyzi, hogy az OLAF tagállamoknak szóló ajánlásain alapuló átlagos vádemelési arány a 2017 és 2021 közötti időszakban mindössze 35 %-ra csökkent; kéri az OLAF-ot és a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együtt rendszeresen kövessék nyomon és tisztázzák, hogy a megfogalmazott ajánlások miért nem vezettek bírósági eljárások megindításához;

53. hangsúlyozza, hogy kezelni kell a vállalkozások, vállalkozáscsoportok tulajdonosaira és tulajdonosi szerkezetére vonatkozó információk hiányát, és ezáltal átláthatóbbá kell tenni a pénzeszközök jelenlegi elosztását, valamint jelentősen javítani kell a szabálytalanságok hatékony felderítését;

54. felszólítja a tagállamokat, hogy gyűjtsenek adatokat a pénzeszközök végső kedvezményezettjeiről, és ezeket az adatokat kérésre bocsássák rendelkezésre;

Informatikai támogatás

55. üdvözlí a Bizottságnak az adatbányászat és a kockázatminősítés egységes integrált informatikai rendszerének kötelező használatára, a korai felismerési és kizárási rendszer (EDES) hatályának és hatékonyságának növelésére, valamint a digitalizáció és a technológia fokozottabb alkalmazására vonatkozó javaslatait az ellenőrzések és az auditok hatékonyságának és minőségének növelése érdekében; úgy véli, hogy ezek az intézkedések megerősítenék a súlyos szabálytalanságok megnövekedett kockázataira adott választ, amelyek a sürgőshelyzetekben a források sürgős rendelkezésre bocsátását követően jelentkeznek;

56. hangsúlyozza, hogy az EU feketelistájának számító korai felismerési és kizárási rendszerben óriási lehetőségek rejlenek, hogy megjelöljék az uniós forrásokkal visszaélő személyeket és vállalatokat; üdvözlí a Bizottság arra irányuló javaslatát ⁽¹⁹⁾, hogy módosítsák a költségvetési rendeletet annak érdekében, hogy a korai felismerési és kizárási rendszer használatát ne csak a közvetlen irányítás, hanem a közvetett és megosztott irányítás terén is megerősítsék;

⁽¹⁸⁾ HL C 205., 2022.5.20., 2. o.

⁽¹⁹⁾ A Bizottság 2022. május 16-i javaslata egy az Unió éves költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM(2022)0223).

2023. január 19., csütörtök

57. hangsúlyozza, hogy az egységes integrált informatikai rendszer használatát a lehető leghamarabb kötelezővé kell tenni, anélkül, hogy megvárják a következő többéves pénzügyi keretet, amint az a Számvevőszék 2022. október 27-i 06/2022. sz. véleményében is szerepel ⁽²⁰⁾;

58. üdvözli, hogy a Bizottság a strukturálisreform-támogató programon és a technikai támogatási eszközön keresztül továbbra is támogatást nyújt a tagállamoknak; támogatja a CORE projekt finanszírozását, amelynek célja a világjárvány idején a közbeszerzésben felmerülő korrupciós kockázat kiszámítására szolgáló eljárás kidolgozása és a korrupciós kockázat korai felismerésének javítása;

59. üdvözli a csalások megelőzésének koordinációjával foglalkozó tanácsadó bizottság (COCOLAF) által elfogadott határozatot, amely szerint szakértői csoportot hoznak létre, amelynek feladata az informatikai eszközök alkalmazása a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak védelme érdekében;

60. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a mesterséges intelligencia használatának lehetőségét az EU pénzügyi érdekeinek védelme érdekében;

Az EU csalás elleni architektúrája: a belső komponensek (OLAF, EPPO, Europol, Eurojust, Bizottság, Számvevőszék és EBB)

61. hangsúlyozza, hogy az EU csalás elleni architektúrája összetett intézményi architektúra, amely az EU pénzügyi érdekeit érintő csalások és egyéb kötelezettségszegések felderítésére, megelőzésére és leküzdésére szolgál, és egy többszintű együttműködési hálózatra épül: az első szint az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek közötti horizontális együttműködésen alapul, míg a többi réteg az EU és a nemzeti hatóságok közötti, valamint az uniós hatóságok és a nemzetközi szervezetek közötti vertikális kapcsolatokon alapul;

62. kiemeli, hogy az uniós szervek hozzáadott értéket képviselnek az Unió pénzügyi érdekeinek védelme és a csalás elleni küzdelem terén, azáltal, hogy túllépnek a nemzeti rendszerek korlátain, különösen a határokon átnyúló bűnözés esetében, amint azt az Európai Ügyészség és az OLAF által elért operatív eredmények is mutatják; hangsúlyozza az Európai Ügyészség, az Eurojust, az Europol és az OLAF szerepét a korrupció elleni küzdelemben;

63. üdvözli, hogy az Európai Ügyészség, mint az EU csalás elleni struktúrájának utolsóként megvalósuló eleme 2021. június 1-jén megkezdte működését; megállapítja, hogy az Európai Ügyészség működési tevékenységének első fél évében 2 832 bejelentést kapott, és 576 vizsgálatot indított; megjegyzi, hogy a büntetendő cselekményből származó jövedelmeket illetően a részt vevő tagállamok közül 12-ben 81 behajtási intézkedésre került sor, és hogy az Európai Ügyészség összesen 154,3 millió EUR lefoglalását kérte, amelyből 147 millió EUR lefoglalására került sor;

64. üdvözli, hogy az Európai Ügyészség a bizalom új légkörét teremtette meg a polgárok számára, és felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák együttműködésüket az Európai Ügyészség megbízatásának maradéktalan végrehajtása lehetővé tételének érdekében; e tekintetben emlékeztet arra, hogy egyrészt növelni kell a tagállamok felderítési arányát, és hogy az OLAF együttműködése kulcsszerepet játszik az EU csalás elleni struktúráiban; emlékeztet továbbá az Európai Ügyészségről szóló rendeletben azonosított különböző kritikus hiányosságokra, amelyeket a lehető leghamarabb orvosolni kell; felkéri a Bizottságot, hogy sürgősen tegyen lépéseket az Európai Ügyészség költségvetésének végrehajtására vonatkozó kéréseivel kapcsolatban annak érdekében, hogy az Európai Ügyészség teljes mértékben hatékony és független ügyészséggé válhasson;

65. tudomásul veszi az európai főügyésznek az Európai Ügyészségről szóló rendelet módosításának szükségességével kapcsolatos észrevételeit és megfontolásait; kéri a Bizottságot, hogy kezdjen megbeszélést az Európai Ügyészséggel a működési hatékonyságának fokozásához szükséges fejlesztések meghatározása céljából; emlékeztet arra, hogy az Európai Ügyészség az Unió független szerve, és nem volna helyénvaló, ha ügynökséghez hasonló jelleget öltene, mivel ez kihatna függetlenségére és hatékonyságára; megjegyzi, hogy az Európai Ügyészségről szóló rendeletnek számos más rendelkezése is van, amelyek hatással vannak az Európai Ügyészség működésére, ennélfogva pedig az EU pénzügyi érdekeinek védelmére is, és ezért kéri a Bizottságot, hogy javasoljon megoldásokat a helyzet javítására, és az Európai Ügyészségről szóló rendelet 119. cikkének (1) bekezdésével összhangban számoljon be a Parlamentnek;

⁽²⁰⁾ 06/2022. sz. vélemény az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (HL C 446., 2022.11.24., 26. o.) A teljes vélemény a https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/OP22_06/OP_Recast_HU.pdf címen érhető el.

2023. január 19., csütörtök

66. mélységesen sajnálja, hogy öt tagállam, nevezetesen Lengyelország, Magyarország, Svédország, Dánia és Írország továbbra sem hajlandó részt venni az Európai Ügyészségben;

67. sajnálja, hogy a tagállamok részvétele az Európai Ügyészségben nem kötelező; ismételten felhívja a többi tagállamot, hogy a lehető leghamarabb csatlakozzanak az Európai Ügyészséghez; kéri a Bizottságot, hogy pozitív intézkedésekkel ösztönözze az Európai Ügyészségben való részvételt;

68. hangsúlyozza, hogy az OLAF és az Európai Ügyészség jogi keretei egyértelműen előírják a két hivatal szoros együttműködését, egymás megbízatásának, hatáskörének és kompetenciáinak tiszteletben tartása mellett; megjegyzi e tekintetben, hogy 2021-ben az OLAF 26 kiegészítő vizsgálatot indított és nyolc támogató műveletet hajtott végre; megjegyzi, hogy az OLAF 167 ügyiratot továbbított az EPPO-nak, amelyek főként a megosztott irányításhoz (63) és a közvetlen kiadásokhoz (34) kapcsolódtak, és azonos számban vonatkoztak a belső és nemzetközi vizsgálatokra (25–25 ügy); méltányolja, hogy e továbbítás eredményeként az Európai Ügyészség 85 nyomozást indított, és hogy ezek az esetek az uniós költségvetés 2,2 milliárd EUR-ra becsült összeszerzéséhez kapcsolódnak; ösztönzi mind az OLAF-ot, mind az Európai Ügyészséget, hogy továbbra is fokozzák együttműködésüket;

69. megjegyzi, hogy az OLAF aktívan együttműködik a Számvevőszékkel, az Eurojusttal és az Europolal; üdvözlí az OLAF és az Europol közös, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt érintő veszélyek és sebezhetőségek értékelésére irányuló erőfeszítéseit, valamint együttműködésüket a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz felügyeletével megbízott más bizottsági szolgálatokkal (Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság és a Bizottság Főtitkársága); nagyra értékeli az OLAF és az Europol „A NextGenerationEU (NGEU) alapot fenyegető veszélyek értékelése” című közös jelentését;

70. nagyra értékeli az Europol és az Európai Ügyészség közötti munkamegállapodást, amely 2021. január 19-én lépett hatályba; megállapítja, hogy 2021. szeptember 3-án az Európai Ügyészség és a Számvevőszék közötti együttműködési keretre vonatkozó munkamegállapodás jött létre;

71. tudatában van annak, hogy az Európai Ügyészség és az Európai Beruházási Bank (EBB) csoport munkamegállapodásokat is aláírt annak biztosítása érdekében, hogy az EBB zökkenőmentesen továbbíthassa az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó információkat, mielőtt az EBB főfelügyelősége bármilyen intézkedést hozna;

72. felhív az Eurojusttal való szorosabb együttműködésre; üdvözlí a szakértelem megosztását és az eszmecserét a szemináriumok és egyéb előadások résztvevői között, de úgy véli, hogy az Eurojust hozzájárulását a csalás elleni struktúra keretében kell értékelni és meghatározni, az Európai Ügyészséggel való komplementaritására építve és megerősítve az OLAF-fal való együttműködéséből eredő szinergiákat;

73. üdvözlí a Sentinel művelet és a NextGenerationEU – Bűnüldözési Fórum elindítását, amelyek közül az utóbbi az Europol és Olaszország által közösen irányított közös kezdeményezés, amely összefogja az Europol, az Európai Ügyészséget, az OLAF-ot, az Eurojustot, az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségét és a tagállamokat, fórumot biztosítva a hírszerzési információk megosztásához és a műveletek összehangolásához a szervezett bűnözés legális gazdaságba való beszivárgásának kezelésére, valamint az NGEU ösztönző csomagjának védelmére, különös tekintettel a korrupcióra, az adókijátszásra, a sikkasztásra és a pénzmosásra; úgy véli, hogy a szervezett bűnözés jelentette veszély hatékony kezelése érdekében a legjobb gyakorlatok cseréje és a közös és koordinált stratégiák kidolgozása kulcsfontosságú;

74. emlékeztet arra, hogy az OLAF-ot nemcsak belső vizsgálatok céljára hozták létre, hanem azért is, hogy támogassa a tagállamokat a külső vizsgálatokban; emlékeztet arra, hogy a szubszidiaritás elve megakadályozza az OLAF-ot abban, hogy vizsgálatokat indítson ott, ahol a tagállamok jobb helyzetben vannak ahhoz, hogy fellépjenek, de ez nem zárja ki, hogy az OLAF elemzéseket végezzen az ismétlődő esetekről, tendenciákról és mintákról, vagy hogy a megerősített együttműködésre és a sikeres fellépésekre építsen, amelyeket az e jelenségek észlelésére való képessége tett lehetővé;

75. elismeri a vámügyi kérdésekben az OLAF, az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala, az Interpol és a Vámigazgatások Világszervezete közötti rendkívül szoros operatív koordinációt; sajnálatát fejezi ki a tagállamok riasztási rendszereinek gyengesége miatt;

76. tudatában van annak, hogy 2021. június 18-án a Bizottság és az Európai Ügyészség aláírta az Európai Ügyészségről szóló rendelet 103. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kölcsönös tájékoztatási és konzultációs kötelezettségek végrehajtására vonatkozó igazgatási megállapodásokat, amelyek értelmében az Európai Ügyészség hatékonyabban nyomozhat az uniós költségvetést érintő bűncselekmények ügyében és indíthat büntetőeljárást, és a Bizottság szervezeti egységei biztosíthatják az Európai Ügyészség vizsgálatainak megfelelő adminisztratív, pénzügyi és fegyelmi nyomon követését, beleértve az uniós költségvetés védelmét szolgáló óvintézkedéseket;

2023. január 19., csütörtök

77. helyteleníti, hogy 2021-ben a 44,9 millió EUR-s teljes költségvetésből az Európai Ügyészség 9,5 millió EUR-t (az előbbi összeg mintegy 20 %-át) volt kénytelen visszafizetni az EU költségvetésébe, miután a költségvetési hatóságtól további forrásokat kért és kapott a jogszabályban előírt személyzet felvételére, mivel felvételüket a Bizottság nem engedélyezte;

78. úgy véli, hogy az OLAF-nak is nyomon kell követnie pénzügyi ajánlásait annak érdekében, hogy azokat összehasonlítsa a Bizottság által az eljárások végén visszafizettetett összegekkel, és ezáltal hozzájáruljon a pénzeszközök visszafizettetésének általános nyomon követéséhez;

79. megismétli az OLAF, az Európai Ügyészség, az Europol és az Eurojust állandó létszámlétszámhiányával, valamint a pénzügyi és emberierőforrás-hiányával kapcsolatos aggodalmait, mivel megfelelő és kiszámítható költségvetésre van szükségük ahhoz, hogy a lehető legjobban megszervezhessék és elvégezhessék a munkájukat; hangsúlyozza, hogy munkaterhelésük tovább nőtt az NGEU elfogadása és az Ukrajna támogatására szolgáló rendkívüli források biztosítása miatt; megismétli felhívását, hogy az említett uniós szervek és ügynökségek számára megfelelő forrásokat kell biztosítani, és ennek kapcsán emlékezteti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy a vizsgálatra és csalás elleni fellépésre költött minden euró visszakérül az uniós költségvetésbe;

80. kéri a Bizottságot, hogy növelje az Európai Ügyészség és az OLAF pénzügyi és személyzeti erőforrásait annak érdekében, hogy képesek legyenek kezelni a kivételesen nagy összegű helyreállítási alap elköltéséből eredő kihívásokat; kéri az Európai Ügyészséget és az OLAF-ot, hogy kerüljék el a munkájuk közötti átfedéseket és az eljárások késedelmeit; úgy véli, hogy az OLAF-nak és az Európai Ügyészségnek ki kell egészítenie egymás munkáját, és vizsgálataikat azokra a területekre kell összpontosítaniuk, ahol a másik intézmény nem rendelkezik hatáskörrel;

81. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre mechanizmust annak érdekében, hogy a kis- és középvállalkozások panaszt nyújthassanak be közvetlenül a Bizottsághoz minden olyan esetben, amikor magas szintű korrupcióval, a nemzeti hatóságok által elkövetett súlyos kötelességszegéssel, a pályázatok során vagy a támogatások elosztásával kapcsolatban szabálytalan vagy részrehajló bánásmóddal, a bűnözői struktúrák, a szervezett bűnözés vagy az oligarchikus struktúrák általi nyomásgyakorlással vagy megfélemlítéssel, illetve jogaik bármely más súlyos megsértésével szembesülnek;

82. elismeri az OLAF vizsgálataira vonatkozó titoktartási kötelezettséget; úgy véli azonban, hogy átfogó közérdekről van szó, és az uniós polgároknak is joguk van ahhoz, hogy hozzáférjenek azokhoz a jelentésekhez és ajánlásokhoz, amelyek az OLAF lezárt vizsgálataihoz és a nemzeti nyomkövetési eljárásokhoz kapcsolódnak, miként azt az Európai Unió Bírósága a T-517/19. sz. ügyben elismerte; ezért arra kéri az OLAF-ot, hogy hozzon létre egy mechanizmust azon jelentések és ajánlások közzétételére, amelyek esetében a továbbiakban már nem indokolt a titoktartási elv fenntartása;

83. ismételten kéri, hogy az OLAF hozzon létre egy olyan mechanizmust, amely az átláthatóság növelése érdekében és tiszteletben tartva vizsgálatainak bizalmas jellegét, kérésre hozzáférést biztosít vizsgálati jelentéseihez és ajánlásaihoz, amelyek gyakran jelentős közérdeket képviselnek;

84. üdvözli a Bizottság csalás elleni stratégiáját kísérő cselekvési terv Bizottság által kezdeményezett célzott felülvizsgálatát, és felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az ebben és a PIF-fel kapcsolatos kérdésekről szóló korábbi parlamenti állásfoglalásokban előterjesztett javaslatokat;

Az EU csalás elleni architektúrája: a külső összetevők (tagállamok, csalás ellenes koordinációs szolgálatok, csalás elleni nemzeti stratégia, UAFP, jogállamiság)

85. hangsúlyozza, hogy a tagállamok fontos szerepet játszanak az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében; tudatában van annak, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel elfogadott új végrehajtási modell szerint a tagállamokat nagyobb felelősség terheli a csalás, a korrupció, az összeférhetetlenség és a kettős finanszírozás megelőzésében és leküzdésében; úgy véli azonban, hogy az európai szintű védelem az EU pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából is elengedhetetlen, továbbá hogy az EU és a nemzeti hatóságok közötti hatékony együttműködés elengedhetetlen a megfelelő megvalósításhoz;

86. felhívja az Európai Ügyészségben részt vevő tagállamokat, hogy biztosítsák a hivatal számára a szükséges támogatást (támogató személyzet és a delegált európai ügyészek megfelelő munkakörülményei, az adatbázisokhoz való hozzáférés, a rendőrök, az adó- és vámhatóságok gyors együttműködése stb. révén) annak érdekében, hogy az optimalizálhassa hatékonyságát az uniós és tagállami költségvetések védelme terén;

2023. január 19., csütörtök

87. ösztönzi a tagállamokat, hogy a felmerülő kockázatok és csalási tendenciák időben történő azonosítása és kezelése érdekében proaktív módon közelítsék meg az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, így minden rendelkezésre álló forrásból származó adatot használjanak fel, elemezzék az adatokat, és cseréljenek információkat többek között a bűnüldöző hatóságokkal és a Bizottsággal;

88. üdvözli a 2021. évi PIF-jelentésben foglalt elemzést, és felhívja a nemzeti hatóságokat, hogy vegyék azt figyelembe az ellenőrzési tevékenységeik során;

89. ismételten aggódalmának ad hangot a nemzeti hatóságok bürokratikus túlterheltsége miatt; felhívja a Bizottságot, hogy következetesen törekedjen az ellenőrzési és kontrollműveletekhez szükséges mutatók számának csökkentésére annak meghatározásakor, hogy mely mutatók és adatok valóban relevánsak, szükségesek és arányosak;

90. kéri a Bizottságot, hogy erősítse meg az összeférhetlenségre vonatkozó rendelkezéseket a költségvetési rendelet felülvizsgálata során, hogy az magában foglalja a költségvetés tisztviselők általi megállapítását;

91. felhívja Írországot és Lengyelországot, hogy a kölcsönös jogsegélyre vonatkozóan jelenleg hatályban lévő szerződések és jogszabályok alapján haladéktalanul kezdjék meg az együttműködést az Európai Ügyészséggel, és hangsúlyozza, hogy együttműködésük jelenlegi hiánya ellentétes a jóhiszemű együttműködés kötelezettségével (EUSZ 13. cikk), valamint az Unió pénzügyi érdekeinek hatékony védelmére vonatkozó konkrét célkitűzéssel és a tagállamok ehhez kapcsolódó kötelezettségeivel (EUMSZ 325. cikk);

92. úgy véli, hogy az egyenetlen és töredezett jogszabályok, az ellenőrzési mechanizmusok, az adatok és a jelentéstételi rendszerek digitalizálása a tagállamokban akadályozzák az Unió pénzügyi érdekeinek hatékony védelmét, akadályozzák az összehasonlíthatóságot, valamint akadályozzák a csalás mértékének, jellegének és okainak értékelését és feltérképezését az EU-ban; hangsúlyozza, hogy különösen a PIF-irányelv eltérő végrehajtása az Európai Ügyészségről szóló rendelet 25. cikkében meghatározott szabályokkal együtt lehetetlenné teszi az Európai Ügyészség számára, hogy egyes tagállamokban gyakorolja hatáskörét (például a csempészet és az olyan helyzetek tekintetében, amelyekben a nemzeti és az uniós finanszírozás átfedek egymást), ami joghézagokat teremt a csalás elleni architektúrában;

93. hangsúlyozza, hogy teljes átláthatóságra van szükség a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében biztosított átutalások és hitelek elszámolása terén annak érdekében, hogy az Európai Ügyészség és/vagy az OLAF fellépessen az EU pénzügyi érdekeit érintő esetleges csalásokkal szemben; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a Parlament teljes körű hozzáféréssel rendelkezzen minden releváns információhoz;

94. megállapítja, hogy a PIF-irányelv átültetése előfeltétele annak, hogy az Európai Ügyészség és partnerei eredményesen folytathassanak vizsgálatokat és büntetőeljárásokat; üdvözli az Európai Bizottság első jelentését az irányelv átültetéséről, amelyet az 2021. szeptember 6-án tett közzé; megjegyzi, hogy azóta – az irányelv valamennyi tagállam általi átültetése ellenére – a Bizottság 17 tagállammal szemben indított kötelezettségszegési eljárást a PIF-irányelv nem megfelelő átültetése miatt ⁽²¹⁾;

95. emlékeztet arra, hogy 18 kötelezettségszegési eljárást indítottak a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2018/843 irányelv ⁽²²⁾ helytelen átültetése miatt; rámutat, hogy a visszaélést bejelentő személyekről szóló irányelv átültetésének határideje 2021. december 17. volt, és hogy addigra csak öt tagállam ültette át az irányelvet, míg további négy tagállam 2022-ben külön jogszabályt fogadott el; ösztönzi a Bizottságot, hogy tegyen meg minden további szükséges lépést a tagállamok általi tényleges megfelelés biztosítása érdekében;

96. aggodalommal állapítja meg, hogy a Bizottság 15 tagállam ellen indított kötelezettségszegési eljárást a visszaélést bejelentő személyekről szóló irányelv átültetésének elmulasztása miatt;

⁽²¹⁾ 2021 végéig a 2019-ben indított 14 eljárásból 13 zárult le. Az ezt követő megfelelés-ellenőrzés során a Bizottság szolgálatai megvizsgálták, hogy a bejelentett nemzeti átültető intézkedések megfelelnek-e az irányelvben foglalt rendelkezéseknek és kötelezettségeknek. 2021 decemberében a Bizottság helytelen átültetés miatt további nyolc tagállammal szemben indított kötelezettségszegési eljárást.

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/843 irányelve (2018. május 30.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv, valamint a 2009/138/EK és a 2013/36/EU irányelv módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 43. o.).

2023. január 19., csütörtök

97. emlékeztet arra, hogy a pénzmosás elleni eredményes küzdelem alapvető fontosságú az Unió pénzügyi érdekeinek védelme és a pénzeszközök teljes körű visszafizettetése biztosítása szempontjából;

98. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy számos tagállam általában nem tesz lépéseket, ami megakadályozza az egységesebb versenyfeltételek megerősítését a csalás elleni küzdelem terén;

99. tudatában van annak, hogy 2021. január 1-jén hatályba lépett az Unió Csalás Elleni Programja (UAFP), a Herkules III program⁽²³⁾ utódja; megállapítja, hogy az új UAFP átalakítja és összevonja a Herkules III program, a Csalás Elleni Információs Rendszer és a szabálytalanságkezelő rendszer finanszírozására szolgáló forrásokat a koordináció és a szinergiák fokozása érdekében; megjegyzi, hogy az OLAF vezető szerepet játszik a végrehajtásában;

100. emlékeztet arra, hogy a csalás elleni koordinációs szolgálatok (AFCOS) megléte minden tagállamban kötelező, és hogy azoknak elő kell segíteniük az OLAF-fal való hatékony együttműködést és információcserét; sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy nem minden tagállam bízta meg ténylegesen a csalás elleni koordinációs szolgálatát az EU pénzügyi érdekeit érintő csalás és korrupció elleni küzdelem koordinálásával; fenntartja, hogy a nemzeti és uniós szintű hatékony koordináció a csalás elleni nemzeti stratégia (NAFS) elfogadásával érhető el, amely egyértelműen kijelöli a feladatokat, valamint meghatározza a folyamatokat és a felelősségi köröket;

101. nagyra értékeli, hogy a Bizottság arra ösztönözte a tagállamokat, hogy fogadjanak el csalás elleni nemzeti stratégiát, és hogy ez az elfogadott stratégiák számának folyamatos növekedéséhez vezetett; megállapítja, hogy 2021 végéig 17 tagállam fogadott el vagy frissített csalás elleni nemzeti stratégiát (ezt 2019-ig 10, 2020-ig 14 tagállam tette meg); megállapítja, hogy a csalás elleni nemzeti stratégiát még el nem fogadó 10 tagállam közül négy számolt be arról, hogy stratégiája kidolgozás alatt áll, vagy közel áll az elfogadásához; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a 2020-hoz képest elért javulás ellenére hat tagállam még mindig messze van a csalás elleni nemzeti stratégia elfogadásától;

102. kitart amellett, hogy még azokban a tagállamokban is, ahol ilyen stratégiákat már elfogadtak, felülvizsgálatra van szükség az új csalás elleni helyzet tükrözése érdekében, beleértve az új kihívásokat és a rendszerek fejlődését is; hangsúlyozza, hogy az Európai Ügyészség 2021 júniusa óta működik, és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos kockázatok; tudatában van annak, hogy a csalás elleni stratégiájára vonatkozó cselekvési terv⁽²⁴⁾ 37. pontja értelmében a Bizottság szolgálatának is ösztönözniük kell a csalás elleni nemzeti stratégiák tagállamok általi elfogadását; felhívja a Bizottságot és az OLAF-ot, hogy vegyék fontolóra, hogy strukturáltabb módon, horizontális megközelítést alkalmazva nyújtsanak támogatást és tanácsot a tagállamoknak, és e célból aktualizálják a csalásellenes koordinációs szolgálat eredetileg 2015-ben megfogalmazott iránymutatásait, amelyek már nem alkalmasak arra, hogy hatékonyan segítsék a nemzeti hatóságokat egy jól strukturált koordinációs szolgálat kialakításában; kéri továbbá a Bizottságot, hogy nyújtson be részletes magyarázatot az e tekintetben folyamatban lévő munkáról a mentesítésért felelős hatóságnak;

103. megjegyzi, hogy a 2021. évi PIF-jelentésben a Bizottság azt ajánlotta a tagállamoknak, hogy fogadjanak el csalás elleni nemzeti stratégiát vagy vizsgálják felül meglévő stratégiájukat úgy, hogy az figyelembe vegye a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos kockázatok; tudatában van annak, hogy a csalás elleni stratégiájára vonatkozó cselekvési terv⁽²⁴⁾ 37. pontja értelmében a Bizottság szolgálatának is ösztönözniük kell a csalás elleni nemzeti stratégiák tagállamok általi elfogadását; felhívja a Bizottságot és az OLAF-ot, hogy vegyék fontolóra, hogy strukturáltabb módon, horizontális megközelítést alkalmazva nyújtsanak támogatást és tanácsot a tagállamoknak, és e célból aktualizálják a csalásellenes koordinációs szolgálat eredetileg 2015-ben megfogalmazott iránymutatásait, amelyek már nem alkalmasak arra, hogy hatékonyan segítsék a nemzeti hatóságokat egy jól strukturált koordinációs szolgálat kialakításában; kéri továbbá a Bizottságot, hogy nyújtson be részletes magyarázatot az e tekintetben folyamatban lévő munkáról a mentesítésért felelős hatóságnak;

104. tudatában van annak, hogy 2020. évi PIF-jelentésében a Bizottság célzott ajánlásokat tett a tagállamoknak az együttműködés fokozására és a belső ellenőrzési keretek megerősítésére; megjegyzi, hogy a jelentés felhívta a figyelmet a kockázatértékelésre és a kockázatkezelésre, a szabálytalanságokra és csalásokra vonatkozó adatok gyűjtésére és elemzésére, valamint az integrált és interoperábilis információk és nyomon követési rendszerek használatára a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és az uniós költségvetés által finanszírozott tevékenységek végrehajtása során; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem minden tagállam hajtotta végre ezeket az ajánlásokat, és megállapítja, hogy némelyikük rendszeresen megtagadta ezt; kéri a Bizottságot, hogy fokozza ellenőrzési tevékenységeit azon tagállamok esetében, amelyek nem hajtották végre a PIF-ajánlásokat;

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/785 rendelete (2021. április 29.) a csalás elleni uniós program létrehozásáról és a 250/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 172., 2021.5.17., 110. o.).

⁽²⁴⁾ Az „A Bizottság csalás elleni stratégiájáról szóló cselekvési terv – 2021. júniusi helyzet” című, 2021. szeptember 20-i bizottsági szolgálati munkadokumentum (SWD(2021)0262).

2023. január 19., csütörtök

105. üdvözli a feltételrendszerről szóló rendelet elfogadását; emlékeztet arra, hogy az 2021. január 1-jén lépett hatályba; üdvözli az Európai Unió Bíróságának két tagállam által a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer ellen indított keresetekkel kapcsolatban hozott 2022. február 16-i ítéleteit és következtetéseit, amelyek megerősítik, hogy az EU valóban rendelkezik hatáskörrel a tagállamokban a jogállamiság tekintetében, valamint hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer összhangban van az uniós joggal;

106. emlékeztet arra, hogy a tagállamok Európai Ügyészséggel és OLAF-fal való nem hatékony vagy időszerűtlen együttműködése vagy az együttműködés hiánya a feltételrendszerről szóló rendelet értelmében intézkedés alapjául szolgál; felhívja ezért az Európai Ügyészséget és az OLAF-ot, hogy számoljanak be minden olyan esetről, amikor a tagállamok nem tettek eleget tájékoztatási, segítségnyújtási, megfelelő intézkedések és övintézkedések megtételére, valamint a jelentések és ajánlások megfelelő és időben történő nyomon követésének biztosítására vonatkozó kötelezettségeiknek;

107. rámutat, hogy a feltételrendszerről szóló rendelet egy olyan állandó eszköz, amely egy adott többéves pénzügyi keret határain túl is alkalmazandó, és amely az összes uniós alaphoz való hozzáférés előfeltételeként általánosan alkalmazandó;

108. emlékeztet arra, hogy a jogállamiságnak és az EUSZ 2. cikkének való megfelelés előfeltétele a forrásokhoz való hozzáférésnek, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer teljes mértékben alkalmazandó a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásaira, amint azt a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet 8. cikke kifejezetten előírja, és hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nem finanszírozhatók olyan intézkedések, amelyek ellentétesek az EUSZ 2. cikkében foglalt uniós értékekkel;

109. úgy véli, hogy a feltételrendszerről szóló rendelet elegendő és képes megelőzni vagy orvosolni a demokratikus visszaesést, de csak akkor, ha időben, szigorú és egyértelmű feltételek mellett alkalmazzák, és azt a nemzeti korrekciós intézkedések végrehajtásának szoros nyomon követése kíséri;

110. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer keretében a Bizottság korrekciós intézkedésként 17 olyan feltételt határozott meg Magyarország számára, amelyek nem elegendőek a jogállamiság súlyos megsértésének orvoslásához; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem kért jelentősebb változtatásokat és biztosítékokat az igazságszolgáltatás függetlenségének helyreállítása, a korrupció szintjének csökkentése és az EU pénzügyi érdekeinek megfelelő védelme érdekében;

111. fenntartja, hogy általában a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás, és különösen az uniós forrásokkal való hatékony és eredményes gazdálkodás előfeltétele, hogy a tagállamok betartsák a jogállamiság elveit; úgy véli, hogy ezen elvek megsértése ezért komoly veszélyt jelent az Unió pénzügyi érdekeire nézve; üdvözli az EUB közelmúltbeli ítéleteit⁽²⁵⁾, amelyek rávilágítottak a jogállamiság elveinek tiszteletben tartása és az uniós költségvetés hatékony végrehajtása közötti egyértelmű kapcsolatra; megismétli, hogy csak az EU csalás elleni architektúrájának megerősítésével lehet hatékonyan és eredményesen megvalósítani és megerősíteni az EU pénzügyi érdekeinek védelmét a nemzeti rendszerek eredendő korlátainak meghaladása révén, amelyek akadályt jelentenek a pénzügyi bűncselekmények kezelése során, amelyek a kötelezettségesség egyre inkább transznacionális formájává váltak; úgy véli, hogy csak hatékony bírói felülvizsgálat biztosíthatja az uniós jognak való megfelelést, amint az EU Bírósága kifejtette, nevezetesen, hogy „ezeknek a feltételeknek és céloknak ... a tiszteletben tartása nem garantálható teljes mértékben az uniós jog betartásának biztosítására irányuló, hatékony bírósági felülvizsgálat hiányában; pedig az ilyen, akár tagállami, akár uniós szinten, független bíróságok által gyakorolt felülvizsgálat a jogállamiság szerves részét képezi”⁽²⁶⁾;

112. kiemeli a korrupciónak a polgárok jogaira gyakorolt káros hatásait; megismétli azt az ajánlását, hogy az EU váljon a Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO) tagjává, mivel teljes jogú tagságának nincs jogi akadálya; ezért felkéri a Bizottságot, hogy ajánlja a Tanácsnak, hogy kössön nemzetközi megállapodást a GRECO-val tagságának rögzítése céljából; kéri a Tanácsot, hogy foglalmazzon meg egyértelmű álláspontot az EU GRECO-csatlakozásával kapcsolatban, és tisztázza, hogy ezt illetően van-e kifejezett ellenvélemény, és ha igen, melyik tagállam vagy tagállamok részéről;

⁽²⁵⁾ 2022. február 16-i Magyarország kontra Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa ítéletet, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97 és a 2022. február 16-i Lengyel Köztársaság kontra Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa ítéletet, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98.

⁽²⁶⁾ A 2022. február 16-i Magyarország kontra Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa ítélet, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97., 132. pont.

2023. január 19., csütörtök

113. emlékeztet arra, hogy az EU pénzügyi érdekeinek hatékony védelme érdekében koherensebb és szisztematikusabb szabályokat kell bevezetni az átláthatóságra, az összeegyeztethetlenségekre, az összeférhetlenségekre, az illegális lobbizásra és a forgóajtó-jelenségre vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy javítani kell az uniós átláthatósági nyilvántartást; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg belső ellenőrzési mechanizmusait, többek közt az uniós intézmények számára szolgáló belső korrupció elleni mechanizmus létrehozásával;

Az Unió pénzügyi érdekei védelmének külső dimenziója

114. megjegyzi, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) keretében a nem uniós országokban nyújtott támogatásra szánt források ellenőrzésére; megállapítja, hogy ez különösen fontos a Covid19-világjárvány és az EU ukrajnai háborúra adott válaszában fényében; emlékeztet arra, hogy az EU összességében költségvetésének mintegy 10 %-át fordítja külső fellépésekre;

115. kéri a Bizottságot, hogy frissítse a nem uniós országokban elköltött pénzeszközökkel kapcsolatos csalásbejelentési rendszerét; megjegyzi, hogy az új rendszernek figyelembe kell vennie azokat a konkrét kérdéseket, amelyekkel az EU szembesül, amikor a saját területén kívül költ el pénzt;

116. az Unió 2021. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló számvevőszéki jelentés alapján megállapítja, hogy a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) esetében (az Unió általános költségvetése keretében) a 67 vizsgált tranzakcióból 32-nél (48 %) merült fel hiba, és a korlátozott mintaméret ellenére az ellenőrzési eredmények megerősítik, hogy a többéves pénzügyi keret e fejezetében magas a hibakockázat, és e hibák közül 24 esetben állapították meg, hogy hatást gyakorolnak az uniós költségvetésre; megjegyzi továbbá, hogy a „Szomszédság és a világ” (6. fejezet) esetében a leggyakoribb hibakategóriák a fel nem merült kiadások, a nem támogatható költségek, az igazoló dokumentumok hiánya és a közbeszerzési hibák voltak;

117. a költségvetés-támogatás felfüggesztését javasolja azokban a nem uniós országokban, beleértve a tagjelölt országokat is, ahol a hatóságok nyilvánvalóan nem tesznek valódi lépéseket a széles körben elterjedt korrupció ellen, ugyanakkor biztosítani kell, hogy a segítségnyújtás más csatornákon keresztül eljusson a polgári lakossághoz; kéri az előcsatlakozási tárgyalások során a korrupció elleni küzdelem nagyobb prioritását a kapacitásépítés előtérbe helyezésével, például szakosodott korrupció elleni szervek révén; felhívja a Bizottságot, hogy küldjön egyértelmű jelzéseket azoknak a tagjelölt országoknak, amelyek uniós csatlakozását veszélyezteti vagy késlelteti a jogállamisági normák megsértése; sajnálja, hogy az Európai Számvevőszék 01/2022. sz. különjelentése szerint az EU által a Nyugat-Balkánon 2014 és 2020 között a jogállamiság javításához nyújtott 700 millió EUR összegű uniós pénzügyi támogatás csekély hatással volt az alapvető reformokra;

118. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi partnerekkel való együttműködés alapvető fontosságú az Európán kívül elköltött uniós források és az uniós költségvetés bevételi oldalának védelme érdekében; üdvözli az OLAF által 2021-ben két nemzetközi partnerhatósággal, Ukrajna legfőbb ügyészségével és a WCO-val aláírt igazgatási együttműködési megállapodásokat; üdvözli, hogy 2021-ben az OLAF online eseményeket szervezett annak érdekében, hogy új operatív kapcsolatokat alakítson ki a nem uniós országok nyomozó hatóságaival, és világszerte ösztönözze a csalások és szabálytalanságok uniós küldöttségeken keresztül történő bejelentését;

o

o o

119. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2023. január 19., csütörtök

P9_TA(2023)0019

A kisüzemi halászat helyzete az EU-ban és a jövőbeli kilátások

Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása a kisüzemi halászat helyzetéről az EU-ban és a jövőbeli kilátásokról (2021/2056(INI))

(2023/C 214/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság „Az uniós halászflootta 2020-ban: tendenciák és gazdasági eredmények” című, 2021. március 9-i 08/2020 sz. tengergazdálkodási dokumentumára ⁽¹⁾,
- tekintettel „Az uniós halászat fenntarthatóbbá tétele: az aktuális helyzet és a 2021-re vonatkozó iránymutatások” című, 2020. június 16-i bizottsági közleményre (COM(2020)0248),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 38–44. cikkére és 349. cikkére,
- tekintettel a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1380/2013/EU rendelet ⁽²⁾ (a közös halászati politikáról szóló rendelet) (4) preambulumbekzdésére, amely kimondja, hogy a közös halászati politikának hozzá kell járulnia „a hosszú távú környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi fenntarthatósághoz” és „a halászati ágazat – ideértve a kisüzemi halászatot is – megfelelő életszínvonalához és a stabil piacokhoz”, valamint (33) preambulumbekzdésére, amely kimondja, hogy „[a] valamely halászati tevékenység folytatása lehetőségének átlátható és objektív – többek között környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi jellegű – kritériumokon kell alapulnia”, és hogy „[a] tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a felelős halászatot, mégpedig oly módon, hogy ösztönzőket biztosítsanak az ágazat azon szereplői számára, amelyek a környezetre legkevésbé ártalmas módon folytatják a halászatot, és amelyek működése a legtöbb előnnyel jár a társadalom számára”,
- tekintettel a közös halászati politikáról szóló rendelet 17. cikkére, amely szerint a tagállamoknak a halászati lehetőségek elosztása során „átlátható és objektív – többek között környezeti, társadalmi és gazdasági jellegű – kritériumokat” kell alkalmazniuk,
- tekintettel a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾ (a piac közös szervezéséről szóló rendelet),
- tekintettel a tengeri területrendezés keretének létrehozásáról szóló, 2014. július 23-i 2014/89/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 768/2005/EK, az 1967/2006/EK és az 1005/2008/EK tanácsi rendelet és az (EU) 2016/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelet halászati ellenőrzések tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatnak az Európai Parlament által 2021. március 11-én elfogadott módosításaira ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ 08/2020. sz. tengergazdálkodási dokumentum, „Az uniós halászflootta 2020-ban: tendenciák és gazdasági eredmények”, Európai Bizottság, Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság, 2021. március 9.

⁽²⁾ HL L 354., 2013.12.28., 22. o.

⁽³⁾ HL L 354., 2013.12.28., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 257., 2014.8.28., 135. o.

⁽⁵⁾ HL C 474., 2021.11.24., 218. o.

2023. január 19., csütörtök

- tekintettel az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap létrehozásáról és az (EU) 2017/1004 rendelet módosításáról szóló, 2021. július 7-i (EU) 2021/1139 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾ (ETHAA-rendelet),
- tekintettel az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. május 15-i 508/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁷⁾ (ETHA-rendelet),
- tekintettel a tisztességes, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerre irányuló „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló, 2021. október 20-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság (HTMGB) „Az uniós halászfloattáról szóló 2019. évi éves gazdasági jelentés (HTMGB 19-06)” című, 2019. augusztus 20-i jelentésére ⁽⁹⁾,
- tekintettel a HTMGB 2019. szeptember 26-án kiadott, „Az uniós halászati ágazat szociális adatai (HTMGB 19-03)” című jelentésére ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a HTMGB 2021. december 8-án kiadott, „Az uniós halászfloattáról szóló 2021. évi éves gazdasági jelentés (HTMGB 21-08)” című jelentésére ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a HTMGB 2020. december 10-én kiadott, „A közös halászati politika szociális dimenziója (HTMGB 20-14)” című jelentésére ⁽¹²⁾,
- tekintettel az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) Algírban, 2016. március 7–9-én, „A fenntartható kisüzemi halászat jövőjének kiépítése a Földközi-tengeren és a Fekete-tengeren” címmel tartott regionális konferenciájának következtetéseire,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak 14.b. sz. célkitűzésére, amely felszólít a kisüzemi halászok tengeri erőforrásokhoz és piacokhoz való hozzáféréseinek biztosítására,
- tekintettel arra, hogy az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezet az élelmezésbiztonsággal és a szegénység felszámolásával összefüggésben önkéntes alapon teljesítendő iránymutatásokat adott ki a fenntartható kisüzemi halászat biztosítására vonatkozóan,
- tekintettel az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezet „The State of World Fisheries and Aquaculture 2020: Sustainability in Action” (A globális halászat és akvakultúra helyzete 2020-ban – fenntarthatóság a gyakorlatban) című jelentésére,
- tekintettel arra, hogy az ENSZ a 2022. évet a kisüzemi halászat és akvakultúra nemzetközi évének nyilvánította,

⁽⁶⁾ HL L 247., 2021.7.13., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 149., 2014.5.20., 1. o.

⁽⁸⁾ HL C 184., 2022.5.5., 2. o.

⁽⁹⁾ „Az uniós halászfloattáról szóló 2019. évi éves gazdasági jelentés (HTMGB 19-06)”, Európai Bizottság, Közös Kutatóközpont, Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság, 2019. augusztus 20.: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ca63ab82-c3bf-11e9-9d01-01aa75ed71a1>

⁽¹⁰⁾ „Az uniós halászati ágazat szociális adatai (HTMGB 19-03)”, Európai Bizottság, Közös Kutatóközpont, Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság, 2019. szeptember 26.: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fd0f6774-e0dd-11e9-9c4e-01aa75ed71a1>

⁽¹¹⁾ „Az uniós halászfloattáról szóló 2021. évi éves gazdasági jelentés (HTMGB 21-08)”, Európai Bizottság, Közös Kutatóközpont, Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság, 2021. december 8.: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/77fb8e7b-58a7-11ec-91ac-01aa75ed71a1>

⁽¹²⁾ „A közös halászati politika szociális dimenziója (HTMGB 20-14)”, Európai Bizottság, Közös Kutatóközpont, Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság, 2020. december 10.: <https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/43805/2672864/STECF+20-14+-+Social%20+dimension+CFP.pdf/a68c6c42-6b64-41fc-b5a0-b724c71aa78e>

2023. január 19., csütörtök

- tekintettel a hetedik környezetvédelmi cselekvési programra és az abban meghatározott olyan fogalmakra, mint például bolygónk tűrőképességének határai és az ökológiai korlátok,
- tekintettel a „Small-Scale Fisheries in Europe: Status, Resilience and Governance” (Kisüzemi halászat Európában: helyzet, reziliencia és irányítás) című kiadványra ⁽¹³⁾,
- tekintettel a MedFish4Ever miniszteri nyilatkozatra és ütemtervre ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel az ETHA 2020. évi végrehajtási jelentésére ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel a földközi-tengeri és fekete-tengeri kisüzemi halászatra vonatkozó regionális cselekvési tervről szóló, 2018. évi miniszteri nyilatkozatra,
- tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) „Relative Effects of Fisheries Support Policies” (A halászati támogatási politikák relatív hatásai) című 2018-as tanulmányára ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel a „Small-scale fisheries access to fishing opportunities in the European Union: Is the Common Fisheries Policy the right step to SDG14b?” (A kisüzemi halászat halászati lehetőségekhez való hozzáférése az Európai Unióban: Megfelelő lépés a közös halászati politika a 14b. fenntartható fejlődési cél megvalósítása felé?) című tudományos cikkre ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel a „Defining Small-Scale Fisheries and Examining the Role of Science in Shaping Perceptions of Who and What Counts: A Systematic Review” (A kisüzemi halászat meghatározása és a tudomány által abban játszott szerep vizsgálata, hogy ki és mi számít: szisztematikus áttekintés) című tudományos cikkre ⁽¹⁸⁾,
- tekintettel a Halászati Bizottság számára „Small-scale Fisheries and »Blue Growth« in the EU” (Kisüzemi halászat és „kék növekedés” az EU-ban) címmel készített 2017-es tanulmányra ⁽¹⁹⁾,
- tekintettel a Halászati Bizottság számára „Workshop on electronic technologies for fisheries – Part III: Systems adapted for small-scale vessels” (Munkaértekezlet a halászatban alkalmazott elektronikus technológiákról – III. rész: A kisüzemi hajókhoz igazított rendszerek) címmel készített 2021-es tanulmányra ⁽²⁰⁾,
- tekintettel a Halászati Bizottság számára „Impacts of the COVID-19 pandemic on EU fisheries and aquaculture” (A Covid19-világjárvány hatása az uniós halászatra és akvakultúrára) címmel készített 2021. júliusi tanulmányra ⁽²¹⁾,

⁽¹³⁾ Pascual-Fernández, J. J., Pita, C. és Bavinck, M. (szerk.), *Small-Scale Fisheries in Europe: Status, Resilience and Governance* (Kisüzemi halászat Európában: helyzet, reziliencia és irányítás), MARE kiadványsorozat, 23. kötet, Springer, Cham, Svájc, 2020.

⁽¹⁴⁾ <https://www.actu-environnement.com/media/pdf/news-28756-declaration-malte-surpeche-mediterranee.pdf>

⁽¹⁵⁾ Az ETHA 2020. évi végrehajtási jelentése, Európai Bizottság, Európai Bizottság, Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság, a halászati és akvakultúra nyomon követésével és értékelésével foglalkozó támogatási osztály, 2021. szeptember: https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/system/files/2021-09/emff-implementation-report-2020_en.pdf

⁽¹⁶⁾ Martini, R. és Innes, J., *Relative Effects of Fisheries Support Policies* (A halászati támogatási politikák relatív hatásai), OECD Élelmészügyi, mezőgazdasági és halászati tanulmányok, 115. szám, OECD Publishing, Párizs, 2018: https://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/relative-effects-of-fisheries-support-policies_bd9b0dc3-en

⁽¹⁷⁾ Said, A. és mtsai., *Small-scale fisheries access to fishing opportunities in the European Union: Is the Common Fisheries Policy the right step to SDG14b?* (A kisüzemi halászat halászati lehetőségekhez való hozzáférése az Európai Unióban: Megfelelő lépés a közös halászati politika a 14b. fenntartható fejlődési cél megvalósítása felé?), *Marine Policy*, 118. kötet, 2020: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0308597X20302475>

⁽¹⁸⁾ Smith, H. és Basurto, X., *Defining Small-Scale Fisheries and Examining the Role of Science in Shaping Perceptions of Who and What Counts: A Systematic Review* (A kisüzemi halászat meghatározása és a tudomány által abban játszott szerep vizsgálata, hogy ki és mi számít: szisztematikus áttekintés), *Frontiers in Marine Science*, 6. kötet, 2019: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fmars.2019.00236/full>

⁽¹⁹⁾ Tanulmány – *Small-scale Fisheries and »Blue Growth« in the EU* (Kisüzemi halászat és „kék növekedés” az EU-ban), Európai Parlament, Uniós Belső Politikák Főigazgatósága, B. Tematikus Főosztály (Strukturális és Kohéziós Politikák), 2017. március 18.: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/573450/IPOL_STU\(2017\)573450_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/573450/IPOL_STU(2017)573450_EN.pdf)

⁽²⁰⁾ Tanulmány – *Workshop on electronic technologies for fisheries – Part III: Systems adapted for small-scale vessels* (Munkaértekezlet a halászatban alkalmazott elektronikus technológiákról – III. rész: A kisüzemi hajókhoz igazított rendszerek), Európai Parlament, Uniós Belső Politikák Főigazgatósága, B. Tematikus Főosztály (Strukturális és Kohéziós Politikák), 2021. július 30.: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690863/IPOL_STU\(2021\)690863_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690863/IPOL_STU(2021)690863_EN.pdf)

⁽²¹⁾ Tanulmány – *Impacts of the COVID-19 pandemic on EU fisheries and aquaculture* (A Covid19-világjárvány hatása az uniós halászatra és akvakultúrára), Európai Parlament, Uniós Belső Politikák Főigazgatósága, B. Tematikus Főosztály (Strukturális és Kohéziós Politikák), 2021. július 7.: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690880/IPOL_STU\(2021\)690880_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690880/IPOL_STU(2021)690880_EN.pdf)

2023. január 19., csütörtök

- tekintettel a kisüzemi part menti halászsátról, a hagyományos kisüzemi halászsátról, valamint a közös halászati politika reformjáról szóló, 2012. november 22-i állásfoglalására ⁽²²⁾,
 - tekintettel a halászatból élő területeken az innovációról és a kisüzemi part menti halászat diverzifikálásáról szóló, 2016. április 12-i állásfoglalására ⁽²³⁾,
 - tekintettel a halászzal kapcsolatos turizmusnak a halászat diverzifikálásában betöltött szerepéről szóló, 2017. július 4-i állásfoglalására ⁽²⁴⁾,
 - tekintettel a „Szorosabb partnerség az EU legkülső régióival” című, 2021. szeptember 14-i állásfoglalására ⁽²⁵⁾,
 - tekintettel „A jövő nemzedék halászhajói: a halászati ágazat vonzóvá tétele a munkavállalók új generációja számára és munkahelyteremtés a part menti közösségekben” című, 2021. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽²⁶⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A9-0291/2022),
- A. mivel az ETHAA-rendelet fogalommeghatározása szerint a „kisüzemi part menti halászat” körébe a 12 méter teljes hosszúságot el nem érő, vontatott halászfelszereléssel nem rendelkező, tengeri vagy belvízi halászhajóval folytatott halászati tevékenységek, valamint a partról történő halászatot folytató halászok – köztük a kagylóhalászok – által folytatott halászati tevékenységek tartoznak;
- B. mivel a kisüzemi halászatnak az ETHA-rendeletben és az ETHAA-rendeletben szereplő, jelenlegi meghatározása kizár bizonyos hajótípusokat, például az egyes hagyományos halászeszközöket használó hajókat, amelyek viszont e kizárás miatt nehezen jutnak uniós finanszírozáshoz; mivel ez a kizárás egyszersmind csökkenti a kisüzemi halászat láthatóságát és az uniós statisztikákban való megjelenését, mivel ezeket az egységeket nem számítják be az ágazatba tartozó egységként;
- C. mivel a kisüzemi és part menti halászat meghatározására más, kevésbé szigorú megközelítéseket is alkalmaznak, például az élelmezésbiztonsággal és a szegénység felszámolásával összefüggésben a fenntartható kisüzemi halászat biztosítására vonatkozó önkéntes FAO-iránymutatásokban vagy a Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság kisüzemi halászzal foglalkozó munkacsoportjának jelenleg folyó vitáiban;
- D. mivel a kisüzemi halászat meghatározó jellemzői a legtöbb tagállamban túlmutatnak az ETHAA meghatározásán, mivel a kormányok egy sor további kritériumot alkalmaznak, többek között a megengedett halászeszközök, a hajók maximális hossza, a motorteljesítmény, a halászati utak maximális időtartama, az azon kikötőtől való távolság, ahol a hajók működhetnek, a működési terület, a megengedett maximális utazási idő és a hajó tulajdonjoga tekintetében;
- E. mivel a jelenlegi KHP nem határozza meg megfelelően a kisüzemi halászat és a part menti halászat fogalmát, mivel azt kizárólag a hajó hosszára alapozza, miközben a nemzetközi egyezmények más, megfelelőbb és naprakészebb meghatározásokat tartalmaznak a halászat e típusára vonatkozóan; mivel a kisüzemi halászat és a part menti halászat európai fogalommeghatározásait felül kell vizsgálni;
- F. mivel 2019-ben az EU-28 kisüzemi halászati ágazatát egy 42 838 hajóból álló flotta alkotta, amely az összes tagállamot tekintve bruttó űrtartalom mindössze 7,5 %-át és a kirakodott tömeg 5,4 %-át adta, és 62 650 halászt foglalkoztatott, ami az aktív halászhajók 75 %-át és a személyzet 48 %-át jelentette; mivel a nagyüzemi flotta az összes hajó 19 %-át és a bruttó űrtartalom 67 %-át képviselte, az összes halász 46 %-át foglalkoztatta, és a tagállamokban nyilvántartott kirakodott súly 81 %-át adta; mivel a távolsági flotta mindössze 259 lajstromozott hajót számlált, amely a hajók teljes számának kevesebb mint 1 %-át, ám a bruttó űrtartalom 19 %-át és a tagállamokban nyilvántartott teljes kirakodott tömeg 14 %-át képviselte;

⁽²²⁾ HL C 419., 2015.12.16., 167. o.⁽²³⁾ HL C 58., 2018.2.15., 82. o.⁽²⁴⁾ HL C 334., 2018.9.19., 20. o.⁽²⁵⁾ HL C 117., 2022.3.11., 18. o.⁽²⁶⁾ HL C 117., 2022.3.11., 67. o.

2023. január 19., csütörtök

- G. mivel túl azon, hogy az ETHA keretében a hajók támogatására rendelkezésre bocsátott források nagyon szűkösek (500 millió EUR), és általában alacsony a végrehajtási arány, a kisüzemi halászat – mérete és jelentősége ellenére – a legkevésbé támogatott szegmens, amely a pénzeszközök legkisebb hányadát kapja; e szegmens adja a hajókkal kapcsolatos műveletek 38 %-át, ugyanakkor a hajókra fordított összes ETHA-kiadás mindössze 25 %-a kerül e szegmenshez;
- H. mivel az európai flotta az elmúlt években tovább zsugorodott, és 2020-ban a kirakodott halak értéke 17 %-kal, a foglalkoztatás 19 %-kal, a nyereség pedig 29 %-kal csökkent 2019-hez képest ⁽²⁷⁾;
- I. mivel a flották közül a kisüzemi halászflootta rendelkezik a legkevesebb pénzügyi forrással;
- J. mivel a kisüzemi halászat sajátos jellemzői közé tartozik az alacsony környezeti hatás; a fajok, a halászflokkok és a halászeszközök szezonális változatossága; a termelési műveletek kis léptéke; a sokoldalúságnak és a halászeszközök rendkívül szelektív használatának köszönhetően a különböző fajok biológiai és vándorlási ciklusainak tiszteletben tartása; a járulékos fogások és a visszadobások alacsony szintje; valamint az a képessége, hogy befektetett eurónként több bevételt, egy liter felhasznált üzemanyagra számítva több fogást és egy kilogramm kirakodott halra számítva több társadalmi-gazdasági értéket képes termelni;
- K. mivel megfelelően figyelembe kell venni a flották, a flottaszegmensek, a különböző flottaszegmensek környezeti hatásai, a célfajok, a halászeszközök, a termelékenység és a különböző tagállamok fogyasztási preferenciái közötti jelentős különbségeket, túl a halászati tevékenység azon sajátos jellemzőin, amelyek társadalmi szerkezetéből, értékesítési formáiból és a különböző halászati régiók közötti strukturális és természeti egyenlőtlenségekből erednek;
- L. mivel a kisüzemi halászflootta általános jellemzői közé tartoznak a nagyon régi szegmensek és a nem megfelelő technológia, ami felhívja a figyelmet a kisüzemi halászatot támogató egyedi program, valamint a korszerűsítéshez és fejlesztéshez nyújtott erőteljes közösségi pénzügyi támogatás szükségességére, amely nélkül veszélybe kerül az ágazat folytonossága;
- M. mivel az ETHAA-rendelet kötelezettségként meg szabja a tagállamoknak, hogy az erősségek, gyengeségek, lehetőségek és fenyegetések számbavételével végzett, rendeletben említett helyzetelemzés során vegyék figyelembe a kisüzemi part menti halászat sajátos igényeit;
- N. mivel 2019-ben az EU-28 halászfloájába tartozó hajók 64,9 %-a legalább 25 éves volt ⁽²⁸⁾, és a flotta átlagos életkora összességében 29,9 évet ⁽²⁹⁾, a kisüzemi halászflootta esetében pedig 32,5 évet tett ki, ami szükségszerűen azt jelenti, hogy a flotta igen jelentős része nagyon öreg, azaz nem garantálja a legjobb biztonsági és működési feltételeket, növelve a kapcsolódó kockázatokat és költségesebbé téve a műveleteket;
- O. mivel a kisüzemi halászok életkora magasabb, mint a halászat más típusai esetében: a kisüzemi halászatban dolgozó munkavállalók 72 %-a 40 év feletti, 11 %-a pedig 65 év feletti;
- P. mivel a meglévő statisztikák korlátozott volta megnehezíti a nők halászatban betöltött szerepének pontos elemzését; mivel az empirikus adatok azonban azt mutatják, hogy a nők jelentős szerepet játszanak a kisüzemi halászatban, egyes közösségekben kiemelkedőbb szerepet játszanak annak műveleteiben, fontos a jelenlétük a kagylóhalászatban, és vezető szerepet játszanak a szárazföldön a műveletek és a halászeszközök előkészítésében, valamint a hal értékesítésében és feldolgozásában, különösen a konzerviparban;
- Q. mivel az uniós halászat társadalmi dimenziójáról szóló jelentés szerint a nők a kisüzemi halászatban foglalkoztatottak 5,4 %-át teszik ki (ez több mint kétszerese a nagyüzemi és a távoli vizeken folytatott halászat esetében regisztrált hasonló adatnak);
- R. mivel az uniós halászati ágazat a tagállamokban és az EU egészében egyaránt kulcsszerepet játszik a lakosság hallal való ellátásában és az élelmiszerkészletek egyensúlyának fenntartásában;

⁽²⁷⁾ A Bizottság 2021. június 9-i közleménye „Az uniós halászat fenntarthatóbbá tétele: az aktuális helyzet és a 2022-re vonatkozó iránymutatások” címmel (COM(2021)0279).

⁽²⁸⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/FISH_FLEET_ALT_custom_1479572/default/table?lang=en

⁽²⁹⁾ https://ec.europa.eu/fisheries/facts_figures_en?qt-facts_and_figures=2

2023. január 19., csütörtök

- S. mivel biztosítani kell, hogy a halászat irányításának a KHP által szorgalmazott központosítása összeegyeztethető legyen a helyi irányítással, amely elengedhetetlen az ágazat társadalmi-gazdasági életképességének biztosításához;
- T. mivel a regionalizáció a KHP egyik pillére, és a decentralizált megközelítés különösen fontos a kisüzemi part menti halászati ágazat számára, figyelembe véve a halászati ágazatban az egyes tagállamok között fennálló különbségeket;
- U. mivel a helyi közösségek bevonásával végzett gazdálkodás kulcsfontosságú a kisüzemi halászati szegmens döntéshozatali folyamatban való részvételének biztosításához;
- V. mivel a KHP ezért nem biztosítja azt az egyértelmű és differenciált jogszabályi támogatást a kisüzemi halászat számára, amely segíthetne biztosítani annak társadalmi-gazdasági életképességét; mivel a tagállamok szintén nem állapítanak meg eredményes intézkedéseket a halászat e típusának érdekében;
- W. mivel számos európai part menti régióban – különösen a Földközi-tenger térségében – a kisüzemi halászat és a kagylók gyűjtése a gazdasági, társadalmi és környezeti dimenziók közös metszetében működik, és jelentősen hozzájárul a társadalmi-gazdasági jóléthez, a foglalkoztatáshoz, valamint a gazdasági és társadalmi kohézió előmozdításához különféle part menti régiókban és legkülső régiókban, amelyek gyakran strukturális korlátokkal küzdenek, és amelyeknek támogatásra van szükségük a gazdasági diverzifikáció lehetőségeinek kiaknázásához;
- X. mivel a halászatból származó jövedelmet ezért nem szabad kizárólag haszonszerzésnek tekinteni, minthogy az egy olyan életmód fenntartásához is hozzájárul, amely számos part menti közösség számára hatalmas kulturális és történelmi értékkel bír, ugyanakkor fontos társadalmi és gazdasági védőhálót is biztosít; mivel ebben az értelemben a kisüzemi halászat megoldást jelent a fokozódó elnéptelenedésre, az elöregedő népességre és a súlyosbodó munkanélküliségre, amelyek mind komoly kihívást jelentenek az európai országok legtöbb part menti régiója és a szigetek számára; mivel a kisüzemi halászat kivételes és sokrétű hatást gyakorol a part menti területek társadalmi és kulturális örökségére;
- Y. mivel a kisüzemi halászat alapvető szerepet játszhat a fenntartható fejlődési célok elérésében, amint azt a 14.b. cél kifejezetten elismeri; mivel a szociális biztonsági ágazat hozzájárulhat a fenntartható fejlődési célok – mint például a 2. fenntartható fejlődési cél (Az éhezés felszámolása) és annak 2.3. célkitűzése, az 5. fenntartható fejlődési cél (A nemek közötti egyenlőség) és annak 5.a és 5.b. célkitűzése, a 8. fenntartható fejlődési cél (Tisztességes munka és gazdasági növekedés) és annak 8.5. célkitűzése, valamint a teljes 13. fenntartható fejlődési cél (Éghajlatvédelmi fellépés) – alapjául szolgáló egyéb égető szakpolitikai problémák megoldásához is;
- Z. mivel a halászok „a tenger őreiként” is szerepet játszanak, és a halászat hozzájárul az egészséges, kiegyensúlyozott étrendhez szükséges, fehérjében gazdag élelmiszerek biztosításához;
- AA. mivel a halászhajókon bekövetkező balesetek és események túlnyomó többsége emberi tényezőkre vezethető vissza (62,4 %), a második leggyakoribb ok pedig a rendszer/berendezés hibája (az esetek 23,2 %-a);
- AB. mivel a kisüzemi halászatot sok esetben egyetlen szakemberrel a fedélzeten végzik;
- AC. mivel a kisüzemi halászati flottát érintő, biztonsággal és komforttal kapcsolatos kérdéseket nem lehet a halászati erőfelfejtéstől és a halhozamtól elszigetelten vizsgálni; mivel ebben a tekintetben a bruttó tonnatartalomra mint a halászati kapacitás mérésének kritériumára vonatkozó korlát negatív hatással van a kisüzemi halászati flotta biztonságára és komfortjára, mivel kevésbé ösztönöz a hajók cseréjére és korszerűsítésére vagy a rendelkezésre álló hely növelésére annak érdekében, hogy növeljék a személyzet kényelmét, a biztonságot és végső soron az ágazat vonzerejét, különösen a fiatalok és a nők körében;
- AD. mivel ezek a biztonsággal kapcsolatos kérdések nem vizsgálhatók elszigetelten a tagállamok kisüzemi halászati flottáinak sajátosságaitól, például attól a tényőtől, hogy a flotta nagy kockázatnak lehet kitéve az ágazatra vonatkozó speciális biztonsági tanácsadás hiánya, a műveletek egyszemélyes jellege, a hosszú munkaidő vagy a felszerelésbe való beszorulás veszélye miatt; mivel a flotta működési feltételei eltérőek; mivel e flotta egy része olyan partszakaszokról vagy kikötőkből működik, ahol a működési feltételek gyakran bizonytalanok; mivel e helyzet fényében meg kell fontolni a meghajtási teljesítménynek a flotta jellemzőihez és a működési feltételekhez való hozzáigazítását, a halászati erőfelfejtést vagy a fogási arányok növelése nélkül, a flotta kikötőbe való be- és onnan való kihajózásakor fennálló körülmények biztonságosabbá tétele érdekében;

2023. január 19., csütörtök

- AE. mivel a motorteljesítmény meghatározott biztonsági okokból történő növelését támogatással kell finanszírozni, és ezt bizonyos feltételek mellett az EHTAA-nak is támogatnia kell, feltéve, hogy nem növeli a halászati erőfelfejtést vagy a halfogási képességet; mivel emiatt az EHTAA-támogatásnak elérhetőnek kell lennie a kikötői és kikötői kotrási műveletek számára is;
- AF. mivel a kisüzemi halászat sokkal inkább függ a tengeri viszonyoktól, mint a nagyüzemi halászat, ami a hajó és a halászeszköz típusától függően a halászati időszakok nagyobb mértékű rendszertelenségéhez vezet, és ily módon befolyásolja azoknak a munkanapoknak az éves számát, amelyeken lehetőség van hajózásra;
- AG. mivel a kisüzemi halászat fenntartható a halállományok biológiai kezelése, az erőforrások és a szelektivitás tekintetében, valamint társadalmi és gazdasági szempontból, ami mind hozzájárul e tevékenység mélyen gyökerező jellegéhez;
- AH. mivel azon tényezők között, amelyek nyomást gyakorolnak a halállományokra, és amelyek közvetlenül és közvetve is kárt okoznak a halászat számára, a szennyezés, az élőhelyek eltűnése, a tengeri közlekedés és a területért folytatott verseny, valamint az éghajlatváltozás említendő, amelynek jelentős hatásai közé tartozik a vízhőmérséklet emelkedése, a savasodás, az óceáni áramlatok változása, a fajok aszinkronitása és a nem őshonos fajok megjelenése;
- AI. mivel a part menti közösségek ellenálló képességének megerősítését célzó intézkedések elfogadásával növelni kell az éghajlatváltozás és a válságok hatásaihoz való alkalmazkodásra és az e hatások enyhítésére való képességet;
- AJ. mivel a kisüzemi halászat is képes hozzájárulni a dekarbonizációhoz és az energiahatékonyság növeléséhez, és így végső soron az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésére irányuló erőfeszítésekhez;
- AK. mivel a kisüzemi halászat nagyon fontos az EU-ban, különösen számos halászkegyesség számára, a nagyüzemi és a távoli vizeken folytatott halászattal együtt;
- AL. mivel az ágazat társadalmi-gazdasági helyzetének romlását előidéző számos ok még kezelésre vár, így többek között meg kell erősíteni a halászok ellátási láncban belüli pozícióját;
- AM. mivel a termelői szervezetek, társulások és halászati céhek elismerése lehetővé tenné számukra a pénzügyi támogatáshoz való hozzáférést, és aktív részvételük helyi közösségek bevonásával végzett gazdálkodáson keresztül előmozdítása egyértelműen javíthatná az ágazatbeli jövedelmeket;
- AN. mivel a kisüzemi és part menti halászat jövedelmére kihatnak az ingadozó árak és az erőteljes piaci ingadozások, amelyek számos külső tényezőre, például a Covid19-világjárványra is érzékenyek;
- AO. mivel a halászati ágazatban a különböző jövedelem- és bérrendszerek igen változóak, és nagymértékben függenek a tenger által kínált halászati lehetőségektől, és ez az egyik olyan tényező, amely a halászati ágazatot kevésbé vonzóvá teszi az új generációk számára;
- AP. mivel a halászatban dolgozó munkavállalók gyakran alacsony béreket kapnak, és nehéz – gyakran bizonytalan – munkakörülményekkel kell megküzdeniük egy olyan szakmában, amely továbbra is a világ legveszélyesebb szakmája, miközben a halászati vállalkozás indításával járó növekvő költségek, valamint az ágazatban tapasztalható növekvő koncentráció miatt ez a szakma egyre kevésbé jelent vonzó perspektívát, különösen a fiatalok számára;
- AQ. mivel a piacokat gyakran néhány jól ismert termék uralja, és a kisüzemi halászat erősen kizsákmányolt fajokkal szemben fenntartható alternatívát kínáló termékei nem kapnak kellő figyelmet az értékesítésben; mivel a fogyasztók gyakran nem jutnak teljes körű információhoz az általuk vásárolt termékekről, illetve az érintett termelési rendszerről és halászeszközökről;
- AR. mivel a kisüzemi halászat fenntartható jövedelmezősége fontos az ágazat vonzerejének növelése szempontjából;
- AS. mivel a kisüzemi halászhajókat érintik a legsúlyosabban a halászati engedélyek kiosztásával kapcsolatban az Egyesült Királyság vizein felmerült kihívások, a korábbi halászati tevékenységek bizonyítása kapcsán tapasztalható nehézségek miatt;

2023. január 19., csütörtök

- AT. mivel a kisüzemi halászati vállalkozások gyakran alultőkésítettek vagy alulfinanszírozottak, és csak nagyon korlátozottan férnek hozzá az alapvető számviteli eszközökhöz, hitelhez, mikrofinanszírozáshoz és biztosításhoz;
- AU. mivel a kisüzemi halászati ágazat továbbra is gazdasági nehézségekkel küzd, és a működési költségek jelentős növekedése és a helyzetet súlyosbító egyéb tényezők, például a halak első eladás során alkalmazott felvásárlási árának csökkenése és az emelkedő üzemanyagárak miatt jelentősen csökkennek a bevételei; mivel ezen és más tényezők miatt a kisüzemi halászat minden eddigénél inkább rászorul az üzemanyag-támogatásokra, és a halászoknak gyakran növelniük kell a halászati erőfeszítést annak érdekében, hogy tevékenységük gazdaságilag életképes legyen;
- AV. mivel az EUMSZ és az ETHAA-rendelet az EU legkülső régiói számára külön támogatást irányoz elő és biztosít;
- AW. mivel a kisüzemi halászati ágazat hagyományosan a szervezeti kapacitás hiányától szenved; mivel a kisüzemi halászat kollektív fellépését korlátozó főbb tényezők közé a következők tartoznak: a kisüzemi halászati ágazat szereplőinek nagy száma és földrajzi szétszórtsága; a tevékenység jellege, amely főként kis családi vállalkozásokon alapul; az irányítást végző képzett személyzet hiánya; valamint a kisüzemi halászat szervezeteinek a döntéshozatali folyamatban való részvételéhez szükséges pénzügyi támogatás hiánya;
- AX. mivel a halászattal foglalkozó tudósok és irányítók által végzett nemzeti és uniós szintű nyomon követés és ellenőrzés keretében általában nem fordítanak kellő figyelmet az uniós kisüzemi halászatra; mivel a kisüzemi halászat nyomon követését és ellenőrzését az uniós halászat fenntartható irányításának megalapozása és szükség esetén a halászati tevékenységek bizonyítása érdekében javítani kell;
- AY. mivel nagyobb beruházásokra van szükség a természeti erőforrások, a tengeri ökoszisztémák és különösen a halállományok állapotának naprakész kutatása és jobb megismerése érdekében, hogy biztosítani lehessen az ezekkel való fenntartható gazdálkodást;
- AZ. mivel a kizárólag a halászati napok számának csökkentésén alapuló gazdálkodási stratégiák, mint például a Földközi-tenger nyugati részén alkalmazott stratégiák, térdre kényszerítik a kisüzemi halászati ágazatot; mivel ezek a folyamatos csökkentések, a Covid19-világjárvány által már egyébként is előidézett bizonytalan helyzettel súlyosbítva, az ágazat jelentős részének összeomlásához vezethetnek, amely már nem lenne képes elérni a túlélését biztosító minimális jövedelmezőségi küszöböt; mivel ezek a csökkentések számos kérdést is felvetnek, például a fedélzeti biztonsággal, a sérülések fokozott kockázatával, az illegális halászat terjedésével és a munkanélküliség társadalmi következményeivel kapcsolatos aggodalmakat;
- BA. mivel a halászati társaságok, például a céhek kulcsfontosságú szereplők egyes tagállamok élelmiszerrendszerében, ahol nonprofit szociális gazdasági szervezetekként képviselik a halászati ágazatot, és különösen a kisüzemi part menti flottát és a kagylógyűjtőket, általános érdekű feladatokat látnak el a tengeri halászat és a halászati ágazatban dolgozók javára, valamint üzleti jellegű feladatokat is ellátnak, így például termékeket értékesítenek, továbbá tanácsadási és irányítási szolgáltatásokat nyújtanak;
- BB. mivel az ágazatban dolgozók tényleges részvételével olyan halászati erőforrás-gazdálkodási politikát kell meghatározni, amely tiszteletben tartja a halászati erőforrásokhoz való kollektív hozzáférést, elsősorban azok biológiai szempontjain alapul, és olyan, a helyi közösségek bevonásával működő halászati gazdálkodási rendszer formájában valósul meg, amely figyelembe veszi a halászati erőforrások és az érintett tengeri területek sajátos feltételeit;
- BC. mivel „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia sürgeti, hogy az olyan szervezeteket, mint például a céhek, az uniós jog szerint ismerjék el, és a termelői szervezetekre vonatkozókkal azonos feltételek mellett legyenek jogosultak pénzügyi támogatásra; mivel a Bizottságot felkérték, hogy erre vonatkozóan fogadjon el kezdeményezést;
- BD. mivel a kisüzemi halászoknak képzésre van szükségük, többek között új készségek kifejlesztése érdekében;

2023. január 19., csütörtök

- BE. mivel a nők munkája hozzáadott értéket teremt a kisüzemi halászati ágazatban;
- BF. mivel a kisüzemi halászati ágazat egyre inkább konkurál a kék gazdaság más tevékenységeivel, valamint a megújuló energiával kapcsolatos érdekekkel, amelyek számos tevékenységet érintenek a part mentén, a strandokon vagy a kikötői területeken, így potenciálisan olyan területeket vesznek át, amelyeket korábban szinte kizárólag a kisüzemi halászat használt, ami kizorúláshoz és a tenger és a part menti területek lefoglalásához vezet;
- BG. mivel a számos part menti fejlődő területen zajló dzsentifikációs folyamatok azzal a kockázattal járnak, hogy a kisüzemi halászok számára egyre megfizethetlenebbé válik, hogy a part menti területeken éljenek, így messzire sodródnak munkavégzésük helyétől, ami még nehezebbé és gyötrelmebbé teszi tevékenységüket;
- BH. mivel a természetvédelemre való fokozott összpontosítás, amelyet az EU is támogat, különösen nagy hatással van a kisüzemi halászatra, amire példa a védett tengeri területek és azok hálózatainak megvalósítása, amely a kapcsolódó tevékenységek és a mobilitás korlátozásával kihat a kisüzemi halászatra; mivel az e szegmensre gyakorolt hatást ritkán veszik figyelembe a szakpolitikák kialakítása során, amit súlyosbít az a tény is, hogy a szegmens szereplőit nem vonják be megfelelően ezekbe a folyamatokba ⁽³⁰⁾;
- BI. mivel általában a halászati ágazat és különösen a kisüzemi halászat alulreprezentált a halászati gazdálkodási politikák és a tengeri térség használatára vonatkozó szakpolitikák meghatározásakor;
- BJ. mivel különböző típusú halászati szervezetek léteznek, amelyekben különböző szintű tagsággal képviselteti magát a kisüzemi halászat, a termelői szervezetektől kezdve a halászok szövetségein át a hajótulajdonosi szövetségekig és többek között a szövetkezetekig; mivel sok kisebb hajótulajdonos nem tagja semmilyen szervezetnek; mivel a halászati ágazat munkavállalóit a halászati szakszervezetek képviselik; mivel az ágazatnak magának kell tudnia dönteni arról, hogy hogyan szerveződik;
- BK. mivel a vonatkozó adatok bontása nem megfelelő, ami megnehezíti a részletes információkhoz való hozzáférést, különösen a kisüzemi halászat esetében, és akadályozza az elemzést, különösen a vállalkozások, hajótulajdonosok, halászatban dolgozó munkavállalók, hajók és halászeszközök, munkakörülmények, életkor és nemek szerinti bontás tekintetében;

A kisüzemi halászat megerősítése az értéklánc mentén, a magasabb halászati jövedelmek előmozdítása és a jövedelem diverzifikálására szolgáló lehetőségek biztosítása

1. úgy véli, hogy a kisüzemi és part menti halászat jövője nemcsak a hosszú távú és fenntartható intézkedéseken múlik, hanem a halászok haszonkulcsának növelésére irányuló azonnali, érdemi és hathatós intézkedéseken is, amely többek között a tudományos szakvéleményekkel összhangban álló, magasabb kvótakiosztás révén is megvalósulhat; szükségesnek tartja az ágazat szervezeti és kereskedelmi kapacitásának és a szakma vonzerejének növelését, a fiatalok képzését és célzott támogatását, valamint a működési feltételek javítását, különösen a nők hajók fedélzetén és általánosabban az ágazatban való részvétele érdekében, valamint az ágazat ellátási láncban elfoglalt pozíciójának megerősítését; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben hozzon létre és vezessen be támogatási mechanizmusokat az ETHAA-kereten belül a kisüzemi és a part menti halászat számára, lehetővé téve a halászati ágazat e szegmensében tapasztalható sajátos problémák kezelését;
2. úgy véli, hogy a kisüzemi halászat jövője megköveteli, hogy a KHP-ban is elismerjék annak sajátos jellegét, és hogy a jelenlegi eszközöket úgy igazítsák ki, hogy megfeleljenek az ágazat igényeinek;
3. hangsúlyozza a kisüzemi és part menti halászat közös, tágabb és megfelelőbb meghatározásának szükségességét; hangsúlyozza, hogy e meghatározásnak pragmatikusnak, mérhetőnek és egyértelműnek kell lennie; hangsúlyozza továbbá, hogy a fogalommeghatározást megfelelő értékelésből kell levezetni, figyelembe véve a hajók hosszán kívül a kisüzemi halászati szegmens jellemzőit és kritériumait is, annak érdekében, hogy a kisüzemi halászat uniós fogalommeghatározása összhangba kerüljön a szegmens valós helyzetével, ahogyan ez már most is történik egyes nemzetközi egyezményekben, például az Atlanti Tonhalfélék Védelmére Létrehozott Nemzetközi Bizottság (ICCAT) vagy a Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság (GFCM) által alkalmazott fogalommeghatározások esetében;

⁽³⁰⁾ Lásd: *Small-Scale Fisheries in Europe: Status, Resilience and Governance* (Kisüzemi halászat Európában: helyzet, reziliencia és irányítás), 8. o.

2023. január 19., csütörtök

4. hangsúlyozza, hogy ezt a meghatározást egy horizontálisabb rendeletbe, például a KHP-rendeletbe kellene beépíteni, hogy teljes egészében lefedje az uniós halászati jogszabályokat; úgy véli, hogy a fogalommeghatározás semmilyen módosítása sem befolyásolhatja az ETHAA jelenlegi időszakra vonatkozó végrehajtását; felhívja a Bizottságot, hogy a KHP-rendelet jövőbeli felülvizsgálata során foglalkozzon ezzel a kérdéssel;
5. kijelenti, hogy meg kell erősíteni és rövidíteni kell az ágazat termelő és fogyasztó közötti értékláncát, ezáltal növelve a halászok által a fogyasztóknak történő közvetlen értékesítés lehetőségeit, és csökkentve a közvetítők számát, hogy ideális esetben elérjük azt a pontot, ahol a termelő közvetlenül elláthatja a végső fogyasztót; hangsúlyozza a marketingstratégiák előmozdításának szükségességét, többek között új értékesítési csatornák előmozdítása révén, valamint hogy támogatni kell a termékek differenciálását javító mechanizmusokat, a halászok számára a lehető legnagyobb haszon elérése, a nyereséesség növelése, a magasabb jövedelmek támogatása, valamint a hozzáadott érték halászok közötti méltányos és megfelelő elosztásának az előmozdítása érdekében;
6. kéri, hogy a hozzáadott értéket igazságosabban és megfelelőbben osszák el az ágazat értékláncában, és vegyék fontolóra az árgaranciák és – a termelési költségek mint változók segítségével meghatározott – irányárak mentén végrehajtott beavatkozási formákat a fenti cél elérése és a halászok jövedelmének javítása érdekében; megismétli, hogy ha a láncban súlyos egyensúlytalanságok tapasztalhatók, a tagállamoknak hatáskörrel kell rendelkezniük a beavatkozásra;
7. hangsúlyozza, hogy a kisüzemi halászat az értéklánc leggyengébb szegmense, és az értékesítési megállapodások gyakran inkább a vevők érdekeit részesítik előnyben, semmint a halászokét, akiknek alig vagy egyáltalán nincs befolyásuk az árképzésre, aminek következtében az eladott termékek után csekély jövedelem keletkezik;
8. a származási piacok védelmét vagy létrehozását célzó uniós vagy tagállami szintű intézkedéseket kér, amelyek ily módon az előnyben részesített rövid értékesítési csatornákat támogatják a hagyományos termékek esetében; hangsúlyozza, hogy fel kell hívni a figyelmet a kisüzemi halászat keretében kifogott halak minőségi jellemzőire, így például többek között a frissességre, a szezonalitásra, a kulturális örökségre és a fenntarthatóságra, és ki kell állni ezek mellett; kéri, hogy a helyi halászati termékek értékének maximalizálása és a helyi fejlődés előmozdítása érdekében, a lakosság étkezési szokásait figyelembe véve támogassák határozottabban a vásárokon, kisboltokban és éttermekben az ilyen termékeket; kitart amellett, hogy promóciós kampányokat kell létrehozni a helyi halászati termékek számára, mégpedig maradéktalanul kihasználva a piacok közös szervezése (KPSZ) és a közös halászati politika által kínált lehetőségeket;
9. hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a termékek diverzifikációját, mégpedig olyan kezdeményezések révén, amelyek célja új piacok létrehozása, a kevésbé ismert ehető és fogyasztott fajok megbecsülésével annak érdekében, hogy javuljon a kisüzemi halászat piaci pozíciója, enyhüljön az olyan termékek iránti kereslet, amelyek egész éves folyamatos ellátása csak importtal biztosítható, és csökkenjen a túlhalászott fajokra nehezedő halászati nyomás; újfent megállapítja, hogy a konzerviparban is elő kell mozdítani a termékek diverzifikációját, mégpedig az alulértékelt vagy kevésbé fogyasztott fajok felhasználása révén;
10. kéri, hogy hajtsanak végre képzési programot a szálloda- és vendéglátóipari ágazat számára, amely ismereteket nyújt a tengeri eredetű élelmiszer-termékekről és az erőforrások védelmét szolgáló helyes gyakorlatokról, és különösen felhívja a figyelmet arra, hogy a halászati tilalmi időszakban ne értékesítsék és ne fogyasszák az érintett fajokat;
11. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy innovatív projekteket valósítsanak meg a kiskereskedelmi ágazatban, kiemelve a halászok céheivel és a kisüzemi halászat szövetségeivel való közös munkát, amelynek révén szoros kapcsolatot tartanak fenn a végső fogyasztóval;
12. felhívja a tagállamokat és a termelői szervezeteket, hogy mérleeljék a nagyobb hozzáadott értékkel rendelkező feldolgozott halászati termékek – többek között a tartósított termékek – forgalmazásának egyes mezőgazdasági termékek mintájára történő előmozdítását, valamint vegyenek fontolóra olyan programokat, amelyek célja az uniós halászati termékek EU-n kívüli népszerűsítése, ideértve azok nemzetközi kiállításokon és vásárokon való bemutatását is;
13. hangsúlyozza, hogy a tengeri eredetű élelmiszerek ágazatában nagyon korlátozott eszközök – például címkék – állnak a fogyasztók rendelkezésére, amelyek segítségével a fogyasztók értékelhetik a fenntarthatósági kritériumokat a kisüzemi halászat esetében, és népszerűsíthetők a kis környezeti hatással járó termékek; hangsúlyozza, hogy ahol léteznek címkék, azok hátrányt jelenthetnek a kisüzemi halászat számára, mivel nagy terhet jelenthet az egyes szükséges adatokhoz való hozzáférés, vagy hiányozhat a tanúsítási folyamat elindításához szükséges pénzügyi kapacitás;

2023. január 19., csütörtök

14. rámutat a közös piacszervezésről szóló rendelet ambiciózus felülvizsgálatának szükségességére, azzal a céllal, hogy növeljék annak hozzájárulását az ágazat jövedelméhez és a piaci stabilitáshoz, valamint hogy javítsák a halászati termékek forgalmazását, és növeljék hozzáadott értéküket; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy fontos lenne létrehozni a tengeri eredetű élelmiszerekre vonatkozó tanúsított címkéket és a halászati termékek márkázására szolgáló mechanizmusokat, valamint növelni az ellátási lánc nyomon követhetőségét, ami viszont javítaná a fogyasztók tájékoztatását, ösztönözve őket a helyben és fenntartható módon előállított tengeri eredetű élelmiszerek vásárlására, és növelné a fogyasztók körében a kisüzemi halászati termékek ismertségét;

15. kéri, hogy az ETHAA-n keresztül segítsenek elő olyan, a kisüzemi halászatot támogató programokat, amelyeknek az a célja, hogy javítsák az üzleti irányítást és a szervezeti kapacitásokat, csökkentsék a termelési költségeket, javítsák az első eladás során alkalmazott felvásárlási árakat, valamint biztosítsák a gazdasági és környezeti fenntarthatóságot, különösen egy fenntarthatóbb és korszerűbb flotta révén;

16. hangsúlyozza a kisüzemi halászati ágazatban még mindig tapasztalható nehézségeket, amelyeket az üzemanyag és más alapanyagok ingadozó és emelkedő árai is súlyosbíthatnak – ez a helyzet különösen súlyosan érinti a kevésbé versenyképes flottaszegmenseket, nevezetesen a kisüzemi és part menti halászatot;

A működési feltételek javítása, valamint a kisüzemi és a part menti halászat jövőjének biztosítása

17. üdvözli, hogy az ETHAA lehetőséget biztosít az újabb, kisebb CO₂-kibocsátású motorok korszerűsítésének, cseréjének vagy beszerzésének támogatására, beleértve az új, energiahatékony technológiákat alkalmazó motorokat és a benzinmotorok átalakítását; úgy véli, hogy a létező legmagasabb társfinanszírozási arányokat kell alkalmazni; figyelmeztet arra, hogy számos ilyen alternatív motorizációs megoldás még nem eléggé kidolgozott, vagy a bruttó tonnatartalom jelentős növekedésével jár, mint például egyes elektromos motorok esetében;

18. hangsúlyozza, hogy bizonyos régiókban a kisüzemi halászati ágazat nagy része üzemanyag-támogatásokra támaszkodik; figyelmeztet arra, hogy az energiatermékek és a villamos energia uniós adóztatási keretének átszervezéséről szóló tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslat (COM(2021)0563) a halászati ágazatra vonatkozó jelenleg kötelező mentesség megszüntetésével és egy minimum adómérték bevezetésével veszélyezteti a kisüzemi halászati szegmens nagy részének életképességét, amelynek szereplői nem tudnak hosszú utakat megtenni, hogy alacsonyabb árakat kínáló kikötőkben tankoljanak; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak nemzetközi szinten egyenlő feltételeket, és ezért továbbra is mentesítsék a halászati ágazatot az üzemanyag adóztatása alól; hangsúlyozza, hogy semmilyen új megközelítés nem róhat terhet a kisüzemi halászatra, és annak olyan alternatív megoldásokra kell összpontosítania, amelyek lehetővé teszik az ágazat számára, hogy a zöld megállapodásban kitűzött célok felé tartó igazságos átmenetet úgy valósítsa meg, hogy közben képes legyen arra, hogy gazdaságilag virágozzon, és tisztességes feltételeket biztosítson a munkavállalók számára; e vonatkozásban és az üzemanyagárak jelenlegi rendkívüli inflációjára tekintettel úgy véli, hogy a tagállamok rendkívüli intézkedéseket irányozhatnak elő, hogy támogatást nyújtsanak a kisüzemi és part menti halászati szegmensnek a várhatóan növekvő termelési költségekhez, különösen az ETHAA és a nemzeti operatív programok keretében;

19. felhívja a figyelmet a Covid19-válság által a halászati ágazatban előidézett nehézségekre és súlyos negatív gazdasági és társadalmi hatásokra, valamint annak fontosságára, hogy a tagállamok szükség esetén biztosítsák a rendelkezésre álló nemzeti és uniós forrásokat, valamint mérlegeljenek rendkívüli intézkedéseket, hogy segítsék a halászokat, köztük a munkavállalókat a válság vagy a piaci zavarok leküzdésében; felhívja a tagállamokat, hogy a válságmechanizmusokon keresztül rendelkezésre bocsátott forrásokat használják fel a kisüzemi halászat támogatására; hangsúlyozza, hogy a válság ellenére a kisüzemi part menti halászati ágazat továbbra is működik, és az uniós polgárok számára hozzáférést biztosít a tengeri eredetű élelmiszerekhez, különösen az elszigetelt part menti régiókban, a szigeteken és a legkülső régiókban;

20. sürgeti a tagállamokat, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből különítsenek el forrásokat a kisüzemi part menti flottába történő beruházásokra azzal a céllal, hogy segítsék halászokat és a kapcsolódó munkát végző szereplőket, főként a nőket, például a hálójavítókat, a parton dolgozó segítőköt és csomagolókat, valamint a munkavállalókat;

21. sürgeti a Bizottságot, hogy segítse elő, hogy a kisüzemi halászat az ETHAA égisze alatt ágazatspecifikus támogatást kapjon a tárolási, fagyasztási és hűtési infrastruktúra kiépítéséhez, valamint a hajótól a végső fogyasztóig tartó hűtési lánc fenntartásához; úgy véli, hogy ez a támogatás döntő eleme annak, hogy a kisüzemi halászati szegmens az állományok elpusztítása vagy kimerítése nélkül teljes mértékben ki tudja használni a halászati erőforrásokat, valamint hogy biztosítani tudja a friss és kiváló minőségű termékek rendszeres ellátását és szállítását a lakosság, a szálloda- és vendéglátóipari ágazat és az élelmiszer-feldolgozó ipar számára;

2023. január 19., csütörtök

22. úgy véli, hogy ha a kikötőkben megfelelő tárolási feltételek állnának rendelkezésre, ez megkönnyíthetné és garantálhatná a halak tartósítását, és segíthetné a kereskedelmi forgalomba hozatalt, azzal a céllal, hogy az árképzésre való közvetett kihatás révén javítsák a halak jövedelmezőségét; ezzel összefüggésben emlékeztet a KPSZ és a termelői szervezetek által biztosított lehetőségekre;

23. úgy véli, hogy az ETHAA-nak és az új nemzeti operatív programoknak meg kell erősíteniük és egyértelműen támogatniuk kell a kisüzemi halászatot, hozzájárulva ezzel a halászatból hagyományosan függő számtalan part menti közösség fenntarthatóságának és jövőbeli életképességének biztosításához, hogy ily módon kezeljék e szegmens sajátos problémáit, és támogassák az érintett halászatok helyi fenntartható kezelését;

24. úgy véli, hogy a tagállamok által az ETHAA végrehajtása során kiosztott támogatást a strukturális hiányosságok kezelésére kell felhasználni, ezáltal hozzájárulva a halászatból származó jövedelmek növeléséhez, a jogokkal járó munkahelyek ágazatban való előmozdításához és a tisztességes árak termelők számára történő biztosításához, a kapcsolódó tevékenységek fejlesztésének támogatásához az ellátási lánc halászatot megelőző és követő részében, a fenntartható halászat és a kisüzemi halászati ágazat jövőjének keretein belül hozzájárulva a part menti régiók fejlődéséhez és kohéziójához;

25. hangsúlyozza, hogy az ETHAA-ból származó finanszírozás végrehajtási arányának javítása és annak biztosítása érdekében, hogy a kisüzemi halászat hozzáférjen a támogatáshoz, az eljárások egyszerűsítésére irányuló intézkedéseket kell megvizsgálni és bevezetni, ezáltal csökkentve a kérelmeket övező bürokráciát, bonyolultságot és a jóváhagyási időt; módosítani kell a támogatás igénybe vételére szolgáló finanszírozási eljárást, és azt előfinanszírozási rendszerrel kell felváltani; valamint teljes mértékben ki kell használni az alapból igényelhető finanszírozás felső határait;

26. hangsúlyozza, hogy az EU-nak nem áll rendelkezésére olyan eszköz, amely lehetővé tenné, hogy megismerje az ETHA és az ETHAA által a kisüzemi halászati ágazatban végrehajtott beruházások mértékét, a finanszírozott bevált gyakorlatok számát, a konkrét eredmények megvalósulását, valamint azt, hogy hogyan működnek a helyi halászati akciócsoportok, és ténylegesen hogyan hajtják végre a KHP-t; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre ilyen eszközt, amely alapvető lépés lenne annak megismeréséhez, hogy miként lehet a helyes gyakorlatokat nagyobb léptékben elterjeszteni, és hogyan lehet az EU egészére kiterjedően kedvező halászati módszereket bevezetni;

27. felhívja a tagállamokat, hogy helyi szinten nyújtsanak technikai segítséget annak érdekében, hogy megkönnyítsék a kisüzemi halászok uniós és nemzeti finanszírozáshoz való hozzáférését;

28. figyelmeztet a kisüzemi halászflootta magas átlagos életkorára, és ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy vonzóvá kell tenni e szegmens halászati tevékenységét a fiatalok és a nők számára; hangsúlyozza, hogy a kisüzemi flottát meg kell újítani és korszerűsíteni kell azzal a céllal, hogy javítsák a fedélzeti biztonságot és életkörülményeket, javítsák az energiahatékonyságot és környezetbarátabbá tegyék a szegmenst, annak egyidejű biztosítása mellett, hogy a teljes halászflootta halászati kapacitása ne növekedjen, és javuljon a flottától függő halászkoösszegek társadalmi és gazdasági fenntarthatósága; ezzel összefüggésben kiemeli, hogy kezelni kell azokat a helyzeteket, amikor a hajók elavulttá válnak, ami megnövekedett üzemeltetési, karbantartási és átminősítési költségekkel jár (gazdasági és környezetvédelmi szempontból), ami viszont rontja a műveletek során a garantált biztonsági feltételeket; hangsúlyozza, hogy a bruttó tonnatartalom mint a halászati kapacitás mérésére szolgáló kritérium azáltal, hogy a legénységi és kényelmi célra fenntartott területet is magában foglalja, akadályozhatja a halászhajók korszerűsítését és a kisüzemi halászflootta munkakörülményeinek oly szükséges javítását; felhívja e tekintetben a Bizottságot, hogy vizsgálja felül ezeket a kritériumokat és az egyéb, kapcsolódó rendelkezéseket, hogy olyan megoldást találjon, amely képes egyensúlyt teremteni a kisüzemi halászatban dolgozó munkavállalók szükségletei, illetve annak szükséges biztosítása között, hogy az uniós flotta halászati kapacitása ne növekedjen;

29. újfent hangsúlyozza, hogy a biztonság, a munkakörülmények, valamint a tevékenységek gazdasági és környezeti fenntarthatóságának javításához elengedhetetlen a flotta szükséges megújításának és/vagy korszerűsítésének támogatása; hangsúlyozza azonban, hogy ezt úgy kell elérni, hogy közben ne növekedjen a halászati kapacitás;

30. véleménye szerint a flotta felújítása, valamint a hajók karbantartása és javítása – különösen az elavult és kevésbé hatékony hajók esetében – szükségszerűség, amelynek figyelmen kívül hagyása – különösen a legkülső régiókban – veszélyeztetné a kisüzemi halászat jövőjét;

31. rámutat arra, hogy az ETHAA lehetőséget biztosít a hajók biztonságának, életkörülményeinek és energia-teljesítményének javítását célzó beruházásokra, amelyek a kisüzemi part menti flották számára is előnyösek lehetnek, és hogy finanszírozási lehetőségeket kellene kínálnia a hajók felújítására, szerkezetátalakítására és méretének megváltoztatására is, valamint új hajók vásárlására a kisüzemi halászflootta keretében, különösen azokban a konkrétan meghatározott esetekben, amikor ezen flotta átlagéletkora előrehaladott, és nem garantálja az alapvető biztonsági és

2023. január 19., csütörtök

a működőképességi feltételeket, valamint a motorteljesítmény növelésére, amennyiben ez kellően indokolt annak érdekében, hogy jobb biztonsági feltételeket lehessen biztosítani a műveletek során a fedélzeten, valamint a ki- és behajózáskor, illetve a tengeren töltött idő növelése érdekében, feltéve, hogy nem növekszik a halászati erőfelfejtési kapacitás, különösen a legkülső régiókban;

32. sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsák a halászhajók fedélzetén a biztonsággal, a munka- és életkörülményekkel kapcsolatos uniós előírások és rendeletek teljes körű végrehajtását;

33. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak folyamatosan dolgozniuk kell kikötők karbantartásán és korszerűsítésén, hogy biztonságos feltételeket teremtsenek a fogások kirakodásához;

34. hangsúlyozza a halászati ágazat társadalmi-gazdasági jelentőségét a foglalkoztatás és a társadalmi kohézió szempontjából, ezen belül a kisüzemi és part menti halászat jelentőségét a legkülső régiók számára, amely területeknek strukturális korlátokkal kell küzdeniük, és kevesebb a lehetőségük a gazdasági diverzifikációra; ezért kéri, hogy az EU növelje a kisüzemi halászati ágazatnak nyújtott támogatásokat ezekben a régiókban;

35. tudomásul veszi az ETHAA keretében a legkülső régiók halászati ágazatának nyújtott támogatást, amelynek célja különösen az egyes legkülső régiókból származó bizonyos halászati termékek értékesítése során a távoli fekvésből eredően felmerülő többletköltségek támogatása;

36. rámutat a legkülső régiók halászati ágazatai értékláncának sajátos tulajdonságaira, és fenntartja, hogy külön figyelemre van szükség e láncok megerősítése és piacokhoz való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében, mely cél nemcsak a távoli fekvéssel és szigetjelleggel összefüggő támogatási program (POSEI) halászat számára történő újbóli létrehozásával, hanem egy hasonló program közlekedés számára történő létrehozásával is megvalósítható lenne;

37. kiemeli a turisztikai halászatban rejlő lehetőségeket ezekben a régiókban, amelyek módot adhatnak arra, hogy vonzóvá tegyék a szakmát a fiatalok számára, és diverzifikálják a halászok jövedelmét, anélkül, hogy növelnék a halászati erőfelfejtésüket, a halászati erőfelfejtésre vonatkozó korlátozások tiszteletben tartása, és a nyilvánosságnak az ágazat hagyományaival való megismertetése és a tengerekkel kapcsolatos tudásra való figyelemfelhívás mellett; hangsúlyozza, hogy garantálni kell az e tevékenységgel kapcsolatos bürokrácia csökkentését, és uniós támogatást kell nyújtani e tevékenységekhez;

38. úgy véli, hogy a kisüzemi halászat jövője megköveteli, hogy az uniós rendeletek olyan szabályozási környezetet biztosítsanak, amely megerősíti a halászok helyzetét az ellátási láncban, és beruházásokat biztosít az ágazat hosszú távú fenntarthatósága, stabilitása és gazdasági versenyképessége érdekében;

39. véleménye szerint a halászati politika szükséges céljai többek között a lakosság hallal való ellátásának szavatolása (az élelmezésbiztonság és az élelmiszer-önrendelkezés biztosításának részeként), a part menti közösségek fejlesztése, annak egyidejű biztosítása mellett, hogy a halászati tevékenységek az ökológiai korlátokon belül alakuljanak, valamint a halászattal kapcsolatos szakmák előmozdítása, vonzerejük növelése révén; kiemeli, hogy a KHP végrehajtása során el kell ismerni a kisüzemi halászati ágazatnak a halászközösségekben betöltött társadalmi-gazdasági szerepét is, amely ágazat munkahelyeket biztosít és a legénység munka-, lakhatási és biztonsági körülményeinek javításával javítja a halászok és a segédmunkát végző – általában női – munkavállalók életkörülményeit, annak érdekében, hogy vonzóvá tegyék az ágazatot a fiatalok számára, és megvalósuljon e tevékenység generációs megújulása, a garantált fenntarthatóság és az erőforrások megfelelő védelmének keretében;

40. újfent hangsúlyozza, hogy az EU-ban a halászat valós helyzete összetett, és tagállamonként nagy eltérések mutatkoznak az egyes halászflokkok, a különböző flottaszegmensek környezeti hatásai, a halászeszközök, a halállományok és azok védettségi állapota, valamint a lakosság fogyasztási szokásai tekintetében; felhívja a figyelmet arra a lehetőségre, hogy a halászati gazdálkodást adott esetben a KHP keretében regionalizálni lehetne, egyidejűleg egyenlő feltételeket biztosítva valamennyi halász számára, többek között a regionális halászati gazdálkodási szervezetekben is; megerősíti, hogy ezek a nagy eltérések megkövetelik, hogy a halászati gazdálkodáshoz olyan kivételek társuljanak, amelyek lehetővé teszik a tagállamok és a régiók számára, hogy speciálisabb gazdálkodási gyakorlatokat vezessenek be, amelyek figyelembe veszik a sajátos jellemzőket, előmozdítják a párbeszédet, bevonják az ágazatot és a part menti közösségeket a döntéshozatali folyamatba, a politikák meghatározásába és végrehajtásába, és amelyek szilárd tudományos ismereteken alapulnak;

41. ezért úgy véli, hogy a tagállamok ETHAA-programjaiban figyelembe kell venni a helyi közösségek bevonásával végzett gazdálkodáson keresztül megvalósuló, helyi szintű gazdálkodási kezdeményezéseket;

2023. január 19., csütörtök

42. hangsúlyozza, hogy a halászat ellenőrzéséről szóló 1224/2009/EK rendelet jelenleg folyamatban lévő felülvizsgálata során tiszteletben kell tartani a kisüzemi halászati tevékenység sajátosságait, és azt nem szabad bürokráciával túlterhelni, különösen a földrajzi helymeghatározással vagy a fogási adatok elektronikus elküldésével kapcsolatban; olyan ellenőrzési rendszert sürget, amelyet kifejezetten a kisüzemi part menti flotta valós helyzetéhez és sokféleségéhez igazodva alakítottak ki, beleértve a kagylógyűjtést és a hajók nélküli halászatot is, és amely területen kulcsfontosságú az arányosság és a fokozatos megközelítés;

43. úgy véli, hogy fontos a tevékenységek tágabb fenntartható kék gazdaságon belüli diverzifikálása, amely a közösségek kultúrájának támogatását, a halászati melléktermékek, valamint az olyan termékek népszerűsítését vonja maga után, amelyeknek – bár rendelkeznek potenciállal – nincs kereskedelmi értéke; úgy véli azonban, hogy e tevékenységek nem veszélyeztethetik a halászati tevékenységet és a halászok tengerhez fűződő történelmi jogait;

44. meggyőződése, hogy a tengeri területek egyéb gazdasági hasznosítása nem veszélyeztetheti a történelmi halászati jogokat; úgy véli, hogy a kisüzemi halászatot maradéktalanul be kell illeszteni e szakpolitikák stratégiai tervezésébe; meggyőződése, hogy hasonló a helyzet a belvizeken, ahol a kisüzemi halászat egyre fokozódó konfliktusokkal néz szembe az erőforrások és az édesvíz felhasználását illetően, és olyan iparágakkal versenyez, amelyek negatív hatást gyakorolnak a part menti élőhelyekre és a halászati erőforrásokra;

45. hangsúlyozza, hogy a védett tengeri területek kezeléséből adódó társadalmi-gazdasági és környezeti kihívások potenciális megoldást kínálnak arra, hogy összeegyeztessék egyrészt a természetvédelmi és fenntarthatósági célkitűzéseket, másrészt pedig a kisüzemi halászati ágazatnak a védett tengeri területeken és azok környékén hozott gazdálkodási döntésekben való figyelembevételét; felhívja e tekintetben a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki olyan, részvételen alapuló megközelítéseket a védett tengeri területek kezelésére, amelyek a védett tengeri területek szakembereivel, az érintett érdekelt felekkel és a kisüzemi halászati ágazat szereplőivel közösen megfogalmazott, végrehajtott és felülvizsgált biológiai és társadalmi-gazdasági adatokon alapulnak; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fontolják meg részvételen alapuló gazdálkodási gyakorlatok kidolgozását, a kisüzemi halászat fenntartható fejlődése és adott esetben a felelős turizmus fenntartható fejlődése közötti egyensúly megteremtése érdekében is;

46. rámutat arra, hogy a halászati tilalmi időszakok alatt és a tevékenységeket gátló katasztrófák bekövetkezésekor gazdasági és szociális védelemre van szükség; kiemeli, hogy olyan mechanizmusokra van szükség, amelyek bérkompenzációt biztosítanak az ilyen időszakok alatt kieső jövedelmek pótlására; hangsúlyozza, hogy ezt a kompenzációt az öregségi nyugdíj és egyéb társadalombiztosítási jogosultságok szempontjából tényleges munkában töltött időként kell kezelni;

47. úgy véli, hogy amennyiben generációk megújulást szeretnénk, vonzó feltételeket kell teremteni a fiatalok és a nők számára, azaz növelni kell a halászatból származó jövedelem értékét, e jövedelem stabilitásának, valamint az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér elv alkalmazásának egyidejű biztosítása mellett, a tudományos szakvéleményekkel összhangban növelni kell a kisüzemi halászat kvótakiosztását, olyan feltételek mellett kell biztosítani képzést, amelyek megfelelő figyelembe veszik a halászati gyakorlatok, halászesszközök és az egyes tagállamok igényeinek sokféleségét, valamint garantálni kell a megfelelő munkafeltételeket és a fedélzeti biztonságot; emlékeztet arra, hogy az ETHAA támogatást nyújt a képzéshez és a szakmai fejlesztéshez; úgy véli, hogy a képzésnek erőteljes gyakorlati komponenst kell tartalmaznia, figyelembe véve annak a nemzeti, regionális vagy helyi környezetnek a sajátosságait, amelyben a képzésre sor kerül; úgy véli továbbá, hogy ezt az elméleti képzéssel is össze kell tudni kapcsolni, miközben hasznosítani kell azoknak az összegyűjtött tudását is, akik a tengeren dolgoznak vagy dolgoztak;

48. kéri, hogy a halászatra és a halászati erőforrásokra irányuló tevékenységek fejlesztése, az adatgyűjtés fokozása és javítása, valamint az erőforrások állapotának értékelése érdekében minden tagállamban növeljék a halászati kutatás pénzügyi és technikai erőforrásait;

49. a halászzal kapcsolatos tudományos kutatás és fejlesztés pénzügyi és technikai forrásainak növelését szorgalmazza az EU-ban és az egyes tagállamokban; különösen hangsúlyozza, hogy az e területen működő kutatóintézeteket és laboratóriumokat anyagi és humán erőforrásokkal kell támogatni a kisüzemi és part menti halászat előmozdítását célzó tevékenységek fejlesztése, valamint a halállományok kimerüléséhez vezető különböző okok jobb megismerése és a halállományok megőrzése érdekében; hangsúlyozza, hogy a halászokat és a halászok egyesületeit be kell vonni a tudományos megfigyelésbe, a feltérképezésbe, az adatgyűjtésbe, valamint az irányítási és ellenőrzési tevékenységekbe, teljes mértékben hasznosítva ezzel ismereteiket;

2023. január 19., csütörtök

50. felhívja a Bizottságot, hogy indítson átfogó és az egyes régiókra kiterjedő feltérképezési akciót a kisüzemi halászatra vonatkozó bázisadatok pontos és teljes körű készletének összeállítása érdekében, hogy mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt mérni lehessen a kisüzemi halászat gazdasági és társadalmi hatását, valamint meg lehessen becsülni a kisüzemi halászat kibocsátásának értékét; a part menti közösségekre gyakorolt gazdasági hatását; valamint a kapcsolódó ágazatokra gyakorolt hatását;

51. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy támogassák a halászati közösségek és a halászati ágazat – ezen belül a kisüzemi halászat – jövedelmét növelő és diverzifikáló gyakorlatokra irányuló kutatásokat; úgy véli, hogy e kutatások eredményeit el kell terjeszteni az EU-ban a projektek nemzeti és uniós szintű lemásolása, végrehajtása és előmozdítása céljából;

52. kiemeli, hogy az adatokkal való lefedettség javulása ellenére még mindig hiányoznak a kisüzemi halászatra vonatkozó, teljes körű európai szintű gazdasági, társadalmi és területi statisztikai adatok és mutatók; hangsúlyozza, hogy a statisztikák e hiánya miatt nem lehet megfelelően elemezni a szegmenst, és ezért nehezebb megfelelő jogalkotási intézkedéseket bevezetni a kisüzemi halászat legkritikusabb problémáinak megoldására;

53. felhívja a tagállamokat, hogy fokozzák és javítsák a halászatra vonatkozó adatok megfelelő gyűjtését és bontását, és az erőforrások jobb értékelése és azokkal való jobb gazdálkodás érdekében szerezzenek megfelelő statisztikai adatokat a fogásokról és kirakodásokról, beleértve a kapcsolódó tevékenységeket, a társadalmi és gazdasági szempontokat, valamint az egyéb kereskedelmi felhasználások elemzését, különösen a kisüzemi halászat és az ágazathoz kötődő közösségek esetében;

54. felhívja a Bizottságot, hogy indítsa el a tagállamokban alkalmazott és a kisüzemi halászat számára rendelkezésre álló szociális védelmi rendszerek és nemzeti jogszabályok átfogó és egyes régiókra kiterjedő feltérképezését azzal a céllal, hogy azonosítani és népszerűsíteni tudja a legsikeresebb alternatívákat, beleértve azokat a jogalkotási és intézményi mechanizmusokat, amelyek biztosítják a kisüzemi halászat teljes körű részvételét az ágazat fenntartható fejlődésével kapcsolatos valamennyi tevékenységben, így például az alternatív tevékenységek fejlesztése, a helyi közösségek bevonásával végzett gazdálkodás, a pénzügyi támogatás, a címkézés, a nyomon követhetőség és a tisztességes munkához és szociális védelemhez való jog területén;

55. úgy véli, hogy a közös halászati politika végrehajtása során a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a szükséges környezetvédelmi célkitűzések megvalósítása együtt járjon a társadalmi és gazdasági célkitűzések meghatározásával, és hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak mind a jogszabályok végrehajtásakor, mind a jövőbeli jogalkotási kezdeményezések kialakításakor figyelembe kell venniük ezek egymástól való kölcsönös függőségét;

56. hangsúlyozza, hogy a termelői szervezetek kulcsszerepet játszhatnak a kisüzemi halászati termékek kereskedelmi struktúráinak irányításában, a kisüzemi halászati termékek piacra jutásának javításában és a helyi élelmiszeripari termékek elérhetőségének a part menti közösségekben való növelésében; hangsúlyozza különösen, hogy ezek a megerősítő és promóciós tevékenységek hozzájárulnának ahhoz, hogy a kisüzemi halászat jobb pozícióba kerüljön az ártárgyalások során, valamint elősegítsék az ágazaton belüli egészséges versenyt és az ágazat saját struktúráinak és erőforrásainak a kollektív fellépés révén történő hatékonyabb felhasználását;

57. hangsúlyozza e tekintetben, hogy a kisüzemi halászati ágazat számára döntő fontosságú, hogy az értékláncban elfoglalt pozíciójának megerősítése érdekében erősebb, célirányos szervezeti kapacitással rendelkezzen; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a kisüzemi halászok tárgyalási pozíciójának javítása érdekében, és támogassák, ösztönözzék és könnyítsék meg a termelői szervezetek, szövetségek és szövetkezetek létrehozását e szegmens számára, mivel ez fontos eszköz az ellátási láncban belüli erejük javításához, valamint a többi piaci szereplővel szembeni tárgyalási pozíciójuk erősítéséhez a jó haszonkulcsok biztosítása és saját halászati tevékenységeik jobb irányítása érdekében;

58. kitart amellett, hogy a szövetségeket és céheket el kell ismerni, és azoknak a termelői szervezetekre vonatkozókkal azonos feltételek mellett jogosultnak kell lenniük pénzügyi támogatásra; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy – különösen a KPSZ reformjának keretében – fogadjanak el kezdeményezéseket e kérdést illetően azzal a céllal, hogy megszüntessék a céhek és a termelői szervezetek közötti megkülönböztetést;

59. felhívja e tekintetben a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a KPSZ-rendelet nyomán hozzanak létre regionális terveket a kisüzemi halászat termelői szervezetei számára annak érdekében, hogy növeljék a kisüzemi halászati ágazat jövedelmezőségét, és javítsák az általa előállított termékek minőségét és nyomon követhetőségét;

60. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a kisüzemi halászokat bevonják az uniós, nemzeti és helyi szintű döntéshozatali folyamatokba, és felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy az elszámoltathatóság biztosítása érdekében javítsák a kisüzemi halászatot érintő döntéshozatali folyamat átláthatóságát; ösztönzi a kisüzemi halászok szövetségeinek felhatalmazását arra, hogy a helyi közösségek bevonásával végzett gazdálkodásra vonatkozó tervek kidolgozása és végrehajtása során a helyi közösségek bevonásával végzett gazdálkodásért felelős bizottságokban a nemzeti hatóságokkal közösen osztozzanak a felelősségen és a döntéshozatali hatáskörben;

2023. január 19., csütörtök

61. hangsúlyozza, hogy a kisüzemi halászat életképessége döntően függ egyrészt az erőforrásokhoz és a halászati területekhez, másrészt a hozzáadott értéket képviselő piacokhoz való biztos hozzáféréstől; e tekintetben differenciált megközelítést sürget a kisüzemi halászat irányítása terén, amely a part menti halászterületekhez való elsőbbségi hozzáférést is magában foglalja;

62. úgy véli, hogy a helyi közösségek bevonásával végzett gazdálkodás létfontosságú eszköz a kisüzemi halászat számára, amely lehetővé teszi a halászati erőforrásokkal való gazdálkodás integrált megközelítés alkalmazásával történő optimalizálását, a fenntarthatóság valamennyi szempontját – ezen belül a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontokat – figyelembe véve, valamint a közigazgatás, a halászati ágazat, a tudományos közösség és a civil társadalmi szervezetek aktív részvételét és bevonását;

63. hangsúlyozza a halászat és az általa biztosított egészséges élelmiszer-termelés alacsony környezeti hatását, mivel nem alkalmaz mesterséges takarmányozást, antibiotikumokat, műtrágyákat és kémiai peszticideket;

64. hangsúlyozza, hogy nem szabad mesterséges konfliktust teremteni az ipari és a kisüzemi halászok között; úgy véli, hogy az ipari és a kisüzemi halászok nem versenytársai egymásnak, mivel többnyire eltérő fajokra halásznak, javarészt más-más halászterületeken; megállapítja, hogy az úgynevezett ipari halászattal foglalkozó vállalatok is családi vállalkozások, amelyek generációk óta léteznek, és mélyen gyökereznek a helyi halászközösségekben, és kötődnek hozzájuk;

65. rámutat arra, hogy a 2022-es évnek a kisüzemi halászat és akvakultúra nemzetközi évévé nyilvánítása kivételes lehetőséget jelent arra, hogy ráirányítsa a világ figyelmét a flotta e szegmense által az élelmezésbiztonság és a természeti erőforrások fenntartható használata érdekében végzett munkára, valamint annak biztosítására, hogy láthatóbbá váljon a kisüzemi halászat, és azt aktívabban bevonják a döntéshozatali folyamatokba;

66. úgy véli, hogy a szelektivitás javítása és az alacsony környezeti hatású halászati technikákra való áttérés kulcsfontosságú a kisüzemi halászat túlélése és virágzása szempontjából;

67. hangsúlyozza, hogy az állami intézményeknek az értékláncok előmozdítása és a piaci kudarcok megelőzése érdekében meg kell könnyíteniük a flotta leggyengébb szegmenseinek a finanszírozáshoz való hozzáférését; felhívja ezzel kapcsolatban a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre jogalkotási kezdeményezéseket a kisüzemi halászati ágazat hivatalos finanszírozáshoz való hozzáféréseinek megkönnyítésére; hangsúlyozza, hogy ennek magában kell foglalnia mind a tőkeköltségek, mind a halászati műveletek finanszírozására szolgáló hivatalos hitelhez való hozzáférést; a pénzügyi intézményekkel partnerségben a közép- és hosszú távú befektetésekhez szükséges eszközök és pénzügyi termékek kifejlesztését; és olyan hivatalos finanszírozási rendszerek alkalmazását, mint a termelési szerződések vagy a raktározási bizonylatok, a halászok, a kereskedők és a hatóságok részvételével;

68. kiemeli, hogy a tengeri területrendezés kulcsfontosságú annak biztosításához, hogy az összes érdekelt fél részt vegyen a tengeri környezet használatával és védelmével kapcsolatos döntésekben; kiemeli, hogy a tengeri területrendezés kulcsfontosságú eszköz a kisüzemi halászok döntéshozatali folyamatban való részvételének biztosításához;

69. úgy véli, hogy az ágazatnak az egymást követő többéves pénzügyi keretek alapján nyújtott uniós támogatás folyamatos csökkenése, és különösen az EHA/ETHAA és a KPSZ finanszírozásának csökkentése egyike azoknak a tényezőknek, amelyek rontják az ágazat helyzetét; megismétli ezért, hogy jelentősen fokozni kell az ágazatnak nyújtott uniós pénzügyi támogatást;

70. úgy véli, hogy az élelmezésbiztonsággal és a szegénység felszámolásával összefüggésben a fenntartható kisüzemi halászat biztosítására vonatkozó önkéntes FAO-iránymutatások értékesen hozzájárulnak a kisüzemi halászat védelmére, maximalizálására és előmozdítására szolgáló keretrendszer halászati gazdálkodási politika keretében történő meghatározásához;

71. felhívja a tagállamokat, hogy konkrét projektek révén és a nők családi halászati vállalkozásokban betöltött „segítői” és munkatársi szerepének teljes körű jogi elismerésével növeljék a nők által végzett munka szerepét a halászatban, a jobb munkaugyi garanciák, jövőbeli jövedelem és társadalombiztosítási ellátások biztosítása érdekében;

72. célszerűnek tartja az együttműködés megerősítését az egyes tagállamok vagy harmadik országok nemzeti oktatási rendszerei által elismert és nemzetközileg elismert iskolák vagy oktatási intézmények által nyújtott alapképzés elismerése érdekében;

2023. január 19., csütörtök

73. úgy véli, hogy az ágazatot képviselő különböző szervezetek közötti, az egységet képviselő kapcsolódási pontok kialakítása fontos elemként segítené az ágazat követeléseinek melletti kiállást és annak biztosítását, hogy az ágazatot kellőképpen figyelembe vegyék a halászati gazdálkodási politikák és a tengerterület használatára vonatkozó politikák meghatározásakor;

74. felhívja a Bizottságot, hogy a kohéziós politika keretében támogassa az olyan projekteket, amelyek hozzájárulnak a part menti és a szigeti területeknek mint a halászati és tengeri örökség szerves részeinek védelméhez;

75. hangsúlyozza, hogy a kisüzemi halászati ágazatra a többi flottaszegmensnél nagyobb teher hárulhat annak hatására, hogy az uniós zöld megállapodás által kitűzött célok elérése érdekében növelni kell a megújuló energiaforrások részarányát; hangsúlyozza, hogy a kisüzemi halászatot különösen súlyosan érinti majd, ha kiszorulás megy végbe amiatt, hogy egyre nagyobb számú tengeri szélenergia-egységet telepítenek a part menti halászerőterületeken, mivel nem biztos, hogy a kisüzemi halászok képesek lesznek a távolabbi halászerőterületek felé mozdulni vagy halászati módszereket váltani; e tekintetben megfelelő tengeri területrendezést szorgalmaz, hogy valamennyi ágazat érdekeit garantálni lehessen, és hogy végső megoldásként méltányos kártérítést nyújtsanak a kisüzemi halászok számára;

76. hangsúlyozza a kisüzemi halászat és más ágazatok közötti lehetséges szinergiákból eredő lehetőségeket, gondolva különösen a part menti turizmusra, amely ugyanazokat az eszközöket és infrastruktúrákat használja, mint a kisüzemi halászati ágazat; hangsúlyozza, hogy ezek a szinergiák lehetővé tennék a helyi gazdaság diverzifikálását, további munkahelyeket és jövedelmet biztosítanának a családok számára, és segítenének stabilizálni a halászati ágazatban a csökkenő jövedelmezőséget és foglalkoztatást; e tekintetben kéri a halászzal kombinált idegenforgalom („pesca-tourism”) fogalmának egyértelmű meghatározását, amely lehetővé teszi a szabályozott tevékenységet, és egyidejűleg lehetővé teszi a hivatásos kisüzemi halászok számára, hogy teljes mértékben kihasználják a kék gazdaság ágazatával való szinergiák nyújtotta lehetőségeket;

77. kiemeli, hogy a kisüzemi halászati ágazatban a nők továbbra is alulreprezentáltak; hangsúlyozza, hogy ennek ellenére a nők mindig is aktív, bár gyakran láthatatlan szerepet játszottak a kisüzemi halászati ágazatban; hangsúlyozza, hogy ez a „láthatatlanság” nemcsak kulturális okokra vezethető vissza, hanem arra is, hogy nincsenek hivatalos statisztikai adatok a nők kisüzemi halászati ágazaton belüli foglalkoztatásáról; felhívja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a nők foglalkoztatására vonatkozó információk gyűjtésére irányuló projekteket, valamint tegyék lehetővé, hogy a nők beléphessenek a kisüzemi halászati ágazatba, és központi szerepet töltsenek be benne;

78. úgy véli, hogy az akadálymentes munkakörnyezet biztosítása – többek között a halászati ágazatban – az aktív és volt halászok, valamint a halászati ágazat egyéb, fizikai vagy szellemi fogyatékkal élő munkavállalóinak munkaerőpiaci reintegrációja érdekében nagyobb társadalmi befogadáshoz vezetne, és hozzájárulna a halászati ágazatban és a halász közösségekben a jövedelemtermelésre irányuló ösztönzők kialakításához;

o

o o

79. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2023. január 17., kedd

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2023)0005

Az Európai Parlament eljárási szabályzatának módosítása a kiváltságok és a mentelmi jog fenntartásáról szóló 7. cikk és a mentelmi joggal kapcsolatos eljárásokról szóló 9. cikk tekintetében

Az Európai Parlament 2023. január 17-i határozata a Parlament eljárási szabályzatának a kiváltságok és a mentelmi jog fenntartásáról szóló 7. cikkére és a mentelmi joggal kapcsolatos eljárásokról szóló 9. cikkére vonatkozó módosításokról (2022/2210(REG))

(2023/C 214/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel elnöke 2022. november 9-i és december 16-i levelére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 236. és 237. cikkére,
 - tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A9-0001/2023),
1. úgy határoz, hogy az alábbi módon módosítja eljárási szabályzatát;
 2. úgy határoz, hogy ezek a módosítások az elfogadásukat követő napon lépnek hatályba;
 3. utasítja elnökét, hogy tájékoztatás céljából továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak és a Bizottságnak.

Módosítás 1**A Parlament eljárási szabályzata****7 cikk – 1 bekezdés***Hatályos szöveg*

1. Azokban az esetekben, amikor a tagállami hatóságok feltehetőleg megsértették vagy meg fogják sérteni egy képviselő vagy volt képviselő kiváltságait és mentességeit, határozat meghozatala iránti kérelem nyújtható be a Parlamenthez a 9. cikk (1) bekezdésének megfelelően, arra vonatkozóan, hogy ezen kiváltságokat és mentességeket megsértették-e vagy valószínű-e, hogy meg fogják sérteni.

Módosítás

1. Azokban az esetekben, amikor a tagállami hatóságok **vagy az Európai Ügyészség** feltehetőleg megsértették vagy meg fogják sérteni egy képviselő vagy volt képviselő kiváltságait és mentességeit, határozat meghozatala iránti kérelem nyújtható be a Parlamenthez a 9. cikk (1) bekezdésének megfelelően, arra vonatkozóan, hogy ezen kiváltságokat és mentességeket megsértették-e vagy valószínű-e, hogy meg fogják sérteni.

2023. január 17., kedd

Módosítás 2

A Parlament eljárási szabályzata

9 cikk – 1 bekezdés

Hatályos szöveg

1. A tagállamok illetékes hatósága által benyújtott, valamely képviselő mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló, illetve a jelenlegi vagy volt képviselő által benyújtott, a kiváltságok és mentességek fenntartására irányuló, az Elnökhöz intézett kérelmet a plenáris ülésen be kell jelenteni, és az illetékes bizottsághoz kell utalni.

Módosítás

1. A tagállamok illetékes hatósága **vagy az európai főügyész** által benyújtott, valamely képviselő mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló, illetve a jelenlegi vagy volt képviselő által benyújtott, a kiváltságok és mentességek fenntartására irányuló, az Elnökhöz intézett kérelmet a plenáris ülésen be kell jelenteni, és az illetékes bizottsághoz kell utalni.

Módosítás 3

A Parlament eljárási szabályzata

9 cikk – 5 bekezdés

Hatályos szöveg

5. A bizottság felkérheti az érintett hatóságot, hogy a mentelmi jog felfüggesztésével, illetve fenntartásával kapcsolatos véleménye kialakításához szükséges bármely információt vagy felvilágosítást bocsásson rendelkezésére.

Módosítás

5. A bizottság felkérheti az érintett **tagállami** hatóságot **vagy adott esetben az európai főügyészt**, hogy a mentelmi jog felfüggesztésével, illetve fenntartásával kapcsolatos véleménye kialakításához szükséges bármely információt vagy felvilágosítást bocsásson rendelkezésére.

Módosítás 4

A Parlament eljárási szabályzata

9 cikk – 8 bekezdés

Hatályos szöveg

8. A bizottság az érintett hatóság hatáskörére és a kérelem elfogadhatóságára vonatkozóan indokolással alátámasztott véleményt adhat, de semmiképpen nem nyilatkozhat a képviselő bűnösségével, illetve ártatlanságával kapcsolatban, sem arról, hogy a képviselőnek tulajdonított vélemény vagy cselekmények indokoltá tesznek-e büntetőeljárást, még abban az esetben sem, ha a bizottság a kérelem vizsgálata során a tényállásról részletes tudomást szerez.

Módosítás

8. A bizottság az érintett **tagállami** hatóság **vagy adott esetben az európai főügyész** hatáskörére és a kérelem elfogadhatóságára vonatkozóan indokolással alátámasztott véleményt adhat, de semmiképpen nem nyilatkozhat a képviselő bűnösségével, illetve ártatlanságával kapcsolatban, sem arról, hogy a képviselőnek tulajdonított vélemény vagy cselekmények indokoltá tesznek-e büntetőeljárást, még abban az esetben sem, ha a bizottság a kérelem vizsgálata során a tényállásról részletes tudomást szerez.

2023. január 17., kedd

Módosítás 5

A Parlament eljárási szabályzata

9 cikk – 10 bekezdés

Hatályos szöveg

10. Az Elnök haladéktalanul értesíti az érintett képviselőt és az érintett tagállam illetékes hatóságát a Parlament döntéséről, és tájékoztatást kér a vonatkozó eljárással kapcsolatos minden fejleményről és a vonatkozó eljárásban született bírósági határozatokról. Amint az Elnök ezt az információt kézhez kapja, azt az általa legmegfelelőbbnek ítélt módon továbbítja a Parlamentnek, szükség esetén az illetékes bizottsággal való konzultációt követően.

Módosítás

10. Az Elnök haladéktalanul értesíti az érintett képviselőt és az érintett tagállam illetékes hatóságát **vagy adott esetben az európai főügyészt** a Parlament döntéséről, és tájékoztatást kér a vonatkozó eljárással kapcsolatos minden fejleményről és a vonatkozó eljárásban született bírósági határozatokról. Amint az Elnök ezt az információt kézhez kapja, azt az általa legmegfelelőbbnek ítélt módon továbbítja a Parlamentnek, szükség esetén az illetékes bizottsággal való konzultációt követően.

Módosítás 6

A Parlament eljárási szabályzata

9 cikk – 12 bekezdés

Hatályos szöveg

12. A Parlament a képviselők mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelmek közül csak azokat vizsgálja meg, amelyeket részére a tagállamok igazságügyi hatóságai vagy állandó képviselői juttattak **e**.

Módosítás

12. A Parlament a képviselők mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelmek közül csak azokat vizsgálja meg, amelyeket részére a tagállamok igazságügyi hatóságai vagy állandó képviselői **vagy adott esetben az európai főügyész** juttattak **el**.

Módosítás 7

A Parlament eljárási szabályzata

9 cikk – 14 bekezdés

Hatályos szöveg

14. A fenti rendelkezéseknek megfelelően kell megvizsgálni az illetékes hatóságok olyan megkeresését, amelynek tárgya a képviselők kiváltságainak és mentességeinek hatálya.

Módosítás

14. A fenti rendelkezéseknek megfelelően kell megvizsgálni az illetékes **tagállami** hatóságok **vagy adott esetben az Európai Ügyészség** olyan megkeresését, amelynek tárgya a képviselők kiváltságainak és mentességeinek hatálya.

2023. január 17., kedd

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2023)0001

EU–Új-Zéland-megállapodás: a személyes adatok cseréje az Europol és Új-Zéland között

Az Európai Parlament 2023. január 17-i jogalkotási állásfoglalása az egyrészt az Európai Unió, másrészt Új-Zéland közötti, a személyes adatoknak a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynöksége (Europol), valamint a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem terén illetékes új-zélandi hatóságok közötti cseréjéről szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (10092/2022 – C9-0288/2022 – 2022/0157(NLE))

(Egyetértés)

(2023/C 214/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (10092/2022),
 - tekintettel az egyrészt az Európai Unió, másrészt Új-Zéland közötti, a személyes adatoknak a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynöksége (Europol), valamint a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem terén illetékes új-zélandi hatóságok közötti cseréjéről szóló megállapodás tervezetére (9269/2022),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikkének (2) bekezdésével, 88. cikkével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0288/2022),
 - tekintettel az Európai Unió és Új-Zéland közötti, a személyes adatoknak a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynöksége (Europol), valamint a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem terén illetékes új-zélandi hatóságok közötti cseréjéről szóló, tárgyalás alatt álló megállapodás megkötésére vonatkozó, 2020. július 10-i nem jogalkotási állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság ajánlására (A9-0003/2023),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és Új-Zéland kormányainak és parlamentjeinek.

⁽¹⁾ HL C 371., 2021.9.15., 71. o.

2023. január 17., kedd

P9_TA(2023)0002

A számítástechnikai bűnözésről szóló egyezmény: második kiegészítő jegyzőkönyv a megerősített együttműködésről és az elektronikus bizonyítékok átadásáról

Az Európai Parlament 2023. január 17-i jogalkotási állásfoglalása a tagállamoknak a Számítástechnikai Bűnözésről szóló Egyezményhez csatolt, a megerősített együttműködésről és az elektronikus bizonyítékok átadásáról szóló második kiegészítő jegyzőkönyvnek az Európai Unió érdekében történő megerősítésére való felhatalmazásáról szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (06438/2022 – C9-0146/2022 – 2021/0383(NLE))

(Egyetértés)

(2023/C 214/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (06438/2022),
 - tekintettel a Számítástechnikai Bűnözésről szóló Egyezményhez csatolt, a megerősített együttműködésről és az elektronikus bizonyítékok átadásáról szóló második kiegészítő jegyzőkönyv tervezetére (14898/2021),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikkével, 82. cikkének (1) bekezdésével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0146/2022),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére és 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság ajánlására (A9-0002/2023),
1. egyetért a tanácsi határozat tervezetével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, továbbá az Európa Tanácsnak.

2023. január 17., kedd

P9_TA(2023)0003

Hulladékszállítás

Az Európai Parlament 2023. január 17-én elfogadott módosításai a hulladékszállításról, valamint az 1257/2013/EU és az (EU) 2020/1056 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és a tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2021)0709 – C9-0426/2021 – 2021/0367(COD)) ⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2023/C 214/18)

Módosítás 1**Rendelethez irányuló javaslat****1 preambulumbekkezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

- (1) uniós szintű szabályokat kell megállapítani a környezetnek és az emberi egészségnek a hulladékszállításból eredő káros hatásokkal szembeni védelme érdekében. E szabályoknak hozzá kell járulniuk a környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodás elősegítéséhez a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³¹⁾ 4. cikkében meghatározott hulladékhierarchiával összhangban, valamint az erőforrás-felhasználás általános hatásainak csökkentéséhez és az ilyen felhasználás hatékonyságának javításához, ami elengedhetetlen a körforgásos gazdaságra való áttéréshez.

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

Módosítás

- (1) uniós szintű szabályokat kell megállapítani a környezetnek és az emberi egészségnek a hulladékszállításból eredő káros hatásokkal szembeni védelme érdekében. E szabályoknak hozzá kell járulniuk a környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodás elősegítéséhez a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³¹⁾ 4. cikkében meghatározott hulladékhierarchiával összhangban, valamint az erőforrás-felhasználás általános hatásainak csökkentéséhez és az ilyen felhasználás hatékonyságának javításához, ami elengedhetetlen a körforgásos gazdaságra való áttéréshez, **valamint a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő eléréséhez. E tekintetben a hulladékgazdálkodást egy lépésnek kell tekinteni a termék – a gyártástól a másodlagos nyersanyagokig terjedő – életciklusában, amelynek vonatkozásában prioritásként kell kezelni az anyagviszszanyerésre, az energiahatékonyságra és a hulladékgazdálkodás dekarbonizációhoz való általános hozzájárulásának javítására irányuló fenntartható innovatív technikákat.**

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

⁽¹⁾ Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0290/2022).

2023. január 17., kedd

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

1 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (1a) *A hulladékkezelési és -ártalmatlanítási tevékenységek – amennyiben azokat nem megfelelően irányítják – képesek számos negatív hatást gyakorolni a környezetre és az emberek életminőségére, amelyek közül néhányat nehéz enyhíteni. Ezért több információt kell online rendelkezésre bocsátani a különböző hulladékgazdálkodási műveletekről, a mennyiségek, típusok, útvonalak és a kapcsolódó rendeltetési helyek tekintetében, valamint a hulladékgazdálkodási tevékenységek ellenőrzéséről és nyomon követéséről.*

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

1 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (1b) *A hulladékgazdálkodás hatékonyságának és eredményességének javítása terén elért eredményeket a hulladékkezelés csökkentésére irányuló intézkedéseknek kell kísérniük, különös figyelmet fordítva a termelés és a fogyasztás során keletkező hulladéokra;*

2023. január 17., kedd

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

3 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (3) Az európai zöld megállapodás ⁽³⁴⁾ ambiciózus ütemtervet határoz meg az Unió fenntartható, erőforrás-hatékony és klímasemlleges gazdasággá történő átalakítására. Felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az 1013/2006/EK rendelet alapján a hulladékszállításra vonatkozóan megállapított uniós szabályokat. A körforgásos gazdaságra vonatkozó, 2020 márciusában elfogadott új cselekvési terv ⁽³⁵⁾ hangsúlyozza továbbá, hogy intézkedéseket kell hozni annak biztosítása érdekében, hogy megkönnyítsék az újrahasználatra és újrafeldolgozásra szánt hulladékok szállítását az Unióban, hogy az Unió ne exportálja hulladékokkal kapcsolatos kihívásait harmadik országokba, és hogy az illegális hulladékszállítást jobban kezeljék. A környezeti és társadalmi előnyökön felül mindez javulást hozhat az EU nyersanyagoktól való stratégiai függőségei tekintetében is. A Tanács ⁽³⁶⁾ és az Európai Parlament ⁽³⁷⁾ egyaránt kérte a hulladékszállításra vonatkozó jelenlegi, az 1013/2006/EK rendeletben megállapított uniós szabályok felülvizsgálatát.

⁽³⁴⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az európai zöld megállapodás (COM(2019)0640).

⁽³⁵⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, 2020. március 11., A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv (COM(2020)0098).

⁽³⁶⁾ A Tanács következtetései: Helyreállítás a körforgásos és zöld gazdaság jegyében (13852/20 OJ CONS 34).

⁽³⁷⁾ Az Európai Parlament 2021. február 10-i állásfoglalása a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervről (2020/2077(INI)).

Módosítás

- (3) Az európai zöld megállapodás ⁽³⁴⁾ ambiciózus ütemtervet határoz meg az Unió fenntartható, erőforrás-hatékony és klímasemlleges gazdasággá történő átalakítására. Felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az 1013/2006/EK rendelet alapján a hulladékszállításra vonatkozóan megállapított uniós szabályokat. A körforgásos gazdaságra vonatkozó, 2020 márciusában elfogadott új cselekvési terv ⁽³⁵⁾ hangsúlyozza továbbá, hogy intézkedéseket kell hozni annak biztosítása érdekében, hogy megkönnyítsék az újrahasználatra és újrafeldolgozásra szánt hulladékok szállítását az Unióban, hogy az Unió ne exportálja hulladékokkal kapcsolatos kihívásait harmadik országokba, és hogy az illegális hulladékszállítást jobban kezeljék. A környezeti és társadalmi előnyökön felül mindez javulást hozhat az EU nyersanyagoktól való stratégiai függőségei tekintetében is. **Ahhoz azonban, hogy a keletkezett hulladék nagyobb része maradjon az Unión belül, javítani kell az újrafeldolgozási és hulladékgazdálkodási kapacitást.** A Tanács ⁽³⁶⁾ és az Európai Parlament ⁽³⁷⁾ egyaránt kérte a hulladékszállításra vonatkozó jelenlegi, az 1013/2006/EK rendeletben megállapított uniós szabályok felülvizsgálatát. **A körforgásos gazdaság támogatása érdekében támogatni kell az innovatív üzleti kezdeményezéseket, például a hulladék újrafeldolgozás, felújítás, kutatás vagy a terméktervezés javítása céljából való visszavételét.**

⁽³⁴⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az európai zöld megállapodás (COM(2019)0640).

⁽³⁵⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, 2020. március 11., A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv (COM(2020)0098).

⁽³⁶⁾ A Tanács következtetései: Helyreállítás a körforgásos és zöld gazdaság jegyében (13852/20 OJ CONS 34).

⁽³⁷⁾ Az Európai Parlament 2021. február 10-i állásfoglalása a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervről (2020/2077(INI)).

2023. január 17., kedd

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

8 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (8) Az Unió 2020 októberében az említett egyezmény 11. cikke alapján bejelentést nyújtott be a Bázeli Egyezmény Titkárságához az Unión belüli hulladék-szállításról. Az említett cikkel összhangban az Unió ezért konkrét szabályokat állapíthat meg az olyan Unión belüli hulladékszállítására vonatkozóan, amely környezetvédelmi szempontból nem kevésbé megfelelő, mint a Bázeli Egyezményben előírtak.

Módosítás

törölve

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

10 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10a) A kutatásnak és az innovációnak az európai hulladék-gazdálkodási ágazat szerves részét kell képeznie. A hulladékkal foglalkozó kutatási és innovációs hálózatnak ki kell terjednie az iparra, az egyetemekre és más kutatóintézetekre. Ennek megfelelően e rendelet és a vonatkozó kapcsolódó jogi aktusok felülvizsgálata során figyelembe kell venni a hulladékgazdálkodási technikák területén zajló innovációt, amennyiben ezek a technikák hozzájárulnak a környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodáshoz.

Módosítás

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

10 b preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10b) Annak biztosítása érdekében, hogy a hulladéknak a származási helyről a legmegfelelőbb kezelési helyre történő szállítása tekintetében megvalósuljon a körfor-gásos gazdaságra való valódi átállás, figyelembe kell venni a közelség elvét, az anyaghatékonyság elvét, valamint a hulladék környezeti lábnyomának csökken-tését.

Módosítás

2023. január 17., kedd

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

11 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (11a) E rendeletnek jogbiztonságot kell nyújtania, és biztosítania kell az uniós jogszabályok egységes alkalmazását a hulladékgazdálkodás területén, hogy megkönnyítse a környezet és az emberi egészség védelmére vonatkozó rendelkezéseknek való megfelelést. El kell kerülni, hogy indokolatlan adminisztratív terhek keletkezzenek, különösen a kis- és középvállalkozások számára.

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (16a) A környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodással összefüggő hulladékkezelési technológiákkal kapcsolatos innovációk, valamint a hulladék szétválogatásával kapcsolatos fogyasztói magatartásban bekövetkező változások figyelembevétele érdekében elengedhetetlen a IIIB. melléklet folyamatos frissítése. A Bizottságnak különösen értékelnie kell azt, hogy szükség van-e használt lábbelikre, ruházatra és egyéb textiltermékekre, ásványgyapokra és matracokra vonatkozó kódok beillesztésére.

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

16 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (16b) A hulladékszállítás jól működő uniós piacának a közelséget, az önellátást és a hulladékgazdálkodás terén elérhető legjobb technikák alkalmazását kell vezérelveként előtérbe helyeznie. A körforgásos gazdaságra való méltányos átállás megvalósítása elengedhetetlen a hosszú távon fenntartható, klímasemleges, erőforrás-hatékony és versenyképes uniós gazdaság elérése szempontjából.

2023. január 17., kedd

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

20 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (20) A jogbiztonság, valamint e rendelet egységes alkalmazásának és a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében eljárási lépésekről és biztosítékokról kell rendelkezni arra az esetre, ha a bejelentő **az előzetes írásbeli bejelentési és hozzájárulási eljárás hatálya alá tartozó** hulladékot kíván szállítani. A Bázeli Egyezmény 6. cikkének (11) bekezdésével összhangban biztosítani kell azt is, hogy az érintett gazdasági szereplők viseljék az olyan helyzetekből eredő költségeket, amikor az előzetes írásbeli bejelentéshez és hozzájáruláshoz kötött hulladék szállítása nem teljesíthető vagy illegális. E célból a bejelentőnek minden **ilyen** hulladékszállításra vonatkozóan pénzügyi biztosítékot vagy azzal egyenértékű biztosítást kell kötnie.

Módosítás

- (20) A jogbiztonság, valamint e rendelet egységes alkalmazásának és a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében, **hozzájárulva az Unió hosszú távú versenyképességéhez** eljárási lépésekről és biztosítékokról kell rendelkezni arra az esetre, ha a bejelentő hulladékot kíván szállítani. A Bázeli Egyezmény 6. cikkének (11) bekezdésével összhangban biztosítani kell azt is, hogy az érintett gazdasági szereplők viseljék az olyan helyzetekből eredő költségeket, amikor az előzetes írásbeli bejelentéshez és hozzájáruláshoz kötött hulladék szállítása nem teljesíthető vagy illegális. E célból a bejelentőnek minden hulladékszállításra vonatkozóan pénzügyi biztosítékot vagy azzal egyenértékű biztosítást kell kötnie.

2023. január 17., kedd

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

22 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (22) A hulladékszállításra vonatkozó bejelentések feldolgozása terén tapasztalható késedelmek csökkentése és az illetékes hatóságok közötti információcsere megkönnyítése érdekében **szükséges**, hogy az Unión belüli egyedi hulladékszállításokra vonatkozó információk és adatok kiadása és cseréje elektronikus úton történjen. Fel kell hatalmazni továbbá a Bizottságot arra, hogy meghatározza az elektronikus benyújtást és információcserét biztosító rendszerek gyakorlati megvalósítására vonatkozó eljárási és működési követelményeket (például hálózati összeköttetések, architektúra és biztonság). Emellett elegendő időt kell biztosítani a tagállamok illetékes hatóságai és a gazdasági szereplők számára ahhoz, hogy felkészüljenek az 1013/2006/EK rendeletben meghatározott papíralapú megközelítésről az információk és dokumentumok elektronikus cseréjének megközelítésére való átállásra. Ezért ezt az új kötelezettséget 24 hónappal e rendelet **alkalmazásának** kezdőnapját követően kell alkalmazni.

Módosítás

- (22) A hulladékszállításra vonatkozó bejelentések feldolgozása terén tapasztalható késedelmek csökkentése és az illetékes hatóságok, **valamint a gazdasági szereplők** közötti információcsere megkönnyítése érdekében **elengedhetetlen**, hogy az Unión belüli egyedi hulladékszállításokra vonatkozó információk és adatok kiadása és cseréje elektronikus úton történjen. **A központi rendszernek és a nemzeti rendszernek kapcsolódniuk kell egymáshoz, és teljes mértékben működőképesnek kell lenniük. A késedelmek csökkentésének előmozdítása szempontjából döntő fontosságú, hogy ezek a rendszerek lehetővé tegyék a dokumentumok megosztását, és magukban foglalják a hulladékszállításokkal kapcsolatos információk teljeskörűen kereshető adatbázisát.** Fel kell hatalmazni továbbá a Bizottságot arra, hogy meghatározza az elektronikus benyújtást és információcserét biztosító rendszerek gyakorlati megvalósítására vonatkozó eljárási és működési követelményeket (például hálózati összeköttetések, architektúra és biztonság). Emellett elegendő időt kell biztosítani a tagállamok illetékes hatóságai és a gazdasági szereplők számára ahhoz, hogy felkészüljenek az 1013/2006/EK rendeletben meghatározott papíralapú megközelítésről az információk és dokumentumok elektronikus cseréjének megközelítésére való átállásra. Ezért ezt az új kötelezettséget 24 hónappal e rendelet **hatálybalépésének** kezdőnapját követően kell alkalmazni, **amelyet megelőzően az illetékes hatóságok számára tesztelés és tanulás céljából hozzáférést kell biztosítani a központi rendszer végleges változatához.**

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

22 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (22a) Az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kell alternatív eljárások biztosítékként való meglétéről az elektronikus rendszeren belül. A központi rendszer átmeneti működési zavara esetén az adatoknak védettnek és hozzáférhetőnek kell maradniuk, és a szállításokhoz kapcsolódó eljárásokat sürgősen késedelem nélkül végre kell hajtani.

2023. január 17., kedd

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

30 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (30) Annak biztosítása érdekében, hogy az illetékes hatóságok megfelelően fel tudják dolgozni a hozzájuk benyújtott, a hulladékszállítással kapcsolatos dokumentumokat, **elő kell írni a bejelentő számára, hogy kérésre nyújtsa be** ezeknek a dokumentumoknak az e hatóságok számára elfogadott nyelven készült, hiteles fordítását.

Módosítás

- (30) Annak biztosítása érdekében, hogy az illetékes hatóságok megfelelően fel tudják dolgozni a hozzájuk benyújtott, a hulladékszállítással kapcsolatos dokumentumokat, **elkerülve ugyanakkor az indokolatlan adminisztratív terheket, a bejelentőnek a bejelentéseket, információkat és a dokumentumokat az érintett illetékes hatóságok tagállamának hivatalos nyelvén vagy angolul kell benyújtania. Az illetékes hatóságok kérésére – de csak kellően indokolt esetekben – rendelkezésre kell bocsátani** ezeknek a dokumentumoknak az e hatóságok számára elfogadott nyelven készült, hiteles fordítását.

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

31 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (31) Annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a hulladék- vagy áruszállítás abból eredő zavara, hogy az illetékes hatóságok nem értenek egyet az ilyen hulladék vagy áruk státuszát illetően, meg kell határozni az említett nézeteltérések rendezésére szolgáló eljárást. E tekintetben fontos, hogy az illetékes hatóságok döntéseiket a 2008/98/EK irányelvnek a melléktermékek meghatározására és a hulladéktátság megszűnésére vonatkozó rendelkezéseire alapozzák. Meg kell határozni továbbá az illetékes hatóságok között abban a tekintetben felmerülő nézeteltérések rendezésére szolgáló eljárást, hogy a hulladékot bejelentési eljárás alá kell-e vonni vagy sem. **A hulladék bejelentési eljárás alá vonása feltételeinek Unió-szerte történő jobb harmonizációjának biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra is, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet vonatkozó mellékleteiben szereplő konkrét hulladékok besorolására vonatkozó kritériumok megállapítása céljából, amelyek meghatározzák, hogy az adott hulladékra vonatkozik-e a bejelentési eljárás. Ezen túlmenően** annak elkerülése érdekében, hogy a hulladékot tévesen használt áruként jelentsék be, **valamint a jogi egyértelműség biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben kritériumokat állapít meg** a használt áruk és a hulladék megkülönböztetésére azon konkrét árukra, amelyek esetében az ilyen megkülönböztetés fontos, különösen az Unióból való kivitelük tekintetében.

Módosítás

- (31) Annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a hulladék- vagy áruszállítás abból eredő zavara, hogy az illetékes hatóságok nem értenek egyet az ilyen hulladék vagy áruk státuszát illetően, meg kell határozni az említett nézeteltérések rendezésére szolgáló eljárást. E tekintetben fontos, hogy az illetékes hatóságok döntéseiket a 2008/98/EK irányelvnek a melléktermékek meghatározására és a hulladéktátság megszűnésére vonatkozó rendelkezéseire alapozzák. Meg kell határozni továbbá az **e rendelet mellékletei szerinti egyes hulladékok osztályozására vonatkozó kritériumokat, valamint az** illetékes hatóságok között abban a tekintetben felmerülő nézeteltérések rendezésére szolgáló eljárást, hogy a hulladékot bejelentési eljárás alá kell-e vonni vagy sem. **Ezen túlmenően a jogbiztonság biztosítása és** annak elkerülése érdekében, hogy a hulladékot – tévesen – használt áruként jelentsék be, **kritériumokat kell megállapítani** a használt áruk és a hulladék megkülönböztetésére azon konkrét árukra, amelyek esetében az ilyen megkülönböztetés fontos, különösen az Unióból való kivitelük tekintetében.

2023. január 17., kedd

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

36 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (36) Az érintett országok környezetének védelme érdekében tisztázni kell a hasznosításra szánt veszélyes hulladékoknak az OECD-határozat hatálya alá nem tartozó harmadik országokba történő kivitelére vonatkozó tilalom hatályát, a Bázeli Egyezményrel összhangban. Pontosítani kell különösen az e tilalom hatálya alá tartozó hulladékok jegyzékét, és biztosítani kell, hogy azon szerepeljenek a Bázeli Egyezmény II. mellékletében felsorolt hulladékok is, nevezetesen a háztartásokból begyűjtött hulladékok, a háztartási hulladékok égetéséből származó maradékanyagok és a nehezen újrafeldolgozható műanyag hulladékok.

Módosítás

- (36) Az érintett országok környezetének védelme érdekében tisztázni kell a hasznosításra szánt veszélyes hulladékoknak az OECD-határozat hatálya alá nem tartozó harmadik országokba történő kivitelére vonatkozó tilalom hatályát, a Bázeli Egyezményrel összhangban. Pontosítani kell különösen az e tilalom hatálya alá tartozó hulladékok jegyzékét, és biztosítani kell, hogy azon szerepeljenek a Bázeli Egyezmény II. mellékletében felsorolt hulladékok is, nevezetesen a háztartásokból begyűjtött hulladékok, a háztartási hulladékok égetéséből származó maradékanyagok és a nehezen újrafeldolgozható, **szennyezett vagy kevert** műanyag hulladékok.

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

36 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (36a) Az Uniónak alaposan újra kell gondolnia a műanyag hulladék kezelését, kezdve a megelőzéssel, és gondoskodva e hulladék összegyűjtéséről, újrafelhasználásáról és újrahasznosításáról.

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

36 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (36b) A műanyag hulladék különleges kihívást jelent. A polimerek rendkívül sokfélék, és gyakran veszélyes adalékanyagokat és számos szennyező anyagot tartalmaznak. A veszélyes adalékanyagok és a szennyező anyagok szintjének exportellenőrzési célú mérése költséges vizsgálatokat igényelne. A műanyag hulladék újrafeldolgozási szintje alacsony, és a műanyag hulladék újrafeldolgozása nagy mennyiségű maradék hulladékot eredményezhet. Néhány nagy hajózási társaság elkötelezte magát amellett, hogy a szennyezés visszaszorítása érdekében nem szállít többé műanyag hulladékot. A műanyag hulladék-gazdálkodás által a harmadik országokban okozott különböző problémák fényében az Uniónak fokozatosan meg kell szüntetnie minden típusú műanyag hulladék Unión és EFTA-országokon kívülre irányuló kivitelét.

2023. január 17., kedd

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

36 c preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (36c) Az Unió és EFTA-országokon kívülre irányuló műanyag-hulladék-kivitel fokozatos megszüntetésének tényleges végrehajtása érdekében rendszeres nyomon követést és ellenőrzést kell végezni az ellenőrző pontokon, többek között annak megakadályozása érdekében, hogy a fokozatos megszüntetésre vonatkozó előírás megkerülhető legyen olyan hamis állításokkal, amelyek szerint a szállítmány nem hulladék.

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

36 d preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (36d) A műanyagok Unión belüli újrafeldolgozásának előmozdítása érdekében támogatni kell az újrafeldolgozott műanyagot tartalmazó termékek piacát. A Bizottságnak értékelnie kell az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó célértékek bevezetését, különösen – többek között – a műanyagból készült termékek tekintetében, és adott esetben ennek megfelelő jogalkotási javaslatot kell benyújtania.

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

37 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (37a) Szükség van az erős értékláncok kiépítéséhez szükséges hulladékszállítás előmozdításának biztosítására a belső piacon belül, gondoskodva ugyanakkor a megfelelő ellenőrzésekről. A kulcsfontosságú értékláncok megerősítése felgyorsítja majd rezilienciánk fejlesztését, és fokozza az Unió stratégiai autonómiáját.

2023. január 17., kedd

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

38 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (38) Az OECD-határozat hatálya alá tartozó országokra az OECD által a hulladékszállításra és -gazdálkodásra vonatkozóan megállapított szabályok és ajánlások vonatkoznak, és ezek általában szigorúbb hulladékgazdálkodási előírások, mint azokban az országokban, amelyekre az OECD-határozat nem vonatkozik. Fontos azonban, hogy a hasznosításra szánt nem veszélyes hulladék Unióból történő kivitele ne okozzon környezeti és közegészségi károkat azokban az országokban, amelyekre az OECD-határozat vonatkozik. Ezért létre kell hozni egy mechanizmust a nem veszélyes hulladékok ilyen országokba történő szállításának nyomon követésére. Azokban az esetekben, amikor **a nem veszélyes hulladékoknak az Unióból az érintett országba irányuló kivitele rövid időn belül lényegesen nőtt, és** nem áll rendelkezésre információ arról, hogy az érintett ország képes a hulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő módon történő hasznosítására, a Bizottságnak párbeszédet kell kezdenie az érintett országgal, és amennyiben az információk nem elegendőek annak bizonyításához, hogy a hulladékot környezetvédelmi szempontból megfelelő módon hasznosítják, a Bizottságot fel kell hatalmazni az említett kivitel felfüggesztésére.

Módosítás

- (38) Az OECD-határozat hatálya alá tartozó országokra az OECD által a hulladékszállításra és -gazdálkodásra vonatkozóan megállapított szabályok és ajánlások vonatkoznak, és ezek általában szigorúbb hulladékgazdálkodási előírások, mint azokban az országokban, amelyekre az OECD-határozat nem vonatkozik. Fontos azonban, hogy a hasznosításra szánt nem veszélyes hulladék Unióból történő kivitele ne okozzon környezeti és közegészségi károkat azokban az országokban, amelyekre az OECD-határozat vonatkozik. Ezért létre kell hozni egy mechanizmust a nem veszélyes hulladékok ilyen országokba történő szállításának nyomon követésére. Azokban az esetekben, amikor nem áll rendelkezésre információ arról, hogy az érintett ország képes a hulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő módon történő hasznosítására, **valamint arról, hogy az érintett országban milyen káros hatásokkal jár a nemzeti szinten keletkezett hulladék kezelése,** a Bizottságnak párbeszédet kell kezdenie az érintett országgal, és amennyiben az információk nem elegendőek annak bizonyításához, hogy a hulladékot környezetvédelmi szempontból megfelelő módon hasznosítják, a Bizottságot fel kell hatalmazni az említett kivitel felfüggesztésére.

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

49 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (49) A tagállamok végrehajtási tevékenységeinek támogatása és kiegészítése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy vizsgálati és koordinációs tevékenységeket folytasson az olyan illegális szállítások tekintetében, amelyek az emberi egészségre vagy a környezetre súlyos káros hatást gyakorolhatnak. E tevékenységek végrehajtása során a Bizottságnak az eljárási garanciák maradéktalan tiszteletben tartásával kell eljárnia. A Bizottság belső szervezetétől függően mérlegelheti, hogy az e rendeletben előírt egyes végrehajtási intézkedésekkel az e tekintetben megfelelő szakértelemmel rendelkező Európai Csalás Elleni Hivatalt (OLAF) bízta meg.

Módosítás

- (49) A tagállamok végrehajtási tevékenységeinek támogatása és kiegészítése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy vizsgálati és koordinációs tevékenységeket folytasson az olyan illegális szállítások tekintetében, amelyek az emberi egészségre vagy a környezetre súlyos káros hatást gyakorolhatnak. E tevékenységek végrehajtása során a Bizottságnak az eljárási garanciák maradéktalan tiszteletben tartásával kell eljárnia. A Bizottság belső szervezetétől függően mérlegelheti, hogy az e rendeletben előírt egyes végrehajtási intézkedésekkel az e tekintetben megfelelő szakértelemmel rendelkező Európai Csalás Elleni Hivatalt (OLAF) bízta meg. **Ha a küldés helye és a rendeltetési hely szerinti tagállam illetékes hatóságai illegális hulladékszállításról kapnak bejelentést, mérlegelniük kell, hogy miként növelhetik a hasonló szállítmányokra vonatkozó ellenőrzési eljárásaikat annak érdekében, hogy korai szakaszban azonosíthassák az illegális hulladékszállítványokat.**

2023. január 17., kedd

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

50 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (50) A tagállamok e rendelet végrehajtásáról a Bizottságot a Bázeli Egyezmény Titkárságához benyújtott jelentések útján, valamint egy külön kérdőív alapján tájékoztatják. A Bizottságnak **négyévente** jelentést kell készítenie e rendelet végrehajtásáról, amely a tagállamok által szolgáltatott információkon és egyéb, különösen a Bizottság és az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által a műanyag hulladék és más, aggodalomra okot adó konkrét hulladékok szállításáról készített ad hoc jelentéseken keresztül gyűjtött információkon alapul.

Módosítás

- (50) A tagállamok e rendelet végrehajtásáról a Bizottságot a Bázeli Egyezmény Titkárságához benyújtott jelentések útján, valamint egy külön kérdőív alapján tájékoztatják. A Bizottságnak **háromévente** jelentést kell készítenie e rendelet végrehajtásáról, amely a tagállamok által szolgáltatott információkon és egyéb, különösen a Bizottság és az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által a műanyag hulladék és más, aggodalomra okot adó konkrét hulladékok szállításáról készített ad hoc jelentéseken keresztül gyűjtött információkon alapul. **Az információk és dokumentumok elektronikus benyújtására és cseréjére szolgáló központi rendszert úgy kell kialakítani, hogy az adatokat ki lehessen nyerni a rendszerből az említett jelentések céljaira.**

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

52 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (52) Az e rendelet végrehajtásához szükséges információcsere és együttműködés megkönnyítése érdekében a tagállamoknak ki kell jelölniük az illetékes hatóságokat és kapcsolattartókat, és ezekről értesíteniük kell a Bizottságot, amelynek nyilvánosan hozzáférhetővé kell tennie ezeket az információkat.

Módosítás

- (52) Az e rendelet **harmonizált** végrehajtásához szükséges információcsere és együttműködés megkönnyítése érdekében a tagállamoknak ki kell jelölniük az illetékes hatóságokat és kapcsolattartókat, és ezekről értesíteniük kell a Bizottságot, amelynek nyilvánosan hozzáférhetővé kell tennie ezeket az információkat.

2023. január 17., kedd

Módosítás 26
Rendeletre irányuló javaslat
54 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(54) E rendelet kiegészítése vagy módosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e rendelet **37. cikkének (13) bekezdése, 40. cikkének (8) bekezdése és 72. cikke** tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽⁵²⁾ foglalt elveknek megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

⁽⁵²⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

Módosítás

(54) E rendelet kiegészítése vagy módosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e rendelet **14. cikkének (3) bekezdése, 28. cikkének (4) bekezdése, 38. cikkének (1) bekezdése, 42. cikkének (4) bekezdése és 75. cikke** tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽⁵²⁾ foglalt elveknek megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

⁽⁵²⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

Módosítás 27
Rendeletre irányuló javaslat
55 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(55) Annak biztosítása érdekében, hogy e rendelet végrehajtására egységes feltételek mellett kerüljön sor, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy **intézkedéseket** fogadjon el a pénzügyi biztosíték vagy az azzal egyenértékű biztosítás kiszámítására **szolgáló harmonizált módszerre vonatkozóan, pontosítsa a hulladékokra vonatkozóan szennyezettségi küszöb megállapítását), és országhatárokat átlépő szállítás esetében bizonyos árutípusok esetében pontosítsa a használt áruk és a hulladék közötti különbségtételt. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽⁵³⁾ megfelelően kell gyakorolni.**

⁽⁵³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

Módosítás

(55) Annak biztosítása érdekében, hogy e rendelet végrehajtására egységes feltételek mellett kerüljön sor, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy **egyszerű, kockázatalapú és harmonizált módszert** fogadjon el a pénzügyi biztosíték vagy az azzal egyenértékű biztosítás kiszámítására. **Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽⁵³⁾ megfelelően kell gyakorolni. Ha a Bizottság megállapítja, hogy a pénzügyi biztosítékre vagy az azzal egyenértékű biztosításra vonatkozó harmonizált számítási módszer megfelelő, meg kell vizsgálnia, hogy a központi rendszer miként használható fel a pénzügyi biztosítékok meghatározására szolgáló innovatív módszerek lehetővé tételére.**

⁽⁵³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

2023. január 17., kedd

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

55 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(55a) *A belső piac és a tagállami gyakorlatok hulladékszállítással kapcsolatos harmonizációjának további megkönnyítése érdekében a Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy a szubszidiaritás elvével összhangban lehetséges-e a szerződések további szabványosítása.*

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Ez a rendelet intézkedéseket állapít meg a környezet és az emberi egészség hulladékszállításból eredő káros hatások megelőzése vagy csökkentése révén történő védelmére. Eljárásokat és ellenőrzési rendszereket hoz létre a hulladékszállításra vonatkozóan, a szállítmány származásától, rendeltetési helyétől és útvonalától, a szállított hulladék típusától és a rendeltetési helyen a hulladékra alkalmazandó kezelés típusától függően.

Ez a rendelet intézkedéseket állapít meg a környezet és az emberi egészség hulladékszállításból eredő káros hatások megelőzése vagy csökkentése révén történő védelmére, többek között a harmadik országokban is. Eljárásokat és ellenőrzési rendszereket hoz létre a hulladékszállításra vonatkozóan, a szállítmány származásától, rendeltetési helyétől és útvonalától, a szállított hulladék típusától és a rendeltetési helyen a hulladékra alkalmazandó kezelés típusától függően. **A közelség és az önellátás 2008/98/EK irányelvben foglalt elvének alkalmazásával igyekszik hozzájárulni a körforgásos gazdaság, az erőforrás-hatékonyság, a klímasemlegesség és a toxikus anyagoktól mentes környezetet szolgáló szennyezőanyag-mentesség-re irányuló törekvés megvalósításához. Célja továbbá, hogy a hulladékszállításra vonatkozó szabályok Unión belüli harmonizálása és a hulladékszállításra vonatkozó információ-csere digitalizálása révén csökkentse az adminisztratív terheket.**

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) „környezetvédelmi szempontból megfelelő gazdálkodás”: minden azt biztosító gyakorlati lépés megtétele, hogy a hulladék kezelése olyan módon történjen, amely védi az emberi egészséget és a környezetet a hulladék esetleges káros hatásaitól;

(4) „környezetvédelmi szempontból megfelelő gazdálkodás”: minden azt biztosító gyakorlati lépés megtétele, hogy a hulladék kezelése olyan módon történjen, amely védi az emberi egészséget, **az éghajlatot** és a környezetet a hulladék **és annak kezelése** esetleges káros hatásaitól;

2023. január 17., kedd

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Ezenkívül alkalmazni kell a „hulladék”, a „veszélyes hulladék”, a „kezelés”, az „ártalmatlanítás”, a „hasznosítás”, az „újrahasználatra való előkészítés”, az „újrafelhasználás”, az „újrafeldolgozás”, a „hulladéktermelő”, a „hulladékbirtokos”, a „kereskedő” és a „közvetítő” fogalomnak a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 1., 2., 14., 19., 15., 16., 13., 17., 5., 6., 7. és 8. pontjában megadott meghatározását.

Módosítás

Ezenkívül alkalmazni kell a „hulladék”, a „veszélyes hulladék”, a „kezelés”, az „ártalmatlanítás”, a „hasznosítás”, az „**anyaghasznosítás**”, az „újrahasználatra való előkészítés”, az „újrafelhasználás”, az „újrafeldolgozás”, a „hulladéktermelő”, a „hulladékbirtokos”, a „kereskedő” és a „közvetítő” fogalomnak a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 1., 2., 14., 19., 15., **15a.**, 16., 13., 17., 5., 6., 7. és 8. pontjában megadott meghatározását.

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a hulladék mennyisége nem haladja meg **az** 150 kg-ot vagy az érintett illetékes hatóságok és a bejelentő által eseti alapon megállapított magasabb mennyiséget.

Módosítás

aa) **a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló (EU) 2019/1021 rendelet IV. mellékletében felsorolt anyagot tartalmazó vagy azzal szennyezett hulladék, ha máshol nincs felsorolva;**

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 4 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a hulladék mennyisége nem haladja meg **az** 150 kg-ot vagy az érintett illetékes hatóságok és a bejelentő által eseti alapon megállapított magasabb mennyiséget.

Módosítás

b) a hulladék mennyisége nem haladja meg **laboratóriumi vizsgálat esetén a 150 kg-ot, kísérleti kezelés esetén a 2 000 kg-ot** vagy az érintett illetékes hatóságok és a bejelentő által eseti alapon megállapított magasabb mennyiséget.

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) A (2) bekezdést a magánháztartásokból, más hulladéktermelőktől vagy mindkettőtől gyűjtött vegyes települési hulladék szállítására, valamint az olyan vegyes települési hulladékokra kell alkalmazni, amelyet annak tulajdonságait lényegesen meg nem változtató hulladékkezelési műveletnek vetnek alá, amennyiben az említett hulladékot hasznosítási műveletekre szánják. Az ártalmatlanításra szánt ilyen hulladék szállítása tilos.

Módosítás

(5) A (2) bekezdést a magánháztartásokból, más hulladéktermelőktől vagy mindkettőtől gyűjtött vegyes települési hulladék szállítására, valamint az olyan vegyes települési hulladékokra kell alkalmazni, amelyet annak tulajdonságait lényegesen meg nem változtató hulladékkezelési műveletnek vetnek alá – **például a hulladékból előállított üzemanyagokra** –, amennyiben az említett hulladékot hasznosítási műveletekre szánják. Az ártalmatlanításra szánt ilyen hulladék szállítása tilos.

2023. január 17., kedd

Módosítás 35

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Előzetes írásbeli bejelentést (a továbbiakban: bejelentés) csak a 2008/98/EK irányelv IV. fejezetével összhangban engedélyt kapott vagy nyilvántartásba vett bejelentő nyújthat be.

Módosítás

Előzetes írásbeli bejelentést (a továbbiakban: bejelentés) csak a 2008/98/EK irányelv IV. fejezetével összhangban engedélyt kapott vagy nyilvántartásba vett bejelentő, **valamint kísérleti kezelés végzője vagy laboratórium üzemeltetője** nyújthat be.

Módosítás 36

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Amennyiben a bejelentő nem a 3. cikk 6. a) pontjának i. alpontjában említett eredeti hulladéktermelő, a bejelentőnek biztosítania kell, hogy az eredeti hulladéktermelő vagy a 3. cikk 6. a) pontjának ii. vagy **iii.** alpontjában említett személyek valamelyike is aláírja a bejelentőlapot.

Módosítás

Amennyiben a bejelentő nem a 3. cikk 6. a) pontjának i. alpontjában említett eredeti hulladéktermelő, a bejelentőnek biztosítania kell, hogy az eredeti hulladéktermelő vagy a 3. cikk 6. a) pontjának ii., **iii.** vagy **iv.** alpontjában említett személyek valamelyike is aláírja a bejelentőlapot. **A kereskedők vagy közvetítők gondoskodnak arról, hogy rendelkezzenek olyan írásos meghatalmazással a 3. cikk 6. pontja a) alpontjának i., ii. vagy iii. alpontjában említett személyek valamelyikétől, amely felhatalmazza őket arra, hogy e személyek nevében eljárjanak, és hogy az írásos meghatalmazás szerepeljen a bejelentésben.**

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) Az (5) bekezdés rendelkezéseitől eltérve, amennyiben a szállítás hasznosítást vagy ártalmatlanítást megelőző műveletek elvégzése érdekében történik, és a célországban további hasznosítási vagy ártalmatlanítási műveletet hajtanak végre, a pénzügyi garanciát vagy ezzel egyenértékű biztosítást meg lehet szüntetni, amikor a hulladék elhagyja az előkezelő létesítményt, és az érintett illetékes hatóság megkapta a 16. cikk (4) bekezdésében említett igazolást. Ebben az esetben, a hasznosító és ártalmatlanító létesítményig történő továbbszállítás fedezetére új pénzügyi garanciát vagy ezzel egyenértékű biztosítást kell nyújtani, kivéve ha a célország illetékes hatósága meggyőződött arról, hogy ilyen pénzügyi garanciára vagy ezzel egyenértékű biztosításra nincs szükség. Ilyen körülmények között a célország illetékes hatósága felel a visszavétel esetén felmerülő kötelezettségekért, amennyiben a szállítás vagy a további hasznosítási vagy ártalmatlanítási művelet a 22. cikkben említettek szerint nem hajtható végre a szándéknak megfelelően, illetve a 24. cikkben említett illegális szállítás esetén.

Módosítás

(6) Az (5) bekezdés rendelkezéseitől eltérve, amennyiben a szállítás hasznosítást vagy ártalmatlanítást megelőző műveletek elvégzése érdekében történik, és a célországban további hasznosítási vagy ártalmatlanítási műveletet hajtanak végre, a pénzügyi garanciát vagy ezzel egyenértékű biztosítást meg lehet szüntetni, amikor a hulladék elhagyja az előkezelő létesítményt, és az érintett illetékes hatóság megkapta a 16. cikk (4) bekezdésében említett igazolást. Ebben az esetben, a hasznosító és ártalmatlanító létesítményig történő továbbszállítás fedezetére új pénzügyi garanciát vagy ezzel egyenértékű biztosítást kell nyújtani, kivéve ha a **szállítás két, ugyanazon jogi személy ellenőrzése alatt álló létesítmény között történik, vagy ha a** célország illetékes hatósága meggyőződött arról, hogy ilyen pénzügyi garanciára vagy ezzel egyenértékű biztosításra nincs szükség. Ilyen körülmények között a célország illetékes hatósága felel a visszavétel esetén felmerülő kötelezettségekért, amennyiben a szállítás vagy a további hasznosítási vagy ártalmatlanítási művelet a 22. cikkben említettek szerint nem hajtható végre a szándéknak megfelelően, illetve a 24. cikkben említett illegális szállítás esetén.

2023. január 17., kedd

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 10 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság legkésőbb [OP: Kérjük, illessze be a dátumot: két évvel e rendelet hatálybalépését követően], értékeli a pénzügyi garanciák vagy egyenértékű biztosítások összegének meghatározására szolgáló harmonizált számítási módszer kidolgozásának megvalósíthatóságát, és adott esetben végrehajtási jogi aktust fogad el egy ilyen harmonizált számítási módszer létrehozása érdekében. Ezt a végrehajtási aktust a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Módosítás

A Bizottság legkésőbb [OP: Kérjük, illessze be a dátumot: két évvel e rendelet hatálybalépését követően] értékeli a pénzügyi garanciák vagy egyenértékű biztosítások összegének meghatározására szolgáló **egyszerű, kockázatalapú és** harmonizált számítási módszer kidolgozásának megvalósíthatóságát, és adott esetben **...ig [három évvel e rendelet hatálybalépését követően]** végrehajtási jogi aktust fogad el egy ilyen **egyszerű, kockázatalapú és** harmonizált számítási módszer létrehozása érdekében. Ezt a végrehajtási aktust a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Módosítás 39

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 2 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Amennyiben a bejelentés benyújtását követő 30 napon belül **a célország illetékes hatósága** nem **hoz határozatot** az (1) bekezdés szerint, **kérésre** indokolással ellátott magyarázatot ad a bejelentőnek.

Módosítás

Amennyiben a **célország illetékes hatósága** a bejelentés benyújtását követő 30 napon belül nem **tud** az (1) bekezdés szerint **határozatot hozni, e 30 napon belül értesíti a bejelentőt, és kérés nélkül** indokolással ellátott magyarázatot ad a bejelentőnek. **Az illetékes hatóságnak a bejelentés benyújtásától számított 60 napon belül végleges határozatot kell hoznia.**

Módosítás 40

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A tervezett szállításhoz adott írásbeli hozzájárulás a bejelentőlapon megjelölt későbbi időpontban jár le. Ez az időtartam **nem haladhatja meg az egy** naptári **évet** vagy az érintett illetékes hatóságok határozatában megjelölt rövidebb **időszakot**.

Módosítás

(3) A tervezett szállításhoz adott írásbeli hozzájárulás a bejelentőlapon megjelölt későbbi időpontban jár le. Ez az időtartam **két** naptári **év** vagy az érintett illetékes hatóságok határozatában megjelölt rövidebb **időszak**.

2023. január 17., kedd

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A tervezett szállítás csak a 16. cikk (1) **bekezdésének a) és b) pontjában** foglalt követelmények teljesítése után és csak valamennyi érintett illetékes hatóság írásbeli vagy hallgatóságos hozzájárulásának érvényességi határidején belül kezdhető meg és folytatható le. A szállítmánynak az összes érintett illetékes hatóság hallgatóságos vagy írásbeli hozzájárulása érvényességi idejének lejártáig el kell hagynia a küldő országot.

Módosítás

(4) A tervezett szállítás csak a 16. cikk (1) **bekezdésében** foglalt követelmények teljesítése után és csak valamennyi érintett illetékes hatóság írásbeli vagy hallgatóságos hozzájárulásának érvényességi határidején belül kezdhető meg és folytatható le. A szállítmánynak az összes érintett illetékes hatóság hallgatóságos vagy írásbeli hozzájárulása érvényességi idejének lejártáig el kell hagynia a küldő országot.

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 7 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(7) A hozzájárulás visszavonását hivatalos értesítés formájában kell a bejelentőnek, az érintett illetékes hatóságoknak és a címzettnek továbbítani.

Módosítás

(7) A hozzájárulás visszavonását – **a visszavonás indokait is beleértve** – hivatalos értesítés formájában kell a bejelentőnek, az érintett illetékes hatóságoknak és a címzettnek, **valamint jelentéstétel céljából a Bizottságnak** továbbítani.

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 1 bekezdés – a pont – i alpont

A Bizottság által javasolt szöveg

i. a hulladékot nem lehet műszakilag megvalósítható és gazdaságilag életképes módon hasznosítani, vagy uniós vagy nemzetközi jogi kötelezettségek miatt ártalmatlanítani kell;

Módosítás

i. a hulladékot nem lehet műszakilag megvalósítható, gazdaságilag életképes **és környezetvédelmi szempontból megfelelő** módon hasznosítani, vagy uniós vagy nemzetközi jogi kötelezettségek miatt ártalmatlanítani kell.

Módosítás 44

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 1 bekezdés – a pont – ii pont

A Bizottság által javasolt szöveg

ii. a hulladékot nem lehet műszakilag megvalósítható és gazdaságilag életképes módon ártalmatlanítani abban az országban, ahol keletkezett;

Módosítás

ii. a hulladékot nem lehet műszakilag megvalósítható, gazdaságilag életképes **és környezetvédelmi szempontból megfelelő** módon ártalmatlanítani abban az országban, ahol keletkezett;

2023. január 17., kedd

Módosítás 45

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 1 bekezdés – a pont – iii alpont

A Bizottság által javasolt szöveg

iii. a tervezett szállítás vagy ártalmatlanítás összhangban van a 2008/98/EK irányelvben meghatározott hulladékhierarchiával, valamint a földrajzi közelség és az önellátás **uniós és nemzeti szintű** elvével;

Módosítás

iii. a tervezett szállítás vagy ártalmatlanítás összhangban van a 2008/98/EK irányelvben meghatározott hulladékhierarchiával, valamint a földrajzi közelség és az önellátás elvével;

Módosítás 46

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a bejelentőt vagy a címzettet korábban nem ítélték el illegális hulladékszállítás vagy más, környezetvédelemmel kapcsolatos jogellenes cselekmény miatt;

Módosítás

b) a bejelentőt vagy a címzettet korábban nem ítélték el illegális hulladékszállítás vagy más, környezetvédelemmel **vagy az emberi egészség védelmével** kapcsolatos jogellenes cselekmény miatt;

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Amennyiben az érintett illetékes hatóságok **a 9. cikk (1) bekezdésében említett 30** napos határidőn belül nem engedélyezik az ártalmatlanításra szánt hulladék tervezett szállítását, a szállításról szóló bejelentés érvényét veszti, és a szállítás a 4. cikk (1) bekezdésével összhangban tilos. Amennyiben a bejelentő továbbra is végre kívánja hajtani a szállítását, új bejelentést kell benyújtania, kivéve ha az összes érintett illetékes hatóság és a bejelentő ettől eltérően meg tud állapodni.

Módosítás

(3) Amennyiben az érintett illetékes hatóságok **60** napos határidőn belül nem engedélyezik az ártalmatlanításra szánt hulladék tervezett szállítását, a szállításról szóló bejelentés érvényét veszti, és a szállítás a 4. cikk (1) bekezdésével összhangban tilos. Amennyiben a bejelentő továbbra is végre kívánja hajtani a szállítását, új bejelentést kell benyújtania, kivéve ha az összes érintett illetékes hatóság és a bejelentő ettől eltérően meg tud állapodni.

Módosítás 48

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés – d pont – ii alpont

A Bizottság által javasolt szöveg

ii. a célországban a hasznosítási művelet olyan feltételek mellett megy végbe; melyek **nagymértékben egyenértékűek** a küldő ország nemzeti jogszabályaiban előírtakkal;

Módosítás

ii. a célországban a hasznosítási művelet olyan feltételek mellett megy végbe; melyek **egyenértékűnek tekintendők** a küldő ország nemzeti jogszabályaiban előírtakkal;

2023. január 17., kedd

Módosítás 49

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) **az újrafeldolgozástól és az újrahasználatra való előkészítéstől eltérő** hasznosítási műveletekre szánt beérkező hulladékszállítások korlátozása szükséges a tagállam hulladékgazdálkodási hálózatának védelme érdekében, amennyiben **megállapítást nyer**, hogy az említett szállítások következtében a nemzeti szinten keletkező hulladékot olyan módon kell ártalmatlanítani vagy kezelni, amely nem felel meg a hulladékgazdálkodási terveknek;

Módosítás

- e) **a** hasznosítási műveletekre szánt beérkező hulladékszállítások korlátozása szükséges a tagállam hulladékgazdálkodási hálózatának védelme érdekében, amennyiben **megállapítható**, hogy az említett szállítások következtében a nemzeti szinten keletkező hulladékot olyan módon kell ártalmatlanítani vagy kezelni, amely nem felel meg a hulladékgazdálkodási terveknek;

Módosítás 50

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- f) a bejelentőt vagy a címzettet korábban elítélték illegális szállítás vagy bármely más, **környezetvédelemmel** kapcsolatos jogellenes cselekmény miatt;

Módosítás

- f) a bejelentőt vagy a címzettet korábban elítélték illegális szállítás vagy bármely más, **környezet- vagy egészségvédelemmel** kapcsolatos jogellenes cselekmény miatt;

Módosítás 51

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (5) Az illetékes hatóságok által az e cikk (1) **bekezdésének d) és e) pontjában** meghatározott okokból emelt kifogásokat a tagállamok a 68. cikkel összhangban jelentik a Bizottságnak.

Módosítás

- (5) Az illetékes hatóságok által az e cikk (1) **bekezdésében** meghatározott okokból emelt kifogásokat – **beleértve a kifogás konkrét indokait** – a tagállamok a 68. cikkel összhangban jelentik a Bizottságnak.

Módosítás 52

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 5 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (5a) Az illetékes hatóságok tájékoztatják a bejelentőt a tervezett hulladékszallítással szemben emelt kifogásuk konkrét indokairól.

2023. január 17., kedd

Módosítás 53

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) a különböző szállítmányokban található hulladék alapvetően hasonló fizikai és kémiai jellemzőkkel rendelkezik;

Módosítás

- a) a különböző szállítmányokban található hulladék alapvetően hasonló – **a 28. cikkel összhangban értelmezendő** – fizikai és kémiai jellemzőkkel rendelkezik;

Módosítás 54

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) azon hasznosítási művelethez alkalmazott technológiák leírása, beleértve az R-kódo(ka)t is, amelyre vonatkozóan az előzetes hozzájárulást kéri;

Módosítás

- c) azon hasznosítási művelethez alkalmazott technológiák leírása, beleértve az R-kódo(ka)t is, amelyre vonatkozóan az előzetes hozzájárulást kéri, **valamint az üvegházhatásúgáz-megtakarítások, az energiatermelés, az anyaghasznosítás és a hatékony erőforrás-felhasználás tekintetében alkalmazott technológiák és az egyéb releváns technológiák leírása;**

Módosítás 55

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 2 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- ea) a hasznosítási művelet és az azt követő hulladékgazdálkodás során keletkező maradékhulladék mennyisége;**

Módosítás 56

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 2 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- g) bizonyíték vagy igazolás arra vonatkozóan, hogy a létesítmény tulajdonosát vagy a létesítmény felett ellenőrzést gyakorló jogi vagy természetes személyt nem ítélték el illegális szállításért vagy a hulladékgazdálkodással kapcsolatos bármely más jogellenes cselekményért.

Módosítás

- g) bizonyíték vagy igazolás arra vonatkozóan, hogy a létesítmény tulajdonosát vagy a létesítmény felett ellenőrzést gyakorló jogi vagy természetes személyt nem ítélték el illegális szállításért vagy a hulladékgazdálkodással kapcsolatos bármely más jogellenes cselekményért, **különös tekintettel a környezet vagy az emberi egészség védelmére.**

2023. január 17., kedd

Módosítás 57

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 9 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(9) Amennyiben az előzetes hozzájárulás iránti kérelmet jóváhagyó határozat másként nem rendelkezik, a hasznosító létesítménynek megadott előzetes hozzájárulás hét évig érvényes.

Módosítás

(9) Amennyiben az előzetes hozzájárulás iránti kérelmet jóváhagyó határozat másként nem rendelkezik, a hasznosító létesítménynek megadott előzetes hozzájárulás hét évig érvényes, és az érvényességi idő alatt az illetékes hatóságok legalább egy ellenőrzést végeznek a legutolsó alkalmazandó szabályozási követelményeknek való megfelelés ellenőrzése céljából.

A hasznosító létesítmény számára valamely tagállam illetékes hatósága által megadott előzetes hozzájárulás valamennyi tagállamban érvényes. Az illetékes hatóságok azonban dönthetnek úgy, hogy nem fogadják el a rendeltetési hely szerinti illetékes hatóság előzetes hozzájárulását. A határozatról és annak indokairól tájékoztatni kell a létesítményt és az előzetes hozzájárulást kibocsátó illetékes hatóságot.

Módosítás 58

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A hulladéknak a hasznosítást vagy ártalmatlanítást megelőző műveletet végző létesítménybe történő megérkezését követő **egy napon** belül az érintett létesítmény köteles írásban megerősíteni a hulladék megérkezését. A megerősítést fel kell tüntetni a kísérő dokumentumban, vagy ahhoz csatolni kell.

Módosítás

(3) A hulladéknak a hasznosítást vagy ártalmatlanítást megelőző műveletet végző létesítménybe történő megérkezését követő **két munkanapon** belül az érintett létesítmény köteles írásban megerősíteni a hulladék megérkezését. A megerősítést fel kell tüntetni a kísérő dokumentumban, vagy ahhoz csatolni kell.

Módosítás 59

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A létesítmény a hulladék átvételétől számított **egy napon** belül megerősíti a bejelentőnek és az illetékes hatóságoknak, hogy a hulladékot átvette.

Módosítás

(3) A létesítmény a hulladék átvételétől számított **két munkanapon** belül megerősíti a bejelentőnek és az illetékes hatóságoknak, hogy a hulladékot átvette.

2023. január 17., kedd

Módosítás 60

Rendeletre irányuló javaslat

17 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Amennyiben az (1) bekezdésben említett lényeges változások az eredeti bejelentéssel érintett hatóságokon kívül más illetékes hatóságokat is érintenek, új bejelentést kell benyújtani.

Módosítás

(3) Amennyiben az (1) bekezdésben említett lényeges változások az eredeti bejelentéssel érintett hatóságokon kívül más illetékes hatóságokat is érintenek, új bejelentést kell benyújtani, **kivéve, ha az érintett illetékes hatóságok egyhangúlag megállapodnak arról, hogy eltekintenek az új bejelentéstől.**

Módosítás 61

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A hulladékhasznosító létesítmény vagy a laboratórium és a címzett, vagy ha a címzettnek nincs hozzáférése a 26. cikkben említett rendszerhez, a (2) bekezdésben említett személy a hulladék átvételétől számított **egy napon** belül a VII. mellékletben szereplő releváns információk kitöltésével megerősíti a bejelentőnek és az illetékes hatóságoknak, hogy a hulladékot átvette.

Módosítás

(4) A hulladékhasznosító létesítmény vagy a laboratórium és a címzett, vagy ha a címzettnek nincs hozzáférése a 26. cikkben említett rendszerhez, a (2) bekezdésben említett személy a hulladék átvételétől számított **két munkanapon** belül a VII. mellékletben szereplő releváns információk kitöltésével megerősíti a bejelentőnek és az illetékes hatóságoknak, hogy a hulladékot átvette.

Módosítás 62

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A küldő ország vagy a **célország illetékes hatóságai megfelelő módon** nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a hozzájárulásukkal rendelkező vagy az általuk kifogásolt szállítmányok bejelentésére, valamint az általános tájékoztatási követelmények hatálya alá tartozó hulladékszállításokra vonatkozó információkat, amennyiben ezek az információk a nemzeti vagy uniós jogszabályok értelmében nem bizalmasak.

Módosítás

A küldő ország **hatóságai indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb a hozzájárulás megadását vagy a kifogás benyújtását követő 30 napon belül a 26. cikk (2) bekezdésében említett központi elektronikus benyújtási és adatcsere-rendszeren vagy adott esetben a 26. cikk (3) bekezdésében említett nemzeti rendszeren keresztül** nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a hozzájárulásukkal rendelkező vagy az általuk kifogásolt szállítmányok bejelentésére, valamint az általános tájékoztatási követelmények hatálya alá tartozó hulladékszállításokra vonatkozó információkat, amennyiben ezek az információk a nemzeti vagy uniós jogszabályok értelmében nem bizalmasak **vagy az (EU) 2016/679 rendelettel^(1a) összhangban védelmet élvező személyes adatok.**

Az illetékes hatóságok nyilvánosan hozzáférhetővé teszik legalább a következő információkat:

- a) a hulladék típusa az európai hulladékkatalógusban szereplő hulladékkóddal megjelölve;
- b) a szállítani tervezett hulladék mennyisége összesen;

2023. január 17., kedd

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- c) az elvégezni szándékozott hulladékkezelési művelet;
- d) a végső rendeltetési helyen található létesítmény neve; valamint
- e) a bejelentés kapott-e hozzájárulást vagy sem.

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

Módosítás 63

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 3 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A (2) bekezdésben meghatározott visszavételi kötelezettség nem alkalmazandó, ha a küldő ország, a célország és a tranzitország érintett illetékes hatóságai meggyőződtek arról, hogy a bejelentőnek, vagy amennyiben ez nem lehetséges, a küldő ország illetékes hatóságának, vagy a nevében eljáró természetes vagy jogi személynek a célországban vagy máshol módjában áll a hulladékot alternatív módon hasznosítani vagy ártalmatlanítani.

Módosítás

A (2) bekezdésben meghatározott visszavételi kötelezettség nem alkalmazandó, ha a küldő ország, a célország és a tranzitország érintett illetékes hatóságai meggyőződtek arról, hogy a bejelentőnek, vagy amennyiben ez nem lehetséges, a küldő ország illetékes hatóságának, vagy a nevében eljáró természetes vagy jogi személynek a célországban vagy máshol módjában áll a hulladékot alternatív **és környezeti szempontból megfelelő és az emberi egészséget nem veszélyeztető** módon hasznosítani vagy ártalmatlanítani.

Módosítás 64

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Amennyiben egy illetékes hatóság egy általa illegális szállítmánynak vélt szállítmányt fedez fel, erről köteles haladéktalanul értesíteni a többi érintett illetékes hatóságot.

Módosítás

(1) Amennyiben egy illetékes hatóság egy általa illegális szállítmánynak vélt szállítmányt fedez fel, erről köteles haladéktalanul értesíteni a többi érintett illetékes hatóságot. **Az érintett küldő ország illetékes hatóságai a további illegális szállítmányok megelőzése érdekében fokozzák a bejelentő, a hulladéktermelő, a hulladékgyűjtő, a kereskedő vagy közvetítő vagy a hulladékbirtokos tekintetében hasonló további szállítmányok ellenőrzését.**

Módosítás 65

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A következő információk és dokumentumok benyújtása és cseréje elektronikus úton, vagy a (2) bekezdésben említett központi rendszeren, vagy a (3) bekezdéssel összhangban egy nemzeti rendszeren keresztül folyik:

Módosítás

(1) A következő információk, **adatok** és dokumentumok benyújtása és cseréje elektronikus úton, vagy a (2) bekezdésben említett központi rendszeren, vagy a (3) bekezdéssel összhangban egy, **a központi rendszerrel összekapcsolt** nemzeti rendszeren keresztül folyik:

2023. január 17., kedd

Módosítás 66

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság központi rendszert működtet, amely lehetővé teszi az (1) bekezdésben említett információk és dokumentumok elektronikus benyújtását és cseréjét. Ez a központi rendszer olyan platformot biztosít, amelyet az (1) bekezdésben említett információknak és dokumentumoknak a meglévő nemzeti elektronikus adatcsere-rendszerek közötti valós idejű cseréjéhez használnak.

Módosítás

A Bizottság központi rendszert működtet, amely lehetővé teszi az (1) bekezdésben említett információk, **adatok** és dokumentumok elektronikus benyújtását és cseréjét. Ez a központi rendszer olyan platformot biztosít, amelyet az (1) bekezdésben említett információknak és dokumentumoknak a meglévő nemzeti elektronikus adatcsere-rendszerek közötti valós idejű cseréjéhez használnak. **A központi rendszer olyan adatokat tárol, amelyek lehetővé teszik a jelentéstételt és az elemzést többek között a kifogások gyakoriságával, a bejelentés és a határozathozatal között eltelt idővel, valamint a különböző típusú hasznosítási műveletekre vonatkozó bejelentések számával kapcsolatban.**

Módosítás 67

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) A központi rendszerben az információkat nyilvánosan elérhető, könnyen hozzáférhető módon és nyílt adatformátumban tárolják, kivéve, ha ezek az információk a nemzeti vagy uniós jogszabályok értelmében bizalmasak.

Módosítás 68

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 4 bekezdés – 1 albekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) alternatív eljárások a központi rendszer átmeneti működési zavara esetén;

Módosítás 69

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4a) A központi rendszer működését a Bizottság két évente felülvizsgálja. E felülvizsgálatok megállapításait közölni kell az Európai Parlamenttel és a tagállamokkal.

A felülvizsgálat során figyelembe kell venni többek között a kapcsolattartók észrevételeit. A felülvizsgálat során emellett a más felhasználóktól, például az illetékes hatóságoktól és a bejelentőktől kapott visszajelzések is figyelembe vehetők.

2023. január 17., kedd

Módosítás 70

Rendeletre irányuló javaslat

27 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Az e cím rendelkezései alapján benyújtott valamennyi bejelentést, információt, dokumentációt vagy egyéb közleményt az érintett illetékes hatóságok számára elfogadható nyelven kell benyújtani.

Módosítás

(1) Az e cím rendelkezései alapján benyújtott valamennyi bejelentést, információt, dokumentációt vagy egyéb közleményt az érintett illetékes hatóságok számára elfogadható nyelven kell benyújtani. **Az angol nyelv minden esetben elfogadható nyelvnek tekintendő, kivéve, ha az érintett illetékes hatóság megfelelő módon megindokolja, hogy miért nem fogadja el az angol nyelvet.**

Módosítás 71

Rendeletre irányuló javaslat

27 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az érintett illetékes hatóságok kérelmére a bejelentő köteles hiteles fordítást benyújtani az (1) bekezdésben említett dokumentumokról a számukra elfogadható nyelven.

Módosítás

(2) Az érintett illetékes hatóságok kérelmére a bejelentő köteles hiteles fordítást benyújtani az (1) bekezdésben említett dokumentumokról a számukra elfogadható nyelven. **Az angol nyelv minden esetben elfogadható nyelvnek tekintendő, kivéve, ha az érintett illetékes hatóság megfelelő módon megindokolja, hogy miért nem fogadja el az angol nyelvet.**

A 26. cikk alapján létrehozott központi adatbázisrendszer megkönnyíti a benyújtott információk gépi fordítását. Gépi fordítás használata esetén a lefordított benyújtott információkat erre vonatkozó jelzéssel kell ellátni.

Módosítás 72

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) **Amennyiben az illetékes hatóságok között nézeteltérés merül fel a besorolással kapcsolatos kérdésekben, a kérdés továbbítható a tagállamok kapcsolattartóinak, akik üléseket tarthatnak a felvetett kérdések megvizsgálása céljából. Adott esetben ezekre az ülésekre vagy azok egyes részeire meg kell hívni az érintett érdekelt feleket.**

2023. január 17., kedd

Módosítás 73

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 4 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A III., IIIA., IIIB. vagy IV. mellékletben felsorolt hulladék Unión belüli harmonizált besorolásának megkönnyítése érdekében a Bizottság **felhatalmazást kap arra, hogy** a 76. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat **fogadjon** el e rendelet kiegészítése céljából, amelyek révén **olyan** kritériumokat – többek között szennyezettségi küszöbértékeket – **állapít meg**, amelyek alapján egyes hulladékok a III., IIIA., IIIB. vagy IV. mellékletbe sorolandók.

Módosítás

A III., IIIA., IIIB. vagy IV. mellékletben felsorolt hulladék Unión belüli harmonizált besorolásának megkönnyítése érdekében a Bizottság a 76. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat **fogad** el e rendelet kiegészítése **vagy módosítása** céljából, amelyek révén **megállapíthatja vagy módosíthatja azokat a** kritériumokat – többek között szennyezettségi küszöbértékeket –, amelyek alapján egyes hulladékok a III., IIIA., IIIB. vagy IV. mellékletbe sorolandók, **valamint azokat a küszöbértékeket, amelyek alapján a fizikai és kémiai jellemzők alapvetően hasonlóknak tekintendők.**

Módosítás 74

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 4 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság emellett **felhatalmazást kap arra is, hogy** a 76. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat **fogadjon** el e rendelet kiegészítése céljából, amelyek révén kritériumokat állapít meg a használt áruk és a hulladék megkülönböztetésére azon konkrét árukegységekre, amelyek esetében az ilyen megkülönböztetés kiemelten fontos az Unióból való hulladék-export tekintetében.

Módosítás

A Bizottság emellett a 76. cikkel összhangban **legkésőbb e rendelet hatálybalépését követő két éven belül** felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat **fogad** el e rendelet kiegészítése céljából, amelyek révén kritériumokat állapít meg a használt áruk és a hulladék megkülönböztetésére azon konkrét árukegységekre, amelyek esetében az ilyen megkülönböztetés kiemelten fontos az Unióból való hulladékexport tekintetében, **az e rendeletben meghatározott szabályok kijátszásának elkerülését is beleértve. Az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban foglalt kritériumoknak meg kell egyezniük a 2008/98/EK irányelvben előírtakkal.**

Módosítás 75

Rendeletre irányuló javaslat

30 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Határterületi megállapodások

Módosítás

Többoldalú megállapodások

2023. január 17., kedd

Módosítás 76

Rendeletre irányuló javaslat

30 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Kivételes esetekben, és ha a különleges földrajzi vagy demográfiai helyzet ilyen lépést indokol, a tagállamok kétoldalú megállapodásokat köthetnek a határokat átlépő egyes hulladék-szállítmányoknak a két érintett tagállam közötti határterületen működő, legközelebbi alkalmas létesítményig történő szállítására vonatkozó bejelentési eljárás egyszerűsítéséről.

Módosítás

(1) Kivételes esetekben, és ha a különleges földrajzi vagy demográfiai helyzet ilyen lépést indokol, a tagállamok két- vagy többoldalú megállapodásokat köthetnek a határokat átlépő egyes hulladékszállítványoknak a két vagy több érintett tagállam közötti határterületen működő, legközelebbi alkalmas létesítményig történő szállítására vonatkozó bejelentési eljárás egyszerűsítéséről.

Ilyen megállapodások az ártalmatlanításra szánt hulladékok 11. cikk szerinti szállítására vonatkozóan is köthetők, ha a földrajzi és demográfiai helyzet szükségessé teszi ilyen megállapodások megkötését. E tekintetben a 11. cikk (1) bekezdésének a)–f) pontjában előírt feltételek a 2008/98/EK irányelvvel összhangban, valamint a környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodásnak megfelelően az ártalmatlanításra alkalmas legközelebbi létesítménybe irányuló, határokon átnyúló szállítások tekintetében enyhíthetők.

A többoldalú megállapodások igazolják, hogy a hulladékok a 2008/98/EK irányelvben meghatározott hulladékhierarchiával, valamint a földrajzi közelség és az önellátás uniós és nemzeti szintű elvével összhangban kezelik; hogy a hulladékok a környezetvédelmi előírásoknak megfelelően, az uniós jogszabályokkal összhangban kezelik; hogy amennyiben a létesítmény a 2010/75/EU irányelv hatálya alá tartozik, az említett irányelv 3. cikkének (10) bekezdésében meghatározott elérhető legjobb technikákat alkalmazzák a létesítményre vonatkozó engedélynek megfelelően; és hogy a megállapodások nem vezetnek a hulladékszállítás uniós piacának jelentős széttagolódásához.

Módosítás 77

Rendeletre irányuló javaslat

30 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az (1) bekezdésben említett **kétoldalú** megállapodások akkor is köthetők, ha a hulladékot a küldő országból szállítják és a küldő országban kezelik, de egy másik tagállamon keresztül szállítják át.

Módosítás

(2) Az (1) bekezdésben említett megállapodások akkor is köthetők, ha a hulladékot a küldő országból szállítják és a küldő országban kezelik, de egy másik tagállamon keresztül szállítják át.

2023. január 17., kedd

Módosítás 78

Rendeletre irányuló javaslat

30 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A tagállamok az (1) bekezdésben említett **kétoldalú** megállapodásokat köthetnek az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás feleivel is.

Módosítás

(3) A tagállamok az (1) bekezdésben említett megállapodásokat köthetnek az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás feleivel is.

Módosítás 79

Rendeletre irányuló javaslat

30 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A Bizottságot az e cikkben említett megállapodásokról a hatálybalépésüket megelőzően értesíteni kell.

Módosítás

(4) A Bizottságot **és a kapcsolattartókat** az e cikkben említett megállapodásokról a hatálybalépésüket megelőzően értesíteni kell. **A két- vagy többoldalú megállapodásokkal kapcsolatban a kapcsolattartókhoz továbbított kérdések vagy aggályok felvethetők a kapcsolattartók ülésein. Adott esetben ezekre az ülésekre vagy azok egyes részeire meg kell hívni az érintett érdekelt feleket.**

Módosítás 151

Rendeletre irányuló javaslat

30 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

30a. cikk

A legkülső régiókból származó szállítmányok

(1) Az 5. cikk (5) bekezdésétől, a 8. cikk (3), (4), (5) és (6) bekezdésétől, valamint a 9. cikk (1), (2), (6) és (7) bekezdésétől eltérve az EUMSZ 349. cikkében említett valamely legkülső régió és annak tagállama közötti, egy másik tagállamon keresztül történő átszállítást igénylő hulladék-szállítások esetében úgy kell tekinteni, hogy a tranzitország hatósága hallgatólagosan hozzájárul az átszállításhoz, kivéve, ha a tranzitország hatósága a küldő és a célország illetékes hatósága írásbeli hozzájárulásának kézhezvételétől számított három napon belül kifogást emel.

(2) Ez a hallgatólagos hozzájárulás a küldő és a célország illetékes hatóságának írásbeli hozzájárulásában említett időtartamra érvényes.

2023. január 17., kedd

Módosítás 80

Rendeletre irányuló javaslat

36 cikk – 1 bekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló (EU) 2019/1021 rendelet IV. mellékletében előírt koncentrációs szinteket meghaladó anyagot tartalmazó vagy azzal szennyezett hulladék;

Módosítás 81

Rendeletre irányuló javaslat

37 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az (1) bekezdés nem alkalmazandó a hasznosításra szánt hulladékoknak a 38. cikkel összhangban a jegyzékben meghatározott hulladékokra vonatkozóan összeállított országlistán szereplő országba történő kivitelére.

Az (1) bekezdés nem alkalmazandó a hasznosításra szánt hulladékoknak a 38. cikkel összhangban a jegyzékben meghatározott hulladékokra vonatkozóan összeállított országlistán szereplő országba történő kivitelére. **A 38. cikk az EFTA-tagállamok kivételével nem terjed ki a műanyag hulladéknak az OECD-határozat hatálya alá nem tartozó országokba irányuló exportjára.**

Módosítás 82

Rendeletre irányuló javaslat

38 cikk – 4 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) A Bizottság rendszeresen, és a létrehozását követően legalább **kétévente** naprakésszé teszi azon országok jegyzékét, amelyekbe a kivitel engedélyezett, az alábbiak érdekében:

(4) A Bizottság rendszeresen, és a létrehozását követően legalább **évente** naprakésszé teszi azon országok jegyzékét, amelyekbe a kivitel engedélyezett, az alábbiak érdekében:

2023. január 17., kedd

Módosítás 83

Rendeletre irányuló javaslat

40 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Bizottság indokolatlan késedelem nélkül értékeli a 39. cikk alapján benyújtott kérelmeket, és amennyiben meggyőződött arról, hogy az említett cikkben meghatározott követelmények teljesülnek, felveszi a kérelmet benyújtó országot azon országok jegyzékébe, amelyekbe a kivitel engedélyezett. Az értékelésnek a kérelmező ország által szolgáltatott információkon és alátámasztó bizonyítékokon, valamint egyéb releváns információkon kell alapulnia, és **annak megállapítására** kell **irányulnia**, hogy a kérelmező ország meghozott és végrehajt-e minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy az érintett hulladékot az 56. cikkben említett környezetvédelmi szempontból megfelelő módon kezeljék. Ezen értékelés elvégzéséhez a Bizottság hivatkozási pontként a IX. mellékletben említett jogszabályok és iránymutatások vonatkozó rendelkezéseit használja.

Módosítás

(1) A Bizottság indokolatlan késedelem nélkül értékeli a 39. cikk alapján benyújtott kérelmeket, és amennyiben meggyőződött arról, hogy az említett cikkben meghatározott követelmények teljesülnek, felveszi a kérelmet benyújtó országot azon országok jegyzékébe, amelyekbe a kivitel engedélyezett. Az értékelésnek a kérelmező ország által szolgáltatott információkon és alátámasztó bizonyítékokon, valamint egyéb releváns információkon kell alapulnia, és **meg** kell **állapítania**, hogy a kérelmező ország meghozott és végrehajt-e minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy az érintett hulladékot az 56. cikkben említett környezetvédelmi szempontból megfelelő módon kezeljék. Ezen értékelés elvégzéséhez a Bizottság hivatkozási pontként a IX. mellékletben említett jogszabályok és iránymutatások vonatkozó rendelkezéseit használja. **Emellett a Bizottság az értékelés során konzultációt folytat az érdekelt felekkel, köztük a nemzeti szakértőkkel, az érintett iparágak képviselőivel és a nem kormányzati szervezetekkel.**

Módosítás 84

Rendeletre irányuló javaslat

41 cikk – 2 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ca) a III., IIIA., IIIB. vagy IV. mellékletben felsorolt műanyag-hulladékoknak az OECD-határozat hatálya alá tartozó országokba – kivéve az EFTA-országokat – irányuló kivitele ...-ig [kérjük a dátum beillesztését: négy évvel a hatálybalépést követően] fokozatosan megszűnik;

Módosítás 85

Rendeletre irányuló javaslat

42 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Bizottság nyomon követi az Unióból az OECD-határozat hatálya alá tartozó országokba irányuló **hulladékexport szintjét** annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen kivitel a célországban ne **okozzon súlyos környezeti vagy egészségügyi károkat**. Az ilyen nyomon követés részeként a Bizottság értékeli természetes vagy jogi személyek releváns információkat és adatokat tartalmazó beadványait is, amelyek rámutatnak, hogy az Unióból származó hulladékexport **súlyos környezeti vagy egészségügyi károkat okoz** az OECD-határozat hatálya alá tartozó valamely országban.

Módosítás

(1) A Bizottság nyomon követi az Unióból az OECD-határozat hatálya alá tartozó országokba irányuló **hulladékexportot** annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen kivitel **megfeleljen a környezeti szempontból megfelelő gazdálkodás 56. cikkben említett követelményeinek** a célországban, és ne **gyakoroljon jelentős negatív hatást a nemzeti szinten keletkező hulladék kezelésére az adott országban**. Az ilyen nyomon követés részeként a Bizottság értékeli természetes vagy jogi személyek releváns információkat és adatokat tartalmazó beadványait is, amelyek rámutatnak, hogy az Unióból származó hulladékexport **nem felel meg a környezeti szempontból megfelelő gazdálkodás 56. cikkben említett követelményeinek** az OECD-határozat hatálya alá tartozó valamely országban, vagy **jelentős negatív hatást gyakorol a nemzeti szinten keletkező hulladék kezelésére az adott országban**.

2023. január 17., kedd

Módosítás 86

Rendeletre irányuló javaslat

42 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Azokban az esetekben, amikor **a hulladéknak az Unióból az OECD-határozat hatálya alá tartozó országba irányuló kivitele rövid időn belül jelentősen megnőtt, és** nem áll rendelkezésre elegendő bizonyíték arra vonatkozóan, hogy az érintett ország képes lenne e hulladékot az 56. cikkben említett környezetvédelmi szempontból megfelelő módon hasznosítani, a Bizottság felkéri az érintett ország illetékes hatóságait, hogy 60 napon belül szolgáltatassanak információt a szóban forgó hulladék hasznosításának körülményeiről és az érintett ország szóban forgó hulladék kezelésére vonatkozó képességéről. A Bizottság az érintett ország meghosszabbítás iránti, indokolással ellátott kérelmére meghosszabbíthatja ezt a határidőt.

Módosítás

(2) Azokban az esetekben, amikor nem áll rendelkezésre elegendő bizonyíték arra vonatkozóan, hogy az érintett ország képes lenne e hulladékot az 56. cikkben említett környezetvédelmi szempontból megfelelő módon hasznosítani, **vagy bizonyíték van arra, hogy e hulladék tekintetében az érintett ország nem teljesíti az 56. cikk követelményeit, vagy az Unióból importált hulladék miatt negatív hatások érik a nemzeti szinten keletkező hulladék kezelését az adott országban,** a Bizottság felkéri az érintett ország illetékes hatóságait, hogy 60 napon belül szolgáltatassanak információt a szóban forgó hulladék hasznosításának körülményeiről és az érintett ország szóban forgó hulladék kezelésére vonatkozó képességéről, **beleértve minden olyan nemzeti szinten keletkező hulladékot is, amelyet ez érinthet.** A Bizottság az érintett ország meghosszabbítás iránti, indokolással ellátott kérelmére meghosszabbíthatja ezt a határidőt.

Módosítás 87

Rendeletre irányuló javaslat

42 cikk – 3 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) megfelelő jogi keretet hozott létre és hajt végre **az érintett hulladék behozatalára** és kezelésére, valamint megfelelő intézkedéseket hozott **az érintett** hulladék hasznosítása során keletkező maradékhulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő kezelésének biztosítására;

Módosítás

a) megfelelő jogi keretet hozott létre és hajt végre **a nemzeti szinten keletkező és az importált hulladék** kezelésére, valamint megfelelő intézkedéseket hozott **a területére behozott** hulladék, **valamint az annak** hasznosítása során keletkező maradékhulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő kezelésének biztosítására;

Módosítás 88

Rendeletre irányuló javaslat

42 cikk – 3 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) területén elegendő az érintett hulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő módon történő kezelését lehetővé tevő kapacitás, figyelembe véve a területére behozott hulladék megnövekedett mennyiségét;

Módosítás

b) területén elegendő az érintett hulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő módon történő kezelését lehetővé tevő kapacitás, figyelembe véve **a hulladék – esetlegesen a területére behozott hulladék miatt** – megnövekedett mennyiségét;

2023. január 17., kedd

Módosítás 89

Rendeletre irányuló javaslat

42 cikk – 3 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) megfelelő **stratégiát** alakított ki az érintett hulladék **behozatalának növekedése által** a hazai hulladékgyűjtésre és -gazdálkodásra **gyakorolt lehetséges negatív hatás kezelésére**;

Módosítás

- c) megfelelő **intézkedéseket** alakított ki – **többek között elkülönítette egymástól a nemzeti szinten keletkező és az importált hulladékkal kapcsolatos jelentéstelt – annak biztosítása érdekében, hogy** az érintett hulladék **behozatala ne gyakoroljon jelentős káros hatást** a hazai hulladékgyűjtésre és -gazdálkodásra;

Módosítás 90

Rendeletre irányuló javaslat

42 cikk – 3 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) megfelelő végrehajtási intézkedéseket vezetett be és hajt végre az érintett hulladék esetleges illegális szállításának vagy kezelésének kezelésére.

Módosítás

- d) megfelelő végrehajtási intézkedéseket vezetett be és hajt végre az érintett hulladék esetleges illegális szállításának vagy **környezeti szempontból nem megfelelő** kezelésének kezelésére.

Módosítás 91

Rendeletre irányuló javaslat

42 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (3a) A (3) bekezdésben említett ellenőrzések céljából a Bizottság adott esetben konzultál az érintett érdekelt felekkel.

Módosítás 92

Rendeletre irányuló javaslat

42 cikk – 4 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Amennyiben a (2) bekezdésben említett kérelem alapján az érintett ország a (3) bekezdésben említettek szerint nem szolgáltat elegendő bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a hulladékot az 56. cikknek megfelelően környezetvédelmi szempontból megfelelő módon kezelik, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 76. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítése céljából, megtiltva az érintett hulladék ezen országba történő kivitelét.

Módosítás

Amennyiben a (2) bekezdésben említett kérelem alapján az érintett ország a (3) bekezdésben említettek szerint nem szolgáltat elegendő bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a hulladékot az 56. cikknek megfelelően környezetvédelmi szempontból megfelelő módon kezelik, **illetve hogy a hulladék-import következtében nem érik jelentős káros hatások a nemzeti szinten keletkezett hulladék kezelését**, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 76. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítése céljából, megtiltva az érintett hulladék ezen országba történő kivitelét.

2023. január 17., kedd

Módosítás 93

Rendeletre irányuló javaslat

43 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) Az Unióból hulladékot exportáló természetes vagy jogi személy gondoskodik arról is, hogy a célországban a hulladékot kezelő létesítmény belső jelentéstételi csatornákat alakítson ki, beleértve a visszaéléseket bejelentő személyek számára nyújtott megfelelő védelmet is.

Módosítás 94

Rendeletre irányuló javaslat

43 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) Az (1) bekezdésben említett kötelezettség teljesítése érdekében a hulladékot az Unióból exportálni szándékozó természetes vagy jogi személy biztosítja, hogy a hulladékot a célországban kezelő létesítményeket független és akkreditált, megfelelő képesítéssel rendelkező harmadik fél hitelesítse.

(2) Az (1) bekezdésben említett kötelezettség teljesítése érdekében a hulladékot az Unióból exportálni szándékozó természetes vagy jogi személy biztosítja, hogy a hulladékot a célországban kezelő létesítményeket független és akkreditált, megfelelő képesítéssel rendelkező harmadik fél hitelesítse. **A hitelesítést végző harmadik félnek uniós vagy nemzetközileg elismert szabványokkal, például az ISO 19011:2018 szabvánnyal összhangban tanúsítottnak kell lennie, és az exportőrnek a kivített megelőzően írásbeli igazolást kell szereznie erről a tanúsításról. A hitelesítés függetlenségének és objektivitásának megőrzése érdekében a megbízást adó természetes vagy jogi személy semmilyen módon nem avatkozhat be a hitelesítés végrehajtásába.**

Módosítás 95

Rendeletre irányuló javaslat

43 cikk – 4 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A hulladékot exportálni szándékozó természetes vagy jogi személy biztosítja, hogy a hulladékot a célországban kezelő létesítményt a hulladéknak az érintett létesítménybe történő kivitele előtt a (2) bekezdésben említett hitelesítésnek vetették alá, **és hogy a hitelesítést rendszeres időközönként, kockázatalapú megközelítést követve, az első hitelesítést követően legalább háromévente megismétlik.**

A hulladékot exportálni szándékozó természetes vagy jogi személy biztosítja, hogy a hulladékot a célországban kezelő létesítményt a hulladéknak az érintett létesítménybe történő kivitele előtt **legfeljebb két évvel** a (2) bekezdésben említett hitelesítésnek vetették alá.

2023. január 17., kedd

Módosítás 96

Rendeletre irányuló javaslat

43 cikk – 4 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az Unióból hulladékot exportáló természetes vagy jogi személy késedelem nélkül ad hoc ellenőrzést is végez, amennyiben **megalapozott információt** kap arról, hogy egy létesítmény már nem felel meg a X. mellékletben meghatározott kritériumoknak.

Módosítás

Az Unióból hulladékot exportáló természetes vagy jogi személy késedelem nélkül ad hoc ellenőrzést is végez, amennyiben **bizonyítékot** kap arról, hogy egy létesítmény már nem felel meg a X. mellékletben meghatározott kritériumoknak.

Módosítás 97

Rendeletre irányuló javaslat

43 cikk – 7 bekezdés – 1 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az Unión kívülre hulladékot exportáló természetes vagy jogi személyek a hulladék kivitele előtt a (2) bekezdésben említett hitelesítés alapján összeállított hitelesítési jelentést nyújtanak be a Bizottságnak.

Módosítás 98

Rendeletre irányuló javaslat

43 cikk – 7 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(7a) A Bizottság nyilvánosan hozzáférhető és naprakész központi nyilvántartást hoz létre és tart fenn a hitelesített létesítményekről. A nyilvántartás tartalmazza a hitelesített létesítmények nevét és helyét, valamint a legutóbbi hitelesítés időpontját. Az információk nem tartalmazhatnak bizalmas üzleti információkat vagy a hitelesítésre megbízást adó személyre vonatkozó információkat. Emellett az (EU) 2016/679 rendelettel (általános adatvédelmi rendelet) összhangban védett személyes adatok nyilvánosságra hozatalát is meg kell akadályozni.

Módosítás 99

Rendeletre irányuló javaslat

43 cikk – 8 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(8) Amennyiben az Unió és egy OECD-határozat hatálya alá tartozó harmadik ország között olyan nemzetközi megállapodás van érvényben, amely elismeri, hogy az adott harmadik országban található létesítmények a X. mellékletben megállapított kritériumoknak megfelelően környezetvédelmi szempontból megfelelő módon kezelik a hulladékot, az adott harmadik országba hulladékot exportálni szándékozó természetes és jogi személyek mentesülnek a (2) bekezdésben foglalt kötelezettség alól.

Módosítás

(8) Amennyiben az Unió és egy OECD-határozat hatálya alá tartozó harmadik ország között olyan nemzetközi megállapodás van érvényben, amely elismeri, hogy az adott harmadik országban található létesítmények a X. mellékletben megállapított kritériumoknak **és az 56. cikkben említetteknek** megfelelően környezetvédelmi szempontból megfelelő módon kezelik a hulladékot, az adott harmadik országba hulladékot exportálni szándékozó természetes és jogi személyek mentesülnek a (2) bekezdésben foglalt kötelezettség alól.

2023. január 17., kedd

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az Unióból egy, az Unióval nemzetközi megállapodást kötött harmadik országban található létesítménybe hulladékot exportáló természetes vagy jogi személy késedelem nélkül ad hoc ellenőrzést is végez, amennyiben bizonyítékot kap arról, hogy valamely létesítmény már nem felel meg a X. mellékletben meghatározott kritériumoknak. Ebben az esetben a természetes vagy jogi személy értesíti a küldő ország illetékes hatóságait az említett bizonyítékról, valamint az ad hoc ellenőrzés elvégzésére irányuló tervéről.

Módosítás 100

Rendeletre irányuló javaslat

43 cikk – 9 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(9a) A Bizottság iránymutatásokat fogad el e cikk alkalmazásával kapcsolatban.

Módosítás 101

Rendeletre irányuló javaslat

56 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) A hulladék kivitele alkalmazásában a szállított hulladékot az érintett hasznosítási vagy ártalmatlanítási művelet tekintetében környezetvédelmi szempontból megfelelően kezeltnek kell tekinteni, amennyiben bizonyítható, hogy a hulladékot az emberi egészség és a környezet védelmére vonatkozó, az uniós jogszabályokban meghatározott követelményekkel **nagymértékben egyenértékű** követelményeknek megfelelően fogják kezelni. Az említett **nagymértékű egyenértékűség** értékelésekor nem követelmény az uniós jogszabályokból eredő követelményeknek való teljes megfelelés, de bizonyítani kell, hogy a célszországban alkalmazott követelmények az emberi egészség és a környezet védelmének hasonló szintjét biztosítják, mint az uniós jogszabályokból eredő követelmények.

(2) A hulladék kivitele alkalmazásában a szállított hulladékot az érintett hasznosítási vagy ártalmatlanítási művelet tekintetében környezetvédelmi szempontból megfelelően kezeltnek kell tekinteni, amennyiben bizonyítható, hogy a hulladékot, **valamint a hasznosítási művelet során keletkezett maradékhulladékot** az emberi egészség és a környezet védelmére vonatkozó, az uniós jogszabályokban meghatározott követelményekkel, **különösen a IX. melléklet 1. részében említettekkel egyenértékűnek tekintendő** követelményeknek megfelelően fogják kezelni **és referenciapontként alkalmazva ugyanezen melléklet 2. részében foglalt nemzetközi iránymutatást, valamint tiszteletben tartva a munkavállalói jogokra vonatkozó, ugyanezen melléklet 2a. részében említett nemzetközi egyezményeket.** Az említett **egyenértékűnek tekinthetőség** értékelésekor nem követelmény az uniós jogszabályokból eredő követelményeknek való teljes megfelelés, de bizonyítani kell, hogy a célszországban alkalmazott **és érvényesített** követelmények az emberi egészség és a környezet védelmének hasonló szintjét biztosítják, mint az uniós jogszabályokból eredő követelmények.

2023. január 17., kedd

Módosítás 102

Rendeletre irányuló javaslat

56 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A Bizottság [illessze be a dátumot: 18 hónappal e rendelet hatálybalépése után]-ig iránymutatásokat fogad el, amelyek pontosítják a vonatkozó elérhető legjobb technikák alkalmazását az egyenértékűség értékelése tekintetében.

Módosítás 103

Rendeletre irányuló javaslat

56 cikk – 2 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2b) A Bizottság [illessze be a dátumot: 2 évvel e rendelet hatálybalépése után]-ig jelentést tesz közzé a termékekben, különösen többek között a műanyagból készült termékekben található újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó kötelező célértékek meghatározásáról, ha ezek az uniós jogszabályok értelmében még nem alkalmazandók. E jelentést adott esetben jogalkotási javaslatok kísérik.

Módosítás 104

Rendeletre irányuló javaslat

56 cikk – 2 c bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2c) A Bizottság ...-ig [HL: Kérjük, illessze be a dátumot: egy évvel e rendelet hatálybalépését követően] jelentést tesz közzé, amelyben értékeli a műanyag hulladék Unión belüli környezetvédelmi szempontból megfelelő kezelésére gyakorolt hatásokat a műanyag hulladék Unión és EFTA-országokon kívülre irányuló kivitelének fokozatos megszüntetésével összefüggésben. A jelentést adott esetben olyan intézkedéseknek kell kísérniük, amelyek enyhítik a műanyag hulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő kezelésére rendelkezésre álló uniós hulladékgazdálkodási kapacitásra gyakorolt azonosított káros hatásokat, és előmozdítják az innovációt és a beruházásokat ebben az ágazatban.

Módosítás 105

Rendeletre irányuló javaslat

57 cikk – 2 bekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

aa) a hulladékgyűjtő, hulladéktároló és hulladékosztályozó létesítményekben;

2023. január 17., kedd

Módosítás 106

Rendeletre irányuló javaslat

57 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A tagállamoknak uniós kockázatalapú kiválasztási mechanizmus alapján vizsgálatokat kell végezniük az illegális hulladékszállítás megakadályozása és felderítése érdekében.

A vizsgálatok harmonizálásának biztosítása érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az uniós kockázatalapú kiválasztási mechanizmus részletes elemeinek meghatározása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 77. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Módosítás 107

Rendeletre irányuló javaslat

58 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A szállítmányok vizsgálata magában foglalja legalább a dokumentumok ellenőrzését, a szállításban részt vevő szereplők személyazonosságának megerősítését, és **adott esetben** a hulladék fizikai ellenőrzését.

(1) A szállítmányok vizsgálata magában foglalja legalább a dokumentumok ellenőrzését, a szállításban részt vevő szereplők személyazonosságának megerősítését és a hulladék fizikai ellenőrzését.

Módosítás 108

Rendeletre irányuló javaslat

58 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

aa) a 42. cikk szerinti hitelesítési jelentés;

Módosítás 109

Rendeletre irányuló javaslat

58 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5) Annak megállapítása érdekében, hogy a 18. cikkben meghatározott általános tájékoztatási követelmények hatálya alá tartozó hulladékszállítást az 56. cikknek megfelelő hasznosítási műveletekre szánják-e, a vizsgálatokban részt vevő hatóságok **előírhatják** a szállítást szervező személy számára, hogy nyújtsa be a hasznosítást megelőző előkészítő műveletet vagy a végleges hasznosítást végző létesítmény által szolgáltatott és szükség esetén a célország illetékes hatósága által jóváhagyott igazoló dokumentumokat.

(5) Annak megállapítása érdekében, hogy a 18. cikkben meghatározott általános tájékoztatási követelmények hatálya alá tartozó hulladékszállítást az 56. cikknek megfelelő hasznosítási műveletekre szánják-e, a vizsgálatokban részt vevő hatóságok **előírják** a szállítást szervező személy számára, hogy nyújtsa be **a 42. cikkben előírt hitelesítési jelentést, továbbá adott esetben** a hasznosítást megelőző előkészítő műveletet vagy a végleges hasznosítást végző létesítmény által szolgáltatott és szükség esetén a célország illetékes hatósága által jóváhagyott igazoló dokumentumokat.

2023. január 17., kedd

Módosítás 110

Rendeletre irányuló javaslat

58 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) Amennyiben a (4) bekezdésben említett bizonyítékot nem nyújtották be a vizsgálatokban részt vevő hatóságokhoz az általuk meghatározott határidőn belül, vagy ha a hatóságok úgy ítélik meg, hogy a rendelkezésükre álló bizonyítékok és információk nem elégségesek a következtetés levonásához, az érintett szállítmányt illegális szállításnak kell tekinteni, és azt a 24. és 25. cikkel összhangban kell kezelni. A vizsgálatokban részt vevő hatóságok ennek megfelelően haladéktalanul tájékoztatják annak az országnak az illetékes hatóságát, ahol a vizsgálatra sor került.

Módosítás

(6) Amennyiben a (4) **vagy (5)** bekezdésben említett bizonyítékot nem nyújtották be a vizsgálatokban részt vevő hatóságokhoz az általuk meghatározott határidőn belül, vagy ha a hatóságok úgy ítélik meg, hogy a rendelkezésükre álló bizonyítékok és információk nem elégségesek a következtetés levonásához, az érintett szállítmányt illegális szállításnak kell tekinteni, és azt a 24. és 25. cikkel összhangban kell kezelni. A vizsgálatokban részt vevő hatóságok ennek megfelelően haladéktalanul tájékoztatják annak az országnak az illetékes hatóságát, ahol a vizsgálatra sor került.

Módosítás 111

Rendeletre irányuló javaslat

59 cikk – 2 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A vizsgálati terveknek legalább a következő elemeket kell tartalmazniuk:

Módosítás

(2) A vizsgálati terveknek tartalmazniuk kell a létesítményekben és a hulladékszállítmányokon végzett fizikai ellenőrzések – az 59. cikk (1) bekezdése szerint végzett kockázateértékelésnek megfelelő – minimális számát. A tervek nem tartalmaznak operatív programozással kapcsolatos információkat. A vizsgálati terveknek legalább a következő elemeket kell tartalmazniuk:

Módosítás 112

Rendeletre irányuló javaslat

59 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) a tervezett vizsgálatokra, köztük a fizikai **ellenőrzésekre** vonatkozó információk;

Módosítás

c) a tervezett vizsgálatokra, köztük a fizikai **ellenőrzések számára és típusára** vonatkozó információk;

Módosítás 113

Rendeletre irányuló javaslat

59 cikk – 2 bekezdés – g a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ga) az aggályok és a szabálytalanságok – a visszaélések bejelentéséről szóló vonatkozó uniós jogszabályokban előírtaknak megfelelően – erre kijelölt szervezetnél történő bejelentésének módjára vonatkozó információ.

2023. január 17., kedd

Módosítás 114

Rendeletre irányuló javaslat

59 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A tagállamok biztosítják, hogy az e cikkben említett tervek alapján elvégzett vizsgálatok eredményeit, a megfelelő hatóságok által a vizsgálatokat követően alkalmazott valamennyi korrekciós intézkedést, az illegális hulladékszállításokban részt vevő gazdasági szereplők nevét, valamint a kiszabott büntetéseket többek között elektronikus úton, folyamatosan elérhetővé teszik a nyilvánosság számára.

Módosítás 115

Rendeletre irányuló javaslat

59 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5) A Bizottság felülvizsgálja a tagállamok által a (4) bekezdéssel összhangban bejelentett **ellenőrzési** terveket, és adott esetben e tervek felülvizsgálata alapján jelentéseket készít e cikk végrehajtásáról. Ezek a jelentések többek között ajánlásokat tartalmazhatnak a vizsgálatok prioritásaira, valamint a vizsgálatokban részt vevő érintett hatóságok közötti végrehajtási együttműködésre és koordinációra vonatkozóan. Ezeket a jelentéseket adott esetben a 63. cikk alapján létrehozott hulladék-szállítás-végrehajtási csoport ülésein is be lehet nyújtani.

(5) A Bizottság felülvizsgálja a tagállamok által a (4) bekezdéssel összhangban bejelentett **vizsgálati** terveket, és adott esetben e tervek felülvizsgálata alapján **a vizsgálati tervek kézhezvételétől számított 1 éven belül** jelentéseket készít e cikk végrehajtásáról. Ezek a jelentések **a megfelelő prioritások azonosítása céljából figyelembe veszik a harmadik országokba szállított hulladékáramot, a hulladék mennyiségét és értékét.** Ezek **a jelentések** többek között ajánlásokat tartalmazhatnak a vizsgálatok prioritásaira, valamint a vizsgálatokban részt vevő érintett hatóságok közötti végrehajtási együttműködésre és koordinációra vonatkozóan. Ezeket a jelentéseket adott esetben a 63. cikk alapján létrehozott hulladék-szállítás-végrehajtási csoport ülésein is be lehet nyújtani, **és az Európai Parlament és az Európai Tanács rendelkezésére kell bocsátani.**

Módosítás 116

Rendeletre irányuló javaslat

63 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) A hulladékszállítás-végrehajtási csoport a tagállami illetékes hatóságok ajánlásainak megfelelően éves jelentést tesz közzé az illegális szállításokkal kapcsolatos tendenciákról és az azok kezelésére szolgáló bevált gyakorlatokról.

2023. január 17., kedd

Módosítás 117

Rendeletre irányuló javaslat

63 cikk – 3 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3b) A hulladékszállítás-végrehajtási csoport a létrehozásától számított két éven belül az illegális hulladékszállítások kezelésére irányuló cselekvési tervet terjeszt a Bizottság elé. A cselekvési tervre irányuló javaslatot az illegális szállítás terén tapasztalt új vagy tartósan fennálló tendenciák és a végrehajtási tevékenységek alapján legalább négyévente aktualizálni kell.

Módosítás 118

Rendeletre irányuló javaslat

63 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) A hulladékszállítás-végrehajtási csoport évente legalább kétszer ülésezik. A (2) bekezdésben említett tagokon kívül az elnök adott esetben meghívhatja az ülésekre más érintett intézmények, szervek, hivatalok, ügynökségek vagy hálózatok képviselőit is.

(4) A hulladékszállítás-végrehajtási csoport évente legalább kétszer ülésezik. A (2) bekezdésben említett tagokon kívül az elnök adott esetben meghívhatja az ülésekre más érintett intézmények, szervek, hivatalok, ügynökségek vagy hálózatok **vagy egyéb érdekelt felek** képviselőit is.

Módosítás 119

Rendeletre irányuló javaslat

64 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) a Bizottságra, **illetve** az Európai Csalás Elleni Hivatalra (OLAF) más jogi aktusokban – különösen a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁶⁵⁾, az 515/97/EK tanácsi rendeletben ⁽⁶⁶⁾ vagy a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben ⁽⁶⁷⁾ – átruházott hatáskörök.

b) a Bizottságra, **az Európai Ügyszégre vagy** az Európai Csalás Elleni Hivatalra (OLAF) más jogi aktusokban – különösen **az (EU) 2017/1939 tanácsi rendeletben ^(1a)**, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁶⁵⁾, az 515/97/EK tanácsi rendeletben ⁽⁶⁶⁾ vagy a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben ⁽⁶⁷⁾ – átruházott hatáskörök.

2023. január 17., kedd

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- ⁽⁶⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).
- ⁽⁶⁶⁾ A Tanács 515/97/EK rendelete (1997. március 13.) a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről (HL L 82., 1997.3.22., 1. o.).
- ⁽⁶⁷⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

- ^(1a) **A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).**

- ⁽⁶⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).
- ⁽⁶⁶⁾ A Tanács 515/97/EK rendelete (1997. március 13.) a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről (HL L 82., 1997.3.22., 1. o.).
- ⁽⁶⁷⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

Módosítás 120

Rendeletre irányuló javaslat

69 cikk – 4 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az első albekezdésben említett jelentést első alkalommal [Kiadóhivatal: Kérjük, illessze be az e rendelet hatálybalépését követő **ötödik** év végét]-ig, és azt követően **négyévente** kell elkészíteni.

Az első albekezdésben említett jelentést első alkalommal ... [Kiadóhivatal: Kérjük, illessze be az e rendelet hatálybalépését követő **harmadik** év végét]-ig, és azt követően **háromévente** kell elkészíteni.

Módosítás 121

Rendeletre irányuló javaslat

69 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4a) A Bizottság értékeli, hogy a kiterjesztett gyártói felelősség értelmében fennálló pénzügyi kötelezettségeket hogyan kell alkalmazni az Unióból szállított használt árukra vagy a hulladékokra, és erről jelentést nyújt be a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek.

2023. január 17., kedd

Módosítás 122

Rendeletre irányuló javaslat

69 cikk – 4 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4b) A jelentésnek a központi rendszerből származó adatokat és az illetékes uniós ügynökségek adatait felhasználva be kell mutatnia az e tekintetben illegális gyakorlatként azonosított specifikus hulladékáramok szállításának és kezelésének, e rendelet végrehajtásának – ezen belül a meghatározott határidők illetékes hatóságok általi betartásának – és az ágazatnak az (EU) 2021/1119 rendelettel (az európai klímarendelettel) összhangban a körforgásos gazdaságra való átálláshoz és a 2050-re előírt irányított klímasemlegességhez való hozzájárulásának elemzését.

Módosítás 123

Rendeletre irányuló javaslat

69 cikk – 4 c bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4c) A hulladékszállítás-végrehajtási csoportot, a kapcsolattartókat, valamint a hulladékágazaton belüli ágazatspecifikus éghajlat-politikai párbeszédet és partnerségeket fel kell kérni arra, hogy a jelentés közzététele előtt tekintsék át és észrevételezzék a jelentést.

Módosítás 124

Rendeletre irányuló javaslat

69 cikk – 4 d bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4d) Az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban a Bizottság a gazdaság hulladékgazdálkodási ágazatán belül előmozdítja az ágazatspecifikus éghajlat-politikai párbeszédet és partnerségeket.

2023. január 17., kedd

Módosítás 125

Rendeletre irányuló javaslat

72 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A Bizottság a tagállamok kérésére vagy egyéb esetben rendszeres időközönként ülést tart a kapcsolattartók részvételével. Ezen ülések során a kapcsolattartók megvizsgálják az e rendelet végrehajtása során felmerült kérdéseket, és emellett megvitathatják az e rendelet végrehajtásával kapcsolatos egyéb releváns témákat. Különös figyelmet lehet fordítani az uniós hulladékszállítási piac helyzete nyomon követésének, a bevált gyakorlatok és az információk cseréje lehetővé tételének, valamint az illetékes hatóságok közötti együttműködés elősegítésének megvitatására a hulladékszállítási gyakorlatok tagállamok közötti harmonizációja előtt álló akadályok felszámolása, valamint a környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgyártási technikák alkalmazása céljából.

Adott esetben a kapcsolattartók üléseire vagy ezek egyes részeire meg kell hívni az érintett érdekelt feleket.

Módosítás 126

Rendeletre irányuló javaslat

72 cikk – 1 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Adott esetben a kapcsolattartók üléseire vagy ezek egyes részeire meg kell hívni az érintett érdekelt feleket.

Módosítás 127

Rendeletre irányuló javaslat

75 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 76. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy módosítsa a III. mellékletet, különösen annak I. része 2. bekezdésének fa) pontját a szennyezettségi küszöbértékek tekintetében.

2023. január 17., kedd

Módosítás 128

Rendeletre irányuló javaslat

75 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) A Bizottság [illessze be a dátumot: 12 hónappal e rendelet kihirdetését követően]-ig értékeli, hogy a IIIB. mellékletet kiegészítse-e hulladékkeverékekre, például a használt lábbelikre, ruházatra és egyéb textiltermékekre, köztük ezek keverékeire, az ásványgyapotra és a matracokra vonatkozó kódokkal. Az értékelést adott esetben a IIIB. melléklet módosítására irányuló, a 76. cikknek megfelelő felhatalmazáson alapuló jogi aktusnak kell kísérnie.

Módosítás 129

Rendeletre irányuló javaslat

80 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A Bizottság – figyelembe véve többek között a 69. cikkel összhangban elkészített jelentéseket és az 59. cikk (5) bekezdésében említett felülvizsgálatot – **2035.** december 31-ig elvégzi e rendelet felülvizsgálatát, és annak eredményeiről jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyhez – amennyiben a Bizottság helyénvalónak ítéli – jogalkotási javaslatot nyújt be.

A Bizottság – figyelembe véve többek között a 69. cikkel összhangban elkészített jelentéseket és az 59. cikk (5) bekezdésében említett felülvizsgálatot – **2030.** december 31-ig elvégzi e rendelet felülvizsgálatát, és annak eredményeiről jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyhez – amennyiben a Bizottság helyénvalónak ítéli – jogalkotási javaslatot nyújt be.

Módosítás 130

Rendeletre irányuló javaslat

80 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A Bizottság az intézkedés arányosságának értékelése céljából [2038.] december 31-ig felülvizsgálja a műanyag hulladék Unión és EFTA-országokon kívüli kivitelének korlátozására vonatkozó döntést alátámasztó adatokat és indokokat.

Módosítás 131

Rendeletre irányuló javaslat

IA melléklet – 7 rovat

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

CSOMAGOLÁS MÓDJA (7. rovat)

CSOMAGOLÁS MÓDJA (7. rovat)

1. Hordó
2. Fahordó
3. Marmonkanna

1. Hordó
2. Fahordó
3. Marmonkanna

2023. január 17., kedd

A Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
4. Doboz	4. Doboz
5. Zsák	5. Zsák
6. Összetett csomagolás	6. Összetett csomagolás
7. Nyomásálló tartály	7. Nyomásálló tartály
8. Ömlesztve	8. Ömlesztve
9. Egyéb (részletezve)	9. Bála
	10. Egyéb (részletezve)

Módosítás 132**Rendeletre irányuló javaslat****IB melléklet – 7. rovat**

A Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
CSOMAGOLÁS MÓDJA (7. rovat)	CSOMAGOLÁS MÓDJA (7. rovat)
1. Hordó	1. Hordó
2. Fahordó	2. Fahordó
3. Marmonkanna	3. Marmonkanna
4. Doboz	4. Doboz
5. Zsák	5. Zsák
6. Összetett csomagolás	6. Összetett csomagolás
7. Nyomásálló tartály	7. Nyomásálló tartály
8. Ömlesztve	8. Ömlesztve
9. Egyéb (részletezve)	9. Bála
	10. Egyéb (részletezve)

2023. január 17., kedd

Módosítás 133

Rendeletre irányuló javaslat

IC melléklet – V rész – 46 pont – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

18. rovat: Ezt a rovatot az ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítmény meghatalmazott képviselője tölti ki a hulladékszállítmány átvételekor. A létesítménytípust a megfelelő négyzet bejelölésével kell feltüntetni. Az átvett mennyiség tekintetében kérjük kövesse az 5. rovatra vonatkozó (36. pont) különutasításokat. Az aláírással ellátott kísérő dokumentum egyik példánya az utolsó szállítónál marad. A szállítmány bármilyen indokkal történő visszautasítása esetén az ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítmény képviselőjének azonnal kapcsolatba kell lépnie azzal az illetékes hatósággal, amelyhez tartozik. E rendelet 16. cikkének (3) bekezdése vagy – adott esetben – 15. cikkének (3) bekezdése szerint, valamint az OECD-határozat értelmében a bejelentőhöz és az illetékes hatóságokhoz **egy napon** belül el kell juttatni a megerősítést, hogy a hulladék megérkezett (kivéve azon OECD-tag tranzitországok esetében, amelyek az OECD Titkárságánál bejelentették, hogy a kísérő dokumentum e példányaira nem tartanak igényt). A kísérő dokumentum eredeti példánya az ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítménynél marad.

Módosítás

18. rovat: Ezt a rovatot az ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítmény meghatalmazott képviselője tölti ki a hulladékszállítmány átvételekor. A létesítménytípust a megfelelő négyzet bejelölésével kell feltüntetni. Az átvett mennyiség tekintetében kérjük kövesse az 5. rovatra vonatkozó (36. pont) különutasításokat. Az aláírással ellátott kísérő dokumentum egyik példánya az utolsó szállítónál marad. A szállítmány bármilyen indokkal történő visszautasítása esetén az ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítmény képviselőjének azonnal kapcsolatba kell lépnie azzal az illetékes hatósággal, amelyhez tartozik. E rendelet 16. cikkének (3) bekezdése vagy – adott esetben – 15. cikkének (3) bekezdése szerint, valamint az OECD-határozat értelmében a bejelentőhöz és az illetékes hatóságokhoz **két munkanapon** belül el kell juttatni a megerősítést, hogy a hulladék megérkezett (kivéve azon OECD-tag tranzitországok esetében, amelyek az OECD Titkárságánál bejelentették, hogy a kísérő dokumentum e példányaira nem tartanak igényt). A kísérő dokumentum eredeti példánya az ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítménynél marad.

Módosítás 134

Rendeletre irányuló javaslat

III melléklet – I rész – 2 bekezdés – f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

[A Bizottság által javasolt szöveg nem tartalmaz új pontot.]

Módosítás

fa) az Unión belül szállított hulladék tekintetében a „szennyeződéstartalom és egyéb hulladékoktól csaknem mentes” hivatkozás [B3011 bázeli kód] úgy értelmezendő, hogy a szennyeződéstartalom nem haladhatja meg a szállítmány 6 %-át.

Módosítás 135

Rendeletre irányuló javaslat

III melléklet – I rész – 2 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

g) az Unión belüli hulladékszállítmányokra a bázeli B3011 kód nem alkalmazható, helyette a következő kódot kell alkalmazni:

[...]

Módosítás

törölve

(E módosítás a teljes szövegre vonatkozik. Az EU3011 kódra mutató hivatkozások helyébe a B3011 bázeli kód lép.)

2023. január 17., kedd

Módosítás 136

Rendeletre irányuló javaslat

IIIA melléklet – 2 pont – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ea) a B1010 és a B2020 bázeli kód alá besorolt hulladékok keverékei;

Módosítás 137

Rendeletre irányuló javaslat

IIIA melléklet – 2 pont – e b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

eb) a B3011, valamint a B3040 és a B1010 bázeli kód alá besorolt hulladékok keverékei, az ablak- és ajtókeretekből származó hulladékokra korlátozva.

Módosítás 138

Rendeletre irányuló javaslat

IV melléklet – I rész – 1 bekezdés – 1 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A 2008/98/EK irányelv 7. cikkében meghatározott hulladékjegyzékben veszélyesként besorolt hulladékok.

Módosítás 139

Rendeletre irányuló javaslat

IV melléklet – I rész – 2 bekezdés – f pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

f) az Unión belüli hulladékszállítmányokra a bázeli Y48 kód nem alkalmazható, helyette a következő kódot kell alkalmazni:

törölve

[...]

(E módosítás a teljes szövegre vonatkozik. Az EU48 kódra mutató hivatkozások helyébe a Y48 bázeli kód lép.)

2023. január 17., kedd

Módosítás 140

Rendeletre irányuló javaslat

V melléklet – 2 pont – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
Ez a melléklet két részből áll. A 36. cikk a 2008/98/EK irányelv 7. cikkében említettek szerint hivatkozik tovább a hulladékjegyzékre. E rendelet alkalmazásában és annak meghatározásához, hogy egy adott hulladék az e rendelet 36. cikkében említettek szerint szerepel-e a jegyzékben, a 2008/98/EK irányelv 7. cikkében említettek szerinti hulladékjegyzék csak akkor alkalmazandó, ha e melléklet 1. része nem alkalmazandó. Csak akkor kell ellenőrizni, hogy egy adott hulladék szerepel-e e melléklet 2. részében, ha az nem szerepel e melléklet 1. részében vagy a 2008/98/EK irányelv 7. cikkében említettek szerinti hulladékjegyzékben.	Ez a melléklet két részből áll. A 36. cikk a 2008/98/EK irányelv 7. cikkében említettek szerint hivatkozik tovább a hulladékjegyzékre. E rendelet alkalmazásában és annak meghatározásához, hogy egy adott hulladék az e rendelet 36. cikkében említettek szerint szerepel-e a jegyzékben, a 2008/98/EK irányelv 7. cikkében említettek szerinti hulladékjegyzék csak akkor alkalmazandó, ha e melléklet 1. része nem alkalmazandó. Csak akkor kell ellenőrizni, hogy egy adott hulladék szerepel-e e melléklet 2. részében, ha az nem szerepel e melléklet 1. részében, és nem veszélyes hulladékként szerepel a 2008/98/EK irányelv 7. cikkében említettek szerinti hulladékjegyzékben (azaz a csillaggal jelölt hulladéktípusok között) .

Módosítás 141

Rendeletre irányuló javaslat

VIII melléklet – 2 rész – 7 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg			
Módosítás			
7a. Alapvető ILO-egyezmények	Aláírás:	igen ☐	nem ☐
	Megerősítés:	igen ☐	nem ☐

Módosítás 142

Rendeletre irányuló javaslat

VIII melléklet – 2 a rész (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
	2a. rész (új)
	Kötelezettségvállalás annak biztosítására, hogy az Európai Unióból átvett hulladékkal való gazdálkodás és annak kezelése az 56. cikknek megfelelően történjék.
	Alulírott [az illetékes hatóság neve és elérhetősége] [ország] (a továbbiakban: az ország) nevében kijelenti, hogy az ország biztosítja, hogy a területére szállított hulladékot e rendelet 56. cikkével összhangban az emberi egészség veszélyeztetése nélkül és környezetkímélő módon kezeljék.

2023. január 17., kedd

Módosítás 143

Rendeletre irányuló javaslat

IX melléklet – 1 rész – 2 pont – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról.

Módosítás

b) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról, **a legjobb elérhető technikákat beleértve.**

Módosítás 144

Rendeletre irányuló javaslat

IX melléklet – 2 a rész (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

2a. A munkavállalói jogokról szóló nemzetközi egyezmények

A munka világára vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló ILO-nyilatkozat alapján meghatározott nyolc alapvető ILO-egyezmény ^(1a)

^(1a) <https://www.ilo.org/declaration/lang-en/index.htm>

Módosítás 145

Rendeletre irányuló javaslat

X melléklet – 1 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A 43. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzés arra irányul, hogy a hulladékot a célországban kezelő létesítmény megfelel-e a következő feltételeknek:

Módosítás

(1) A 43. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzés arra irányul, hogy a hulladékot a célországban kezelő létesítmény **valamennyi tevékenységének tényleges teljesítése** megfelel-e **adott esetben** a következő feltételeknek:

Módosítás 146

Rendeletre irányuló javaslat

X melléklet – 1 pont – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) tervezése, kialakítása és üzemeltetése biztonsági és környezetvédelmi szempontból megfelelő, és kifejezetten rendelkezik a szóban forgó hulladék kezeléséhez szükséges eljárásokkal, szervezeti felépítéssel és infrastruktúrával, valamint az adott esetben fedezetet nyújtó kockázati és felelősségbiztosításokkal. Ebből a célból ellenőrizni kell legalább a hulladékkezelési módszerekre vonatkozó információkat, beleértve a maradék hulladék kezelésének mikéntjét, különösen a feldolgozás folyamatának nyomonkövethetőségét;

Módosítás

b) tervezése, kialakítása és üzemeltetése biztonsági és környezetvédelmi szempontból megfelelő, és kifejezetten rendelkezik a szóban forgó hulladék kezeléséhez szükséges eljárásokkal, **megfelelő újrafeldolgozási technológiákkal**, szervezeti felépítéssel és infrastruktúrával, valamint az adott esetben fedezetet nyújtó kockázati és felelősségbiztosításokkal. Ebből a célból ellenőrizni kell legalább a hulladékkezelési módszerekre vonatkozó információkat, beleértve a maradék hulladék kezelésének mikéntjét, különösen a feldolgozás folyamatának nyomonkövethetőségét;

2023. január 17., kedd

Módosítás 147

Rendeletre irányuló javaslat

X melléklet – 1 pont – c pont – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

c) olyan irányítási és kontrollrendszereket, eljárásokat és technikákat alakít ki, amelyek az alábbiakat hivatottak megelőzni, mérsékelni, minimalizálni és lehetőség szerint kizárni:

Módosítás

c) olyan irányítási és kontrollrendszereket, eljárásokat és technikákat alakít ki **és működtet**, amelyek az alábbiakat hivatottak megelőzni, mérsékelni, minimalizálni és lehetőség szerint kizárni:

Módosítás 148

Rendeletre irányuló javaslat

X melléklet – 1 pont – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) nyilvántartja és képes igazolni az elmúlt öt évben folytatott hulladékgazdálkodási és hulladékszállítási tevékenységeit;

Módosítás

f) nyilvántartja és képes igazolni az elmúlt öt évben folytatott hulladékgazdálkodási és hulladékszállítási tevékenységeit; **ha a létesítmény öt évnél rövidebb ideje működik, nyilvántartja és képes igazolni a működése során folytatott hulladékgazdálkodási és hulladékszállítási tevékenységeit;**

Módosítás 149

Rendeletre irányuló javaslat

X melléklet – 2 pont – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Amikor egy létesítmény megfelelését a fenti kritériumok alapján ellenőrzik, az ellenőrzést végző független harmadik félnek hivatkozási alapként és adott esetben különösen az alábbiakat kell figyelembe vennie:

Módosítás

(2) Amikor egy létesítmény **valamennyi vonatkozó tevékenységeknek** megfelelését a fenti kritériumok alapján ellenőrzik, az ellenőrzést végző független harmadik félnek hivatkozási alapként és adott esetben különösen az alábbiakat kell figyelembe vennie:

Módosítás 150

Rendeletre irányuló javaslat

X melléklet – 2 pont – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) a IX. melléklet 1. részében említett egyéb uniós jogszabályok.

2023. január 17., kedd

P9_TA(2023)0004

A fedőszervezetek adózási célú, visszaélésszerű felhasználásának megelőzésére irányuló szabályok

Az Európai Parlament 2023. január 17-i jogalkotási állásfoglalása a fedőszervezetek adózási célú, visszaélésszerű felhasználásának megelőzésére irányuló szabályok megállapításáról és a 2011/16/EU irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2021)0565 – C9-0041/2022 – 2021/0434(CNS))

(Különleges jogalkotási eljárás – konzultáció)

(2023/C 214/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0565),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 115. cikkére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0041/2022),
 - eljárási szabályzata 82. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0293/2022),
1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát annak módosított formájában;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy ennek megfelelően módosítsa javaslatát, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 293. cikke (2) bekezdésének megfelelően;
 3. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 4. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Bizottság javaslatát;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2023. január 17., kedd

Módosítás 1

Irányelvre irányuló javaslat

1 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (1) A méltányos és hatékony adórendszer biztosítása a belső piacon, valamint az adókikerülés és az adócsalás elleni küzdelem továbbra is kiemelt politikai prioritás az Unióban. Bár az elmúlt években jelentős előrelépés történt ezen a területen, különösen az adókikerülés elleni küzdelemről szóló (EU) 2016/1164 tanácsi irányelv⁽¹⁰⁾ elfogadásával és a közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU tanácsi irányelv⁽¹¹⁾ hatályának kiterjesztésével, további intézkedésekre van szükség az adókikerülés és az adócsalás konkrétan azonosított gyakorlatainak kezelése érdekében, amelyeket a meglévő uniós jogi keret nem foglal magában teljes mértékben. Különösen a multinacionális csoportok hoznak gyakran létre minimális tartalommal nem rendelkező vállalkozásokat annak érdekében, hogy csökkentsék teljes adókötelezettségüket, többek között azáltal, hogy nyereségüket elvonják bizonyos magas adómértéket alkalmazó tagállamokból, ahol gazdasági tevékenységet folytatnak, és értéket teremtenek üzleti tevékenységük számára. Ez a javaslat kiegészíti a vállalati átláthatóság terén elért haladást a pénzmosás elleni keret által bevezetett, tényleges tulajdonlásra vonatkozó információkkal kapcsolatos követelmények révén, amelyek olyan helyzetekre vonatkoznak, amikor a vállalkozásokat azért hozzák létre, hogy elrejtse akár maguk a vállalkozások, akár az általuk kezelt és tulajdonukban lévő eszközök, például nagy értékű ingatlanok vagy vagyontárgyak tényleges tulajdonosát.

⁽¹⁰⁾ A Tanács (EU) 2016/1164 irányelve (2016. július 12.) a belső piac működését közvetlenül érintő adókikerülési gyakorlatok elleni szabályok megállapításáról (HL L 193., 2016.7.19., 1. o.).

⁽¹¹⁾ A Tanács 2011/16/EU irányelve (2011. február 15.) az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről és a 77/799/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 64., 2011.3.11., 1. o.).

Módosítás

- (1) A méltányos és hatékony adórendszer biztosítása a belső piacon, valamint az adókikerülés és az adócsalás elleni küzdelem továbbra is kiemelt politikai prioritás az Unióban. Bár az elmúlt években jelentős előrelépés történt ezen a területen, különösen az adókikerülés elleni küzdelemről szóló (EU) 2016/1164 tanácsi irányelv⁽¹⁰⁾ elfogadásával és az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU tanácsi irányelv⁽¹¹⁾ hatályának kiterjesztésével, további intézkedésekre van szükség a többek között a fedőcégek visszaélészerű felhasználása révén történő adókikerülés és adócsalás konkrétan azonosított gyakorlatainak kezelése érdekében, amelyeket a meglévő uniós jogi keret nem foglal magában teljes mértékben. E tekintetben a Pandora-iratok napvilágra került információi rávilágítottak arra, hogy miként hoznak létre fedőcégeket a bank-számlák közötti pénzmozgatás, az adók elkerülése és pénzügyi bűncselekmények – többek között pénzmosás – elkövetése, valamint az orosz oligarchákkal szembeni uniós szankciók megkerülése céljából. Különösen a multinacionális csoportok hoznak gyakran létre minimális gazdasági tartalommal nem rendelkező vállalkozásokat annak érdekében, hogy csökkentsék teljes adókötelezettségüket, többek között azáltal, hogy nyereségüket elvonják bizonyos magas adómértéket alkalmazó tagállamokból, ahol gazdasági tevékenységet folytatnak, és értéket teremtenek üzleti tevékenységük számára. Ez a javaslat kiegészíti a vállalati átláthatóság terén elért haladást a pénzmosás elleni keret által bevezetett, tényleges tulajdonlásra vonatkozó információkkal kapcsolatos követelmények révén, amelyek olyan helyzetekre vonatkoznak, amikor a vállalkozásokat azért hozzák létre, hogy elrejtse akár maguk a vállalkozások, akár az általuk kezelt és tulajdonukban lévő eszközök, például nagy értékű ingatlanok vagy vagyontárgyak tényleges tulajdonosát.

⁽¹⁰⁾ A Tanács (EU) 2016/1164 irányelve (2016. július 12.) a belső piac működését közvetlenül érintő adókikerülési gyakorlatok elleni szabályok megállapításáról (HL L 193., 2016.7.19., 1. o.).

⁽¹¹⁾ A Tanács 2011/16/EU irányelve (2011. február 15.) az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről és a 77/799/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 64., 2011.3.11., 1. o.).

2023. január 17., kedd

Módosítás 2

Irányelvre irányuló javaslat

1 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (1a) *Megalapozott indokok szólhatnak a minimális gazdasági tartalommal rendelkező vállalatok használata mellett. Ezért fontos egy arányos jogi keret biztosítása, amely megvédi azon kis- és középvállalkozások (kkv-k) helyzetét, amelyek jogi struktúrákat használnak a beruházások ösztönzése, a nemzeti jogszabályoknak való megfelelés vagy a különböző nemzeti piacokon való működés céljából, ugyanakkor fontos konkrét feltételeket tartalmazó jogszabályokat alkotni a fedőszervezetek adózás elkerülése céljából történő, visszaélészerű felhasználásáról. Az adatok minősége és teljessége alapvető fontosságú ahhoz, hogy a lehető legjobban ki lehessen aknázni ennek az irányelvnek az előnyeit.*

Módosítás 3

Irányelvre irányuló javaslat

1 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (1b) *A fedőszervezetek adózási célú, visszaélészerű felhasználására vonatkozó nemzetközi megállapodás hiánya jelentős joghézagot teremt az adócsalás, az adókijátszás és az agresszív adótervezés elleni globális erőfeszítések terén. Emellett egyenlőtlen versenyfeltételeket is teremt a vállalkozások között. Egy ilyen megállapodás hiánya még hangsúlyosabbá teszi az ebben az irányelvben meghatározott jogi normák jelentőségét. Alapvetően fontos annak biztosítása, hogy az irányelvben előírt kötelezettségek adózási szempontból arányosak és hatékonyak legyenek, megőrizve az európai vállalkozások versenyképességét.*

2023. január 17., kedd

Módosítás 4

Irányelvre irányuló javaslat

1 c preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (1c) *A fedőszervezetek adózási célú, visszaélészerű felhasználása az Unión belül az adókötelezettség csökkenéséhez és adóvesztéshez vezet. Ezért alapvető fontosságú, hogy ez az irányelv ambiciózus és arányos normákat rögzítsen a közös tartalmi minimumkövetelmények meghatározása, a nemzeti adóhatóságok közötti információcsera javítása, valamint az egyes közvetítők által támogatott fedőszervezetek használatától való visszatartás érdekében.*

Módosítás 5

Irányelvre irányuló javaslat

2 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (2) Elismert tény, hogy valamely tagállamban alapíthatók olyan minimális tartalommal nem rendelkező vállalkozások, amelyek fő célja adóelőny szerzése, különösen az adóalap csökkentésével egy másik tagállamban. Míg egyes tagállamok jogi vagy közigazgatási keretet alakítottak ki annak érdekében, hogy megvédjék adóalapjukat az ilyen rendszerektől, a vonatkozó szabályok hatása gyakran korlátozott, mivel csak egyetlen tagállam területén alkalmazandók, és az egynél több tagállamot érintő helyzeteket nem képesek eredményesen kezelni. Ezen túlmenően az e területen alkalmazandó nemzeti szabályok Unió-szerte jelentősen eltérnek, míg egyes tagállamokban egyáltalán nem léteznek olyan szabályok, amelyek célja az adózási szempontból egyáltalán nem vagy csak minimális tartalommal rendelkező vállalkozásokkal való visszaélés elleni fellépés.
- (2) Elismert tény, hogy valamely tagállamban alapíthatók olyan minimális tartalommal nem rendelkező vállalkozások, amelyek fő célja adóelőny szerzése, különösen az adóalap csökkentésével egy másik tagállamban, **lehetőséget teremtve az agresszív adótervezésre**. Míg egyes tagállamok jogi vagy közigazgatási keretet alakítottak ki annak érdekében, hogy megvédjék adóalapjukat az ilyen rendszerektől, a vonatkozó szabályok hatása gyakran korlátozott, mivel csak egyetlen tagállam területén alkalmazandók, és az egynél több tagállamot érintő helyzeteket nem képesek eredményesen kezelni. Ezen túlmenően az e területen alkalmazandó nemzeti szabályok Unió-szerte jelentősen eltérnek, míg egyes tagállamokban egyáltalán nem léteznek olyan szabályok, amelyek célja az adózási szempontból egyáltalán nem vagy csak minimális tartalommal rendelkező vállalkozásokkal való visszaélés elleni fellépés. **Ezért fontos uniós szintű jogi megközelítést kialakítani egy olyan jogi keret kialakítása érdekében, amely a belső piac integritásának megőrzését szolgálja, teljes mértékben tiszteltetben tartva a hozzáférhetőség, az egyszerűség és az átláthatóság legmagasabb szintű normáit.**

2023. január 17., kedd

Módosítás 6

Irányelvre irányuló javaslat

3 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (3) Közös keretet kell létrehozni a tagállamok ellenálló képességének megerősítése érdekében az olyan vállalkozások alkalmazásához kapcsolódó adókikerülési és adócsalási gyakorlatokkal szemben, amelyek nem végeznek gazdasági tevékenységet, habár feltehetően végezniük kellene, és ezért adózási szempontból nem vagy csak minimális tartalommal rendelkeznek. Ennek célja annak biztosítása, hogy a minimális tartalommal nem rendelkező vállalkozásokat ne használják adócsalási vagy adókikerülési eszközként. Mivel előfordulhat, hogy ezeket a vállalkozásokat a letelepedésük szerinti tagállamtól eltérő tagállamban használják az adóalap csökkentésére, alapvető fontosságú megállapodni egy olyan közös szabályrendszerben, amely meghatározza, hogy a belső piacon mi minősül adózási szempontból elégtelen tartalomnak, valamint körülhatárolja az ilyen elégtelen tartalomhoz kapcsolódó konkrét adóügyi következményeket. Ha egy vállalkozásról megállapítást nyer, hogy elegendő tartalommal rendelkezik ezen irányelv alapján, az nem akadályozhatja meg a tagállamokat abban, hogy továbbra is **alkalmazzák** az adókikerülés és adócsalás elleni **szabályokat**, feltéve, hogy azok összhangban vannak az uniós joggal.

Módosítás

- (3) Közös keretet kell létrehozni a tagállamok ellenálló képességének megerősítése érdekében az olyan vállalkozások alkalmazásához kapcsolódó adókikerülési és adócsalási gyakorlatokkal szemben, amelyek nem végeznek gazdasági tevékenységet, habár feltehetően végezniük kellene, és ezért adózási szempontból nem vagy csak minimális tartalommal rendelkeznek. Ennek célja annak biztosítása, hogy a minimális tartalommal nem rendelkező vállalkozásokat ne használják adócsalási vagy adókikerülési eszközként. Mivel előfordulhat, hogy ezeket a vállalkozásokat a letelepedésük szerinti tagállamtól eltérő tagállamban használják az adóalap csökkentésére, alapvető fontosságú megállapodni egy olyan közös szabályrendszerben, amely meghatározza, hogy a belső piacon mi minősül adózási szempontból elégtelen tartalomnak, valamint körülhatárolja az ilyen elégtelen tartalomhoz kapcsolódó konkrét adóügyi következményeket. Ha egy vállalkozásról megállapítást nyer, hogy elegendő tartalommal rendelkezik ezen irányelv alapján, az nem akadályozhatja meg a tagállamokat abban, hogy **a minimális tartalomra vonatkozóan** továbbra is **szigorúbb szabályokat, és** az adókikerülés és adócsalás elleni **egyéb szabályokat alkalmazzanak**, feltéve, hogy azok összhangban vannak az uniós joggal.

Módosítás 7

Irányelvre irányuló javaslat

3 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (3a) Ezen irányelv céljainak elérése érdekében rendkívül fontos az adóhatóságok kapacitásának növelése és az információcsere javítása Unió-szerte. A tagállamoknak meg kell osztaniuk az információkat, amelyekhez hozzáférnek, az ilyen információk cseréjét támogató rendszereket kell alkalmazniuk, és végső lépésként a szabályoknak nem megfelelő fedőcégekkel szemben végre kell hajtaniuk a javasolt szankciókat. Az ezen irányelvben foglaltak érvényesülése céljából a Bizottságnak konkrét tevékenységeket kell javasolnia a Fisális program keretén belül.

2023. január 17., kedd

Módosítás 8

Írányelvre irányuló javaslat

4 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (4) Az átfogó megközelítés biztosítása érdekében a szabályokat a vállalkozás jogi formájától és jogállásától függetlenül az Unióban **minden olyan vállalkozásra alkalmazni** kell, **amely** valamely tagállamban **adóköteles**, feltéve, hogy adóügyi illetőséggel **rendelkezik** valamely tagállamban, és **jogosult** az adott tagállamban adóügyi illetőséget igazoló dokumentumot szerezni.

Módosítás

- (4) Az átfogó **és arányos** megközelítés biztosítása érdekében a szabályokat a vállalkozás jogi formájától és jogállásától függetlenül az Unióban **azokra a vállalkozásokra** kell **alkalmazni, amelyek** valamely tagállamban **adókötelesek**, feltéve, hogy adóügyi illetőséggel **rendelkeznek** valamely tagállamban, és **jogosultak** az adott tagállamban adóügyi illetőséget igazoló dokumentumot szerezni. **Ezt a széles alkalmazási kört az ezen irányelv hatálya alá tartozó vállalkozások gazdasági tevékenységére vonatkozó normák szűkítik.**

2023. január 17., kedd

Módosítás 9

Irányelvre irányuló javaslat

5 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (5) A belső piac megfelelő működésének, valamint a lehetséges szabályok arányosságának és hatékonyságának biztosítása érdekében kívánatos lenne a szabályok hatályát azokra a vállalkozásokra korlátozni, amelyek esetében fennáll annak a kockázata, hogy nem rendelkezik minimális tartalommal és elsősorban adóelőny megszerzésére használják. Ezért fontos lenne egy három kumulatív, indikatív feltételből álló „kapu kritérium” meghatározása annak megállapítása érdekében, hogy az előzőekben említetteknek megfelelően mely vállalkozások minősülnek olyan mértékben kockázatosnak, amely igazolja a jelentéstételi követelmények alá vonásukat. Az első feltételnek lehetővé kell tennie a feltételezhetően elsődlegesen földrajzi értelemben mobil gazdasági tevékenységeket folytató vállalkozások azonosítását, mivel az ilyen tevékenységek tényleges végzése helyének megállapítása általában nagyobb kihívást jelent. Az ilyen tevékenységek általában jelentős passzív jövedelemáramlást eredményeznek. Így azok a vállalkozások, amelyek jövedelme túlnyomórészt passzív jövedelemáramlásokból áll, megfelelnek ennek a feltételnek. Azt is figyelembe kell venni, hogy a magáncélt szolgáló eszközöket, például ingatlanokat, jachtokat, repülőgépeket, műtárgyakat vagy csak részesedéseket birtokló szervezetek esetében előfordulhat, hogy hosszabb ideig nem rendelkeznek jövedelemmel, mégis jelentős adóelőnyöket tesznek lehetővé ezen eszközök birtoklása révén. Mivel a tisztán belföldi helyzetek nem jelentenének kockázatot a belső piac megfelelő működésére nézve, és azokat nemzeti szinten lehetne a legjobban kezelni, a második feltételnek a határokon átnyúló tevékenységet folytató vállalkozásokra kell összpontosítania. A határokon átnyúló tevékenységekben való részvételt egyrészt a vállalkozás ügyleteinek jellegére – belföldi vagy külföldi –, másrészt a vállalkozás vagyona tekintetével kell megállapítani, mivel előfordulhat, hogy azok a szervezetek, amelyek csak magáncélt, nem üzleti célt szolgáló eszközökkel rendelkeznek, hosszú ideig nem bonyolítanak ügyleteket. Ezenkívül egy harmadik feltételnek ki kell szűrnie azokat a vállalkozásokat, amelyek nem rendelkeznek saját erőforrásokkal, vagy nem rendelkeznek elegendő saját erőforrással az alapvető irányítási tevékenységek elvégzéséhez. E tekintetben azok a vállalkozások, amelyek nem rendelkeznek megfelelő saját erőforrásokkal, jellemzően harmadik fél szolgáltatókat bíznak meg igazgatási, vezetési, levelezési és jogszabályi megfelelési szolgáltatásokkal, vagy ilyen szolgáltatások nyújtására vonatkozó

Módosítás

- (5) A belső piac megfelelő működésének, valamint a lehetséges szabályok arányosságának és hatékonyságának biztosítása érdekében kívánatos lenne a szabályok hatályát azokra a vállalkozásokra korlátozni, amelyek esetében fennáll annak a kockázata, hogy nem rendelkezik minimális tartalommal és elsősorban adóelőny megszerzésére használják. Ezért fontos lenne egy három kumulatív, indikatív feltételből álló „kapu kritérium” meghatározása annak megállapítása érdekében, hogy az előzőekben említetteknek megfelelően mely vállalkozások minősülnek olyan mértékben kockázatosnak, amely igazolja a jelentéstételi követelmények alá vonásukat. **A vállalkozásoknak önértékelés formájában kell elvégezniük a „kapu kritériumokkal” kapcsolatos tesztet.** Az első feltételnek lehetővé kell tennie a feltételezhetően elsődlegesen földrajzi értelemben mobil gazdasági tevékenységeket folytató vállalkozások azonosítását, mivel az ilyen tevékenységek tényleges végzése helyének megállapítása általában nagyobb kihívást jelent. Az ilyen tevékenységek általában jelentős passzív jövedelemáramlást eredményeznek. Így azok a vállalkozások, amelyek jövedelme túlnyomórészt passzív jövedelemáramlásokból áll, megfelelnek ennek a feltételnek. Azt is figyelembe kell venni, hogy a magáncélt szolgáló eszközöket, például ingatlanokat, jachtokat, repülőgépeket, műtárgyakat vagy csak részesedéseket birtokló szervezetek esetében előfordulhat, hogy hosszabb ideig nem rendelkeznek jövedelemmel, mégis jelentős adóelőnyöket tesznek lehetővé ezen eszközök birtoklása révén. Mivel a tisztán belföldi helyzetek nem jelentenének kockázatot a belső piac megfelelő működésére nézve, és azokat nemzeti szinten lehetne a legjobban kezelni, a második feltételnek a határokon átnyúló tevékenységet folytató vállalkozásokra kell összpontosítania. A határokon átnyúló tevékenységekben való részvételt egyrészt a vállalkozás ügyleteinek jellegére – belföldi vagy külföldi –, másrészt a vállalkozás vagyona tekintetével kell megállapítani, mivel előfordulhat, hogy azok a szervezetek, amelyek csak magáncélt, nem üzleti célt szolgáló eszközökkel rendelkeznek, hosszú ideig nem bonyolítanak ügyleteket. Ezenkívül egy harmadik feltételnek ki kell szűrnie azokat a vállalkozásokat, amelyek nem rendelkeznek saját erőforrásokkal, vagy nem rendelkeznek elegendő saját erőforrással az alapvető irányítási tevékenységek elvégzéséhez. E tekintetben azok a vállalkozások, amelyek nem rendelkeznek megfelelő saját erőforrásokkal, jellemzően harmadik fél szolgáltatókat bíznak meg igazgatási,

2023. január 17., kedd

A Bizottság által javasolt szöveg

megállapodásokat kötnek kapcsolt vállalkozásokkal annak érdekében, hogy jogi és adóügyi jelenlétet alakítsanak ki és tartsanak fenn. Csak bizonyos kiegészítő szolgáltatások – mint például a könyvelési szolgáltatások – kiszervezése önmagában nem elegendő ahhoz, hogy a vállalkozás megfeleljen ennek a feltételnek, ha közben az alapvető tevékenységek a vállalkozásnál maradnak. Bár előfordulhat, hogy az ilyen szolgáltatók más, nem adózási célú szabályozás alá esnek, az ilyen más célú kötelezettségeik nem mindig képesek csökkenteni annak kockázatát, hogy lehetőség legyen a visszaélészerűen, adókikerülési és adócsalási gyakorlatok céljára használt vállalkozások létrehozására és fenntartására.

Módosítás

vezetési, levelezési és jogszabályi megfelelési szolgáltatásokkal, vagy ilyen szolgáltatások nyújtására vonatkozó megállapodásokat kötnek kapcsolt vállalkozásokkal annak érdekében, hogy jogi és adóügyi jelenlétet alakítsanak ki és tartsanak fenn. Csak bizonyos kiegészítő szolgáltatások – mint például a könyvelési szolgáltatások – kiszervezése önmagában nem elegendő ahhoz, hogy a vállalkozás megfeleljen ennek a feltételnek, ha közben az alapvető tevékenységek a vállalkozásnál maradnak. Bár előfordulhat, hogy az ilyen szolgáltatók más, nem adózási célú szabályozás alá esnek, az ilyen más célú kötelezettségeik nem mindig képesek csökkenteni annak kockázatát, hogy lehetőség legyen a visszaélészerűen, adókikerülési és adócsalási gyakorlatok céljára használt vállalkozások létrehozására és fenntartására.

Módosítás 10

Irányelvre irányuló javaslat

6 preambulubekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (6) Méltányos **lenne** kizárni a tervezett szabályok hatálya alól azokat a vállalkozásokat, amelyek tevékenysége **elégge** átlátható, és ezért nem áll fenn az adózási szempontból elégtelen tartalom kockázata. A szabályozott piacra vagy multilaterális kereskedési rendszerbe bevezetett vagy azokon jegyzett átruházható értékpapírral rendelkező társaságokat, valamint az Unióban közvetlenül vagy közvetve erősen szabályozott és fokozott átláthatósági követelmények és felügyelet hatálya alá tartozó bizonyos pénzügyi vállalkozásokat szintén ki kell zárni ezen irányelv hatálya alól. Az olyan tisztán holdingtársaságok, amelyek ugyanabban a joghatóságban találhatók, mint az operatív leányvállalat és tényleges tulajdonosuk vagy tulajdonosaik, valószínűleg szintén nem az adóelőny megszerzésének célját szolgálják. Hasonló a helyzet az olyan alholding vállalkozások esetében is, amelyek ugyanabban a joghatóságban találhatók, mint részvényesük vagy végső anyavállalatuk. Ilyen alapon ezeket is ki kell zárni. **Azok a vállalkozások, amelyek tevékenységük végzése érdekében megfelelő számú személyt foglalkoztatnak teljes munkaidőben és kizárólagosan, szintén nem tekinthetők minimális tartalommal nem rendelkezőnek. Noha észszerűen nem várható el tőlük, hogy megfeleljenek a „kapu kritériumnak”, a jogbiztonság érdekében kifejezetten ki kell zárni őket.**

Módosítás

- (6) Méltányos **és arányos** kizárni a tervezett szabályok hatálya alól azokat a vállalkozásokat, amelyek tevékenysége **kellő mértékben** átlátható **és kellő mértékű adófelügyelet alatt áll**, és ezért nem áll fenn az adózási szempontból elégtelen tartalom kockázata. A szabályozott piacra vagy multilaterális kereskedési rendszerbe bevezetett vagy azokon jegyzett átruházható értékpapírral rendelkező társaságokat, valamint az Unióban közvetlenül vagy közvetve erősen szabályozott és fokozott átláthatósági követelmények és felügyelet hatálya alá tartozó bizonyos pénzügyi vállalkozásokat szintén ki kell zárni ezen irányelv hatálya alól. Az olyan tisztán holdingtársaságok, amelyek ugyanabban a joghatóságban találhatók, mint az operatív leányvállalat és tényleges tulajdonosuk vagy tulajdonosaik, valószínűleg szintén nem az adóelőny megszerzésének célját szolgálják. Hasonló a helyzet az olyan alholding vállalkozások esetében is, amelyek ugyanabban a joghatóságban találhatók, mint részvényesük vagy végső anyavállalatuk. Ilyen alapon ezeket is ki kell zárni. **Ez a kizárás kifejezetten azokra a vállalkozásokra vonatkozik, amelyek szabályozottak, vagy amelyek esetében csekély a tartalom hiányának kockázata. A kizárást jogalanyonként kell vizsgálni és nem szabad valamely csoport egészére kiterjeszteni.**

2023. január 17., kedd

Módosítás 11

Iránylevélre irányuló javaslat

8 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (8) Ezen iránylevél végrehajtásának megkönnyítése érdekében azoknak a vállalkozásoknak, amelyek esetében fennáll a kockázata annak, hogy nem rendelkeznek tartalommal és elsősorban adókedvezmény megszerzésére használják, éves adóbevallásukban nyilatkozniuk kell arról, hogy az adóügyi illetőségük szerinti tagállamban rendelkeznek minimális szintű erőforrásokkal, **például** személyekkel és telephelyekkel, és erről igazoló dokumentumot kell benyújtaniuk. Bár el kell ismerni, hogy a különböző tevékenységek eltérő szintű vagy típusú erőforrásokat igényelhetnek, az erőforrások egy közös minimumszintje minden körülmények között elvárt lenne. Ennek az értékelésnek kizárólag a vállalkozások adózási szempontból vett tartalmának megállapítására kell irányulnia, és nem kérdőjelezheti meg azt a szerepet, amelyet az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi iránylevélben ⁽¹²⁾ meghatározott „bizalmi vagyongazdálkodási tevékenységet végzők, illetve társasági szolgáltatók” töltenek be a pénzmosás, annak alaphüvelykeleményei és a terrorizmus finanszírozásának azonosításában. Ezzel szemben az erőforrások minimális szintjének hiánya a tartalom hiányát jelző tényezőnek tekinthető, ha egy vállalkozás esetében már fennáll a kockázata annak, hogy adózási szempontból nem rendelkezik tartalommal. A vonatkozó nemzetközi normákkal való összeegyeztethetőség biztosítása érdekében a közös minimumszintnek a jelentős gazdasági tevékenységre vonatkozó meglévő uniós és nemzetközi normákra kell támaszkodnia a preferenciális adóügyi rendelkezésekkel összefüggésben vagy a társasági adózás hiányában ⁽¹³⁾, a káros adózási gyakorlatokkal foglalkozó fórum keretében kidolgozottak szerint. Elő kell írni, hogy az adóbevallással együtt igazoló dokumentumokat kelljen benyújtani a vállalkozás arra vonatkozó nyilatkozatának alátámasztására, hogy rendelkezik bizonyos minimális erőforrásokkal. Ez azért is szükséges, hogy az adóhatóság a vállalkozásra vonatkozó tényeken és körülményeken alapuló álláspontot alakíthasson ki, és eldönthesse, indít-e ellenőrzési eljárást.

Módosítás

- (8) Ezen iránylevél végrehajtásának megkönnyítése érdekében azoknak a vállalkozásoknak, **amelyekre kiterjed ennek az iránylevélnek a hatálya**, és amelyek esetében fennáll a kockázata annak, hogy nem rendelkeznek tartalommal és elsősorban adókedvezmény megszerzésére használják, éves adóbevallásukban nyilatkozniuk kell arról, hogy az adóügyi illetőségük szerinti tagállamban rendelkeznek minimális szintű erőforrásokkal, **nevezetesen** személyekkel és telephelyekkel, és erről igazoló dokumentumot kell benyújtaniuk. **A valamely tagállamban található telephelyre vonatkozó követelménynek figyelembe kell vennie a távmunka egyre gyakoribbá válását, amelyre tekintettel jogszerűen működő vállalkozások leépítik telephelyeiket, és egyre inkább kerülnek a kizárólagos telephelyek fenntartását.** Bár el kell ismerni, hogy a különböző tevékenységek eltérő szintű vagy típusú erőforrásokat igényelhetnek, az erőforrások egy közös minimumszintje minden körülmények között elvárt lenne. Ennek az értékelésnek kizárólag a vállalkozások adózási szempontból vett tartalmának megállapítására kell irányulnia, és nem kérdőjelezheti meg azt a szerepet, amelyet az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi iránylevélben ⁽¹²⁾ meghatározott „bizalmi vagyongazdálkodási tevékenységet végzők, illetve társasági szolgáltatók” töltenek be a pénzmosás, annak alaphüvelykeleményei és a terrorizmus finanszírozásának azonosításában. Ezzel szemben az erőforrások minimális szintjének hiánya a tartalom hiányát jelző tényezőnek tekinthető, ha egy vállalkozás esetében már fennáll a kockázata annak, hogy adózási szempontból nem rendelkezik tartalommal. A vonatkozó nemzetközi normákkal való összeegyeztethetőség biztosítása érdekében a közös minimumszintnek a jelentős gazdasági tevékenységre vonatkozó meglévő uniós és nemzetközi normákra kell támaszkodnia a preferenciális adóügyi rendelkezésekkel összefüggésben vagy a társasági adózás hiányában ⁽¹³⁾, a káros adózási gyakorlatokkal foglalkozó fórum keretében kidolgozottak szerint. Elő kell írni, hogy az adóbevallással együtt igazoló dokumentumokat kelljen benyújtani a vállalkozás arra vonatkozó nyilatkozatának alátámasztására, hogy rendelkezik bizonyos minimális erőforrásokkal. Ez azért is szükséges, hogy az adóhatóság a vállalkozásra vonatkozó tényeken és körülményeken alapuló álláspontot alakíthasson ki, és eldönthesse, indít-e ellenőrzési eljárást.

2023. január 17., kedd

A Bizottság által javasolt szöveg

- (¹²) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.).
- (¹³) A Tanács Főtitkársága, 9637/18 FISC 241 ECOFIN 555, Magatartási kódex (társasági adózás), útmutató a harmadik kritérium értelmezéséhez; az OECD/G20 adóalap-erőzítővel és nyereségátcsoportosítással kapcsolatos projektje, a káros adózási gyakorlatok hatékonyabb felszámolása, az átláthatóság és a tartalom figyelembevétele, 5. intézkedés: zárójelentés.

Módosítás

- (¹²) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.).
- (¹³) A Tanács Főtitkársága, 9637/18 FISC 241 ECOFIN 555, Magatartási kódex (társasági adózás), útmutató a harmadik kritérium értelmezéséhez; az OECD/G20 adóalap-erőzítővel és nyereségátcsoportosítással kapcsolatos projektje, a káros adózási gyakorlatok hatékonyabb felszámolása, az átláthatóság és a tartalom figyelembevétele, 5. intézkedés: zárójelentés.

Módosítás 12

Irányelvre irányuló javaslat

9 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (9) Az adórendszer kiszámíthatóságának biztosítása érdekében elengedhetetlen a közös szabályok megállapítása a vállalkozások nyilatkozatainak tartalmára vonatkozóan. Azon vállalkozások esetében, amelyek megfelelnek a „kapu kritériumnak”, következésképpen a jelentéstételi követelmények hatálya alá tartoznak, vélelmezni kell, hogy adózási szempontból nem rendelkeznek elegendő tartalommal, ha arról is nyilatkoznak, hogy nem rendelkeznek egy vagy több olyan elemmel, amelyek együttesen a tartalom minimális szintjét alkotják, vagy ha a nyilatkozatot nem támasztják alá bizonyítékokkal. Ezzel szemben azon vállalkozások esetében, amelyek úgy nyilatkoznak, hogy rendelkeznek a tartalom minimális szintjének valamennyi elemével, és benyújtják a szükséges igazoló dokumentumokat, vélelmezni kell, hogy adózási szempontból rendelkeznek minimális tartalommal, és e vállalkozásokat nem terhelhetik további kötelezettségek és követelmények ezen irányelv alapján. Ez azonban nem sértheti az alkalmazandó jogszabályokat és az adóhatóság azon jogát, hogy – többek között az igazoló dokumentumok alapján – ellenőrzést végezzen, és **akár eltérő következtetésre jusson.**

Módosítás

- (9) Az adórendszer kiszámíthatóságának **és stabilitásának** biztosítása érdekében elengedhetetlen a közös szabályok megállapítása a vállalkozások nyilatkozatainak tartalmára vonatkozóan. Azon vállalkozások esetében, amelyek megfelelnek a „kapu kritériumnak”, következésképpen a jelentéstételi követelmények hatálya alá tartoznak, vélelmezni kell, hogy adózási szempontból nem rendelkeznek elegendő tartalommal, ha arról is nyilatkoznak, hogy nem rendelkeznek egy vagy több olyan elemmel, amelyek együttesen a tartalom minimális szintjét alkotják, vagy ha a nyilatkozatot nem támasztják alá bizonyítékokkal. Ezzel szemben azon vállalkozások esetében, amelyek úgy nyilatkoznak, hogy rendelkeznek a tartalom minimális szintjének valamennyi elemével, és benyújtják a szükséges igazoló dokumentumokat, vélelmezni kell, hogy adózási szempontból rendelkeznek minimális tartalommal, és e vállalkozásokat nem terhelhetik további kötelezettségek és követelmények ezen irányelv alapján. Ez azonban nem sértheti az alkalmazandó jogszabályokat és az adóhatóság azon jogát, hogy – többek között az igazoló dokumentumok alapján – ellenőrzést végezzen. **Annak érdekében, hogy a tagállamok hatékonyan eloszthassák adóhatóságaik erőforrásait, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy meghatározzák azt az időszakot, amely alatt a vállalkozásról vélelmezhető, hogy minimális tartalommal rendelkezik, feltéve, hogy a vállalkozás ténybeli és jogi körülményei ezen időszak alatt változatlanok maradnak.**

2023. január 17., kedd

Módosítás 13

Írányelvre irányuló javaslat

10 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10) **El kell ismerni, hogy az,** hogy egy vállalkozás adózási szempontból ténylegesen végez-e gazdasági tevékenységet, vagy főként adókerülési vagy adócsalási célokat szolgál-e, végső soron a tényektől és körülményektől függ. Ezt mindig, minden egyes konkrét vállalkozást illetően eseti alapon kell értékelni. Ezért azoknak a vállalkozásoknak, amelyek esetében fennáll a vélelem, hogy adózási szempontból nem rendelkeznek minimális tartalommal, jogosultaknak kell lenniük arra, hogy bizonyítsák ennek ellenkezőjét, többek közt azt, hogy nem elsődlegesen adózási célokat szolgálnak, és megcáfolják ezt a vélelmet. Az ezen irányelv szerinti jelentéstételi kötelezettségeik teljesítését követően **további információkat** kell **szolgáltatniuk** az adóügyi illetőségük szerinti tagállam adóhatóságának. Bár a vállalkozások megadhatnak minden általuk megfelelőnek ítélt további információt, alapvető fontosságú a közös követelmények meghatározása arra vonatkozóan, hogy mi minősülhet megfelelő, és ezért minden esetben előírandó kiegészítő bizonyítéknak. Amennyiben a tagállam e kiegészítő bizonyítékok alapján úgy ítéli meg, hogy egy vállalkozás kielégítő módon megcáfolta a tartalom hiányára vonatkozó vélelmet, képesnek kell lennie határozatot hozni annak igazolására, hogy a vállalkozás ezen irányelv szerint adózási szempontból minimális tartalommal rendelkezik. Az ilyen határozat mindaddig érvényben maradhat, amíg a vállalkozás ténybeli és jogi körülményei változatlanok, de legfeljebb a határozat meghozatalának időpontjától számított **6** évig. Ez lehetővé teszi az olyan esetekre elkülönített erőforrások korlátozását, ahol bebizonyosodott, hogy a szervezet az irányelv alkalmazásában nem minősül fedőszervezetnek.

Módosítás

- (10) **Annak értékelése,** hogy egy vállalkozás adózási szempontból ténylegesen végez-e gazdasági tevékenységet, vagy főként adókerülési vagy adócsalási célokat szolgál-e, végső soron a tényektől és körülményektől függ. Ezt mindig, minden egyes konkrét vállalkozást illetően eseti alapon kell értékelni. Ezért azoknak a vállalkozásoknak, amelyek esetében fennáll a vélelem, hogy adózási szempontból nem rendelkeznek minimális tartalommal, jogosultaknak kell lenniük arra, hogy bizonyítsák ennek ellenkezőjét, többek közt azt, hogy nem elsődlegesen adózási célokat szolgálnak, és megcáfolják ezt a vélelmet. Az ezen irányelv szerinti jelentéstételi kötelezettségeik teljesítését követően **meg** kell **adniuk a szükséges információkat** az adóügyi illetőségük szerinti tagállam adóhatóságának. Bár a vállalkozások megadhatnak minden általuk megfelelőnek ítélt további információt, alapvető fontosságú a közös követelmények meghatározása arra vonatkozóan, hogy mi minősülhet megfelelő, és ezért minden esetben előírandó kiegészítő bizonyítéknak. Amennyiben a tagállam e kiegészítő bizonyítékok alapján úgy ítéli meg, hogy egy vállalkozás kielégítő módon megcáfolta a tartalom hiányára vonatkozó vélelmet, képesnek kell lennie határozatot hozni annak igazolására, hogy a vállalkozás ezen irányelv szerint adózási szempontból minimális tartalommal rendelkezik. Az ilyen határozat mindaddig érvényben maradhat, amíg a vállalkozás ténybeli és jogi körülményei változatlanok, de legfeljebb a határozat meghozatalának időpontjától számított **5** évig. Ez lehetővé teszi az olyan esetekre elkülönített erőforrások korlátozását, ahol bebizonyosodott, hogy a szervezet az irányelv alkalmazásában nem minősül fedőszervezetnek.

2023. január 17., kedd

Módosítás 14

Irányelvre irányuló javaslat

11 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (11) Mivel ennek az irányelvnek a célja, hogy megelőzze **az adókikerülést és az adócsalást, amely** a minimális tartalommal nem rendelkező vállalkozások tevékenysége révén **valószínűleg virágzik**, továbbá az adórendszer kiszámíthatóságának biztosítása és a belső piac megfelelő működésének erősítése érdekében rendkívül fontos, hogy biztosítva legyen a mentesség lehetősége azon vállalkozások számára, amelyek megfelelnek a „kapu kritériumnak”, de amelyek közbeiktatása nem gyakorol tényleges kedvező hatást a vállalkozás csoportja vagy a tényleges tulajdonos(ok) általános adózási helyzetére. Ezért az ilyen vállalkozásokat fel kell jogosítani arra, hogy az adóügyi illetőségük szerinti tagállam adóhatóságától olyan határozat kibocsátását kérjék, amely teljeskörűen és előre mentesíti őket a javasolt szabályok betartása alól. Az ilyen mentességet időben is korlátozni kell annak érdekében, hogy az adóhatóság rendszeresen ellenőrizhesse, hogy a mentesítő határozatot indokoló ténybeli és jogi körülmények továbbra is fennállnak-e. Ugyanakkor az ilyen határozat esetleges meghosszabbítása lehetővé teszi az olyan esetekre elkülönített erőforrások korlátozását, amelyeknek mentességet kell élvezniük az irányelv hatálya alól.

Módosítás

- (11) Mivel ennek az irányelvnek a célja, hogy megelőzze a minimális tartalommal nem rendelkező vállalkozások tevékenysége révén **történő adókikerülést és adócsalást**, továbbá az adórendszer kiszámíthatóságának biztosítása és a belső piac megfelelő működésének erősítése érdekében rendkívül fontos, hogy biztosítva legyen a mentesség lehetősége azon vállalkozások számára, amelyek megfelelnek a „kapu kritériumnak”, de amelyek közbeiktatása nem gyakorol tényleges kedvező hatást a vállalkozás csoportja vagy a tényleges tulajdonos(ok) általános adózási helyzetére. Ezért az ilyen vállalkozásokat fel kell jogosítani arra, hogy az adóügyi illetőségük szerinti tagállam adóhatóságától olyan határozat kibocsátását kérjék, amely teljeskörűen és előre mentesíti őket a javasolt szabályok betartása alól, **anélkül hogy megkövetelnék a vállalkozástól a tartalomvizsgálat elvégzését, ha a vállalkozás bizonyítani tudja, hogy az érintett jogalany nem részesült adóelőnyben**. Az ilyen mentességet időben is korlátozni kell annak érdekében, hogy az adóhatóság rendszeresen ellenőrizhesse, hogy a mentesítő határozatot indokoló ténybeli és jogi körülmények továbbra is fennállnak-e. Ugyanakkor az ilyen határozat esetleges meghosszabbítása lehetővé teszi az olyan esetekre elkülönített erőforrások korlátozását, amelyeknek mentességet kell élvezniük az irányelv hatálya alól.

2023. január 17., kedd

Módosítás 15

Irányelvre irányuló javaslat

13 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (13) A javasolt keret hatékonyságának biztosítása érdekében megfelelő adózási következményeket kell megállapítani azon vállalkozások számára, amelyek adózási szempontból nem rendelkeznek minimális tartalommal. Azok a vállalkozások, amelyek megfelelnek a „kapu kritériumnak”, és amelyek esetében vélemezett, hogy adózási szempontból nem rendelkeznek tartalommal, ugyanakkor nem szolgáltatottak ezzel ellentétes bizonyítékot vagy arra vonatkozó bizonyítékot, hogy nem adóelőny megszerzésének célját szolgálják, nem részesülhetnek a jövedelem és adott esetben a tőke kettős adóztatásának elkerülését előíró olyan megállapodások és egyezmények rendelkezéseinek előnyeiből, amelyeknek az adóügyi illetőségük szerinti tagállam részes fele, sem pedig bármely más megállapodásból, beleértve a beruházások előmozdítására és védelmére vonatkozó, azonos célú vagy hatású nemzetközi megállapodások rendelkezéseit. Az ilyen vállalkozások nem részesülhetnek a 2011/96/EU tanácsi irányelv⁽¹⁴⁾ és a 2003/49/EK tanácsi irányelv⁽¹⁵⁾ nyújtotta előnyökből. E célból e vállalkozások nem lehetnek jogosultak adóügyi illetőséget igazoló dokumentumra, amennyiben ez az említett előnyök megszerzését szolgálja. A vállalkozás adóügyi illetősége szerinti tagállamnak ezért meg kell tagadnia az adóügyi illetőséget igazoló dokumentum kiállítását. **Alternatív megoldásként az említett tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy ilyen igazolást állítson ki, amelyen azonban figyelmeztetés formájában jeleznie kell, hogy azt a vállalkozás nem használhatja fel a fent említett adóelőnyök megszerzésére.** Az adóügyi illetőség igazolásának megtagadása **vagy az adóügyi illetőséget igazoló egyedi dokumentum kiállítása** nem érvénytelenítheti a vállalkozás tagállamának az adóügyi illetőségre és az ahhoz kapcsolódó kötelezettségekre vonatkozó nemzeti szabályait. Inkább arra szolgálna, hogy tájékoztassa a többi tagállamot és a harmadik országokat, hogy az e vállalkozást érintő ügyletek tekintetében nem adható adókedvezmény vagy -visszatérítés a vállalkozás tagállamával kötött szerződés vagy adott esetben uniós irányelvek alapján.

⁽¹⁴⁾ A Tanács 2011/96/EU irányelve (2011. november 30.) a különböző tagállamok anya- és leányvállalatai esetében alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről (HL L 345., 2011.12.29., 8. o.).

⁽¹⁵⁾ A Tanács 2003/49/EK irányelve (2003. június 3.) a különböző tagállambeli társult vállalkozások közötti kamat- és jogdíjfizetések közös adózási rendszeréről (HL L 157., 2003.6.26., 49. o.).

Módosítás

- (13) A javasolt keret hatékonyságának biztosítása érdekében megfelelő adózási következményeket kell megállapítani azon vállalkozások számára, amelyek adózási szempontból nem rendelkeznek minimális tartalommal. Azok a vállalkozások, amelyek megfelelnek a „kapu kritériumnak”, és amelyek esetében vélemezett, hogy adózási szempontból nem rendelkeznek tartalommal, ugyanakkor nem szolgáltatottak ezzel ellentétes bizonyítékot vagy arra vonatkozó bizonyítékot, hogy nem adóelőny megszerzésének célját szolgálják, nem részesülhetnek a jövedelem és adott esetben a tőke kettős adóztatásának elkerülését előíró olyan megállapodások és egyezmények rendelkezéseinek előnyeiből, amelyeknek az adóügyi illetőségük szerinti tagállam részes fele, sem pedig bármely más megállapodásból, beleértve a beruházások előmozdítására és védelmére vonatkozó, azonos célú vagy hatású nemzetközi megállapodások rendelkezéseit. Az ilyen vállalkozások nem részesülhetnek a 2011/96/EU tanácsi irányelv⁽¹⁴⁾ és a 2003/49/EK tanácsi irányelv⁽¹⁵⁾ nyújtotta előnyökből. E célból e vállalkozások nem lehetnek jogosultak adóügyi illetőséget igazoló dokumentumra, amennyiben ez az említett előnyök megszerzését szolgálja. A vállalkozás adóügyi illetősége szerinti tagállamnak ezért meg kell tagadnia az adóügyi illetőséget igazoló dokumentum kiállítását, **továbbá nyilatkozatot kell kiállítania a határozat alapjául szolgáló indokokról.** Az adóügyi illetőség igazolásának megtagadása nem érvénytelenítheti a vállalkozás tagállamának az adóügyi illetőségre és az ahhoz kapcsolódó kötelezettségekre vonatkozó nemzeti szabályait. Inkább arra szolgálna, hogy tájékoztassa a többi tagállamot és a harmadik országokat, hogy az e vállalkozást érintő ügyletek tekintetében nem adható adókedvezmény vagy -visszatérítés a vállalkozás tagállamával kötött szerződés vagy adott esetben uniós irányelvek alapján.

⁽¹⁴⁾ A Tanács 2011/96/EU irányelve (2011. november 30.) a különböző tagállamok anya- és leányvállalatai esetében alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről (HL L 345., 2011.12.29., 8. o.).

⁽¹⁵⁾ A Tanács 2003/49/EK irányelve (2003. június 3.) a különböző tagállambeli társult vállalkozások közötti kamat- és jogdíjfizetések közös adózási rendszeréről (HL L 157., 2003.6.26., 49. o.).

2023. január 17., kedd

Módosítás 16

Irányelvre irányuló javaslat

13 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (13a) *A Bizottságnak és a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy ezeket az adókövetkezményeket a tagállamok és harmadik országok közötti, meglévő kétoldalú adómegállapodásokkal összhangban fogalmazzák meg.*

Módosítás 17

Irányelvre irányuló javaslat

15 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (15) A 2011/16/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

- (15) *Tekintettel arra, hogy a közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv megállapította a tagállamok adóhatóságai közötti információcsere, nevezetesen az információk adózási célú automatikus cseréje tekintetében a tagállamok közötti együttműködés szabályait és eljárásait, ezt az irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell, lehetővé téve a tagállamok számára az ezen irányelv keretében kapott információk automatikus cseréjét.*

2023. január 17., kedd

Módosítás 18

Irányelvre irányuló javaslat

16 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (16) A hatékonyság javítása érdekében a tagállamoknak szankciókat kell megállapítaniuk az ezen irányelvet átültető nemzeti szabályok megsértése esetére. E szankcióknak hatékonyaknak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. Az adórendszer kiszámíthatóságának és a tagállamok közötti koordináció minimális szintjének biztosítása érdekében meg kell határozni egy minimális pénzbüntetést, figyelembe véve az egyes konkrét vállalkozások helyzetét is. A tervezett szabályok a vállalkozások **arra vonatkozó önértékelésén alapulnak**, hogy megfelelnek-e a „kapu kritériumoknak”. A rendelkezések hatékonyságának elérése érdekében, ösztönözve a megfelelő szintű megfelelést az egész Unióban, és figyelembe véve, hogy az egyik tagállamban található fedőszervezet másik tagállamban is felhasználható az adóalap csökkentésére, fontos, hogy bármely tagállam jogosult legyen felkérni egy másik tagállamot adóellenőrzés elvégzésére azoknál a vállalkozásoknál, amelyeknél fennáll a kockázata, hogy nem rendelkeznek az ezen irányelvben meghatározott minimális tartalommal. **Ennek megfelelően a hatékonyság fokozása érdekében elengedhetetlen, hogy a felkért tagállam köteles legyen elvégezni ezt az ellenőrzést, és megosztani az eredményre vonatkozó információkat még akkor is, ha nem állapítja meg fedőszervezet meglétét.**

Módosítás

- (16) A hatékonyság javítása érdekében a tagállamoknak szankciókat kell megállapítaniuk az ezen irányelvet átültető nemzeti szabályok megsértése esetére. E szankcióknak hatékonyaknak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. Az adórendszer kiszámíthatóságának és a tagállamok közötti koordináció minimális szintjének biztosítása érdekében meg kell határozni egy minimális pénzbüntetést, figyelembe véve az egyes konkrét vállalkozások helyzetét is. A tervezett szabályok **azon alapulnak, hogy a vállalkozások önértékelést végeznek annak megállapítása érdekében**, hogy megfelelnek-e a „kapu kritériumoknak”. A rendelkezések hatékonyságának elérése érdekében, ösztönözve a megfelelő szintű megfelelést az egész Unióban, és figyelembe véve, hogy az egyik tagállamban található fedőszervezet másik tagállamban is felhasználható az adóalap csökkentésére, fontos, hogy bármely tagállam jogosult legyen felkérni egy másik tagállamot adóellenőrzés elvégzésére azoknál a vállalkozásoknál, amelyeknél fennáll a kockázata, hogy nem rendelkeznek az ezen irányelvben meghatározott minimális tartalommal. **A közös ellenőrzések lehetővé teszik a szakértelem egyesítését, ezáltal biztosítva a tényállás teljes körű feltárását és segítve az ellenőrzés eredményeinek elfogadását.** Az (EU) 2021/514 tanácsi irányelv⁽¹⁶⁾ létrehozta a közös ellenőrzések egységes keretét, ezért azt adott esetben alkalmazni kell.

⁽¹⁶⁾ A Tanács 2021. március 22-i (EU) 2021/514 irányelve az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv módosításáról, HL L 104., 2021.3.25., 1. o.).

Módosítás 19

Irányelvre irányuló javaslat

18 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (18) A javasolt új szabályok hatékonyságának értékelése érdekében a Bizottságnak a tagállamok által szolgáltatott információk és más rendelkezésre álló adatok alapján értékelést kell készítenie. A Bizottság jelentését közzé kell tenni.

Módosítás

- (18) A javasolt új szabályok hatékonyságának, **valamint a tagállamok adóbevételeire és az adóigazgatásokra gyakorolt hatásaiknak** az értékelése érdekében a Bizottságnak a tagállamok által szolgáltatott információk és más rendelkezésre álló adatok alapján értékelést kell készítenie. A Bizottság jelentését közzé kell tenni, **és azt adott esetben ezen irányelv hatékonyságának növelésére irányuló felülvizsgálatnak, valamint ezen irányelvet módosító jogalkotási javaslatnak kell kísérnie.**

2023. január 17., kedd

Módosítás 20

Irányelvre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – 5 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

5. „tényleges tulajdonos”: az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének 6. pontjában meghatározott tényleges tulajdonos;

Módosítás

5. „tényleges tulajdonos”: a [kérjük, illesszék be a hivatkozást: a pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló rendeletre irányuló javaslat – COM(2021)0420] 2. cikkének 22. pontjában meghatározott tényleges tulajdonos;

Módosítás 21

Irányelvre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – 6 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

6a. „adóelőny”: a vállalkozás adóügyi illetősége szerinti kormányzattal szembeni kötelező kötelezettségeinek csökkentése.

Módosítás

Módosítás 22

Irányelvre irányuló javaslat

6 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A tagállamok előírják, hogy a következő **kritériumoknak** megfelelő vállalkozások a 7. cikkel összhangban tegyenek jelentést a tagállamok illetékes hatóságainak:

Módosítás

(1) A tagállamok előírják, hogy a következő **együttes feltételeknek** megfelelő vállalkozások a 7. cikkel összhangban tegyenek jelentést a tagállamok illetékes hatóságainak:

Módosítás 23

Irányelvre irányuló javaslat

6 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a vállalkozásnál az előző két adóévben keletkezett bevételek több mint **75 %-a** releváns jövedelem;

Módosítás

a) a vállalkozásnál az előző két adóévben keletkezett bevételek több mint **65 %-a** releváns jövedelem;

2023. január 17., kedd

Módosítás 24

Irányelvre irányuló javaslat

6 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – b pont – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- i. a vállalkozás birtokában lévő, a 4. cikk e) és f) pontjának hatálya alá tartozó eszközök könyv szerinti értékének több mint **60 %-a** az előző két adóévben a vállalkozás tagállamán kívül volt;

Módosítás

- i. a vállalkozás birtokában lévő, a 4. cikk e) és f) pontjának hatálya alá tartozó eszközök könyv szerinti értékének több mint **55 %-a** az előző két adóévben a vállalkozás tagállamán kívül volt;

Módosítás 25

Irányelvre irányuló javaslat

6 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – b pont – ii pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- ii. a vállalkozás releváns jövedelmének **legalább 60 %-a** határokon átnyúló ügyletekből származik vagy ilyen ügyleteken keresztül kerül kifizetésre;

Módosítás

- ii. a vállalkozás releváns jövedelmének **több mint 55 %-a** határokon átnyúló ügyletekből származik vagy ilyen ügyleteken keresztül kerül kifizetésre;

Módosítás 26

Irányelvre irányuló javaslat

6 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) az előző két adóévben a vállalkozás **kiszervezte** a napi működés igazgatását és a jelentős funkciókkal kapcsolatos döntéshozatalt.

Módosítás

- c) az előző két adóévben a vállalkozás **harmadik félnek szervezte ki** a napi működés igazgatását és a jelentős funkciókkal kapcsolatos döntéshozatalt.

Módosítás 27

Irányelvre irányuló javaslat

6 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

- (2) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok biztosítják, hogy az alábbi **kategóriák valamelyikébe** tartozó vállalkozásokra ne vonatkozzanak a 7. cikk követelményei:

Módosítás

- (2) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok biztosítják, hogy az alábbi vállalkozásokra ne vonatkozzanak a 7. cikk követelményei:

2023. január 17., kedd

Módosítás 28

Irányelvre irányuló javaslat

6 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) azokra a vállalkozásokra, amelyekben teljes munkaidő egyenértékben számítva legalább öt az olyan munkavállalók vagy olyan személyzeti tagok száma, akik kizárólag a releváns jövedelmet eredményező tevékenységeket végzik.

Módosítás

törölve

Módosítás 29

Irányelvre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) a vállalkozás saját telephellyel **vagy** kizárólag általa használt telephellyel rendelkezik a tagállamban;

Módosítás

- a) a vállalkozás saját telephellyel, kizárólag általa használt telephellyel **vagy az ugyanazon csoporthoz tartozó jogalanyokkal közös telephellyel** rendelkezik a tagállamban;

Módosítás 30

Irányelvre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a vállalkozás legalább egy saját és aktív bankszámlával rendelkezik az Unióban;

Módosítás

- b) a vállalkozás legalább egy saját és aktív bankszámlával **vagy elektronikuspénz-számlával** rendelkezik az Unióban, **amelyen keresztül az adott jövedelem beérkezik;**

Módosítás 31

Irányelvre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – c pont – i pont – 2 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

2. **képesítéssel és** engedéllyel rendelkezik arra, hogy döntéseket hozzon a vállalkozás számára releváns jövedelmet termelő tevékenységekkel vagy a vállalkozás eszközeivel kapcsolatban;

Módosítás

2. engedéllyel rendelkezik arra, hogy döntéseket hozzon a vállalkozás számára releváns jövedelmet termelő tevékenységekkel vagy a vállalkozás eszközeivel kapcsolatban;

2023. január 17., kedd

Módosítás 32

Irányelvre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – c pont – i pont – 3 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

3. rendszeresen, aktívan és önállóan használja a 2. pontban említett engedélyt;

törölve

Módosítás 33

Irányelvre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – c pont – i pont – 4 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

4. nem alkalmazottja olyan vállalkozásnak, amely nem kapcsolt vállalkozás, és nem tölt be igazgatói vagy azzal egyenértékű funkciót más, kapcsolt vállalkozásnak nem minősülő vállalkozásokban;

törölve

Módosítás 34

Irányelvre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – c pont – ii pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ii. teljes munkaidős egyenértékben számítva az alkalmazottak **többsége adóügyi illetőséggel rendelkezik** a vállalkozás tagállamában, vagy attól nem **lakik** nagy távolságra, amennyiben ez a távolság összeegyeztethető **feladatai** megfelelő ellátásával, és ezen alkalmazottak képesítéssel rendelkeznek azon tevékenységek végzésére, amelyek a vállalkozás számára releváns jövedelmet termelnek.

ii. teljes munkaidős egyenértékben számítva az alkalmazottak **többségének az 593/2008/EK rendelet szerinti szokásos tartózkodási helye** a vállalkozás tagállamában **található**, vagy attól nem nagy távolságra, amennyiben ez a távolság összeegyeztethető **feladataik** megfelelő ellátásával, és ezen alkalmazottak képesítéssel rendelkeznek azon tevékenységek végzésére, amelyek a vállalkozás számára releváns jövedelmet termelnek.

Módosítás 35

Irányelvre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés – g a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ga) a vállalkozás és a kapcsolt vállalkozások szerkezetének, valamint a jelentős kiszervezési megállapodásoknak az áttekintése, beleértve a struktúra mögött meghúzódó indokokat is, egy standardizált formátum keretében bemutatva;

2023. január 17., kedd

Módosítás 36

Írányelvre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés – g b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

gb) az e bekezdés alapján benyújtott igazoló dokumentumokról szóló összefoglaló jelentés, amely különösen a következőket tartalmazza:

- a vállalkozás tevékenységei jellegének rövid leírása,
- az alkalmazottak száma teljes munkaidős egyenértékben kifejezve,
- az adózás előtti és utáni eredmény összege.

Módosítás 37

Írányelvre irányuló javaslat

8 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) Annak a vállalkozásnak az esetében, amely nyilatkozik, hogy megfelel a 7. cikk (1) bekezdésében meghatározott, minimális tartalomra vonatkozó valamennyi mutatónak, és a 7. cikk (2) bekezdésével összhangban benyújtja a megfelelő igazoló dokumentumokat, az adóévre vonatkozóan vélelmezni kell, hogy rendelkezik minimális tartalommal.

(1) Annak a vállalkozásnak az esetében, amely nyilatkozik, hogy megfelel a 7. cikk (1) bekezdésében meghatározott, minimális tartalomra vonatkozó valamennyi mutatónak, és a 7. cikk (2) bekezdésével összhangban benyújtja az előírt igazoló dokumentumokat, az adóévre vonatkozóan vélelmezni kell, hogy rendelkezik minimális tartalommal.

Módosítás 38

Írányelvre irányuló javaslat

8 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) Annak a vállalkozásnak az esetében, amely nyilatkozik, hogy nem felel meg a 7. cikk (1) bekezdésében meghatározott, minimális tartalomra vonatkozó mutatók valamelyikének, vagy nem nyújtja be a megfelelő igazoló dokumentumokat a 7. cikk (2) bekezdésével összhangban, az adóévre vonatkozóan vélelmezni kell, hogy nem rendelkezik minimális tartalommal.

(2) Annak a vállalkozásnak az esetében, amely nyilatkozik, hogy nem felel meg a 7. cikk (1) bekezdésében meghatározott, minimális tartalomra vonatkozó mutatók valamelyikének, vagy nem nyújtja be az előírt igazoló dokumentumokat a 7. cikk (2) bekezdésével összhangban, az adóévre vonatkozóan vélelmezni kell, hogy nem rendelkezik minimális tartalommal.

Módosítás 39

Írányelvre irányuló javaslat

9 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy azok a vállalkozások, amelyek esetében a 8. cikk (2) bekezdése értelmében vélelmezendő, hogy nem rendelkeznek minimális tartalommal, megcáfolhassák ezt a vélelmet azáltal, hogy további igazoló dokumentumokkal támasztják alá azokat az üzleti tevékenységeket, amelyeket a releváns jövedelem elérése érdekében végeznek.

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy azok a vállalkozások, amelyek esetében a 8. cikk (2) bekezdése értelmében vélelmezendő, hogy nem rendelkeznek minimális tartalommal, indokolatlan késedelem és túlzott adminisztratív költségek nélkül megdönthessék ezt a vélelmet azáltal, hogy további igazoló dokumentumokkal támasztják alá azokat az üzleti tevékenységeket, amelyeket a releváns jövedelem elérése érdekében végeznek.

2023. január 17., kedd

Módosítás 40

Írányelvre irányuló javaslat

9 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) olyan dokumentumot, amely lehetővé teszi a vállalkozás alapítása mögött meghúzódó üzleti indokok megállapítását;

Módosítás

- a) olyan dokumentumot, amely lehetővé teszi a vállalkozás alapítása mögött meghúzódó üzleti indokok megállapítását **a tevékenység végzésének helye szerinti tagállamban;**

Módosítás 41

Írányelvre irányuló javaslat

9 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) **az** alkalmazottak profiljára vonatkozó információkat, **beleértve** a tapasztalatuk szintjét, a döntéshozatali hatásköreiket a szervezet egészében, a szervezeti struktúrában betöltött szerepüket és beosztásukat, a munkaszerződésük típusát, a végzettségeiket és a foglalkoztatásuk időtartamát;

Módosítás

- b) **a teljes munkaidős, részmunkaidős és szabadúszó** alkalmazottak profiljára vonatkozó információkat, **nevezetesen** a tapasztalatuk szintjét, a döntéshozatali hatásköreiket a szervezet egészében, a szervezeti struktúrában betöltött szerepüket és beosztásukat, a munkaszerződésük típusát, a végzettségeiket és a foglalkoztatásuk időtartamát, **az adatvédelem és a magánélet védelmének magas szintjét megőrizve;**

Módosítás 42

Írányelvre irányuló javaslat

9 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (3a) **A tagállam a kérelem benyújtását követő kilenc hónapon belül megvizsgálja a vélelem megdöntésére irányuló kérelmet, és azt elfogadottnak kell tekinteni, amennyiben a tagállam az említett kilenc hónapos időszak elteltével nem válaszol.**

Módosítás 43

Írányelvre irányuló javaslat

10 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (1) A tagállamok megteszik a **megfelelő** intézkedéseket annak érdekében, hogy a 6. cikk (1) bekezdésében megállapított kritériumoknak megfelelő vállalkozás mentességet kérelmezhesen az ezen irányelv szerinti kötelezettségei alól, ha a vállalkozás létezése nem csökkenti tényleges tulajdonosa(i) vagy azon csoport egészének adókötelezettségét, amelynek a vállalkozás a tagja.

Módosítás

- (1) A tagállamok megteszik a **szükséges** intézkedéseket annak érdekében, hogy a 6. cikk (1) bekezdésében megállapított kritériumoknak megfelelő vállalkozás **indokolatlan késedelem és szükségtelen adminisztratív költségek nélkül** mentességet kérelmezhesen az ezen irányelv szerinti kötelezettségei alól, ha a vállalkozás létezése nem csökkenti tényleges tulajdonosa(i) vagy azon csoport egészének adókötelezettségét, amelynek a vállalkozás a tagja.

2023. január 17., kedd

Módosítás 44

Irányelvre irányuló javaslat

10 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A tagállam ezt az adómentességet egy adóévre adhatja meg, ha a vállalkozás elegendő és objektív bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy a közbeiktatása nem vezet adóelőnyhöz a tényleges tulajdonosa(i) vagy adott esetben a csoport egésze számára. Ennek a bizonyítéknak tartalmaznia kell a csoport szerkezetére és tevékenységeire vonatkozó információkat. Ennek a bizonyítéknak lehetővé kell tennie a tényleges tulajdonos(ok) vagy adott esetben a csoport egésze által a vállalkozás közbeiktatása esetén fizetendő adó teljes összegének összehasonlítását azzal az összeggel, amely azonos körülmények között a vállalkozás nélkül lenne fizetendő.

Módosítás

(2) A tagállam ezt az adómentességet egy adóévre adhatja meg, ha a vállalkozás elegendő és objektív bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy a közbeiktatása nem vezet adóelőnyhöz a tényleges tulajdonosa(i) vagy adott esetben a csoport egésze számára. Ennek a bizonyítéknak tartalmaznia kell a csoport szerkezetére és tevékenységeire vonatkozó információkat, **beleértve a teljes munkaidős egyenértékben kifejezett alkalmazottainak listáját.** Ennek a bizonyítéknak lehetővé kell tennie a tényleges tulajdonos(ok) vagy adott esetben a csoport egésze által a vállalkozás közbeiktatása esetén fizetendő adó teljes összegének összehasonlítását azzal az összeggel, amely azonos körülmények között a vállalkozás nélkül lenne fizetendő.

Módosítás 45

Irányelvre irányuló javaslat

10 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) A tagállam a kérelem benyújtását követő kilenc hónapon belül megvizsgálja a mentességre irányuló kérelmet, és azt elfogadottnak kell tekinteni, amennyiben a tagállam az említett kilenc hónapos időszak elteltével nem válaszol.

Módosítás 46

Irányelvre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Amennyiben egy vállalkozás nem rendelkezik adózási szempontú minimális tartalommal abban a tagállamban, ahol adóügyi illetőséggel rendelkezik, az adott tagállam **a következő határozatok bármelyikét hozza meg:**

Módosítás

Amennyiben egy vállalkozás nem rendelkezik adózási szempontú minimális tartalommal abban a tagállamban, ahol adóügyi illetőséggel rendelkezik, az adott **tagállamnak el kell utasítania minden arra irányuló kérelmet, hogy a vállalkozás számára az említett tagállam joghatósága alá tartozó területen kívüli felhasználásra szánt adóilletőségi igazolást állítson ki.**

Módosítás 47

Irányelvre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) **megtagadja az adóügyi illetőség igazolása e tagállam joghatóságán kívüli használat céljából történő kérelmezésének lehetőségét a vállalkozástól;**

Módosítás

törölve

2023. január 17., kedd

Módosítás 48

Irányelvre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) olyan adóilletőségi igazolást ad ki, amely előírja, hogy a vállalkozás nem jogosult a jövedelem és adott esetben a tőke kettős adóztatásának elkerüléséről szóló megállapodásokból és egyezményekből, a hasonló célú vagy hatású nemzetközi megállapodásokból, valamint a 2011/96/EU irányelv 4., 5. és 6. cikkéből és a 2003/49/EK irányelv 1. cikkéből eredő előnyökre.

Módosítás

törölve

Módosítás 49

Irányelvre irányuló javaslat

12 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Az ilyen igazolás kiállítása iránti kérelem elutasítása esetén a tagállam hivatalos nyilatkozatot állít ki, amelyben megfelelően megindokolja ezt a döntést, továbbá előírja, hogy a vállalkozást nem illetik meg a jövedelem és adott esetben a tőke kettős adóztatásának elkerüléséről szóló megállapodásokból és egyezményekből, a hasonló célú vagy hatású nemzetközi megállapodásokból, valamint a 2011/96/EU irányelv 4., 5. és 6. cikkéből és a 2003/49/EK irányelv 1. cikkéből eredő előnyök.

Módosítás

Módosítás 50

Irányelvre irányuló javaslat

12 cikk – 1 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság a tagállamokkal együttműködve biztosítja, hogy ezeket az adókövetkezményeket megfelelően kifejezésre juttassák a harmadik országokkal kötött kétoldalú adóügyi megállapodásokkal összefüggésben, hogy ezek az országok megkapják a feltételezett fedőcégekre vonatkozó információkat.

Módosítás

2023. január 17., kedd

Módosítás 51

Irányelvre irányuló javaslat

13 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

2011/16/EU irányelv

8ad cikk – 4 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) **a(z)** [Kiadóhivatal] irányelv 6. cikke értelmében jelentésselre kötelezett vállalkozás **uniós adószáma**, ha van ilyen;

Módosítás

b) **adóazonosító szám hiányában az** [Kiadóhivatal] irányelv 6. cikke értelmében jelentésselre kötelezett vállalkozás **hémaazonosító száma**, ha van ilyen;

Módosítás 52

Irányelvre irányuló javaslat

13 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

2011/16/EU irányelv

8ad cikk – 4 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

g) a vállalkozás által a 7. cikk (2) bekezdése szerint benyújtott bizonyítékok összegzése.

Módosítás

g) a vállalkozás által a 7. cikk (2) bekezdése szerint benyújtott **nyilatkozat és adott esetben a** bizonyítékok összegzése.

Módosítás 53

Irányelvre irányuló javaslat

13 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

2011/16/EU irányelv

8ad cikk – 6 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6a) Amennyiben valamely tagállam illetékes hatósága az (1), (2) vagy (3) bekezdés alapján más olyan tagállamokat azonosít, amelyeket a vállalkozás jelentése valószínűleg érint, az említett bekezdésekben hivatkozott közleménynek külön figyelemztetést kell tartalmaznia az érintettnek tekintett tagállamokhoz intézve.

2023. január 17., kedd

Módosítás 54

Irányelvre irányuló javaslat

14 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A tagállamok biztosítják, hogy ezek a szankciók magukban foglaljanak egy, a vállalkozás adott adóévben elért **árbevételeinek** legalább 5 %-át kitevő közigazgatási pénzbírságot arra az esetre, ha a 6. cikk értelmében jelentéstételre kötelezett vállalkozás az előírt határidőn belül az adóévre vonatkozóan nem tesz eleget e követelménynek, **vagy** a 7. cikk szerinti adóbevallásban hamis nyilatkozatot tesz.

Módosítás

A tagállamok biztosítják, hogy ezek a szankciók magukban foglaljanak egy, a vállalkozás adott adóévben elért **bevételeinek** legalább 2%-át kitevő közigazgatási pénzbírságot arra az esetre, ha a 6. cikk értelmében jelentéstételre kötelezett vállalkozás az előírt határidőn belül az adóévre vonatkozóan nem tesz eleget e követelménynek, **továbbá egy, a vállalkozás bevételeinek legalább 4 %-át kitevő közigazgatási pénzbírságot arra az esetre, ha a 6. cikk értelmében jelentéstételre kötelezett vállalkozás** a 7. cikk szerinti adóbevallásban hamis nyilatkozatot tesz. **A nulla vagy alacsony bevétellel rendelkező vállalkozások esetében – amelyek a nemzeti adóhatóság által meghatározott küszöbérték alatt vannak, és nem esnek a Bizottság által végrehajtási jogi aktusban meghatározott minimális küszöbérték alá – a szankciónak a vállalkozás teljes eszközállományán kell alapulnia.**

Módosítás 55

Irányelvre irányuló javaslat

14 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A második albekezdésben említett végrehajtási jogi aktust a 18a. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Módosítás 56

Irányelvre irányuló javaslat

15 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Adóellenőrzések iránti kérelem

Módosítás

Közös adóellenőrzések iránti kérelem

2023. január 17., kedd

Módosítás 57

Irányelvre irányuló javaslat

15 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Amennyiben egy tagállam illetékes hatóságának oka van azt feltételezni, hogy egy másik tagállamban adóügyi illetőséggel rendelkező vállalkozás nem teljesítette az ezen irányelv szerinti kötelezettségeit, az előbbi tagállam **felkérheti** az utóbbi illetékes hatóságát, hogy végezze el a vállalkozás adóellenőrzését.

Módosítás

Amennyiben egy tagállam illetékes hatóságának oka van azt feltételezni, hogy egy másik tagállamban adóügyi illetőséggel rendelkező vállalkozás nem teljesítette az ezen irányelv szerinti kötelezettségeit, az előbbi tagállam **az említett okok pontos megjelölésével megkeresheti** az utóbbi illetékes hatóságát, hogy végezze el a vállalkozás **közös** adóellenőrzését **az (EU) 2021/514 tanácsi irányelv⁽¹⁷⁾ 12a. cikkében foglalt eljárásokat követve**.

⁽¹⁷⁾ A Tanács (EU) 2021/514 irányelve (2021. március 22.) az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv módosításáról (HL L 104., 2021.3.25., 1. o.).

Módosítás 58

Irányelvre irányuló javaslat

15 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A **felkért** tagállam illetékes hatósága a **kérelem** kézhezvételétől számított egy hónapon belül **megkezdzi az adóellenőrzést**, és azt a **felkért tagállamban az** adóellenőrzésekre irányadó **szabályoknak** megfelelően **végzi el**.

Módosítás

Amennyiben a **megkereső illetékes hatóság jogi okokból nem képes közös adóellenőrzés lefolytatására**, a megkeresett tagállam illetékes hatósága a **megkeresés** kézhezvételétől számított egy hónapon belül **nemzeti ellenőrzést kezdeményez**, és azt a **megkeresett tagállam** adóellenőrzésekre irányadó **szabályainak** megfelelően **lefolytatja**.

Módosítás 59

Irányelvre irányuló javaslat

16 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) a 6. cikk (1) bekezdésében megállapított feltételeknek megfelelő vállalkozásoknál elvégzett ellenőrzések száma;

Módosítás

f) a 6. cikk (1) bekezdésében megállapított feltételeknek megfelelő vállalkozásoknál elvégzett ellenőrzések száma, **közös ellenőrzések és rendes ellenőrzések szerinti bontásban**;

Módosítás 60

Irányelvre irányuló javaslat

17 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Jelentések

Módosítás

Felülvizsgálat

2023. január 17., kedd

Módosítás 61

Irányelvre irányuló javaslat

17 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Bizottság **2028. december 31-ig** jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv végrehajtásáról.

Módosítás

(1) A Bizottság ... **[öt évvel ezen irányelv átültetését követően]-ig** jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv végrehajtásáról és működéséről. **A jelentést adott esetben ezen irányelv hatékonyságának növelésére irányuló felülvizsgálat és az ezen irányelv módosítására irányuló jogalkotási javaslat kíséri.**

Módosítás 62

Irányelvre irányuló javaslat

17 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A **jelentésben értékelni kell, hogy ez az irányelv milyen hatást gyakorol a tagállamok adóbevételeire, az adóigazgatási kapacitásokra, és különösen hogy szükség van-e ennek az irányelvnek a módosítására. A jelentésben azt is értékelni kell, hogy helyénvaló lenne-e a 7. cikkbe belefoglalni egy, az egy alkalmazottra jutó adózás előtti nyereségen alapuló tartalomra vonatkozó mutatót, továbbá hogy helyénvaló lenne-e az említett cikkben meghatározott, a minimális tartalomra vonatkozó mutatókkal kapcsolatos adózási célú adatszolgáltatási kötelezettséget a szabályozott pénzügyi vállalkozásokra is kiterjeszteni, és szükség esetén felülvizsgálni a 6. cikk (2b) bekezdésében számukra biztosított mentességet.**

Módosítás 63

Irányelvre irányuló javaslat

17 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A jelentés elkészítésekor a Bizottság figyelembe veszi a tagállamok által a **15. cikk** szerint közölt információkat.

Módosítás

(2) A jelentés elkészítésekor a Bizottság figyelembe veszi a tagállamok által a **16. cikk** szerint közölt információkat.

2023. január 17., kedd

Módosítás 64

Irányelvre irányuló javaslat

18 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

18a. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)



Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU